

ព្រះ
ច្បាប់ជំនាញ
និង
សេចក្តីប្រកាសខ្មែរ
សុត្តន្តបិដក
អង្គក្តវនិកាយ សុត្តកនិយាត
អង្គបកាត
៤៧

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

៣៤៧ ២៤៩៨

សុត្តន្តបិដក
អង្គធួនិកាយស្ស សុត្តនិបាត
អដ្ឋមោ ភាគោ

ឧបោ ភស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

បឋមបណ្ណសកោ
ធនវគ្គោ

(១) ដរដ្ឋេ សុតំ ។ ឯតំ សមយំ ភគវតំ
សាវត្ថុយំ វិហារតិ ដេតវេធម្មតា ធម្មិណ្ឌិតស្ស អារាមេ ។
ភត្រេ ចោ ភគវតំ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ ។
កនន្តេតិ តេ ភិក្ខុ ភគវតោ បព្វស្សោសិ ។
ភគវតំ ឯតនវេទំ សត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេតំ
សប្បាកតោ ភិក្ខុ សុត្រាញពារិទំ អប្បិយោ ច
ហោតិ អបនាចោ ច អភុ ច អតាវទីយោ
ច ។ កាតមេហិ សត្តហិ ។ ឥធម្មំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
លាភតាមោ ច ហោតិ សត្តារតាមោ ច

សុត្តន្តបិដក
អង្គធួនិកាយ សុត្តនិបាត
អដ្ឋមភាគ

សូមមេត្តា រំលឹកប្រទេសប្រទេស ជាអាហារនៃសម្មាសម្ពុទ្ធប្រទេសនេះ។

បឋមបណ្ណសកោ
ធនវគ្គោ

(១) ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ប្រទេសប្រទេស
ទ្រង់គង់នៅក្នុងខ្មែរជនបទ សាសនាចម្បងភិក្ខុសង្ឃ ជិតក្រុងសាវត្ថុ ។
ប្រទេសប្រទេស ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងខ្មែរនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ប្រើយសប្រទេសក្នុងខ្មែរប្រទេសប្រទេស
ថា បទិត្រប្រទេសនឹងរឹង ។ ប្រទេសប្រទេសទ្រង់ត្រាស់ពាក្យនេះថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ដ៏យ៉ាង រឹងមាំជាទីស្រឡាញ់
ផង មិនជាទីរេប្រថុយផង មិនជាទីគោរពផង មិនជាទីសរសើរផង
របស់សុត្រាញពារិទ្ធច្បាំងឡាយ ។ ធម៌ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រាថ្នាលាភ ១ ប្រាថ្នាសក្ការៈ ១

អនុញ្ញាតិកាមោ ច អហិរិកោ ច អនោក្កប្បិ ច
 ចាបិប្រា ច មិច្ឆាធិដ្ឋិ ច ។ ឥមេហិ វោ ភិក្ខុវេ សុត្តហិ
 ធម្មេហិ សមញ្ញកតោ ភិក្ខុ សុប្រហូចារិធំ អប្បិយោ
 ច ហោតិ អមទាចោ ច អតុ ច អការជិយោ ច ។
 សុត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញកតោ ភិក្ខុ សុប្រហូ-
 ចារិធំ មិយោ ច ហោតិ មទាចោ ច តុ ច
 ការជិយោ ច ។ តតមេហិ សុត្តហិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ច លាភកាមោ ច ហោតិ ច សញ្ញាកាមោ ច
 ច អនុញ្ញាតិកាមោ ច ហិរិមា ច ធិក្កប្បិ ច អប្បិប្រា
 ច សម្មាធិដ្ឋិ ច ។ ឥមេហិ វោ ភិក្ខុវេ សុត្តហិ
 ធម្មេហិ សមញ្ញកតោ ភិក្ខុ សុប្រហូចារិធំ មិយោ ច
 ហោតិ មទាចោ ច តុ ច ការជិយោ ចាតិ ។

[៦] សុត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញកតោ
 ភិក្ខុ សុប្រហូចារិធំ អប្បិយោ ច ហោតិ អមទាចោ ច
 អតុ ច អការជិយោ ច ។ តតមេហិ សុត្តហិ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ លាភកាមោ ច ហោតិ

មិនចន់ឡើយគេមើលឃើញខ្លួន ១ មិនខ្មាសបាប ១ មិនខ្វះខាត ១ ប្រាថ្នា
 ការគ្រប់ ១ ឃើញក្រុម ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពុទ្ធសាសនា ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧
 យ៉ាងនេះ វេមនិមិនជាវិស្រឡាញ់ផង មិនជាវិទេញចិត្តផង មិនជាទី
 គោរពផង មិនជាវិសរសើរផង របស់សុប្រហូចារិក្ខុពុទ្ធសាសនា ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុពុទ្ធសាសនា ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង វេមនិមិនជាវិស្រឡាញ់
 ផង ជាវិទេញចិត្តផង ជាវិគោរពផង ជាវិសរសើរផង របស់សុប្រហូ-
 ចារិក្ខុពុទ្ធសាសនា ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពុទ្ធសាសនា ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនប្រាថ្នាលាភ ១ មិនប្រាថ្នាសញ្ញា ១ មិនប្រា-
 ថ្នាមិនចន់ឡើយគេមើលឃើញខ្លួន ១ ខ្មាសបាប ១ ខ្វះខាត ១ ប្រាថ្នាគ្រប់ ១
 ឃើញក្រុម ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពុទ្ធសាសនា ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ
 វេមនិមិនជាវិស្រឡាញ់ផង ជាវិទេញចិត្តផង ជាវិគោរពផង ជាវិ
 សរសើរផង របស់សុប្រហូចារិក្ខុពុទ្ធសាសនា ។

[៦] ម្ចាស់ភិក្ខុពុទ្ធសាសនា ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង វេមនិ
 មិនជាវិស្រឡាញ់ផង មិនជាវិទេញចិត្តផង មិនជាវិគោរពផង មិនជា
 វិសរសើរផង របស់សុប្រហូចារិក្ខុពុទ្ធសាសនា ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុពុទ្ធសាសនា ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រាថ្នាលាភ ១

សញ្ញាសាមោ ច អនុវត្តិសាមោ ច អហិរិកោ ច
 អយត្តប្បិ ច ឥស្សតិ ច មជ្ជិ ច ។ ឥមេហំ វោ
 ភិក្ខុវេ សន្តហំ ជម្មេហំ សមញ្ញាគតោ ភិក្ខុ សព្វេ
 ចារិធំ អប្បិយោ ច ហោតិ មមទាមោ ច អគុ ច
 អភារិយោ ច ។ សន្តហំ ភិក្ខុវេ ជម្មេហំ
 សមញ្ញាគតោ ភិក្ខុ សព្វេចារិធំ បិយោ ច ហោតិ
 មទាមោ ច គុ ច ភារិយោ ច ។ តតមេហំ
 សន្តហំ ។ ឥច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ន លាភសាមោ ច ហោតិ
 ន សញ្ញាសាមោ ច ច អនុវត្តិសាមោ ច ហិរិកោ
 ច ឥត្តប្បិ ច អនុស្សតិ ច អមជ្ជិ ច ។ ឥមេហំ
 វោ ភិក្ខុវេ សន្តហំ ជម្មេហំ សមញ្ញាគតោ ភិក្ខុ
 សព្វេចារិធំ បិយោ ច ហោតិ មទាមោ ច គុ ច
 ភារិយោ ចារិ ។

[៣] សន្តិមាណំ ភិក្ខុវេ ពណិធំ ។ តតមាណំ
 សន្ត ។ សញ្ញាមណំ វិយមណំ ហិរិកណំ ឥត្តប្ប-
 មណំ សតិមណំ សមាធិមណំ មញ្ញាមណំ ។

ប្រាជ្ញាសក្ការៈ ១ មិនចង់ឲ្យគេមើលងាយខ្លួន ១ មិនខ្មាសបាប ១ មិន
 ភ្លេចបាប ១ មានសេចក្តីច្រឡំណាស់ ១ មានសេចក្តីកំណាញ់ ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុចំរើនខ្យល ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ វេយ្យាសិក្ខា វេយ្យាសិក្ខា
 ស្រឡាញ់ផង មិនជាចំរើនចិត្តផង មិនជាវិភាគផង មិនជាវិសេសវេស
 ផង របស់សព្វព្រាហ្មណ៍វាចំរើនខ្យល ។ ម្នាលភិក្ខុចំរើនខ្យល ភិក្ខុ
 ប្រកបដោយធម៌វេយ្យាសិក្ខា វេយ្យាសិក្ខា ស្រឡាញ់ផង ជាចំរើនចិត្តផង ជា
 វិភាគផង ជាវិសេសវេសផង របស់សព្វព្រាហ្មណ៍វាចំរើនខ្យល ។ ធម៌វេយ្យាសិក្ខា
 ភិក្ខុវេ ។ ម្នាលភិក្ខុចំរើនខ្យល ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកបំរើប្រាជ្ញា
 ណាស់ ១ មិនប្រាជ្ញាសក្ការៈ ១ មិនប្រាជ្ញាមិនចង់ឲ្យគេមើលងាយខ្លួន ១
 ខ្មាសបាប ១ ភ្លេចបាប ១ មិនមានសេចក្តីច្រឡំណាស់ ១ មិនមានសេចក្តី
 កំណាញ់ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុចំរើនខ្យល ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ វេយ្យាសិក្ខា
 វេយ្យាសិក្ខា ស្រឡាញ់ផង ជាចំរើនចិត្តផង ជាវិភាគផង ជា
 វិសេសវេសផង របស់សព្វព្រាហ្មណ៍វាចំរើនខ្យល ។

[៣] ម្នាលភិក្ខុចំរើនខ្យល កំរើនចំរើនមានវេយ្យាសិក្ខា ។ កំរើនវេយ្យាសិក្ខា
 ភិក្ខុវេ ។ កំរើនវិសេសវេស ១ កំរើនវិសេសវេស ១ កំរើនវិសេសវេស ១
 កំរើនវិសេសវេស ១ កំរើនវិសេសវេស ១ កំរើនវិសេសវេស ១ ។

សមាធិ ១៦ កិច្ចាវេ សន្ត ពណ៌នីតិ ។

សទ្ធាពលំ វិយពលំ^(១) ហិរិ ឱត្តប្ប្រវិណំ ពលំ
សតិពលំ សមាធិពលំ^(២) បញ្ញា វេ សន្តមំ ពលំ
ឯតេហិ ពលរំ កិច្ចា សុខំ ជីវិតិ បណ្ឌិតោ
យោពិសោ វិច័នេ ធម្មំ បញ្ញាយន្តំ វិបស្សតិ
បរិដ្ឋានស្សេ ធិដ្ឋានំ វិដ្ឋានោ ហោតិ ចេតសោតិ។

(៤) សន្តិមាធិ កិច្ចាវេ ពណ៌នី ។ តតមាធិ
សន្ត ។ សទ្ធាពលំ វិយពលំ ហិរិពលំ ឱត្តប្ប្រវិណំ
សតិពលំ សមាធិពលំ បញ្ញាពលំ ។ តតមក្ខ
កិច្ចាវេ សទ្ធាពលំ ។ ឥធិ កិច្ចាវេ អរិយស្សរុកោ
សទ្ធា ហោតិ សន្តហតិ តថាគតស្ស តោធិ ឥតិប
សោ កករំ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា ។ មេ ។ សត្តា
ពេវេនុស្សនំ ពុទ្ធា កករតិ ។ ឥធិ វុច្ចតិ កិច្ចាវេ
សទ្ធាពលំ ។ តតមក្ខ កិច្ចាវេ វិយពលំ ។

១ វិ. ប. វិយពុ. ។ ២ វិ. សមាធិពុ. ។ ៣. សមាធិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងកំឡុង ៧ យ៉ាង ។
កំឡុងឥសន្ទា កំឡុងឥរិយះ កំឡុងឥហិរិ កំឡុងឥឱត្តប្ប្រវិណៈ
កំឡុងឥសតិ កំឡុងឥសមាធិ កំឡុងឥបញ្ញា ជាតំរប់ ៧
កិច្ចាជាបណ្ឌិត មានកំឡុងដោយកំឡុងទាំងនេះ វេមនិវេស
នៅស្រួល គឺបរាណាធម៌ដោយចោយ វែងយើញច្បាស់
ឡើយ^(១) ដោយបញ្ញាបាន ការចម្រើន (បាតការម្នាក់) ។
វិចិត្តរបស់កិច្ចាវេ ដូចជាការលក់ប្រដាប់ ។

(៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពលៈនេះមាន ៧ យ៉ាង ។
៧ យ៉ាង តើម្តង ។ ឥសន្ទាពលៈ ១ វិយពលៈ ១ ហិរិពលៈ ១
ឱត្តប្ប្រវិណៈ ១ សតិពលៈ ១ សមាធិពលៈ ១ បញ្ញាពលៈ ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធាពលៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសទ្ធា វេមនិវេស្រីចំពោះ
ពោធិញ្ញាណរបស់ព្រះគង្វតថា ព្រះមានព្រះភាពអង្គីនេះ ជាអរហន្ត
សម្មាសម្ពុទ្ធ ។ មេ ។ ជាសាស្ត្រនៃវេមនិវេស្រីទាំងឡាយ ច្រើន
ក្រាស់ដឹងឱ្យសព្វដឹង ច្រើនកំលាំងឱ្យវិគ្រឿត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
នេះហៅថា សទ្ធាពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិយពលៈ តើដូចម្តេច ។

១-វែងយើញច្បាស់ឱ្យសព្វដឹង ដោយឧបញ្ញា មួយច្រើនដោយវិបស្សនា ។ អនុណ ។

៧៨ កិត្តវេ អរិយសព្វវេសា អារត្តិវិយោ វិហារតិ
 អតុសលានំ ធម្មានំ បហោនាយ តុសលានំ
 ធម្មានំ ទុបសម្បទាយ ជាមក ធម្មបរិក្ខេបា
 អនិក្ខត្តុពោ តុសលេសុ ធម្មេសុ ។ ៧៩ វុត្តតិ
 កិត្តវេ វិយាលំ ។ តាតមញ្ច កិត្តវេ ហិវាលំ ។
 ៧៩ កិត្តវេ អរិយសព្វវេសា ហិវោ ហោតិ ហិវយតិ
 កាយេទុក្ខវេតន វចិទុក្ខវេតន មហេទុក្ខវេតន ហិវយតិ
 ចាមកានំ អតុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា ។
 ៨០ វុត្តតិ កិត្តវេ ហិវាលំ ។ តាតមញ្ច កិត្តវេ
 ធិត្តប្បាលំ ។ ៨១ កិត្តវេ អរិយសព្វវេសា ធិត្តប្ប
 ហោតិ ធិត្តប្បតិ កាយេទុក្ខវេតន វចិទុក្ខវេតន មហេ-
 ទុក្ខវេតន ធិត្តប្បតិ ចាមកានំ អតុសលានំ ធម្មានំ
 សមាបត្តិយា ។ ៨២ វុត្តតិ កិត្តវេ ធិត្តប្បាលំ ។
 ៨៣ កិត្តវេ កិត្តវេ សតិវាលំ ។ ៨៤ កិត្តវេ អរិយសព្វវេសា
 សតិវោ ហោតិ បរមេន សតិវេបក្កេន សមប្បាគតោ
 ពិរកាតម្បិ ចិរកាសិកម្បិ សិកា អនុស្សវិតា ។

ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងខ្យង អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ប្រាសាទសេចក្តីខ្យងយាម
 ដើម្បីសង្ខេបកុសលធម៌វាំងខ្យង ដើម្បីបំបាត់ប្រាសាទកុសលធម៌វាំង
 ខ្យង ជាដើមខាងក្នុងខ្យងយាម ប្រើនិមិត្តសញ្ញា មិនដាក់កុសល
 កុសលធម៌វាំងខ្យងឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងខ្យង នេះហៅថា
 វិយាលៈ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងខ្យង ហិវាលៈ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុវាំងខ្យង អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីអៀន
 ខ្មាស វេទនិក្ខេបខ្មាស តាមខ្មុច្វិក វចិខ្មុច្វិក មហាខ្មុច្វិក វេទន
 អៀនខ្មាសនូវការចូលប្រសព្វនូវកុសលធម៌វិលាមក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាំង
 ខ្យង នេះហៅថា ហិវាលៈ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងខ្យង ធីត្តប្បាលៈ
 តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងខ្យង អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជា
 អ្នកមានសេចក្តីកស្មក វេទនិកស្មកចំពោះតាមខ្មុច្វិក វចិខ្មុច្វិក
 មហាខ្មុច្វិក វេទនិកស្មកនូវការចូលប្រសព្វនូវកុសលធម៌វិលាមក ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងខ្យង នេះហៅថា ធីត្តប្បាលៈ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាំង
 ខ្យង សតិវាលៈ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងខ្យង អរិយ-
 សាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសតិ ប្រកបដោយសតិ ខឹងពាល
 ជាអ្នកមានបញ្ញាជាប់គ្នាដ៏ធូល ជាអ្នកដឹងអំពីកិច្ចការ ខ្លាំងបើវេល
 ខ្លួនធ្វើយូរហើយផង ខ្លួនដឹងវេលាខ្លួនវិញយូរហើយផង ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទី១១ វិញ្ញាណសម្ពុទ្ធ សុត្តនិទាន

ឥទ្ធិ វុទ្ធាតិ ភិក្ខុវេ សុតិពលំ ។ កាតមញ្ច
 ភិក្ខុវេ សមាធិពលំ ។ ឥទ្ធិ ភិក្ខុវេ អរិយសុទ្ធាគោ
 វិញ្ញាណមេហំ ។ មេ ។ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតិ ។ ឥទ្ធិ វុទ្ធាតិ ភិក្ខុវេ សមាធិពលំ ។
 កាតមញ្ច ភិក្ខុវេ បញ្ញាពលំ ។ ឥទ្ធិ ភិក្ខុវេ
 អរិយសុទ្ធាគោ បញ្ញាវា ហោតិ ឧទយត្តតាមិធិយា
 បញ្ញាយ សមម្ពាតតោ អរិយាយ ធិត្ថេនិកាយ
 សម្មា ទុក្ខត្តយតាមិធិយា ។ ឥទ្ធិ វុទ្ធាតិ ភិក្ខុវេ
 បញ្ញាពលំ ។ ឥទ្ធិ ទោ ភិក្ខុវេ សត្ត
 ពលានិទិ ។

សត្វាពលំ វិយពលំ ហិរិ ឱត្តប្បវ្យំ ពលំ
 សុតិពលំ សមាធិពលំ បញ្ញា វេ សត្តមំ ពលំ ។
 ឯកេហំ ពលវា ភិក្ខុ សុចំ ជីវិតិ បណ្ឌិតោ
 ឃោធិសោវិចិទេ ធម្មំ បញ្ញាយត្តំ វិបស្សតិ
 បដ្ឋោតស្សេវ ធិត្ថានំ វិហារត្វា ហោតិ ចេតសោតិ។
 [៥] សត្តំមានិ ភិក្ខុវេ ធិត្ថានំ ។ កាតមាធិ សត្ត ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទី១១ វិញ្ញាណសម្ពុទ្ធ សុត្តនិទាន

ខ្មាលភិក្ខុវេនិទ្ធាយ ខេរោវេថា សុតិពលៈ ។ ខ្មាលភិក្ខុវេនិទ្ធាយ
 សមាធិពលៈ តើដូចម្តេច ។ ខ្មាលភិក្ខុវេនិទ្ធាយ អរិយសាវកក្នុង
 សាសនានេះ ស្ថិតនៅក្នុងនិទ្ធាយ ។ ។ ។ ចូលផល់ខ្ញុំ
 ចក្កក្នុងនិទ្ធាយ ខេរោវេថា សមាធិពលៈ ។
 ខ្មាលភិក្ខុវេនិទ្ធាយ បញ្ញាពលៈ តើដូចម្តេច ។ ខ្មាលភិក្ខុវេនិទ្ធាយ
 អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា វិនិច្ឆ័យដោយបញ្ញា
 ជាគ្រឿងដើម្បីស្វែងរកកេរ្តិ៍ឈ្មោះ មិនសូវខ្លះ (ខែ១១៥) ជាបញ្ញា
 ប្រសើរមានមុខ ជាគ្រឿងដើម្បីស្វែងរកកេរ្តិ៍ឈ្មោះដោយប្រហៃ ។
 ខ្មាលភិក្ខុវេនិទ្ធាយ ខេរោវេថា បញ្ញាពលៈ ។ ខ្មាលភិក្ខុវេនិទ្ធាយ
 ខេរោវេ ពលៈ វេ យ៉ាង ។

សុត្តពលៈ វិយពលៈ ហិរិពលៈ ឱត្តប្បវ្យពលៈ សុតិពលៈ
 សមាធិពលៈ បញ្ញាពលៈ ជាគំរូ វេ ។ ភិក្ខុជាបណ្ឌិត
 មានកម្លាំងដោយពលៈព្រះនិទ្ធាន វិនិច្ឆ័យសេដ្ឋស្រួល ពិចារណា
 ធម៌ដោយទោយ ឃើញច្បាស់ខ្ញុំអត្តដោយបញ្ញា ការព្រមប្រឡូង
 (ធាតុអណ្ណា) ខែ១១៥ (របស់ភិក្ខុនោះ) ដូចជាការលក់ខែ១១៦ ។
 [៥] ខ្មាលភិក្ខុវេនិទ្ធាយ ច្រព្យខេរោវេយ៉ាង ។ វេយ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។

បឋមបណ្ណសាសន ធម៌ត្រៃ

សត្វាធនំ សីលធនំ ហិរិធនំ ឱត្តប្បធនំ សុតធនំ
បាតធនំ បញ្ញាធនំ ។ ឥមាធិ ទោ ភិក្ខុវេ សត្ត
ធធានីតិ

សត្វាធនំ សីលធនំ ហិរិ ឱត្តប្បធិ ធនំ
សុតធនត្វ បាតោ ច បញ្ញា វេ សត្តមំ ធនំ ។
យស្ស ឯតា ធធា អត្ថិ ឥត្ថិយា បុរិសស្ស ភិ
អនន្ទិទ្កោតិ តំ អាហុ អហោយំ តស្ស ជីវិតំ ។
តស្មា សទ្ធក្ខុ សីលក្ខុ បសាដំ ធម្មនស្សនំ
អនុយុក្ខេថ មេធាវី សវំ តុទ្ធានសាសនន្ទំ ។

[៦] សត្តិមាធិ ភិក្ខុវេ ធធានំ ។ កតមាធិ
សត្ត ។ សត្វាធនំ សីលធនំ ហិរិធនំ ឱត្តប្បធនំ
សុតធនំ បាតធនំ បញ្ញាធនំ ។ កតមក្ខុ ភិក្ខុវេ
សរុវាធនំ ។ ឥធម ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវតីតា សត្វោ
ហោតិ សទ្ធិហតិ តថាគតស្ស ពោនី ឥតិបិ
ហេ កតវា អហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា ។ បេ ។

បឋមបណ្ណសាសន ធម៌ត្រៃ

ទ្រព្យគីសត្វ ១ ទ្រព្យគីសីល ១ ទ្រព្យគីហិរិ ១ ទ្រព្យគីឱត្តប្បៈ ១
ទ្រព្យគីសុតៈ ១ ទ្រព្យគីបាតៈ ១ ទ្រព្យគីបញ្ញា ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាំង
ខ្យាយ ទេវទ្រព្យ ៧ យ៉ាង ។

ទ្រព្យគីសត្វ ទ្រព្យគីសីល ទ្រព្យគីហិរិ ទ្រព្យគីឱត្តប្បៈ
ទ្រព្យគីសុតៈ ទ្រព្យគីបាតៈ ទ្រព្យគីបញ្ញា ជាតំបេ ៧ ។
បុគ្គលណា ហោស្រ្តីក្តី បុរសក្តី មានទ្រព្យចាំទំនេះ អ្នក
ប្រាជ្ញវាំងខ្យាយ ហៅបុគ្គលនោះថាជាអ្នកមិនទំលងគ្រឿង
ការសំខេរបស់បុគ្គលនោះ មិនទោះសូន្យឡើយ ។
ហេតុនោះ អ្នកប្រាជ្ញ កាលលើកឱ្យពាក្យប្រៀបប្រដៅ
របស់ព្រះត្រូវវាំងខ្យាយ ឲ្យប្រកបឡើយ ឲ្យសត្វាសីល
សេចក្តីប្រាជ្ញាថ្លៃថ្នូរនឹងការឃើញឲ្យធម៌ ។

[៦] ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងខ្យាយ ទ្រព្យទេវទេវ ៧ យ៉ាង ។ ៧ យ៉ាង គេក្តី
ខ្លះ ។ ទ្រព្យគីសត្វ ១ ទ្រព្យគីសីល ១ ទ្រព្យគីហិរិ ១ ទ្រព្យគីឱត្តប្បៈ ១
ទ្រព្យគីសុតៈ ១ ទ្រព្យគីបាតៈ ១ ទ្រព្យគីបញ្ញា ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាំង
ខ្យាយ ទ្រព្យគីសត្វ គេដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងខ្យាយ អរិយសាវកក្នុង
សាសនានេះ ជាអ្នកមានសត្វ វេទនាជឿចំពោះពោធិញ្ញាណរបស់ព្រះ
អង្គការព្រះពោធិព្រះពោធិព្រះអង្គិទោ ជាអរោគ្គសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ បេ

ពុទ្ធា កតតិកំ ។ នំ វុទ្ធតិ កិក្ខុវេ សន្តាណំ ។
 កតមញ្ច កិក្ខុវេ សីលណំ ។ នំ កិក្ខុវេ អរិយ-
 ស្សាវតោ ហណាតិណា បដិវតោ ហោតិ ។ មេ ។
 សុវាមរយមជ្ជប្បមាណា បដិវតោ ហោតិ ។ នំ
 វុទ្ធតិ កិក្ខុវេ សីលណំ ។ កតមញ្ច កិក្ខុវេ
 ហិរណំ ។ នំ កិក្ខុវេ អរិយស្សាវតោ ហិរិហ
 ហោតិ ហិរិយតិ កាយទុច្ចរិតេន វចិទុច្ចរិតេន
 មហេទុច្ចរិតេន ហិរិយតិ ចាបកានំ អត្តុសណំ
 ធម្មានំ សមាបត្តិយា ។ នំ វុទ្ធតិ កិក្ខុវេ
 ហិរណំ ។ កតមញ្ច កិក្ខុវេ ឱត្តប្បណំ ។ នំ
 កិក្ខុវេ អរិយស្សាវតោ ឱត្តប្បិ ហោតិ ឱត្តប្បតិ
 កាយទុច្ចរិតេន វចិទុច្ចរិតេន មហេទុច្ចរិតេន ឱត្តប្បតិ
 ចាបកានំ អត្តុសណំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា ។
 នំ វុទ្ធតិ កិក្ខុវេ ឱត្តប្បណំ ។ កតមញ្ច កិក្ខុវេ
 សុតណំ ។ នំ កិក្ខុវេ អរិយស្សាវតោ ធម្មស្សុតោ
 ហោតិ សុតនិបេ សុតសង្ខិចយោ មេ តេ ធម្មា

ប្រាអង្គិគ្រាសីដីនិវាសន្តមិ ខ្រវីកាចំបង្ខំវិគ្រេតេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពាន
 ខ្យង ខេហៅថា ខ្រព្យតិសុត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពានខ្យង ខ្រព្យតិសីល
 តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពានខ្យង អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ
 ជាអ្នករៀនរកពុទ្ធសាសនា ។ មេ ថា ម្ចាស់រៀនរកសុវាមរយមជ្ជប្បមាណា
 ទង្គិទ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពានខ្យង ខេហៅថា ខ្រព្យតិសីល ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ពានខ្យង ខ្រព្យតិហិរិ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពានខ្យង អរិយ-
 សាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីអៀនខ្មួស វេមនិអៀនខ្មួស
 ចំពោះកាយវុច្ចរិត វចិទុច្ចរិត មហេទុច្ចរិត វេមនិខ្មួសទូរិកាច្នបប្រសព្វឲ្យ
 អត្តុសណនិវាសន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពានខ្យង ខេហៅថា ខ្រព្យតិហិរិ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុពានខ្យង ខ្រព្យតិធម្មប្បៈ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពានខ្យង
 អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីកត់ស្តុក វេមនិកត់ស្តុក
 ចំពោះកាយវុច្ចរិត វចិទុច្ចរិត មហេទុច្ចរិត វេមនិកត់ស្តុកចំពោះកា
 ច្នបប្រសព្វឲ្យអត្តុសណនិវាសន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពានខ្យង ខេហៅ
 ថា ខ្រព្យតិធម្មប្បៈ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពានខ្យង ខ្រព្យតិសុតៈ តើដូច
 ម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពានខ្យង អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នក
 ស្ងួត ខ្រឡង់ខ្រវិចារ លទ្ធិទុកខ្រវិចារ ធម៌ពានខ្យងណា

អាណិស្សក្កានា មជ្ឈេត្តានុក្កានា បរិយោសាទ-
 លានុក្កានា សាត្តំ សត្យញ្ញាមំ គេវោរមិប្បុត្តំ បរិសុដ្ឋំ
 ប្រាហ្មចារិយំ អតីវទន្តិ តថាវុត្តាស្ស ធម្មា តហុស្សតា
 ហោត្តិ ធនា វចសា បរិចិត្តា មទសាទុបេត្តិតា
 ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវុត្តា ។ ឥទំ វុទ្ធតិ ភិក្ខុវេ សុត្តន្តំ ។
 ភតមញ្ញ ភិក្ខុវេ ចាតន្តំ ។ ឥម ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវតោ វិតតមរមច្ឆេបទ ចេតសា អតាវ
 អជ្ឈវសតិ មុត្តន្តាតោ បយតនាណំ វេស្សត្តនោ
 យោធម្មោតោ ធានសវិភាសតោ ។ ឥទំ វុទ្ធតិ ភិក្ខុវេ
 ចាតន្តំ ។ ភតមញ្ញ ភិក្ខុវេ បញ្ញាធនំ ។ ឥម ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវតោ បញ្ញាវ ហោតិ ។ មេ ។ សម្មាទុត្ត-
 ត្តបតាមិទិយា ។ ឥទំ វុទ្ធតិ ភិក្ខុវេ បញ្ញាធនំ ។
 ឥមាទិ វោ ភិក្ខុវេ សត្ត ធានីតិ ។

សម្ពាធនំ សិរទន្តំ បរិវ ទុក្ខប្បិយំ ធនំ
 សុតន្តន្ទ ចារោ ច បញ្ញា វេ សត្តមំ ធនំ
 យស្ស វតោ ធានា អត្ថិ ឥត្តិយា បុរិសស្ស វ

ពីរកេបរមិម ពីរកេបរមិម វិរាសាទក្កាលនិវតិរកេបរមិម វេមនិប្រកាសប្រាហ្ម-
 ចារិយសមិ ប្រកបដោយអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវគ្នាខ្លះដំបូរខ្លះ បរិបូណ៌ ព្រំដំបូរ ធម៌
 ព្រំដំបូរខ្លះខ្លះ ដែលអរិយសាវ័ក មានសកាតដូច្នោះ បានស្តាប់មក
 ច្រើន បានទ្រទ្រង់ខ្ពស់ បានបរិស្ថានក៏បាន បានចូលចិត្តច្បាស់លាស់
 បានយល់ច្បាស់ដោយខ្លួនឯង ។ ខ្នាលភិក្ខុព្រំដំបូរខ្លះ ទេវហោវិថី
 ទ្រព្យភិសុភៈ ។ ខ្នាលភិក្ខុព្រំដំបូរខ្លះ ទ្រព្យភិសុភៈ តើដូចម្តេច ។
 ខ្នាលភិក្ខុព្រំដំបូរខ្លះ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនាទេវ មានចិត្តប្រាស
 ចាកមន្ទិលនិសេចក្តីកំណាញ់ បានបរិច្ចាសដោយ មានវិជ្ជាសាសនា
 ក្រែកអាក្នុងការលេ ជាអ្នកគ្រូដល់ដូច ក្រែកអាក្នុងការលេ ក្នុងវិលកខាង
 វេមនិប្រកាសប្រាហ្ម ។ ខ្នាលភិក្ខុព្រំដំបូរខ្លះ ទេវហោវិថី ទ្រព្យ
 ភិសុភៈ ។ ខ្នាលភិក្ខុព្រំដំបូរខ្លះ ទ្រព្យភិសុភៈ តើដូចម្តេច ។ ខ្នាល
 ភិក្ខុព្រំដំបូរខ្លះ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនាទេវ ជាអ្នកមានបញ្ញា ។ បេ
 ដោយគ្រឿងដល់ខ្លះតាមសំខេត្តខ្លះដោយប្រពៃ ។ ខ្នាលភិក្ខុព្រំដំបូរខ្លះ
 ទេវហោវិថី ទ្រព្យភិសុភៈ ។ ខ្នាលភិក្ខុព្រំដំបូរខ្លះ ទេវហោវិថី ។

ទ្រព្យភិសុភៈ ទ្រព្យភិសុភៈ ទ្រព្យភិសុភៈ ទ្រព្យភិសុភៈ
 ទ្រព្យភិសុភៈ ទ្រព្យភិសុភៈ ទ្រព្យភិសុភៈ ដោយបំប៉ន
 បុគ្គលណា ចោរស្រ្តីក្តី បុរសក្តី មានទ្រព្យព្រំដំបូរខ្លះ

អនុជ្ឈិតោតិ តំ អាហា អមោយំ គន្សុ ជីវិតំ ។
 គស្មា សទ្ធកា សីលកា បសាទំ ធម្មនស្សនំ
 អនុយុក្ខេជ បេតាវី សិ វុទ្ធានិសាសនន្តំ ។

(៧) អថទោ ទុក្ខោ រាជមហាមក្ខោ ឃេន
 កកវា តេទុបសន្តមិ ទុបសន្តមិត្វា កកវន្តំ អភិកំនេត្វា
 ឯកមន្តំ ធិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ធិសីន្នោ ទោ ទុក្ខោ
 រាជមហាមក្ខោ កកវន្តំ ឯតនេវេច អន្តរិយំ កន្តេ
 អក្កតំ កន្តេ យាវ អន្សោ តាយំ កន្តេ មំតារោ រោហា-
 ណោយេក យាវ មហាទូតោ យាវ មហារោតោតិ ។
 តិក្ខុ អន្សោ បទុក្ខ មំតារោ រោហាណោយេក
 តិក្ខុ មហាទូតោ តិក្ខុ មហារោតោតិ ។ សតំ
 កន្តេ សហស្សនំ ហិក្ខុស្ស(១) កោ បទ វិដោ
 វុយ្យស្សនំ ។ អត្ថិ ទោ ឯតំ ទុក្ខ ធនំ ទេតំ
 ទក្កតំ វេតាមំ តក្ស ទោ ឯតំ ទុក្ខ ធនំ សាធាវណំ

១ ១. សកសហស្សនំ ។

អ្នកប្រាជ្ញតាំងឡាយ ហៅបុគ្គលនោះថាអ្នកបិទវិសក្រ ការស្រី
 នៅរបស់បុគ្គលនោះ មិនសោះស្ងួតឡើយ ។ បោកដូច្នោះ អ្នក
 ប្រាជ្ញតាមរស្មីកន្លែងច្រើនប្រដាប់ចេញច្រវែងតាំងឡាយ គប្បី
 ប្រកបឡើយ ឲ្យសង្ខារសីល សេចក្តីជ្រះថ្លាចំពោះយើងឲ្យដឹង ។

(៧) គ្រានោះឯង ទុក្ខរាជមហាមក្ខា បានចូលទៅគាល់
 ព្រះមានព្រះភគ លុះចូលទៅដល់ហើយ កំពុងបង្ខំព្រះនាម
 ព្រះភគ ហើយអង្គុយក្នុងវិសមគ្គា ។ លុះទុក្ខរាជមហាមក្ខា
 អង្គុយក្នុងវិសមគ្គាហើយ បានប្រកបបង្ខំខ្លួនព្រះមានព្រះភគថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន អស្ចារ្យណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ចំរៀងណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រោះមំតារសេដ្ឋីជាទៅ
 របស់ទេពាណាសេដ្ឋីនេះ គេញជាមនុស្សស្តុកស្តម្ភផង ជាអ្នកមាន
 ទ្រព្យច្រើនផង មានភោគច្រើនផង ។ ម្ចាស់ទុក្ខ មំតារសេដ្ឋី
 ជាទៅរបស់ទេពាណាសេដ្ឋី ស្តុកស្តម្ភ គេតស្រ្រីយរបស់អ្វី មានទ្រព្យ
 ច្រើន គេតស្រ្រីយរបស់អ្វី មានភោគច្រើន គេតស្រ្រីយរបស់អ្វី ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មានកប់បានជាសែនទៅហើយ ចាំបាច់គោលទៅ
 ក្តីដល់ច្រើន ។ ម្ចាស់ទុក្ខ ទ្រព្យមុខមានមែនហើយ ម្ចាស់ទុក្ខ កថា-
 ភកបិទនិយាយថា ទ្រព្យមុខនោះ ប៉ុន្តែទ្រព្យនោះឯង ជាសាធាវណៈ

អត្ថិតា ឧទេតេន កដ្ឋហិ ចោវេហិ អប្បិយេហិ
 នាយារេហិ ។ សត្ត ចោ សំមាណិ ឧត្ត
 ធនាណិ អសាធារណានិ អត្ថិតា ឧទេតេន កដ្ឋហិ
 ចោវេហិ អប្បិយេហិ នាយារេហិ ។ តតតមាណិ
 សត្ត ។ សទ្ធាធនំ សីលធនំ ហិរិធនំ ឥន្ទ្រប្បធនំ
 សុគធនំ ចាគធនំ បញ្ញាធនំ ។ សំមាណិ
 ចោ ឧត្ត សត្ត ធនាណិ អសាធារណានិ អត្ថិតា
 ឧទេតេន កដ្ឋហិ ចោវេហិ អប្បិយេហិ នាយារេហិតិ។

សទ្ធាធនំ សីលធនំ ហិរិ ឥន្ទ្រប្បិយំ ធនំ
 សុគធនញ្ច ចាគោ ច បញ្ញា វេ សត្តមំ ធនំ ។
 យស្ស ឯតា ធនា អត្ថិ សត្ថិយា បុរិសស្ស វា
 សវេ មហាទូចោ លោកេន អរិយេន្ត ទេវមាណុសេ ។
 តស្មា សទ្ធិញ្ច សីលញ្ច មសាណំ ធម្មទស្សនំ
 អនុយុញ្ជេត មេតាវី សវំ ពុទ្ធានុសាសនន្តិ ។

(៨) សត្តំមាណិ កិច្ចវេ សញ្ញាជិតានំ ។
 កតមាណិ សត្ត ។ អនុធម៌សញ្ញាជនំ មជ្ឈិមសញ្ញាជនំ

ផលវេក្ខិណំ ទឹក ពួកស្តេច ពួកចោរទ័ន្ទិកញាតិ មិនជាវិប្រឡាញ់ ។
 ម្ចាស់ខ្លះ ទ្រព្យៈនោះមាន វេ យ៉ាង ជាប់សំមិទសោនាវណៈផលវេក្ខិណំ ទឹក
 ពួកស្តេច ពួកចោរទ័ន្ទិកញាតិ មិនជាវិប្រឡាញ់ ។ វេ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។
 សទ្ធាធនៈ ១ សីលធនៈ ១ ហិរិធនៈ ១ ឧត្តប្បធនៈ ១ សុគធនៈ ១
 ចាគធនៈ ១ បញ្ញាធនៈ ១ ។ ម្ចាស់ខ្លះ ទ្រព្យៈវេ យ៉ាង ខ្លះចង មិន
 សាធារណៈផលវេក្ខិណំ ទឹក ពួកស្តេច ពួកចោរ ទ័ន្ទិកញាតិ មិនជាវិ
 ប្រឡាញ់ប៉ុន្មាន ។

សទ្ធាធនៈ សីលធនៈ ហិរិធនៈ ឧត្តប្បធនៈ សុគធនៈ
 ចាគធនៈ បញ្ញាធនៈ ជាតំចេវេ ។ បុគ្គលណា ចោរស្រ្តីក្តី
 បុរសក្តី មានទ្រព្យទាំងនេះ បុគ្គលនោះឯងឈ្មោះថា មាន
 ទ្រព្យច្រើន ដែលអ្នកណាមួយមិនគប្បីផ្តាច់ប្រាប់ ក្នុងខេរិលោក
 ទ័ន្ទិមនុស្សរូបភាព ។ ហេតុដូច្នោះ អ្នកប្រាជ្ញកាលលើកទូរ
 ពាក្យច្រៀងច្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធតាំងទូរយ គប្បីច្រកបរឿយ
 ខ្លះសទ្ធាសីលសេចក្តីផ្ទះថ្នាំទ័ន្ទិកវេយ្យាខ្លះចេ ។

(៨) ម្ចាស់ខ្លះកុំទាំងទូរយ សញ្ញាជនៈនេះ មាន វេ យ៉ាង ។
 វេ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ឥតខុយសញ្ញាជនៈ(៧) ១ មជ្ឈិមសញ្ញាជនៈ ១

១ ពេញកសញ្ញាជនៈ ។ អង្វរកថា ។

ធិដ្ឋិសញ្ញាជនំ វិចិត្រសញ្ញាជនំ ហនសញ្ញាជនំ
កវរកសញ្ញាជនំ អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ ។ ឥមា ខេ
កិត្តុវេ សត្តុ សញ្ញាជនាធិតំ ។

(៧) សត្តុធិ កិត្តុវេ សញ្ញាជនាធិ មហាតាយ សមុ-
ច្ឆេនាយ ច្រឡំចរិយំ វុស្សតិ ។ គតមេសំ សត្តុធិ ។
អនុនយសញ្ញាជនស្ស មហាតាយ សមុច្ឆេនាយ
ច្រឡំចរិយំ វុស្សតិ ។ បដិយសញ្ញាជនស្ស ។ បេ ។
ធិដ្ឋិសញ្ញាជនស្ស វិចិត្រសញ្ញាជនស្ស ហនសញ្ញា-
ជនស្ស កវរកសញ្ញាជនស្ស អវិជ្ជាសញ្ញាជនស្ស
មហាតាយ សមុច្ឆេនាយ ច្រឡំចរិយំ វុស្សតិ ។ ឥមេសំ
ខេ កិត្តុវេ សត្តុធិ សញ្ញាជនាធិ មហាតាយ សមុ-
ច្ឆេនាយ ច្រឡំចរិយំ វុស្សតិ ។ យតោ ខេ កិត្តុវេ
កិត្តុវេ អនុនយសញ្ញាជនំ មហិទំ ហោតិ ទុដ្ឋិទ្ធិដ្ឋនំ
កាលវត្តុកតំ អនកាវំ កតំ អាយតិ អនុប្បននម្មំ
បដិយសញ្ញាជនំ ។ បេ ។ ធិដ្ឋិសញ្ញាជនំ វិចិ-
ត្រសញ្ញាជនំ ហនសញ្ញាជនំ កវរកសញ្ញាជនំ

ធិដ្ឋិសញ្ញាជនៈ ១ វិចិត្រសញ្ញាជនៈ ១ ហនសញ្ញាជនៈ ១ កវរក-
សញ្ញាជនៈ ១ អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈ ១ ។ ម្ចាស់កិត្តុវេវិទ្យាយ ខេ
ឯនំ សញ្ញាជនៈ ៧ យ៉ាង ។

(៧) ម្ចាស់កិត្តុវេវិទ្យាយ កិត្តុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ
ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ទូរសញ្ញាជនៈ ៧ យ៉ាង ។ ៧ យ៉ាង កើតឡើង ។ កិត្តុ
ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ទូរអនុនយសញ្ញាជនៈ
បដិយសញ្ញាជនៈ ។ បេ ។ កិត្តុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ
ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ទូរធិដ្ឋិសញ្ញាជនៈ វិចិត្រសញ្ញាជនៈ ហនសញ្ញាជនៈ
កវរកសញ្ញាជនៈ អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈ ។ ម្ចាស់កិត្តុវេវិទ្យាយ កិត្តុ
ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ទូរសញ្ញាជនៈ ចាំ ៧
យ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់កិត្តុវេវិទ្យាយ កាលណាអនុនយសញ្ញាជនៈ
កិត្តុបាទលះស្រឡះហើយ ផ្គត់ផ្គង់ទូរស្រកល់អស់ហើយ ធ្វើមិនឲ្យ
មានចិត្ត ដូចជាដើមភ្លេងកំបុក ធ្វើឲ្យលើកខាងបែបភាព មិនមាន
ចិត្តកៅខៀវជាធម្មតា បដិយសញ្ញាជនៈ ។ បេ ។ ធិដ្ឋិសញ្ញា
ជនៈ វិចិត្រសញ្ញាជនៈ ហនសញ្ញាជនៈ កវរកសញ្ញាជនៈ

អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ បដិច្ចំ ហោតិ ឧច្ឆិទ្ធម្ភុលំ កាលា-
វត្ថុកតំ អនកាវំ កតំ អាយតិ អនុប្បននម្មំ ។ អយំ
វុត្ថុតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អច្ឆេដ្ឋិ តណ្ហំ វិវត្តយំ សញ្ញាជនំ
សម្មាសាសនាសមយោ អន្តមកាសំ ធុត្តស្សាតិ ។

[១០] សត្តិមានិ ភិក្ខុវេ សញ្ញាជនានិ ។
កាតមានិ សត្ត ។ អនុនយសញ្ញាជនំ បដិយ-
សញ្ញាជនំ វិច្ឆិសញ្ញាជនំ វិច្ឆិកិច្ចាសញ្ញាជនំ មាន-
សញ្ញាជនំ វស្សសញ្ញាជនំ មច្ឆិវយសញ្ញាជនំ ។
វហានិ វោ ភិក្ខុវេ សត្ត សញ្ញាជនានីតិ ។

ធនេត្តោ បរមោ ។

តិស្សប្បដ្ឋានំ

ទ្វេបិយត្វា^(១) តាលំ ចនំ^(២) (សំចិត្តត្វោវ វិវត្តតំ)^(៣)
ឧត្តសញ្ញាជនត្វោវ^(៤) បហានមច្ឆិវយេន ចាតិ ។

១ ម. ទ្វេបិ ធម្មា ។ ២ ទ. តេ តលំ ជនំ ។ ៣ ម. សំចិត្តត្វោវ វិវត្តតំ ឧ
ទិស្សពិ ។ ៤ ម. ឧត្តសញ្ញាជនំ ចោវ ។

អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈ ភិក្ខុបុនលៈស្រឡះហើយ បានផ្តល់បដិច្ចលទ្ធផលសម្រាប់
ហើយ មិនមានវិភេទ ដូចជាដើមភ្លេងកំបុក ធ្វើឲ្យលែងមានវិបសណា
មិនមានវិភេទនៅរៀងរាល់ថ្ងៃ ។ ខ្លួនភិក្ខុវាំងខ្សោយ ភិក្ខុ
ដើមហៅថា បានកាត់កណ្តា បានស្រាយនូវសញ្ញាជនធម៌ ហើយធ្វើ
នូវវិបិដុកនៃទុក្ខ ព្រោះក្រាស់ដឹងនូវទានៈ ដោយប្រហែល ។

[១០] ខ្លួនភិក្ខុវាំងខ្សោយ សញ្ញាជនៈនេះ មាន ៧ យ៉ាង ។
៧ យ៉ាងភិក្ខុខ្លះ ។ ធិតនុនយសញ្ញាជនៈ ១ បដិយសញ្ញាជនៈ ១ វិច្ឆិ-
សញ្ញាជនៈ ១ វិច្ឆិកិច្ចាសញ្ញាជនៈ ១ មានសញ្ញាជនៈ ១ វស្សា-
សញ្ញាជនៈ ១ មច្ឆិវយសញ្ញាជនៈ ១ ។ ខ្លួនភិក្ខុវាំងខ្សោយ នេះ
សញ្ញាជនៈ ៧ យ៉ាង ។

ចប់ ធនេត្តទី ១ ។

ទុក្ខាននៃធនវិគ្គតោនតិ

និយាយពីភិក្ខុ ជាទីស្រឡាញ់ នឹងមិនជាទីស្រឡាញ់ពីរលើក
កំឡាំង ១ ទ្រព្យ ១ (ទាំងសរុប ទាំងស្រុង) ទុក្ខក្នុងមហា-
ហត្ថ ១ កាលបើសញ្ញាជនៈ ១ មានមច្ឆិវយៈ ជាវិបិដុក ១ ។

អនុសយវិគ្គ

[១១] សត្តិមេ កិក្ខុវេ អនុសយោ ។ កតមេ សត្ត ។
 កាមកតានុសយោ បដិយានុសយោ ទិដ្ឋានុសយោ
 វិចិក្ខានុសយោ មាតានុសយោ កវកតានុសយោ
 អវិជ្ជានុសយោ ។ វេមេ វោ កិក្ខុវេ សត្ត អនុសយានី ។

[១២] សត្តន្ទំ កិក្ខុវេ អនុសយានំ បហាធាយ
 សមុច្ឆេធាយ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ កតមេសំ សត្តន្ទំ ។
 កាមកតានុសយស្ស បហាធាយ សមុច្ឆេធាយ ព្រហ្ម-
 ចរិយំ វុស្សតិ បដិយានុសយស្ស ។ មេ ។ ទិដ្ឋានុស-
 យស្ស វិចិក្ខានុសយស្ស មាតានុសយស្ស កវកតា-
 នុសយស្ស អវិជ្ជានុសយស្ស បហាធាយ សមុច្ឆេធាយ
 ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ វេមេសំ វោ កិក្ខុវេ សត្តន្ទំ
 អនុសយានំ បហាធាយ សមុច្ឆេធាយ ព្រហ្មចរិយំ
 វុស្សតិ ។ យតោ វោ កិក្ខុវេ កិក្ខុវេ កាមកតានុសយោ
 បហិចោ ហោតិ ទុច្ឆិទ្ធម្ភលោ គាលាវត្តុកតោ អនកាវិ
 កតោ អាយតិ អនុប្បននន្ទោ បដិយានុសយោ ។ មេ ។
 ទិដ្ឋានុសយោ វិចិក្ខានុសយោ មាតានុសយោ

អនុសយវិគ្គ

[១១] ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ អនុសយៈ ទេវតាវេយោនិ ។ វេយោនិ
 កេអ្វីទូរ ។ ភិក្ខុវេកតានុសយៈ ១ បដិយានុសយៈ ១ ទិដ្ឋានុសយៈ ១
 វិចិក្ខានុសយៈ ១ មាតានុសយៈ ១ កវកតានុសយៈ ១ អវិជ្ជានុសយៈ ១
 ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ ទេវតានុសយៈ វេយោនិ ។

[១២] ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បី
 លះ ដើម្បីផ្តល់ផ្តល់ទូរអនុសយៈ ពាំង វេ ។ វេយោនិ កេអ្វីច្រើនៗ ។
 ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្តល់ផ្តល់ទូរកាមកតានុ-
 សយៈ បដិយានុសយៈ ។ មេ ។ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ
 ដើម្បីផ្តល់ផ្តល់ទូរទិដ្ឋានុសយៈ វិចិក្ខានុសយៈ មាតានុសយៈ កវក-
 តានុសយៈ អវិជ្ជានុសយៈ ។ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្តល់ផ្តល់ទូរអនុសយៈ វេយោនិ ទេវតា ។
 ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ កាលណា កាមកតានុសយៈ ភិក្ខុបានលម្អៀស
 ហើយ បានផ្តល់ផ្តល់ទូរសន្តវេយោនិ ហើយ ធ្វើមិនឲ្យមានចំកើតដូចជាភ្នែក
 កំបុក ធ្វើឲ្យលែងមានបែបគាត មិនមានវិកើតរាវៈ ទៀតដូចជា
 បដិយានុសយៈ ។ មេ ។ ទិដ្ឋានុសយៈ វិចិក្ខានុសយៈ មាតានុសយៈ

កវកតាទុសយោ អវិជ្ជាទុសយោ មហិច្ឆោ ហោតិ ឧច្ឆិច្ឆិ-
ប្បលោ តាលាវត្តកតោ អនកាវ កតោ អាយតិ
អនុប្បនននោ ។ អយំ វុត្តតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
អន្ធម្មំ ភណ្ណំ វិវត្តយិ សញ្ញាជនំ សម្មាសាសា-
ភិសមយា អន្តមតាសិ ទុក្ខស្សាតិ ។

(១៣) សត្តហិ ភិក្ខុវេ អន្តេហិ សមម្ពាតតំ កុរុវ
អនុបតត្តា វា ធាលំ ឧបតត្តំ ឧបតត្តា វា ធាលំ វិសី-
ទិតំ(១) ។ តតមេហិ សត្តហិ ។ ន មជាមេន
បព្ពដ្ឋេម្ពំ ន មជាមេន អភិវាទេម្ពំ ន មជាមេន
អាសនំ ទេម្ពំ សន្តមស្ស បវត្តហម្ពំ ពហុកម្ពំ ដោកំ
ទេម្ពំ បណីតម្ពំ ល្ងទំ ទេម្ពំ អសក្កត្តំ ទេម្ពំ ចោ
សក្កត្តំ ។ ឥមេហិ ចោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ អន្តេហិ
សមម្ពាតតំ កុរុវ អនុបតត្តា វា ធាលំ ឧបតត្តំ ឧប-
តត្តា វា ធាលំ វិសីទិតំ ។ សត្តហិ ភិក្ខុវេ
អន្តេហិ សមម្ពាតតំ កុរុវ អនុបតត្តា វា អលំ
ឧបតត្តំ ឧបតត្តា វា អលំ វិសីទិតំ ។

១. ឧបវិសីទិតំ ។

កវកតាទុសយៈ វេជ្ជាទុសយៈ ភិក្ខុបុមលស្រេច្យេហិយ បានក្កាច់
ដ្ឋិលប្រសគល់អស់ហើយ ធ្វើមិនឱ្យមានវិភិកដូចជាភោគកំបុត ធ្វើឱ្យ
វិលនីមានបែបភាព មិនមានវិភិកតវេទៀតជាដើម ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពាំង
ឡាយ ភិក្ខុនេះ ទើបហៅថា បានកាត់កណ្តា បានស្រាយនូវសញ្ញានេះ
បានធ្វើនូវចំបំផុតនៃទុក្ខ ព្រោះបានក្រាស់ជំនឿមាន ដោយប្រពៃ ។

(១៣) ម្ចាស់ភិក្ខុពាំងឡាយ ក្រកូលប្រកបដោយអង្គ ៧ យ៉ាង ភិក្ខុ
មិនទាន់ចូលវេជិត មិនគួរចូលវេជិតទេ ឬបានចូលវេជិតហើយ មិន
គួរអង្គុយឡើយ ។ ៧ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ ភិក្ខុក្នុងនេះ មិនប្រាកដចូល
ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ មិនច្របូបចិត្ត រោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១
មិនប្រគេនអាសនៈ ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ លាក់ខ្លួនខ្លាចខ្សែរូប
របស់គេ ១ កាលបើខ្សែរូបមានច្រើន ឲ្យគិត ១ កាលបើមានខ្សែរូប
ពន្លឺជិត ឲ្យបង្រំស្រីហ្នឹង ១ ឲ្យដោយសេចក្តីមិនគោរព មិនឲ្យ
ដោយសេចក្តីគោរព ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពាំងឡាយ ក្រកូលប្រកបដោយ
អង្គ ៧ យ៉ាងនេះ ភិក្ខុមិនទាន់ចូលវេជិត មិនគួរចូលវេជិតទេ
ឬ បានចូលវេជិតហើយ មិនគួរអង្គុយឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពាំង
ឡាយ ក្រកូលប្រកបដោយអង្គ ៧ យ៉ាង ភិក្ខុមិនទាន់ចូលវេជិត
គួរចូលវេជិតទេ ឬ បានចូលវេជិតហើយ គួរអង្គុយទេ ។

កកមេយំ សន្តហិ ។ មនាមេន បច្ចុដ្ឋេន្តិ មនាមេន
 អភិកំទេន្ត មនាមេន អសងំ ទេន្តិ សន្តមស្ស ទ
 មវិភូហន្តិ ពហុតម្ហិ ពហុតំ ទេន្តិ បណីតម្ហិ បណីតំ
 ទេន្តិ សន្តន្តំ ទេន្តិ ចោ អសន្តន្តំ ។ កមេយំ ចោ
 កិក្ខុវេ សន្តហិ អភ្នេហិ សមឃ្មាតតំ កុលំ អនុបកត្តា
 ក អសំ ទមតន្តំ ទមតត្តា ក អសំ ចិសីទិគុន្តិ ។

[១៤] សន្តិមេ កិក្ខុវេ ធុត្តលា អាហុទេយ្យ
 ពាហុទេយ្យ ទត្តិណេយ្យ អញ្ញាណិករណីយា អនុ-
 ត្តំ ធុត្តាត្តេន្តំ ណេតស្ស ។ កកមេ សន្ត ។ ទក
 កោភាគវិមុត្តា បញ្ញាវិមុត្តា កាយសត្វំ ទិដ្ឋិប្បត្តោ
 សម្មាវិមុត្តោ ទម្មានុសារី សម្មានុសារី ។
 កមេ កោ កិក្ខុវេ សន្ត ធុត្តលា អាហុទេយ្យ
 ពាហុទេយ្យ ទត្តិណេយ្យ អញ្ញាណិករណីយា
 អនុត្តំ ធុត្តាត្តេន្តំ ណេតស្សតិ ។

វេយាភិ កេវិទុះ ។ ភិក្ខុកដនិក្រាសខ្លួន ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ០
 ថ្វាយន្តំ ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ ប្រាគមភាសាថា ដោយសេចក្តីពេញ
 ចិត្ត ១ មិនលាភំទុកខ្លួនឱ្យធម៌របស់គេ ១ កាលបើមានវេយ្យសម្របច្រើម
 ប្រាគន្តច្រើន ១ កាលបើមានវេយ្យសម្របមិនច្រើន ១ ប្រាគន្តវេយ្យសម្របមិនច្រើន ១
 ក្រងប្រាគន្តដោយសេចក្តីគោរព មិនប្រាគន្តដោយសេចក្តីមិនគោរព ១ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុភាន់ឡាយ ក្រលួលប្រគល់ដោយអន្តិចយាភិទេវនិ ភិក្ខុមិនតាម
 ចូលទៅជិត គួរចូលទៅជិតបាន ឬ ចូលទៅជិតហើយ គួរអន្តិយបាន ។

[១៤] ម្ចាស់ភិក្ខុភាន់ឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះ គួរខ្លួនចកុប្បជ្ជិយ
 ដែលគេនាំមកឬជា គួរខ្លួនខ្ញុំក្រែងបាន ដែលគេនាំមកដើម្បីភ្ញៀវ គួរ
 ខ្លួនខ្ញុំទុក្ខណាបាន គួរដល់ខ្ញុំអញ្ញាណិកម្ម ដែលសក្ខីលោកអញ្ជើញ
 ជាបុញ្ញត្ថេន្តិប្រសាររបស់សក្ខីលោក ។ ៧ ភ្នកវេយ្យុះ ។ ភិក្ខុកោ-
 ភាគវិមុត្ត ១ បញ្ញាវិមុត្ត ១ កាយសត្វិ ១ ទិដ្ឋិប្បត្តិ ១ សម្មាវិមុត្ត ១
 ទម្មានុសារី ១ សម្មានុសារី ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុភាន់ឡាយ បុគ្គល ៧ ពួក
 នេះនិ គួរខ្លួនចកុប្បជ្ជិយ ដែលគេនាំមកឬជា គួរខ្លួនខ្ញុំក្រែងបាន
 ដែលគេនាំមកដើម្បីភ្ញៀវ គួរខ្លួនខ្ញុំទុក្ខណាបាន គួរដល់អញ្ញាណិ-
 កម្ម ដែលសក្ខីលោកអញ្ជើញ ជាបុញ្ញត្ថេន្តិប្រសាររបស់សក្ខីលោក ។

[១៧] សត្តិមេ ភិក្ខុវេ ឧទក្ខមមា បុគ្គលា សាត្តា
 សវ័ដ្ឋមាទា លោកម្មី ។ កកមេ សត្ត ។ សឯ
 ភិក្ខុវេ ឯករោ បុគ្គលា សតី ឯមុត្តោ ឯមុត្តោ ។
 ហោតិ សឯ មឯ ភិក្ខុវេ ឯករោ បុគ្គលា
 ឧម្មដ្ឋិតា ឯមុដ្ឋិតិ សឯ មឯ ភិក្ខុវេ ឯករោ បុគ្គលា
 ឧម្មដ្ឋិតា បិសោ ហោតិ សឯ មឯ ភិក្ខុវេ
 ឯករោ បុគ្គលា ឧម្មដ្ឋិតា វិបស្សតិ វិលោកេតិ
 សឯ មឯ ភិក្ខុវេ ឯករោ បុគ្គលា ឧម្មដ្ឋិតា
 មនតិ សឯ មឯ ភិក្ខុវេ ឯករោ បុគ្គលា ឧម្ម-
 ដ្ឋិតា មតិភាទប្បត្តោ ហោតិ សឯ មឯ ភិក្ខុវេ
 ឯករោ បុគ្គលា ឧម្មដ្ឋិតា តិណ្ណោ ហោតិ ចារកតោ
 ជលេ តិដ្ឋតិ ព្រាហ្មណោ ។ កកេតុ ភិក្ខុវេ
 បុគ្គលា សតី ឯមុត្តោ ឯមុត្តោ ។ ហោតិ ។ សឯ
 ភិក្ខុវេ ឯករោ បុគ្គលា សមញ្ញតតោ ហោតិ
 ឯសាទ្គកាធុរោ អកុសលេហិ ធម្មេហិ ។ ឯវ
 ។ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា សតី ឯមុត្តោ ឯមុត្តោ ។
 ហោតិ ។ កកេតុ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា ឧម្មដ្ឋិតា ឯមុដ្ឋិតិ ។

[១៧] ម្ចាស់ភិក្ខុបំណងឡាយ បុគ្គលប្រៀបដូចអ្នកមុជវិក្កុណិលោកនេះ
 មាន ៧ ពួក ។ ៧ ពួកភិក្ខុវេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុបំណងឡាយ បុគ្គលនេះ ក្នុងរលាក
 នេះ ជាអ្នកមុជទៅហើយ ក៏មុជបាត់ទៅក្នុងម្លូង ១ ម្ចាស់ភិក្ខុបំណងឡាយ
 បុគ្គលនេះ ក្នុងរលាកនេះ ងើបច្បាលហើយមុជទៅវិញ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុបំណង
 ឡាយ បុគ្គលនេះ ក្នុងរលាកនេះ ងើបច្បាលហើយឈរ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុបំណង
 ឡាយ បុគ្គលនេះ ក្នុងរលាកនេះ ងើបច្បាលហើយស្រឡាត់ស្រឡាត់ ១
 ម្ចាស់ភិក្ខុបំណងឡាយ បុគ្គលនេះ ក្នុងរលាកនេះ ងើបច្បាលហើយវិហារក្នុង
 ទៅ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុបំណងឡាយ បុគ្គលនេះ ក្នុងរលាកនេះ ងើបច្បាលហើយ
 បានដល់ខ្សែវិក្កុណិហើយឈរទៅ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុបំណងឡាយ បុគ្គលនេះ
 ព្រាហ្មណ៍ ក្នុងរលាកនេះ ងើបច្បាលហើយក្នុងទៅដល់ភ្លើយ ហើយ
 ឈរទៅលើភាគ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុបំណងឡាយ ចុះបុគ្គលជាអ្នកមុជហើយ
 ក៏មុជបាត់ទៅក្នុងម្លូង ក៏ដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុបំណងឡាយ បុគ្គលនេះ ក្នុង
 រលាកនេះ ជាអ្នកប្រគល់ដោយអនុសាសនមិធានុស្ត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុបំណង
 ឡាយ បុគ្គលជាអ្នកមុជទៅហើយ ក៏មុជបាត់ទៅក្នុងយ៉ាងនេះនេះ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុបំណងឡាយ ចុះបុគ្គលងើបច្បាលហើយមុជទៅវិញ ក៏ដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដក អង្គការិយស្ស សុត្តនិទាន

ក៏ត្រូវ ឯកទ្វា បុគ្គលោ ឧប្បជ្ជិតិ សាទុ
 សទ្ធា កុសលេសុ ធម្មេសុ សាទុ ហិរិ សាទុ
 ទិក្ខុប្បំ សាទុ វិរិយំ សាទុ បញ្ញា កុសលេសុ
 ធម្មេសុតិ ។ កស្សុ សា សទ្ធា ទេវ តិដ្ឋតិ
 ទោ វុឡ្យតិ ហាយតិយេវ ។ កស្សុ សា ហិរិ
 កស្សុ តំ ទិក្ខុប្បំ កស្សុ តំ វិរិយំ កស្សុ សា
 បញ្ញា ទេវ តិដ្ឋតិ ទោ វុឡ្យតិ ហាយតិយេវ ។ ឯវំ
 ទោ កិក្ខុវេ បុគ្គលោ ឧប្បជ្ជិត្វា ធម្មេសុតិ ។ កក្កត្វា
 កិក្ខុវេ បុគ្គលោ ឧប្បជ្ជិត្វា បិកា ហោតិ ។ ក៏
 កិក្ខុវេ ឯកទ្វា បុគ្គលោ ឧប្បជ្ជិតិ សាទុ សទ្ធា
 កុសលេសុ ធម្មេសុ សាទុ ហិរិ សាទុ ទិក្ខុប្បំ
 សាទុ វិរិយំ សាទុ បញ្ញា កុសលេសុ ធម្មេសុតិ ។
 កស្សុ សា សទ្ធា ទេវ ហាយតិ ទោ វុឡ្យតិ
 បិកា ហោតិ ។ កស្សុ សា ហិរិ កស្សុ
 តំ ទិក្ខុប្បំ កស្សុ តំ វិរិយំ កស្សុ សា បញ្ញា
 ទេវ ហាយតិ ទោ វុឡ្យតិ បិកា ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គការិយស្ស សុត្តនិទាន

បុលកិក្ខុ វាំងឡាយ បុគ្គលន្ត កុសលេសុ វេយ្យាសិបទ្វាលដោយ
 សេចក្តីយល់ថា សេចក្តីធ្វើចំពោះកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាភារល្អ សេច
 ក្តីខ្មាសចាប់ ជាភារល្អ សេចក្តីគិតស្តាប់ចំពោះចាប់ ជាភារល្អ សេចក្តី
 ព្យាយាម ជាភារល្អ ការដឹងច្បាស់ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាភារល្អ ។
 សទ្ធារបស់បុគ្គលនោះមិនកាំងនៅ មិនចំរើនឡើង វេយ្យាសិបទ្វាល
 វិញ ។ ហិរិរបស់បុគ្គលនោះ ក្បួនប្បុរបស់បុគ្គលនោះ វិរិយរបស់
 បុគ្គលនោះ បញ្ញារបស់បុគ្គលនោះ វេយ្យាសិបទាំងនៅ មិនចំរើនឡើង
 មានភសាបសូន្យទៅវិញ ។ ខ្មាសកិក្ខុ វាំងឡាយ បុគ្គលនើបទ្វាល
 ហើយបុគ្គលវិញយំនិរេនិង ។ ខ្មាសកិក្ខុ វាំងឡាយ បុគ្គលនើបទ្វាល
 ហើយឈរ កើតដូចម្តេច ។ ខ្មាសកិក្ខុ វាំងឡាយ បុគ្គលនុកុសលោក
 នេះ លើបឡើងដោយសេចក្តីយល់ថា សេចក្តីធ្វើចំពោះកុសលធម៌ទាំង
 ឡាយ ជាភារល្អ សេចក្តីខ្មាសចាប់ ជាភារល្អ សេចក្តីគិតស្តាប់ចំពោះចាប់
 ជាភារល្អ សេចក្តីព្យាយាម ជាភារល្អ ការដឹងច្បាស់ក្នុងកុសលធម៌ទាំង
 ឡាយ ជាភារល្អ ។ សទ្ធារបស់បុគ្គលនោះ ក៏មិនសាបសូន្យទៅ មិន
 ចំរើនឡើង វេយ្យាសិបទាំងនៅ ។ ហិរិរបស់បុគ្គលនោះ ក្បួន
 របស់បុគ្គលនោះ វិរិយរបស់បុគ្គលនោះ បញ្ញារបស់បុគ្គលនោះ វេយ្យា
 សិបទាំងនៅ មិនចំរើនឡើង វេយ្យាសិបទាំងនៅ ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា ឧបសម្ព័ន្ធ

ឃុំ ខោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ទុម្មជ្ជិត្វា បិកោ
 ហោតិ ។ កតត្ថា ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ទុម្មជ្ជិត្វា
 វិបស្សតិ វិណោកតតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ឯតត្ថោ
 បុគ្គលោ ទុម្មជ្ជិតិ សាធុ សទ្ធា កុសលេសុ ធម្មេសុ
 សាធុ ហិវ សាធុ ទុត្តប្បំ សាធុ វិយំ សាធុ បញ្ញា
 កុសលេសុ ធម្មេសុតិ ។ សោ តិណ្ណំ សញ្ញាដណ្តំ
 បរិត្តា យា សោតាមន្នោ ហោតិ អរិយិចាគធន្នោ ធិបេតា
 សាក្កោតិបរយា ។ ឃុំ ខោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ
 ទុម្មជ្ជិត្វា វិបស្សតិ វិណោកតតិ ។ កតត្ថា ភិក្ខុវេ
 បុគ្គលោ ទុម្មជ្ជិត្វា បតវតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ឯតត្ថោ
 បុគ្គលោ ទុម្មជ្ជិតិ សាធុ សទ្ធា កុសលេសុ ធម្មេសុ
 សាធុ ហិវ សាធុ ទុត្តប្បំ សាធុ វិយំ សាធុ បញ្ញា
 កុសលេសុ ធម្មេសុតិ ។ សោ តិណ្ណំ សញ្ញាដណ្តំ បរិ-
 ក្ខមរា កតតោ បរោហាមំ តទុត្តា សតតាតាមិ ហោតិ

បឋមបណ្ណសិក្ខា ឧបសម្ព័ន្ធ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលអ្នកនឹងបញ្ចេញហើយឈរនៅយ៉ាងនេះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនឹងបញ្ចេញហើយក្រឡេកមើលមើល តើដូច
 ម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ នឹងឡើងដោយ
 សេចក្តីយល់ថា សេចក្តីជឿចំពោះកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាតារល្អ សេចក្តី
 គ្មានបាប ជាតារល្អ សេចក្តីគិតស្តាប់ពារបាប ជាតារល្អ សេចក្តី
 ព្យាយាម ជាតារល្អ ការជំនិញស្តាប់ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាតារល្អ ។
 បុគ្គលនោះ ជាសកតាមិ ប្រោសសញ្ញាដនៈ ព្យាយាម ជាអ្នក
 មានសកាមិទ្ធាក់ចុះក្នុងអបាយ ជាបុគ្គលចៀន មានសម្តែងប្រព្រឹត្ត
 ទៅក្នុងទានមុខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនឹងបញ្ចេញហើយ ក្រ
 ឡេកមើលមើលយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនឹង
 បញ្ចេញហើយដួងទៅ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុង
 លោកនេះ នឹងឡើងដោយសេចក្តីយល់ថា សេចក្តីជឿចំពោះកុសលធម៌
 ទាំងឡាយ ជាតារល្អ សេចក្តីគ្មានបាប ជាតារល្អ សេចក្តីគិតស្តាប់ពារ
 បាប ជាតារល្អ សេចក្តីព្យាយាម ជាតារល្អ ការជំនិញស្តាប់ក្នុងកុសល
 ធម៌ទាំងឡាយ ជាតារល្អ ។ បុគ្គលនោះ ជាសកតាមិ ប្រោ
 សសញ្ញាដនៈទាំង ព្យាយាម ប្រោសសញ្ញាដនៈព្យាយាម ជាអ្នក
 មានសកាមិទ្ធាក់ចុះក្នុងអបាយ ជាបុគ្គលចៀន មានសម្តែងប្រព្រឹត្ត

សាវតិទេវ វិសំ លោកេ អាត្មោ ទុក្ខុស្សដ្ឋំ កាពេតិ ។
 ឯវំ ទោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ទុម្មដ្ឋិតោ បរេតិ ។
 កាថញ្ច ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ទុម្មដ្ឋិតោ បតិកាធម្មត្ថោ
 ហោតិ ។ ៧១ ភិក្ខុវេ ឯតោតោ បុគ្គលោ ទុម្មដ្ឋិតិ
 សាធុ សន្ធា កុសលេសុ ធម្មេសុ សាធុ ហិរិ
 សាធុ ទិក្ខុប្បំ សាធុ វិយំ សាធុ បញ្ញា កុសលេសុ
 ធម្មេសុតិ ។ ហោ បញ្ចដ្ឋំ ទិវត្តាតិយាធំ សញ្ញាជនាធំ
 បរិក្ខាយា ឱបទាតិកោ ហោតិ ឥត្ត បរិជំនាយិ
 អនាវត្តិធម្មោ ឥន្ទ លោកា ។ ឯវំ ទោ ភិក្ខុវេ
 បុគ្គលោ ទុម្មដ្ឋិតោ បតិកាធម្មត្ថោ ហោតិ ។
 កាថញ្ច ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ទុម្មដ្ឋិតោ តិល្លោ ហោតិ
 ចារកោ វិនេ វិដ្ឋិតិ ព្រាហ្មណោ ។ ៧២
 ភិក្ខុវេ ឯតោតោ បុគ្គលោ ទុម្មដ្ឋិតិ សាធុ សន្ធា
 កុសលេសុ ធម្មេសុ សាធុ ហិរិ សាធុ ទិក្ខុប្បំ
 សាធុ វិយំ សាធុ បញ្ញា កុសលេសុ ធម្មេសុតិ ។

វេយសិបកាមៈលោកនេះ អស់ព័រកម្មន៍ ហើយធ្វើខ្លួនវិបិបុត្រិយ៍កុប្បាត ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនឹងបញ្ចូលហើយ ទ្រង់ទៅយ៉ាងនេះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនឹងបញ្ចូលហើយដល់ខ្ញុំចិត្តនឹង កើតដូចម្តេច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនេះ ក្នុងលោកនេះ នឹងប្រើនឹងដោយសេចក្តី
 យល់ថា សេចក្តីធ្វើចំពោះកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាការល្អ សេចក្តី
 ខ្មាសចុប ជាការល្អ សេចក្តីកក់ស្លុតចំពោះចុប ជាការល្អ សេចក្តីព្យា-
 យាម ជាការល្អ ការជើងច្បាស់ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាការល្អ ។
 បុគ្គលនោះ ជាឱបបាតិកៈ ព្រោះអស់បញ្ចេជនៈ ចាប់វិណាសាតិ
 ក្រោម ៥ យ៉ាង ហើយចាំខិតខំកុសលនោះ មិនបានត្រូវបំបែកចាក
 លោកនោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនឹងបញ្ចូលហើយដល់
 ខ្ញុំចិត្តនឹងយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាព្រាហ្មណ៍
 នឹងបញ្ចូលហើយទ្រង់ទៅដល់គ្រឹមនាយ ហើយឈរនៅលើកោក កើ
 ដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនេះ ក្នុងលោកនេះ នឹងប្រើនឹង
 ដោយសេចក្តីយល់ថា សេចក្តីធ្វើចំពោះកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាការ
 ល្អ សេចក្តីខ្មាសចុប ជាការល្អ សេចក្តីកក់ស្លុតចំពោះចុប ជាការល្អ
 សេចក្តីព្យាយាម ជាការល្អ ការជើងច្បាស់ក្នុងកុសលធម៌ ជាការល្អ ។

សោ អាសវាធំ ខយោ អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ
 បញ្ញាវិមុត្តិ ធិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សុច្ឆិកត្វា
 ឧបសម្ព័ន្ធ វិហរតិ ។ ឃវំ ទោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ
 ឧម្មជ្ជិត្វា តិណ្ណោ ហោតិ ចារតតោ ជលេ តិដ្ឋតិ
 ព្រាហ្មណោ ។ ឥមេ ទោ ភិក្ខុវេ សត្តំ ឧទត្តបមា
 បុគ្គលោ សុត្តោ សវិដ្ឋមាថា លោកស្មិនំ ។

[១៦] សត្តមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ អាហុនេយ្យ
 ពាហុនេយ្យ ធន្តិណេយ្យ អត្តាលីករណិយោ អនុត្តរំ
 បុញ្ញក្ខេតំ លោកស្មិ ។ កតមេ សត្តំ ។ ឥច
 ភិក្ខុវេ ឯកតោ បុគ្គលោ សព្វសង្ខារេវ អធិត្វា-
 ឧបសម្ព័ន្ធ វិហរតិ អធិត្វសញ្ញំ អធិត្វប្បដិសវដិ សតតំ
 សមិតំ អញ្ញតិណ្ណំ ទេតសោ អធិមុត្តមាទោ
 បញ្ញាយ បរិយោកាមាទោ ។ សោ អាសវាធំ
 ខយោ ។ ចេ ។ សុច្ឆិកត្វា ឧបសម្ព័ន្ធ
 វិហរតិ ។ អយំ ភិក្ខុវេ បឋមោ បុគ្គលោ

បុគ្គលោ បានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចខ្លួនចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ
 ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ដោយប្រាជ្ញាជំនុំក្នុង
 របស់ខ្លួន ក្នុងបុព្វបុរស ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាព្រាហ្មណ៍
 នើបទ្វាលហើយត្រូវទៅដល់គ្រឹះភាវនាយ ហើយឈរនៅលើគោក
 យ៉ាងរឹងរិទ្ធ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ខេងនិបុគ្គល ជំពូក ប្រៀប
 ដូចអ្នកមុជទឹក រមែងមានប្រាកដក្នុងរលោក ។

[១៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ជំពូកខេង គួរឲ្យទទួលបានប្រិយ
 ដែលគេនាំមកបូជា គួរឲ្យទទួលបានកន្តកខាន ដែលគេនាំមកដើម្បីភ្ញៀវ
 គួរឲ្យទទួលបានទុក្ខណាខាន គួរដល់អត្តាលីកម្ម ដែលសព្វលោកសប្បិធ្វើ
 ជាបញ្ញាក្នុងប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ជំពូកភិក្ខុវេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បុគ្គលក្នុងរលោកខេង ភិចារណាយិញថា មិនទៀង មាន
 សេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ដឹងច្បាស់ថា មិនទៀង ក្នុងសត្វទាំងឡាយ
 ហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្ម័គ្រមើលដោយបញ្ញាឡើយ ។ មិនជាចំ មិន
 ឱ្យប្រឡំគ្នា ។ បុគ្គលខេង បានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់សម្រេច ។ បេ ។
 ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ខេងបុគ្គលទី ១

អាហ្មនេយ្យោ ចាហ្មនេយ្យោ ធន្តិណេយ្យោ អត្តាលិ-
 ការណីយោ អនុត្តរំ បុត្តាត្តេត្តំ លោកាស្ស ។
 បុណ ចមរំ កិច្ចវេ ឥនេកេត្ថោ បុត្តលោ សុត្តសង្ខារេសុ អនិព្វា-
 នុបស្សិ វិហារតិ អនិព្វសត្តិ អនិព្វប្បដិសំវេធិ សាគតំ
 សមិតំ អប្បោតិណ្ណំ ចេតសា អនិមុត្តមានោ បញ្ញាយ
 អវិយោភាហានោ ។ តស្ស អបុត្តំ អចរិមំ
 អាសវយិយាតា ធន្ត ហោតិ ជីវិតមវិយាតា ធន្ត ។
 អយំ កិច្ចវេ ធន្តិណេ បុត្តលោ អាហ្មនេយ្យោ
 ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុត្តាត្តេត្តំ លោកាស្ស ។ បុណ ចមរំ
 កិច្ចវេ ឥនេកេត្ថោ បុត្តលោ សុត្តសង្ខារេសុ អនិព្វា-
 នុបស្សិ វិហារតិ អនិព្វសត្តិ អនិព្វប្បដិសំវេធិ សាគតំ
 សមិតំ អប្បោតិណ្ណំ ចេតសា អនិមុត្តមានោ បញ្ញាយ
 អវិយោភាហានោ ។ តេ បញ្ចុំ ឱ បុត្តតិយាបំ
 សាត្តោវេយាបំ បរិច្ចយោ អន្តរា បរិច្ចាយិ ហោតិ

ដែលគួរឧទ្ទលចក្កប្បវ្រ្មយដែលគេមាំមកម្តង គួរឧទ្ទលខ្យំកក្កុតាខ
 ដែលគេមាំមកដើម្បីក្រៀម គួរឧទ្ទលឧត្តិណាខាង គួរដែលអញ្ជូលកម្មដែល
 សត្វលោកគប្បីធ្វើ ជាបុញ្ញកេត្តិប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ព្រួយ មួយទៀត បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ពិចារណាយើញថា មិនទៀត
 មានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀត ដឹងប្រសំថា មិនទៀតក្នុងសត្វទាំង
 ត្រូវហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្តង់មើលដោយបញ្ញារឿយៗមិនដាច់ មិនឱ្យ
 ប្រឡំគ្នា ។ ការអស់ទៅនៃអាថ៌ ធីតិការអស់ទៅនៃធីតិ របស់បុគ្គល
 នោះដែលលាតត្រដូង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងព្រួយ ខេនុក្កលចិ ២ ដែលគួរ
 ឧទ្ទលខ្យំបកប្បវ្រ្មយដែលគេមាំមកម្តង ។ បេ ។ ជាបុញ្ញកេត្តិ ដ៏ប្រសើរ
 របស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងព្រួយ មួយទៀត បុគ្គលខ្លះក្នុងលោក
 នេះ ពិចារណាយើញថា មិនទៀត មានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀត
 ដឹងប្រសំថា មិនទៀតក្នុងសត្វទាំងត្រូវ ហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្តង់
 មើលដោយបញ្ញារឿយៗមិនដាច់ មិនឱ្យប្រឡំគ្នា ។ បុគ្គលនោះឈ្មោះថា
 អន្តរាបរិច្ចាយិ^(១) ។ ព្រោះអសបញ្ញាផនៈ ជាប់លោកខាងក្រោម ៥

១ - បុគ្គលណា បានកើតក្នុងសុត្តនិទាន បទដ៏ ៥ ណាមួយ បានដឹងពីអរហន្តក្នុងខណៈ
 ដែលខ្លួនកើត ឬ កំណត់ឧបសម្ព័ន្ធ ឬ កំណត់ពាក់ព័ន្ធក្នុងអាយុ ពាក្យជា អន្តរាបរិច្ចាយិ មេ
 តិស្សោរមស់ច្បុបស្សនោះ ។

១ ថេ ។ ឧបហត្ថបរិទ្ធិញ្ជយី ហោតិ អសង្ហារបរិទ្ធិញ្ជយី
 ហោតិ សសង្ហារបរិទ្ធិញ្ជយី ហោតិ ឧទ្ទំសោតោ ហោតិ
 អគដ្ឋតាមី ។ អយំ ភិក្ខុវេ សត្តមោ បុគ្គលោ
 អាហុនេយ្យោ ចាហុនេយ្យោ ធម្មិណោយ្យោ អញ្ញ-
 លំគរណីយោ អនុត្តរំ បុញ្ញត្តោត្ថំ លោកស្ស ។
 ឥមេ វោ ភិក្ខុវេ សត្ត បុគ្គលោ អាហុនេយ្យោ
 ចាហុនេយ្យោ ធម្មិណោយ្យោ អញ្ញលំគរណីយោ
 អនុត្តរំ បុញ្ញត្តោត្ថំ លោកស្សតិ ។

[១៧] សត្តមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ អាហុនេយ្យោ

១ ថេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញត្តោត្ថំ លោកស្ស ។

១ ថេ ។ ឈ្មោះថា ឧបហត្ថបរិទ្ធិញ្ជយី^(១) ឈ្មោះថា អសង្ហារបរិទ្ធិញ្ជយី^(២)
 ឈ្មោះថា សសង្ហារបរិទ្ធិញ្ជយី^(៣) ឈ្មោះថា ឧទ្ទំសោតោអគដ្ឋតាមី^(៤) ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបុគ្គលទី៧ ដែលគួរទទួលនូវចក្ខុប្បវដ្តយ ដែលគេ
 នាំមកបូជា គួរទទួលនូវអាគន្ធិតាម ដែលគេនាំមកដើម្បីភ្ញៀវ គួរទទួល
 នូវទុក្ខិណតាម គួរដល់អញ្ញលីកម្ម ដែលសត្វលោកគប្បីធ្វើ ជាបុញ្ញត្តក្ក
 ដ៏ប្រសើរបស់សត្វលោក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះឯង
 ដែលគួរទទួលនូវចក្ខុប្បវដ្តយ ដែលគេនាំមកបូជា គួរទទួលនូវអាគន្ធិ
 តាម ដែលគេនាំមកដើម្បីភ្ញៀវ គួរទទួលនូវទុក្ខិណតាម គួរដល់អញ្ញ-
 លីកម្ម ដែលសត្វលោកគប្បីធ្វើ ជាបុញ្ញត្តក្កដ៏ប្រសើរបស់សត្វលោក ។
 [១៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះ គួរទទួលនូវចក្ខុ-
 ប្បវដ្តយដែលគេនាំមកបូជា ។ ថេ ។ ជាបុញ្ញត្តក្កដ៏ប្រសើរបស់សត្វលោក ។

១ - បុគ្គលណា កន្លងទៅក្នុងបណ្ណសិក្សា ហើយដឹងនូវឧបហត្ថបរិទ្ធិសុទ្ធាភិសិទ្ធា
 បុគ្គលនោះឈ្មោះថា ឧបហត្ថបរិទ្ធិញ្ជយី ។
 ២ - បណ្ណបុគ្គលទាំងនោះ បុគ្គលណាបានញ្ជុំវិញលើសន្យាសំពៅដោយមិនមានសេចក្តី
 ល្អបាយ បុគ្គលនោះឈ្មោះថា អសង្ហារបរិទ្ធិញ្ជយី ។ ៣ - បុគ្គលណាញ្ជុំវិញលើសន្យាសំ
 ពៅដោយសេចក្តីល្អបាយ បុគ្គលនោះឈ្មោះថា សសង្ហារបរិទ្ធិញ្ជយី ។ ៤ - បុគ្គលណាភ្នែកក្នុង
 សុទ្ធាភិសិទ្ធិ ៥ កងក្រោមណាមួយ ហើយច្បាប់សុទ្ធាភិសិទ្ធិនោះទៅក្នុងអគដ្ឋតាម
 លំដាប់ហើយដឹងនូវអោយ បុគ្គលនោះឈ្មោះថា ឧទ្ទំសោតោអគដ្ឋតាមី ។ អន្តរា ។

កាតមេ សត្ត ។ ឥន ភិក្ខុវេ ឯតេត្ថោ បុគ្គលោ
 សាព្វសង្ខារេសុ ទុក្ខានុបស្សី វិហារតិ ។ មេ ។
 សាទ្ធសុ ធម្មេសុ អនត្តានុបស្សី វិហារតិ ចិត្តានេ
 សុទានុបស្សី វិហារតិ សុខសញ្ញី សុខប្បដិសំវេទី
 សតតំ សមិតំ អព្រោតិក្ខណំ ចេតសា អធិមុត្តមាណោ
 បញ្ញាយ បរិយោកាហមាណោ ។ សោ អាសវាធំ មយា
 ។ មេ ។ សច្ចិកត្វា ទុបសម្បជ្ជ វិហារតិ ។ អយំ ភិក្ខុវេ
 បមមោ បុគ្គលោ អាហុនេយ្យោ ។ មេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញ-
 ក្ខេត្តំ លោកស្ស ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ឥនេត្ថោ បុគ្គ-
 លោ ចិត្តានេ សុទានុបស្សី វិហារតិ សុខសញ្ញី សុខប្បដិ-
 សំវេទី សតតំ សមិតំ អព្រោតិក្ខណំ ចេតសា អធិមុ-
 ត្តមាណោ បញ្ញាយ បរិយោកាហមាណោ ។ តស្ស អបុព្វំ
 អចរិមំ អាសវបរិយាទានត្វា ហោតិ ជីវិតបរិយាទានត្វា។
 អយំ ភិក្ខុវេ ទុតិយោ បុគ្គលោ អាហុនេយ្យោ
 ។ មេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ ឥនេត្ថោ បុគ្គលោ

៧ ភិក្ខុវេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ
 គំចារណាយើញថា ទុក្ខក្នុងសង្ខារទាំងឡាយ រមេវ គំចារណាយើញថា
 អនត្តកន្តីធម៌ទាំងឡាយ គំចារណាយើញថា សុខ មានសេចក្តីសំគាល់ថា
 សុខ ដឹងច្បាស់ថា សុខក្នុងព្រះខំព្រាង ហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្តង់
 មើលដោយបញ្ញា រឿយៗមិនដាច់ មិនឲ្យប្រឡំគ្នា ។ បុគ្គលនោះទុរាចារ
 ឲ្យដាក់ច្បាស់សម្រេច រមេវ ព្រោះអស់ភាសវៈទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ នេះបុគ្គលទី ១ ដែលគួររទ្ធានុបស្សី ដែលគេនាំមកបូជា
 រមេវ ជាបុញ្ញក្ខេត្តដ៏ប្រសើររបស់សក្កលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មួយទៀត បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ គំចារណាយើញថា សុខ មានសេចក្តី
 សំគាល់ថា សុខ ដឹងច្បាស់ថា សុខក្នុងព្រះខំព្រាង ហើយកំណត់ដោយ
 ចិត្ត ស្តង់មើលដោយបញ្ញា រឿយៗមិនដាច់ មិនឲ្យប្រឡំគ្នា ។ ការ
 អស់ទៅនៃភាសវៈនឹងការអស់ទៅនៃជីវិត របស់បុគ្គលនោះដំណាលគ្នាតែ
 ម្តង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបុគ្គលទី ២ ដែលរទ្ធានុបស្សី
 ប្បជ្ជីយ ដែលគេនាំមកបូជា រមេវ ជាបុញ្ញក្ខេត្តដ៏ប្រសើរ របស់សក្ក-
 លោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ

ជំពូកទី ១ សុខាទុបស្សី វិហារតិ សុខសញ្ញី សុខប្បដិសំវេទិ
 សតតំ សម័តំ អន្ធាតិក្កំ ចេតសា អធិប្បត្តិមាណ
 បញ្ញាយ បរិយោកាហមាណោ ។ សោ បញ្ចដ្ឋំ ឱវត្តា-
 កិហេធំ សញ្ញាជីវាធំ បរិគ្គយោ អន្តរាបរិចិញ្ចយិ
 ហោតិ ។ មេ ។ ទុបហត្ថបរិចិញ្ចយិ ហោតិ អសដ្ឋា-
 បរិចិញ្ចយិ ហោតិ សសដ្ឋាបរិចិញ្ចយិ ហោតិ ទុដ្ឋ-
 សោតោ ហោតិ អគធំដ្ឋតាមី ។ អយំ ភិក្ខុវេ សត្តមោ
 បុត្តលោ អាហុណេយ្យោ ។ មេ ។ អនុត្តិវំ បុញ្ញត្ថេត្តំ
 លោកស្ស ។ វេមេ វោ ភិក្ខុវេ សត្ត បុត្តលោ អាហុ-
 ណេយ្យោ ។ មេ ។ អនុត្តិវំ បុញ្ញត្ថេត្តំ លោកស្សតិ ។

(១៨) សត្តិមាធំ ភិក្ខុវេ ជំនុំសវត្តិធំ ។ កតមាធំ
 សត្ត ។ វេមេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សិក្ខាសមាណោ
 ភិក្ខុដ្ឋោ ហោតិ អាយតិ ធំ សិក្ខាសមាណោ
 អធិតកប្បមោ^(១) ធំ ប្បដិសន្តិយោ ភិក្ខុដ្ឋោ ហោតិ

១ ឧ. វ. អំណាចបោ ។

ជំពូកទី ១ ធានាសេចក្តីសំគាល់ថាសុខ ដឹងច្បាស់ថាសុខ
 ក្នុងព្រះខិត្តាន ហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្តង់ម៉ែលដោយបញ្ញា រឿយៗមិន
 ដាច់ មិនឲ្យប្រឡំប្រឡា ។ បុគ្គលនោះឈ្មោះថាអន្តរាបរិចិញ្ចយិ ព្រោះអស់
 សញ្ញាដទះដាច់ណែកខាងក្រោមៗ ។ មេ ។ ឈ្មោះថាទុបហត្ថបរិចិញ្ចយិ
 ឈ្មោះថាអសដ្ឋាបរិចិញ្ចយិ ឈ្មោះថាសសដ្ឋាបរិចិញ្ចយិ ឈ្មោះថាទុដ្ឋ-
 សោតកមិន្តតាមី ។ ខ្លួនភិក្ខុពុទ្ធជាមួយ នេះបុគ្គលទាំងដែលគួរទទួល
 ចក្ខុប្បដ្ឋយ ដែលគេនាំមកបូជា ។ មេ ។ ជាបុញ្ញត្ថេត្តិប្រសើរបស់សត្វ
 លោក ។ ខ្លួនភិក្ខុពុទ្ធជាមួយ បុគ្គលពុទ្ធករនិង គួរទទួលចក្ខុប្បដ្ឋយ
 ដែលគេនាំមកបូជា ។ មេ ។ ជាបុញ្ញត្ថេត្តិប្រសើរបស់សត្វលោក ។

(១៨) ខ្លួនភិក្ខុពុទ្ធជាមួយ ខិត្តស^(១) ភិក្ខុពុទ្ធជាមួយ នេះមាន
 ជ័យានិ ។ ជ័យានិភិក្ខុពុទ្ធ ។ ខ្លួនភិក្ខុពុទ្ធជាមួយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
 ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ត្រូវវិញ ក្នុងការសមាធិនន្ទវិញ ក្នុង
 ក្នុងការសមាធិនន្ទ ក៏នៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការសមាធិនន្ទ
 សិក្ខា ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ត្រូវវិញ ក្នុងការពិចារណាទូរិចិ

១ ហេតុនៃភិក្ខុវិទ្ធិមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ។ តែការប្រើនេះអាចសំដៅយកព្រះវិហារស្រុក
 ប្រាសាទ សុប្បវិនិច្ឆ័យភិក្ខុ ១០ ឆ្នាំ (ជាដើម) ក៏លែងមានអាយុ ១០ ឆ្នាំតទៅក៏
 មុខ កុំបាត់ ១០ ឆ្នាំ សូម្បីតែឈប់មកដង្ហែម្តងឈប់ថ្ងៃ ឬឈប់មត់មិនមាន ព្រោះលោក
 មិនចាប់បដិសន្ធិវាទៅទៀត ។ អន្តរាប ។

អាយតិ ៥ ធម្មជំនឿយោ អធិតតប្ប្បោ ឥន្ទ្រាវិជយេ
 តិវុច្ឆន្តោ យោតិ អាយតិ ៥ ឥន្ទ្រាវិជយេ អធិតតប្ប្បោ
 បដិសណ្ឋានេ តិវុច្ឆន្តោ យោតិ អាយតិ ៥ បដិសណ្ឋានេ
 អធិតតប្ប្បោ វិយោវេក្ខ តិវុច្ឆន្តោ យោតិ អាយតិ
 ៥ វិយោវេក្ខ អធិតតប្ប្បោ សតិទេបត្តេ តិវុច្ឆន្តោ
 យោតិ អាយតិ ៥ សតិទេបត្តេ អធិតតប្ប្បោ
 ជំដ្ឋិប្បជំវេទេ តិវុច្ឆន្តោ យោតិ អាយតិ ៥ ជំដ្ឋិ-
 ប្បជំវេទេ អធិតតប្ប្បោ ។ ឥមាជំ វោ តិក្កុវេ
 សត្ត ជំនួសវត្ថុជំតិ ។

អនុសយវិញ្ញា ទុតិយោ ។

តិស្សប្ប្បាតិ

ទ្វេ អនុសយា ត្រុតិវេ(១) បុគ្គលវេ ទុទត្ថបម៌
 អធិត្ថា(២) ទុត្តា អធិត្ថា ៥ ធិត្ថាជំ ជំនួសវត្ថុជំតិ ។

១. ទុសយំ ។ ២. បញ្ចមំ អធិត្ថា ។

កៅក្នុងកាលវាជមុខ កំនៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការពិចារណា
 ខ្លះៗ ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ភ្លឺភ្លា ក្នុងការកំចាត់បដិវត្តន៍
 ឥតល្អា កៅក្នុងកាលវាជមុខ កំនៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការ
 កំចាត់បដិវត្តន៍ ឥតល្អា ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ភ្លឺភ្លា ក្នុង
 ការព្រួនសម្លំ កៅក្នុងកាលវាជមុខ កំនៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ក្នុងការ
 ព្រួនសម្លំ ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ភ្លឺភ្លា ក្នុងការប្រោសព្រួនយោម
 កៅក្នុងកាលវាជមុខ កំនៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការប្រោសព្រួនយោម
 ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ភ្លឺភ្លា ក្នុងការកំនើស្មារតី ឥត
 ភាពជាអ្នកមានប្រាថ្នាចាស់ៗ កៅក្នុងកាលវាជមុខ កំនៅតែមានសេចក្តី
 ស្រឡាញ់ ក្នុងការកំនើស្មារតី ឥតភាពជាអ្នកមានប្រាថ្នាចាស់ៗ ១
 ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ភ្លឺភ្លា ក្នុងការចាត់ទុកដោយទិដ្ឋិ កៅ
 ក្នុងកាលវាជមុខ កំនៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការចាត់ទុកដោយ
 ទិដ្ឋិ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាជមុខ ទេវឯងនិទ្ទេសវត្ថុ ៧ យ៉ាង ។

ចប់ អនុសយវិញ្ញា ២ ។

ទុក្ខនៃអនុសយវិញ្ញាតិ

និយាយពីអនុសយវិញ្ញាតិ ក្រល ១ បុគ្គលគួរឬថា ១ បុគ្គល
 ប្រៀបដូចអ្នកមុនទឹក ១ បុគ្គលអ្នកពិចារណាយើញក្នុងសិទ្ធិវាថា មិន
 ទៀង ១ ជាទុក្ខ ១ ជាអនត្តា ១ ព្រះធិត្ថា ១ ធិត្ថុបក្ក ១ ។

វិជ្ជាវគ្គ

(១៧) ឯតំ សមយំ កតតំ វេសានិយំ វិហរតិ
 សារទ្ធានេ ចេតិយេ ។ អថេវា សម្ពហុណ លិច្ឆិ យេន
 កតតំ តេទុបសង្កម្ពិសុ ទុបសង្កម្ពិក្ខា កតតំ អតំវេនត្វា
 ឯកមន្តំ ធិសីធិសុ ។ ឯកមន្តំ ធិសីន្ទេ វោ តេ លិច្ឆិ
 កតតំ ឯកនកោច សត្ត វោ លិច្ឆិ អបរិហាធិយេ ធម្ម
 ទេសេស្សមិ តំ សុណាថ សាទុកំ មនសីតារោថ កាសិ-
 ស្សមិតិ ។ ឯវំ កន្តតិ វោ តេ លិច្ឆិ កតតោ បច្ច-
 រស្សាសំ ។ កតតំ ឯកនកោច កតមេ ច លិច្ឆិ សត្ត
 អបរិហាធិយេ ធម្មា ។ យាវតីវត្ត លិច្ឆិ វដ្តិ អកិណ្ឌាស-
 ន្ទិបាតា ករិស្សន្តិ សន្ទិបាតាហុណ វុត្តិយេវ លិច្ឆិ
 វដ្តិបំ បាធិតាដ្ឋា វោ បរិហាធិ ។ យាវតីវត្ត
 លិច្ឆិ វដ្តិ សមត្តា សន្ទិបតិស្សន្តិ សមត្តា
 វដ្តិយស្សន្តិ សមត្តា វដ្តិករណិវោធិ ករិស្សន្តិ

វិជ្ជាវគ្គ

(១៧) សម័យមួយ ព្រះវិហារព្រះភាគាលក្ខណ៍ក្នុងសារទ្ធានេចេតិយ
 ធីតាក្រុងវិសាលី ។ ព្រះនារោង ពួកស្តេចលិច្ឆិជាច្រើន ចូលទៅ
 គាល់ព្រះវិហារព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះវិហារ
 ព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងវិធីសមគួរ ។ លុះពួកស្តេចលិច្ឆិទាំងនោះ
 អង្គុយក្នុងវិធីសមគួរហើយ ព្រះវិហារព្រះភាគ ប្រតិក្រាបពាក្យទៅ
 បពិត្រស្តេចលិច្ឆិទាំងឡាយ ភវាភកន្តិសម្ពុត្តិវិហារនិយមិ វេ
 យានិ ផល់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយ ប្រតិស្តាប់កាសិវារោ
 ចូរប្រតិបត្តិក្នុងវិធីសមគួរចុះ ភវាភកន្តិសម្ពុត្តិស្រាប់ ។ ពួកស្តេច
 លិច្ឆិទាំងនោះ បានចូលស្តាប់ព្រះចម្លងព្រះវិហារព្រះភាគថា ព្រះ
 កុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះវិហារព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា បពិត្រស្តេច
 លិច្ឆិទាំងឡាយ ចុះអបរិហានិយមិ វេយានិ កេអ្វីចុះ ។ បពិត្រស្តេច
 លិច្ឆិទាំងឡាយ បើពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តិ ទ័ន្ធិមានការប្រជុំគ្នាហើយ ។
 មានការប្រជុំគ្នាហើយច្រើន អស់កាលត្រឹមណា បពិត្រស្តេចលិច្ឆិទាំង
 ឡាយ សេចក្តីចិវិវាទនៃព្រះភាគដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តិ សេចក្តី
 សាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ។ បពិត្រស្តេច
 លិច្ឆិទាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តិ ព្រមព្រៀងគ្នាប្រជុំ ព្រមព្រៀង
 គ្នាលើកលែងប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ចក្នុងដែនវដ្តិ អស់កាលត្រឹមណា

វុឌ្ឍិយេវ និច្ឆេវ វុឌ្ឍិមំ ចាដិកម្ពា ធា បរិហានំ ។
 យាវតីវត្តា និច្ឆេវ វុឌ្ឍិ អប្បញ្ញត្តំ ន បញ្ញាបេស្សន្តិ បញ្ញត្តំ
 ន សប្បន្តិទ្ធិស្សន្តិ យថាបញ្ញត្ត ចោវណ វុឌ្ឍិកម្ម
 សហនាយ វត្តស្សន្តិ វុឌ្ឍិយេវ និច្ឆេវ វុឌ្ឍិមំ ចាដិ-
 កម្ពា ធា បរិហានំ ។ យាវតីវត្តា និច្ឆេវ វុឌ្ឍិ យេ
 តេ វុឌ្ឍិមំ វុឌ្ឍិមហាល្យកា តេ សត្តវស្សន្តិ ត្បត្តវស្សន្តិ
 ហេស្សន្តិ ទ្ធវេស្សន្តិ តេសត្ត សោតទ្ធំ បញ្ញាស្សន្តិ
 វុឌ្ឍិយេវ និច្ឆេវ វុឌ្ឍិមំ ចាដិកម្ពា ធា បរិហានំ ។
 យាវតីវត្តា និច្ឆេវ វុឌ្ឍិ យោ នា ត្បត្តវត្ថុយោ ត្បត្តវត្តាវ-
 យោ នា ន ឱត្តស្ស បសយ្ហ វាសស្សន្តិ
 វុឌ្ឍិយេវ និច្ឆេវ វុឌ្ឍិមំ ចាដិកម្ពា ធា បរិហានំ ។

បពិត្រស្តេចលិច្ឆិវាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួក
 ស្តេចក្នុងដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹម
 ណោះ) ។ បពិត្រស្តេចលិច្ឆិវាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី
 មិនបញ្ញត្តច្បាប់ (ដែលពួកស្តេចដឹង) មិនទានបញ្ញត្ត មិនផកច្បាប់
 ដែលទានបញ្ញត្តច្បាប់ហើយ កាន់រាម ប្រព្រឹត្តរាមច្បាប់ ក្នុងដែនវដ្តីអំពី
 បូកណា ដែលទានបញ្ញត្តច្បាប់ហើយយ៉ាងណា អស់កាលត្រឹមណា បពិត្រ
 ស្តេចលិច្ឆិវាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ។
 បពិត្រស្តេចលិច្ឆិវាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ធ្វើសក្ការៈគោរព ពរ
 មាន បូជា ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលមានព្រះធម្មច្រើនជាងស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តីវាំងឡាយ ចាំបំណាច់ពាក្យដែលគួរស្តាប់ បេសពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តី ដែលមានព្រះធម្មច្រើនជាងនោះ អស់កាលត្រឹមណា បពិត្រ
 ស្តេចលិច្ឆិវាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ។
 បពិត្រស្តេចលិច្ឆិវាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី មិនចំហែងបង្ខំសូត្រ
 ស្រី ក្នុងក្រលួល ពួកកុមារី ក្នុងក្រលួលច្បូនរម្ម អស់កាលត្រឹមណា
 បពិត្រស្តេចលិច្ឆិវាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដដល់ពួកស្តេច
 ក្នុងដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ។

បឋមបណ្ណាល័យ វិជ្ជា

យោគីវង្ស លីច្ឆវី វដ្តិ យោធិ តាធិ វដ្តិធំ
 វដ្តិចេតិយោធិ អត្តន្តរាធិ ថេវ ពាហិរាធិ ច
 តាធិ សត្តវិស្សន្តិ តុក្កវិស្សន្តិ មារាទស្សន្តិ
 បូជេស្សន្តិ នេសត្វ ធិន្តបុព្វំ កាតបុព្វំ ធិន្តិកំ
 តាវ ខេ មរិហាមេស្សន្តិ វុឌ្ឍិយេវ លីច្ឆវី វដ្តិធំ
 ចាដិកាផ្លា ខេ មរិហាធិ ។ យោគីវង្ស លីច្ឆវី វដ្តិធំ
 អរហន្តេសុ ធិន្តិការត្តារវណ្ណតុត្តិ សុសវិហិតា កវិស្សន្តិ
 កិច្ចិ អនាគតា ច អរហន្តោ វិជីតំ អាតច្ចេយ្យំ
 រោគតា ច អរហន្តោ វិជីតេ ដាសុ វិហារយ្យន្តិ
 វុឌ្ឍិយេវ លីច្ឆវី វដ្តិធំ ចាដិកាផ្លា ខេ មរិហាធិ ។
 យោគីវង្ស លីច្ឆវី វដ្តិធំ សមេ សត្ត អមរិហាធិយោ ធិន្តា
 វដ្តិសុ មស្សន្តិ វដ្តិសុ ច សត្តសុ អមរិហាធិយេសុ
 ចបូជេសុ វដ្តិ សទ្ធិស្សន្តិ វុឌ្ឍិយេវ លីច្ឆវី វដ្តិធំ
 ចាដិកាផ្លា ខេ មរិហាធិតិ ។

បឋមបណ្ណាល័យ វិជ្ជា

បដិគ្រស្តេចលីច្ឆវីពាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តិ តែងធ្វើសក្ការៈ
 គោរព រាប់ការ ឬដាំ ចេតិយក្នុងដែនវដ្តិ របស់ពួកអ្នកវែងវដ្តិ ដែល
 ជាភាគក្នុងនគរក្តី ខាងក្រៅនគរក្តី ធិន្តិមិនធ្វើគ្រឿងឬជាប្រកបដោយធម៌
 ដែលគេប្រាប់ថា ប្រាប់ធ្វើដល់ចេតិយពាំងនោះ ឲ្យសាបសូន្យឡើយ
 អស់កាលត្រឹមណា បដិគ្រស្តេចលីច្ឆវីពាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមាន
 ប្រាកដដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តិ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់
 កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ បដិគ្រស្តេចលីច្ឆវីពាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែន
 វដ្តិ បានចង់ឲ្យគ្រឹមត្រូវឲ្យការព្យាបាលនិងការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយ
 ធម៌ក្នុងពួកព្រះអាហន្តដោយបំណងដាំ ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះអាហន្តពាំងឡាយ
 ដែលមិនទាន់មក គឺសូមឲ្យមកកាន់ដែនរបស់យើង ព្រះអាហន្តពាំងឡាយ
 ដែលមកស្រាប់ហើយ គឺសូមឲ្យកាន់នៅសប្បាយក្នុងដែនរបស់យើង អស់
 កាលត្រឹមណា បដិគ្រស្តេចលីច្ឆវីពាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមាន
 ប្រាកដដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តិ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់
 កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ បដិគ្រស្តេចលីច្ឆវីពាំងឡាយ នេះអបរិហានិយ-
 ធម៌ វេយ្យាសិ វេយ្យាសិកាំងនគរក្នុងពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តិ ឬថា ពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តិ ប្រតិបត្តិក្នុងអបរិហានិយធម៌ពាំងនេះ អស់កាលត្រឹមណា ប-
 ដិគ្រស្តេចលីច្ឆវីពាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដដល់ពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តិ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។

៣០

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគិយស្ស សុត្តនិទាន

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគិយស្ស សុត្តនិទាន

(២០) ឯង សមយំ កតកំ រាជតរោ វិហរតិ
 ចិដ្ឋ្យ្យុដេ បទ្ធកេ ។ តេន វោ បទ សមយេន
 រាជា មានោ អជាតសត្តុ វេទេហិបុត្តា វដ្ឋិ
 អភិយតុកាមោ រោតិ ។ សោ ឯវមាហ អហំ នីម
 វដ្ឋិ ឯវមហិដ្ឋិតេ ឯវមហាទុកាវេ ឧច្ឆេដ្ឋិស្សាមិ វដ្ឋិ
 វិហសេស្សាបិ វដ្ឋិ អនយេស្សសំ អាចារេស្សាមិភិ(១) ។
 អថោ រាជា មានោ អជាតសត្តុ វេទេហិបុត្តា
 ស្សេកាវ ព្រាហ្មណំ មគទមហាមត្តំ អាមន្តេសិ ឯហិ
 ភ្នំ ព្រាហ្មណ យេន កតកំ តេនុបសន្តម ឧបសន្តមិត្តា
 មម វចនេន កតកំតា ចារេ សិរសា វទ្ធ(២)
 អប្បាណំ អប្បាតន្តំ លហុដ្ឋាដំ តេវំ ជាសុ-
 វិហារំ ធុច្ឆ រាជា កន្តេ មានោ អជាតសត្តុ
 វេទេហិបុត្តា កតកំតា ចារេ សិរសា វទ្ធតិ

(២០) សម័យមួយ ព្រះវិមានព្រះភាគ កាលគង់លើភ្នំដ៏វែងវែង
 គឺគក្រុងកងគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះរាជាជាធំ ក្នុងដែនមគធៈព្រះ
 នាមអជាតសត្តុវេទេហិបុត្ត មានបំណងនឹងយាត្រាទៅដាន់យកពួកស្តេច
 ក្នុងដែនវដ្ឋិ ។ ព្រះអង្គច្រើនមានព្រះរាជទ្រព្យយ៉ាងនេះថា អញនឹងផ្តាច់
 ផ្តិលពួកអ្នកដែនវដ្ឋិទាំងនេះ ដែលមានប្តូរផ្តាច់ហើយនេះ មានពនុភាពធំ
 យ៉ាងនេះ អញ (មានបំណងនឹងយាត្រាទៅដាន់ដាន់) ពួកស្តេចក្នុងដែន
 វដ្ឋិ នឹងបំពុញពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ឋិ នឹងធ្វើពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ឋិ ឲ្យ
 ដល់ខ្សែសេចក្តីវិសាស ។ គ្រាតោះ ព្រះបាទអជាតសត្តុមានគពដ វេទេហិ-
 បុត្ត ព្រាស់ហៅស្សការព្រាហ្មណំ ដែលជាមហាមន្តក្នុងដែនមគធៈថា
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណំ ចូរអ្នកមកទេ ចូរអ្នកទៅគាល់ព្រះវិមានព្រះភាគ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយ ចូរថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះវិមានព្រះភាគដោយគ្រូ
 ភាមព្យាបសំខ្ញុំ ចូរខ្ញុំសួរអំពីសេចក្តីមិនមានភាពាជ មិនមានរាគ
 ការព្រោកឡើងហើយដោយកំទ្រំនិកាយ និងការទៅសប្បាយគ្រប់អំណា-
 បថដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះបាទអជាតសត្តុវេទេហិ-
 បុត្តមានគពដ ថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះវិមានព្រះភាគ ដោយព្រះសិរ្ស

១. ឧ. ម. គណេស្សាវិ ថ្មីទី ។ ២. ម. វ្រាហិ ។

អប្បកាចំ អប្បក្កន្តំ លហុដ្ឋានំ ពលំ ជាសុវិហារំ
 ពុទ្ធិតិ វិវាហុ វិទេហំ ភជា កន្ត មាតវា
 អជាតសត្ត វេទេហិមុត្តោ វដ្ឋិ អភិយោទុតាមោ ។
 សោ វិវាហា អហំ វមេ វដ្ឋិ វិវាហាដ្ឋិកោ
 វិវាហាទុកាវ ទុច្ឆេដ្ឋិស្សមិ វដ្ឋិ វិវាហេស្សមិ វដ្ឋិ
 អធមត្យសំ អាចារេស្សមិ ។ យថា កកក
 ព្យាករេតំ តំ សាទុក ទុក្ខហេតុ មម
 អាណេយ្យសំ ។ ធមំ តថាតថា វិតតំ កណ្ឌិទ្ធិតំ ។
 វិវា កោតិ ទោ វស្សកាវោ ព្រាហ្មណោ មគទមហាមត្តោ
 រញ្ញោ មាតទស្ស អជាតសត្តស្ស វេទេហិមុត្តប្ប
 មជ្ជិស្សណ៍ត្វា យេន កកក តេនុស្ក្តិមិ ទុបស្ក្តិមិត្វា
 កកវតា សុតិ សម្មោទិ សម្មោទិយំ តាមំ លោក-
 ណិយំ វិតសាវត្វា វិតមន្តំ វិសិទិ ។ វិតមន្តំ វិសិទ្ធា
 ទោ វស្សកាវោ ព្រាហ្មណោ មគទមហាមត្តោ

ហើយផ្តាំមកក្រាបបង្គំទូល ឬ អំពីសេចក្តីអំនុំមានលោក មិនមានភោគ
 ការក្រាបច្រើនហើយ ដោយកំរិតកាយ គឺនិការនៅសប្បាយ មួយ
 ទៀត ចូរក្រាបទូលយ៉ាងនេះទៀតថា បដិគ្រច្រានអង្គីដំបំរើ ព្រាហ្ម
 អជាតសត្តវេទេហិមុត្តោ មានបំណងនឹងយាត្រា ទៅដំរើដាច់យកភ្នក
 អ្នកវែងវដ្ឋិ ។ ព្រះអង្គច្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា អញនឹងផ្តាច់បដិគ្រច្រាន
 ស្តេចក្នុងវែងវដ្ឋិទាំងនេះ ដែលមានប្តូរដំរើយ៉ាងនេះ មានភោគភាពដំរើយ៉ាង
 នេះ (អញមានបំណងនឹងយាត្រាទៅដំរើដាច់) ភ្នកស្តេច ក្នុងវែងវដ្ឋិ
 មិនដំរើផ្តាច់បដិគ្រច្រានស្តេចក្នុងវែងវដ្ឋិ នឹងធ្វើភ្នកស្តេចក្នុងវែងវដ្ឋិ ឲ្យដល់គូ
 សេចក្តីវិហាស ។ ប៉ុន្តែយើងមានព្រះភោគ ច្រង់ព្យាករយ៉ាងណា ចូរ
 អ្នកចាំពាក្យនោះឲ្យដាក់ច្បាប់ ហើយនាំមកប្រាប់ខ្ញុំវិញ ។ ព្រាហ្ម
 កថាភកតាំងឡាយ មិនដែលមានព្រះបន្ទូលទុសខេ ។ វស្សកាព្រាហ្មណ៍
 ជាមហាពាក្យក្នុងវែងវដ្ឋិ គឺទូលព្រះរាជទ្រង់ព្រះបាទជាភស្តុ-
 វេទេហិមុត្តោ ដោយពាក្យថា ព្រះករុណាថ្ងៃវិសេស ហើយចូល
 ទៅតាមព្រះអំនុំមានព្រះភោគ លុះចូលទៅដល់ហើយគឺធ្វើសេចក្តីរីករាយ
 ជាមួយនឹងព្រះអំនុំមានព្រះភោគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលអ្នករីករាយ គឺនិ
 ពាក្យដែលអ្នករើក្នុងហើយ គឺអង្គីយក្នុងវិសិទិសម្ភ ។ លុះវស្សកា-
 ព្រាហ្មណ៍ ជាមហាពាក្យក្នុងវែងវដ្ឋិ អង្គីយក្នុងវិសិទិសម្ភហើយ

កកវដ្តំ ឯកទេវេច រាជា កោ តោតម មាតតោ
 អជាតសន្តុ វេទេហិបុត្តា តោតោ តោតមស្ស ចារេ
 សិរសា វទ្ធិតិ អប្បកាជំ អប្បកន្តំ លហុដ្ឋាជំ
 ឈរំ ជាសុវិហារំ បុទ្ធិតិ^(១) រាជា កោ តោតម
 មាតតោ អជាតសន្តុ វេទេហិបុត្តា វដ្តិ អភិយាតុ-
 កោមោ ។ សោ ឯវមាហ អហំ និមេ វដ្តិ ឯវមហិដ្ឋិត
 ឯវមហាទុការា ទុច្ឆេដ្ឋិស្សាមិ^(២) វដ្តិ អនយ ព្យសដំ
 រោតានេស្សាមិតិ ។

តេន ចោ បទ សមយេន អាយស្សា អាទេវោ
 កកវតោ បិដ្ឋិតោ បិតោ យោតិ កកវដ្តំ វិដមាហោ ។
 រថេវោ កកវំ អាយស្សដ្ឋំ អាទដ្ឋំ អាមវុទ្ធសំ តិដ្ឋំ តេ
 រោទទ្ធ សុតំ វដ្តិ អភិស្តាសដ្ឋិតាតា សដ្ឋិតាត-
 តហុលាតិ ។ សុតំ មេ តំ ករុទ្ធ វដ្តិ អភិស្តា-
 សដ្ឋិតាតា សដ្ឋិតាតតហុលាតិ ។ យាវតិវក្ខ អាទទ្ធ
 វដ្តិ អភិស្តាសដ្ឋិតាតា កវិស្សដ្ឋំ សដ្ឋិតាតតហុលា

១ ១. ធិត្តរា ឯក្យ វេតិ ។ ២. ឯក្យ វេហិពិ វិស្សតិ ។ ៣ ១. ម. ធិត្តរា វិដ្ឋិ
 វិចារិស្សាមិពិ វិស្សតិ ។

បាទក្រាបបង្កំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះគោតមវិចារិ
 ព្រះបាទអជាតសន្តុវេទេហិបុត្តមាតតទរា ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះ
 គោតមវិចារិដោយព្រះសិរុហិយទ្យទូលស្ស អំពីសេចក្តីមិនមានពេររាង
 មិនមានពេក ការគ្រោកឡើងវិហស ដោយព្រះកោយពល ទំនិការមេ
 សប្បាយ បពិត្រព្រះគោតមវិចារិ ព្រះបាទអជាតសន្តុវេទេហិបុត្ត
 មាតតទរា មានបំណងនឹងយាត្រាទៅជាន់យកពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តិ ។
 ព្រះអង្គជ្រាបមានព្រះរាជទុក្ខិយាវន៍នេះថា អញនឹងពុំបង្កើតពួកស្តេច
 ដែនវដ្តិតាំងនេះ ដែលមានប្លង់យាំងនេះ មានអនុភាពឯយាំងនេះ
 នឹងធ្វើពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តិ ឲ្យដល់ទូលសេចក្តីវិនាស ។

សម័យនោះឯង ព្រះកាន់ខ្លីមានកាយ បិគរោអំពីខាងក្រោយ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ តំភូនិបត់ថ្វាយព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រាទោះព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅកាន់ខ្លីមានកាយថា ម្ចាស់កាន់ខ្លី អ្នកបាទ
 ពូកែ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តិ មានការប្រជុំគ្នារឿយ ។ មានការប្រជុំគ្នា
 ដោយច្រើន ដូច្នោះវេរ ។ បពិត្រព្រះអង្គវិចារិ ខ្ញុំព្រះអង្គបាទពូ
 ដំណឹងនោះថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តិ មានការប្រជុំគ្នារឿយ ។ មានការ
 ប្រជុំគ្នាដោយច្រើន ដូច្នោះវេរ ។ ម្ចាស់កាន់ខ្លី បើពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តិ
 នឹងមានការប្រជុំគ្នារឿយ ។ មានការប្រជុំគ្នាដោយច្រើនអស់កាលត្រឹមណា

បឋមពណ្ណសារ ថ្មីវង្ស

វង្សិយេវ អាទន្ទ វង្សីមំ ចានិកម្មា ហោ
 ហិហានិ ។ កិណ្ឌិ តេ អាទន្ទ សុតំ វង្សី
 សមត្តា សង្ខិបតន្តិ សមត្តា វុដ្ឋហន្តិ សមត្តា វង្សិ-
 ការណីយាមំ ករណ្តីតិ ។ សុតំ មេ តំ កន្ត វង្សី សមត្តា
 សង្ខិបតន្តិ សមត្តា វុដ្ឋហន្តិ សមត្តា វង្សិការណីយាមំ
 ករណ្តីតិ ។ យាវគីវត្តា អាទន្ទ វង្សី សមត្តា សង្ខិបតិ-
 ស្សន្តិ សមត្តា វុដ្ឋហិស្សន្តិ សមត្តា វង្សិការណីយាមំ
 ករិស្សន្តិ វង្សិយេវ អាទន្ទ វង្សីមំ ចានិកម្មា ហោ ហិ-
 ហានិ ។ កិណ្ឌិ តេ អាទន្ទ សុតំ វង្សី អប្បញ្ញត្តំ ន
 បញ្ញាមេន្តិ បញ្ញត្តំ ន សមុច្ឆិន្តិ យថាបញ្ញត្ត
 ហោកណោ វង្សិធម្មេ សមាទាយ វង្សីតិ ។ សុតំ មេ តំ
 កន្ត វង្សី អប្បញ្ញត្តំ ន បញ្ញាមេន្តិ បញ្ញត្តំ ន សមុច្ឆិន្តិ

បឋមពណ្ណសារ ថ្មីវង្ស

ម្នាលអាទន្ទ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនដី
 សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមរណៈ) ។ ម្នាលអា-
 ន្ទ អ្នកបានឮថា ពួកស្តេចក្នុងដែនដី ព្រមព្រៀងគ្នាប្រជុំ ព្រមព្រៀង
 គ្នាលើកលែងប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ច ក្នុងដែនដីដូច្នោះដែរ ។ បរិក្រ
 ព្រះអង្គដំបើង ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា ពួកស្តេច ក្នុងដែនដី
 ព្រមព្រៀងគ្នាប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាលើកលែងប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ច
 ក្នុងដែនដីដូច្នោះដែរ ។ ម្នាលអាទន្ទ បើពួកស្តេចក្នុងដែនដីនឹងព្រមព្រៀង
 គ្នាប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាលើកលែងប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ច ក្នុងដែន
 ដី អស់កាលត្រឹមរណៈ ម្នាលអាទន្ទ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់
 ពួកស្តេចក្នុងដែនដី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹម
 រណៈ) ។ ម្នាលអាទន្ទ អ្នកបានឮថា ពួកស្តេចក្នុងដែនដី មិនបញ្ញត្ត
 ច្បាប់ (ដែលពួកស្តេចពីដើម) មិនបានបញ្ញត្ត មិនដកច្បាប់ដែលបាន
 បញ្ញត្តរួចហើយ កាន់កាប់ ប្រព្រឹត្តតាមច្បាប់ក្នុងដែនដី អំពីបូកណាដែល
 បានបញ្ញត្តរួចហើយយោងណា ដូច្នោះដែរ ។ បរិក្រព្រះអង្គដំបើង ខ្ញុំ
 ព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា ពួកស្តេចក្នុងដែនដី មិនបញ្ញត្តច្បាប់ (ដែល
 ពួកស្តេចពីដើម) មិនបានបញ្ញត្ត មិនដកច្បាប់ដែលបានបញ្ញត្តរួចហើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គទី៣ វិទ្យាសម្ពុទ្ធ សុត្តនិទាន

យេវាចញ្ញត្តោ ចោរាណោ វដ្ឋិទម្មេ សមាធាយ
 វត្តដ្ឋិតិ ។ យេវតីវកា អាទទុ វដ្ឋិ អប្បញ្ញត្តិ
 ទ មញ្ញាមេស្សដ្ឋិ មញ្ញត្តិ ទ សមុទ្ធិទ្ធិស្សដ្ឋិ
 យេវាចញ្ញត្តោ ចោរាណោ វដ្ឋិទម្មេ សមាធាយ
 វត្តិប្បដ្ឋិ វុទ្ធិវិយវ អាទទុ វដ្ឋិទំ ចាដកត្តា ចោ
 រេវោធិ ។ តិដ្ឋិ តេ អាទទុ សុតំ វដ្ឋិ យេ តេ
 វដ្ឋិទំ វដ្ឋិមហាស្សតា តេ សត្តរោដ្ឋិ តុតរោដ្ឋិ
 មាទេដ្ឋិ មូដេដ្ឋិ តេសត្វ សោតន្តំ មញ្ញដ្ឋិតិ ។
 សុតំ មេ តំ កន្តេ វដ្ឋិ យេ តេ វដ្ឋិទំ វដ្ឋិ-
 មហាស្សតា តេ សត្តរោដ្ឋិ តុតរោដ្ឋិ មាទេដ្ឋិ
 មូដេដ្ឋិ តេសត្វ សោតន្តំ មញ្ញដ្ឋិតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទី៣ វិទ្យាសម្ពុទ្ធ សុត្តនិទាន

កាន់កាម ប្រព្រឹត្តកាមច្បាប់ក្នុងដែនដី អំពីបូកណដែលបានបញ្ជូន
 ហើយ យ៉ាងណាដូច្នោះដែរ ។ ម្ចាស់អាទទុ បើពួកស្តេច ក្នុងដែនដី
 មិនមិនបញ្ជូនច្បាប់ (ដែលពួកស្តេចជាដើម) មិនបានបញ្ជូនហើយ
 មិនជកច្បាប់ ដែលបានបញ្ជូនហើយ កាន់កាម ប្រព្រឹត្តកាមច្បាប់ក្នុង
 ដែនដី អំពីបូកណដែលបានបញ្ជូនហើយយ៉ាងណា អស់កាលត្រឹម
 ណា ម្ចាស់អាទទុ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនដី
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្ចាស់
 អាទទុ អ្នកបានពូជ ពួកស្តេចក្នុងដែនដី តែងធ្វើសក្ការៈ គោរព
 រាប់រាន បូជាពួកស្តេចក្នុងដែនដី ដែលមានព្រះផន្ទច្រើនជាដ្ឋិក្សត្រិយ៍
 ទាំងឡាយ ទាំងសំគាល់ពាក្យ ដែលអ្នកស្តាប់របស់ពួកស្តេច ក្នុងដែនដី
 ដែលមានព្រះផន្ទច្រើនទាំងនោះដូច្នោះដែរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា ពួកស្តេចក្នុងដែនដី តែងធ្វើសក្ការៈ
 គោរព រាប់រាន បូជាពួកស្តេចក្នុងដែនដី ដែលមានព្រះផន្ទច្រើន
 ជាដ្ឋិក្សត្រិយ៍ទាំងឡាយ ទាំងសំគាល់ពាក្យ ដែលអ្នកស្តាប់របស់ពួក
 ស្តេចក្នុងដែនដី ដែលមានព្រះផន្ទច្រើនទាំងនោះ ដូច្នោះដែរ ។

បឋមបណ្ណសាសន វិទ្យុវគ្គ

យោគីវង្ស អាណន្ទ វជ្ជី យេ តេ វជ្ជីម វជ្ជីម ហលុតា តេ
 សុត្តនិស្សន្និ តុត្តនិស្សន្និ មនោស្សន្និ បូជេស្សន្និ តេសត្ថា
 សោតត្ថំ មត្តិស្សន្និ វុត្តិយេវ អាណន្ទ វជ្ជីម ចាដិកម្មា
 យោ បរិហាមិ ។ តតិ តេ អាណន្ទ សុតំ វជ្ជី យោ តា
 តុលវត្ថិយោ តុលតុមារិយោ តា ន ឱត្តស្ស បសយ្ហ
 វសេស្សតិ ។ សុតំ មេ តំ កន្ត វជ្ជី យោ តា តុលវត្ថិ-
 យោ តុលតុមារិយោ តា ន ឱត្តស្ស បសយ្ហ
 វសេស្សតិ ។ យោគីវង្ស អាណន្ទ វជ្ជី យោ តា តុលវត្ថិយោ
 តុលតុមារិយោ តា ន ឱត្តស្ស បសយ្ហ វសេស្សន្និ
 វុត្តិយេវ អាណន្ទ វជ្ជីម ចាដិកម្មា យោ បរិហាមិ ។ តតិ
 តេ អាណន្ទ សុតំ វជ្ជី យោ តា តាដិ វជ្ជីម វជ្ជីម ចេតិយាមិ
 អត្តន្តរាមិ ចេវ តាមារាមិ ច តាដិ សត្តរាមិ
 តុត្តនិស្សន្និ មនោស្សន្និ បូជេស្សន្និ តេសត្ថា ធិន្ទបុត្តំ
 កាតបុត្តំ ធិន្ទតំ កាតិ យោ បរិហាមេស្តិ ។

បឋមបណ្ណសាសន វិទ្យុវគ្គ

ម្នាលភានុ ចេត្តកស្តេចក្នុងដែនវិជ្ជា មិនធ្វើសក្ការៈ គោរព កប់កាច ឬជា
 ពួកស្តេចក្នុងដែនវិជ្ជា ដែលមានព្រះដុំច្រើនជាងវិជ្ជាគ្រឹមៗវាធិប្បាយ
 ទាំងសំគាល់ពាក្យ ដែលគួរស្តាប់របស់ពួកស្តេចក្នុងដែនវិជ្ជា ដែលមាន
 ព្រះដុំច្រើនទាំងនោះ អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភានុ សេចក្តីចំរើន តែង
 មានប្រាកដ ដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវិជ្ជា សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ
 (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលភានុ អ្នកបានឮថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវិជ្ជា
 មិនកំហែងបង្ខំពួកស្រីក្នុងក្រគូល ពួកកុមារក្នុងក្រគូល ឲ្យនៅរម្ងួចរន្ទះ
 ដែរឬ? បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំប្រាមេត្តិបានឮដំណឹងនោះថា ពួកស្តេច
 ក្នុងដែនវិជ្ជា មិនកំហែងបង្ខំពួកស្រីក្នុងក្រគូល ពួកកុមារក្នុងក្រគូល ឲ្យ
 នៅរម្ងួចរន្ទះដែរ ។ ម្នាលភានុ ចេត្តកស្តេចក្នុងដែនវិជ្ជា មិនកំហែងបង្ខំ
 ពួកស្រីក្នុងក្រគូល ពួកកុមារក្នុងក្រគូល ឲ្យនៅរម្ងួច អស់កាលត្រឹមណា
 ម្នាលភានុ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវិជ្ជា
 សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលភានុ
 អ្នកបានឮថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវិជ្ជា តែងធ្វើសក្ការៈ គោរព កប់កាច ឬជា
 ចេតិយក្នុងដែនវិជ្ជា របស់ពួកស្តេចក្នុងដែនវិជ្ជា ដែលទៅទានក្នុងអវសាន
 ទានក្រៅអវសាន ទាំងមិនធ្វើគ្រឿងឬជាប្រកបដោយធម៌ ដែលគេចាត់
 ថ្វាយ គ្នាចំរើនដល់ចេតិយទាំងនោះ ឲ្យសាបសូន្យទៅរម្ងួចរន្ទះដែរ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនៃកាយសួរ សុត្តនិទាន

សុតំ មេ តំ កន្ត វដ្ឋិ យោជំ តានិ
 វដ្ឋិណំ វដ្ឋិចេតិយោជំ អត្តន្តកណិ ចេវ ពាហិកណិ
 ៣ តានិ សត្តរោជ្ជំ កុក្ករោជ្ជំ មាណេជ្ជំ បូជេជ្ជំ
 តេសញ្ច ធិន្ទបុព្វំ កកបុព្វំ ធម្មិកំ ពណី យោ មរិ-
 យាហេស្កិកំ ។ យាវត្តវិញ្ច អាណន្ទ វដ្ឋិ យោជំ តានិ
 វដ្ឋិណំ វដ្ឋិចេតិយោជំ អត្តន្តកណិ ចេវ ពាហិកណិ ២ តានិ
 សត្តរិស្សន្តំ កុក្ករិស្សន្តំ មាណេស្សន្តំ បូជេស្សន្តំ
 តេសញ្ច ធិន្ទបុព្វំ កកបុព្វំ ធម្មិកំ ពណី យោ មរិ-
 យាហេស្សន្តំ វដ្ឋិយេវ អាណន្ទ វដ្ឋិណំ ចានិកម្មំ យោ
 មរិយោជំ ។ កកិណ្ឌ តេ អាណន្ទ សុតំ វដ្ឋិណំ អរហន្តេសុ
 ធម្មិការាទ្ធាវណកុត្តិ សុសវិហិតា កកិណ្ឌ អនាគតា
 ២ អរហន្តោ វិជិតំ អាតខ្មេយ្យំ អាតតា ២ អរហ-
 ន្តោ វិជិតេ ដាសុំ វិហបយ្យន្តំ ។ សុតំ មេ តំ កន្ត

សុត្តន្តបិដក អង្គនៃកាយ សុត្តនិទាន

បរិក្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឱ្យប្រាស្តីបានក្នុងដំណើរនោះថា ពួកស្តេចក្នុងដែន
 រដ្ឋ ភិក្ខុធ្វើសក្ការៈ គោរព កប់អាទ បូជាចេតិយក្នុងដែនរដ្ឋ របស់ពួក
 អ្នកដែនរដ្ឋ ដែលនៅទាំងក្នុងនគរផង ទាំងក្រៅនគរផង ទាំងមិនធ្វើគ្រឿង
 បូជាប្រកបដោយធម៌ ដែលគេប្តាប់ថ្វាយ ធ្លាប់ធ្វើដល់ចេតិយទាំងនោះឲ្យ
 សាបសូន្យទៅដូច្នោះដែរ ។ ម្ចាស់អាទន្ទ បើពួកស្តេចក្នុងដែនរដ្ឋ មិនធ្វើ
 សក្ការៈគោរព កប់អាទ បូជាចេតិយ ក្នុងដែនរដ្ឋរបស់ពួកអ្នកដែនរដ្ឋ
 ដែលនៅទាំងក្នុងនគរផង ទាំងក្រៅនគរផង ទាំងមិនធ្វើគ្រឿងបូជាប្រកប
 ដោយធម៌ ដែលគេប្តាប់ថ្វាយ ធ្លាប់ធ្វើដល់ចេតិយទាំងនោះ ឲ្យហេបសូន្យ
 ទៅ អស់កាលត្រឹមណា ម្ចាស់អាទន្ទ សេចក្តីចម្រើន ភិក្ខុមានប្រាមដ
 ដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនរដ្ឋ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាល
 ត្រឹមណោះ) ។ ម្ចាស់អាទន្ទ អ្នកប្រាស្តីថា ពួកស្តេចក្នុងដែនរដ្ឋ បាន
 ចាត់ចែងត្រឹមត្រូវតាមការព្យាគារពារ មិនការគ្រប់គ្រង ប្រកបដោយធម៌
 ក្នុងអរហន្តទាំងឡាយ ដោយវណ្ណិកថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 ដែលមិនទាន់មក ក៏សូមឲ្យមកកាន់ដែនរបស់យើង ព្រះអរហន្តទាំង
 ឡាយ ដែលមកស្រាប់ហើយ ក៏សូមឲ្យគង់នៅសប្បាយ ក្នុងដែនរបស់
 យើងដូច្នោះដែរ ។ បរិក្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឱ្យប្រាស្តីបានក្នុងដំណើរនោះថា

រដ្ឋបាល អរហន្តេស្យ ធម្មតារក្ខាវណកុត្តិ សុស្ស-
 វិហិតា តិរិទ្ធំ អនាគតា ច អរហន្តោ វិជិតំ
 អាតច្ឆេយ្យំ អាតតា ច អរហន្តោ វិជិតេ ជាសុំ
 វិហារេយ្យុត្តំ ។ យាវតីវត្ថុ អាណន្ទ រដ្ឋបាល អរហន្តេស្យ
 ធម្មតារក្ខាវណកុត្តិ សុស្សវិហិតា កវិស្សតិ កតិទ្ធំ
 អនាគតា ច អរហន្តោ វិជិតំ អាតច្ឆេយ្យំ អាតតា
 ច អរហន្តោ វិជិតេ ជាសុំ វិហារេយ្យុត្តំ វិស្សិយេវ
 អាណន្ទ រដ្ឋបាល ចាដិកត្តា ហោ បរិហានិកំ ។

អថេវា ភគវា វស្សតារំ ព្រាហ្មណំ មកធន-
 មហាមត្តំ អាមន្តសិ ឯតមិទាហំ ព្រាហ្មណ សមយំ
 វេសាលិយំ វិហារមិ សារទ្ធានេ (១) ចេតិយេ តត្រាហំ
 វរដ្ឋបាលំ ឥមេ សត្ត អមរិណានិយេ ធម្មេ នេសេមិ (២) ។

១ ម. អាណន្ទ ។ ២ ម. ម. វេសេសិ ។

ពួកស្តេចក្នុងដែនរដ្ឋ បានចាត់ចែងត្រឹមត្រូវនូវការរក្សា ការពារ និងការ
 គ្រប់គ្រងប្រកបដោយធម៌ ក្នុងព្រះអាហន្តបាំងឡាយ ដោយបំណងថា
 ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះអាហន្តបាំងឡាយ ដែលមិនខានមក ក៏សូមឲ្យមក
 កាន់ដែនរបស់យើង ព្រះអាហន្តបាំងឡាយ ដែលមកស្រាប់ហើយ
 ក៏សូមឲ្យគង់នៅសប្បាយ ក្នុងដែនរបស់យើង ដូច្នោះដែរ ។ ម្ចាស់
 អាណន្ទ បើពួកស្តេចក្នុងដែនរដ្ឋ និងបានចាត់ចែងត្រឹមត្រូវនូវការរក្សា
 ការពារ និងការគ្រប់គ្រង ប្រកបដោយធម៌ ក្នុងព្រះអាហន្តបាំងឡាយ
 ដោយបំណងថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះអាហន្តបាំងឡាយ ដែលមិនខានមក
 ក៏សូមឲ្យមកកាន់ដែនរបស់យើង ព្រះអាហន្តបាំងឡាយ ដែលមកស្រាប់
 ហើយ ក៏សូមឲ្យគង់នៅសប្បាយ ក្នុងដែនរបស់យើង អស់កាលត្រឹមណា
 ម្ចាស់អាណន្ទ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនរដ្ឋ
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។

គ្រោះនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គ្រាស់ហៅវស្សតារ-
 ព្រាហ្មណ៍ ជាមហាមាត្យ ក្នុងដែនមគ្គនោះថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 សម័យមួយ ភថាភគ គង់នៅ ក្នុងសារទ្ធានេតិយ ទៀបក្រុង
 វេសាលី ភថាភគ បានសំដែងអបរិហានិយធម៌បាំង ៧ ប្រការ នេះ
 ដល់ពួកស្តេច ក្នុងដែនរដ្ឋ ក្នុងសារទ្ធានេតិយ នោះឯង ។

សុត្តន្តបិដក អង្គរទី៣យស្ស សុត្តនិទាន

យោវាសីវត្ត ព្រាហ្មណ ភមេ សត្ត អបរិហានិយោ
 ធម្មា វជ្ជិសុ ធម្មស្សន្តិ^(១) ភមេសុ ច សត្តសុ
 អបរិហានិយេសុ ធម្មេសុ វជ្ជិ សុត្តិស្សស្សន្តិ^(២) វុត្តិយេវ
 ព្រាហ្មណ វជ្ជិមំ វាជិកាដ្ឋា វោ បរិហានិទិ^(៣) ។
 ឯតមេតេធម៌ កោ ភោតម អបរិហានិយេធន
 ធម្មេន សមម្ពាទតានំ វជ្ជិមំ វុត្តិយេវ វាជិកាដ្ឋា
 វោ បរិហានិ ភោ មន ភនោ សត្តហិ
 អបរិហានិយេហិ ធម្មេហិ ។ វគ្គារណីយោ ច កោ
 ភោតម វជ្ជិ វត្តា មាតុធន អជាតសត្តុនា វេន-
 ហិ បុត្តេន យទិមំ យុទ្ធស្ស អញ្ញាត្រ ទបណាបទាយ
 អញ្ញាត្រ មិទុកេតា ។ ហន្ត ចទានិ មយំ កោ
 ភោតម កប្បម មហុកិកា មយំ មហុកាណីយាតិ ។
 យស្សនានិ វុត្តិ ព្រាហ្មណ កាលំ មញ្ញាសីតិ ។ អថោ
 វស្សការោ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ ភគវីតា
 កាសីតំ អភិទម្ពិកា អទុរោទិកា ទុដ្ឋាយាសនា
 បញ្ញាសីតិ ។

^១ ម. វុត្តិស្សន្តិ ។ ^២ ម. សុត្តិស្សន្តិ ។ ^៣ ម. កោ ចំ ឯវុត្តិ ស្សកាល
 ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ អនុវុត្តិ ធម្មវេទនំ វុត្តិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គរទី៣យស្ស សុត្តនិទាន

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អបរិហានិយេធម៌ ពី យ៉ាងនេះ តាំងនៅក្នុងភូមិស្តេចក្នុង
 ដែនដី ឬថាភូមិស្តេចក្នុងដែនដី នឹងប្រតិបត្តិក្នុងអបរិហានិយេធម៌ ពី យ៉ាង
 នេះ អស់កាលគ្រឹមណា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
 ដល់ភូមិស្តេចក្នុងដែនដី សេចក្តីសាចស្តេច មិនមានឡើយ (អស់កាល
 គ្រឹមណោះ) ។ បពិត្រព្រះភោគមជ្ជិចំរើន សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
 សេចក្តីសាចស្តេច តែងមិនមានដល់ភូមិស្តេចក្នុងដែនដី ដែលប្រកប
 ដោយអបរិហានិយេធម៌ សូម្បីតែមួយ ។ ប៉ុន្តែនិយាយទៅដល់ទៅគ្រប់
 អបរិហានិយេធម៌ ពី (នោះ) ។ បពិត្រព្រះភោគមជ្ជិចំរើន ឬយ
 ទៀត ព្រះបាទអជាតសត្តុវេទហិបុត្រមាតធរាជ មិនគប្បីចាប់ភូមិស្តេច
 ក្នុងដែនដីដោយឡែកដាច់ខាត រឿយសិនតែការល្អនិយាយកិច្ច ឬ
 ការធ្វើឲ្យចែកគ្នា ។ បពិត្រព្រះភោគមជ្ជិចំរើន ល្បើយចុះ ខ្ញុំព្រះអង្គ
 សូមលាទៅផ្សំនេះ (ព្រោះថា) ខ្ញុំព្រះអង្គមានភិក្ខុប្រើន មានការ
 ការច្រើន ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកចូរសំគាល់ខ្ញុំកាលនឹងទៅក្នុងវេលា
 នេះចុះ ។ លំដាប់នោះ វស្សការព្រាហ្មណ៍ ជាមហាមាត្រ ក្នុងដែន
 មគ្គះ ក្រេករកែកាយ ជីវិតកាលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយ
 ក្រោកចាកសេះចេញទៅ ។

(២០) ឯតំ សបយំ កតតំ កដតហោ វិហារតំ
 ភិជ្ឈក្កដេ បព្វតេ ។ តត្រ ហោ កតតំ ភិក្ខុ
 អាមន្តសំ សត្ត វោ ភិក្ខុវេ អបរិហារិយេ ធម្ម
 ទេសេស្សមំ តំ សុណាម សាទុតំ មនសិករោជ
 កាសិស្សមតិ ។ ឯវំ កន្តតិ ហោ តេ ភិក្ខុ កតតោ
 បព្វេស្សសុំ ។ កតតំ ឯតទរោច កតតម ច
 ភិក្ខុវេ សត្ត អបរិហារិយោ ធម្មា ។ យោតីវត្តា
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អភិណ្ណាសង្ខិចាតា កវិស្សន្តិ សង្ខិចាត-
 តហុណ វង្សិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវំ ទាដិកម្មា ហោ
 បរិហារិ ។ យោតីវត្តា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សមត្តា
 សង្ខិមតិស្សន្តិ សមត្តា វង្សិកិស្សន្តិ សមត្តា សង្ខ-
 ករណីយារិ កវិស្សន្តិ វង្សិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវំ
 ទាដិកម្មា ហោ បរិហារិ ។ យោតីវត្តា ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ វប្បញ្ញត្តំ ធម្មញ្ញាមេស្សន្តិ បញ្ញត្តំ ធម្ម ធម្មច្ឆិដ្ឋិស្សន្តិ
 យេជាបញ្ញត្តេសុ សិទ្ធាមទេសុ សមាទាយ វង្សិស្សន្តិ

(២១) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជ្រើសរើសកិច្ចជ្រកជ្រង
 ជិតអ្នកដ៏គ្រឹះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជ្រើសរើសហោភិក្ខុវាង្សយ
 មកក្នុងទីនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុវាង្សយ គង្គតកន្តិសំដែនអបរិហារិយេធម៌
 ទាំង ៧ ដែលអ្នកវាង្សយ អ្នកវាង្សយ ចូរប្រជុំស្តាប់ខ្ញុំកាលនោះ ចូរ
 ធ្វើទុកក្នុងចិត្តឱ្យជាក់ច្បាស់ចុះ គង្គតកន្តិសំដែនប្រាប់ ។ ភិក្ខុវាង្សយ
 ក៏ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ជ្រើសរើសថា ម្ចាស់ភិក្ខុវាង្សយ ចុះអបរិហារិយេធម៌
 ទាំង ៧ តើអ្វីចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាង្សយ បើពួកភិក្ខុ នឹងប្រជុំគ្នារឿយ ។
 ប្រជុំគ្នាដោយច្រើន អស់កាលត្រឹមណា ម្ចាស់ភិក្ខុវាង្សយ សេចក្តីចំរើន
 តែងមានប្រាកដដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាល
 ត្រឹមណោះ) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាង្សយ បើពួកភិក្ខុ នឹងព្រមព្រៀងគ្នាប្រជុំ
 ព្រមព្រៀងគ្នាលើកប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ចបេសសិទ្ធិ អស់កាល
 ត្រឹមណា ម្ចាស់ភិក្ខុវាង្សយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដដល់ពួកភិក្ខុ
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុវាង្សយ បើពួកភិក្ខុ នឹងមិនបញ្ចាសិក្ខុបទ ដែលគង្គតកន្តិសំ
 បញ្ចាសិក្ខុហើយ មិនដកសិក្ខុបទដែលគង្គតកន្តិសំហើយ កាន់កាប់ ប្រ-
 ត្រឹក្តីតាមសិក្ខុបទដែលគង្គតកន្តិសំហើយយ៉ាងណា អស់កាលត្រឹមណា

វ្រ្ម្រិយេវ កិក្ខុវេ កិក្ខុវេ ចាដិកាម្មា ឆោ
 បរិហានំ ។ យាវកីវក្ខុ កិក្ខុវេ កិក្ខុ យេ
 កេ កិក្ខុ មេក វត្តញ្ញ ចិរប្បទ្ធវិកា សឡិចិកោ
 សឡិបរិយាយតា កេ សត្តិស្សន្និ កុក្កាស្សន្និ
 មាធស្សន្និ ម្លដស្សន្និ កេសញ្ច សោតន្នំ មត្តិស្សន្និ
 វ្រ្ម្រិយេវ កិក្ខុវេ កិក្ខុវេ ចាដិកាម្មា ឆោ បរិហានំ ។
 យាវកីវក្ខុ កិក្ខុវេ កិក្ខុ ទុប្បដ្ឋាយ កុណ្ហាយ
 ចោចោក្ខិកាយ ឆោ វសំ កថិស្សន្និ វ្រ្ម្រិយេវ កិក្ខុវេ
 កិក្ខុវេ ចាដិកាម្មា ឆោ បរិហានំ ។ យាវកីវក្ខុ កិក្ខុវេ
 កិក្ខុ អាវត្តកេសុ សេធាសទេសុ សាបេត្តា កិក្ខុវេ
 វ្រ្ម្រិយេវ កិក្ខុវេ កិក្ខុវេ ចាដិកាម្មា ឆោ បរិហានំ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តី
 សាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជាពួកភិក្ខុ ជាថេរៈអ្នក
 ដឹងត្រឹមច្រើន ឬសយ្យ ជាបិកាខែសង្ឃ ជាបរិយាយករបស់សង្ឃ ជាអ្នក
 ណែនាំសង្ឃ ទាំងសំគាល់ពាក្យដែលត្រូវស្តាប់ របស់ភិក្ខុថេរៈទាំងនោះ
 អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
 ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។
 ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងមិនលុះត្រង់អំណាចអណ្តា ជា
 ធម្មជាតិទាំងស្រុងទៅក្នុងភពដ៏ទៀត ដែលកើតឡើងហើយ អស់កាលត្រឹម
 ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងមានសេចក្តីប្រាថ្នា ក្នុងសេនា-
 សនៈទាំងឡាយ ដែលមាននៅក្នុងព្រៃ អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តី
 សាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ។

យាវក្រវិញ កិច្ចវេ កិច្ចវេ ធន្តរ្តញ្ញវេ សតិ ឧបដ្ឋ-
 មេស្សន្តិ កិច្ចវេ អនាគតា ច មេសលា សព្វហ្មតាវ
 អាត្មយ្យុ អាត្មតា ច មេសលា សព្វហ្មតាវ
 ជាសុ វិហារយ្យុន្តិ វិញ្ញិយេវ កិច្ចវេ កិច្ចវេ ចាដិ-
 កាត្តា ណោ បរិហានិ ។ យាវក្រវិញ កិច្ចវេ ឆមេ
 សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា កិច្ចសុ មេស្សន្តិ
 ឆមេសុ ច សត្តសុ អបរិហានិយេសុ ធម្មេសុ កិច្ច
 សន្តិស្សន្តិ វិញ្ញិយេវ កិច្ចវេ កិច្ចវេ ចាដិកាត្តា
 ណោ បរិហានិ ។

(២២) សត្ត វេ កិច្ចវេ អបរិហានិយេ ធម្មេ
 ធមេសេស្សន្តិ ។ មេ ។ កតមេ ច កិច្ចវេ សត្ត
 អបរិហានិយា ធម្មា ។ យាវក្រវិញ កិច្ចវេ កិច្ច
 ច កត្តាមា កវិស្សន្តិ^(១) ច កត្តាមតិ អនុយុត្តា
 វិញ្ញិយេវ កិច្ចវេ កិច្ចវេ កិច្ចវេ ចាដិកាត្តា ណោ បរិហានិ ។

១ ឧ. ម. ឧត្តរ្តម ឧបម្ពរោតិ វិស្សន្តិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ គឺនឹងប្រតិស្ឋាបន្តកិច្ចខ្លួនថា ធ្វើម្តងហ្ន៎
 ពួកសព្វហ្មតាវ មានសីលជាច្រើនឡាញ់ ដែលមិនខានមកដល់ ក៏
 សូមឲ្យ មិនខ្ពស់មក ពួកសព្វហ្មតាវ មានសីលជាច្រើនឡាញ់ ដែលមក
 ដល់ហើយ ក៏សូមឲ្យទៅសប្បាយផ្ទះ អស់កាលគ្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាប
 សូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលគ្រឹមណោះ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បើអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ តាំងនៅក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ឬថា ភិក្ខុទាំង
 ឡាយនឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ អស់កាលគ្រឹម
 ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលគ្រឹមណោះ) ១ ។

(២២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គម្រោះគន្លងសីលដែលអបរិហានិយធម៌
 ៧ យ៉ាង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯអបរិហានិយធម៌
 ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ មិនប្រក្រតីនឹង
 ការងារ មិនប្រកបរឿយៗខ្លះកាលៗអ្នកមានការងារជាច្រើនអរ អស់
 កាលគ្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់
 ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលគ្រឹមណោះ) ១ ។

ហៅក្រីវត្ត ក៏ត្រូវ ក៏ត្រូវ ឯ កសិណ្ឌមា
 កវិស្សន្តិ ។ បេ ។ ឯ ជិដ្ឋាកមា កវិស្សន្តិ
 ឯ សន្តណ៍កាមមា កវិស្សន្តិ ឯ ចាបិច្ឆា កវិស្សន្តិ
 ឯ ចាបិកាណំ ឥច្ឆាណំ វស័តតា ឯ ចាបមិត្តា
 កវិស្សន្តិ ឯ ចាបសហាយា ឯ ចាបសម្បវត្តិ ឯ
 ធិរអត្តតោ ឯ វិសោសាធិតមេន អន្តរា វោសាណំ អាមជ្ជិ-
 ស្សន្តិ វ្រ្យិយេវ ក៏ត្រូវ ក៏ត្រូវ ចាដិកត្តា ឆោ
 បរិហានិ ។ ហៅក្រីវត្ត ក៏ត្រូវ ឥមេសត្ត អបរិហានិយា
 ឯម្មា ក៏ត្រូវ សុត្តន្តិ ឥមេសុ ច សុត្តន្ត អបរិហានិ-
 យេសុ ឯម្មេសុ ក៏ត្រូវ សុត្តន្តិស្សន្តិ វ្រ្យិយេវ ក៏ត្រូវ
 ក៏ត្រូវ ចាដិកត្តា ឆោ បរិហានិ ។

(៤៣) សត្ត វោ ក៏ត្រូវ អបរិហានិយេ
 ឯម្មេ ធម្មេសស្សន្តិ ។ បេ ។ តតម
 ច ក៏ត្រូវ សត្ត អបរិហានិយា ឯម្មា ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ ខឹងមិនជាអ្នកមានការនិយាយគំរូពុទ្ធ
 ភថា ជាទីត្រេកអរ ។ បេ ។ ខឹងមិនជាអ្នកមានការដេតលក់ ជាទីត្រេកអ
 ខឹងមិនជាអ្នកមានគ្នា ជាទីត្រេកអរ ខឹងមិនជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 កាត្រក់ មិនស្មោះត្រង់ណាចំនែះសេចក្តីប្រាថ្នាកាត្រក់ មិនមានមិត្តកាត្រក់
 មិនមានសំខ្សាញ់កាត្រក់ មិនជាគរពៅកេចខ្ពស់កាត្រក់ មិនដល់ខ្លះ
 សេចក្តីបង្ខំបង្ខូយព្យាយាម ក្នុងចន្លោះ ដោយការក្រាស់ដីនិរុត្តន្ត
 វិសេស ត្រឹមតែដាច់គ្រាម អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សេចក្តីបំរើនៃ តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមាន
 ឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអបរិ-
 ហានិយេធម៌ទាំង ៧ នេះ បំរើនៅក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ឬថា ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ខឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងអបរិហានិយេធម៌ ៧ នេះ អស់កាលត្រឹមណា ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីបំរើនៃ តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តី
 សាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។

(៤៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភថាគត ខឹងសំដែង
 អបរិហានិយេធម៌ ៧ យ៉ាង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ បេ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ឬអបរិហានិយេធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។

បឋមបញ្ញាយោ វិទ្យា

រាវត្រីវត្ត កិក្ខុវេ កិក្ខុ សត្វា កវិស្សន្តិ
 វ្យាយេ កិក្ខុវេ កិក្ខុនំ ចានិកម្ពា យោ
 បរិហានិ ។ យាវត្រីវត្ត កិក្ខុវេ កិក្ខុ ហិរ-
 រត្តា កវិស្សន្តិ ។ យេ ។ ឡុត្តប្បិយោ កវិស្សន្តិ
 រហុស្សតា កវិស្សន្តិ អាទិវិយោ កវិស្សន្តិ សតិមត្តោ
 កវិស្សន្តិ បញ្ញាវត្តោ កវិស្សន្តិ វ្យាយេ កិក្ខុវេ កិក្ខុនំ
 ចានិកម្ពា យោ បរិហានិ ។ យាវត្រីវត្ត កិក្ខុវេ វិមេ
 សត្ត អបរិហានិយោ ធម្មា កិក្ខុវេ វិស្សន្តិ វិមេសុ
 ច សត្តសុ អបរិហានិយេសុ ធម្មេសុ កិក្ខុ សត្តិស្សិ-
 ស្សន្តិ វ្យាយេ កិក្ខុវេ កិក្ខុនំ ចានិកម្ពា យោ
 បរិហានិចិ ។

(២៤) សត្ត វេ កិក្ខុវេ អបរិហានិយោ ធម្ម
 ទេសេស្សតិ ។ យេ ។ តតមេ ច កិក្ខុវេ
 សត្ត អបរិហានិយោ ធម្មា ។ យាវត្រីវត្ត
 កិក្ខុវេ កិក្ខុ សតិសម្ពាជ្ឈន្តិ កាវស្សន្តិ

បឋមបញ្ញាយោ វិទ្យា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងមានសេចក្តីជឿ អស់កាលត្រឹមណា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ ជាអ្នកមានសេចក្តីខ្មាសចាប់ រយេ រ មាន
 សេចក្តីខ្លាចចាប់ ជាពហុស្សត ប្រាជ្ញសេចក្តីព្យាយាម មានស្មារតី
 មានបញ្ញា អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែង
 មានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាល
 ត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអបរិហានិយោចិចិ វិ ទេ
 នឹងបរិវេ ក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ឬជា ភិក្ខុទាំងឡាយ នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុង
 អបរិហានិយោចិចិ វិ ទេ អស់កាលត្រឹមណា សេចក្តីចំរើន តែង
 មានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់
 កាលត្រឹមណោះ) ។

(២៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភយតក នឹងសំដែងអបរិ-
 ហានិយោចិ វិ យ៉ាង ដល់អ្នកទាំងឡាយ រ យេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ចុះអបរិហានិយោចិ វិ យ៉ាង តើអ្វីខុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងចំរើនសតិសម្ពាជ្ឈន្តិ អស់កាលត្រឹមណា

វុឡិយេវ កិច្ចាវេ កិច្ចាវេ ចាដិកាដ្ឋា ទោ
 បរិហោជិ ។ យោវតីវេត្វ កិច្ចាវេ កិច្ចា
 ធម្មវិធមសម្ពោជ្ឈន្តំ កាវេស្សន្តំ ។ បេ ។ វិយ-
 សម្ពោជ្ឈន្តំ កាវេស្សន្តំ បិទិសម្ពោជ្ឈន្តំ កាវេស្សន្តំ
 អស្សន្តិសម្ពោជ្ឈន្តំ កាវេស្សន្តំ សមាទិសម្ពោជ្ឈន្តំ
 កាវេស្សន្តំ ឧបេត្តាសម្ពោជ្ឈន្តំ កាវេស្សន្តំ វុឡិយេវ
 កិច្ចាវេ កិច្ចាវេ ចាដិកាដ្ឋា ទោ បរិហោជិ ។ យោវ-
 តីវេត្វ កិច្ចាវេ ឥមេ សត្ត អបរិហោជិយា ធម្មា
 កិច្ចាវេ វេស្សន្តិ ឥមេសុ ច សត្តសុ អបរិហោជិ-
 យេសុ ធម្មសុ កិច្ចា សន្តិស្សិស្សន្តិ វុឡិយេវ កិច្ចាវេ
 កិច្ចាវេ ចាដិកាដ្ឋា ទោ បរិហោជិ ។

[២៤] សត្ត វោ កិច្ចាវេ អបរិហោជិយេ ធម្ម
 ទេសេស្សន្តិ ។ បេ ។ តាតមេ ច កិច្ចាវេ សត្ត
 អបរិហោជិយា ធម្មា ។ យោវតីវេត្វ កិច្ចាវេ កិច្ចា
 អនិទុសត្តំ កាវេស្សន្តំ វុឡិយេវ កិច្ចាវេ
 កិច្ចាវេ ចាដិកាដ្ឋា ទោ បរិហោជិ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តី
 សាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងចំរើនធម្មវិធមសម្ពោជ្ឈន្តិ ។ បេ ។ នឹងចំរើនវិយ-
 សម្ពោជ្ឈន្តិ នឹងចំរើនបិទិសម្ពោជ្ឈន្តិ នឹងចំរើនបស្សន្តិសម្ពោជ្ឈន្តិ នឹង
 ចំរើនសមាទិសម្ពោជ្ឈន្តិ នឹងចំរើនឧបេត្តាសម្ពោជ្ឈន្តិ អស់កាលត្រឹម
 ណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអបរិហោជិយធម៌ទាំង ៧ នេះ នឹងបិទៅ ក្នុងភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ដូចភិក្ខុទាំងឡាយ នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងអបរិហោជិយធម៌ទាំង ៧ នេះ
 អស់កាលត្រឹមណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
 ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។

[២៥] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គង់គន់នឹងសំដែងអបរិហោជិយធម៌ ៧
 យ៉ាង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអបរិហោជិយធម៌
 ៧ យ៉ាង តើអ្វីទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងចំរើនអនិទុសត្តា
 អស់កាលត្រឹមណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
 ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។

បឋមចណ្ណសាស្ត្រ ខ្មែរវង្ស

យាវតីវង្ស កិត្តុវេ កិត្តុវេ អនុត្តសញ្ញា ភាវស្សន្តិ
 ។ បេ ។ មស្សុកសញ្ញា ភាវស្សន្តិ ពោធិនសញ្ញា
 ភាវស្សន្តិ មហានសញ្ញា ភាវស្សន្តិ វិហាសញ្ញា
 ភាវស្សន្តិ ធិរាជសញ្ញា ភាវស្សន្តិ វិទ្យាយេវ កិត្តុវេ
 កិត្តុវេ ខាដិកត្តុវេ បេ បរិហានិ ។ យាវតីវង្ស
 កិត្តុវេ ឥមេ សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា កិត្តុវេ
 បស្សន្តិ ឥមេសុ សត្តសុ អបរិហានិយេសុ ធម្មេសុ
 កិត្តុវេ សន្តិស្សន្តិស្សន្តិ វិទ្យាយេវ កិត្តុវេ កិត្តុវេ
 ខាដិកត្តុវេ បេ បរិហានិ ។

[២៦]^(១) សត្តមេ កិត្តុវេ ធម្មា សេត្តស្ស កិត្តុ-
 បេ បរិហានាយ សវត្តន្តិ ។ តតមេ សត្ត ។ តត្ថា-
 រាមតា កស្សារាមតា ធិន្តារាមតា សន្តិណិកាមតា
 វិទ្យាយេសុ អត្តុញ្ញាតា កោជនេ អមត្តញ្ញតា សន្តិ
 បេ បទ សន្ស័យ សន្ស័យកាលិយានិ តត្រ(២) កិត្តុវេ ធី
 ឥតិ បដិសញ្ញាត្តិ សន្តិ បេ បទ សន្ស័យ ថេរ វត្តញ្ញ

១.ម ធិន្តារា ធិន្តារា សុតិ ។ ធិតិ សមយំ រាមតា ។ ល ។ កាមវេសិទិ វិស្សន្តិ ។
 ២.ម. តត្រ សេរោ ។

បឋមចណ្ណសាស្ត្រ ខ្មែរវង្ស

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុកំពុង ទំនប់រើអនុត្តសញ្ញា របេវ ទំនប់
 ចំរើអសុកសញ្ញា ទំនប់រើអភិវិសញ្ញា ទំនប់រើមហានសញ្ញា
 ទំនប់រើវិហាសញ្ញា ទំនប់រើធិរាជសញ្ញា អស់កាលក្រិមណា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ភ្នែកភិក្ខុ
 សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលក្រិមណា) ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអបរិហានិយតាំង ៧ ខែ បិតោ ក្នុងភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ឬថា ភិក្ខុទាំងឡាយ ទំនប់ប្រតិបត្តិ ក្នុងអបរិហានិយតាំង ៧ ខែ
 អស់កាលក្រិមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
 ដល់ភ្នែកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលក្រិមណា) ។

[២៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ ៧ ខែ រមែងប្រព្រឹត្តិ
 ទៅ ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យ ដល់សេត្តភិក្ខុ ។ ៧ បេរិ តើអ្វី ។
 គឺសេចក្តីត្រេកអរក្នុងការងារ ១ សេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងការនិយាយគិលានុ-
 កថា ១ សេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងការដេកលក់ ១ សេចក្តីត្រេកអរក្នុងការប្រ-
 កបដោយភ្នំភ្លា ១ សេចក្តីមិនគ្រប់គ្រងវារ្យ ក្នុងផ្តែមទាំងឡាយ ១ ការ
 មិនជឿប្រមាណ ក្នុងការដេក ១ កិច្ចរបស់សង្ឃ តែងមានក្នុងសង្ឃ ភិក្ខុ
 មិនពិចារណា ក្នុងកិច្ចការទាំង ពួកព្រមថេរ ក្នុងសង្ឃអ្នកជំនក់ត្រីវេន

ចិរច្បង្ខជិតា ការវាហិទោ តេ តេន បញ្ញាយិ.
 ស្សន្និទ្ធំ អន្តនា វោយោតំ អាបជ្ជតិ ។ និមេ ខោ
 កិក្ការេ សត្ត ធម្មា សេត្តុស្ស កិក្ការោ បរិហារោយ
 សំវត្តន្តិទ្ធំ ។ សត្តមេ កិក្ការេ ធម្មា សេត្តុស្ស
 កិក្ការោ អបរិហារោយ សំវត្តន្តិ ។ តាតមេ សត្ត ។
 ម តាញារមតា ម កស្សារមតា ន ធម្មារមតា ន
 សវន្តណិកាយតា វន្តិយេសុ តុត្តន្តារតា ភោជន
 បត្តញ្ញតា សន្តិ ខោ បន សន្នេ វសន្តិកាសាណិ-
 វោជិ តត្រ កិក្ការេ វតិ បដិសញ្ញិត្តិ សន្តិ ខោ បន
 សន្នេ វេន វត្តញ្ញ ចិរច្បង្ខជិតា ការវាហិទោ តេ
 តេន បញ្ញាយិស្សន្និទ្ធំ អន្តនា ន វោយោតំ អាបជ្ជតិ ។
 និមេ ខោ កិក្ការេ សត្ត ធម្មា សេត្តុស្ស កិក្ការោ
 អបរិហារោយ សំវត្តន្តិទ្ធំ ។

(២៧) សត្តមេ កិក្ការេ ធម្មា ធម្មាសត្តស្ស
 បរិហារោយ សំវត្តន្តិ ។ តាតមេ សត្ត ។

ប្បសយ្យ អ្នកនាំទៅទូកាវៈ ពួកថេរៈទាំងនោះ ក៏នឹកប្រាកដ ដោយការ
 ការពារដូច្នោះ ហើយដល់ទូកាវៈប្រកបដោយខ្លួនឯង ១ ។ ប្បសត្ត
 ទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង វែមនិប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តី
 សាបសូន្យដល់សេត្តុកិក្ក ។ ប្បសត្តទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ
 វែមនិប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីមិនសាបសូន្យ ដល់សេត្តុកិក្កឡើយ ។
 ៧ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងការិវា ១ សេចក្តីមិន
 ត្រេកអរ ក្នុងការិយាយគិច្ចាទកថា ១ សេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងការ
 វេកលក់ ១ សេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងការប្រកបដោយភិក្ខុ ១ ការគ្រប់គ្រង
 ខ្លា ក្នុងវត្តិយទាំងឡាយ ១ សេចក្តីវិនិប្រមាណ ក្នុងភោជន ១ កិច្ច
 របស់សង្ឃ តែវេមានក្នុងសង្ឃ កិច្ចកិច្ចារណា ក្នុងកិច្ចារណា ពួកគ្រា
 ថេរៈ ក្នុងសង្ឃអ្នកដឹងខ្យកត្រីវែង ប្បសយ្យ អ្នកនាំទៅទូកាវៈ ពួកគ្រា
 ថេរៈទាំងនោះ ទឹកប្រាកដ ដោយការការពារដូច្នោះ ហើយមិនដល់ទូកា
 វៈប្រកប ដោយខ្លួនឯង ១ ។ ប្បសត្តទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯង
 វែមនិប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់សេត្តុកិក្កឡើយ ។

(២៧) ប្បសត្តទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ វែមនិប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យដល់ចាសក ។ ៧ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។

បឋមចក្ខុសារា វង្សវង្ស

កិច្ចាធស្សង់ ហាចេតិ សទ្ធម្មស្សង់ ធម្មជ្ជតិ អធិសីលេ
 ១ សិក្ខតិ អប្បសាទតហុលោ ហោតិ កិក្ខុសុ ថេវេសុ
 ថេវេសុ ថេវេ ធម្មេសុ ច មជ្ឈិមេសុ ច អនុចារុដ្ឋិតោ ធម្មំ
 សុណាតិ រទ្ធកវេសី ឥតោ តហិទ្ធា ធន្តិលោយ្យំ
 កវេសតិ តត្ថ ច បុព្វការំ ករោតិ ។ ឥមេ
 វោ កិក្ខុវេ សត្ត ធម្មា ឧចាសកស្ស អបរិហោយ
 សំវត្តម្ហិ ។ សត្តមេ កិក្ខុវេ ធម្មា ឧចាសកស្ស
 អបរិហោយ សំវត្តម្ហិ ។ កតមេ សត្ត ។ កិក្ខុ-
 ធស្សង់ ១ ហាចេតិ សទ្ធម្មស្សង់ ធម្មជ្ជតិ អធិ-
 សីលេ សិក្ខតិ ធម្មាធម្មាហុលោ ហោតិ កិក្ខុសុ ថេវេសុ
 ថេវេ ធម្មេសុ ច មជ្ឈិមេសុ ច អនុចារុដ្ឋិតោ ធម្មំ
 សុណាតិ ១ រទ្ធកវេសី ១ ឥតោ តហិទ្ធា ធន្តិលោយ្យំ
 កវេសតិ ឥច ច បុព្វការំ ករោតិ ។ ឥមេ
 វោ កិក្ខុវេ សត្ត ធម្មា ឧចាសកស្ស អបរិហោយ
 សំវត្តម្ហិ ។

បឋមចក្ខុសារា វង្សវង្ស

ទុក្ខាសក្ការំ កាវេយិញ្ញកិក្ខុ ឱសាបសូឡ ១ ប្រវេហសនីធិការស្តាប់
 ប្រាសវ្មម្ម ១ មិនសិក្សក្នុងអធិសីល^(១) ១ ជាអ្នកមិនមានសេចក្តីជ្រះថ្លា
 ច្រើន ក្នុងកិច្ចការសំ ថ្មី កណ្តាល ។ ជាអ្នកមានចិត្តមិនរឹងមាំ ស្វែងរក
 គោលស្តាប់ធម៌ ១ ស្វែងរកទុក្ខិណយ្យបុគ្គល ខាងក្រៅសាសនានេះ ១
 ធ្វើបុព្វការៈក្នុងទុក្ខិណយ្យបុគ្គល ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ។ ម្តាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯង វេទន៍ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសាបសូន្យ
 ដល់ទុក្ខាសក ។ ម្តាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ វេទន៍ប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ទុក្ខាសក ។ វេយ្យាង កិក្ខុខ្លះ ។ គឺទុក្ខាសក
 មិនញ៉ាំងការឃើញកិក្ខុ ឱសាបសូឡ ១ មិនប្រវេហសនីធិការស្តាប់ប្រា
 សវ្មម្ម ១ សិក្សក្នុងអធិសីល ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាច្រើន ក្នុង
 កិច្ចការសំ ថ្មី កណ្តាល ១ ជាអ្នកមានចិត្តមិនរឹងមាំ មិនស្វែងរកគោល
 ស្តាប់ធម៌ ១ មិនស្វែងរកទុក្ខិណយ្យបុគ្គល ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ធ្វើ
 បុព្វការៈក្នុងទុក្ខិណយ្យបុគ្គល ក្នុងសាសនានេះ ១ ។ ម្តាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯង វេទន៍ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ទុក្ខាសក ។

១ សីល ៨ ឬ សីល ១១ ។ កណ្តាល ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនៃកាយសុខ សក្កនិទាន

ឧស្ស័ង ភារិកត្តាធំ យោ ហោមេតិ ឧបាសកោ
 សវេនត្វ អរិយធម្មាធំ អធិសីលេ ច សិក្ខតិ
 អប្បសាទោ ច ភិក្ខុសុ ភិយ្យោ ភិយ្យោ បវន្តិ
 ពុទ្ធាម្ពុតិវិទ្យា ច សទ្ធម្មំ សោគុមិច្ឆតិ
 ឥតោ ច ពហំទ្វា អញ្ញំ ឧត្តិណោយ្យំ តវេសតិ
 តន្តោ ច ពុទ្ធការំ យោ តារោតិ ឧបាសកោ
 ឯតោ ច បរិហានិយេ សត្តុ ធម្មេ សុដេសិតេ
 ឧបាសកោ សេវមាទោ សទ្ធម្មា បរិហាយតិ ។
 ឧស្ស័ង ភារិកត្តាធំ យោ ឧ ហោមេតិ ឧបាសកោ
 សវេនត្វ អរិយធម្មាធំ អធិសីលេ ច សិក្ខតិ
 បសាទោ ច ឧស្ស ភិក្ខុសុ ភិយ្យោ ភិយ្យោ បវន្តិ
 អនុទាម្ពុតិវិទ្យា ច សទ្ធម្មំ សោគុមិច្ឆតិ
 ឧ ឥតោ ពហំទ្វា អញ្ញំ ឧត្តិណោយ្យំ តវេសតិ
 ឥតោ ច ពុទ្ធការំ យោ តារោតិ ឧបាសកោ

សុត្តន្តបិដក អង្គនៃកាយ សក្កនិទាន

។ បុសកណា ញាតិការឃើញនូវពួកភិក្ខុ ដែលមានខ្លួនចំរើន
 ហើយ ឲ្យសាបសូន្យ ១ ប្រហែសនីតិការស្តាប់នូវអរិយធម៌
 ទាំងឡាយ ១ មិនសិក្សាក្នុងអធិសីល ១ មានសេចក្តីមិន
 ជ្រះថ្លា ក្នុងពួកភិក្ខុ ចំរើនឡើង ដោយក្រែកលែង ១ មាន
 ចិត្តរិះគន់ ប្រាថ្នាស្តាប់ព្រះសង្ឃ ១ ស្វែងរកទុក្ខរណេយ្យ-
 បុគ្គលដទៃ មានក្រៅសាសនានេះ ១ ។ បុសក កាលសពនូវ
 ចំពោះទុក្ខរណេយ្យបុគ្គលនោះ ១ ។ បុសក កាលសពនូវ
 បរិហានិយេធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់សំដែងហើយ ដោយប្រពៃ រមែងសាបសូន្យចាកព្រះ
 សង្ឃ ។ ។ បុសកណា មិនញាតិការឃើញនូវពួកភិក្ខុ ដែល
 មានខ្លួនចំរើនហើយ ឲ្យសាបសូន្យ ១ មិនប្រហែសនីតិការ
 ស្តាប់នូវអរិយធម៌ទាំងឡាយ ១ សិក្សាក្នុងអធិសីល ១ សេចក្តី
 ជ្រះថ្លា ក្នុងពួកភិក្ខុរបស់បុសកនោះ ចំរើនឡើងដោយក្រែ
 កលែង ១ មានចិត្តមិនរិះគន់ ស្តាប់នូវព្រះសង្ឃ ១ មិនស្វែង
 រកទុក្ខរណេយ្យបុគ្គលដទៃ មានក្រៅសាសនានេះ ១ ។ បុសក
 រកនិម្មិត្យការចំពោះទុក្ខរណេយ្យបុគ្គល ក្នុងសាសនានេះ ១

ឋាន ខេត្ត អបរិយាទិយេ សន្ត ធម្មេ សុខេសិខេ
ទុច្ចាសនោ សេវមាណោ សទ្ធម្មា ធម ច ហាយតិភី(១)។

[២៨] សត្តិមា ភិក្ខុវេ ទុច្ចាសនស្ស វិបត្តិយោ
សត្តិមា ភិក្ខុវេ ទុច្ចាសនស្ស សម្បត្តា(២) សត្តិមេ
ភិក្ខុវេ ទុច្ចាសនស្ស អសម្បត្ត(៣) សត្តិមេ ភិក្ខុវេ
ទុច្ចាសនស្ស សម្បត្ត ។ តតមេ សន្ត ។ ភិក្ខុ-
ធម្មតំ ធម ហារមតិ សទ្ធម្មស្សវតំ ធម្មមជ្ជតិ
អធិសិលេវ សិក្ខតិ បសាធនហុលោ ហោតិ ភិក្ខុសុ
ថេវេសុ ថេវ ធមវេសុ ច មជ្ឈិមេសុ ច អនុចារម្ហ-
ចិត្តោ ធម្មំ សុណាតិ ធម រទ្ធកវេសិ ធម វនោ
អហិក្ខា ធម្មិណោយ្យំ តវេសតិ វឌ ច បុព្វការិ
ករោតិ ។ វមេ ហោ ភិក្ខុវេ សន្ត ទុច្ចាសនស្ស
សម្បត្តិ ។

ធម្មតំ ការិកត្តាមំ យោ ហារមតិ ទុច្ចាសនោ
សវចក្ខុ អរិយធម្មាមំ អធិសិលេវ ធម សិក្ខតិ

១ ១. ធម. មចរិយាយតិ ។ ២ ១. សម្បត្តិយោ ។ ៣ ១. ធម. បរកា ។

ទុបាសក ភាវសេតន្តវគ្គវិហាមិយេបិវាង វេ យាង
នេឯង វេ វេលាប្រេវេវា ព្រះភាគ ប្រសិសិវធិវេហិយេវដាយ
ប្រវៃវា វេ មិទមិទសាបស្សន្តវាគប្រេវេសម្មឡើយ ។

[២៨] ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងឡាយ វិបត្តិរបស់ទុបាសកនេះមាន ៧ យ៉ាង
ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងឡាយ សម្បត្តិរបស់ទុបាសកនេះមាន ៧ យ៉ាង ម្ចាស់ភិក្ខុ
វាំងឡាយ សេចក្តីវិភាស របស់ទុបាសកនេះមាន ៧ យ៉ាង ម្ចាស់ភិក្ខុវាំង
ឡាយ សេចក្តីចំរើនរបស់ទុបាសកនេះមាន ៧ យ៉ាង ។ ៧ យ៉ាង វេ អ្វីខ្លះ ។
ធិទុបាសក មិនញ៉ាំងការឃើញឱ្យភិក្ខុ ឱ្យសាបសូន្យ ១ មិនប្រវែហស
នឹងការស្តាប់ឱ្យព្រះសម្ម ១ សិក្សក្នុងអធិសិល ១ ជាអ្នកមានសេចក្តី
ប្រេវេវាប្រើឧក្រិក្ខុភិក្ខុចាស់ ឬ កណ្តាល ១ មិនមានចិត្តរិះគន់ មិនស្មែន
គេទោសស្តាប់ធម ១ មិនស្មែនរកទុក្ខិណោយ្យបុគ្គលទាន់ក្រៅសាសនា
នេះ ១ ធ្វើបុក្ខការចំពោះទុក្ខិណោយ្យបុគ្គល ក្នុងសាសនានេះ ១ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងឡាយ សេចក្តីចំរើនរបស់ទុបាសកមាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។
ទុបាសកណា ញ៉ាំងការឃើញឱ្យភិក្ខុភិក្ខុ វេ វេលាមាន
ខ្លួនចំរើនហើយ ឱ្យសាបសូន្យ ១ ប្រវែហសក្នុងការស្តាប់
ឱ្យអរិយធម៌វាំងឡាយ ១ មិនសិក្ស ក្នុងអធិសិល ១

សុត្តន្តបិដក អង្គនៃកាយស្ស សត្តនិទាន

វប្បសាទោ ច ភិក្ខុសុ ភិយេ្យា ភិយេ្យា បវឌ្ឍតិ
 ទុចារម្ពុកចិត្តោ ច សទ្ធិម្មំ សោតុមិច្ឆតិ
 វតោ ច ពហិទ្ធា អញ្ញំ ទត្តិណោយ្យំ គវេសតិ
 តត្ថេវ ច មុទ្ធការំ យោ កាហេតិ ទុចាសកោ
 ឯតេ វោ បរិហារិយេ សន្ត ធម្មេ សុទេសិតេ
 ទុចាសកោ សេវមាទោ សទ្ធិម្មា បរិហាយតិ ។
 ធស្សងំ កាវតត្តាមំ យោ ន ហារេតិ ទុចាសកោ
 សវទត្ថ អរិយធម្មាមំ អធិសីលេ ច សិក្ខតិ
 បសាទោ ចស្ស ភិក្ខុសុ ភិយេ្យា ភិយេ្យា បវឌ្ឍតិ
 អទុចារម្ពុចិត្តោ ច សទ្ធិម្មំ សោតុមិច្ឆតិ
 ន វតោ ពហិទ្ធា អញ្ញំ ទត្តិណោយ្យំ គវេសតិ
 វតេវ ច មុទ្ធការំ យោ កាហេតិ ទុចាសកោ

សុត្តន្តបិដក អង្គនៃកាយ សត្តនិទាន

មានសេចក្តីមិទ្រង់ថ្វីក្នុងពួកភិក្ខុ ចំរើនដោយក្រែលែង ១
 ជាអ្នកមានចិត្តរិះគន់ប្រាថ្នាស្តាប់ខ្ញុំព្រះសទ្ធិម្ម ១ ស្វែងរក
 ទត្តិណោយ្យបុគ្គលដទៃ បានក្រៅសាសនានេះ ១ ។ បុគ្គលធ្វើ
 បុព្វការចំពោះទត្តិណោយ្យបុគ្គល បានក្រៅសាសនានេះ ១
 ។ បុគ្គលកាលសេពខ្ញុំបរិហារិយេធម៌ទាំង ៧ ទេវឯង ដែល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយដោយប្រពៃ រមែង
 សាបសូន្យបាតព្រះសទ្ធិម្ម ។ ។ បុគ្គលណា មិនញ៉ាំងការ
 ឃើញខ្ញុំពួកភិក្ខុដែលមានខ្លួនចំរើនហើយ ឲ្យសាបសូន្យ ១
 មិនប្រហែសចំពោះការស្តាប់ខ្ញុំអរិយធម៌ទាំង ១១ យ ១
 សិក្សាក្នុងអធិសីល ១ សេចក្តីជ្រងុំ ក្នុងពួកភិក្ខុបេស
 ។ បុគ្គលនោះ ចំរើនដោយក្រែលែង ១ មិនមានចិត្តរិះគន់
 ប្រាថ្នាស្តាប់ខ្ញុំព្រះសទ្ធិម្ម ១ មិនស្វែងរកទត្តិណោយ្យ-
 បុគ្គលដទៃ បានក្រៅសាសនានេះ ១ ។ បុគ្គលធ្វើបុព្វការ
 ចំពោះទត្តិណោយ្យបុគ្គល ក្នុងសាសនានេះ ១

របបបណ្ណាល័យ រដ្ឋបាល

ឯកសារ អប់រំយោធិយ សេដ្ឋកិច្ច ធម្មនុញ្ញ សុខាភិបាល
ធនាគារកម្ពុជា សេវាសាងសង់ សុខាភិបាល ៨ ៥ ហាយតិចនិក ។
រដ្ឋបាល ៣៧៧ ។

តម្លៃទ្រព្យ

សាលាបណ្ណាល័យ វិទ្យាល័យ វិទ្យាស្ថាន សុខាភិបាល(១)
គោលនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច ៥ ហាង វិចិត្រសាស្ត្រ(២) ។

១ ម. គណនេយ្យ វិទ្យាល័យ វិទ្យាស្ថាន វិទ្យាល័យ ។ ២ ម. គោលនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច ៥ ហាង
វិចិត្រ ៥ ហាង ។ ម. គោលនយោបាយ វិចិត្រ ៥ ហាង ។

របបបណ្ណាល័យ រដ្ឋបាល

ឧបសគ្គការសេវាសុខាភិបាល ៧ យ៉ាងនៃ
ឯកសារ ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទ្រទ្រង់សំដែងហើយដោយ
ប្រពៃ រវាងសេវាសុខាភិបាលព្រះសេនាបតី ។

ចប់ រដ្ឋបាល ៣ ។

ទម្រង់នៃវិធានការ

និយោជកសេវាសុខាភិបាល ១ វិទ្យាល័យ វិទ្យាស្ថាន ១ វិទ្យាល័យ ១
ការងារ ១ ធម្មជាតិសេវាសុខាភិបាល ១ ធម្មជាតិសេវាសុខាភិបាល
គ្រោងដឹក ១ សញ្ញា ១ សេដ្ឋកិច្ច ១ សេវាសុខាភិបាល ១
វិចិត្រ ១ សេវាសុខាភិបាល ១ ។

ទេវតារត្ន

(២៧) អថទោ អញ្ញាភក ទេវតា អភិក្កត្តាយ
រត្នយា អភិក្កត្តន្តវណ្ណា គោវល គាប្យំ ដេតវំ
ឌុកាសេត្វា យេន កគវា តេនុបស្ក័មិ ឧបស្ក័មិត្វា
កគវំនំ អភិវាទេត្វា ឯតមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯតមន្តំ
បិតា ទោ សា ទេវតា កគវំនំ ឯតទេវេន សុត្តិមេ កន្តេ
ធម្មា ភិក្កុនោ អបរិហានាយ សំវត្តន្តិ ។ តទេមេ សុត្ត ។
សុត្តតវេតា ធម្មតាវតា សឪតាវតា សិក្ខា-
ការវតា សហិតិការវតា អប្បមាវតាវតា មដិសុត្តរ-
ការវតា ។ នីមេ ទោ កន្តេ សុត្ត ធម្មា ភិក្កុនោ
អបរិហានាយ សំវត្តន្តិ ។ នីមេវេន សា ទេវតា
សមទុញ្ញា សត្វា អយោសិ ។ អថទោ សា ទេវតា
សមទុញ្ញា មេ សត្វាតិ កគវំនំ អភិវាទេត្វា មនុស្សិណំ
តាត្វា តត្តវំនុនាយិ ។ អថទោ កគវា តស្ស
រត្នយា អច្ចយេន ភិក្កុ អាមន្តសិ នីមំ ភិក្កុវេ រត្ន

ទេវតារត្ន

(២៧) លំដាប់នោះឯង ទេវតាមួយអង្គ ហៅស្មើដំរើរៀង
កាលដែលវេលាក្រី បឋមយាម កន្លង់មុតទៅ ក៏ធ្វើវត្តដេតវំនំធម្ម
ឱ្យភិក្កុន ហើយចូលទៅកាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ប៉ះនៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ
ទេវតានោះប៉ះនៅក្នុងទីសមគួរហើយ រើបក្រាបបង្គំចូលព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏បំរើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្ត-
ទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្កុ ។ ធម៌ ៧ ប្រការ ក៏ដូចម្តេចខ្លះ ។
និសេចក្តីគោរពព្រះសាស្ត ១ គោរពព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១
គោរពសិទ្ធិ ១ គោរពសមាធិ ១ គោរពតាមមិនប្រមាទ ១ គោរព
តាមភ្នំបដិសណ្ឋារៈ ១ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏បំរើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង
តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្កុ ។ លុះទេវតានោះ ក្រាប
បង្គំចូលរសេចក្តីនេះរប់ហើយ ព្រះសាស្ត ក៏ទ្រង់សព្វព្រះហ្វឺយ ។
លំដាប់នោះ ទេវតានោះគិតថា ព្រះសាស្តទ្រង់សព្វព្រះហ្វឺយនឹង
ពត្តាអញ ដូច្នោះហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ
រូបបាត់ម៉ត់ដីនោះឯង ។ លុះវេលាកន្លង់ក្រីនោះមក ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
បានគ្រាសនឹងភិក្កុទាំងរូបយថា ហួសភិក្កុទាំងរូប វេលាបឋមបញ្ចនេះ

រតនាគារា ទេវតា អភិក្កន្តនាយ វត្តិយោ អភិក្កន្តវណ្ណា
 ទេវតា ធម្មវ័ន្ត ទេវតា ឱតាសេត្វា យេនាហំ រតនុប-
 សន្តិមំ ធម្មសន្តិមិត្វា មំ អភិកំទេត្វា ឯតាមន្តំ
 រតនាសំ ឯតាមន្តំ ឯតា ទោ ភិក្ខុវេ សា
 ទេវតា មំ វិនិមនោច សន្តិមេ កុន្តិ
 ធម្មា ភិក្ខុយោ អបរិហានាយ សវន្តន្តំ ។
 ធម្មមេ សន្តិ ។ សទ្ធកាវតា ធម្មតាវតា
 សម្មិទាវតា សិក្ខាតាវតា សមាជិតាវតា
 វប្បហនតាវតា បដិសន្ធាតាវតា ។ នមេ
 ទោ កន្តេ សន្តិ ធម្មា ភិក្ខុយោ អបរិហានាយ
 សវន្តន្តំ ។ ននមរោច ភិក្ខុវេ សា ទេវតា
 នំ វត្វា មំ អភិកំទេត្វា ឯនត្តិណំ តត្វា
 តត្តវន្តវណ្ណិយេតិ ។

សន្តុតុ ធម្មតុ សន្តិ ធម្មតាវតា
 សមាជិតុ អាតាបិ(១) សិក្ខាយេ តិក្ខុតាវតា

១ ឬ សមាជិតារោមិច ។

មានវិញ្ញាណយុវក្មេង មានសេចក្តីស្រឡាញ់ កាលដែលវេលាព្រឹក បេរ-
 យាម គន្ធនិកុករាវេ ធំធេងក្នុងគោរពនៃធម្មសន្តិសូត្រ ហើយបច្ចុប្ប-
 មកគាល់សេចក្តី លុះបូលមកដល់ហើយ ក៏ផ្សាយបង្ហាញថា គេ
 ប៉ុន្មានក្នុងទិសមគួរ ខ្លួនគេកុំខ្លាចខ្លាញ់ លុះវេលាទោះ ប៉ុន្មាន
 ក្នុងទិសមគួរហើយ ក៏ប្រាប់និយាយសេចក្តីនេះនឹងគេថា បដិគ្រព្វៈ
 អន្តរិមំវេន ធម៌ ៧ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាស្ត្រ
 ដល់ភិក្ខុ ។ ធម៌ ៧ ប្រការ តែដូចម្តេចនេះ ។ គឺសេចក្តីគោរពប្រាសាស្ត្រ ១
 គោរពគ្រូរាជ ១ គោរពគ្រូសេដ្ឋី ១ គោរពសិក្ខុ ១ គោរព
 សមាជិ ១ គោរពភាវិមិទប្រមាទ ១ គោរពការធ្វើមជ្ឈិមណ្ឌវៈ ១ ។
 បដិគ្រព្វៈអន្តរិមំវេន ធម៌ ៧ ប្រការនេះនឹង តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 មិនសាស្ត្រដល់ភិក្ខុ ។ ខ្លួនគេកុំខ្លាចខ្លាញ់ លុះវេលាទោះ ប្រាប់
 និយាយសេចក្តីនេះបញ្ចប់ហើយ លុះបូលសេចក្តីនេះបញ្ចប់ហើយ ក៏ផ្សាយ
 បង្ហាញថា គេធ្វើប្រទេស្យណហើយ ក៏ប្រាប់ដំបូងនោះឯង ។

ភិក្ខុមានសេចក្តីព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកំដៅគោលស មានសេចក្តី
 គោរពប្រាសាស្ត្រផង គោរពគ្រូរាជផង គោរពសេដ្ឋី(ក្សេ)ក្រាបបំពោះ
 គ្រូសេដ្ឋីផង គោរពសមាជិផង គោរពភិក្សេ(ក្សេ)ក្រាបបំពោះសិក្ខុផង

សុត្តន្តបិដក អង្គនាមកាយស្ស សក្កនិទាន

អប្បហនេតុ ភិក្ខុ មជ្ជិមន្តាវការកេ

អកថោ អវិហារោយ ជំនាណស្សវ សន្តិកេតិ ។

[៣០] ឆមំ ភិក្ខុវេ វត្តំ អញ្ញាតវា ទេវតា

អភិក្កត្តាយ វត្តិយា អភិក្កត្តន្តវណ្ណា កេវលេតប្ប

យេវតំ ឱកាសេត្វា យេនាហំ តេទុមសន្តិមិ

ធម្មសន្តិមិត្វា មំ អភិវទេត្វា ឯតមន្តំ អដ្ឋាសិ

ឯតាមន្តំ មីនា ខោ ភិក្ខុវេ សា ទេវតា មំ

ឯតទេវតេ សន្តិបេ កន្តេ ធម្មា ភិក្ខុវេ អវិហារ-

កាយ សំវត្តន្តិ ។ កកមេ សត្ត ។ សន្តការវតា

ធម្មការវតា សវន្តការវតា សិទ្ធាវតា សមាជិការវតា

ហិកាវតា ឱត្តប្បការវតា ។ ឆមេ ខោ កន្តេ សត្ត

ធម្មា ភិក្ខុវេ អវិហារោយ សំវត្តន្តិកិ ។

ឆនបកេធិ ភិក្ខុវេ សា ទេវតា ឆនំ វត្វា

សុត្តន្តបិដក អង្គនាមកាយ សក្កនិទាន

គោរពភាវមិទប្រមាទជន គោរពការធ្វើបដិសណ្ឋារជន

(ភិក្ខុវេ) បំណងសាបសូន្យ (ចាកមគ្គនិវេស

ឡើយ វែមឯកទេ) ក្នុងវិធីគ្រោះទិក្ខុន ។

[៣០] ខ្លួនភិក្ខុបំណងចូល វេលាបេមិញនេះ មានទៅកាយអង្គ មានស្មើដុំដីជ្រើស កាលដែលវេលាព្រឹក បឋមយាម កន្លងផុតទៅ ក៏ធ្វើ វត្តជេតពនបាំងមូលឱ្យភិស្វាន ហើយចូលមកកាល់គង់ជាគគ លុះចូលមក ជល់រហើយ ក្លាយបង្កគង់ជាគគ រួចបិទទៅក្នុងទីសមគួរ ខ្លួនភិក្ខុបំណង ចូល លុះទៅគង់ បិទទៅក្នុងទីសមគួរហើយ បាននិយាយសេចក្តី ទេនើងគង់ជាគគ បរិគ្រោះអង្គដំបើង ធម៌ វេ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្ត ទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។ ធម៌ វេ ប្រការ តើដូចម្តេចនេះ ។ គឺ សេចក្តីគោរពគ្រោះសាស្ត្រ ១ គោរពគ្រោះធម៌ ១ គោរពគ្រោះសន្ធិ ១ គោរពសិក្ខា ១ គោរពសមាធិ ១ គោរពសេចក្តីខ្មាសចាប់ ១ គោរព សេចក្តីខ្លាចចាប់ ១ ។ បរិគ្រោះអង្គដំបើង ធម៌ វេ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។ ខ្លួនភិក្ខុបំណងចូល វេរគាតា បាននិយាយសេចក្តីនេះចប់ហើយ ថ្ងៃនិសេចក្តីនេះហើយ

បឋមបណ្ណសក ទ្រព្យវិញ្ញា

បំ អភិវាទេត្វា បទត្តិណំ តាត្វា តត្រេវល្លរាយីតិ ។

សត្តុតុ ធម្មតុ សង្ឃេ ច តិទ្ធិការវា

សមាធិតុ អាតាថិ(*) សិទ្ធិតាយ តិទ្ធិការវា

ហិវិទ្ធិត្ថយសម្បត្តោ សម្បតិស្សេន សតារវា

អកត្វោ បរិហារាយ ធិត្វាធស្សេវ សង្ឃិកេតិ ។

[៣០] តំ ភិទ្ធិវេ វត្តិ អញ្ញតារា ទេវតា

។ បេ ។ មំ ឯតនវេច សត្តិមេ កន្ត ធម្មា

កំក្កាថា អបរិហារាយ សំវត្តន្តិ ។ តតាយ សត្ត ។

សត្តុតារវា ធម្មតារវា សង្ឃតារវា សិទ្ធិតារវា

សមាធិតារវា សេវចស្សេន តត្រេវល្លាមិត្តតា ។

* ឧ. សមាធិការវិញ្ញា ។

បឋមបណ្ណសក ទ្រព្យវិញ្ញា

កិច្ចាយបន្តិកថាគត ធ្វើប្រទក្សិណាហិយ កំបុតិអំពិទំនោ ។

ភិក្ខុមានសេចក្តីព្យាយាមជាច្រៀងដុំតំវេកិលេស

មានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាផង គោរពព្រះ

ធម៌ផង គោរពដំក្លៀវក្លា ចំពោះព្រះសង្ឃផង

គោរពសមាធិផង គោរពដំក្លៀវក្លា ក្នុងសិទ្ធិ

ផង បរិបូណ៌ ដោយសេចក្តីខ្មាសចាប់ ទំន

ខ្លាចចាប់ផង ជាអ្នកប្រកប ដោយសេចក្តីតោត

ក្រែង សេចក្តីគោរព (ភិក្ខុនោះ) មិនគួរ

ទំនើលាបសូន្យ (បាតមគ្គ ទំនើលឡើយ

រមែងប៉ែនទៅ) ក្នុងទីជិតនៃព្រះទិព្វាទ ។

[៣១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាយប់មិញនេះ មានទេវតា មួយអង្គ ។ បេ ។ បាននិយាយសេចក្តីនេះ ទំនើកថាគតថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះ តែងប្រគ្រឹក្តៅ ដើម្បីមិនលាប សូន្យផលភិក្ខុ ។ ធម៌ ៧ ប្រការ តើអ្វីចម្រើន ។ គឺសេចក្តីគោរព ព្រះសាស្តា ១ គោរពព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១ គោរពសិទ្ធិ ១ គោរពសមាធិ ១ ភាពជាអ្នកប្រវេណីយ ១ ភាពជាអ្នកមានមិត្រល្អ ។

សុត្តនិបិដក អង្គនៃកាយឃ្យ សុត្តនិបិដក

ឥមេ រោ កន្តេ សត្ត ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ
សិវត្តដ្ឋិតិ ។ ឥធមរោច ភិក្ខុវេ សា នេវតា
ឥមំ វា វេ អតិវំទេតា បដិស្កិណំ កត្វា
ឧត្តរវន្តវាយិតិ ។

សត្តកុ ធម្មកុ សាស្ស ច វិញ្ញាណរោ
សមាធិកុ អាតាបិ^(១) សិក្ខាយ វិញ្ញាណរោ
កាល្យាណមិត្តោ សុវតោ សម្បតិស្សោ សតារោ
វកតោ បរិហានាយ ជំពូនស្សេវ សន្តិគេតិ។

[១២] ឥមំ ភិក្ខុវេ វត្តំ អញ្ញាតវ ។ មេ ។ មំ
ឯកទេវេច សត្តិមេ កន្តេ ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហា-
នាយ សិវត្តដ្ឋិតិ ។ ឥធមរេ សត្ត ។ សត្តតារវតា

១ ម. សមាធិកាអភិបិច ។

សុត្តនិបិដក អង្គនៃកាយឃ្យ សុត្តនិបិដក

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ ៧ ប្រការទេវេន តែនិប្រត្រិត្តទៅ ដើម្បី
មិនសាបសូន្យផលភិក្ខុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទេវកាខាន បាន
និយាយសេចក្តីនេះចប់ហើយ លុះបានឮថ្វីសេចក្តីនេះរួចហើយ ក៏ថ្វាយ
បង្គំ គង់គត ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយគិតពុកអំពីទិវានិង ។

ភិក្ខុមានសេចក្តីព្យាយាមជាគ្រឿងដុតដៅកិលេស
មានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាផង គោរពព្រះធម៌ផង
គោរពដ៏ក្លៀវក្លា ចំពោះព្រះសង្ឃផង គោរព
សមាធិផង គោរពដ៏ក្លៀវក្លាក្នុងសិក្ខាផង ជាអ្នក
មានមិត្តល្អផង គេប្រដៅតិរិយផង ជាអ្នកប្រកប
ដោយសេចក្តីកោតក្រែង សេចក្តីគោរព(ភិក្ខុខាន)
មិនគួរនឹងសាបសូន្យ (ចាកមគ្គនិងផលឡើយ
វៃមនិបិកខេវ) ក្នុងទីជិតនៃព្រះទិវាន ។

[១២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាយប់មិញនេះ មានទេវកាយមួយ
អង្គ ។ មេ ។ បាននិយាយសេចក្តីនេះនឹងគង់គតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
ធម៌ ៧ ប្រការនេះ តែនិប្រត្រិត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យផលភិក្ខុ ។
ធម៌ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចនូវ ។ គឺសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តា ១ គោរព

ធម្មការវតា សង្ឃការវតា សិក្ខាការវតា សមាជិការវតា
 សោវចស្សតា តណ្ហាណិក្ខតា ។ ឥមេ ទោ កន្ត
 សត្ត ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ សវត្តន្តិកិ ។
 ឥនមរោច ភិក្ខុវេ សា ទេវតា ឥនំ វត្តា មំ អភិ-
 កាធម្មា ធម្មតិណិ កត្តា កត្តវន្តុយយិកិ ។ ឃំ វត្ត
 អាយស្មា សារិយុត្តោ កតវន្តំ ឯតនរោច ឥមស្ស ទោ
 អហំ កន្ត កតវតា សន្តិក្ខេន កាសិកស្ស ឃំ វត្តា-
 បន អត្ថំ អាថាណមិ ឥន កន្ត ភិក្ខុ អត្តនា ច
 សត្តការវេ ហោតិ សត្តការវតាយ ច វណ្ណវន្តិ យេ
 ចក្ខេ ភិក្ខុ ន សត្តការវេ តេ ច សត្តការវតាយ
 សមាទបេតិ យេ ចក្ខេ ភិក្ខុ សត្តការវេ តេសត្វ
 វណ្ណិ កណតិ ក្ខតំ កថំ តាណេន ។ អត្តនា ច
 ធម្មការវេ ហោតិ ។ បេ ។ សង្ឃការវេ ហោតិ សិក្ខា-
 ការវេ ហោតិ សមាជិការវេ ហោតិ សុវេណ ហោតិ

ព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១ គោរពសិក្ខា ១ គោរពសមាជិក ១ ភាព
 ជាអ្នកប្រដៅជាយ ១ ភាពជាអ្នកមានបិត្តស្ត្រ ១ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង តែងប្រព្រឹត្តិ៧ ដើម្បីមិនសាចស្សធម៌កិក្ខុ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះទៅការនោះ បាននិយាយសេចក្តីនេះចប់ហើយ
 បានថ្វីសេចក្តីនេះចេញហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំគយគន់ ធ្វើប្រទក្សិណ
 ហើយក៏បាត់អំពីទីនោះឯង ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ក្រាស់
 យោងនេះហើយ ព្រះសារិយុត្តដ៏មានតម្លៃ ក្រាបបង្គំចូលព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
 សំដែងដោយសេចក្តីសន្ធិបនេះឯង ឲ្យព្រះអង្គយល់សេចក្តី ដោយ
 ពិស្តាយោងនេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នក
 មានសេចក្តីគោរព ព្រះសាស្តាដោយខ្លួនឯងឥត ពណ៌នាគុណវៃសេចក្តី
 គោរពព្រះសាស្តាឥត ភិក្ខុដ៏ទៃណា មិនទាន់មានសេចក្តីគោរពព្រះ
 សាស្តា ក៏ដឹកនាំភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យគោរពព្រះសាស្តាឥត ភិក្ខុដ៏ទៃណា
 មានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាហើយ ក៏ពណ៌នាគុណរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ
 តាមសេចក្តីតម្រិះមន ក្នុងកាលនូវផង ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរពព្រះ
 ធម៌ដោយខ្លួនឯង បេ ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរពព្រះសង្ឃ មានសេចក្តី
 គោរពសិក្ខា មានសេចក្តីគោរពសមាជិក ជាអ្នកដែលគេប្រដៅជាយ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយស្ស សន្តកនិទាយ

កាល្យាណមិត្តា ហោតិ កាល្យាណមិត្តតាយ ច
 វណ្ណវាជី យេ ចញ្ញេ ភិក្ខុ ទ កាល្យាណ-
 មិត្តា ភេ ច កាល្យាណមិត្តតាយ សមាធមេតិ
 យេ ចញ្ញេ ភិក្ខុ កាល្យាណមិត្តា តេសត្ថុ វណ្ណំ កណាតិ
 ក្ខតំ តច្ចំ កាលោទ ។ នមស្ស ហេ អហំ កន្តេ
 កកវតា សង្ខិទ្កេន កាសិទស្ស វរំ វិក្ការេន អត្ថំ
 អាជាធាមិទិ ។ សាទុ សាទុ សារីបុត្ត សាទុ
 ហេ ភំ សារីបុត្ត នមស្ស មយា សង្ខិទ្កេន
 កាសិទស្ស វរំ វិក្ការេន អត្ថំ អាជាធាសំ និ
 សារីបុត្ត ភិក្ខុ អត្តទា ច សន្តការវេ ហោតិ
 សន្តការវតាយ ច វណ្ណវាជី យេ ចញ្ញេ ភិក្ខុ ទ
 សន្តការវេ ភេ ច សន្តការវតាយ សមាធមេតិ
 យេ ចញ្ញេ ភិក្ខុ សន្តការវេ តេសត្ថុ វណ្ណំ
 កណាតិ ក្ខតំ តច្ចំ កាលោទ ។ អត្តទា ច ចន្តការវេ
 ហោតិ ។ យេ ។ សន្តការវេ ហោតិ សិក្ខាការវេ ហោតិ
 សមាធិការវេ ហោតិ សុវិចារ ហោតិ កាល្យាណ-
 មិត្តា ហោតិ កាល្យាណមិត្តតាយ ច វណ្ណវាជី

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយស្ស សន្តកនិទាយ

ជាអ្នកមានមិត្តល្អ ពណ៌នាគុណនៃការមានមិត្តល្អផង ភិក្ខុដទៃ
 ណា មិនទាន់មានមិត្តល្អ គឺដឹកនាំភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យមានមិត្តល្អផង
 ភិក្ខុដទៃណា មានមិត្តល្អហើយ គឺពណ៌នាគុណ របស់ភិក្ខុទាំងនោះ
 តាមសេចក្តីពិគមន៍ ក្នុងកាលត្រូវផង ។ បញ្ចក្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងដោយសេចក្តីសន្តិបៈនៃឯង
 ខ្ញុំព្រះអង្គយល់សេចក្តីដោយពិស្តារយ៉ាងនេះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ប្រាស័ក្តបថា ម្ចាស់សារីបុត្ត ប្រពៃហើយ ។ ម្ចាស់សារីបុត្ត ប្រពៃ
 ណាស់ហើយ ធម៌នៃគេថាគកសំដែងហើយដោយសន្តិបៈ អ្នកយល់
 សេចក្តីដោយពិស្តារយ៉ាងនេះបាន ម្ចាស់សារីបុត្ត ភិក្ខុក្នុងសាសនានៅ
 ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តា ដោយខ្លួនឯងផង ពណ៌នាគុណនៃ
 សេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាផង ភិក្ខុដទៃណា មិនទាន់មានសេចក្តីគោរព
 ព្រះសាស្តា គឺដឹកនាំភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យគោរពព្រះសាស្តាផង ភិក្ខុដទៃ
 ណា មានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាហើយ ពណ៌នាគុណរបស់ភិក្ខុទាំង
 នោះ តាមសេចក្តីពិគមន៍ ក្នុងកាលត្រូវផង ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរព
 ព្រះធម៌ ដោយខ្លួនឯងផង ។ បេ ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរពព្រះសង្ឃ
 មានសេចក្តីគោរពសិក្ខា មានសេចក្តីគោរពសមាធិ ជាអ្នកដែលគេ
 ប្រដៅតាំង ជាអ្នកមានមិត្តល្អផង ពណ៌នាគុណនៃការមានមិត្តល្អផង

បឋមចក្ខុសារ ទេវតាវគ្គ

យេ ចញ្ញោ ភិក្ខុ ន កល្យាណមិត្តា តេ ច
កល្យាណមិត្តតាយេ សមាទមេតិ យេ ចញ្ញោ ភិក្ខុ
កល្យាណមិត្តា តេសញ វណ្ណំ កណាតំ ក្ខតំ
តថ្ឋំ កាណេន ។ សមស្ស ទោ សារីរុត្ត មយា
សម្ពិក្ខុន ភាសិតស្ស វរំ វិត្តាវេន អត្តោ ធម្មច្ឆោតំ ។

(៣៣) សត្តហិ ភិក្ខុវេ អន្តិហិ សមញ្ញាតតោ
មិត្តោ សេវិតច្ឆោ ។ កតមេហិ សត្តហិ ។ ធុទ្ធជំ
ធនាតិ ធុត្តរំ ករោតិ ធុត្តមំ មមតិ កុយ្ហមស្ស^(១)
ហរិក្ករោតិ កុយ្ហមស្ស^(២) ហិក្ខុហតិ^(៣) អាបធាសុ
ច ជហតិ ទិណោន យាតិអញ្ញតិ ។ ឥមេហំ ទោ
ភិក្ខុវេ សត្តហន្តិហិ សមញ្ញាតតោ មិត្តោ សេវិតច្ឆោតិ ។

ធុទ្ធជំ ធនាតិ មមតិ ធុត្តរញ្ញាបិ កុក្ខតិ
អយោបិស្ស ធុត្តាធិ មមតិ ធុត្តមាធិបិ
កុយ្ហមស្ស ច^(៤) អត្តោតិ កុយ្ហស្ស ហិក្ខុហតិ

^១ ម. ធុប្បស្ស ។ ^២ ម. ធុយ្ហស្ស ។ ^៣ ម. ម. ហិក្ខុហតិ ។ ^៤ ម. ម. ធុយ្ហញ
ស្ស ។

បឋមចក្ខុសារ ទេវតាវគ្គ

ភិក្ខុវេខណា មិនចានំមានមិត្តល្អ ក៏ដឹកនាំភិក្ខុចានំនោះ ឲ្យមានមិត្តល្អផង
ភិក្ខុវេខណា មានមិត្តល្អហើយ គំណិតនាគុណរបស់ភិក្ខុចានំនោះ ភាម
សេចក្តីពិតវែម ក្នុងកាលឃ្លាផង ។ ខ្លួនសារីរុត្ត ធម៌ទេវតា កថាគត
សំដែងហើយ ដោយសេចក្តីសន្តិច ឆប្បិយលំសេចក្តី ដោយពិស្តារ
យ៉ាងនេះ ។

(៣៣) ខ្លួនភិក្ខុចានំខ្យាយ មិត្តប្រគល់ដោយអង្គ ៧ ប្រការ
គួរសពគប់ ។ ប្រគល់ដោយអង្គ ៧ ប្រការ កើតឡើងចុះ ។ គឺមិត្ត
ឲ្យខ្យល់ ដែលគេឲ្យបានដោយកម្រ ១ ធ្វើឲ្យអំពើដែលគេធ្វើបាន
ដោយកម្រ ១ អត់ធន់ចំពោះហេតុ ដែលគេអត់ធន់បានដោយកម្រ ១ បើក
ចង្ហាញសេចក្តីកំបាំងរបស់ខ្លួនដល់គ្នា ១ បើសេចក្តីកំបាំងរបស់គ្នា ១
មិនលះគ្នា ក្នុងគ្រាមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ មិនមើលងាយគ្នា ព្រោះអស់
ភោគៈ ១ ។ ខ្លួនភិក្ខុចានំខ្យាយ មិត្តប្រគល់ដោយអង្គ ៧ ប្រការ
នេះឯង គួរសពគប់ ។

មិត្តឲ្យខ្យល់ដែលគេឲ្យ បានដោយកម្រផង ធ្វើឲ្យអំពើដែលគេ
ធ្វើបានដោយកម្រផង មួយទៀត អត់ធន់ចំពោះហេតុដែល
ពោលភាស្រក់ ឆឹងហេតុដែលអត់ធន់ បានដោយកម្រផង គ្រប់
សេចក្តីកំបាំងរបស់ខ្លួនដល់គ្នាផង បើសេចក្តីកំបាំងរបស់គ្នាផង

សុត្តនិបិដក អង្គនិទាយស្ស សង្កតិបិដក

អាមនាសុ ន ជហានិ ចីណោន ជាតិមញ្ញតិ

យស្មី ឯតានិ ហិទានិ សិវិជ្ជន្តិ ធម្មតោ

សោ មិត្តោ មិត្តតោមេន កសិកញ្ចោ កតាវិទានិ ។

(៣៤) សត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមដ្ឋានតោ

ភិក្ខុ មិត្តោ សេវិតញ្ចោ កសិកញ្ចោ បយិវុទាសិតញ្ចោ អបិ

មនុស្សមាណសិ ។ តតមេហិ សត្តហិ ។ ជិយោ ច

ហោតិ មនាហោ ច គុ ច ភាវជិយោ ច វត្តា ច

វចនត្ថមោ ច តម្កិញ្ច តតមិ តត្តា ហោតិ ទោ ច

អដ្ឋានេ ជិយោជេតិ ។ សមេហិ ទោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ

ធម្មេហិ សមដ្ឋានតោ ភិក្ខុ មិត្តោ សេវិតញ្ចោ កសិកញ្ចោ

បយិវុទាសិតញ្ចោ អបិ មនុស្សមាណសិ ។

សុត្តនិបិដក អង្គនិទាយ សង្កតិបិដក

មិខលេត្តាក្នុងគ្រាមានសេចក្តីអន្តរាយផង មិនបើលងាយគួរ

ព្រោះអស់ភោគផង ហេតុទាំងនេះ មានក្នុងបុគ្គលណាក្នុង

លោកនេះ បុគ្គលមានសភាពដូច្នោះខាង ហៅថាមិត្ត ផង

អ្នកមានប្រាជ្ញាខ្លះមិត្ត គប្បីសេពគប់ ។

(៣៤) ខ្លាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាមិត្តប្រកបដោយធម៌វេ ប្រការ

បុគ្គលអ្នកវិស្វមិត្ត ហោយិលោកបណ្តាញបំបរបន័រចេញ^(១) ភិក្ខុ

វគ្គសេពគប់ កប់គេ ចូលទៅអន្តរាយផង ។ ប្រកបដោយធម៌វេ ប្រការ

កើដួលម្តេចខ្លះ ។ ភិក្ខុជាអ្នក (ធ្វើខ្លួន) ឲ្យជាច្រើនប្រាជ្ញា ទី៧

ជាទីគាប់បិត្ត ១ គួរគោរព ១ គួរសរសើរ ១ ។ សូត្រប្រៀនប្រដៅ ១

អត់ធ្មត់ចំពោះភោគ្យ ១ ជាអ្នកនិយាយពាក្យប្រដៅ^(២) ១ មិនដឹកខ្ញុំក្នុង

ហេតុដែលមិនគួរ ១ ។ ខ្លាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាមិត្តប្រកបដោយ

ធម៌វេ ប្រការនេះផង បុគ្គលអ្នកវិស្វមិត្ត បើទុកជាលោកបណ្តាញ

បំបរបន័រចេញ ភិក្ខុវគ្គសេពគប់ កប់គេ ចូលទៅអន្តរាយផង ។

១ ក្នុងអង្គនិទាយ បើអ្នកស្រែងមិត្ត បានបុគ្គលណាម្នាក់នោះមិត្តហើយ បើទុកជាលោកគ្រប់ កណ្តាលឲ្យសិលើ១០០បាចក្តី ឲ្យផងទឹក១០០ក្តី ឲ្យផងត្បូង១០០ ក្តី ឲ្យស្រូវ ឲ្យស្រែចម្រើន ឲ្យភោគម្តេចក្តី ក៏ត្រូវតែស្មោះគោរពសំណើ ហើយតាមនៅជាមួយ ដំណើរសំណើនៃ ។ ២ បានដល់ពាក្យ អតិក្តិយា គឺពាក្យដែលជាច្រើន ដល់ឈានវិបស្សនាមន្តផលនិព្វាន ។

បឋមបណ្ណសារ ទេវតាវគ្គ

បិយោ ចុ កុ ភាវបិយោ វត្តា ច វចេតត្តមោ
 កង្កិវត្ត តាដំ កត្តា ខោ ចដ្ឋានេ និយោជយេ(១)
 យស្មី ឯតាធំ ហំចាធំ សំវិជ្ជន្តិធំ(២) ឬត្តលេ
 សោ មិត្តោ មិត្តតារាមេធំ អត្តតារាមាទុក្ខស្សកោ
 អដំ ធាសិយមារាធំ កដំតត្តោ តថាវិចាតិ ។

[៣៥] សត្តហិ កិត្តុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញតតោ
 កិត្តុ ធម៌ស្សេវ ចតស្សេវ បដិសម្ពិទា សយំ
 អកិញ្ញា សច្ចិកត្តា ឧបសម្បជ្ជំ វិហារយ្យ ។ តត-
 មេហិ សត្តហិ ។ ឥធ កិត្តុវេ កិត្តុ ឥធម្ម
 ចេតសោ លំធន្តន្តិ យថាភូតំ បដាធាតិ អជ្ឈត្តំ
 សច្ចិត្តំ វា ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ មេ សច្ចិត្តំ ចិត្តន្តិ
 យថាភូតំ បដាធាតិ តហិទ្ធា វិត្តិត្តំ វា ចិត្តំ
 តហិទ្ធា មេ វិត្តិត្តំ ចិត្តន្តិ យថាភូតំ
 បដាធាតិ កស្ស វិទិតា វេទនា ឧប្បជ្ជន្តិ វិទិតា
 ឧបដ្ឋហន្តិ វិទិតា អត្តត្តំ កច្ចន្តិ វិទិតា

១ ម. និយោជយេ ។ ២ ម. សំវិជ្ជន្តិ ប ។

បឋមបណ្ណសារ ទេវតាវគ្គ

កិត្តុជាអ្នក (ធ្វើខ្លួន) ឱ្យជាឱ្យស្រឡាញ់ផង គួរគោរពផង
 គួរសរសើរផង ឧស្សាហ៍ប្រៀបប្រដៅផង អត់ធំចំពោះ
 ពាក្យផង ជាអ្នកនិយាយពាក្យជ្រៅផង ទាំងមិនដឹកទាំងក្នុង
 ហេតុដែលមិនគួរផង ហេតុទាំងនេះ មានក្នុងបុគ្គលណា
 ក្នុងលោកនេះ បុគ្គលជាអ្នកប្រាថ្នាឱ្យប្រយោជន៍ អ្នកធ្វើឱ្យ
 សេចក្តីអនុគ្រោះ មានសភាពដូច្នោះនោះ ឈ្មោះថាជាមិត្ត
 បុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីត្រូវការដោយមិត្ត រោះបីជាលោកធ្វើ
 ឱ្យវិនាស ក៏គួរតែតាមសេចក្តី ។

[៣៥] ខ្នាលកិត្តុទាំងឡាយ កិត្តុប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ មិន
 យូរចំនួន មិនធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចខ្ញុំបដិសម្ពិទា ២ ដោយ
 ប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខ ដោយខ្លួនឯងមិនទាន់ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ ក៏ដូច
 ម្តេចខ្លះ ។ ខ្នាលកិត្តុទាំងឡាយ កិត្តុក្នុងសាសនានេះ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា
 នេះជាសេចក្តីច្រមុយចិត្តរបស់អញ ១ ឬចិត្តទាន់ក្នុងអញ ក៏ដឹងច្បាស់
 តាមពិតថា ចិត្តទាន់ក្នុងរបស់អញ ១ ឬចិត្តទាន់ក្រៅវាយហាយ
 ក៏ដឹងច្បាស់តាមពិតថា ចិត្តទាន់ក្រៅរបស់អញវាយហាយ ១ កិត្តុ
 ចោរដឹងខ្ញុំវេទនាទាំងឡាយដែលកើតឡើង ដឹងខ្ញុំវេទនាទាំងឡាយ
 ប្រាកដឡើង ដឹងខ្ញុំវេទនាទាំងឡាយ ដែលដល់ខ្ញុំសេចក្តីវិនាស ១

សុត្តន្តបិដក អង្គនៃកាយស្ស សន្តកថា

សញ្ញា ឧប្បជ្ឈន្តិ វិធិតា ឧបជ្ឈហន្តិ វិធិតា អន្តត្ថំ កច្ឆន្តិ
 វិធិតា វិភត្តា ឧប្បជ្ឈន្តិ វិធិតា ឧបជ្ឈហន្តិ វិធិតា អន្តត្ថំ
 កច្ឆន្តិ សម្មាសម្មាសម្មាយេសុ ខោ បទស្ស ធម្មេសុ
 ហំឧប្បណិទេសុ កក្កោសុក្កសម្មាសម្មាយេសុ ធម៌ត្ថំ
 សុត្តហំតំ ហោតំ សុមនសិកតំ សូបដារិកំ សុប្បដិ-
 វិទ្ធិ បញ្ញាយ ។ នមេហិ ខោ កិក្ខុវេ សត្តហំ
 ធម្មេហិ សមញ្ញាតតោ កិក្ខុ ធម៌េស្សេវ ចតស្សេវ
 បដិសម្ពិទា សយំ អកិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ឈ
 វិហារេយ្យតិ ។

[៣៦] សត្តហំ កិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញាតតោ សារីបុត្តោ
 ចតស្សេវ បដិសម្ពិទា សយំ អកិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧប-
 សម្បជ្ឈ វិហារតិ ។ កតមេហិ សត្តហំ ។ នធក កិក្ខុវេ
 សារីបុត្តោ នធម្មេ ចេតសោ នវិទន្តន្តិ យថាភូតំ ប-
 ដាបាតិ អជ្ឈត្ថំ សន្តិត្ថំ វា ចិត្តំ អជ្ឈត្ថំ មេ សន្តិត្ថំ ចិត្តន្តិ
 យថាភូតំ បដាបាតិ តហិទ្ធា វា វិក្ខុត្ថំ ចិត្តំ តហិទ្ធា មេ
 វិក្ខុត្ថំ ចិត្តន្តិ យថាភូតំ បដាបាតិ កស្ស វិធិតា វេទនា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ វិធិតា ឧបជ្ឈហន្តិ វិធិតា អន្តត្ថំ កច្ឆន្តិ វិធិតា

សុត្តន្តបិដក អង្គនៃកាយ សន្តកថា

ដឹងខ្ញុំសញ្ញាចាំឯងឡាយដែលកើតឡើង ដឹងខ្ញុំសញ្ញាចាំឯងឡាយដែល
 ប្រាកដឡើង ដឹងខ្ញុំសញ្ញាចាំឯងឡាយដែលដល់ខ្ញុំសេចក្តីវិទាស ១ ដឹង
 ខ្ញុំវិក្ខុត្ថំចាំឯងឡាយដែលកើតឡើង ដឹងខ្ញុំវិក្ខុត្ថុចាំឯងឡាយដែលប្រាកដ
 ឡើង ដឹងខ្ញុំវិក្ខុត្ថុចាំឯងឡាយដែលដល់ខ្ញុំសេចក្តីវិទាស ១ ហេតុក្នុងធម៌
 ជាទីសប្បាយ ឬ មិនជាទីសប្បាយ ថេរកតាប ឬ ខ្ពង់ខ្ពស់ជាចំណែកខ្លៅ
 ឬ ស កិក្ខុវេ បាទកំណត់ទុកល្អ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អ បដិចារិក្ខុ ដឹង
 ច្បាស់ល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញា ១ ។ ម្ចាស់កិក្ខុចាំឯងឡាយ កិក្ខុប្រកប
 ដោយធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង មិនឃើញខ្លួនឯងធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច
 ខ្ញុំបដិសម្ពិទា ៤ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯងមិនខាន ។

[៣៦] ម្ចាស់កិក្ខុចាំឯងឡាយ សារីបុត្តប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ ទើប
 ធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចខ្ញុំបដិសម្ពិទា ៤ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខមដោយខ្លួន
 ឯង ៧ ប្រករដោយធម៌ ៧ ប្រការ កើតដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់កិក្ខុចាំឯងឡាយ ក្នុង
 សាសនានេះ សារីបុត្តដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាសេចក្តីច្រមុះចិត្តរបស់
 អញ ១ ឬ ចិត្តខាងក្នុងវិញ្ញា ក៏ដឹងច្បាស់តាមពិតថា ចិត្តខាងក្នុងរបស់អញ
 វិញ្ញា ១ ឬ ចិត្តខាងក្រៅវាយមាយ ក៏ដឹងច្បាស់តាមពិតថា ចិត្តខាងក្រៅ
 របស់អញវាយមាយ ១ ព្រះហឫក្តដឹងខ្ញុំវេទនាចាំឯងឡាយដែលកើតឡើង
 ដឹងខ្ញុំវេទនាដែលប្រាកដឡើង ដឹងខ្ញុំវេទនាដែលដល់ខ្ញុំសេចក្តីវិទាស

សត្វា ឧប្បជ្ឈន្តិ វិទិតា ឧប្បជ្ឈហន្តិ វិទិតា
 អន្តត្ថំ គច្ឆន្តិ វិទិតា វិគត្តា ឧប្បជ្ឈន្តិ វិទិតា
 ឧប្បជ្ឈហន្តិ វិទិតា អន្តត្ថំ គច្ឆន្តិ សប្បយា
 សប្បយេសុ ខេ បទស្ស ធម្មេសុ ហិទប្បណិទេសុ
 កណ្ណាសុក្កសឃ្មដិការេសុ ចិមិត្តំ សុត្តហិតំ ហោតិ
 សុមនសីកតំ សុបទាវតំ សុប្បជីវិតំ បញ្ញាយ ។
 ឥមេហិ ខេ ភិក្ខុវេ សុត្តហិ ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ
 សាវដ្ឋោ ចតស្ស បដិសម្ពិទា សយំ អភិញ្ញា
 សច្ចិកក្ខា ឧបសម្បជ្ឈិ វិហាតីតិ ។

(៣៧) សុត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ
 ចិត្តំ វសេ វត្តតិ ខេ ច ភិក្ខុ ចិត្តស្ស វសេ ឧ វត្តតិ ។
 កាតមេហិ សុត្តហិ ។ ឥ ធម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សមាធិកុសលោ
 ហោតិ សមាធិស្ស សមាធិកុសលោ ហោតិ
 សមាធិស្ស បិវិកុសលោ ហោតិ សមាធិស្ស វុដ្ឋាធម-
 កុសលោ ហោតិ សមាធិស្ស កល្យាណកុសលោ(១) ហោតិ

១ ម. កល្យាណកុសលោ ។ កល្យាណកុសលោភិ អនុនិយមន្ត ពណ៌នាវណ្ណតាយ
 វិស្សតិ ។

ជីនិទ្ធិសញ្ញាទាំងឡាយដែលកើតឡើង ជីនិទ្ធិសញ្ញាដែលប្រាកដឡើង
 ជីនិទ្ធិសញ្ញាដែលដល់ខ្លួនសេចក្តីវិនាស ១ ជីនិទ្ធិវិកក្កៈទាំងឡាយដែល
 កើតឡើង ជីនិទ្ធិវិកក្កៈដែលប្រាកដឡើង ជីនិទ្ធិវិកក្កៈដែលដល់ខ្លួនសេចក្តី
 វិនាស ១ ហេតុក្នុងធម៌ជាទិសប្បាយ ឬ មិនជាទិសប្បាយ ថោក
 ចាប ឬទ្ធន៍ខ្ពស់ ជាចំណែកទៅ ឬស កិសាវិបុត្តបានកំណត់ទុកល្អ
 ធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អ ចរិយាល្អ ជីនិទ្ធិសញ្ញាស្រដៀង ដោយប្រាជ្ញា ១ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាវិបុត្តប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង ធ្វើឲ្យជាតិ
 ច្បាស់ សម្រេចខ្ញុំបដិសម្ពិទា ៤ ដោយ ប្រាជ្ញាជីនិទ្ធិម ដោយខ្លួនឯង ។

(៣៧) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ
 វេទន៍ញាតិចិត្តឲ្យល្អក្នុងអំណាច (របស់ខ្លួន) បាន មិនមែនភិក្ខុល្អ
 អំណាចចិត្ត ១ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ កើតដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកឈ្លាសវៃ ក្នុងសមាធិ ១ ឈ្លាស
 វៃ ក្នុងវិធីចូលសមាធិ ១ ឈ្លាសវៃ ក្នុងវិធីដកលំទុកសមាធិ ១ ឈ្លាស
 វៃ ក្នុងវិធីចេញចាកសមាធិ ១ ឈ្លាសវៃ ក្នុងវិធីបែកវេលកម្មសមាធិ ១

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគិកាយស្ស សុត្តនិទាន

សមាធិស្ស តោចរកុសលោ ហោតិ សមាធិស្ស
អភិធម្មារកុសលោ ហោតិ ។ នមេហំ វោ កិក្ខុវេ
សត្តហំ ធម្មេហំ សមដ្ឋានតោ កិក្ខុ ចិត្តំ វសេ
វត្តតិ ឆោ ច កិក្ខុ ចិត្តស្ស វសេ វត្តតិ ។

(៣៨) សត្តហំ កិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមដ្ឋានតោ
សារីបុត្តោ ចិត្តំ វសេ វត្តតិ ឆោ ច សារីបុត្តោ ចិត្តស្ស
វសេ វត្តតិ ។ កតមេហំ សត្តហំ ។ នំ ធម កិក្ខុវេ
សារីបុត្តោ សមាធិកុសលោ ហោតិ សមាធិស្ស
សហមត្តិកុសលោ សមាធិស្ស បិតិកុសលោ សមាធិស្ស
វដ្ឋានកុសលោ សមាធិស្ស កណ្ឌិកកុសលោ
សមាធិស្ស តោចរកុសលោ សមាធិស្ស អភិធម្មារ-
កុសលោ ។ នមេហំ វោ កិក្ខុវេ សត្តហំ ធម្មេហំ
សមដ្ឋានតោ សារីបុត្តោ ចិត្តំ វសេ វត្តតិ ឆោ ច
សារីបុត្តោ ចិត្តស្ស វសេ វត្តតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគិកាយ សុត្តនិទាន

ឈ្លាសវេ ក្នុងវិគោចរំខេសមាធិ(១) ឧ ឈ្លាសវេ ក្នុងវិធីនាំមកទូសមាធិ(២)
១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្យាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌វប្រការខេវង័រ វេមនិញ្ញាតិ
ចិត្តទ្យល្យក្នុងអំណាច (របស់ខ្លួន) បាន មិនមែនភិក្ខុល្អអំណាចចិត្តទេ ។

[៣៨] ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្យាយ សារីបុត្តប្រកបដោយធម៌វប្រការ
ទើបញ្ជាតិចិត្តទ្យល្យក្នុងអំណាច (របស់ខ្លួន) មិនមែនសារីបុត្តល្អ
អំណាចចិត្តទេ ។ ប្រកបដោយធម៌វប្រការ កើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុចាំនិទ្យាយ ក្នុងសាសនានេះ សារីបុត្ត ជាអ្នកឈ្លាសវេ ក្នុងសមាធិ
ឈ្លាសវេ ក្នុងវិចិត្តបូសសមាធិ ១ ឈ្លាសវេ ក្នុងវិធីដឹកលំទុកសមាធិ ១
ឈ្លាសវេ ក្នុងវិធីចេញចាកសមាធិ ១ ឈ្លាសវេ ក្នុងវិធីចែកវិលក
សមាធិ ១ ឈ្លាសវេ ក្នុងវិគោចរំខេសមាធិ ១ ឈ្លាសវេ ក្នុងវិធីនាំមក
ទូសមាធិ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្យាយ សារីបុត្តប្រកបដោយធម៌វប្រការ
ខេវង័រ ទើបញ្ជាតិចិត្តទ្យល្យក្នុងអំណាច (របស់ខ្លួន) មិនមែន
សារីបុត្តល្អអំណាចចិត្តទេ ។

១- កិច្ចការធ្វើសាវ័កធម៌និងទិស្ស្យាយ សេវនប័ណ្ណិយទិស្ស្យាយ ក្នុងសមាធិនេះមាននិមិត្តជាអារម្មណ៍ នេះមានលក្ខណៈជាអារម្មណ៍ក្តី ឈ្លាសជាអ្នកឈ្លាសវេ ក្នុងវិគោចរំខេសមាធិ ។ អដ្ឋកថា នៃធម្មនិទាន ។ ២- កិច្ចវិធីសេវនប្រមូលសមាធិ នៃសេវិតអំពីឈាតមានបឋមដ្ឋានជាដើម ដើម្បីនឹងពូលកាន់សមាធិក្នុងខ្លួន ហៅថាអ្នកឈ្លាសវេ ក្នុងការនាំសមាធិ ព្រោះលោកចេញពីបឋមដ្ឋាន ពូលទុតិយដ្ឋាន ។ ហេ ចេញអំពីទុតិយដ្ឋាន ពូលកាន់ទុតិយដ្ឋាន ។ អដ្ឋកថា នៃធម្មនិទាន ។

បឋមបណ្ណសិក ទេវតាវគ្គ

[៣៧] អថេវា អាយស្មា សារីបុត្តោ ធុត្តុត្តិ-
 សមយំ ធិកសេត្វា បត្តចរិវាណាយ សារីត្ថំ មិណ្ឌាយ
 ពារិសិ ។ អថេវា អាយស្មតា សារីបុត្តស្ស វេទនេហោសិ
 អភិប្បកោ វោ ភាវ សារីត្ថយំ មិណ្ឌាយ ចរិវុ យេន្ទនាហំ
 យេន អញ្ញតិវុយោនំ បរិញ្ញាជកានំ អាកាមោ គេតុប-
 សន្តិមេយ្យន្តិ ។ វេទនេវា អាយស្មា សារីបុត្តោ យេន
 អញ្ញតិវុយោនំ បរិញ្ញាជកានំ អាកាមោ គេតុបសន្តិមិ
 ឧបសន្តិមិត្វា គេហិ អញ្ញតិវុយេហិ បរិញ្ញាជកេហិ សទ្ធិ
 សាម្មានំ សាម្មាននិយំ តេមំ សារាសិយំ វិគិសាវេត្វា
 វេទនេវា ធិសិវំ ។ គេន វេទ បទ សមយេន គេសំ អញ្ញ-
 តិវុយោនំ បរិញ្ញាជកានំ សន្តិសិញ្ញំ សន្តិបតិកានំ អយ-
 បន្តរាតេហិ ឧននានិ យោ ហិ កោមិ អារុសេវា ទ្វានស
 វស្សានំ បរិបុត្តំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ និទ្ទុសា
 ភិក្ខុភិ អនំ វេទនាយានិ ។ អថេវា អាយស្មា
 សារីបុត្តោ គេសំ អញ្ញតិវុយោនំ បរិញ្ញាជកានំ
 កាសិវំ វេទ អភំនទ្ធិ ធម្មជីក្ខានិ អនភិ-
 ធម្មិត្វា អប្បជីក្ខានិត្វា ឧដ្ឋាយាសតា បក្កាមិ

បឋមបណ្ណសិក ទេវតាវគ្គ

[៣៧] ព្រះនាម ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ស្ងៀកស្ងៀមប្រឆាប់
 ពាក្រនឹងចិវិវ ក្នុងបុព្វបុគ្គលសម័យ ហើយចូលទៅកាន់ក្រុងសារីត្ថំ ដើម្បី
 មិណ្ឌុបាត ។ លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ មានសេចក្តីគ្រៃ
 វិដ្ឋុច្ឆេត ដំណើរគ្រាប់ទៅ ដើម្បីមិណ្ឌុបាតក្នុងក្រុងសារីត្ថំព្រំកណាស់
 នៅឡើយ បើដូច្នោះ អញ្ញត្តិទៀតចូលទៅ ឯអាកាមរបស់បរិញ្ញាជក
 ជាអន្សក្ខិយសិវ ។ ទើបព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ចូលទៅឯអាកាម
 របស់ពួកបរិញ្ញាជក ជាអន្សក្ខិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រកឃើញ
 មួយនឹងពួកបរិញ្ញាជក ជាអន្សក្ខិយព័ន្ធនោះ លុះបញ្ចប់ការស្យាវែងស្វ័យ
 កយនឹងការស្យាវែងស្វ័យហើយ ក៏នាំទៅក្នុងទីសមគួរ ។ ក៏ក្នុង
 សម័យនោះឯង ពួកបរិញ្ញាជក ជាអន្សក្ខិយព័ន្ធនោះនឹងប្រជុំគ្នា ហើយ
 បាននឹងសួរពាក្យ ជាចន្លោះនេះថា ខ្មាលអារុសេវាព័ន្ធភាយ បុគ្គល
 ណាមួយ ប្រតិក្ខត្រហុចរិយេនមំ បរិសុទ្ធ តេញលេញអស់ ១៦ ឆ្នាំ
 កើតនឹងនិវេទនាស្ថានោះ ថាជាកិច្ចមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបានឬទេ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ មិនបានក្រអៅ មិនបានហាម
 យាងទៅកាន់ក្រុងរបស់ពួកបរិញ្ញាជក ជាអន្សក្ខិយព័ន្ធនោះឡើយ លុះទេ
 ក្រអៅ មិនហាមយាង ហើយស្រែកចាតសេនៈ រើរើចេញទៅ

កកវតោ សន្តិកោ ឯតស្ស កាសិកប្ប អត្ថំ
 អាណាចិស្សម័តិ ។ អដខោ អាឃេស្មា សារីបុត្តោ
 សារីត្ថយំ បិណ្ណាយ ចរិត្តា បញ្ញាកត្តំ បិណ្ណាមាត-
 ប្បដិក្កន្តោ យេន កកវា តេនុបសន្តមិ ទុបសន្តមិត្តា
 កកវន្តំ អភិវាទេត្តា ឯតមន្តំ ធិសីទិ ។ ឯតមន្តំ
 ធិសីទោ ខោ អាឃេស្មា សារីបុត្តោ កកវន្តំ
 ឯតនរោច វេទាហំ កន្តេ បុព្វស្តាសមយំ ធិវាសេត្តា
 បត្តចរិហោយ សារីត្ថំ បិណ្ណាយ ចារិសី តស្ស
 មយ្ហំ កន្តេ ឯតនរោសិ អតិប្បតោ ខោ តាវ
 សារីត្ថយំ បិណ្ណាយ ចរិត្តំ យន្តុទាហំ យេន អញ្ញ-
 តិក្ខុយោនំ បរិព្វាជកានំ អាណមោ តេនុបសន្តមេយ្យន្តំ
 អដទ្ធាហំ កន្តេ យេន អញ្ញតិក្ខុយោនំ បរិព្វាជកានំ
 អាណមោ តេនុបសន្តមិ ទុបសន្តមិត្តា តេហំ អញ្ញ-
 តិក្ខុយេហំ បរិព្វាជកេហំ សន្តិ សម្មោទិ
 សម្មោទយំ តាមំ សារាណិយំ វិភិសារេត្តា ឯតមន្តំ
 ធិសីទិ តេន ខោ បទ កន្តេ សមយេន

ដោយមានបំណងថា អញគង់និយល់ឲ្យសេចក្តីខកាសិកទុះ ក្នុងសំ
 ណាត់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទើបព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ក្រាបចំពៅដើម្បី
 បិណ្ណបាតក្នុងគ្រូសារីត្ថិ លុះគ្រូច្បាប់មកអំពីបិណ្ណបាត ក្នុងកាល ជាខាង
 ក្រោយកត្តិញ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
 ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ច្រកន៍នៅក្នុងទិសមគ្គ ។ លុះ
 ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ គង់នៅក្នុងទិសមគ្គហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំ
 ចូលទូរដំណើរនោះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ក្នុងទីឯណោះ ខ្ញុំព្រះអង្គស្ងៀមស្ងៀមប្រដាប់បុត្រនឹងចិវា ក្នុងបុព្វហ្គ-
 សម័យហើយចូលទៅគាល់គ្រូសារីត្ថិ ដើម្បីបិណ្ណបាត បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ដំណើរក្រាបចំពៅ
 ដើម្បីបិណ្ណបាត ក្នុងគ្រូសារីត្ថិព្រឹកណាស់នៅឡើយ បើដូច្នោះអញគួរ
 ត្រៀមចូលទៅឯពាក្យរបស់បរិព្វាជក ជាអន្យតិយសិន បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចំរើន លំដាប់នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏បានចូលទៅឯពាក្យរបស់ពួកបរិព្វាជក
 ជាអន្យតិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រីករាយជាមួយនឹងពួកបរិព្វាជក
 ជាអន្យតិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យ ដែលគួររីករាយនឹងពាក្យដែលគួរ
 លើកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទិសមគ្គ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សម័យនោះឯង

តេសំ អញ្ញតិភ្លិយាធំ បរិព្វាជតាធំ សង្កេសិដ្ឋិធំ
 សង្កេសិភ្លិយាធំ អយមន្តរាគាថា ទុណេនិ យោ
 ហំ តោចំ ភក្កុសោ ទ្វាទស វស្សុធំ បរិព្វាជិតិ
 បរិសុទ្ធី ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ ធិន្តុសោ ភិក្ខុតិ
 អវំ វចនាយាតិ អបទ្វាហំ កន្តុ តេសំ
 អញ្ញតិភ្លិយាធំ បរិព្វាជតាធំ កាសិកំ ខេរ អភិទន្ធិ
 ទម្មជិត្តោសិ អទភិទន្ធិត្វា អម្មជិត្តោសិក្វា ទុដ្ឋាយា-
 សនា បត្តាមិ ភគវតោ សង្កេតោ ឯកស្ស កាសិកស្ស
 អភំ អាជិធិស្សមិកំ ។ សត្តា ទុ ទោ កន្តុ ឥមស្មី
 ទម្មវិទយេ តេវវំ វស្សុគណាទមត្តេន ធិន្តុសោ ភិក្ខុ
 បញ្ញាបេតុធំ ។ ទ ទោ សារីបុត្ត សត្តា ឥមស្មី
 ទម្មវិទយេ តេវវំ វស្សុគណាទមត្តេន ធិន្តុសោ ភិក្ខុ
 បញ្ញាបេតុ ។ សត្ត ទោ ឥនាធិ សារីបុត្ត ធិន្តុស-
 វត្តធំ មយា សយំ អភិញ្ញា សង្កេតត្វា បរិព្វាជិតិ ។
 កាតយាធំ សត្ត ។ ឥទ សារីបុត្ត ភិក្ខុ

ត្រូវបរិព្វាជិត ជាអន្យតិភ្លិយាធំនោះ អង្គុយប្រជុំគ្នា បានផ្តុំបណ្ណា
 ជាចន្លោះនេះ ម្ចាស់អាវុសោវាជិតិយ បុគ្គលណាមួយ
 ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយាមិ បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ១៦ ឆ្នាំ ភិក្ខុ
 នឹងហៅបុគ្គលនោះ ជាភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ បានឬទេ បតិគ្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វេលានោះ ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនបានគ្រួសារ មិនបានហាម
 យាត់ខ្ញុំភាសិតរបស់ពួកបរិព្វាជិត ជាអន្យតិភ្លិយាធំនោះឡើយ លុះមិន
 បានគ្រួសារ មិនបានហាមយាត់ហើយ ក៏គ្រាគយកកាសិកនេះដើរចេញ
 ទៅ ដោយមានបំណងថា អញនឹងយល់ខ្ញុំសេចក្តីនៃភាសិតនេះ ក្នុង
 សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះក្នុងធម្មវិទ្យ
 នេះ បុគ្គលអាចនឹងប្តេជ្ញា (ខ្លួន) ជាភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ដោយ
 គ្រាន់តែរាប់ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ បានដែរឬ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ក្រាស់រកប
 ថា ម្ចាស់សារីបុត្ត ក្នុងធម្មវិទ្យនេះ បុគ្គលមិនអាចនឹងប្តេជ្ញា (ខ្លួន) ថា
 ជាភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ដោយគ្រាន់តែរាប់ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះបានឡើយ ។
 ម្ចាស់សារីបុត្ត ខិត្តសុវត្ថុ ជម្រកអនេនេនី គថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ដោយប្រាជ្ញាដ៏គួប ដោយខ្លួនឯង ហើយប្រកាសទុក ។ ខិត្តសុវត្ថុ
 ជម្រក កើតដូចម្តេច ។ ម្ចាស់សារីបុត្ត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ

សិក្ខាសមាគារេ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច សិក្ខា-
 សមាគារេ អវិភត្តប្បមោ ធម្មចិសន្តិយោ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ
 អាយតិញ្ច ធម្មចិសន្តិយោ អវិភត្តប្បមោ សន្នាវនិយេ
 តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច សន្នាវនិយេ អវិភត្តប្បមោ
 បដិសណ្ឋានេ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច បដិសណ្ឋានេ
 អវិភត្តប្បមោ រិយាម្ពេ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច
 រិយាម្ពេ អវិភត្តប្បមោ សតិទេបក្កេ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ
 អាយតិញ្ច សតិទេបក្កេ អវិភត្តប្បមោ និដ្ឋិប្បដិវេទ
 តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច និដ្ឋិប្បដិវេទ អវិ-
 ភត្តប្បមោ ។ សមាចំ ទោ សារីបុត្ត សត្តំ និទូសវត្តចំ

ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំងក្នុងការសមាទាននូវសិក្ខា គរវេកាលទានី
 មុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការសមាទាននូវសិក្ខា ១
 ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការតែងចារណាទូរិយមី គរវេកាលទានី
 មុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការតែងចារណាទូរិយមី ១
 ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការតែងចារបដិវេទនា គិណ្ណា គរវេ-
 កាលទានីមុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការតែងចារ
 បដិវេទនា ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការព្រូនសម្លេង គរវេ-
 កាលទានីមុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការព្រូនសម្លេង ១
 ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការប្រោទព្រាណយាម គរវេកាលទានី
 មុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការប្រោទព្រាណយាម ១
 ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការកាន់ស្មារតី នីតិភាព ជាអ្នកមាន
 ប្រាជ្ញាចាស់ក្លា គរវេកាលទានីមុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញ-
 ចិត្ត ក្នុងការកាន់ស្មារតី នីតិភាព ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាចាស់ក្លា ១ ជាអ្នក
 មានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការចាក់ចុះដោយទិដ្ឋិ គឺឃើញច្បាស់នូវមគ្គ
 គរវេកាលទានីមុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការ
 ចាក់ចុះដោយទិដ្ឋិ ១ ។ ម្នាលសារីបុត្ត និទូសវត្ត វេ ប្រការនេះឯង

បឋមបណ្ណសិក្ខា ទេវតាវិញ្ញា

បឋម សយំ អភិញ្ញា សង្ខតត្ថា បរិទេតានិ ។
 ឥមេហិ ខោ សារីបុត្ត សត្តហំ ធិន្ទស-
 វត្តហំ សមញ្ញតតោ ភិក្ខុ គ្នានស ទេមិ វស្សនិ
 បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតិ ធិន្ទសោ
 ភិក្ខុតិ អនំ វចនាយ ធម្មិសតិ ទេមិ វស្សនិ បរិ-
 បុណ្ណំ បរិសុទ្ធិ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតិ ធិន្ទសោ ភិក្ខុតិ
 អនំ វចនាយ ធម្មិសតិ ទេមិ វស្សនិ បរិបុណ្ណំ
 បរិសុទ្ធិ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតិ ធិន្ទសោ ភិក្ខុតិ អនំ
 វចនាយ អដ្ឋចត្តាឡិសកោបិ វស្សនិ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិ
 ព្រហ្មចរិយំ ចរិតិ ធិន្ទសោ ភិក្ខុតិ អនំ វចនាយានិ ។

[២០] ឯតំ សមយំ ភត្តកំ កោសម្ពិយំ វិហរិតិ
 យោសិពារមេ ។ អដខោ អាយស្មា អាទេតោ បុព្វុណ្ណា-
 សមយំ ធិកសេត្វា បត្តចិវរមាធាយ កោសម្ពិ
 បិណ្ណាយ ចារិសំ ។ អដខោ អាយស្មតោ អាទុស្ស ឯតុន-
 យោសិ អតិប្បតោ ខោ ភាវ កោសម្ពិយំ បិណ្ណាយ ចារិកុ
 យទ្ធាហំ យេន អញ្ញតិក្ខុយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមា
 តេនបស្មធិមេយុត្តិ ។ អដខោ អាយស្មា អាទេតោ

បឋមបណ្ណសិក្ខា ទេវតាវិញ្ញា

វេលនថាគតទ្ធិវ្យដាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាអំឡុង ដោយខ្លួនឯងហើយ
 ប្រកាសទុក ។ ខ្លួនសារីបុត្ត ភិក្ខុប្រកបដោយធិន្ទសវត្ត ពីប្រការនេះ
 បើទុកជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ១២ ឆ្នាំ
 ក៏គួរហៅថា ភិក្ខុមិនមានអាយុ ១២ ឆ្នាំបាន បើទុកជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយ-
 ធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ២២ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថា ភិក្ខុមិនមាន
 អាយុ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុកជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ
 អស់ ៣៦ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថា ភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុកជា
 ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ២៧ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថា
 ភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបាន ។

[២០] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុង
 យោសិពារមេ ដ៏គ្រូក្រសែម្តី ។ គ្រានោះឯង ព្រះអាទុដ៏មានអាយុ
 ស្បៀកស្បង់ប្រាប់បាតុនីធិចិវក្រុនិប្បណ្ណសម័យ ហើយចូលទៅកាន់ក្រុនី
 កោសម្ពិ ដើម្បីបិណ្ណបាត ។ ឯដំបូនោះ ព្រះអាទុដ៏មានអាយុ
 មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ដំណើរគ្រាប់ទៅ ដើម្បីបិណ្ណបាត ក្នុងក្រុនីកោសម្ពិ
 ត្រឹមណាស់នៅឡើយ បើដូច្នោះ អញគួរទៀនចូលទៅឯពារមេបស់
 ពួកបរិព្វាជក ជាអទ្យតិយេសិន ។ ទើបព្រះអាទុ ដ៏មានអាយុ

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគយស្ស សុត្តនិទាន

យេន អញ្ញតិភ្នំយោនំ បរិព្វាជគាណំ អារម្មណេ តេនុប-
 សន្តមំ ឧបសន្តមិក្ខា តេហំ អញ្ញតិភ្នំយោនំ បរិ-
 ព្វាជគេហំ សន្តិ សម្មោទិ សម្មោទនិយំ កាដំ
 សារាណិយំ វិភិសារេត្វា ឯកមន្តំ ធិសីទិ ។
 តេន ហេ បទ សមយេន តេសំ អញ្ញតិភ្នំយោនំ បរិ-
 ព្វាជគាណំ សន្តិសិទ្ធានំ សន្តិបតិគាណំ អយមន្តរកតថា
 ឧទតានិ យោ ហំ គោតិ អារុសោ ប្រាជស វស្សនំ
 បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិ ព្រហ្មចារិយំ ចរិតំ ចិទ្ធិសោ ភិក្ខុភិ
 អសំ វចនាយាតិ ។ អថហោ អាយស្មា អាណន្ទោ
 តេសំ អញ្ញតិភ្នំយោនំ បរិព្វាជគាណំ កាសិកំ ទេវ អភិ-
 ទត្ថំ ទប្បដិក្ខោសិ អទគិទត្ថិក្ខា អប្បដិក្ខោសិក្ខា
 ឧដ្ឋាយាសថា បញ្ញាមិ កករិតា សន្តិកេ ឯតស្ស
 កាសិកស្ស អត្ថំ អាដាទិស្សមីតិ ។ អថហោ អាយស្មា
 អាណន្ទោ គោសម្ពិយំ មិណ្ឌាយ ចរិក្ខា បច្ឆាភត្តំ
 មិណ្ឌោតតប្បដិក្ខោនោ យេន កករំ តេនុបសន្តមិ
 ឧបសន្តមិក្ខា កករន្តំ អភិវទេត្វា ឯកមន្តំ ធិសីទិ ។
 ឯកមន្តំ ធិសីទោ ហេ អាយស្មា អាណន្ទោ

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគយ សុត្តនិទាន

ចូលទៅឯអារម្មណ៍របស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្សតិរិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ
 ក៏រីករាយជាមួយនឹងពួកបរិព្វាជក ជាអន្សតិរិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ការស្ស
 ដែលគួររីករាយ នឹងការស្សដែលគួររើសហើយ ក៏គង់ក្នុងទិសមគ្គ ។
 ក៏ក្នុងសម័យនោះឯង ពួកបរិព្វាជក ជាអន្សតិរិយទាំងនោះ អង្គុយប្រជុំ
 គ្នា ហើយបានផ្ដើមសួរពាក្យ ថាចន្ទោចនះថា ខ្លួនអារុសោទាំងរូប
 បុគ្គលណាមួយ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារិយធម៌ នីបរិសុទ្ធ គេញរលញ អស់
 ១២ ឆ្នាំ តើគូរនឹងហេ (បុគ្គលនោះ) ថាជាភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ
 បានដែរឬ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអាទន្ទមិនមានអាយុ មិនក្រេកអរ មិន
 ហាមឃាត់ខ្លួនភាសិតរបស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្សតិរិយទាំងនោះឡើយ
 លុះមិនក្រេកអរ មិនហាមឃាត់ ហើយក្រោកចាកអាសនៈដើរចេញទៅ
 ដោយខានបំណងថា អញ្ជាតនឹងយល់ខ្លះសេចក្ដីខុសភាសិតនោះ ក្នុង
 សំណាត់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទើបព្រះអាទន្ទមិនមានអាយុ ក្រាប
 ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងវិលាសម្ពី លុះត្រឡប់មក អំពីបិណ្ឌ-
 បាត ក្នុងសាលាជាវារីស្រាយភក្ដី ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចគង់
 ក្នុងទិសមគ្គ ។ លុះព្រះអាទន្ទមិនមានអាយុ អង្គុយក្នុងទិសមគ្គហើយ

កក្កដ្ឋំ ឯតនកោច ឥនាហំ កន្ត បុព្វត្ថ្ថាសមយំ
 ឯកសេត្វា បត្តចវរមាធាយ កោសម្ពី បិណ្ណាយ ចាវសី
 តស្ស មយ្ហំ កន្ត ឯតនហោសិ អតិប្បតោ ខោ
 កាវ កោសម្ពីយំ បិណ្ណាយ ចាវតុ យន្តចាហំ យេន
 អញ្ញតិភ្នំយាមំ បរិព្វាជកាមំ អាកមោ តេនុបសន្តិ-
 មេយ្យន្តិ អដទ្ធាហំ កន្ត យេន អញ្ញតិភ្នំយាមំ បរិ-
 ព្វាជកាមំ អាកមោ តេនុបសន្តិមី ឧបសន្តិមិទ្ធា តេហំ
 អញ្ញតិភ្នំយេហំ បរិព្វាជកេហំ សន្និ សន្នោនិ សន្នោ
 នធិយំ កាចំ សារាណិយំ វិភិសារេត្វា ឯតមន្តំ
 ធិសីនិ តេន ខោ បន កន្ត សមយេន តេសំ
 អញ្ញតិភ្នំយាមំ បរិព្វាជកាមំ សន្និសិទ្ធាមំ សន្និបតិកាមំ
 វេយមន្តកាតា ឧនចានិ យោ ហំ កោចិ អាវុសោ
 ព្វានស វស្សនិ បរិមុណ្ណំ បរិសុទ្ធិ ត្រហ្មចរិយំ
 ចរតិ ឱនុសោ កិក្ខតិ អនវំ វេនាយាតិ
 អដទ្ធាហំ កន្ត តេសំ អញ្ញតិភ្នំយាមំ បរិ-
 ព្វាជកាមំ កាសិកំ ទេវ អកិណន្តិ ធម្មជន្តោសិ

ក៏បានក្រាបបង្គំចូលខ្ញុំដំណើរនោះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទិវលោក ខ្ញុំព្រះអង្គស្ងៀមស្ងៀមប្រដាប់បុត្រអង្គដ៏ចម្រើន
 ក្នុងបុព្វបណ្ណសម័យ ហើយចូលទៅកាន់ក្រុងកោសម្ពី ដើម្បីបិណ្ណ-
 បាត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា
 ដំណើរគ្រាប់ទៅ ដើម្បីបិណ្ណបាត ក្នុងក្រុងកោសម្ពី ត្រឹមណាស់ទៅ
 ឡើយ បើដូច្នោះ អញគួរត្រៀមចូលទៅឯអាកមរបស់ពួកបរិព្វាជក ជា
 អន្សកិរិយសិន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គបានចូល
 ទៅឯអាកមរបស់បរិព្វាជក ជាអន្សកិរិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រីក
 រាយជាមួយទីនិព្វកបរិព្វាជក ជាអន្សកិរិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យ
 ដែលគួររីករាយនឹងពាក្យ ដែលគួររើកហើយ ក៏អង្គុយ ក្នុងទីសមគួរ
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងសម័យនោះឯង ពួកបរិព្វាជក ជាអន្សកិរិយទាំង
 នោះ អង្គុយប្រជុំគ្នា ហើយបានផ្តើមនូវពាក្យ ជាចន្លោះទះថា ឆ្នាំលកា-
 វុសោ ទាំងឡាយ បុគ្គលណាមួយ ប្រព្រឹត្តប្រហូចរិយធម៌បរិសុទ្ធ ពេញ
 លេញអស់១២ ឆ្នាំ គេគួរនឹងហៅបុគ្គលនោះ ថាជាភិក្ខុមុនមានកាយ១០
 ឆ្នាំបានដែរឬ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនក្រេកអរ
 មិនហាមឃាត់នូវភាសិតរបស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្សកិរិយទាំងនោះឡើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំង៣យស្ស សុត្តនិទាន

វេទកិច្ចធម្មតា អប្បដិញ្ញាសិទ្ធា ទុដ្ឋាយាសនា បញ្ញាមី
 កករិកា សង្កិលេ ធិតស្ម័ កាសិកស្ស អត្ថំ
 អាណិស្សមីតិ ។ សញ្ញា ទុ ទោ អន្តេ ឥមស្មី
 ធម្មវិធមេ កេវលំ វស្សុកណាមមត្តេន ធិន្ទសោ
 ភិក្ខុ បញ្ញាបេត្តិ ។ ន ទោ អាណន្ទ សញ្ញា ឥមស្មី
 ធម្មវិធមេ កេវលំ វស្សុកណាមមត្តេន ធិន្ទសោ ភិក្ខុ
 បញ្ញាបេត្តិ ។ សត្ត ទោ ឥមាធិ អាណន្ទ ធិន្ទស-
 វត្តិមិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ចិត្តា បវេទិតាធិ ។
 កកមាធិ សត្ត ។ ឥនាណន្ទ ភិក្ខុ សញ្ញា ហោតិ
 ហេវិមា ហោតិ ឱត្តប្បិ ហោតិ ទហុស្សុតា ហោតិ
 រោទ្ធវិយោ ហោតិ សតិមា ហោតិ បញ្ញា ហោតិ ។
 ឥមាធិ ទោ អាណន្ទ សត្ត ធិន្ទសវត្តិមិ មយា សយំ
 វេទិញ្ញា សច្ចិត្តា បវេទិតាធិ ។ ឥមេហិ ទោ
 រោណន្ទ សត្តហិ ធិន្ទសវត្តហិ សមញ្ញាកតោ ភិក្ខុ

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំង៣យ សុត្តនិទាន

សុខមិច្ឆករា មិនហាមឆោតហោយ កំក្រោកចាកភាសនៈ ដើរចេញ
 ទៅដោយមានបំណងថា អញគង់នឹងយល់ខ្លះសេចក្តីនៃភាសិតខ្លះ ក្នុង
 សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចុះក្នុងធម្មវិន័យ
 នេះ បុគ្គលអាចប្តេជ្ញា (១១) ថាជាភិក្ខុ មិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ដោយ
 គ្រាន់តែរាប់ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះបានដែរឬ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគ្រាស់កបថា
 ម្ចាស់អាចខ្លួន ក្នុងធម្មវិន័យនេះ បុគ្គលមិនអាចនឹងប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាភិក្ខុមិន
 មានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ដោយគ្រាន់តែរាប់ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះបានឡើយ ។ ម្ចាស់
 អាចខ្លួន ទិទួសវត្ត ៧ ប្រការនេះឯង គឺថាគេបានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ដោយ
 ប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯងហើយប្រកាសទុក ។ ទិទួសវត្ត ៧ ប្រការ
 កើតឡើងចុះ ។ ម្ចាស់អាចខ្លួន ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសេចក្តី
 ជឿ ១ មានសេចក្តីគ្នាសបាប ១ មានសេចក្តីគ្នាចបាប ១ មានការចេះ
 ដឹងច្រើន ១ ជាអ្នកប្រាជ្ញសេចក្តីព្យាយាម ១ មានស្មារតី ១ មាន
 ប្រាជ្ញា ១ ។ ម្ចាស់អាចខ្លួន ទិទួសវត្ត ៧ ប្រការនេះឯង ដែលគេថាគេ
 បានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯង ហើយ
 ប្រកាសទុក ។ ម្ចាស់អាចខ្លួន ភិក្ខុប្រកបដោយទិទួសវត្ត ៧ ប្រការនេះឯង

ក្លាមស ចេមី វស្សនិ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធី ព្រហ្ម-
 ចរិយំ ចរិតំ ចិទ្ធិសោ ភិក្ខុតិ អនំ វចនាយ ចតុ-
 វិសតិ ចេមី វស្សនិ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធី ព្រហ្មចរិយំ
 ចរិតំ ចិទ្ធិសោ ភិក្ខុតិ អនំ វចនាយ ធម្មិសតិ
 ចេមី វស្សនិ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធី ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ
 ចិទ្ធិសោ ភិក្ខុតិ អនំ វចនាយ អដ្ឋចត្តាឡិសកោមិ
 វស្សនិ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធី ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ
 ចិទ្ធិសោ ភិក្ខុតិ អនំ វចនាយាតិ ។

ទេវតារត្ន ចតុត្ថ ។

តស្សប្បុរិសំ

អប្បមាដោ ហិរិមា ច ទ្វេ សុវតា ធុរេ សុវា
 ទ្វេ បដិសម្ពិទា ទ្វេ វសា ចិទ្ធិសវត្ថុបថ ទ្វេតិ^(១) ។

• ម. អប្បមាទំ ចារិកុប្បំ សុវតា ច តោតស្សំ វិស្ណំ ទ្វេ មិក្ខ ទ្វេ បដិសម្ពិទា
 ទ្វេ សមាទំ ច ចិទ្ធិសំ ចិទ្ធិសវត្ថុ អបថ ទ្វេតិ ។

បើទុកជាប្រត្រឹក្កព្រហ្មចរិយធម៌ វិបរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់១២ ឆ្នាំ ក៏
 គួរហៅថា ភិក្ខុមិនមានកាយ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុកជាប្រត្រឹក្ក ព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ វិបរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ២២ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថាភិក្ខុមិនមាន
 កាយ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុកជាប្រត្រឹក្កព្រហ្មចរិយធម៌ វិបរិសុទ្ធ ពេញ
 លេញអស់ ៣២ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថាភិក្ខុមិនមានកាយ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុក
 ជាប្រត្រឹក្កព្រហ្មចរិយធម៌ វិបរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ៤៨ ឆ្នាំ ក៏គួរ
 ហៅថា ភិក្ខុមិនមានកាយ ១០ ឆ្នាំបាន ។

ចប់ ទេវតារត្ន ២ ។

ទុក្ខាននៃទេវតារត្ននោះគឺ

និយាយពីភិក្ខុមិនមានសេចក្តីប្រមាទ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីគ្មាន
 បាច ១ ភិក្ខុអ្នកប្រដៅនិយ ២ លើក សំឡាញ់ ២ លើក
 បដិសម្ពិទា ២ លើក ភិក្ខុល្អអំណាចចិត្ត ២ លើក
 ចិទ្ធិសវត្ថុ ២ លើក ។

មហាយន្តរវគ្គ

(៤១) សន្តិមា កិច្ចវេ វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ ។
 កតមា សន្ត ។ សន្តិ កិច្ចវេ សន្តា បាទត្តកាយា
 បាទត្តសញ្ញាតោ សេយ្យជាបិ មនុស្សា ឯកទ្វេ
 ច ទេវា ឯកទ្វេ ច វិទិចាតិកា អយំ បឋមា
 វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ។ សន្តិ កិច្ចវេ សន្តា បាទត្តកាយា
 ឯកត្តសញ្ញាតោ សេយ្យជាបិ ទេវា ប្រឃុតាយិកា
 បឋមាកិចិព្វត្តា អយំ ទុតិយា វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ។ សន្តិ
 កិច្ចវេ សន្តា ឯកត្តកាយា បាទត្តសញ្ញាតោ សេយ្យជាបិ
 ទេវា អាគស្សា អយំ តតិយា វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ។
 សន្តិ កិច្ចវេ សន្តា ឯកត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញាតោ
 សេយ្យជាបិ ទេវា សុកតិណ្ណា អយំ ចតុត្តា វិញ្ញាណ-
 ដ្ឋិតិ ។ សន្តិ កិច្ចវេ សន្តា សត្វសោ រូបសញ្ញាធំ
 សមតិណ្ណា បដិយសញ្ញាធំ អត្តន្តមា បាទត្តសញ្ញាធំ
 អមសិកាវា អនត្តោ អាកាសោតិ អាកាសា
 ទព្វាយតទុបតា អយំ បរិមា វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ។

មហាយន្តរវគ្គ

(៤១) ម្ចាស់កិត្យុវិញ្ញាណដ្ឋិតិ (ទីកំរិតវិញ្ញាណ)
 នេះមាន ៧ ប្រការ ។ វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ៧ ប្រការ គឺដូចម្តេចខ្លះ ។
 ម្ចាស់កិត្យុវិញ្ញាណ ពួកសត្វ មានកាយផ្សេងគ្នា មានសញ្ញាផ្សេងគ្នា
 ដូចពួកមនុស្សខ្លះ ទេវតាពួកខ្លះ និងវិទិចាត្រកូលខ្លះ នេះជាវិញ្ញាណ-
 ដ្ឋិតិ ទី១ ។ ម្ចាស់កិត្យុវិញ្ញាណ ពួកសត្វ មានកាយផ្សេងគ្នា
 មានសញ្ញាដូចគ្នា ដូចទេវតាពួកសត្វព្រហ្ម ដែលកើតក្នុងដំបូលមជ្ឈម
 ភូមិ នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋិតិ ទី២ ។ ម្ចាស់កិត្យុវិញ្ញាណ ពួកសត្វ
 មានកាយដូចគ្នា មានសញ្ញាផ្សេងគ្នា ដូចពួកទេវតាពួកដំបូលមជ្ឈម
 នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋិតិ ទី៣ ។ ម្ចាស់កិត្យុវិញ្ញាណ ពួកសត្វ មាន
 កាយដូចគ្នា មានសញ្ញាដូចគ្នា ដូចពួកទេវតាពួកដំបូលមជ្ឈម នេះ
 ជាវិញ្ញាណដ្ឋិតិ ទី៤ ។ ម្ចាស់កិត្យុវិញ្ញាណ ពួកសត្វ មូលកាត់
 ភកាសាធារណៈ ដោយគិតថា ភកាសាទាំងអស់ដុំគ្នា ព្រោះ
 កម្មវិធីដូចគ្នា ព្រោះវិធានដូចគ្នា ព្រោះបែបដូចគ្នា ព្រោះបែបដូចគ្នា
 ក្នុងចិត្តវិញ្ញាណដ្ឋិតិ ដោយប្រការចាំបាច់ នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋិតិ ទី៥ ។

សន្តិ កិត្តវេ សន្តា សត្វសោ អាតាសាទញាយតធំ
សមត៌ក្កដ្ឋ អនន្តំ វិញ្ញាណដ្ឋិ វិញ្ញាណញាយតធម្មតា
អយំ ធម្មា^(១) វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ។ សន្តិ កិត្តវេ សន្តា
សត្វសោ វិញ្ញាណញាយតធំ សមត៌ក្កដ្ឋ ធន្តិ កិត្តវេ
អាតិញ្ញាយតធម្មតា អយំ សន្តមា^(២) វិញ្ញាណ-
ដ្ឋិតិ ។ នមោ ទោ កិត្តវេ សន្ត វិញ្ញាណដ្ឋិតិ-
យោតិ ។

(៤៤) សន្តិមេ កិត្តវេ សមាធិបរិក្ខារា ។ កតមេ
សន្ត ។ សម្មាធិដ្ឋិ សម្មាសន្តិប្បវ សម្មាភិច្ចា
សម្មាភិច្ចាសន្តា សម្មាអាជីវេ សម្មាភិយាមោ សម្មា-
សតិ ។ យោ ទោ កិត្តវេ និមេហិ សន្តមាត្តេហិ
ចិត្តស្សកត្តតា បរិក្ខតា អយំ វុច្ចតិ កិត្តវេ
អរិយោ សមាធិ^(៣) សទ្ធមចិសោ នតិបំ សបរិក្ខារោ
នតិបំតិ ។

១- ធម្មិ ។ ២ សន្តមិធិ សន្តិកុម្មេ វ័យនិកាយស្ស កាដិកវេ ទិស្សតិ ។ ៣ ឧ.
សម្មាសមាធិ ។ ធម. សម្មាសមាធិស្ស ។

ម្នាលភិក្ខុចាំឡាយ ពួកសត្វ កន្លងបង្ខំអាតាសាទញាយតធំ
ដោយប្រការចាំឡាយ ហើយចូលកាន់វិញ្ញាណញាយតធំដ្ឋាន ដោយ
គិតថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុត នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋិតិទី ៦ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ចាំឡាយ ពួកសត្វ កន្លងបង្ខំវិញ្ញាណញាយតធំដ្ឋាន ដោយ
ប្រការចាំឡាយ ហើយចូលកាន់វិញ្ញាណញាយតធំដ្ឋាន ដោយគិតថា វុត្ត
កិច្ចធម៌មាន នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋិតិ ទី ៧ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំឡាយ
វិញ្ញាណដ្ឋិតិ មាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

(៤៥) ម្នាលភិក្ខុចាំឡាយ សមាធិបរិក្ខារ (អន្តិរបស់សមាធិ)
នេះមាន ៧ ប្រការ ។ សមាធិបរិក្ខារ ៧ ប្រការ ក៏ដូចម្តេចខ្លះ ។
គឺ សម្មាធិដ្ឋិ ១ សម្មាសន្តិប្បវៈ ១ សម្មាភិច្ចា ១ សម្មា-
ភិច្ចាសន្តា ១ សម្មាអាជីវៈ ១ សម្មាភិយាមៈ ១ សម្មាសតិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំឡាយ
ភាពនៃចិត្តដែលមានការម្ស្រាង មូលតែមួយឯណា ដែលអង្គចាំឡាយ ៧
ប្រការនេះរោមរោមហើយ ម្នាលភិក្ខុចាំឡាយ ភាពនៃចិត្តដែលមាន
ការម្ស្រាងមូលតែមួយនេះ ហៅថា អរិយសមាធិ មាន១៦៦ ប្រយ័ដ្ឋច្នៃខ្លះ
មានបរិក្ខារដូចខ្លះ ។

សុត្តនិបិទ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិបាត

[៤៣] សត្តមេ ភិក្ខុវេ អត្ថី ។ តតមេ សត្ត ។

រាតត្ថិ លោសត្ថិ មោហត្ថិ អាហុណេយ្យត្ថិ គហបតត្ថិ

ធម្មិណេយ្យត្ថិ តត្ថិ ។ វមេ វោ ភិក្ខុវេ

សត្ត អត្ថិ ។

[៤៤] ឯតំ សមយំ កតតំ សាវត្ថិយំ វិហរនំ

ជេតវនេ អនាថវិណ្ឌិតស្ស អាណមេ ។ តេន

វោ បទ សមយេន ឧត្តកសវរស្ស ព្រាហ្មណស្ស

បហាយញ្ញា ឧបត្ថុដោ ហោតិ បញ្ច ឧសក-

សតានិ ថ្មល្យាបជិតានិ ហោតិ យញ្ញត្ថាយ

បញ្ច វច្ឆកវសតានិ ថ្មល្យាបជិតានិ ហោតិ

យញ្ញត្ថាយ បញ្ច វច្ឆកវសតានិ ថ្មល្យាបជិតានិ ហោតិ

សុត្តនិបិទ អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

[៤៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភ្លើងនេះមាន ៧ ប្រការ ។ ភ្លើង
៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ភ្លើងភិក្ខុ ១ ភ្លើងភិក្ខុសាស្ត្រ ១ ភ្លើងភិ
រោហៈ ១ ភ្លើងភិក្ខុណេយ្យបុគ្គល^(១) ១ ភ្លើងភិបុគ្គលជាទ្វាស
ផ្លូវ^(២) ១ ភ្លើងភិក្ខុណេយ្យបុគ្គល^(៣) ១ ភ្លើងឧស ១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភ្លើងមាន ៧ ប្រការខេងនេះ ។

[៤៨] សម័យមួយ ព្រះអង្គទ្រព្យកាត កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន
របស់អាណាថវិណ្ឌិតសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថិ ។ សម័យនោះឯង ឧត្តកសវរ-
ព្រាហ្មណ៍ ប្រតិទុកមហាយញ្ញា គឺចង់ត្រៀមគោបា ៥០០ ទិវិលើសទ្ធុន
ដើម្បីសម្លាប់បូជា ចង់ត្រៀមកូនគោឈ្មោល ៥០០ ទិវិលើសទ្ធុន ដើម្បី
សម្លាប់បូជា ចង់ត្រៀមកូនគោញី ៥០០ ទិវិលើសទ្ធុន ដើម្បីសម្លាប់បូជា

១- បុគ្គលឧត្តកសវរស្សត្រៀមសក្ការបូជា ហៅថា អាហុណេយ្យបុគ្គល ក្នុងទីនោះ សំដៅ
យកមាតាចិត្ត ព្រោះលោកមានចេតនាច្រើន ដល់បុគ្គលិក សមុប្បាសន៍ឧត្តកសវរស្សត្រៀម
ធំជាប់ជាប់គ្នា របស់បុគ្គលិកបាន ត្រង់ដែលទុកលោកពាទ្ធចង្វែង ព្រោះពា បើបុគ្គលិក
ប្រតិបត្តិធ្លាក់ចំនឹងមាតាចិត្ត វែងទៅពើតក្នុងអាយុមានទារកជាដើម ។ ២- បុគ្គលជា
ម្ចាស់ផ្ទះ ក្នុងទីនោះបានដល់ស្តារី ព្រោះជាមនុស្សមានចេតនាច្រើនដល់មាតាព្រាមដោយការ
ប្រយល់ឲ្យឲ្យវត្តឲ្យវា មានសំពត់ដំនីត្រៀមអស្ការជាដើម ត្រង់ដែលទុកស្តារីជាទូលំដាប់ក្លែង
ព្រោះពាបើមាតាព្រាមប្រព្រឹត្តកន្លងចិត្ត តែងទៅពើតក្នុងអាយុមានទារកជាដើម ។ តែមួយខ្លះ
ថា ពួកអគ្រាន់មានចូលចិត្តប្រតិបត្តិ ក៏ហៅថា ភ្លើងភិបុគ្គលជាទ្វាសផ្លូវដែរ ។ ៣- បុគ្គល
ឧត្តកសវរស្សត្រៀមសក្ការបូជា ហៅថា ភិក្ខុណេយ្យបុគ្គល បានដល់ភិក្ខុសង្ឃ ។ អង្គកថា ។

លេខបណ្ណសារ មហាយត្រា

យត្តាភាយ មញ្ញ អស្ថានិ ដូណុបដីតានិ
 ហោន្តិ យត្តាភាយ មញ្ញ ទុក្ខសតានិ ដូណុប-
 ដីតានិ ហោន្តិ យត្តាភាយ ។ អស្ថានិ ទុក្ខត-
 សរីរោ ព្រាហ្មណោ យេន កតវា តេទុបសន្តិមិ
 ទុបសន្តិមិត្វា កតវតា សន្តិ សង្កោនិ សង្កោនិយំ
 តាមំ សាកណិយំ វិតិសារត្វា ឯតមន្តំ ជិសិទិ ។
 ឯតមន្តំ ជិសិទ្ធា ទោ ទុក្ខតសរីរោ ព្រាហ្មណោ
 កតវន្តំ ឯតនកេច សុតំ មេ តំ កោ តោតម
 អត្តិស្ស អាណាមំ យូបស្ស ទុស្សាបដំ មហាប្បវ
 ហោតិ មហានិសំសន្តិ ។ មយាមិ ទោ ឯតំ
 ព្រាហ្មណ សុតំ អត្តិស្ស អាណាមំ យូបស្ស ទុស្សាបដំ
 មហាប្បវ ហោតិ មហានិសំសន្តិ ។ ទុតិយម្បិ ទោ
 ។ មេ ។ តតិយម្បិ ទោ ទុក្ខតសរីរោ ព្រាហ្មណោ
 កតវន្តំ ឯតនកេច សុតំ មេ តំ កោ តោតម អត្តិស្ស
 អាណាមំ^(១) យូបស្ស ទុស្សាបដំ មហាប្បវ ហោតិ
 មហានិសំសន្តិ ។ មយាមិ ទោ ឯតំ ព្រាហ្មណ សុតំ

១ ឬ, អាកំ ។

លេខបណ្ណសារ មហាយត្រា

ចនិក្រៀកាវៃ ៥០០ ធីនិលេសន្តិ ដើម្បីសម្រាប់បូជា ចនិក្រៀក
 កែ: ៥០០ ធីនិលេសន្តិ ដើម្បីសម្រាប់បូជា ។ វេណោនោ ទុក្ខត-
 សរីរោ ព្រាហ្មណំ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយ ក៏រីករាយជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យ
 ដែលគួររីករាយនឹងពាក្យដែលគួរលើក ហើយក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។
 លុះទុក្ខតសរីរោ ព្រាហ្មណំ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏គ្រាបបង្គំទូល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះភាគមដិចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គ
 បានឮថា ការកាំងទុកទូរក្វើន លើកឡើងឲ្យលើសន្តិ (ដើម្បី
 បូជាយត្តា) ជាកិច្ចមានផលច្រើន មានអាទិសិទ្ធិច្រើន ។ ព្រះដ៏
 មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណំ ដំណើរនោះ កថាគត
 ក៏បានឮថា ការកាំងទុកទូរក្វើន លើកឡើងឲ្យលើសន្តិ ជាកិច្ច
 មានផលច្រើន មានអាទិសិទ្ធិច្រើនដែរ ។ ជាន់បំរើផង ។ បេ ។
 ទុក្ខតសរីរោ ព្រាហ្មណំ ក៏បានគ្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាន់បំរើ
 ជនដូច្នោះថា បពិត្រព្រះភាគមដិចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮថា ការកាំង
 ទុកទូរក្វើន លើកឡើងឲ្យលើសន្តិ ជាកិច្ចមានផលច្រើន មាន
 អាទិសិទ្ធិច្រើន ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណំ ដំណើរនេះ កថាគតក៏បានឮថា

សុត្តន្តបិដក អង្គទូរិយស្ស សុត្តនិទាន

អត្តិស្ស អាណាធំ យ្យេស្ស ទុស្សបដំ មហាប្លង់
 ហោតិ មហានិសំសន្តិ ។ តយេនំ ភោ ភោតម
 សមេតិ ភោតោ ថេវ ភោតមស្ស អញ្ញតត្វា យនិទំ
 សទ្ធន សទ្ធនិ ។ ឯវំ វុត្ត អាយស្មា
 អាណេ ឧត្តសរិ ព្រាហ្មណំ ឯតទកេច ឯ ទោ
 ព្រាហ្មណ តថាគតា ឯវំ បុត្តិកត្វា សុតំ មេ តំ ភោ
 ភោតម អត្តិស្ស អាណាធំ យ្យេស្ស ទុស្សបដំ
 មហាប្លង់ ហោតិ មហានិសំសន្តិ ឯវំ ទោ
 ព្រាហ្មណ តថាគតា បុត្តិកត្វា អហញ្ញិ កន្ត អត្តិ
 អាណាគុកាមោ^(១) យ្យេ ឯ ទុស្សបេតុកាមោ ឡវនតុ មំ
 កន្ត កតវំ អនុសាសតុ មំ កន្ត កតវំ យំ មម អស្ស
 ជីយវត្តំ ហិពាយ សុខាយាតិ ។ អថទោ ឧត្តសរិព
 ព្រាហ្មណោ កតវន្តំ ឯតទកេច មហាញ្ញិ ភោ ភោតម

១ ម. កតវុកាមោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទូរិយស្ស សុត្តនិទាន

ការតាំងទុកទូរិយ លើកឡើងឡើយសុខនិ ជាភិក្ខុមានផលច្រើន
 មានពន្ធសន្សិច្ច័យ ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ដំណឹងចាំដំអស់
 ណា ដែលព្រះគោតមដ៏ចំរើន ឮហើយក្តី ដែលខ្ញុំព្រះអង្គឮហើយក្តី
 ដំណឹងនោះត្រូវគ្នា (តែបែបធម្ម) កាលបើ ឧត្តសរិព្រាហ្មណ៍
 និយាយយ៉ាងនេះហើយ បើព្រះអង្គដ៏មានកាយ លើកឧត្តសរិ
 ព្រាហ្មណ៍ដូច្នោះ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រះភថាគតតាំងទុកយ បុគ្គល
 មិនស្មើស្មោះ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮមកថា ការ
 តាំងទុកទូរិយ លើកឡើងឡើយសុខនិ ជាភិក្ខុមានផលច្រើន
 មានពន្ធសន្សិច្ច័យ យ៉ាងនេះឡើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រះភថាគត
 តាំងទុកយ បុគ្គលស្មើស្មោះវិញថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ខ្ញុំព្រះអង្គ មានប្រាថ្នាដឹងតាំងទុកទូរិយ មានប្រាថ្នាលើកឡើងឡើយ
 សុខនិ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគខ្លួនខ្ញុំព្រះអង្គ
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ប្រៀបប្រដៅខ្ញុំព្រះអង្គ
 ដោយពាក្យដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខផល
 ខ្ញុំព្រះអង្គ អស់កាលយូរអែន្សី ។ លំដាប់នោះ ឧត្តសរិព្រាហ្មណ៍ក្រាប
 បង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គ

អត្ថំ អាណាគុកាមោ យុចំ ទស្សាបេតុកាមោ
 ឡិវនតុ មំ កវំ តោតមោ អនុសាសតុ
 មំ កវំ តោតមោ យំ មម អស្ស ធិយេត្តំ
 ហំតាយ សុខាយាតិ ។ អត្ថំ ព្រាហ្មណ អាធនេត្តា
 យុចំ ទស្សាបេត្តា បុត្រោ យញ្ញោ ភីណិ សត្តានិ
 ទស្សាបេតិ អកុសលានិ ទុក្ខប្រយានិ ទុក្ខវិចារានិ ។
 កតមាណំ ភីណិ ។ កាយសត្តំ វចីសត្តំ មរោសត្តំ ។
 អត្ថំ ព្រាហ្មណ អាធនេត្តា យុចំ ទស្សាបេត្តា
 បុត្រោ យញ្ញោ ឃិវំ ចិត្តំ ទស្សានេតិ ឃិត្តកា ទសរា
 ហញ្ញានុ យញ្ញាត្ថាយ ឃិត្តកា វច្ឆករ ហញ្ញានុ យញ្ញាត្ថាយ
 ឃិត្តកា វច្ឆករិយោ ហញ្ញានុ យញ្ញាត្ថាយ ឃិត្តកា
 អសា ហញ្ញានុ យញ្ញាត្ថាយ ឃិត្តកា វរញ្ញា ហញ្ញានុ
 យញ្ញាត្ថាយាតិ រសោ បុញ្ញំ ករោមីតិ អបុញ្ញំ ករោតិ
 កុសលំ ករោមីតិ អកុសលំ ករោតិ សុតតិយា
 មត្តំ បរិយសាមីតិ ទុក្ខតិយោ មត្តំ បរិយសតិ

មានប្រាថ្នាដ៏ធំកាន់ទុកខ្លះក្លែង មានប្រាថ្នាដ៏ធំលើកឡើងខ្លះឈឺសន្តិសុម
 ព្រះភាគមធំពីរ ទូន្មានខ្ញុំព្រះអង្គ សូមព្រះភាគមធំពីរប្រៀបប្រដៅ
 ខ្ញុំព្រះអង្គ ដោយពាក្យដែលប្រគ្រូតទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តី
 សុខ ផលខ្ញុំព្រះអង្គ អស់កាលយូរអង្វែង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគខ្ពង់
 ក្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលកាលកាន់ទុកខ្លះក្លែង លើកឡើង
 ខ្លះឈឺសន្តិ ក្នុងវិធីបូជាជាដើម្បីផ្សេងៗ រមែងលើកឡើងខ្លះគ្រឿង
 សស្រ្តា ព យ៉ាង ដែលជាអកុសល មានវត្ថុពីរសេចក្តីទុក្ខ មានទុក្ខ
 ជាផល ។ គ្រឿងសស្រ្តា ព យ៉ាងគឺដូចម្តេចខ្លះ ។ គ្រឿងសស្រ្តា គឺ
 កាយ ១ គ្រឿងសស្រ្តា គឺវា ១ គ្រឿងសស្រ្តា គឺចិត្ត ១ ។ ម្ចាស់
 ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលកាលកាន់ទុកខ្លះក្លែង លើកឡើងខ្លះឈឺសន្តិក្នុងវិធី
 បូជាជាដើម្បីផ្សេងៗ រមែងប្រារព្ធជាច្រើនយ៉ាងនោះ ដ៏ទាំង
 ខ្សោយចូរសម្រាប់គោរពប៉ុណ្ណោះដើម្បីបូជាចូរសម្រាប់កូនគោរពប៉ុណ្ណោះ
 ដើម្បីបូជា ចូរសម្រាប់កូនគោរពប៉ុណ្ណោះដើម្បីបូជា ចូរសម្រាប់ពិតប៉ុណ្ណោះ
 ដើម្បីបូជា ចូរសម្រាប់សត្វវិហារប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីបូជា បុគ្គលនោះច្នៃបុ
 ដោយសំគាល់ថា អញធ្វើបុណ្យ ធ្វើអំពីអកុសល ដោយសំគាល់ថា អញ
 ធ្វើអំពីកុសល ស្រួលកម្សៅទុក្ខ ដោយបំគាល់ថា អញស្រួលកម្សៅសុគតិ

អភិ ប្រាហ្មណ អាធនោ យ្វចំ ទស្សបេន្តោ
 បុត្រោ យេញ្ច ឥទំ បឋមំ មនោសត្តំ ទស្សបេតិ
 អគុសលំ ទុក្ខុប្រយំ ទុក្ខវិចារតំ ។ បុន ចបំ
 ប្រាហ្មណ អភិ អាធនោ យ្វចំ ទស្សបេន្តោ បុត្រោ
 យេញ្ច ឯវំ វាចំ ភាសតិ ឯត្តតា ទស្សា ហញ្ញទុ
 យេញ្ចន្តាយ ឯត្តតា វុទ្ធករា ហញ្ញទុ យេញ្ចន្តាយ ឯត្តតា
 វុទ្ធករិយា ហញ្ញទុ យេញ្ចន្តាយ ឯត្តតា អជា ហញ្ញទុ
 យេញ្ចន្តាយ ឯត្តតា ទស្សា ហញ្ញទុ យេញ្ចន្តាយតិ
 សោ បុត្តំ ករោមីតិ អបុត្តំ ករោតិ កុសលំ
 ករោមីតិ អគុសលំ ករោតិ សុតិយា មត្តំ
 មរិយសាមីតិ មុត្តិយា មត្តំ មរិយសាមីតិ អភិ
 ប្រាហ្មណ អាធនោ យ្វចំ ទស្សបេន្តោ បុត្រោ យេញ្ច
 ឥទំ ទុតិយំ វចំសត្តំ ទស្សបេតិ អគុសលំ
 ទុក្ខុប្រយំ ទុក្ខវិចារតំ ។ បុន ចបំ
 ប្រាហ្មណ អភិ អាធនោ យ្វចំ ទស្សបេន្តោ
 បុត្រោ យេញ្ច សាយំ បឋមំ សមាភតិ

មាលប្រាហ្មណ បុគ្គលកាលកាំងទុក្ខទ្វារភ្លើង លើកឡើងខ្លួនឈើសន្តិ
 កុដិធម្មជាយញ្ញ ជាធម្មនិទ្ទិសន្តិ វេមនិលើកឡើងខ្លួនគ្រឿងសស្ត្រាភិចិត្ត
 ដែលជាអកុសល មានតែចំរើនសេចក្តីទុក្ខ មានទុក្ខជាផល មេដោះគ្រឿង
 សស្ត្រាទី ១ ។ មាលប្រាហ្មណ មួយទៀត បុគ្គលកាលកាំងទុក្ខទ្វារភ្លើង
 លើកឡើងខ្លួនឈើសន្តិ ក្នុងវិធីបូជា ជាធម្មនិទ្ទិសន្តិ វេមនិពាលទូ
 វាចាយិននេថា ដទ្ធានិទ្ធាយចូរសម្រាប់តាមប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីបូជា ចូរ
 សម្រាប់កូនសោយប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីបូជា ចូរសម្រាប់កូនសោយប៉ុណ្ណោះ
 ដើម្បីបូជា ចូរសម្រាប់វាចប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីបូជា ចូរសម្រាប់សព្វកែវ
 ប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីបូជា បុគ្គលនោះធ្វើបាបដោយសំភាវថា អញធ្វើបុណ្យ
 ដើម្បីលើកសុសល ដោយសំភាវថា អញធ្វើអំពើអាក្រក់ ស្វែងរកផ្លូវ
 ទុក្ខនិដោយសំភាវថា អញស្វែងរកផ្លូវសុភតិ មាលប្រាហ្មណ បុគ្គល
 កាលកាំងទុក្ខទ្វារភ្លើង លើកឡើងខ្លួនឈើសន្តិ ក្នុងវិធីបូជា ជាធម្មនិ
 ទ្ទិសន្តិ វេមនិលើកឡើងខ្លួនគ្រឿងសស្ត្រាភិចិត្តដែលជាអកុសល មាន
 តែចំរើនសេចក្តីទុក្ខ មានទុក្ខជាផល មេដោះគ្រឿងសស្ត្រាទី ២ ។
 មាលប្រាហ្មណ មួយទៀត បុគ្គលកាលកាំងទុក្ខទ្វារភ្លើង លើកឡើងខ្លួន
 ឈើសន្តិ ក្នុងវិធីបូជា ជាធម្មនិទ្ទិសន្តិ វេមនិប្រតិប្រៀបទ្វេឯងជាមុនថា

បឋមបណ្ណសារ មហាយញ្ញវគ្គ

ឧសភា ហត្ថានុ យញ្ញត្ថាយ សយំ បឋមំ
 សមាភតិ វច្ឆតន ហត្ថានុ យញ្ញត្ថាយ សយំ បឋមំ
 សមាភតិ វច្ឆតនោ ហត្ថានុ យញ្ញត្ថាយ សយំ
 បឋមំ សមាភតិ អជា ហត្ថានុ យញ្ញត្ថាយ សយំ
 បឋមំ សមាភតិ ឧរញ្ញ ហត្ថានុ យញ្ញត្ថាយាតិ សោ
 បុញ្ញំ ករោមីតិ អបុញ្ញំ ករោតិ កុសលំ ករោមីតិ
 អកុសលំ ករោតិ សុភតិយោ មត្តំ បរិយសាមីតិ
 ធុត្តនិយោ មត្តំ បរិយសតិ អត្ថំ ព្រាហ្មណ
 អាធនោ យ្យំ ឧស្សាបេន្តោ បុត្រោ យញ្ញ ឥធំ
 តតិយេ កាយសត្តំ ឧស្សាបេតិ អកុសលំ ធុត្តុទ្រយំ
 ធុត្តវិចារិ ។ អត្ថំ ព្រាហ្មណ អាធនោ យ្យំ
 ឧស្សាបេន្តោ បុត្រោ យញ្ញ ឥមាធំ តិណិ សន្តាធំ
 ឧស្សាបេតិ អកុសលាធំ ធុត្តុទ្រយាធំ ធុត្តុ-
 វិចារិកាធំ ។ តយោមេ ព្រាហ្មណ អត្ថំ បហាតត្វា
 បរិវេតតត្វា ន សេវិតត្វា ។ កតមេ តយោ ។

បឋមបណ្ណសារ មហាយញ្ញវគ្គ

ដទានិទ្យាយ ចូរសម្លាប់គោតា ដើម្បីបូជា ប្រតិប្រៀបខ្លួនឯងជាមុនជា
 ដទានិទ្យាយ ចូរសម្លាប់កូនគោឈ្មោល ដើម្បីបូជា ប្រតិប្រៀបខ្លួន
 ឯងជាមុនជា ដទានិទ្យាយ ចូរសម្លាប់កូនគោញី ដើម្បីបូជា ប្រតិប្រៀប
 ខ្លួនឯងជាមុនជា ដទានិទ្យាយ ចូរសម្លាប់ព្រៃ ដើម្បីបូជា ប្រតិប្រៀប
 ខ្លួនឯងជាមុនជា ដទានិទ្យាយ ចូរសម្លាប់សត្វវិករដើម្បីបូជា បុគ្គលទោ
 ធ្វើបាបដោយសំគាល់ថា អញធ្វើបុណ្យ ធ្វើអំពើអកុសល ដោយសំ-
 គាល់ថា អញធ្វើអំពើអកុសល ស្វែងរកផ្លូវទុក្ខតិ ដោយសំគាល់ថា អញ
 ស្វែងរកផ្លូវសុភតិ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលកាលតាំងទុកខ្លួនភ្នំ លើក
 ឡើងខ្លួនឈើស្កូវ ក្នុងវិច្ឆិបូជា ជាដប្បូនខ្លះឯង រមែងលើកឡើងខ្លួន
 គ្រឿងសស្រ្តាភិកាយដែលជាអកុសល មានគំរប់រើទៅដោយសេចក្តីទុក្ខ
 មានទុក្ខជាផល នៅជាគ្រឿងសស្រ្តា ៣ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គល
 កាលតាំងទុកខ្លួនភ្នំ លើកឡើងខ្លួនឈើស្កូវ ក្នុងវិច្ឆិបូជា ជាដប្បូន
 ខ្លះឯង រមែងលើកឡើងខ្លួនគ្រឿងសស្រ្តា ៣ ប្រការទេ ដែលជា
 អកុសល មានគំរប់រើទៅដោយសេចក្តីទុក្ខ មានទុក្ខជាផល ។ ម្ចាស់
 ព្រាហ្មណ៍ ភ្នំ ៣ ប្រការទេ បុគ្គលគួរលះបង់ចេញ គួររៀន
 ពិនិត្យ មិនគួរសេពគប់ឡើយ ។ ភ្នំ ៣ ប្រការ កើតដូចម្តេចខ្លះ ។

ភក្កិ ទោសក្កិ មោហក្កិ ។ កស្មា ចាយំ ព្រាហ្មណ
 ភក្កិ មហានត្វា បរិវេស្តិតោ ន សេវិតោ រត្តា ទោ
 ព្រាហ្មណ ភគេន អភិក្កតោ បរិយាទិទ្ធិតិវត្តា កាយេន
 ទុច្ឆរិតំ ចរិតំ វាចាយ ទុច្ឆរិតំ ចរិតំ មនសា
 ទុច្ឆរិតំ ចរិតំ សោ កាយេន ទុច្ឆរិតំ ចរិត្វា វាចាយ
 ទុច្ឆរិតំ ចរិត្វា មនសា ទុច្ឆរិតំ ចរិត្វា កាយស្ស
 កេនា បរម្មរណា អចាយំ ទុក្កតិ វិចិតានំ ជិវយំ
 ទមបដ្ឋិតំ កស្មា ចាយំ ភក្កិ មហានត្វា បរិ-
 វេស្តិតោ ន សេវិតោ ។ កស្មា ចាយំ ព្រាហ្មណ
 ទោសក្កិ មហានត្វា បរិវេស្តិតោ ន សេវិតោ
 ទុដ្ឋា ទោ ព្រាហ្មណ ទោសេន អភិក្កតោ បរិយា-
 ទិទ្ធិតិវត្តា កាយេន ទុច្ឆរិតំ ចរិតំ វាចាយ ទុច្ឆរិតំ
 ចរិតំ មនសា ទុច្ឆរិតំ ចរិតំ សោ កាយេន
 ទុច្ឆរិតំ ចរិត្វា វាចាយ ទុច្ឆរិតំ ចរិត្វា មនសា
 ទុច្ឆរិតំ ចរិត្វា កាយស្ស កេនា បរម្មរណា
 អចាយំ ទុក្កតិ វិចិតានំ ជិវយំ ទមបដ្ឋិតិ

ភ្នំនី ពតៈ ១ ភ្នំនី ពេលៈ ១ ភ្នំនី មោហៈ ១ ។ ម្នាល
 ព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្នំនី ពតៈនេះ បុគ្គលគួរលះលង្វើចេញ គួរចៀស
 វាចេញ មិនគួរសេពគប់ឡើយ តើព្រាហ្មណ៍ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
 ព្រោះបុគ្គលជាពត៌ ត្រូវពត៌គ្របសង្កត់ ឬរឹកចិត្តហើយ វេទន
 ប្រព្រឹត្តទុច្ឆរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ឆរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ឆ
 រិតដោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ឆរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ឆ
 រិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ឆរិតដោយចិត្តហើយ លុះបែកព្រាយភក្កិកាយ
 ស្លាប់ទៅ តែទៅកើតឯអបាយ ទុក្កតិ វិចិតាន ទោ ព្រោះមហេតុនោះ
 ភ្នំនីពត៌នេះ បុគ្គលគួរលះលង្វើចេញ គួរចៀសវាចេញ មិនគួរ
 សេពគប់ឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្នំនីពេលនេះ បុគ្គលគួរ
 លះលង្វើចេញ គួរចៀសវាចេញ មិនគួរសេពគប់ តើព្រាហ្មណ៍
 ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ព្រោះបុគ្គលជាពត៌ ត្រូវពត៌គ្របសង្កត់ ឬ
 រឹកចិត្តហើយ វេទនប្រព្រឹត្តទុច្ឆរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ឆរិតដោយវាចា
 ប្រព្រឹត្តទុច្ឆរិតដោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ឆរិតដោយកាយ
 ប្រព្រឹត្តទុច្ឆរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ឆរិតដោយចិត្តហើយ លុះបែក
 ព្រាយភក្កិកាយស្លាប់ទៅ តែទៅកើតឯអបាយ ទុក្កតិ វិចិតាន ទោ

បរិបទល្អសាម មហាយត្តវិញ្ញា

តស្មា ទាយំ គោសត្តំ បហានត្វោ បរិវេជ្ជតត្វោ ឧ
 សេវិតត្វោ ។ តស្មា ទាយំ ប្រាហ្មណ មោហត្តំ
 បហានត្វោ បរិវេជ្ជតត្វោ ឧ សេវិតត្វោ មុណ្ណោ ទោ
 ប្រាហ្មណ មោហេន អភិភូតោ បរិវេជ្ជិត្តិ តោយេន
 ធុច្ឆរិតំ ចរិតំ វាចាយ ធុច្ឆរិតំ ចរិតំ មនសា ធុច្ឆរិតំ
 ចរិតំ សោ កាយេន ធុច្ឆរិតំ ចរិត្វា វាចាយ
 ធុច្ឆរិតំ ចរិត្វា មនសា ធុច្ឆរិតំ ចរិត្វា កាយស្ស
 ពេនា បរម្មណា អទាយំ ធុត្តតិ វិចិតានំ ធុរយំ
 ឧបបជ្ជតិ តស្មា ទាយំ មោហត្តំ បហានត្វោ បរិ
 វេជ្ជតត្វោ ឧ សេវិតត្វោ ។ ឥមេ ទោ ប្រាហ្មណ
 តយោ អត្តំ បហានត្វោ បរិវេជ្ជតត្វោ ឧ សេវិតត្វោ ។
 តយោមេ ប្រាហ្មណ អត្តំ សុត្តត្វា តុតត្វា
 មាទេត្វា បូជេត្វា សម្មា សុទ្ធំ បរិហានត្វោ ។ តតមេ
 តយោ ។ អាហុទេយ្យត្តិ តហមតត្តិ ធុត្តិលោយ្យត្តិ ។
 តតមោ ច ប្រាហ្មណ អាហុទេយ្យត្តិ ។

បរិបទល្អសាម មហាយត្តវិញ្ញា

ព្រោះហេតុនោះ ភ្នំដី គឺជាស្ថានៈនេះ បុគ្គលគួរលេបនឹងចេញ គួរចៀស
 វាងចេញ មិនគួរសេពគប់ឡើយ ។ ម្ចាស់ប្រាហ្មណ៍ ចុះភ្នំដី
 គឺជាស្ថានៈនេះ បុគ្គលគួរលេបនឹងចេញ គួរចៀសវាងចេញ មិនគួរ
 សេពគប់ តើព្រោះហេតុអ្វី ម្ចាស់ប្រាហ្មណ៍ ព្រោះបុគ្គលជាមោហចរិត
 ត្រូវមោហាគ្របសង្កត់ រូបវិភិក្ខុហើយ វេទនាប្រតិក្កុទ្ធវិភងោយ
 កាយ ប្រតិក្កុទ្ធវិភងោយវាចា ប្រតិក្កុទ្ធវិភងោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ
 ប្រតិក្កុទ្ធវិភងោយកាយ ប្រតិក្កុទ្ធវិភងោយវាចា ប្រតិក្កុទ្ធវិភងោយ
 វាចាចិត្តហើយ លុះបែកមួយភ្លែតកាយ ស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតឯអពុយ
 បុគ្គតិ វិទិត្តាត ឧកេ ព្រោះហេតុនោះ ភ្នំដីគឺជាស្ថានៈនេះ បុគ្គលគួរ
 លេបនឹងចេញ គួរចៀសវាងចេញ មិនគួរសេពគប់ឡើយ ។ ម្ចាស់
 ប្រាហ្មណ៍ ភ្នំដីទាំង ៣ ប្រការនេះបើ បុគ្គលគួរលេបនឹងចេញ គួរចៀស
 វាងចេញ មិនគួរសេពគប់ឡើយ ។ ម្ចាស់ប្រាហ្មណ៍ ភ្នំដី ៣ ប្រការនេះ
 បុគ្គលគួរចៀសក្តោះ គោរព រាប់អាន បូជា ក្សេម ក្សាយ ប្រើឱ្យល្អដោយ
 ប្រពៃ ។ ភ្នំដី ៣ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ភ្នំដីគឺជាហុនយ្យ-
 បុគ្គល ១ ភ្នំដីគឺបុគ្គលជាម្ចាស់ផ្ទះ ១ ភ្នំដីគឺចូលិណយ្យបុគ្គល ១ ។
 ម្ចាស់ប្រាហ្មណ៍ ចុះភ្នំដីគឺជាហុនយ្យបុគ្គល តើដូចម្តេច ។

ឥឡ ព្រាហ្មណ យស្ស ភេ ហោន្តិ មាតាភិ វ មីតាភិ វ
 អយំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ អាហុនេយ្យត្តិ តំ តំស្ស
 ហេតុ អាតារាយំ ព្រាហ្មណ អាហុនោ សម្ពុតោ
 តស្មា ពាយំ អាហុនេយ្យត្តិ សក្កតា តុកតា មារេតា
 បូជេតា សម្មា សុខំ បរិហានេតោ ។ តតោ ម
 ធា ព្រាហ្មណ គហមតត្តិ ។ ឥឡ ព្រាហ្មណ យស្ស
 ភេ ហោន្តិ មុត្តាភិ វ មាតាភិ វ វាសាភិ វ
 មេស្សាភិ វ អយំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ គហមតត្តិ
 តស្មា ពាយំ គហមតត្តិ សក្កតា តុកតា មារេតា
 បូជេតា សម្មា សុខំ បរិហានេតោ ។ តតោ ម
 ព្រាហ្មណ ធម្មិណេយ្យត្តិ ។ ឥឡ ព្រាហ្មណ យ
 ភេ សមណាព្រាហ្មណា មធម្មមាណា^(១) មជ្ជិកា
 ទន្តិសោតេ វិជ្ជា ឯកមត្តានំ ធម្មិណិ
 ឯកមត្តានំ សមេន្តិ ឯកមត្តានំ វិជ្ជាមេន្តិ
 អយំ វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ ធម្មិណេយ្យត្តិ តស្មា

១ ម. បញ្ជីពា ។

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដទៃទៀតយោង គ្រូជាមាតា ឬ មិត្ត របស់បុគ្គល
 ណាក្នុងលោកនេះ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា ភ្នំធីតាហុនេយ្យ-
 បុគ្គល (របស់បុគ្គលនោះ) មិនឈឺទេនោះ តើព្រះហេតុអ្វី ម្នាល
 ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះបុគ្គលនោះ ដែលបានក៏ធម៌ដោយសារមាតាមិត្ត
 នោះ ហេតុនោះ ភ្នំធីតាហុនេយ្យបុគ្គលនោះ បុគ្គលគួរធ្វើសក្ការៈ
 គោរព រាប់អាន ឬជា កេរ្តិ៍ បម្រើច្បាស់ដោយប្រពៃ ។ ម្នាល
 ព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្នំធីតាបុគ្គលជាម្ចាស់ផ្ទះ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
 ដទៃទៀតយោង គ្រូជាកូន ឬប្រពន្ធ ឬ ខ្ញុំ ឬក៏ អ្នកបម្រើ របស់
 បុគ្គលណា ក្នុងលោកនេះ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា ភ្នំធីតាបុគ្គល
 ជាម្ចាស់ផ្ទះរបស់បុគ្គលនោះ ព្រោះហេតុនោះ ភ្នំធីតាបុគ្គលជាម្ចាស់
 ផ្ទះ បុគ្គលគួរធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន ឬជា កេរ្តិ៍ បម្រើច្បាស់
 ដោយប្រពៃ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្នំធីតាចិត្តិណេយ្យបុគ្គល តើ
 ដូចម្តេច ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ សមណៈ ឬ ព្រាហ្មណ៍ណា ក្នុងលោកនេះ
 ជាអ្នករៀនសូត្រចាកសេចក្តីប្រវែង ធីតិសេចក្តីប្រមាទ មិត្តទៅក្នុងទុក្ខ
 ធីតិសោច្ចៈ ទូន្មានខ្លះចិត្តមួយ ម្លប់ខ្លះចិត្តមួយ លែកខ្លះចិត្តមួយ ម្នាល
 ព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា ភ្នំធីតាចិត្តិណេយ្យបុគ្គល ព្រោះហេតុនោះ

របបបណ្ណសារ មហាយញ្ញ្យ

ចាយ ឧត្តរិណយ្យត្តិ សន្តត្វា តុកត្វា មាទេត្វា
 ប្រដេត្វា សម្មា សុចំ បរិហានត្វា ។ ឥម ខោ
 ព្រាហ្មណ គយោ អត្តំ សន្តត្វា តុកត្វា មាទេត្វា ប្រដេត្វា
 សម្មា សុចំ បរិហានត្វា ។ អរិម ខោ បទ ព្រាហ្មណ
 ករដ្ឋត្តិ កាលេន កាលំ ឧត្តរេត្វា កាលេន
 កាលំ អដ្ឋុបេត្តិត្វា កាលេន កាលំ ធិត្វាប-
 ត្វោ កាលេន កាលំ ធិត្តិបិត្វោតិ ។ ឃីវ វុត្ត
 ឧត្តតសរិកេ ព្រាហ្មណោ ភតវដ្ឋំ ឃីតនកេន អតិ-
 ក្កដំ កេ តោតម ។ មេ ។ ឧចាសតំ មំ កវ
 កេតមោ ចាវតុ អដ្ឋតត្ត ចានុបេតំ សរណំ តតំ
 ឃីសាហំ កេ តោតម បញ្ច ឧសតសតាធិ មុញ្ញាមិ
 ជីវិតំ ធមិ បញ្ច វច្ឆតសតាធិ មុញ្ញាមិ ជីវិតំ
 ធមិ បញ្ច វច្ឆតសតាធិ មុញ្ញាមិ ជីវិតំ ធមិ
 បញ្ច អជសតាធិ មុញ្ញាមិ ជីវិតំ ធមិ បញ្ច ឧវត្តសតាធិ
 មុញ្ញាមិ ជីវិតំ ធមិ ហវិតាធិ ថេវ ភិណាធិ ទានុ
 សីតាធិ ច ចាធិយាធិ ចវុត្ត សីតោ ច ធមសំ
 វតោ ឧបវាយត្វតិ ។

របបបណ្ណសារ មហាយញ្ញ្យ

ភ្លើងភ័ក្តិណយ្យបុគ្គលនេះ បុគ្គលត្វរិទ្ធិសត្វាៈ គោរព រាប់អាន បូជា
 រក្សា បម្រើឲ្យល្អដោយច្រៀត ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ភ្លើង ព ប្រការ
 នេះឯង បុគ្គលត្វរិទ្ធិសត្វាៈ គោរព រាប់អាន បូជា រក្សា បម្រើ
 ឲ្យល្អដោយច្រៀត ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ចំណែកឯភ្លើងសេនេសោក
 បុគ្គលក៏គួរដុតតាមកាលត្វ បង្គំខំមើលតាមកាលត្វ ឆ្ងល់ក៏តាមកាល
 ត្វ គួរដុតដាក់តាមកាលត្វ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ក្រាស់
 យ៉ាងនេះហើយ គួរសិរិព្រាហ្មណ៍ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគដូច្នោះថា បត់ក្រព្រះភាគបដិចំរើន ភ្នំច្បាស់ណាស់ ។ មេ ។
 សូមព្រះភាគម ដ៏ចំរើន ចាំទុកឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គថា ជាបុរសក ដល់ទូរ
 សរណៈស្មើដោយជីវិត ចាប់ដើម កាំដឹកដំថ្មីនេះទៅ បត់ក្រព្រះភាគម
 ដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គខ្ញុំ ខឹងលែងគោបុ ៥០០ ឲ្យជីវិត ខឹងលែងកូន
 គោឈ្មួល ៥០០ ឲ្យជីវិត ខឹងលែងកូនភាញី ៥០០ ឲ្យជីវិត ខឹង
 លែងតែព ៥០០ ឲ្យជីវិត ខឹងលែងសត្វកែ ៥០០ ឲ្យជីវិត ចូរសត្វ
 ចាំនិទាន វំរាស៊ីស្តេវទ្ធិផង ថ្វីកខិតដាក់ផង ចាំនិទ្យល់ដីត្រដាក់
 ចូរចក់ផ្សាយ ដល់ចូកសត្វចាំនិទានចុះ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទូរវិញ្ញយស្ស សង្កតិយោ

(៤៥) សត្តិមា កិច្ចវេ សញ្ញា ភាវិតា ឧប្បាសិ-
 កតា មហាប្បណ ហោត្តិ មហានិស័សា អមតោភតា
 អមតបរិយោសាទា ។ កតមា សត្ត ។ អស្មក-
 សញ្ញា មរណសញ្ញា អាហារេ បដិគ្គានសញ្ញា សទ្ធ-
 ណោកោ អនតិវនសញ្ញា អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ច-
 បុត្តសញ្ញា ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញា ។ ឥមា ខោ
 កិច្ចវេ សត្ត សញ្ញា ភាវិតា ឧប្បាសិកតា
 មហាប្បណ ហោត្តិ មហានិស័សា អមតោភតា អមត-
 បរិយោសាទាតិ ។

(៤៦) សត្តិមា កិច្ចវេ សញ្ញា ភាវិតា
 ឧប្បាសិកតា មហាប្បណ ហោត្តិ មហានិស័សា
 អមតោភតា អមតបរិយោសាទា ។ កតមា
 សត្ត ។ អស្មកសញ្ញា មរណសញ្ញា

សុត្តន្តបិដក អង្គទូរវិញ្ញយស្ស សង្កតិយោ

(៤៥) ខ្ញុំលក្ខណ៍ទាំងឡាយ សញ្ញា (សេចក្តីសំគាល់)នេះមាន ៧
 ប្រការដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឱ្យច្រើនហើយ វែមនិមានផលច្រើន មានភាវិតសិរ្សច្រើន ជាគុណឈមទៅរកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វាន
 ជាបំរុងផុត ។ សេចក្តីសំគាល់ ៧ ប្រការ គឺដូចខ្ញុំចូរ ។ គឺសេចក្តី
 សំគាល់ថា មិនស្អាត ១ សេចក្តីសំគាល់ក្នុងការស្តាប់ ១ សេចក្តីសំ-
 គាល់ក្នុងការចាំជាបស់គួរឆ្លើម ១ សេចក្តីសំគាល់ក្នុងលោកចាំក្នុង
 ជា មិនគួរក្រែកអី ១ សេចក្តីសំគាល់ថា មិនខ្សោយ ១ សេចក្តីសំគាល់
 ថាជាទុក្ខ ក្នុងការមិនខ្សោយ ១ សេចក្តីសំគាល់ថា មិនមែនរបស់ខ្លួនក្នុង
 របស់ជាទុក្ខ ១ ។ ខ្ញុំលក្ខណ៍ទាំងឡាយ សេចក្តីសំគាល់ ៧ ប្រការនេះនឹង
 ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឱ្យច្រើនហើយ វែមនិមានផលច្រើន មាន
 ភាវិតសិរ្សច្រើន ជាគុណឈមទៅរកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជា
 បំរុងផុត ។

(៤៦) ខ្ញុំលក្ខណ៍ទាំងឡាយ សញ្ញា ៧ ប្រការនេះ ដែលបុគ្គល
 ចំរើនហើយ ធ្វើឱ្យច្រើនហើយ វែមនិមានផលច្រើន មានភាវិតសិរ្ស
 ច្រើន ជាគុណឈមទៅរកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាបំរុងផុត ។
 សញ្ញា ៧ ប្រការ គឺដូចខ្ញុំចូរ ។ គឺអស្មកសញ្ញា ១ មរណសញ្ញា ១

បរិបទបណ្ណសារ មហាយាន

អាហារេ បដិក្កុលសញ្ញា សព្វលោកេ អនកិរតសញ្ញា
 អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចេ ធុត្តសញ្ញា ធុត្តេ អនត្ត-
 សញ្ញា ។ អសុគសញ្ញា កិក្កុវេ កាវិតា ធិហុលីកតា
 មហាប្លណ ហោតិ មហាធិសំសា អមតោតជា អមត-
 បរិយាសាបាតិ ឥតិ ។ បរេនតំ វ្រតំ កិក្កោតំ បដិច្ច
 វ្រតំ អសុគសញ្ញាបរិចិគេយ កិក្កុវេ កិក្កុវោ ចេតសា
 ធិហុលី វិហារតោ មេដុនធម្មសមាបត្តិយោ ចិត្តំ
 បដិលីយតិ បដិក្កុដ្ឋតិ(១) បដិវត្តតិ(២) ន សម្មសារីយតិ
 ឧបេត្វា វា ចាដិក្កុល្យតា វា សណ្ឋាតិ សេយ្យថាបិ
 កិក្កុវេ ក្កុដ្ឋបត្តំ វា ញាធុនុលំ វា អត្តិម្ហំ បត្តិវត្តំ
 បដិលីយតិ បដិក្កុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន សម្ម-
 សារីយតិ ។ ឧបេត្វា វា ចាដិក្កុល្យតា វា សណ្ឋាតិ
 ចេតសា ធិហុលី វិហារតោ មេដុនធម្មសមាបត្តិយោ
 ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិក្កុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន សម្ម-
 សារីយតិ ឧបេត្វា វា ចាដិក្កុល្យតា វា សណ្ឋាតិ

១ ១. ច. បដិវត្តតិ ។ ២ ១. បដិវត្តតិ ។

បរិបទបណ្ណសារ មហាយាន

អាហារេ បដិក្កុលសញ្ញា ១ សព្វលោកេ អនកិរតសញ្ញា ១ អនិច្ចសញ្ញា ១
 អនិច្ចេ ធុត្តសញ្ញា ១ ធុត្តេ អនត្តសញ្ញា ១ ។ កាត្យថា ម្ចាស់កំតុ
 ចាំនិច្ចយ អសុគសញ្ញា ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឱ្យច្រើនហើយ
 វែមនិមានផលច្រើន មានអនិច្ចសញ្ញាច្រើន ជាអុណឈមទៅក្រចេះខ្លាំង
 មានព្រះនិព្វានជាចំបំផុត ដូច្នេះនេះឯង គឺជាគរុទានពាលហើយ បុរ
 តាក្យដែលគឺជាគរុពាលហើយខ្លះ តើព្រោះស្រ្តីយោក្សី ម្ចាស់
 ភិក្ខុចាំនិច្ចយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអសុគសញ្ញារឿយ ។ ហើយ
 ចំក្កុវែមនិច្ច ខ្លះ បែរចេញ ចាកការដួបប្រសព្វដោយមេដុនធម្ម មិនលា
 វិញរឿយ សេចក្តីព្រឺឆើយកន្តើយក្តី ការក្តើមរក្តើមក្តី វែមនិចាំនិច្ចរឿន
 ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិច្ចយ ប្រៀបដូចស្វាបមាន់ ឬ ទងសរសៃ ដែលបុគ្គល
 ដាក់ចុះក្នុងភ្លើង វែមនិច្ច ខ្លះ រឺរឿន មិនលាវិញរឿយ មាន
 ឧបាយានិណមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិច្ចយ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអសុគ-
 សញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចំក្កុវែមនិច្ច ខ្លះ បែរចេញ ចាកការ
 ដួបប្រសព្វដោយមេដុនធម្ម មិនលាវិញរឿយ សេចក្តីព្រឺឆើយកន្តើយក្តី
 ការក្តើមរក្តើមក្តី វែមនិចាំនិច្ចរឿន ក៏មានឧបាយ យានិទោឯង

សចេ កិក្ខុវេ កិក្ខុនោ អសុភសញ្ញា បរិច្ចេនេ ចេតសា
 តហុវំ វិហរតា មេ ផុទេធម្មសមាបត្តិណោ ចិត្តំ
 អនុសន្នតិ អប្បាធិក្ករាជ្យតា វា សណ្ឋានិ វេទិតព្វ-
 មេតំ កិក្ខុវេ កិក្ខុនា អភាវិតា មេ អសុភសញ្ញា
 មត្តិ មេ បុព្វេនាមំ វិសេសោ អប្បត្តំ មេ ភាវនា-
 ជលត្តិ ឥតិហ តត្ថ សម្មជានោ ហោតិ សចេ មន
 កិក្ខុវេ កិក្ខុនោ អសុភសញ្ញា បរិច្ចេនេ ចេតសា តហុវំ
 វិហរតា មេ ផុទេធម្មសមាបត្តិណោ ចិត្តំ បដិវាយតិ
 បដិកុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ ឧបេត្តា
 វា ចាធិក្ករាជ្យតា វា សណ្ឋានិ វេទិតព្វមេតំ កិក្ខុវេ
 កិក្ខុនា ភាវិតា មេ អសុភសញ្ញា មត្តិ មេ បុព្វេនាមំ
 វិសេសោ មត្តំ មេ ភាវនាជលត្តិ ឥតិហ តត្ថ សម្ម-
 ជានោ ហោតិ ។ អសុភសញ្ញា កិក្ខុវេ ភាវិតា តហុវិ-
 តេនា មហាជ្ជល ហោតិ មហាជិសំសា អមរតាតនា

ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ កិក្ខុមានចិត្តសន្សំអសុភសញ្ញា ឃើញ ១
 ហើយ ចិត្តនៅតែគ្រាប់នៅរកការផ្តួចប្រសព្វដោយមេផុទេធម្ម ឬ ការមិន
 ធ្វើមរោម នៅតែតាំងឡើងបាន ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ម៉ាលើវត្ត កិក្ខុ
 ធម្មវិជីវា អសុភសញ្ញា អញ្ជប់វែន មិនទាន់បានទេ កាលទាំងដើមនឹង
 កាលទាំងចុង របស់អញ្ជប់វែនប្លែកគ្នាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់អញ្ជប់
 មិនទាន់សម្រេចទេ ក៏គិតសាសនានេះ វែមនឹងជាអ្នកជីវិតច្បាស់ ក្នុង
 អសុភសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នោះ ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ តែបើកិក្ខុ
 មានចិត្តសន្សំអសុភសញ្ញា ឃើញ ១ ហើយ ចិត្តក៏ឃ្លា ខ្លួន បែរចេញ
 ចាកការផ្តួចប្រសព្វដោយមេផុទេធម្ម មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយ
 កន្តើយក្តី ការធ្វើមរោមក្តី ក៏តាំងឡើង ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ ម៉ាលើ
 វត្ត កិក្ខុធម្មវិជីវា អសុភសញ្ញា អញ្ជប់វែនបានហើយ កាលទាំង
 ដើមនឹងកាលទាំងចុង របស់អញ្ជប់វែន សេចក្តីប្លែកគ្នា ផលនៃការ
 ចំរើន អញ្ជប់វែនសម្រេចហើយ ក៏គិតសាសនានេះ វែមនឹងជាអ្នកជីវិត
 ច្បាស់ក្នុងអសុភសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។ កិរិយាស្រពាចា
 ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ អសុភសញ្ញា ដែលកិក្ខុចំរើនហើយ ធ្វើឱ្យច្រើន
 ហើយ មានផលប្រឹង មានលទ្ធិសិរ្សច្រើន លមនៅតែព្រងើយត្រង់

បឋមចក្ខុសព មហាយត្តវច្ឆ

បឋមចក្ខុសពសាទាតិ សតិ យដ្ឋំ វុត្តំ សនទេតំ
 បដិច្ច វុត្តំ ។ មរណសញ្ញា កិត្តុវេ ភាវិតា
 តហ្មលំភកា មហាជ្ជណ ហោតិ មណទិសំសា
 អមតោគណ អមតមរិយោសាទាតិ សតិ ។ ខោ បទេតំ
 វុត្តំ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ មរណសញ្ញាបរិច្ចេទេ
 កិត្តុវេ កិត្តុវោ ចេតសា តហ្មលំ វិហារោ ជីវិត-
 ធិកាភ្នំយោ ចិត្តំ មជ្ឈិមនិ បដិសុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ
 ន សម្បសារិយនិ ឧបេត្តា វា ចាដិស្វល្យតា វា
 សណ្ឋាតិ សេយ្យជាបិ កិត្តុវេ កុត្តុជបត្តំ វា ញិ-
 ទព្វលំ វា អត្តិម្ហិ បត្តិវត្តំ មជ្ឈិមនិ បដិសុដ្ឋតិ
 បដិវត្តតិ ន សម្បសារិយនិ ឋវមេវ ខោ កិត្តុវេ កិត្តុវោ
 មរណសញ្ញាបរិច្ចេទេ ចេតសា តហ្មលំ វិហារោ ជីវិត-
 ធិកាភ្នំយោ ចិត្តំ មជ្ឈិមនិ បដិសុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន
 សម្បសារិយនិ ឧបេត្តា វា ចាដិស្វល្យតា វា សណ្ឋាតិ
 សរេ កិត្តុវេ កិត្តុវោ មរណសញ្ញាបរិច្ចេទេ ចេតសា

បឋមចក្ខុសព មហាយត្តវច្ឆ

មានព្រះនិព្វានជាចំបងដូច្នោះ ដែលកថាគតពោលហើយ ពាក្យខ្ពង់
 កថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។ ពាក្យថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មរណសញ្ញា ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឱ្យច្រើន
 ហើយ មែនមានផលច្រើន មានអាទិសិទ្ធិច្រើន ជាតុណ្ហយមទៅរក
 ព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាចំបងដូច្នោះនេះឯង កថាគតពោល
 ហើយ ចុះពាក្យដែលកថាគតពោលហើយខ្ពង់ គឺព្រះអាស្រ័យហេតុ
 អ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំមរណសញ្ញា
 រឿយៗហើយ ចិត្តមែនឆ្ងៃ ខ្លះ បែរចេញ ចាកការព្រឹក្សា ក្នុងជីវិត
 មិនលាវិញ្ញាឡើយ សេចក្តីព្រះនិយកន្ត្រៃយក្តី ការភ្លើមរអើមក្តី រមែង
 កាំងរឿង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចស្វាបមាន់ ឬ ទឹកសរសៃ
 ដែលបុគ្គលដាក់ចុះក្នុងភ្នែង មែនឆ្ងៃ ខ្លះ រឿង មិនលាវិញ្ញាឡើយ
 មានបមាយាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ
 មរណសញ្ញារឿយៗ ហើយ ចិត្តមែនឆ្ងៃ ខ្លះ បែរចេញចាកការ
 ព្រឹក្សាក្នុងជីវិត មិនលាវិញ្ញាឡើយ សេចក្តីព្រះនិយកន្ត្រៃយក្តី ការភ្លើម
 រអើមក្តី រមែងកាំងរឿង មានបមាយាងនោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំមរណសញ្ញារឿយៗ ហើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស សន្តតនិទាន

ឥហុកំ វិហារោ ធីវិនិកុដ្ឋិយោ ចិត្តំ អនុសច្ចតិ
 អប្បាដិត្តុក្សតា កំ សណ្ឋាតិ វេទិតទ្វមេតំ កិត្តុវេ
 កិត្តុនា កាវិតា មេ មរណសញ្ញា មត្តិ មេ
 បុត្រេនាមំ វិសេសោ អម្បត្តំ មេ ភាវនាដណ្ឋិ
 ភតិហ ឥត្ត សម្បជានោ ហោតិ សចេ មន
 កិត្តុវេ កិត្តុនោ មរណសញ្ញាមិច្ឆេន តេតសា ឥហុកំ
 វិហារោ ធីវិនិកុដ្ឋិយោ ចិត្តំ មជ្ជិយតិ មជ្ជិ-
 ក្សត្តិ មជ្ជិត្តិ ម សម្បសាយតិ ទុបេត្តា កំ
 ចាដិត្តុក្សតា កំ សណ្ឋាតិ វេទិតទ្វមេតំ កិត្តុវេ កិត្តុនា
 កាវិតា មេ មរណសញ្ញា មត្តិ មេ បុត្រេនាមំ
 វិសេសោ មត្តិ មេ ភាវនាដណ្ឋិ ភតិហ ឥត្ត
 សម្បជានោ ហោតិ ។ មរណសញ្ញា កិត្តុវេ
 កាវិតា ឥហុកំ ឥតា មហាជ្ជណ ហោតិ មហា-
 បិសេសោ អមតោគណ អមតមរិយោ សាធាតិ ភតិ
 យន្តំ វត្តំ វេទិតមតិ មជ្ជិត្តុ វត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សន្តតនិទាន

ភិច្ចត្តោវគ្រោច្ឆេវេកោសចក្កិក្រុកាអា កុដិដិក ឬ ការបំណុលអើម
 នៅភិកាំងឡើងបាន ម្ចាស់ភិកុំបាំងឡាយ ដំណើរមុះ ភិកុំប្បដិដីថា
 មរណសញ្ញា អញចំរើនមិនបានទេ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុង
 របស់អញ មិនបានប្លែកគ្នាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់អញមិនបានសម្រេច
 ទេ ភិកុំប្បសាសនានេះ វែមនឹងអ្នកដឹងខ្លួន ក្នុងមរណសញ្ញានោះ ដោយ
 ប្រការដូច្នោះ ម្ចាស់ភិកុំបាំងឡាយ តែបើ ភិកុំមានចិត្តសង្ស័យមរណ-
 សញ្ញារឿយៗហើយ ចិត្តវែមនឹងឆ្ងៃ ឬ បែរចេញចាកការក្រុកាអា កុដិ
 ដិក មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយកន្តើយក្តី ការបំណុលអើមក្តី កំ
 តាំងឡើង ម្ចាស់ភិកុំបាំងឡាយ ដំណើរមុះ ភិកុំប្បដិដីថា មរណសញ្ញា
 អញចំរើនបានហើយ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មាន
 សេចក្តីប្លែកគ្នា ផលនៃការចំរើនរបស់អញសម្រេចហើយ ភិកុំប្បសាស-
 នានេះ វែមនឹងអ្នកដឹងខ្លួន ក្នុងមរណសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នោះ
 កំបាស្សណាថា ម្ចាស់ភិកុំបាំងឡាយ មរណសញ្ញាដែលភិកុំបានចំរើន
 ហើយ ធ្វើឱ្យច្រើនហើយ វែមនឹងមានផលច្រើន មានការសង្ស័យច្រើន ជា
 គុណឈមទៅវេក្រេនិក្ខាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នោះដែលគេជាគរ
 ពោលហើយ ភាគរុក្ខុះ គេជាគរពោល ព្រោះកាស្រ័យហេតុនេះឯង។

របបបណ្ណសាសន ហោយក្បវន្ត

អាហារ បដិគ្គលសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា តហ្មលី-
 កាតា មហាប្បណ ហោតំ មហាធិស្សសា អមតោកជា
 អមតបរិយោសាបាតំ ឥតិ ខោ បទេតំ វុត្តំ តិញ្ចេតំ
 បដិច្ច វុត្តំ អាហារ បដិគ្គលសញ្ញាបរិច្ឆេទ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ ទេតសា តហ្មលី វិហារតា
 រសតណ្ហាយ ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិកុដ្ឋិតិ បដិវត្តតិ
 ធម សម្មសារីយតិ ឧបេត្វា វា ចាដិគ្គល្យតា វា
 សណ្ឋានិ សេយ្យតាបិ ភិក្ខុវេ ត្យត្តុដមត្តំ វា ញា-
 ណទុលំ វា អត្តិម្ហិ បត្តិវត្តំ បដិលីយតិ បដិកុដ្ឋិតិ បដិ-
 វត្តតិ ធម សម្មសារីយតិ ឧបេត្វា វោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ
 អាហារ បដិគ្គលសញ្ញាបរិច្ឆេទ ទេតសា តហ្មលី
 វិហារតា រសតណ្ហាយ ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិកុដ្ឋិតិ
 បដិវត្តតិ ធម សម្មសារីយតិ ឧបេត្វា វា ចាដិគ្គល្យតា
 វា សណ្ឋានិ សេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ អាហារ បដិគ្គល-
 សញ្ញាបរិច្ឆេទ ទេតសា តហ្មលី វិហារតា រសតណ្ហាយ
 ចិត្តំ អនុសន្តិ អប្បដិគ្គល្យតា វា សណ្ឋានិ

របបបណ្ណសាសន ហោយក្បវន្ត

ពាក្យថា ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ អាហារ បដិគ្គលសញ្ញា ដែលបុគ្គលចំ-
 រើនហើយ ធ្វើឱ្យច្រើនហើយ វែមនិមានផលច្រើន មានកាតិសឱ្យច្រើន
 ជាគុណឈមទៅគ្រោះឱព្វាន មានគ្រោះឱព្វានជាវិបដុក ដូច្នោះទេឯង
 គឺជាគតបានពោលហើយ ចុះពាក្យដែលគឺជាគតពោលហើយខ្លះ ក៏
 ព្រោះគាស្រីយៈហេតុអ្វី ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចំណូលសន្សំ
 អាហារ បដិគ្គលសញ្ញារឿយ ៗ ហើយ ចិត្តវែមនិព្រៃ ខ្លះ បែរចេញចាក
 សេកណ្ណ (ចំណង់ក្នុងសេ) មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយកង្ហើយក្តី
 ការង្គើមរើមក្តី វែមនិព្រៃឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ ប្រៀបដូចស្លាបមាន់
 ឬធនិសវិស ដែលបុគ្គលជាតំបុកក្នុងភ្នំ វែមនិព្រៃ ខ្លះ ឆ្ងាយ មិនលា
 វិញឡើយ មានមហាយានិណមិញ ម្ចាស់ ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ ភិក្ខុមានចំណូល
 សន្សំតាហរ បដិគ្គលសញ្ញារឿយ ៗ ហើយ ចិត្តវែមនិព្រៃ ខ្លះ បែរចេញ
 ចាកសេកណ្ណ មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយកង្ហើយក្តី ការង្គើមរើម
 ក្តី វែមនិព្រៃឡើយព្រម មានមហេយ្យយានិណវង ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ
 ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចំណូលសន្សំតាហរ បដិគ្គលសញ្ញារឿយៗហើយ តែ
 ចិត្តនៅតែប្រាច់ទៅសេកណ្ណ ឬការង្គើមរើមនៅតែព្រៃឡើយ

សុត្តនិបិដក អង្គទ្រង់កាយស្ស សុត្តនិបិដក

វេទិត្តមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា អភាវិតា មេ
 អាហារេ បដិគ្គយសញ្ញា ធម្មំ មេ បុព្វេនាម
 វិសេសោ អប្បត្តំ មេ ភាវនាដលន្តំ ឥតិហ
 តត្ថ សម្បជានោ ហោតិ សទេ មទ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា អាហារេ បដិគ្គយសញ្ញា បរិចិត្តេ
 ទេតសា ពហុលំ វិហារេតា វសន្តោយ ចិត្តំ បដិ-
 រិយតិ ។ មេ ។ ទិវត្តា វា នាដិគ្គយតា វា
 សណ្ឋាតំ វេទិត្តមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា ភាវិតា មេ
 អាហារេ បដិគ្គយសញ្ញា ធម្មំ មេ បុព្វេនាម
 វិសេសោ បត្តំ មេ ភាវនាដលន្តំ ឥតិហ តត្ថ
 សម្បជានោ ហោតិ ។ អាហារេ បដិគ្គយសញ្ញា
 ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលំតតា មហាដ្ឋលា ហោតិ
 មហាជិវសា អមតោតនា អមតបរិយោសាទាតិ
 ឥតិ យន្តំ ត្រិះ ឥទមេតំ បដិច្ច វត្តំ ។

សុត្តនិបិដក អង្គទ្រង់កាយ សុត្តនិបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុធម្មវិជ្ជា អាហារេ បដិគ្គយសញ្ញា
 អញ្ជូចរើនមិនទាន់បានទេ កាលទាន់ដើមនឹងកាលទាន់ចុងរបស់អញ មិន
 ទាន់ប្លែកគ្នាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់អញ មិនទាន់សម្រេចទេ ភិក្ខុគង
 សាសនានេះ វែងដំណើរដ៏វែង គង់អាហារេ បដិគ្គយសញ្ញា នោះ
 ដោយប្រការដូច្នោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអាហារេ
 បដិគ្គយសញ្ញាជឿយ ។ ហើយ ចិត្តកំរិត្យាភារសណ្ឋា ។ មេ ។ វេសចក្កិ
 ព្រះនើយកន្លើយក្តី ការខ្ចីមរតើមក្តី ក៏ទាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ដំណើរនេះ ភិក្ខុធម្មវិជ្ជា អាហារេ បដិគ្គយសញ្ញា អញ្ជូចរើនហើយ
 កាលទាន់ដើមនឹងកាលទាន់ចុងរបស់អញ ទាន់សេចក្តីប្លែកគ្នា ផលនៃ
 ការចំរើនរបស់អញបានសម្រេចហើយ ភិក្ខុគងសាសនានេះ វែង
 ដំណើរដ៏វែង គង់អាហារេ បដិគ្គយសញ្ញានោះ ដោយប្រការ ដូច្នោះ
 ឯង ។ ក៏ពាក្យណាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាហារេ បដិគ្គយ-
 សញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យប្រើទេហើយ វែងមាន
 ផលច្រើន មានអាទិសិទ្ធិច្រើន ជាគុណឈរនៅក្រៅទិព្វាន មាន
 ព្រះទិព្វានជាទីបំផុត ដូច្នោះ ដែលគេថាគរពាលហើយ ពាក្យនេះ
 គេថាគរពាលហើយ ព្រោះគោត្រឹមហេតុនេះឯង ។

បឋមចក្ខុវិស័យ មហាយក្ខន្ធវិស័យ

សព្វលោកេ អនតិវតសញ្ញា កិច្ចវេ ពារិតា ពហុលី-
 កតា មហាប្បលា ហោតិ មហានិសីសា អបតោកតា
 អមតបរិយោសាណាតិ វតិ ទោ បទេតំ វុត្តំ តិវោតំ
 បដិទ្ធិ វុត្តំ សព្វលោកេ អនតិវតសញ្ញាបរិច័តេន
 កិច្ចវេ កិច្ចវេ ទេតសា ពហុលី វិហារតា លោកេ
 ចិត្តេសុ ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិកុដ្ឋតិ បដិ-
 វត្តតិ ន សម្មសារីយតិ ឧបេត្តា វា ចាដិក្ខុល្យតា
 វា សណ្ឋាតិ សេយ្យដាមិ កិច្ចវេ កុត្តជបត្តំ
 វា ញ្ញានុទុលំ វា អត្តិមិ បត្តិវត្តំ បដិលីយតិ
 បដិកុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ ឯវេ ទោ
 កិច្ចវេ កិច្ចវេ សព្វលោកេ អនតិវតសញ្ញា-
 បរិច័តេន ទេតសា ពហុលី វិហារតា លោកេ
 ចិត្តេសុ ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិកុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ
 ន សម្ម-
 សារីយតិ ឧបេត្តា វា ចាដិក្ខុល្យតា វា សណ្ឋាតិ
 សទេ កិច្ចវេ កិច្ចវេ សព្វលោកេ អនតិវត-
 សញ្ញាបរិច័តេន ទេតសា ពហុលី វិហារតា លោកេ-
 ចិត្តេសុ ចិត្តំ អនុសទ្ធិតិ អប្បដិក្ខុល្យតា វា សណ្ឋាតិ

បឋមចក្ខុវិស័យ មហាយក្ខន្ធវិស័យ

ពាក្យថា មូលភិក្ខុវាំងឡាយ សព្វលោកេ អនតិវតសញ្ញា ដែលបុគ្គល
 បានចំរើនហើយ ធ្វើឱ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានគាតិសន្យ
 ច្រើន ជាគុណឈមទៅក្រៃព្រះទ័ព្វាន មានព្រះទ័ព្វានជាបីដុំគ ដូច្នោះ
 នេះឯង គង់គុណនោះហើយ ចុះពាក្យដែលគង់គុណហើយ
 នោះ គេព្រោះអាស្រ័យហេតុអ្វី មូលភិក្ខុវាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុ
 មានចិត្តសន្យសព្វលោកេ អនតិវតសញ្ញារឿយ ។ ហើយចិត្តរមែងញ
 ចូរ បែរចេញចាកលោកសន្តិវស មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រឺឆើយ
 កន្លើយក្តី ការក្លើមរមែងក្តី រមែងកាំងឡើង មូលភិក្ខុវាំងឡាយ
 ប្រៀបដូចស្លាបមាន់ ឬទងសរសៃ ដែលបុគ្គលដាក់ចុះក្នុងភ្លើង រមែង
 រួញទូរឡើង មិនលាវិញឡើយ មានបឋមយោធិណាមិញ មូលភិក្ខុ
 វាំងឡាយ ភិក្ខុមានចិត្តសន្យសព្វលោកេ អនតិវតសញ្ញា រឿយ ។
 ហើយ ចិត្តរមែងញចូរ បែរចេញចាកលោកសន្តិវស មិនលាវិញ
 ឡើយ សេចក្តីព្រឺឆើយកន្លើយក្តី ការក្លើមរមែងក្តី រមែងកាំងឡើង
 មានបឋមយោធិនោះឯង មូលភិក្ខុវាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុ
 មានចិត្តសន្យសព្វលោកេ អនតិវតសញ្ញារឿយ ។ ហើយ កែចិត្តទៅ
 ក្រៃព្រោះទៅកលោកសន្តិវស ឬលាមិនក្លើមរមែង ទៅកាំងឡើងបាន

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាងវាយស្ស សុត្តនិទាន

វេទិត្យមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា អភាវិតា មេ
 សព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញា មត្តិ មេ មុទ្ធជាបរំ
 វិសេសោ អប្បត្តំ មេ ភាវិតាជលន្តិ ឥតិហ
 តត្ថ សម្មជាតោ ហោតិ សចេ បទ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោ សព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញាបរិចិគេន
 ពេតសា តហុលំ វិហារេតោ លោកចិវត្តសុ ចិត្តំ
 បដិលីយេតិ បដិកុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ម សម្មសារីយតិ
 ឧបេក្ខា វ ចាដិក្ខុឈរតា វ សណ្ឋានិ វេទិត្យ-
 មេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា ភាវិតា មេ សព្វលោកេ
 អនភិវតសញ្ញា មត្តិ មេ មុទ្ធជាបរំ វិសេសោ មត្តិ
 មេ ភាវិតាជលន្តិ ឥតិហ តត្ថ សម្មជាតោ
 ហោតិ ។ សព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញា ភិក្ខុវេ
 ភាវិតា តហុលីកតា មហាជ្ឈលោ ហោតិ មហានិ-
 សិសោ អមតោគតា អមតបរិវោសោចាតិ ឥតិ
 យេន្តំ វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាងវាយ សុត្តនិទាន

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុអប្បវិទីនីជា សព្វលោកេ អនភិវត-
 សញ្ញា អញ្ជប់រើន មិនទាន់បានទេ កាលទាន់ដើមទឹកកាលទាន់ចុង
 របស់អញ្ជមិនទាន់ប្លែកគ្នាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់អញ្ជ មិនទាន់
 សម្រេចទេ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ វេមនីជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក្នុងសព្វលោកេ
 អនភិវតសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេបើ
 ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ សព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តកំព្រើ
 រុ បែរចេញចាកលោកសន្តិវិស មិនហិរញ្ញឡើយ សេចក្តីត្រងើយ
 កង្ហើយក្តី ការរុំម្ហាអ័មក្តី គំរាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរ
 នេះ ភិក្ខុអប្បវិទីនីជា សព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញា អញ្ជប់រើនបាន
 ហើយ កាលទាន់ដើមទឹកកាលទាន់ចុងរបស់អញ្ជ មានសេចក្តីប្លែក
 គ្នា ផលនៃការចំរើនរបស់អញ្ជ បានសម្រេចហើយ ភិក្ខុក្នុងសាសនា
 នេះ វេមនីជាអ្នកដឹងច្បាស់ក្នុងសព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញានោះ ដោយ
 ប្រការដូច្នោះ ។ កំពាក្យណាជា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សព្វ-
 លោកេ អនភិវតសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ធ្វើឱ្យច្រើន
 ហើយ វែលមានផលច្រើន មានកនិសិទ្ធិច្រើន ជាគុណឈមទៅក
 គ្រាន់តែមាន មានគ្រាន់តែមានជាទីបំផុតដូច្នោះ ដែលគេជាអគរពាលហើយ
 ពាក្យនេះ គេជាអគរពាលហើយ ព្រោះពាក្យវែលហេតុនេះឯង ។

បរិបទស្ត្រីសព មហាយត្តវិញ្ញា

អធិច្ចុសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា តហ្មលីតតា មហាប្បណ
 រោតិ មរោទិសំសា អមតោតា អមតបរិយោសាទាតិ
 សតិ វោ បទេតំ វុត្តំ តិព្វោតំ បដិច្ច វុត្តំ អធិច្ចុ-
 សញ្ញាបរិច្ឆេទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ ទេតសា តហ្មលី
 វិហារោ សាគសញ្ញាសិលោកោ ចិត្តំ បដិលីយតិ
 បដិក្សដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ទ សម្បសារីយតិ ទុបេត្តា
 វា ចាដិក្សល្យតា វា សណ្ឋាតិ សេយ្យជាបិ
 ភិក្ខុវេ កុត្តជបត្តំ វា ញាទន្តវំ វា អត្តមិ
 បក្ខិត្តំ បដិលីយតិ បដិក្សដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ទ
 សម្បសារីយតិ ឯវមេវ វោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ អធិច្ចុ-
 សញ្ញាបរិច្ឆេទ ទេតសា តហ្មលី វិហារោ សាគសញ្ញា-
 សិលោកោ ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិក្សដ្ឋតិ បដិវត្តតិ
 ទ សម្បសារីយតិ ទុបេត្តា វា ចាដិក្សល្យតា វា
 សណ្ឋាតិ សទេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ អធិច្ចុសញ្ញាបរិច្ឆេទ
 ទេតសា តហ្មលី វិហារោ សាគសញ្ញាសិលោកោ
 ចិត្តំ អទុសទ្ធាតិ អប្បដិក្សល្យតា វា សណ្ឋាតិ

បរិបទស្ត្រីសព មហាយត្តវិញ្ញា

ពាក្យថ ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងឡាយ អធិច្ចុសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ
 ធ្វើឱ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលប្រឹង មានកាន់សង្ស្រឹម ជាគុណ
 ឈមនៅរក្សានិព្វាន មានព្រានិព្វានជាបិប័ត្តដ្ឋប្បនេនេន គង្គា
 បានពោលហើយ ចុះពាក្យដែលគង្គាគ ពោលហើយ គឺព្រោះ
 ពាក្យយោគុក្ខិ ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ
 អធិច្ចុសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តរមែងរួញ ខ្លះ បែរចេញចាកសាគ
 សញ្ញាទិន្នសេចក្តីសរសើរ មិនហិរិញរឿយ សេចក្តីប្រាណីយកម្ម
 ការខ្ពើមរមែងក្តី រមែងកាំងរឿង ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងឡាយ ប្រៀបដូចស្លាប
 ទាន់ ឬ ទន្សាយស ដែលបុគ្គលដាក់ចុះក្នុងភ្លើង រមែងរួញ ខ្លះ ឆ្ង
 រឿង មិនហិរិញរឿយ មានបទាយានិណមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងឡាយ
 ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអធិច្ចុសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តរមែងរួញ ខ្លះ បែរ
 ចេញចាកសាគសញ្ញាទិន្នសេចក្តីសរសើរ មិនហិរិញរឿយ សេចក្តី
 ប្រាណីយកម្ម ការខ្ពើមរមែងក្តី រមែងកាំងរឿង មានចោមម្ស
 យានិទោនេន ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ
 អធិច្ចុសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ប៉ុន្តែចិត្ត នៅតែក្រចេះនៅ ស្វន្តិកលាគ
 សញ្ញាទិន្នសេចក្តីសរសើរ ឬ ការរមែងខ្ពើមរមែង នៅតែកាំងរឿងបាន

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំងបួន សុត្តន្តបិដក

វេទិត្យមេតំ កិក្ខុវេ កិក្ខុនា អភាវិតា
 មេ អនិច្ចសញ្ញា ធម្មំ មេ មុត្រោបាមំ វិសេសោ
 អម្បត្តំ មេ ភាវនាដលន្តិ ឥតិហ ឥត្ត
 សម្បជានោ ហោតិ សចេ បទ កិក្ខុវេ កិក្ខុនា
 អនិច្ចសញ្ញាមវិចេនន ចេតសា តហុលំ វិហារោ
 ណកសញ្ញាសិលោកេ ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិស្សជ្ជតិ
 បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ ឧបេជ្ជា វា ចាដិស្សឡ-
 កា វា សណ្ឋាតិ វេទិត្យមេតំ កិក្ខុវេ កិក្ខុនា ភាវិតា
 មេ អនិច្ចសញ្ញា ធម្មំ មេ មុត្រោបាមំ វិសេសោ បត្តំ
 មេ ភាវនាដលន្តិ ឥតិហ ឥត្ត សម្បជានោ ហោតិ ។
 អនិច្ចសញ្ញា កិក្ខុវេ ភាវិតា តហុលីកកា មហាជ្ជលា
 ហោតិ មហាជិសីសា អមរោតតា អមតមវិយោសា ចាតិ
 ឥតិ យដ្ឋំ វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំងបួន សុត្តន្តបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុប្បដិទ្ធិថា អនិច្ចសញ្ញាអញ្ញចំរើនមុន
 ទាន់ពុទ្ធសាសនា កាលព្រះអង្គនឹងកាលព្រះបុត្ររបស់អញ មិនទាន់ប្រកាស
 ផលនៃការចំរើនរបស់អញ មិនទាន់សម្រេចទេ ភិក្ខុកុសិលាសទាន
 វែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក្នុងអនិច្ចសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នោះ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអនិច្ចសញ្ញារឿយ ៗ ហើយ ចិត្ត
 ក៏រួញ ខ្លួន បែរចេញទៅក្រៅសញ្ញា មិនស្របចិត្តសរសើរ មិនហរវិញ
 ឡើយ សេចក្តីប្រាសើយគន្លឹយក្តី ការត្រឡប់មកវិញ ក៏វាងវៀង ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុប្បដិទ្ធិថា អនិច្ចសញ្ញាអញ្ញចំរើនពុទ្ធសាសនា
 កាលព្រះអង្គនឹងកាលព្រះបុត្ររបស់អញ ទានសេចក្តីប្រកាស ផលនៃ
 ការចំរើនរបស់អញបានសម្រេចហើយ ភិក្ខុកុសិលាសទាន វែងជាអ្នក
 ដឹងច្បាស់ក្នុងអនិច្ចសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នោះ ៗ ក៏ពាក្យណាថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនិច្ចសញ្ញាដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន
 ហើយ វែងមានផលច្រើន មានតម្លៃច្រើន ជាបុណ្យមហិមា
 ព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នោះ ដែលក្នុងអនិច្ចសញ្ញា
 ហើយ ពាក្យនេះក៏ជាគុណភាពហើយ ព្រោះគេស្រឡាញ់ហើយ ។

ឃប់បណ្តែត មហាយត្ត

អង្គេ ធុត្តសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា តហ្មណីតតា
 មហាបូណា ហោតិ មហានិសំសា អមតោតនា អមត-
 បរិយោសាជាតិ សំតិ វោ បទេតំ វុត្តំ តិក្ខុវេ បដិច្ច
 វុត្តំ អង្គេ ធុត្តសញ្ញាបរិច័នេន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវេ
 ចេតសា តហ្មណី វិហារោ អាលស្សេ តោសដ្ឋេ
 វិស្សដ្ឋិយេ បមាទេ អនុយោតេ អប្បច្ចវេត្តណាយ
 តិក្ខាភយសញ្ញា បក្កបដ្ឋិតា ហោតិ សេយ្យថាបិ
 ធុត្តិក្ខាសំតោ វេនេតេ សាទេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវេ អង្គេ
 ធុត្តសញ្ញាបរិច័នេន ចេតសា តហ្មណី វិហារោ
 អាលស្សេ តោសដ្ឋេ វិស្សដ្ឋិយេ បមាទេ អនុ-
 យោតេ អប្បច្ចវេត្តណាយ តិក្ខាភយសញ្ញា ន បក្ក-
 បដ្ឋិតា ហោតិ សេយ្យថាបិ ធុត្តិក្ខាសំតោ វេនេតេ
 វេនេតេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវេ អង្គេ មេ អង្គេ
 ធុត្តសញ្ញា ធុត្តិ មេ បុត្រេយាបិ វិសេសោ
 អប្បវុត្តំ មេ ភាវិតាជនវុត្តិ សំតិហ តត្ថ
 សអ្សជាយោ ហោតិ សទេ បទ ភិក្ខុវេ

ឃប់បណ្តែត មហាយត្ត

ភិក្ខុវេ ខ្មាលភិក្ខុវេ ធុត្តសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើន
 ហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ វេមនីមានផលច្រើន មានកាមិសិក្ខុច្រើន
 ជាគុណយមទៅគ្រោះនិក្ខាន មានគ្រោះនិក្ខាន ជាវិបុល ដូច្នោះនេះ
 គឺជាគុណពាលហើយ ចុះពាក្យដែលគេបាន ពាលហើយនេះ គឺ
 គ្រោះកស្រីយេតុក្កិ ខ្មាលភិក្ខុវេ ធុត្តសញ្ញា គ្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ
 អង្គេ ធុត្តសញ្ញា រឿយៗហើយ សេចក្តីសំគាល់ ក្នុងការច្នៃប្រែស្ត
 ទម្រង់ ប្រវេសន៍ មិនព្យាយាម មិនចំរើន ថាជាបេសំស្ករាច
 ជំពូក វេមនីកើតឡើង ហាក់ដូចជាជួយដល់ ដែលជាវិស្សដ្ឋិយេ
 ខ្មាលភិក្ខុវេ ធុត្តសញ្ញា ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ អង្គេ ធុត្តសញ្ញា រឿយៗ
 ហើយ សេចក្តីសំគាល់ក្នុងការច្នៃប្រែស្ត ទម្រង់ ប្រវេសន៍ មិន
 ព្យាយាម មិនចំរើន ថាជាបេសំស្ករាចជំពូក នៅក្នុងនិក្ខានកើត
 ឡើង ដូចជាជួយដល់វាទេ ខ្មាលភិក្ខុវេ ធុត្តសញ្ញា ដំណើរនេះ ភិក្ខុ
 គប្បីដឹងថា អង្គេ ធុត្តសញ្ញា អញ្ជើញចំរើនមិនចាត់បានទេ កាលនាគីដើម
 នឹងកាលនាគីបុរិសេសញ្ញា មិនចាត់ប្រែស្តទេ ផលនៃការចំរើនរបស់
 អញ្ជើញមិនចាត់សម្រេចទេ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ វេមនីជាអ្នកដឹងច្បាស់ក្នុង
 អង្គេ ធុត្តសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នោះ ខ្មាលភិក្ខុវេ ធុត្តសញ្ញា គេបើ

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំងបី ឧបទ្វីបនិកាយ ឧបទ្វីបនិកាយ

កិច្ចានុញ្ញាតិ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា បរិច្ចេតនា ចេតសា
 ពហុលំ វិហារតោ អាល្លស្សៈ តោសដ្ឋេ
 វិស្សដ្ឋិយេ បមាទេ អនុយោគេ អប្បក្កវេត្តនាយ
 កិច្ចាកយសញ្ញា បទ្កបដ្ឋិតា ហោតិ សេយ្យជាបិ
 ទុក្ខត្តាសិកេ វជានេ វេទិតព្វមេតំ កិច្ចាវេ
 កិច្ចានុញ្ញាតិ ការិកា មេ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា អត្ថំ មេ
 ធុរ្យោធិបរិ វិសេសោ បត្តំ មេ ការិយាជនវដ្ឋិ ឥតិហ
 តត្ថ បឃ្មជាថា ហោតិ ។ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា
 កិច្ចាវេ ការិកា ពហុលំតតា មហាជ្ជណ ហោតិ
 មហាជិសំសា អមតោគណ អមតបរិយោសាណាតិ ឥតិ
 យុត្តំ វុត្តំ ឥនេមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។ ទុក្ខេ អនត្ត
 សញ្ញា កិច្ចាវេ ការិកា ពហុលំតតា មហាជ្ជណ ហោតិ
 មហាជិសំសា អមតោគណ អមតបរិយោសាណាតិ
 ឥតិ ។ មនេតំ វុត្តំ តិរិល្លតំ បដិច្ច វុត្តំ

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំងបី ឧបទ្វីបនិកាយ ឧបទ្វីបនិកាយ

កិច្ចានុញ្ញាតិ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា ប្រើយៗ ហើយ សេចក្តីសំខាន់ក្នុងការ
 ខ្ញុំល ប្រមូល ទម្រង់ ប្រវែងសេចក្តី មិនព្យាយាម មិនពិបាក ថាជា
 របស់គួរខ្លាចដ៏តិច គឺគិតច្រើន ដូចជាជ្រូកដាវដាវ ម្លូង ម្លូង
 កិច្ចានុញ្ញាតិ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា អត្ថំ មេ
 បានហើយ កាលវាងដើមទំនើកាលវាងចុងរបស់អញ មានសេចក្តីប្លែកគ្នា
 ផលវែងការចំរើន របស់អញ បានសម្រេចហើយ កិច្ចានុញ្ញាតិ មេ
 វែងដាច់ដ៏ច្បាស់ក្នុងអនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា ដោយប្រការដូច្នោះឯង ។
 កំណាច្យណាថា ម្នាលកិច្ចានុញ្ញាតិ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា ដែលបុគ្គល
 បានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ វែងមានផលច្រើន មានការសិរ្ស
 ច្រើន ជាគុណឈមទៅក្រែងចំរើន មានច្រែងចំរើន ជាទំបំផុតដូច្នោះ
 ដែលកថាគត បានពោលហើយ ពាក្យនេះ គឺជាគត ពោលហើយ
 ច្រែងពាក្យស្រើយហេតុនេះឯង ។ កំណាច្យណាថា ម្នាលកិច្ចានុញ្ញាតិ អនិច្ចេ
 អនុក្ខសញ្ញា ដែលបុគ្គល បានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ វែង
 មានផលច្រើន មានការសិរ្សច្រើន ជាគុណឈមទៅក្រែងចំរើន
 មានច្រែងចំរើន ជាទំបំផុត ដូច្នោះនេះ គឺជាគត ពោលហើយ
 ច្បាច្បា ដែលកថាគត ពោលហើយនេះ គឺច្រែង ពាក្យស្រើយហេតុ

ឱត្តេ អនត្តសញ្ញាធវិចិត្តេន វិចិត្តេវ វិគុណោ ចេតសា
 ពហុលំ វិហារោ ឥមស្មិត្តុ សវិញ្ញាណោតេ តោយេ
 ពហំត្វា ច សត្វនិមិត្តេសុ អហត្តិរមមត្តិរមាជាបកតំ
 មាទសំ ហោតិ វិទាសមតិក្កន្តំ សន្តំ សុវិមុត្តំ សចេ
 វិចិត្តេវ វិគុណោ ឱត្តេ អនត្តសញ្ញាធវិចិត្តេន ចេតសា
 ពហុលំ វិហារោ ឥមស្មិត្តុ សវិញ្ញាណោតេ តោយេ
 ពហំត្វា ច សត្វនិមិត្តេសុ អហត្តិរមមត្តិរមាជាបកតំ
 មាទសំ ហោតិ វិទាសមតិក្កន្តំ សន្តំ សុវិមុត្តំ វេទិតត្វា
 មេតំ វិចិត្តេវ វិគុណោ អភាវិតា មេ ឱត្តេ អនត្តសញ្ញា
 នត្តំ មេ មុច្ឆេនាមរំ វិសេសោ អប្បន្តំ មេ ភាវិតា
 ជនរន្តំ ឥតិហ តត្ត សម្មជានោ ហោតិ សចេ មន
 វិចិត្តេវ វិគុណោ ឱត្តេ អនត្តសញ្ញាធវិចិត្តេន ចេតសា
 ពហុលំ វិហារោ ឥមស្មិត្តុ សវិញ្ញាណោតេ តោយេ
 ពហំត្វា ច សត្វនិមិត្តេសុ អហត្តិរមមត្តិរមាជាបកតំ
 មាទសំ ហោតិ វិទាសមតិក្កន្តំ សន្តំ សុវិមុត្តំ

ម្នួលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ ខុក្ខ អនត្តសញ្ញា រឿយៗ
 ហើយ ចិត្តកំរើមនៃប្រាសាទអហត្តិរមមត្តិរមាជាបកតំ ក្នុងកាយដែល
 ពន្លឺញាណានេះផង ក្នុងនិមិត្តទាំងឡាយនៃក្រៅផង ជាចិត្តកម្មនិមិត្តវិញ
 ព ប្រការ ស្ងប់ម្ខាស់ (ចាកសត្រូវឆ្អឹងលេស) ផុតស្រឡះដោយប្រក
 (ចាកមុខវិមុត្តិ) ម្នួលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំខុក្ខ
 អនត្តសញ្ញា រឿយៗ ហើយ តែចិត្តនៅតែមិនប្រាសទៅអហត្តិរមមត្តិរ
 មាជាបកតំ ក្នុងកាយដែលពន្លឺញាណានេះផង ក្នុងនិមិត្តទាំងឡាយ
 ក្រៅផង មិនកម្មនិមិត្តវិញ ព ប្រការ មិនស្ងប់ម្ខាស់ មិនផុតកុក្កុស្រឡះ
 ដោយប្រកែក ម្នួលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុធម្មវិធីជាអនត្ត-
 សញ្ញា អញ្ជូននៃមិនពាន់ពាន់ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់
 អញ្ជូន មិនខានប្រកែក ផលនៃការចំរើមរបស់អញ្ជូន មិនពាន់សម្រេច
 ទេ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាលានោះ វេទិតជាអ្នកដឹងច្បាស់ក្នុងខុក្ខ
 អនត្តសញ្ញានោះ ដោយប្រការផ្សេងៗ ម្នួលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើភិក្ខុមានចិត្ត
 សន្សំ ខុក្ខ អនត្តសញ្ញា រឿយៗ ហើយ ចិត្តកំរើមចាកអហត្តិរមមត្តិរ
 មាជាបកតំ ក្នុងកាយដែលពន្លឺញាណានេះផង ក្នុងនិមិត្តទាំងឡាយក្រៅ
 ផង ចិត្តកម្មនិមិត្តវិញ ព ប្រការស្ងប់ម្ខាស់ ផុតស្រឡះដោយប្រក

វេទិកាទ្វយោគី កំភូតេ កំភូតា ភាវិតា មេ ធុត្តេ
 អនត្តសញ្ញា អត្ថំ មេ ធុត្តេ បរិសេសោ បត្តំ មេ
 ភាវិតា បរិសេសំ កំភូតេ កត្ត សម្មជាតោ ហោតិ ។ ធុត្តេ
 អនត្តសញ្ញា កំភូតេ ភាវិតា ពហុនីកតា មហាប្បណ
 ហោតិ មហានិសំសា អមតោគណា អមតបរិយោសាណាតិ
 កតិ យដ្ឋំ វត្តំ កំភូតេ បដិច្ច វត្តំ ។ កំភូតេ ទោ
 កំភូតេ សត្ត សញ្ញា ភាវិតា ពហុនីកតា មហាប្បណ
 ហោតិ មហានិសំសា អមតោគណា អមតបរិយោ-
 សាណាតិ ។

(៤៧) អមតោ ជាណុស្សណំ ត្រាហ្មណោ យេន
 កកា តេនុបសន្តិមិ ធុបសន្តិមិត្វា កកាតា សន្តិ
 សម្មាទិ សម្មាទនិយំ កាថំ សាកណិយំ វិភិសាវត្តា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុធម្មវិនិច្ឆ័យ ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញា អញ
 ចំរើនបានហើយ ពាលភាវិតាដើមនឹងពាលភាវិតាចំរើនសេសអញ មានសេចក្តី
 ប្លែកគ្នា ផលនៃការចំរើនសេសអញ បានសម្រេចហើយ ភិក្ខុករណីសាសនា
 នេះ វេទិកាជាអ្នកដឹកនាំច្បាប់ ក្នុងទុក្ខេ អនត្តសញ្ញានោះ ដោយប្រការ
 ដូច្នោះឯង ។ កំភូតា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញា
 ដែលបុគ្គល បានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ វេទិកាមានផលច្រើន
 មានអាទិសន្សំច្រើន ជាគុណឈមទៅក្រៃលែង មានព្រះនិព្វានជាទី
 បំផុតដូច្នោះ ដែលកកាតាពាលហើយ ពាក្យនេះ កកាតាពាលហើយ
 ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញា ៧ ប្រការនេះ
 ឯង ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ វេទិកាមានផលច្រើន
 មានអាទិសន្សំច្រើន ជាគុណឈមទៅក្រៃលែង មានព្រះនិព្វាន
 ជាទីបំផុត ។

(៤៧) ត្រាហ្មនោះ ត្រាហ្មណំ យេន ជាណុស្សណំ ចូលទៅកាលព្រះ
 ដំណានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ កំរើនកកាតា ទិដ្ឋិព្រះដំណាន
 ព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលអ្នកវិកាយ ទិដ្ឋិពាក្យដែលអ្នកលើកហើយ

ឯកមន្តំ ចិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ចិសីទ្វា ទោ
 ជាណុស្ស្រណំ ព្រាហ្មណោ កកវន្តំ ឯកទោច
 កវម្បិ ទោ តោតមោ ព្រហ្មចារី បដិជាតតិ ។
 យញ្ញិ តំ ព្រាហ្មណ សម្មា វទមាតោ វទេយ្យ អទណ្ឌំ
 អច្ឆិទ្ធុំ អសពលំ អកក្ខាសំ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធុំ ព្រហ្ម-
 ចារិយំ ចរតិ ។ មមេវ តំ ព្រាហ្មណ សម្មា វទ-
 មាតោ វទេយ្យ អហញ្ញិ ព្រាហ្មណ អទណ្ឌំ អច្ឆិទ្ធុំ
 អសពលំ អកក្ខាសំ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធុំ ព្រហ្មចារិយំ
 ចរមីតិ ។ តី បទ កោ តោតម ព្រហ្មចារិយស្ស
 ទណ្ឌម្បិ ចិទ្ធុម្បិ សពលម្បិ កក្ខាសម្បិ ។ ឥទ
 ព្រាហ្មណ ឯកវេទា សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា
 សម្មា ព្រហ្មចារី បដិជាតមាតោ ទហោវ ទោ
 មាតុត្តាមេទ សទ្ធុំ ទ្ធុយទ្ធុយសមាសត្តិ សមាសជ្ជតិ
 អមិទ ទោ មាតុត្តាមស្ស ទ្ធាទទំ បរិ-
 មទទំ តាបទំ សកមាទំ សាទិយតិ ។

កំអន្តិយកុនិទិសមន្ត ។ លុះដោណុស្ស្រណំព្រាហ្មណំ អន្តិយកុនិ
 ទិសមន្តរោហិយ បាវគ្រាបបន្តិទូលព្រះដីមានព្រះភាគដ្ឋិច្ឆេថា ព្រះ
 គោតមដំចំរំ ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ។ ព្រះអង្គ
 ត្រាស់ថា អូលព្រាហ្មណំ គោតមរោហិយោត្រឹមត្រូវ គប្បីពោលចំពោះ
 បុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារិយធម៌ ឲ្យបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធ មិនដាច់ មិន
 ធុះ មិនពាល មិនពន្លាស ។ អូលព្រាហ្មណំ កាលគោតមរោហិយ
 ត្រឹមត្រូវ គប្បីពោល ចំពោះគោតមរោហិយថា អូលព្រាហ្មណំ
 ព្រោះគោតម ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារិយធម៌ឲ្យបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធ មិនដាច់ មិន
 ធុះ មិនពាល មិនពន្លាស ។ បត់គ្រូព្រះគោតមដំចំរំ បុរោហិត
 ក្តី ធុះក្តី ពពាលក្តី ពន្លាសក្តី ខែព្រហ្មចារិយធម៌ តើដូចម្តេច ។
 អូលព្រាហ្មណំ បុគ្គលខ្លះ កុនិលោកនេះ ជាសមណៈឬព្រាហ្មណំ
 ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរដោយប្រពៃ មិនបាច់ពោលខ្លះកាល
 ពោលដោយបុគ្គលក៏ ។ មួយអង្វីដោយមាតុត្រាម (សេតបេថុទ) តែថា
 វេមរិតកករ ទឹកកាវុសទាវ ខ្លួន ខ្លួន ប្របាច់របស់មាតុត្រាម ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំងបី វិញ្ញាណសូត្រ

សោ ភំ អស្សុទេតិ ភំ ជំគារមេតិ តេ ច
 ច វិភិំ អាវេជ្ជតិ ។ ឥទ្ធម្បិ ទោ
 ក្រាហ្មណ ព្រហ្មចរិយស្ស ទណ្ឌម្បិ ជំទូម្បិ
 សុពលម្បិ កម្មាសម្បិ អយំ វុទ្ធតំ ក្រាហ្មណ
 អបិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចាតិ សញ្ញត្តោ មេដុនេ ធន
 សញ្ញតេ ធន បិមុទ្ធតំ ជាតិយា ជនមរណេ ធន
 សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ តោមនស្សេហិ
 ទុតាយសេហិ ធន បិមុទ្ធតំ ទុក្ខស្មាតិ វធាមិ ។
 មុន ចបរិ ក្រាហ្មណ ឥនេតត្រោ សមណោ វា
 ក្រាហ្មណោ វា សម្មា ព្រហ្មចារិ បដិជាធនាចា
 ធនោវ ទោ មាតុក្កាមេ ធន សទ្ធិំ ទ្វិយទ្វិយសមាចត្តិ
 សមាបដ្ឋតិ ធន មាតុក្កាមស្ស ទុច្ឆានំ បរិមទ្ធនំ
 ញ្ញនំ សម្ពាហំ សកទិយតិ អបិច ទោ មាតុក្កាមេ ធន
 សទ្ធិំ សញ្ញក្សតិ សំភីធុតិ សំកេធុរាយតិ ។ មេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំងបី វិញ្ញាណសូត្រ

បុគ្គលនោះ វេទន៍ក្រែកអវេទន៍ការដុសខាត់នោះ វិញ្ញាណដុសខាត់
 នោះ ដល់ខ្ញុំ សាប្តក្រែកអវេទន៍ ដោយការដុសខាត់នោះ ។ ម្ចាស់ក្រាហ្មណ៍
 នេះឯងហៅថា ដាច់ផង ច្រកផង ពពាលផង ពព្រុសផង ក្រែកព្រុ-
 ចាយផង ម្ចាស់ក្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា បុគ្គលប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយផង
 មិនបរិសុទ្ធ ជាអ្នកប្រកបវាយមេចុះសំយោគ វេទន៍មិនដុះចាកដាច់
 ជក មណៈ សោកៈ បរិទេវៈ ទុក្ខៈ រោមនស្ស ។ បុណ្យសៈ
 កថាគរហៅថា វេទន៍មិនច្របាច់ដុះចាកឡើយ ។ ម្ចាស់ក្រាហ្មណ៍
 មួយទៀត បុគ្គលនេះ គុដិលោកនេះ ជាសមណៈក្រាហ្មណ៍ ម្តេច្នាំថា
 ជាអ្នកប្រព្រឹត្តិធម៌ដ៏ប្រសើរ ដោយប្រពៃ វេទន៍មិនបំពាល់ បំពោះការ
 បំពាល់ ដោយបុគ្គលពីរ ។ មួយអង្គដោយមាតុក្កាម ទាំងមិនក្រែក
 អវេទន៍ការដុសខាត់ ខ្លួន ខ្លួន ច្របាច់ របស់មាតុក្កាមទេ ក្រែក វេទន៍
 បំពាក្យឡើយ សើចក្តាកក្តាយ ជាមួយនឹងមាតុក្កាម ។ មេ ។

ធម៌ មាតុត្តាមេន សន្ធិ សញ្ញក្សតិ សំគីធុតិ
 សំគោធុយតិ អមិច ខោ មាតុត្តាមស្ស ចតុតោ
 ចក្កំ ឧបទិជ្ឈយតិ បេត្តតិ ធម៌ មាតុត្តាមស្ស
 ចក្កំ ឧបទិជ្ឈយតិ បេត្តតិ អមិច ខោ
 មាតុត្តាមស្ស សន្ធិ សុណាតិ តិរោត្តន្តំ វា តិរោ-
 ចាតារំ វា មាសន្តិយា វា កណ្តិន្តិយា វា
 កាយន្តិយា វា រោទន្តិយា វា ធម៌ មាតុត្តាមស្ស
 សន្ធិ សុណាតិ តិរោត្តន្តំ វា តិរោចាតារំ វា
 មាសន្តិយា វា កណ្តិន្តិយា វា កាយន្តិយា វា
 រោទន្តិយា វា អមិច ខោ យាធិស្ស តាធិ បុព្វ
 មាតុត្តាមេន សន្ធិ មាសិវលមិគតិធុតាធិ តាធិ(១)
 អនុស្សតិ ធម៌ យាធិស្ស តាធិ បុព្វ មាតុត្តាមេន
 សន្ធិ មាសិវលមិគតិធុតាធិ តាធិ អនុស្សតិ អមិច
 ខោ បស្សតិ គហបតិ វា គហបតិមុត្តំ វា បញ្ចមិ
 កាមកុណាមិ សមច្យុតំ សមន្តិក្ខតំ បរិចារយមាធិ
 ធម៌ បស្សតិ គហបតិ វា គហបតិមុត្តំ វា

១. ឧ. ម. តានីតិ ៤៧ ។

បើមិនចំអកឲ្យកឡើយ សើចក្កាកក្លាយ ជាមួយទីនិមាតុត្រាម រវេន
 នៅទៀតក្នុងគោដោយភ្នែក ដៀនចំពោះមាតុត្រាម បើមិនបាទម្យ៉ាងក្នុង
 ដោយភ្នែក ដៀនចំពោះមាតុត្រាម រវេនស្តាប់សំឡេងនៃមាតុត្រាម
 កាលសើចក្តី កាលនិយាយក្តី ច្រៀងក្តី យំក្តី ខាងក្រៅដញ្ចំនី ឬ
 ខាងក្រៅកំរែន បើមិនស្តាប់សំឡេងនៃមាតុត្រាម កាលសើចក្តី និយាយ
 ក្តី ច្រៀងក្តី យំក្តី ខាងក្រៅដញ្ចំនី ឬខាងក្រៅកំរែន គេថា លើក
 រឿយ ។ ខ្លះហេតុដែលធ្លាប់សើច ធ្លាប់និយាយ ធ្លាប់លេង ជាមួយ
 និមាតុត្រាម ក្នុងកាលពីដើម បើមិនលើករឿយ ។ ខ្លះហេតុ ដែលធ្លាប់
 សើច ធ្លាប់និយាយ ធ្លាប់លេងជាមួយនិមាតុត្រាម ក្នុងកាលពីដើម
 គេថា បើធម៌ឃើញខ្លះគហបតិ ឬ គហបតិបុត្រ ដែលស្តាប់ស្តាប់ មូលមិត្រ
 បម្រើដោយកាមកុណាទាំង ៥ បើមិនបាទឃើញខ្លះគហបតិ ឬ គហបតិបុត្រ

បញ្ចូល កាយគុណោលី សមឃ្មិតំ សមឆ្និត្តំ បរិបារ-
 យោលំ អចិច ទោ អញ្ញាតំ ទេវិទិកាយំ បណីតាយ
 ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ នមិតាហំ សីលេន វា ភគេន វា
 ភយេន វា ព្រហ្មចរិយេន វា ទេវេន វា ភវីស្សមិ
 ទេវញ្ញាតោ វាភិ ។ សោ តំ អប្បទេតំ តំ វិការមេតិ
 កេន ច វិភិ អាចជ្ជតំ ។ និទម្បិ ទោ ព្រាហ្មណ ព្រហ្ម-
 ចរិយស្ស ទណ្ឌម្បិ ចិដ្ឋម្បិ សភវម្បិ កម្មាសម្បិ អយំ
 វុត្តតំ ព្រាហ្មណ អបរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ សញ្ញត្តោ
 មេដុទេន សញ្ញាភេន ច បរិមុត្តតំ ជាតិយា ជនមរណេន
 សោកោហំ បរិទេវេហំ ធុក្កោហំ ទោមនស្សេហំ ទតា-
 យាសេហំ ច បរិមុត្តតំ ធុក្កស្មាតិ វិទាមិ ។ យាវក្កវិញ្ញាហំ
 ព្រាហ្មណ និទេសំ សត្តន្ធិំ មេដុទេសញ្ញាភោនំ អញ្ញាតំ(*)
 មេដុទេសញ្ញាតំ អត្តនិ អច្យុតិវិទំ សមទុបស្សី ទេវ
 ភាវហំ ព្រាហ្មណ សរោគោ លោកោ សមាភោ
 សព្វេវុត្តោ សស្សមណាព្រាហ្មណិយោ បដាយ សទេវ-
 មទុស្សយ អទុត្តំ សម្មាសង្កេតំ អតិសម្មទ្វោ ចព្វញ្ញាសិ

* ១. អញ្ញាតំ ។

ដែលស្តាប់ស្តាប់ មូលមិក្រ បម្រើអោយកម្ពុជាទាំង ៥ ខែ កែង
 ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីប្រុងខ្លួនទេពនិកាយ ណាមួយ ថា អញ
 សុំទ្រទ្រង់ជាទេវតា ពោរពេញ ទេវតាណាមួយ ដោយសីលទេវផល ដោយ
 វត្តទេវផល ដោយភបធម៌ទេវផល ដោយព្រហ្មចរិយធម៌ផង ។ បុគ្គលនោះ
 វែមនិក្រកអវិនិទមិនោះ រីករយឺនិទមិនោះ ផល់ខ្លួនសចក្តីក្រក
 អចិរោទេមិនោះ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ នេះឈ្មោះថា ដាច់ផង ដូរផង
 ពកាលផង ពស្រុសផង នៃព្រហ្មចរិយធម៌ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលនេះ
 ហៅថា ប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌មិនបរិសុទ្ធជាអ្នកប្រកថាដោយមេដុទេសិយោគ
 វែមនិមន្តច្បាប់ជាតិ ជនមរណៈ សោកៈ បរិទេវៈ ទុក្ខៈ ចោមមស្ស
 ទុបាយាសៈ ភព៌ភកហៅថា មិនច្បាប់វិនិច្ឆ័យ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 មណ្ឌមេដុទេសិយោគទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ភព៌ភកឃើញច្បាស់ខ្លួនមេដុទេ-
 សិយោគណាមួយ ក្នុងខ្លួនដែលមិនទាន់លះបង់ជនមណា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 ភព៌ភកមិនទាន់ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកក្រសីដឹងខ្លួនម្ចាស់ម្ចាស់ញាណជីវិតស្រី
 ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ព្រមទាំងសមណ-
 ព្រាហ្មណ៍ ដឹងមនុស្សជាសម្មតិទេពនិមនុស្សជីវិតស ប ជនបោះវែង

យតោ ធិ វោ អហំ ក្រាហ្មណ ឥមេសំ
 សត្តំ មេដុនសញ្ញាតាមំ អញ្ញានំ^(១) មេដុនសញ្ញាតំ
 អត្តំ អប្បហំ ធិ សមទុបស្សី អដាហំ
 ក្រាហ្មណ សនេតេ លោកេ សមារតេ សព្វេតេ
 សស្សុមណក្រាហ្មណិយា បដាយ សនេតទុស្សយ
 អទុត្តំ សម្មាសម្ពោជំ អភិសម្មុត្តោ បច្ចញ្ញាសី ។
 ញ្ញាណក្ខ បធិ មេ ធិស្សំ ធិធានំ អត្តប្បា
 មេ វិបុត្តិ^(២) អយមន្តំ ជាតិ ធិត្តិធានំ បុន្តិវាតិ ។
 ឃិវំ វុត្តំ ជាណុស្សណំ ក្រាហ្មណោ កត្តន្តំ ឃត-
 ធិវេ អភិក្កន្តំ វោ វោតម ។ បេ ។ ទទាសតំ
 មំ កវំ វោតមោ ជាវតុ អដ្ឋតត្តេ ចាណុមេតំ
 សារណំ កត្តន្តំ ។

[៤៨] សញ្ញាតវិសញ្ញាតៈ វេ ភិក្ខុវេ ធិម្ហវយាយំ
 ធិសេស្សមិ តំ សុណាថ សាធុកំ មធិសិករេថ

១ ឧ. អញ្ញានញ្ជំ ។ ២ ឧ. ម. លោកិយុត្តិ ។

ម្ចាស់ក្រាហ្មណំ បណ្ណាមថុនសំយោគទាំង វេ យ៉ាងនេះ គឺជាគតិមិទ
 ឃើញច្បាស់នូវមថុនសំយោគណាមួយ ក្នុងខន្ធដែលមិទលរបស់ក្នុងកាល
 ណា។ ម្ចាស់ក្រាហ្មណំ គឺជាគតិមិទដ៏ដាច់ដាច់ជាអ្នកក្រាស់ដឹងនូវសម្មា-
 សម្ពោជិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោកព្រមទាំងទៀលោក មារលោក ព្រហ្ម-
 លោក ក្នុងពិភពសត្វព្រមទាំងសមណក្រាហ្មណំនឹងមនុស្សជាសម្មតិទេព
 នឹងមនុស្សវិសេស ក្នុងកាលនោះដែរ ។ លុះតែបញ្ជាក់ដែលដឹងច្បាស់
 ឃើញច្បាស់ តើគេច្បាំងហើយដល់គតិមិទដូច្នោះ កាអនុស្សាវរីយសំ
 គឺជាគតិ មិទកម្រើក ជាពិទ្ធជាទីបំផុត កតិមិទៀតមិទមានច្បើយ ។
 កាលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ក្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ជាណុស្សណំក្រាហ្មណំ
 បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះ ចំពោះព្រះគោតមដ៏ចំរើន
 ភ្នំច្បាស់ណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើន ចាំនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជា
 ទោសកម្មកដល់ខ្ញុំសរណគមមិ ស្មើដោយដ៏វិភពាច់ដើមអំពីវិថូនគេ។

[៤៩] ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតិមិទដ៏ដាច់ដាច់ដាច់ដាច់ដាច់ដាច់ដាច់ដាច់
 សម្រេចអំពីសញ្ញាតៈ (ការប្រកប) នឹងវិសញ្ញាតៈ (ការច្បើយណាមួយ)
 ដល់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់ ចូរធ្វើកុកុកុនិច្ចំដោយប្រវែងចុះ

សុត្តន្តបិដក អង្គរាជាកាយស្ស សុត្តនិយាយ

កាសិស្សមីតិ ។ ឃុំ កន្ត្រៃ ទោ គេ ភិក្ខុ
 ភគវតោ បច្ចុស្សន្តសុំ ។ ភគវា ឯកទេវា ១ តតមោ
 ១ ភិក្ខុវេ សញ្ញាធិសញ្ញាតោ ធម្មធម៌យោយោ ។
 ឥត្តិ ភិក្ខុវេ អជ្ឈត្តំ ឥត្តិជ្ឈិយំ មនសិករោតិ ឥត្តិ
 កត្តំ ឥត្តាកម្មំ ឥត្តិវិជំ ឥត្តិច្ឆន្ទំ ឥត្តិសម្មំ ឥត្តា-
 លង្ការំ ។ សា តត្ថ រដ្ឋតិ តត្រាភិវមតិ សា តត្ថ រត្តា
 តត្រាភិវតា ធិហិទ្ធា ធុរិសិជ្ឈិយំ មនសិករោតិ
 ធុរិសកត្តំ ធុរិសាកម្មំ ធុរិសវិជំ ធុរិសច្ឆន្ទំ ធុរិសសម្មំ
 ធុរិសាលង្ការំ ។ សា តត្ថ រដ្ឋតិ តត្រាភិវមតិ សា
 តត្ថ រត្តា តត្រាភិវតា ធិហិទ្ធា សញ្ញាតំ អាគន្ធិតិ
 យញ្ញស្ស សញ្ញាតយ្យច្ឆយោ ទុច្ឆរដ្ឋតិ សុទំ សោ-
 មនស្សំ តត្ថ អាគន្ធិតិ ។ ឥត្តត្តេ ភិក្ខុវេ
 អភិវតា សត្តា ធុរិសេសុ សញ្ញាតំ តតា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គរាជាកាយស្ស សុត្តនិយាយ

គថាឥតទិសិវេសំ ។ ភិក្ខុវេតានោ បាទុទ្ធគុលស្តុប្បព្រះដីតាទ្រព្វ
 កាគថា ព្រះករុណាព្រះអន្តិ ។ ព្រះដីតាទ្រព្វកាគ បាទុក្រាសំ
 ដូច្នោះថា ខ្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម្មបរិយាយ សម្រេចអំពីសញ្ញាតៈ
 ទីនិវេសន្តាតៈ រើដូចម្តេច ។ ខ្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីវេស
 កំណត់ក្នុងចិត្តនូវផ្សំយ៉ៃស្រ្តី ទានក្នុង គឺវិញយ៉ៃស្រ្តី ឫកពារស្រ្តី
 បែបវេសនៃស្រ្តី សេចក្តីប្រាថ្នានៃស្រ្តី សំឡេងនៃស្រ្តី អលង្កា
 នៃស្រ្តី ។ ស្រ្តីនោះ វេសនិក្រេតអាក្នុងហេតុទាំងនោះ រីកយក្នុង
 ហេតុទាំងនោះ លុះស្រ្តីនោះ ក្រេតអាក្នុងហេតុទាំងនោះ រីកយក្នុង
 ហេតុទាំងនោះហើយ វេសកំណត់ក្នុងចិត្ត ចំពោះផ្សំយ៉ៃឧបុស
 ទានិក្រេត គឺវិញយ៉ៃឧបុស ឫកពារឧបុស បែបវេសនៃឧបុស សេចក្តី
 ប្រាថ្នានៃឧបុស សំឡេងនៃឧបុស អលង្កានៃឧបុស ។ ស្រ្តីនោះ
 វេសនិក្រេតអាក្នុងហេតុទាំងនោះ រីកយក្នុងហេតុទាំងនោះ លុះស្រ្តី
 នោះ ក្រេតអាក្នុងហេតុទាំងនោះ រីកយក្នុងហេតុទាំងនោះហើយ វេស
 ប៉ុនប៉ងខ្លាំងការប្រកបទានិក្រេត សេចក្តីសុខទីនិវេសនៃស្សនា កើត
 ឡើងដល់ស្រ្តីនោះ ព្រោះការប្រកបជាបង្វិយ ស្រ្តីនោះឯង វេសប៉ុន
 ប៉ងខ្លាំងសេចក្តីសុខទីនិវេសនៃស្សនោះ ។ ខ្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភូតសព្វ
 ដែលក្រេតអាក្នុងអំពីភព តែងដល់ខ្លាំងការប្រកបក្នុងភូតបុរិសភព ។

បឋមបណ្ណសាសន មហាយាន

ឯវំ ហោ កិច្ចាវេ ឥត្តិ ឥត្តត្តិ យាតវត្តតិ ។ បុរិសោ
 កិច្ចាវេ អជ្ឈត្តំ បុរិសិទ្ធិយំ មនសិករោតំ បុរិសត្តត្តិ
 បុរិសាកម្យំ បុរិសវិធំ បុរិសទ្ធច្នំ បុរិសស្សវំ បុរិសា-
 នវត្តំ ។ សោ ឥត្ត រជ្ជតិ តត្រាភិរមតិ សោ ឥត្ត រត្តា
 តត្រាភិរត្តា ពហំន្វា ឥត្តិទ្ធិយំ មនសិករោតំ ឥត្តត្តត្តិ
 ឥត្តាកម្យំ ឥត្តិវិធំ ឥត្តិទ្ធច្នំ ឥត្តិស្សវំ ឥត្តានវត្តំ ។
 សោ ឥត្ត រជ្ជតិ តត្រាភិរមតិ សោ ឥត្ត រត្តា
 តត្រាភិរត្តា ពហំន្វា សញ្ញាតំ អត្តត្តិ ។
 យត្តស្ស សញ្ញាតម្យទ្ធិយា ឧប្បជ្ជតិ សុទំ សោមនស្សិ
 តត្ត អត្តត្តិ ។ បុរិសត្ត កិច្ចាវេ អតិរតា
 សត្តា ឥត្តិសុ សញ្ញាតំ តតា ។ ឯវំ ហោ
 កិច្ចាវេ បុរិសោ បុរិសត្តំ យាតវត្តតិ ។

បឋមបណ្ណសាសន មហាយាន

ម្ចាស់ភិក្ខុបំណងឡាយ ស្រ្តីវេមនិមិត្តកម្មភាពនៃស្រ្តីយ៉ាងនេះឯង។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុបំណងឡាយ បុរសវេមនិកំណត់ទុកក្នុងចិត្ត ចំពោះអង្រែមួយនៃបុរស
 ភាគក្នុងសង្គម គឺកិរិយានៃបុរស ឬក៏ពាក្យនៃបុរស បែបដែលនៃបុរស
 សេចក្តីប្រាថ្នានៃបុរស សំឡេងនៃបុរស អលង្ការនៃបុរស ។ បុរស
 នោះ វេមនិប្រកាស ក្នុងហេតុបំណងនោះ រីករាយក្នុងហេតុបំណងនោះ
 លុបបុរសនោះ ប្រកាសក្នុងហេតុបំណងនោះ រីករាយក្នុងហេតុបំណងនោះ
 ហើយ វេមនិកំណត់ទុកក្នុងចិត្ត ចំពោះអង្រែមួយនៃស្រ្តីភាគីក្រៅវិញ គឺ
 កិរិយានៃស្រ្តី ឬក៏ពាក្យនៃស្រ្តី បែបដែលនៃស្រ្តី សេចក្តីប្រាថ្នា
 នៃស្រ្តី សំឡេងនៃស្រ្តី អលង្ការនៃស្រ្តី ។ បុរសនោះ វេមនិប្រកាស
 អាក្នុងហេតុនោះ រីករាយក្នុងហេតុនោះ លុបបុរសនោះ ប្រកាសក្នុងហេតុ
 នោះ រីករាយក្នុងហេតុនោះហើយ វេមនិប៉ុនប៉ងឱ្យសេចក្តីប្រកបភាគ
 ម្រាស់ ។ សេចក្តីសុខទិវិសាមនស្សរោគ កើតឡើងដល់បុរសនោះ
 ប្រោះការប្រកបជាចម្លើយ បុរសនោះ តែងដល់ប៉ុនប៉ងឱ្យសេចក្តីសុខទិវិ
 សាមនស្សនាវិញ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុបំណងឡាយ ភ្នកសព្វវិសាលប្រកាស
 ក្នុងភាពនៃបុរស តែងដល់ឱ្យការប្រកបក្នុងភ្នកស្រ្តី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 បំណងឡាយ បុរសវេមនិមិត្តកម្មភាពនៃបុរស យ៉ាងនេះឯង ។

ឯវំ ទោ ភិក្ខុវេ សុញ្ញោតោ ហោតិ ។ កថញ្ច
 ភិក្ខុវេ វិសញ្ញោតោ ហោតិ ។ ឥត្ថិ ភិក្ខុវេ
 អជ្ឈត្តំ ឥត្ថិច្ឆ័យំ ឧ មទសិករោតិ ឥត្ថិកុត្តំ
 ឥត្តាកម្យំ ឥត្ថិវិធំ ឥត្ថិច្ឆន្ធិំ ឥត្ថិស្សវំ ឥត្តាលង្ការំ ។
 សា គត្ត ឧ រដ្ឋតិ គត្រ បាភិរមតិ សា គត្ត
 អន្តា គត្រ អទភិរតា ពហិទ្ធា ឫសិច្ឆ័យំ
 ឧ មទសិករោតិ ឫសិកុត្តំ ឫសិកម្យំ ឫសិវិធំ
 ឫសិច្ឆន្ធិំ ឫសិស្សវំ ឫសិលង្ការំ ។ សា គត្ត
 ឧ រដ្ឋតិ គត្រ បាភិរមតិ សា គត្ត អន្តា គត្រ
 អទភិរតា ពហិទ្ធា សញ្ញាតំ ប្រាកដ្ឋតិ យញ្ចស្ស
 សញ្ញាតប្បទូហោ ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមទស្សំ កញ្ច
 បាកដ្ឋតិ ។ ឥត្តត្ថ ទោ ភិក្ខុវេ អទភិរតា
 សត្តា ឫសិស្ស វិសញ្ញាតំ កតា ។ ឯវំ
 ទោ ភិក្ខុវេ ឥត្ថិ ឥត្តត្ថំ អតិរត្តតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាតៈយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ចុះវិសញ្ញាតៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីមិនកំណត់ក្នុង
 ចិត្ត ចំពោះអង្រ្កិយនៃស្រ្តី រាងក្នុងសន្តាន គឺកិរិយានៃស្រ្តី ឫកតា
 នៃស្រ្តី បែបផែននៃស្រ្តី សេចក្តីប្រាថ្នានៃស្រ្តី សំឡេងនៃស្រ្តី
 អសង្ការនៃស្រ្តី ។ ស្រ្តីនោះ វេមនិមិនក្រេតអាក្នុងហេតុនោះ មិនរីក
 រាយក្នុងហេតុនោះ លុះស្រ្តីនោះ មិនក្រេតអាក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយ
 ក្នុងហេតុនោះហើយ វេមនិមិនកំណត់ទុកក្នុងចិត្ត ចំពោះអង្រ្កិយនៃបុរស
 រាងក្រៅ គឺកិរិយានៃបុរស ឫកតានៃបុរស បែបផែននៃបុរស សេចក្តី
 ប្រាថ្នានៃបុរស សំឡេងនៃបុរស អសង្ការនៃបុរស ។ ស្រ្តីនោះ
 វេមនិមិនក្រេតអាក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយក្នុងហេតុនោះ លុះស្រ្តីនោះ
 មិនក្រេតអាក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយ ក្នុងហេតុនោះហើយ វេមនិ
 មិនប៉ុនប៉ងខ្លាំងប្រកបរាងក្រៅ សេចក្តីសុខនិសេមទស្សនា កើត
 ឡើងដល់ស្រ្តីនោះ ព្រោះការប្រកបជាប់ច្រើន ស្រ្តីនោះវេមនិមិនប៉ុនប៉ងខ្លាំង
 សេចក្តីសុខនិសេមទស្សនារវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសក្តិផល
 មិនក្រេតអាក្នុងភាពនៃស្រ្តី វេមនិមិនខ្លាំងខ្លាញ់ណាមួយ ក្នុងបុរសទាំង
 ឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីវេមនិកម្មនៃភាពនៃស្រ្តី យ៉ាងនេះឯង ។

របបបណ្ណសារ មហាយក្ខន្ធិ

បុរិសោ កិច្ចាវេ អន្លៀត្តំ បុរិស្ថ្រៃយំ ធម្មសិ-
 កាភេតិ បុរិសកុត្តំ បុរិសាកប្បំ បុរិសវិធំ បុរិស-
 ច្ឆំ បុរិសស្សំ បុរិសាលង្ការំ ។ សោ តត្ថ
 ធម្មតិ តត្រ ធាតិវមតិ សោ តត្ថ
 អរត្តោ តត្រ អធិកិរតោ តហិប្បា ឥត្ថិច្ឆ្រៃយំ ធម្មសិ-
 កាភេតិ ឥត្ថិកុត្តំ ឥត្ថាកប្បំ ឥត្ថិវិធំ ឥត្ថិច្ឆំ
 ឥត្ថិស្សំ ឥត្ថាលង្ការំ ។ សោ តត្ថ ធម្មតិ តត្រ
 ធាតិវមតិ សោ តត្ថ អរត្តោ តត្រ អធិកិរតោ
 តហិប្បា សញ្ញាតិ ធាតុភ្នំតិ យញ្ញាស្ស សញ្ញាត-
 ប្បច្ចយោ ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមធស្សំ តញ្ញា
 ធាតុភ្នំតិ ។ បុរិសត្ថេ កិច្ចាវេ អធិកិរតោ សត្តា
 ឥត្ថិសុ វិសញ្ញាតំ តតា ។ ឯវំ ចោ កិច្ចាវេ
 បុរិសោ បុរិសត្ថំ អតិវត្តតិ ។ ឯវំ ចោ កិច្ចាវេ
 វិសញ្ញាតោ ហោតិ ។ អយំ ចោ កិច្ចាវេ សញ្ញាត-
 វិសញ្ញាតោ ធម្មបរិយាយោតិ ។

របបបណ្ណសារ មហាយក្ខន្ធិ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្តខ្លួនឡើយរបស់បុរស ភាគ
 ក្នុងសត្វាន គឺកិរិយាខែបុរស បូកពារខែបុរស បែបវែងខែបុរស សេចក្តី
 ប្រាថ្នាខែបុរស សំឡេងខែបុរស អលង្ការខែបុរស ។ បុរសនោះ មិន
 គ្រេកអរ ក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយ ក្នុងហេតុនោះ លុះបុរសនោះ
 មិនគ្រេកអរក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយ ក្នុងហេតុនោះហើយ វាមន
 មិនធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ខ្លួនឡើយខ្លួនស្រ្តីភាវិត្រា គឺកិរិយាខែស្រ្តី បូកពា
 រខែស្រ្តី បែបវែងខែស្រ្តី សេចក្តីប្រាថ្នាខែស្រ្តី សំឡេងខែស្រ្តី
 អលង្ការខែស្រ្តី ។ បុរសនោះមិនគ្រេកអរ ក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយក្នុង
 ហេតុនោះ លុះបុរសនោះមិនគ្រេកអរ ក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយក្នុង
 ហេតុនោះហើយ វាមិនមែនប្រាថ្នាខ្លួនការប្រកបភាវិត្រា សេចក្តីសុខនឹង
 សោមទស្សនា កើតឡើងដល់បុរសនោះ ព្រោះការប្រកប ជាបច្ច័យ
 បុរសនោះ តែងមិនប្រាថ្នាខ្លួនសេចក្តីសុខ នឹងសោមទស្សនាវិញ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលមិនគ្រេកអរ ក្នុងភាពខែបុរស តែង
 ដល់ខ្លួនការឡើយណាយ ក្នុងស្រ្តីទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុរសកន្លងខ្លួនភាពខែបុរស យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 វិសញ្ញាតៈ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មបរិយាយនេះឯង
 ដែលសម្រេចអំពីការប្រកបនឹងការឡើយណាយ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំង៣យស្ស សុត្តន្តបិដក

[៤៧] ឯកំ សមយំ ភក្កវា ចម្បាយំ វិហាតំ
 កក្កវាយ ចោត្តវណិយា ភិវេ ។ វេសោ សម្ពហុលា
 ចម្បយ្យកា ទុចាសតា យេនាយស្មា សាវ័យុត្តា
 ភេទុបសន្តមីសុ ទុបសន្តមីត្វា អាយស្មន្តំ សាវ័យុត្តំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ វិសិទ្ធិសុ ។ ឯកមន្តំ វិសិទ្ធិ
 ទោ(១) ចម្បយ្យកា ទុចាសតា អាយស្មន្តំ សាវ័យុត្តំ
 ឯកវេសំ ចិស្សតា ខោ កន្តេ កកវតោ សម្ពុចា
 ចម្មី កកវា សាទុ មយំ កន្តេ នរកេយ្យាម កកវតោ
 ចម្មី កកវ(២) សវនាយាតិ ។ ភេទុបសន្តមីសុ ភេទុ-
 ចោសថេ អាកន្តេយ្យាម អម្បេវនាម នរកេយ្យាម
 កកវតោ សន្តិកេ ចម្មី កកវំ សវនាយាតិ ។ ឯវំ
 កន្តេ ទោ(៣) ចម្បយ្យកា ទុចាសតា អាយស្មតោ
 សាវ័យុត្តស្ស បដិស្សុណិត្វា ទុដ្ឋាយាសនា អាយស្មន្តំ
 សាវ័យុត្តំ អភិវាទេត្វា បទន្តុណិ កត្វា បន្តមីសុ ។
 វេសោ(៤) ចម្បយ្យកា ទុចាសតា ភេទុចោសថេ
 យេនាយស្មា សាវ័យុត្តា ភេទុបសន្តមីសុ ទុបសន្តមីត្វា

១ ខ. ភេ ៣ ។ ២ ខ. ម សម្ពុចា ធម្មំ កថំ ។ ៣ ខ. ភេ ៣ ។ ៤ ខ. វេសោ ៣ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំង៣យ សុត្តន្តបិដក

[៤៨] សមីយម្ហយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលនឹងទៀបចេញទៅ
 ចោត្តវណិយោនគ្គា ជិតក្រុងចម្ប ។ ត្រាពោធិ៍និ ភូមិទុចាសកាច្រើន
 គាត់ ទៅក្នុងស្រុកចម្ប ចូលទៅក្រែងសាវ័យុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះសាវ័យុត្តដ៏មានអាយុហើយ អភ័យក្នុងទីដ៏សម
 គួរ ។ លុះភូមិទុចាសក ក្នុងស្រុកចម្ប អភ័យក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ
 បាននិយាយនឹងព្រះសាវ័យុត្តដ៏មានអាយុដូច្នោះ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន
 ចម្មីកថា ចំពោះព្រះក្រុងនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំខានស្តាប់អស់
 កាលយូរហើយ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមឲ្យយើងខ្ញុំគប្បីទានស្តាប់ទូរ
 ចម្មីកថានៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ខ្មាលអ្នកដ៏មានអាយុពុំទុយ បើដូច្នោះ
 អ្នកពុំទុយ គប្បីមកក្នុងវិថុទុចាសថុ ធ្វើដូច្នោះអ្នកពុំទុយ គប្បី
 ទានស្តាប់ទូរចម្មីកថា ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ភូមិទុចាសកាទៅ
 ក្នុងស្រុកចម្ប ទទួលស្តាប់ព្រះសាវ័យុត្តដ៏មានអាយុថា ព្រះករុណាលោក
 ខ្មាស់ ហើយព្រាតចកអោសៈ ថ្វាយបង្គំព្រះសាវ័យុត្តដ៏មានអាយុ ធ្វើ
 ប្រវត្តិណាទៀសចេញទៅ ។ លំដាប់ពោះភូមិទុចាសកក្នុងស្រុកចម្ប ចូល
 ទៅក្រែងសាវ័យុត្តដ៏មានអាយុ ក្នុងវិថុទុចាសថ លុះចូលទៅដល់ហើយ

អាយស្ម័ន្តំ សាវ័ត្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋិសុ។
 អថេវា អាយស្មា សាវ័ត្តោ តេហិ ចម្បេយ្យតេហិ
 ឧបសគ្គមិ តាវត្ថំ យេន ភគវា តេនុបសគ្គមិ
 ឧបសគ្គមិ កតវន្តំ អភិវាទ្វា ឯកមន្តំ វិសិទ្ធិ ។
 ឯកមន្តំ វិសិទ្ធិ ទោ អាយស្មា សាវ័ត្តោ កតវន្តំ
 ឯកមន្តំ សិយា ទុ ទោ ភន្ត វិទេកទ្វស្ស
 តាវិសិទ្ធិ ទានំ ទិដ្ឋំ មហាម្លវំ(*) ឧ មហាវិសិទ្ធិ
 សិយា បទ ភន្ត វិទេកទ្វស្ស តាវិសិទ្ធិ ទានំ
 ទិដ្ឋំ មហាម្លវំ មហាវិសិទ្ធិ ។ សិយា សាវ័ត្ត
 វិទេកទ្វស្ស តាវិសិទ្ធិ ទានំ ទិដ្ឋំ មហាម្លវំ
 ឧ មហាវិសិទ្ធិ សិយា បទ សាវ័ត្ត វិទេកទ្វស្ស
 តាវិសិទ្ធិ ទានំ ទិដ្ឋំ មហាម្លវំ មហាវិសិទ្ធិ ។
 កោ ទុ ទោ ភន្ត ហេតុ កោ បច្ចយោ
 យេនមិ វិទេកទ្វស្ស តាវិសិទ្ធិ ទានំ ទិដ្ឋំ
 មហាម្លវំ ឧ មហាវិសិទ្ធិ កោ ទុ ទោ ភន្ត

១ ១. ម. ១ មហាម្លវំ ។

កិច្ចាយបន្តិព្រះសាវ័ត្ត ហើយបិទនៅ ក្នុងទិវីសមន្ត ។ គ្រាគោរ
 ព្រះសាវ័ត្តជំនាន់អាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ជាមួយនឹងពួក
 ១ ពុទ្ធសក្ខស្រុកបម្រុងគោរ លុះចូលទៅដល់ កិច្ចាយបន្តិព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទិវីសមន្ត ។ លុះព្រះសាវ័ត្តដ៏មានអាយុ
 អង្គុយក្នុងទិវីសមន្តហើយ បានគ្របបន្តិចូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នោះ
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បានបែបនោះ ដែលបុគ្គលឲ្យហើយចំពោះ
 បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានផលច្រើន តែមិនមានភានិសង្សច្រើន
 មានវិជ្ជា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បានបែបនោះ ដែលបុគ្គលខ្លះហើយ
 ចំពោះបុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានផលច្រើន មានភានិសង្សច្រើន
 មានវិជ្ជា ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ខ្ញាលសាវ័ត្ត បានដែលបុគ្គលខ្លះ
 ហើយ ចំពោះបុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានផលច្រើន តែមិនមាន
 ភានិសង្សច្រើនក៏មាន ខ្ញាលសាវ័ត្ត បានដែលបុគ្គលឲ្យហើយចំពោះ
 បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានផលច្រើន មានភានិសង្សច្រើនក៏មាន ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបង្កើយ ដែលនាំឲ្យបានបែបនោះឯង
 ដែលបុគ្គលឲ្យហើយ ចំពោះបុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាបានមានផល
 ច្រើន តែមិនមានភានិសង្សច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អ្វីជាហេតុ

ហេតុ កោ មច្ចុយោ យេនចំ នំទេកត្តុស្ស តាធិសំ-
 យេវ ធានំ ជិន្នំ មហាប្លវំ អហាធិសំសន្តិ ។ នំទ
 សាវ័បុត្ត ឯកាថោ សាមេត្វោ ធានំ ទេតិ មជ្ជិ-
 តទ្ធិត្តោ ធានំ ទេតិ សន្និធិមេត្វោ ធានំ ទេតិ
 នំមំ មេច្ច មរិកុត្តិស្សមីតិ ធានំ ទេតិ ។ សោ
 តំ ធានំ ទេតិ សមណស្ស វា ប្រាហ្មណស្ស វា
 វេទ្ធិ ធានំ វត្ថុ យាធិ មាលាតទ្ធិវិលេមធិ សេយ្យវា-
 សមេយ្យធិមេយ្យ ។ តំ កី មញ្ញសិ សាវ័បុត្ត
 ធានេយ្យ នំទេកត្តោ ឯកាថោ ធានន្តិ ។ ឯវំ កន្តោ ។
 កត្រ សាវ័បុត្ត យ្វាយ សាមេត្វោ ធានំ ទេតិ
 មជ្ជិកទ្ធិត្តោ ធានំ ទេតិ សន្និធិមេត្វោ ធានំ ទេតិ
 នំមំ មេច្ច មរិកុត្តិស្សមីតិ ធានំ ទេតិ សោ តំ ធានំ
 ទត្វា កាយស្ស កេនា មាម្មរណា ចាតុម្មហា-
 វជីកានំ ទេវាធិ សមាត្យតំ ទុមមជ្ជតិ ។ សោ
 តំ កម្មំ ទេមេត្វា តំ នទ្ធិ តំ យសំ តំ
 អាធិមេយ្យំ វេលាមិ វោតិ វោតន្តា នត្តន្តំ ។

អ្វីជាបច្ច័យ ដែលនាំឱ្យបានបែបនោះឯង ដែលបុគ្គលឱ្យហើយ ចំពោះ
 បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជា វាទមានផលច្រើន មានអាទិសន្ធិប្រើ ។
 ម្ចាស់សាវ័បុត្ត បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ឱ្យបានទាំងប្រកបដោយគណ្ណ
 ឱ្យបានទាំងចិត្តជាប់ជំពាក់ ឱ្យបានទាំងសំឡឹងឱ្យការសន្សំទុក ឱ្យបាន
 ដោយគិតថា អាត្មាអញលះលោកនេះទើបរិកោត ។ បុគ្គលនោះឱ្យ
 បាយ ទឹក សំពត់ យាន គម្រនីដា គ្រឿងត្រអូប គ្រឿងលាប ទំពេក ចំ
 នៅទីនឹងគ្រឿងទុបករណ៍ដល់ប្រទីបដាបាន ចំពោះសមណៈបុត្រាហ្មណ៍ ។
 ម្ចាស់សាវ័បុត្ត អ្នកសំគាល់នូវវិហិតនោះដូចម្តេច បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ
 កម្សីឱ្យបានមានសកាទបែបនេះដែរ ។ មានព្រះអង្គ ។ ម្ចាស់សាវ័បុត្ត
 ក្នុងដំណើរនោះ បុគ្គលណាឱ្យបានទាំងប្រកបដោយគណ្ណ ឱ្យបានទាំង
 ចិត្តជាប់ជំពាក់ ឱ្យបានទាំងសំឡឹងឱ្យការសន្សំទុក ឱ្យបានដោយ
 គិតថា អាត្មាអញលះលោកនេះទើបរិកោត លុះបុគ្គលនោះឱ្យបាន
 នោះប្តូរហើយ បែកបាយក៏កាយស្តាប់ទៅ ក៏រៅកើតជាមួយទីនឹងទៅកា
 ជាជំនុំជំនាញក្នុងពិភពនេះ ។ លុះបុគ្គលនោះអស់កម្មនោះហើយ ក៏បាន
 មកកាន់អន្តរាគមន៍ បានឱ្យប្តូរនោះ យសនោះ អធិបរេយ្យនោះទៀត ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ជ្រៃ

ក៏ឯ បដ សារីបុត្ត ឯតត្រោ ឯហោវ ខោ សាមេត្រោ ឆាន់
 ទេតិ ឯ បដិគន្ធិចិត្តោ ឆាន់ ទេតិ ឯ សង្ខេបិបត្រោ
 ឆាន់ ទេតិ ឯ ឥមំ វិបេត្តិ បរិកុញ្ញិស្សន្តិ ឆាន់
 ទេតិ អបិច ខោ សាហុ ឆាន្ខិ ឆាន់ ទេតិ ។ បេ ។
 ឯបិ សាហុ ឆាន្ខិ ឆាន់ ទេតិ អបិច ខោ
 វិបេត្តិ កកម្មុំ បិគុបិគាមហោហិ ឯ អរហាមិ
 កោរណំ កុលវិសំ ហាមេត្តិ ឆាន់ ទេតិ ឯបិ ធិន្ទ
 ម្យុំ កកម្មុំ បិគុបិគាមហោហិ ឯ អរហាមិ ចោរណំ
 កុលវិសំ ហាមេត្តិ ឆាន់ ទេតិ អបិច ខោ
 អហំ បតាមិ ឥមេ ឯ បច្ឆិ ឯ អរហាមិ បចាត្តា
 អបចន្តានំ ឆាន់ អនាគុត្តិ ឆាន់ ទេតិ ឯបិ អហំ
 បតាមិ ឥមេ ឯ បច្ឆិ ឯ អរហាមិ បចន្តោ
 អបចន្តានំ ឆាន់ អនាគុត្តិ ឆាន់ ទេតិ អបិច ខោ
 យថា តេសំ ម្យុំ តានំ ឥសីមំ តានំ មហា
 យញ្ជាមិ អហោសុំ សេយ្យេជ្ជិមំ អន្តតស្ស វាមតស្ស
 កមរេវស្ស វេស្សមិក្ខស្ស យមនត្តិយោ អន្តិវសស្ស
 ការទាជស្ស វាសេដ្ឋស្ស តាស្សរេស្ស កតុយោ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ជ្រៃ

មាសសារីបុត្ត បុត្តលទ្ធុៈតនិលោកនេ មិនឲ្យបានប្រកបដោយអណ្តា
 មិនឲ្យបានទាំងចិត្តដាច់ជំពាក់ មិនឲ្យបានទាំងសំឡេង ខ្ញុំការសង្ស័យ
 មិនឲ្យបានដោយគិតថា ពាក្យអញ លនលោកនេទៅ នឹងបរិភោគ
 ចំណែកខ្លះ ឲ្យបានដោយគិតថា បានជាសារល្អ របេប ទាំងមិនឲ្យបាន
 ដោយគិតថា ពាក្យអញមិនគួរ ដើម្បីញ៉ាំងឱ្យចេសច្រកូលបុកណាវែល
 ដីដូនដីកា ទ្វាប់ឲ្យ ទ្វាប់ធ្វើ ឲ្យសាបសូន្យសោះ ទាំងមិនឲ្យដោយគិត
 ថា ពាក្យអញមិនគួរញ៉ាំងឱ្យច្រកូលបុកណាវែលដីដូនដីកា ទ្វាប់ឲ្យ ទ្វាប់
 ធ្វើ ឲ្យសាបសូន្យសោះ ចំណែកខ្លះ ឲ្យបានដោយគិតថា ពាក្យអញ
 ចំអិន (បាយ) ជនទាំងឡាយនេះ មិនទាន់ចំអិន កាលអញចំអិន មិនគួរ
 ដើម្បីមិនឲ្យបាន ដល់ជនដែលមិនទាន់ចំអិន ទាំងមិនឲ្យបានដោយគិត
 ថា ពាក្យអញចំអិន ជនទាំងឡាយនេះ មិនទាន់ចំអិន កាលអញចំអិន
 មិនគួរ ដើម្បីមិនឲ្យបាន ដល់ជនមិនទាន់ចំអិន ចំណែកខ្លះ ឲ្យបាន
 ដោយគិតថា មហាយញ្ជ្រៃទាំងឡាយនោះ របស់វាសំដៅមុនទាំងនោះ
 គឺវាសំឡេងៈ អដ្ឋកៈ ១ កមកៈ ១ កមរេវៈ ១ វេស្សមិក្ខុៈ ១ យមទត្តិ ១
 អន្តិវសៈ ១ ការទាជៈ ១ វាសេដ្ឋៈ ១ កស្សរេបៈ ១ កតុ ១ យ៉ាតិលា

ឃ្លី មេ អយំ ទានសិវិកាតោ ភវិស្សតិទំ ទានំ ទេតិ
 ទមំ យេវា ភេសំ បុត្តតាមំ ភសិមំ តាមិ មហាយញ្ញានិ
 អហោសុំ សេយ្យេថិទំ អដ្ឋតាស្ស វាមតាស្ស វាមទេវស្ស
 វេស្សាមិភ្នត្តស្ស យមទត្តិចោ អន្តិរសស្ស ការាទាស្ស
 វាសេដ្ឋស្ស តាស្សបស្ស តតុចោ ឃ្លី មេ អយំ ទាន-
 សិវិកាតោ ភវិស្សតិទំ ទានំ ទេតិ អបិច ចោ ភមំ មេ
 យេវំ ទទានោ ចិត្តំ បសិទតិ អត្តមទតាសោមទស្សំ
 ទុបជាយតិទំ ទានំ ទេតិ ទមំ ភមំ មេ ទានំ ទទានោ
 ចិត្តំ បសិទតិ អត្តមទតាសោមទស្សំ ទុបជាយតិទំ
 ទានំ ទេតិ អបិច ចោ ចិត្តានុវត្តិវំ ចិត្តបរិស្ថាវិ^(១) ទានំ
 ទេតិ ។ សោ តំ ទានំ ទេតិ សមណស្ស វា
 ព្រាហ្មណស្ស វា អម្ពំ ទានំ វត្ថុំ យោនំ មាណកទូរិណេបនំ
 សេយ្យាវសេដ្ឋយ្ហិមេយ្យំ ។ តំ តិប្បញ្ញាសិ សារីបុត្ត
 ទេទេយ្យ វាទេតាត្រា ឃ្លី ទានំ ទានំ ។ ឃ្លី ភទ្កេ ។ តត្រ
 សារីបុត្ត យោយំ ធមោវ ចោ សារេត្រា ទានំ ទេតិ

១. ១. ចិត្តបរិស្ថាវិ ។

ទាននឹងការបែកបែកលែកខ្លះ នឹងមានផលអាក្រក់ យ៉ាងណាដែល ទាន
 មិនឲ្យទានដោយគិតថា មហាយញ្ញាទាំងឡាយនោះ របស់វាជាប់មុន
 ទាំងនោះ ភ័ស្តុតាង អដ្ឋកៈ ១ វាមកៈ ១ វាមទេវៈ ១ វេស្សាមិភ្នកៈ ១
 យមទត្តិ ១ អន្តិរសៈ ១ ការាទាមៈ ១ វាសេដ្ឋៈ ១ កស្សបៈ ១ កតុ ១
 យ៉ាងណា ទាននឹងការបែកបែកលែកខ្លះ នឹងមានផលអាក្រក់ យ៉ាងណា
 ដែល ចំណែកទូរ ឲ្យទានដោយគិតថា កាលអាក្រក់ ឲ្យទានខ្លះ
 ចិត្តក៏វែមនិម្រេចថា ការពេញចិត្តនឹងសេចក្តីសោមនស្ស ក៏វែមនិម្រេចឡើង
 ទាំងមិនឲ្យទានដោយគិតថា កាលអាក្រក់ ឲ្យទានខ្លះ ចិត្តក៏វែមនិម្រេច
 ការពេញចិត្តនឹងសេចក្តីសោមនស្ស ក៏វែមនិម្រេចឡើង ចំណែកទូរ ឲ្យ
 ទានជាគ្រឿងប្រដាប់នៃចិត្ត ជាបរិស្ថាននៃចិត្ត ។ បុគ្គលនោះ ភេសឲ្យបាយ
 ទឹក សំពត់ យាន គម្រនី គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាប ទិដេក ទិដោ
 នឹងគ្រឿងទមករណ៍ផលប្រទិប ជាទានផលសមណៈ ឬ ព្រាហ្មណ៍ ។
 ម្ចាស់សារីបុត្ត ឬកសិកាល់ខ្ញុំវេហុនោះដូចម្តេច បុគ្គលទូរ ក្នុងលោក
 នេះ អប្បឲ្យទានមានសភាពយ៉ាងទេវវេទ ។ ទានព្រះអង្គ ។ ម្ចាស់
 សារីបុត្ត ក្នុងដំណើរនោះ បុគ្គលណា មិនឲ្យទានប្រកបដោយគុណ

ន រដ្ឋធានីក្រុង ទាន់ ទេតិ ន សង្កឹមបេត្យា
 ទាន់ ទេតិ ន វិម បេត្យ បរិកុញ្ញស្សមីតិ ទាន់
 ទេតិ ន បិ សាហុ ទាន់ ទេតិ ន បិ ទិដ្ឋបុត្រ
 កាតបុត្រ បិកុបិកាមហេហិ ន អរហាមិ ចោកណំ
 កុណវិសំ ហាបេត្យុទ្ធិ ទាន់ ទេតិ ន បិ អមា បមាមិ
 វិមេ ន បេត្យុ ន អរហាមិ បេត្យោ អរហន្តានំ ទាន់
 អនេត្យុទ្ធិ ទាន់ ទេតិ ន បិ យថា តេសំ បុត្រកាណំ
 វិសិទ្ធិ តានិ មហាយញ្ច្រៃ អហេសុំ សេយ្យធីទំ អដ្ឋ-
 កាស្ស វិមកាស្ស វិមទេវស្ស វិស្សមិត្តស្ស យអទិត្តិទោ
 អត្តិវសស្ស ភាវទ្ធាជស្ស វិសេដ្ឋស្ស តេស្សវស្ស
 កក្កោ វិម មេ អយំ ទាន់ ទេតិ ន បិ ទេតិ ន បិ ទេតិ ន បិ
 ទេតិ ន បិ ទេតិ ន បិ ទេតិ ន បិ ទេតិ ន បិ ទេតិ ន បិ
 អត្តវេទនាសោមនស្សំ ទុរជាយេតិទិ ទាន់ ទេតិ ន បិ ច
 ទោ ចិត្តានុវិញ្ញា ចិត្តមិក្ខារំ ទាន់ ទេតិ ន បិ សោ
 តំ ទាន់ ទេតិ ន បិ ទេតិ ន បិ ទេតិ ន បិ ទេតិ ន បិ ទេតិ ន បិ
 ព្រហ្មកាយិកានំ ទេតិ ន បិ សហស្សតំ ទុបបដ្ឋតិ

មិនឲ្យបាន ទាំងចិត្តដាច់ដំណាក់ មិនឲ្យបាន ទាំងសំឡឹងឲ្យការស្ម័គ្រចុក
 មិនឲ្យបានដោយគិតថា អាក្ខអញ លះលោកទេបេវ នឹងបរិភោគ
 ទាំងមិនឲ្យបាន ដោយគិតថា បានថាការល្អ ទាំងមិនឲ្យបានដោយ
 គិតថា អាក្ខអញ មិនគួរញ្ញើនឹងជ្រុកជ្រួលបុណ្ណ ដែលដីដូនដីកា
 ធ្លាប់ឲ្យ ធ្លាប់ធ្វើ ឲ្យសាចស្មោះសោះ ទាំងមិនឲ្យបានដោយគិតថា
 អាក្ខអញចំអិន ជនទាំងឡាយនេះមិនទាន់ចំអិន កាលអញចំអិន មិនគួរ
 ដើម្បីនឹងមិនឲ្យបាន ដល់ភ្នកបុគ្គលមិនចំអិន ទាំងមិនឲ្យបានដោយគិតថា
 មហាយញ្ច្រៃទាំងឡាយនោះ របស់វិសិទ្ធិទោតិ វិសិទ្ធិ ឈ្មោះ អដ្ឋកៈ ១
 វិមកៈ ១ វិមទេវៈ ១ វិស្សមិត្តៈ ១ យមទិត្តិ ១ អត្តិវសៈ ១
 ភាវទៈ ១ វិសេដ្ឋៈ ១ តេស្សវៈ ១ កក្ក ១ យ៉ាងណា បាននឹង
 ការចែកវិលកនេះ នឹងមានដល់អាក្ខអញ យ៉ាងនោះដែរ ទាំងមិនឲ្យ
 បានដោយគិតថា កាលអាក្ខអញឲ្យបាននេះ ចិត្តក៏ជ្រះថ្លា ការពេញ
 ចិត្តនឹងសេចក្តីសោមនស្ស ក៏កើតឡើង ចំណែកនេះ ឲ្យបានជាគ្រឿង
 ប្រដាប់នៃចិត្ត ជាបរិក្ខារនៃចិត្ត លុបបាត់នោះ ឲ្យបាននោះប្រហើយ
 បែកគ្នាយកនិកាយស្តាប់ទៅ ក៏ទៅកើតជាមួយនឹងព្រហ្មកាយិកទៅក

សោ តំ កាម្មំ ទោមត្វា តំ សន្តិំ តំ យសំ តំ
 រាជិមេតយ្យំ^(១) អនាគាមិ ហោតិ អនាគត្តា ឥត្តត្ថំ វយំ
 ទោ សារីបុត្ត ហេតុ អយំ បច្ចាយោ យេនចំ ឥនេកកូស្យ
 តាទិសំយេវ ឆានំ ទិដ្ឋំ មហាជ្ឈនំ ឧ មហានិសំសំ
 អយំ មន សារីបុត្ត ហេតុ អយំ បច្ចាយោ យេនចំ
 ឥនេកកូស្យ តាទិសំយេវ ឆានំ ទិដ្ឋំ មហាជ្ឈនំ^(២)
 មហោនិសំសន្តិំ ។

[៥០] ឯកំ សមយំ កតតំ អាយស្មា ច សារី-
 បុត្តោ អាយស្មា ច មហាមោត្តណ្ណោ ទត្តិណាភិវស្ថិ
 ចារិកំ ចរត្តិ មហាតា ភិក្ខុសង្ខេប្នេន សន្តិំ ។ តេន
 ទោ មន សមយេន វេទ្យកណ្តតិ ឧទ្ធិមាតា
 ឧបាសិកា វត្តិយោ បច្ចុសំសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ
 ចាកយំ សវេន កាសតិ ។ តេន ទោ មន
 សមយេន វេស្សវណោ មហាពជា ឧត្តកយ
 ទិសាយ ទត្តិណំ ទិសំ កច្ឆតិ តេនចំ ទេវ
 កាលិយេន ។ វេស្សវសិ វោ វេស្សវណោ មហាពជា

១ ឧ. អាទិប្បំ ។ ២ ឧ. មហាជ្ឈំ ហោតិ ។

បុគ្គលនោះ ញ៉ាំងផលកម្មនោះ ញ៉ាំងប្បទ្ធិនោះ ញ៉ាំងយសនោះ ញ៉ាំង
 អាទិបតេយ្យនោះ ឲ្យអស់ហើយ ជាអនាគាមិ មិនមកកាន់កាតាមទេ
 ម្ចាស់សារីបុត្ត នេះឯងជាហេតុ នេះឯងជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យបានបែប
 នោះឯង ដែលបុគ្គលឲ្យហើយចំពោះបុគ្គលនោះ ក្នុងលោកនេះ ជាបាន
 មានផលច្រើន តែមិនមានកាន់សង្ស័យច្រើន ម្ចាស់សារីបុត្ត នេះឯងជាហេតុ
 នេះជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យបានបែបនោះឯង ដែលបុគ្គលឲ្យហើយចំពោះ
 បុគ្គលនោះ ក្នុងលោកនេះ ជាបានមានផលច្រើន មានកាន់សង្ស័យច្រើន ។

[៥០] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ
 និងព្រះមហាមោត្តនដ៏មានអាយុ ក្រាបំពេញកាន់ចារិក ក្នុងទត្តិណា-
 ភិវេសិយនិងភិក្ខុសង្ខេប្នេនរូប ។ សម័យនោះឯង ឧទ្ធិមាតាទុបាសិកា
 នៅក្នុងក្រុងវណ្ណារវេទ្យកណ្តកៈ ព្រែកឡើង ក្នុងបច្ចុសសមយំវេនក្រិ
 ស្សត្រពាយឧទេតិព្រះនិព្វាន ដោយសំឡេងដ៏តិរោ ។ សម័យនោះ
 ឯង មហាពជ្ឈនវេស្សវណោ ស្តេចចេញទៅអំពីទិសភាគទើង ទៅ
 កាន់ទិសភាគឦសាន ដោយគិច្ចនិមួយ ។ មហាពជ្ឈនវេស្សវណោបានឮ

ឧទ្ធចមាតាយ ឧបាសិកាយ ចារាយនំ សវេន
 កាសន្តិយា សុត្វា កតំបរិយោសានំ អាគម-
 យមាថេ អដ្ឋាសិ ។ អថេវា ឧទ្ធចមាតា
 ឧបាសិកា ចារាយនំ សវេន កាសិក្វា តុឡិ
 អហោសិ ។ អថេវា វេស្សវណោ មហារាជា
 ឧទ្ធចមាតាយ ឧបាសិកាយ កតំបរិយោសានំ វិនិក្វា
 វត្តានុមាធិ សាធុ ភតិធិ សាធុ ភតិធិតំ ។ កោ
 យទេសោ កត្រមុខាតំ ។ អហោន្ត ភតិធិ ភាតា
 វេស្សវណោ មហារាជាតិ ។ សាធុ កត្រមុខ តេជោ
 វោ មេ អយំ ធម្មធវិយាយោ កណិវតា នំ
 តេ យោតុ អាតិថេយ្យន្តិ ។ សាធុ ភតិធិ
 វិភក្សោ មេ យោតុ អាតិថេយ្យំ ភ្លេវ សាវិក្កុត្ត-
 វោត្តល្លោធម្មមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ អតតចាតារសោ
 វេស្សវណោកំ អាគមិស្សតិ តត្វា ភិក្ខុសង្ឃំ បរិ-
 វិសិក្វា មម ឧត្តិណំ អាធិសេយ្យាសិ វិវត្វា មេ
 ភវិស្សតិ អាតិថេយ្យន្តិ ។ អថេវា ឧទ្ធចមាតា ឧបាសិកា

ឧទ្ធចមាតាឧបាសិកា កំភុនិស្សត្របាយនេមិដោយសំឡេង (ដីតិពេ) កំបន្តិវិយោចំស្តាប់ត្រាវិគចំ ពាក្យពោល ។ លុះឧទ្ធចមាតាឧបាសិកា ស្សត្របាយនេមិ ដោយសំឡេង (ដីតិពេ) ច្នៃហើយ កំនោស្ស) ។ លំអំថំនោះ មហារាជឈ្មោះវេស្សវណោ ជ្រាបច្បាស់ខ្ញុំការចប់នៃកថា របស់ឧទ្ធចមាតាឧបាសិកាហើយ ក៏អនុមោទនាថា ម្ចាស់ខាង ពិរេន ណាស់ ម្ចាស់ខាង ពិរេនណាស់ ។ (ឧទ្ធចមាតាឧបាសិកាស្តោ) បដិក្រព្រះអង្គមានមុខដ៏ចំរើន ចុះអ្នកជាអ្វី ។ ម្ចាស់ខាង ខ្ញុំជាមហារាជ ឈ្មោះវេស្សវណោ ជាប្អូននៃខាង ។ បដិក្រព្រះអង្គអ្នកមានមុខដ៏ចំរើន ប្រក ហើយ បើផ្សំច្នោះ ធម្មបរិយាយដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ សូមជាបណ្ណា ការយ៉ាងវិសេសដល់ព្រះអង្គ ។ វេស្សវណោមហារាជពោលថា ម្ចាស់ ខាង ប្រពៃហើយ ពាក្យនុះសូមជាបណ្ណាការយ៉ាងវិសេសដល់ខ្ញុំចុះ កំភុ- សង្ឃមានព្រះសាវ័ក្កនិងព្រះមហា មាតុល្លោជាប្រធាន មិនទាន់បានធ្វើ កត្តកិច្ច ក្នុងវេលាព្រឹក មិនមកតាំងវិទ្យុកណ្ណកន្តរ ក្នុងវិថីស្តុក ខាងចូល អង្គុសខ្ញុំកំភុសង្ឃនោះ ។ ខ្ញុំសង្ឃចំរើនណាមួយដល់ខ្ញុំផង បណ្ណាការ យ៉ាងវិសេសនឹងមានដល់ខ្ញុំយ៉ាងនេះឯង ។ គ្រានោះ ឧទ្ធចមាតាឧបាសិកា

អញ្ញាតវំ បុរិសំ(១) អន្ធមេន សកេន ធិវេសនេ
 បណ្ឌិតំ វាជនិយំ កោដនិយំ វេសិយាធាបេសិ ។
 អថទោ សារីបុត្តោមោត្តល្លានប្បមុខោ កិក្ខុសង្ឃោ
 អកកតាតកសោ យេន វេទ្យកណ្តាតំ តទវសរិ ។
 អថទោ នទ្ធមាតា ឧទាសិកាយ អញ្ញាតវំ បុរិសំ
 អាមន្តេសំ វិហំ ភំ អន្តោ បុរិស អាភមំ តត្វា
 កិក្ខុសង្ឃស្ស កាលំ អាណចេសិ កាលោ កន្ត
 អយ្យាយ នទ្ធមាតាយ ធិវេសនេ ធិដ្ឋិតំ កត្តន្តំ ។
 វិវំ អយ្យេតិ ទោ សោ បុរិសោ នទ្ធមាតាយ
 ឧទាសិកាយ បដិស្សណិក្ខា អាភមំ តត្វា កិក្ខុ-
 សង្ឃស្ស កាលំ អាណចេសិ កាលោ កន្ត
 អយ្យាយ នទ្ធមាតាយ ធិវេសនេ ធិដ្ឋិតំ កត្តន្តំ ។
 អថទោ សារីបុត្តោមោត្តល្លានប្បមុខោ កិក្ខុសង្ឃោ
 បុព្វល្លាសមយំ ធិវេសនេ បត្តចិវេមាតាយ យេន
 នទ្ធមាតាយ ឧទាសិកាយ ធិវេសនេ កេនុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញាត្តោ អាសនេ ធិវេសនេ ។

១ ១. ២ ឧស្សា វិញ្ញាណ ។

លុកាល អន្ធមេន ក៏ប្រើបុរសមួយនាក់ ឱ្យចាក់លើទាទងយ-
 កោដនិយាហោដីក្នុង ក្នុងលំនៅរបស់ខ្លួន ។ លំដាប់នោះ
 កិក្ខុសង្ឃ បានព្រះសារីបុត្តនឹងព្រះមហាមោត្តល្លានជាប្រធាន មិនចាត់
 ធ្វើកត្តកិច្ច ក្នុងពេលព្រឹកនៅឡើយ ក៏សំដៅទៅកាន់ខ្សែកណ្តកន្តេ ។
 ចំណែកខាងនទ្ធមាតាទុបាសិកា ក៏ហៅបុរសមួយនាក់ថា វេសនេ
 ចំរើន អ្នកចូរមក អ្នកចូរទៅឯកាម ចូរក្រាបទូលនូវអក្ខកាលចំពោះ
 កិក្ខុសង្ឃថា បពិត្រលោកវាំងឡាយដ៏ចំរើន កាលគួរហើយ អក្ខក្នុង
 លំនៅនៃនទ្ធមាតាជាម្ចាស់ ក៏សម្រេចហើយ ។ បុរសនោះ ក៏ទទួល
 ស្តាប់នទ្ធមាតាទុបាសិកាថា បាទ អ្នកម្ចាស់ ហើយក៏សំដៅទៅឯកាម
 ក្រាបទូលនូវកាលដល់កិក្ខុសង្ឃថា បពិត្រលោកម្ចាស់វាំងឡាយដ៏ចំរើន
 កាលគួរហើយ អក្ខក្នុងលំនៅនៃនទ្ធមាតាទុបាសិកាជាម្ចាស់ ក៏សម្រេច
 ហើយ ។ លំដាប់នោះ កិក្ខុសង្ឃបានព្រះសារីបុត្តនឹងព្រះមហា-
 មោត្តល្លានជាប្រធាន ស្ងៀមស្ងៀម ប្រដាប់បាត្រដឹកចិវេ ក្នុងបុព្វល្លា-
 សម័យ ចូលទៅត្រង់លំនៅ ដែលនទ្ធមាតាទុបាសិកានៅ លុបចូល
 ទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើកសនៈ ដែលគេក្រលាស្រេចហើយ ។

បឋមបណ្ណសព មហាយត្តវគ្គ

អថេវា នទ្ធិមាតា ទុច្ចាសិកា សារីរុត្តិមោត្តល្លាធម្មមុខំ
 ភិក្ខុសង្ឃំ ចណីតេន វាជនីយេន ភោជនីយេន
 សហគ្គា សន្តប្បសិ សឡកំរេសិ ។ អថេវា នទ្ធិមាតា
 ទុច្ចាសិកា អាយស្មន្តំ សារីរុត្តំ កុត្តារី ឌីនីតបត្ត-
 ចាណី ឯកមន្តំ ធិសិទិ ។ ឯកមន្តំ ធិសិទិ ទោ
 នទ្ធិមាតា ទុច្ចាសិកា អាយស្មា សារីរុត្តោ ឯកនរោច
 កោ មន តេ នទ្ធិមាតេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស អត្តាភមនំ
 អាណេសិទិ ។ នីតាហំ កន្តេ វត្តិយា មទ្ធុស-
 សមយំ មទ្ធុដ្ឋាយ ចារាយនំ សវេន កាសិក្ខា
 កុត្តារី អរោសិ ។ អថេវា កន្តេ វេស្សវណោ
 មហារាជោ មម កតាមរិយោសាទំ វិទិត្យា អត្តា
 ទុមោទិ សាទុ កតិទិ សាទុ កតិទិទិ ។ កោ
 មនេសោ កទ្រមុទាតិ ។ អមន្តេ កតិទិ ភាតា
 វេស្សវណោ មហារាជោ ។ សាទុ កទ្រមុទ តេនហិ
 យោ មេ អយំ ធម្មបរិយាយោ កណិកោ ននន្តេ
 ហោតុ អតិថេយ្យន្តំ ។ សាទុ កតិទិ ឯកតោរ

បឋមបណ្ណសព មហាយត្តវគ្គ

ចំណែកនាងនទ្ធិមាតាទុច្ចាសិកា អត្តសភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះសារីរុត្តនឹង
 ព្រះមាត្រល្លាធម្មប្រធាន ដោយនាទិយភោជនីយោ ហោជីក្កម ដោយ
 វេទ្ធិធនំ ឲ្យវត្តកស្តប់ស្តល់ក្រៅគោមយាត់ ។ នទ្ធិមាតាទុច្ចាសិកា
 លុះកំណត់ដឹងខ្លួនព្រះសារីរុត្តនឹងមានអាយុកាលឆាប់រួច មានព្រះហស្តដាក់
 ចេញពីចុក្រហើយ ក៏អន្តិយក្នុងទិវីសមត្ថរ ។ លុះនទ្ធិមាតាទុច្ចាសិកាអន្តិយ
 ក្នុងទិវីសមត្ថរហើយ ព្រះសារីរុត្តនឹងមានអាយុ ក៏ស្នេដ្ឋច្រើន ម្ចាស់
 នទ្ធិមាតា ចុះអ្នកហោ ច្រាប់ដំណើរមកវិទិត្យសង្ឃដល់នាង ។ បតិក្រលោក
 ម្ចាស់ដំបើង ខ្ញុំម្ចាស់ក្រោកឡើងក្នុងចូសសម័យខែក្រិចលោក សូត្រ
 ព្រាយនេតិយសៈខ្យង (វិទិត្យា) ហើយនោស្យៀម ។ បតិក្រលោក
 ម្ចាស់ដំបើង ប្រាប់ក្រុមហោកដណ្តោះវេស្សវណ ដឹងច្បាស់ខ្ញុំចំបំផុត
 វិនិច្ឆ័យកថាមេស្ត ក៏អនុមោទនាថា ម្ចាស់នាង តិរេនណាស់ ម្ចាស់នាង
 តិរេនណាស់ ។ (ខ្ញុំម្ចាស់ស្នេដ្ឋ) ម្ចាស់អ្នកមានមុខដំបើង ចុះអ្នកដើម្បី ។
 ម្ចាស់នាង ខ្ញុំក្រុមហោកដណ្តោះវេស្សវណ ជាម្ចាស់នាង ។ បតិក្រ
 ព្រះអង្គមានក្រំដំបើង កាមកមេស្តព្រះអង្គ ប្រពៃណាស់ លើដ្ឋេច្ច
 ធម្មចរិយាយ ដែលខ្ញុំព្រូនពោលហើយនេះ សូមថាបណ្ណាការយោង
 វិសេសដល់ព្រះអង្គ ។ ម្ចាស់នាង ច្រកហើយ ពាក្យខ្ញុំឯង

បេ ហោតុ អាតិមេយ្យំ ស្មេវ សាវុត្តមោក្កល្លានប្ប-
 រុយោ កិក្ខុសន្យោ អគគចាតវសោ វេជ្ជកណ្ណាតំ
 អាតមិស្សតិ ឥក្ខុ កិក្ខុសន្យំ ចរិសិក្ខា មម
 ធម្មិណំ អាទិសេយ្យាសិ ។ ឯវេក្ខ មេ កវិស្សតិ
 អាតិមេយ្យន្តិ ។ យទិធំ កន្ត ទានេ មុញ្ញំ មុញ្ញ-
 មរោតំ វេស្សវណ ឃ្ម មហារាជស្ស សុខាយ
 ហោតុតិ ។ អន្ទរិយំ នន្ទមាតេ អក្កតំ នន្ទមាតេ
 យេត្រ ហិ ធាម វេស្សវណេន មហារាជេន ឯវ-
 មហិធ្វិកេន ឯវមហោសកេន ទេវមុត្តេន សម្មុទា
 សន្សមិស្សសីតិ ។ ន ទោ មេ កន្ត ឯសេវ
 អច្ឆរិយោ អក្កតោ នន្ទោ អត្ថិ មេ អញ្ញោតំ
 អច្ឆរិយោ អក្កតោ នន្ទោ វេន មេ កន្ត
 នន្ទោ ធាម ឯកមុត្តតោ មិយោ មទាហោ តំ
 កថាថា តិស្មិញ្ចិទេវ ការិណោ ឱត្តស្ស មសយ្ហ
 ជីវិតា វេរោមសុំ ឥស្មី ទោ មទាហិ កន្ត ទារក
 តហិកេ វិ កយ្ហមាទេ វិ វេន វិ វជ្ជមាទេ វិ

សូមជាបណ្តាការយ៉ាងវិសេសផលខ្ញុំ ក៏កុំបង្កមានប្រទេសវិបុលនិព្វាន
 មោក្កល្លានជាប្រធាន មិនទាន់ធ្វើកត្តកិច្ចក្នុងវេលាប្រឹក្សានៅឡើយ និមន្តមក
 ការវេទ្យកណ្ណកន្តវេ ក្នុងវិថ្វវិស្វក ចូរនាងអគ្គិសកិក្ខុសន្យាហើយទុក្ខិស
 ជូនចំណែកបុណ្យផលខ្ញុំផង ។ បណ្តាការយ៉ាងវិសេសមិនមានផលខ្ញុំយ៉ាង
 នេះឯង ។ បតិក្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន បុណ្យក្នុង ភានេះ(១) សូមច
 ជាបុណ្យផលខ្ញុំប្តូរហើយ ដើម្បីសេចក្តីសុខផលមហារាជឈ្មោះវេស្ស-
 វណចុះ ។ ម្ចាស់នុមាតា អស្សារាណាសំ ម្ចាស់នុមាតា ចំឡែកណាសំ
 ព្រោះនាងបានចោក្ខវិចិត្តោមុខជាមួយនឹងមហារាជឈ្មោះវេស្សវណ
 ជាទេវបុត្តមានច្បងយ៉ាងនេះ មានសក្តិចំរើននេះ ។ បតិក្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចំរើន ធម៌នេះឯង មិនមែនអស្សារាណាសំខ្ញុំនៅឡើយទេ
 ឯទៀតវិសេសអស្សារាណាសំខ្ញុំ បតិក្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ក្នុងគ្រា
 នេះ ខ្ញុំមានក្នុងប្រុសម្នាក់ឈ្មោះនន្ទៈ ជាទីស្រឡាញ់ ជាទីរេញចិត្ត
 ព្រោះវាចំរើនឡើយ ចាប់វាញកំហែងកូនភានេះ ព្រោះវាមួយមួយ មក
 ផ្គាប់ដ៏រឹត បតិក្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន កាលវាភានេះ គេចាប់
 យកទៅហើយក្តី កំពុងចាប់ក្តី សម្លាប់ហើយក្តី កំពុងសម្លាប់ក្តី

១ ព្រះករុណាបុណ្យក្នុងភាននេះប្រទេសវិសេស អង្គកថា សំគាយក លេខ ៣ ប្រការ ។

ហត្ថេ វា ហត្ថាមារេ វា ធាតិជាធាមិ ចិត្តស្ស
អញ្ញាថត្តន្តិ ។ អច្ឆរិយំ នទ្ធមារេ អត្តតំ នទ្ធមារេ
យក្រ ហិ ធាម ចិត្តប្បាទមត្តម្យំ បរិសារេស្សសីតិ ។
ន ហេ មេ កន្តេ ឃិសេវ អច្ឆរិយោ អត្តតោ ធម្មោ
អត្តំ មេ អញ្ញាបិ អច្ឆរិយោ អត្តតោ ធម្មោ ឥទ មេ
កន្តេ សាមិកោ កាណកតោ អញ្ញាវំ យក្ខយេបិ ឧប-
រោញ្ញា សោ មេ តេនេវ ប្បិមន អត្តកាវេន ឧទ្ធស្សេសី
ន ហេ បទាហំ កន្តេ អភិជាធាមិ គតោ ចិធានំ ចិត្តស្ស
អញ្ញាថត្តន្តិ ។ អច្ឆរិយំ នទ្ធមារេ អត្តតំ នទ្ធមារេ
យក្រ ហិ ធាម ចិត្តប្បាទមត្តម្យំ បរិសារេស្ស-
សីតិ ។ ន ហេ មេ កន្តេ ឃិសេវ អច្ឆរិយោ អត្តតោ
ធម្មោ អត្តំ មេ អញ្ញាបិ អច្ឆរិយោ អត្តតោ ធម្មោ
យកោហំ កន្តេ សាមិកស្ស នហរស្សេវ នហក អាធិតា
ធាតិជាធាមិ មនសាមិ អតិចរិក្កំ^(១) កុតោ បទ
កាយចាតិ ។ អច្ឆរិយំ នទ្ធមារេ អត្តតំ នទ្ធមារេ
យក្រ ហិ ធាម ចិត្តប្បាទមត្តម្យំ បរិសារេស្សសីតិ ។

១ ឧ. សាមិកំ មនសាមិ អតិចរិក្កំ ។

បៀតបៀទហើយក្តី កំពុងបៀតបៀនក្តី ខ្ញុំម្ចាស់មិនដឹងខ្លះសេចក្តីប្រ-
ប្រយ័ន្តចិត្តឡើយ ។ ម្ចាស់ទទួលបាន អស្សារ្យណាស់ ម្ចាស់បាន
ទទួលបាន ចំរៀងណាស់ គោតវៃ ទានដ៏ទេវហេតុត្រឹមតែការកើតឡើង
ខែចិត្តបាន ។ បតិក្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ធម៌នាវង្ស មិនមែនអស្សារ្យ
ចំរៀងខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ដទៃទៀតអស្សារ្យចំរៀងរបស់ខ្ញុំ បតិក្រលោក
ចំរើន ក្នុងគ្រានេះ ស្វាមីរបស់ខ្ញុំ ធ្វើមរណកាលទៅ ក៏ទៅកើតក្នុងកំរលក
ខែយក្សមួយ ស្វាមីរបស់ខ្ញុំនោះ សំរេចនូវអត្តភាពដល់ខ្ញុំដូចក្នុងកាលមុន
បតិក្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ខ្ញុំម្ចាស់មិនដឹងខ្លះសេចក្តីប្រប្រយ័ន្តចិត្តដែល
ជាហេតុជានិទានឡើយ ។ ម្ចាស់ទទួលបាន អស្សារ្យណាស់ ម្ចាស់ទទួ-
លបាន ចំរៀងណាស់ គោតវៃ ទានដ៏ទេវហេតុត្រឹមតែការកើតឡើងខែ
ចិត្តបាន ។ បតិក្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ធម៌នាវង្ស មិនមែនអស្សារ្យចំរៀង
របស់ខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ដទៃទៀត ជាអស្សារ្យចំរៀងរបស់ខ្ញុំ បតិក្រលោក
ម្ចាស់ដ៏ចំរើន កាលខ្ញុំម្ចាស់នៅគ្រប់គ្រង គេនាំមកឲ្យស្វាមីកំរោះ ខ្ញុំមិនដែល
ប្រព្រឹត្តកម្មនឹងដោយចិត្តទេ មិនបាច់និយាយដល់ការប្រព្រឹត្តកម្មនឹងដោយ
កាយឡើយ ។ ម្ចាស់ទទួលបាន អស្សារ្យណាស់ ម្ចាស់ទទួលបាន ចំរៀង
ណាស់ គោតវៃ ទានដ៏ទេវហេតុត្រឹមតែការកើតឡើងខែចិត្តបាន ។

១ ខោ មេ កន្ត ឯសេវ អច្ឆរិយោ អត្តតោ ធម្មោ
 អត្តំ មេ អញ្ញាចិ អច្ឆរិយោ អត្តតោ ធម្មោ យទាហំ
 កន្ត ឧបាសិកា បដិទេសិកា ហតិជាហមិ តិព្វា
 សិក្ខាបដំ សត្តិច្ច វិនិក្កមិតាតិ ។ អច្ឆរិយំ ទទ្ធិមាតេ
 អត្តតំ ទទ្ធិមាតេតិ ។ ១ ខោ មេ កន្ត ឯសេវ
 អច្ឆរិយោ អត្តតោ ធម្មោ អត្តំ មេ អញ្ញាចិ អច្ឆរិយោ
 អត្តតោ ធម្មោ ឥទាហំ កន្ត យាវទេវ អាតាម្បាមិ
 វិវេច្ឆ កាមេហំ វិវិច្ឆ អត្តសនេហំ ធម្មេហិ
 សវិត្តំ សវិចារំ វិវាតេជំ វិវិតសុទំ បឋមំ ឈានំ
 ឧបសម្មជ្ជំ វិហារមិ វិត្តវិចារកំ វុបសមា អជ្ជត្តំ
 សម្មសានំ វេតសោ ឯកោជិកាវំ អវិត្តំ អវិចារំ
 សមាជិជំ វិវិតសុទំ ធុតិយំ ឈានំ ឧបសម្មជ្ជំ
 វិហារមិ វិវិតយា ច វិវាតា ឧបេត្តកា ច វិហារមិ
 សតា ច សម្មជាតា សុទត្តា កាយេន បដិសំ-
 វេទេមិ យញ្ញំ អរិយា អាចិក្ខុន្តិ ឧបេត្តកោ សតីតា
 សុទវិហារិកិ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្មជ្ជំ វិហារមិ

បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌នោះឯង មិនមែនជាអស្ចារ្យចំឡែករបស់
 ខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ឯទៀត ជាអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់
 ដ៏ចម្រើន កាលដែលខ្ញុំម្ចាស់សំដែងខ្លួនជាទុស្តិកាច្បើន មិនច្បាប់ក្រែង
 ប្រព្រឹត្តកិច្ចនូវសិក្ខាបទណាមួយទេ ។ ម្ចាស់ទទ្ធិមាតា អស្ចារ្យណាស់
 ម្ចាស់ទទ្ធិមាតា ចំឡែកណាស់ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌នោះឯង
 មិនមែន ជាអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ឯទៀត ជាអស្ចារ្យ
 ចំឡែករបស់ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់ប៉ុនប៉ងដកបមកក្នុង
 ជំនេះថា ខ្ញុំស្លាប់ចាកកាយវាងឡាយ ស្លាប់ចាកអកុសលវាងឡាយ
 ហើយបានដល់ខ្ញុំបឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិភក្តៈនិងវិចារៈ មានបីគិលី
 សុខ កើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ព្រោះវាម្ចាស់វិភក្តៈនិងវិចារៈ ក៏បានដល់
 ខ្ញុំទុតិយជ្ឈាន ជាធម្មជាតិក៏មានក្នុងសញ្ញានៃខ្លួន ប្រកបដោយសេច-
 ក្តីជ្រះថ្លា គឺសញ្ញាមានសភាពជាចិត្តរួសរាន មិនមានវិភក្តៈ មិនមានវិចារៈ
 មានវិភក្តៈនិងសុខ កើតអំពីសមាធិ គឺបឋមជ្ឈាន ព្រោះវិចារសេចក្តីបឋម
 ផង ជាអ្នកប្រកបដោយទោបតុផង ខ្ញុំជាអ្នកនិរលឹក ដឹងច្បាស់ ទទួល
 ខ្ញុំបុរាដោយទាមកាយផង បានដល់ខ្ញុំតតិយជ្ឈាន ដែលអរិយៈចាំ
 ឡាយវិភក្តៈសរសើរថា បុគ្គលមានសិប្បកបដោយទោបតុ នៅជាសុខ

បឋមបណ្ណសារ មហាយញ្ញវិញ្ញា

សុខស្ស ច បហាណា ទុក្ខស្ស ច បហាណា មុត្តរំ
 ។ ឈាមនស្សនោមនស្សនំ អត្តន្តំ មា អនុក្ខមសុទំ
 ទុបេត្តាសត្តំ ចក្កន្តំ ឈាមំ ទុបសម្មជ្ជ
 វិហារមិត្តំ ។ អច្ចរិយំ នទ្ធិមាតេ អក្កតំ នទ្ធិមាតេតិ ។
 ន ទោ ខេ កន្តេ ឯសេវ អច្ចរិយោ អក្កតោ ធម្មោ អត្តិ
 មេ អញ្ញាចិ អច្ចរិយោ អក្កតោ ធម្មោ យាធិមាធិ កន្តេ
 កលេតា ធម្មតាធិ បញ្ញាម្ពាតិមាធិ សញ្ញាជយាធិ
 ពហាធម្មសំ តិក្ខុ អត្តនិ អប្បហិមំ សមនុបស្សមិត្តំ ។
 អច្ចរិយំ នទ្ធិមាតេ អក្កតំ នទ្ធិមាតេតិ ។ អថទោ
 អាយស្មា សារីមុត្តោ នទ្ធិមាតេ ទុចាសិកំ ធម្មិយា
 កាយាយ សទ្ធិស្សត្តា សមាធមេត្តា សមុត្តោជត្តា
 សម្បហំសេត្តា ទុដ្ឋាយាសនា បញ្ញាមិត្តំ ។

មហាយញ្ញវិញ្ញា ចក្កទោ ។

តិស្សប្បវាទំ

ចិត្តបរិច្ចារំ(១) ទ្វេអត្តំ សញ្ញា អមរា ទុរ(២)

១ ខ. ម. វិនិច្ឆ័យិញ្ញំ ។ ២ ឃ. សញ្ញា ទ ទ្វេ ចក ។

បឋមបណ្ណសារ មហាយញ្ញវិញ្ញា

ព្រោះលេបន៍ខ្លួនសុខផង លេបន៍ខ្លួនក្នុងផង វិចារសៅវិចារសោមស្សន្តិ
 ពោមនស្សក្នុងកាលមុនផង ខ្ញុំក៏បានដល់ខ្លួនក្នុងដ្ឋាន មានសក្កិដ៏បរិសុទ្ធ
 ដោយ ។ បេត្តា មិនជាខ្ញុំ មិនជាសុខ ។ ម្ចាស់នទ្ធិមាតា អស្សាវ្យាណសំ
 ម្ចាស់នទ្ធិមាតា ចំឡែកណាស់ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ធម៌ខេ
 ងង មិនមែនជាអស្សាវ្យាចំឡែករបស់ខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ទៀត ជាអស្សាវ្យ
 ចំឡែករបស់ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន សំយោជនៈ បានក្រោមចំរើ
 ថ្វីណា ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ បណ្តាសំយោជនៈ
 ចំរើននោះ ខ្ញុំម្ចាស់វិចារណាមិនឃើញខ្លួនសំយោជនៈ ណាមួយ ក្នុងក្នុង
 ដែលមិនទាន់លេបន៍សោះឡើយ ។ ម្ចាស់នទ្ធិមាតា អស្សាវ្យាណសំ
 ម្ចាស់នទ្ធិមាតា ចំឡែកណាស់ ។ សំរាប់នោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានកាយ
 ញ្ញាននទ្ធិមាតា ទុចាសិកា ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យគាចហ៊ាន
 ឲ្យរឹតកាយ ដោយធម៌កថា ហើយព្រាកចាកភាសនៈចេញទៅ ។

ចប់ មហាយញ្ញវិញ្ញា ទី ៥ ។

ទុត្តានៃមហាយញ្ញវិញ្ញាដោះពី

ដំបាយអំពីចិត្ត ១ បរិច្ចារ ១ អំពីភ្លើង
 ពីរលើក អំពីសញ្ញា ២ លើកទៀត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គប្រដាប់យស្ស សុត្តនិទានេ

ឃើញជា ៨^(១) សញ្ញាតោ ជាដំ មានាយ តេ ធម្មតិ^(២) ។

បណ្ណសារា សមាគា ។

១ ម. ប សាគា អត្ថំ ។ ២ ម. ធម្មតិកា តេ វសាតិ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គប្រដាប់យស្ស សុត្តនិទានេ

អំពីមេដុន ១ អំពីសញ្ញាតៈនីធិវិសញ្ញាតៈ ១ អំពី

ទាន ១ អំពីនិទ្ទេសាភាវុណសិកា ១ រូបវិ ១១ ។

បច្ចំ បណ្ណសារា ។

បណ្ណាសកាសង្គហិតា វិគ្គោ

អព្យាកតវិគ្គោ

[៥០] អដទោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន កតវា
តេទុបសន្តិមិ ទុបសន្តិមិត្វា កតវន្តំ អភិវាទេត្វា
ឯកមន្តំ ឯសិទិ ។ ឯកមន្តំ ឯសិទ្ធោ ទោ សោ
ភិក្ខុ កតវន្តំ ឯតទរោច កោ ទុ ទោ កន្ត
ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន សុតវតោ អរិយ-
ស្សវតស្ស វិចិត្តិញ្ចា ទុប្បជ្ជិតិ អព្យាកតវត្ថុស្វតិ ។
ធិដ្ឋិធិពេជ ទោ ភិក្ខុ សុតវតោ អរិយស្សវតស្ស
វិចិត្តិញ្ចា ទុប្បជ្ជិតិ អព្យាកតវត្ថុស្វ ។ ហោតិ តថាគតោ
បរម្មណាតិ ទោ ភិក្ខុ ធិដ្ឋិតតមេតំ ទ ហោតិ
តថាគតោ បរម្មណាតិ ទោ ភិក្ខុ ធិដ្ឋិតតមេតំ

បណ្ណាសកាសង្គហិតាវិគ្គោ

អព្យាកតវិគ្គោ

[៥១] ត្រាតោ ភិក្ខុម្ហយរូប ចូលវេតាលំ ព្រះមានព្រះភាគ លុះ
ចូលវេតាលំហើយ គឺក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអន្តិយក្នុង
ចំដីសមន្តរ ។ លុះភិក្ខុនោះ អន្តិយក្នុងដីសមន្តរហើយ បានក្រាប
បង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ធំអែន អ្វីជាហេតុ អ្វីជា
បង្គំ ដែលទាំងឡាយវិចិត្តិញ្ចារបស់អរិយសាវក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងអព្យាកតវត្ថុវាំងឡាយ ។ ខ្ញុំលភិក្ខុ វិចិត្តិញ្ចារបស់
អរិយសាវក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង វេទនាមិនកើតឡើង ក្នុងអព្យាកត-
វត្ថុវាំងឡាយ ព្រោះរលត់វិដ្ឋិ ។ ខ្ញុំលភិក្ខុ ចម្លើកើតឡើងថា សត្វស្តាប់ទៅ
វេទនាកើតឡើង ខ្ញុំលភិក្ខុ ចម្លើកើតឡើងថា សត្វស្តាប់ទៅ មិនកើតឡើង

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយស្ស សុត្តនិទាយ

ហោតិ ច ឧ ច ហោតិ តតាតតា បរម្មណាតិ
 ហោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋិតតមេតំ ទេវ ហោតិ ឧ ឧ
 ហោតិ តតាតតា បរម្មណាតិ ហោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋិ-
 តតមេតំ ។ អស្សុតវា ភិក្ខុ បុព្វជ្ឈេវា ទិដ្ឋិ ឧប្ប-
 ជាបាតិ ទិដ្ឋិសមុទយំ ឧប្បជាបាតិ ទិដ្ឋិឯរោជំ
 ឧប្បជាបាតិ ទិដ្ឋិឯរោជតាមិទំ បដិបទំ ឧប្បជាបាតិ
 តស្ស សា ទិដ្ឋិ បរិវ្យាតិ សោ ឧ បរិមុច្ចតិ
 ជាតិយា ជរាយ មរណាទ សោកេហិ បរិទេវេហិ
 ទុក្ខេហិ នោមឧស្សេហិ ទុច្ចាយាសេហិ ឧ បរិមុច្ចតិ
 ទុក្ខស្មាតិ វនាមិ ។ សុតវា ច ហោ ភិក្ខុ អរិយ-
 ស្សាវតោ ទិដ្ឋិ បជាបាតិ ទិដ្ឋិសមុទយំ បជាបាតិ
 ទិដ្ឋិឯរោជំ បជាបាតិ ទិដ្ឋិឯរោជតាមិទំ បដិបទំ
 បជាបាតិ តស្ស សា ទិដ្ឋិ បរិវ្យាតិ សោ បរិមុច្ចតិ
 ជាតិយា ជរាយ មរណាទ សោកេហិ
 បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ នោមឧស្សេហិ ទុច្ចាយាសេហិ
 បរិមុច្ចតិ ទុក្ខស្មាតិ វនាមិ ។ ឯវំ ជាដំ ហោ
 ភិក្ខុ សុតវា អរិយស្សាវតោ ឯវំ បស្សំ ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ សុត្តនិទាយ

ម្នាលភិក្ខុ ទិដ្ឋិកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ វេទនាកើតឡើងក៏មាន
 មិនកើតឡើងក៏មាន ម្នាលភិក្ខុ ទិដ្ឋិកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅកើតឡើង
 ក៏មិនមែន មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ។ ម្នាលភិក្ខុ បុព្វជ្ឈេវា
 ចេះដឹង វេទនាមិនដឹងច្បាស់នៅទិដ្ឋិ មិនដឹងច្បាស់នៅហេតុ ជាទីកើត
 ឡើងនៃទិដ្ឋិ មិនដឹងច្បាស់នៅសេចក្តីលេច់ទៅនៃទិដ្ឋិ មិនដឹងច្បាស់
 នៅបដិបទា ដែលដាច់ខ្លួនលេច់ទៅនៃទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិខាងមែនចំរើនដល់
 បុព្វជ្ឈនោះ បុព្វជ្ឈនោះ វេទនាមិនច្បាស់ដាក់ ជក មរណៈ សេចក្តី
 សោក សេចក្តីទ្រុកទ្រួល សេចក្តីទុក្ខ ហេតុមនស្ស សេចក្តីភានភីន
 ភាវនាហៅថា វេទនាមិនច្បាស់ដុះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ អរិយ-
 សាវក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង វេទនាមិនច្បាស់នៅទិដ្ឋិ ដឹងច្បាស់
 ម្ល៉ោះហេតុ ជាទីកើតឡើងនៃទិដ្ឋិ ដឹងច្បាស់នៅសេចក្តីលេច់ទៅនៃទិដ្ឋិ
 ដឹងច្បាស់នៅបដិបទា ជាដំណើរទៅកាន់វិវលក៏ទៅនៃទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិខាងមែន
 អរិយសាវកនោះ វេទនាលេច់ទៅ អរិយសាវកនោះ ទើបច្របូសច្របូស
 ចាកជាតិ ជក មរណៈ សេចក្តីសោកទ្រុកទ្រួល ទុក្ខ ហេតុមនស្ស សេចក្តី
 ភានភីន ភាវនាហៅថា វេទនាមិនច្បាស់ដុះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 អរិយសាវក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង កាលដឹងយ៉ាងនេះ ឃើញយ៉ាងនេះ

បណ្ណសាស្ត្របំរើ អព្ភករតោ

គថាគតោ បរម្មណាតិមិ ន ព្យាគរោតិ ន ហោតិ
 គថាគតោ បរម្មណាតិមិ ន ព្យាគរោតិ ហោតិ ច ន
 ច ហោតិ គថាគតោ បរម្មណាតិមិ ន ព្យាគរោតិ ទេវ
 ហោតិ ន ន ហោតិ គថាគតោ បរម្មណាតិមិ ន ព្យា-
 គរោតិ ។ ឃិ ជាធំ ទោ កិក្កុ សុតវា អរិយស្សវកោ
 ឃិ បស្សំ ឃិ អព្ភករណាទម្មោ ហោតិ អព្ភករ-
 វត្ថុសុ ។ ឃិ ជាធំ ទោ កិក្កុ សុតវា អរិយស្សវកោ ឃិ
 បស្សំ នច្ឆម្ពតិ ន កម្មតិ ន វេទតិ ន សេដ្ឋាសំ
 អាចជ្ជតិ អព្ភករវត្ថុសុ ។ ហោតិ គថាគតោ
 បរម្មណាតិ ទោ កិក្កុ គណ្ណាគតមេតំ សញ្ញាគតមេតំ
 មញ្ញតមេតំ បដញ្ញតមេតំ ទុចាណាទតតមេតំ វិប្បដិ-
 សារោ ឃិសោ ន ហោតិ គថាគតោ បរម្មណាតិ ទោ
 កិក្កុ វិប្បដិសារោ ឃិសោ ហោតិ ច ន ច ហោតិ
 គថាគតោ បរម្មណាតិ ទោ កិក្កុ វិប្បដិសារោ
 ឃិសោ ទេវ ហោតិ ន ន ហោតិ គថាគតោ
 បរម្មណាតិ ទោ កិក្កុ វិប្បដិសារោ ឃិសោ ។
 អស្សុតវា កិក្កុ បុម្មុដ្ឋោ វិប្បដិសារំ នប្បជាតាតិ

បណ្ណសាស្ត្របំរើ អព្ភករតោ

វេទមិច្ឆោតោ សត្វស្លាប់ទៅ កើតទៀតដូច្នោះ មិនពោល
 ថា សត្វស្លាប់ទៅ មិនកើតទៀតដូច្នោះ មិនពោលថា សត្វ
 ស្លាប់ទៅ កើតទៀតក៏មិនមែន មិនកើតទៀតក៏មិនមែនដូច្នោះ ។
 ម្នាលភិក្ខុ អរិយសាវ័ក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង កាលដឹងយ៉ាងនេះ
 ឃើញយ៉ាងនេះ ជាអ្នកមានភិរិយាមិនពោលជាធម្មតា ក្នុងអព្ភករកិក្កុ
 ទាំងឡាយយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ អរិយសាវ័ក អ្នកមានសេចក្តី
 ចេះដឹង កាលដឹងយ៉ាងនេះ ឃើញយ៉ាងនេះ ទើបមិនខ្ពត់ មិនចម្រប់
 មិនញាប់ញ័រ មិនផល់ខ្សុវសេចក្តីគង់ស្មុគក្នុងអព្ភករកិក្កុទាំងឡាយទេ ។
 ម្នាលភិក្ខុ គណ្ណា សញ្ញា មានៈ បឋព្វធម៌ (សេចក្តីយឺតយូរ)
 ។ ទាមាទ នឹងវិប្បដិសារៈខ្ញុំមកកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ កើតទៀតក៏មាន
 ម្នាលភិក្ខុ វិប្បដិសារៈខ្ញុំមកកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ មិនកើតទៀតក៏
 មាន ម្នាលភិក្ខុ វិប្បដិសារៈខ្ញុំមកកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ កើតទៀតក៏
 មាន ម្នាលភិក្ខុ វិប្បដិសារៈខ្ញុំមកកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ កើតទៀតក៏មិនមែន
 មិនកើតទៀតក៏មិនមែន ។ ម្នាលភិក្ខុ
 បុម្មុដ្ឋន អ្នកមិនមានសេចក្តីចេះដឹង វេទមិច្ឆាដឹងច្បាស់ខ្ញុំវិប្បដិសារៈ

វិប្បដិសារេមមុធយំ ធម្មជាតាតិ វិប្បដិសារេនិរោធំ
 ធម្មជាតាតិ វិប្បដិសារេនិរោធតាមីដិ មដិមនំ ធម្ម-
 ជាតាតិ តស្ស ភោ វិប្បដិសារេ មវឌ្ឍនិ ភោ ធម្ម-
 វិប្បដិសារេ ជាតិយា ជរាយ អរណោន ភោតោហិ
 បរិណេវេហិ ទុក្ខុហិ ធាមនេស្សុហិ ទុក្ខាយាសេហិ ធម្ម-
 វិប្បដិសារេ ទុក្ខុស្មាតិ វិបាមិ ។ សុត្តនិ ច ទោ
 កិក្ខុ អរិយស្សាវតោ វិប្បដិសារេ មជាតាតិ វិប្បដិ-
 សារេមមុធយំ មជាតាតិ វិប្បដិសារេនិរោធំ មជាតាតិ
 វិប្បដិសារេនិរោធតាមីដិ មដិមនំ មជាតាតិ តស្ស
 ភោ វិប្បដិសារេ ធម្មវឌ្ឍនិ ។ មេ ។ ឃិ ជាតំ ទោ
 កិក្ខុ សុត្តនិ អរិយស្សាវតោ ឃិ មស្មំ ធម្មម្ពតិ
 ន កម្មតិ ន វេទតិ ន សន្តាសំ អាមជ្ជតិ
 អព្យាកាតវត្ថុសុ ។ អយំ ទោ កិក្ខុ ហេតុ អយំ
 មច្ចយោ យេន សុត្តនិ អរិយស្សាវតោស្ស វិចិត្តិញ្ញា
 មុធម្មតិ អព្យាកាតវត្ថុសុតិ ។

មិនដឹងច្បាស់ទូរហេតុ ជាទីកើតឡើងនៃវិប្បដិសារេ មិនដឹងច្បាស់ទូរ
 សេចក្តីរលត់ទៅនៃវិប្បដិសារេ មិនដឹងច្បាស់ទូរមជ្ឈិមភា ដែលដល់
 ទូរការរលត់ទៅនៃវិប្បដិសារេ វិប្បដិសារេនោះ របស់បុគ្គលនោះ
 វែមនឹងវែមឡើង បុគ្គលនោះ វែមនឹងមិនច្រោកជាតិ ពក មរណៈ
 សេចក្តីសោក សេចក្តីទុក្ខស្រួល សេចក្តីរុក្ខ ភោមនស្ស សេចក្តី
 ភានគីន ភោគនពោលថា វែមនឹងមិនច្រោកវិប្បដិសារេឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ស្តាប់តអរិយសាវក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង ទើបដឹងច្បាស់ទូរវិប្បដិ-
 សារេ ដឹងច្បាស់ ទូរហេតុជាទីកើតឡើងនៃវិប្បដិសារេ ដឹងច្បាស់
 ទូរសេចក្តីរលត់នៃវិប្បដិសារេ ដឹងច្បាស់ ទូរមជ្ឈិមភា ដែលដល់ទូរការ
 រលត់ទូរវិប្បដិសារេ វិប្បដិសារេនោះ របស់អរិយសាវកនោះ វែមនឹង
 លេត់ទៅ ។ មេ ។ ម្នាលភិក្ខុ អរិយសាវក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង
 កាលដឹងយ៉ាងនេះ ឃើញយ៉ាងនេះ ទើបមិនខ្លាច មិនចម្រើន មិន
 ញាប់ញ័រ មិនផល់ទូរសេចក្តីកំស្លុត ក្នុងអព្យាកាតវត្ថុទាំងឡាយទេ ។
 ម្នាលភិក្ខុ នេះជាហេតុ នេះជាបដិម ដែលនាំឡើងវិចិត្តិញ្ញារបស់អរិយ-
 សាវក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹងមិនកើតឡើងក្នុងអព្យាកាតវត្ថុទាំងឡាយ ។

(៥២) សត្វ ច កិក្ខុវេ បុរិសតតិយោ ទេសេស្សមិ
អនុកាណា ច បរិទិព្វាចំ តំ សុណាម សាតុតំ
វេទសិករោម កាសិស្សមិ ។ ឯវិ កន្លតិ ទោ
តេ កិក្ខុ កតវតោ បដ្ឋស្សសុំ ។ កតវា ឯតទកោច
កាតមា ច កិក្ខុវេ សត្វ បុរិសតតិយោ ។ វេទ
កិក្ខុវេ កិក្ខុ ឯវិ បដិកន្លោ ហោតិ ទោ ចស្ស ទោ
ច មេ សិយោ ទ កវិស្សតិ ទ មេ កវិស្សតិ យទត្ថិ
យំ ក្ខតំ តំ បដហមិ ទ មេត្ថំ បដិលកតិ ។
សោ កវេ ប រដ្ឋតិ សម្ពុវេ ទ សដ្ឋតិ^(១) អត្តត្ថិ
បដំ សដ្ឋំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ តញ្ច ខុស្ស
បដំ ទ សទ្វេទ សត្វំ សច្ចិតតំ ហោតិ

១. ១. ៥ ១ រដ្ឋតិ ។

(៥២) ខ្នាលកិក្ខុចាំឡាយ គេជាគតិវិសិដ្ឋនូវគតិរបស់បុរស
ចាំតិ ៧ ប្រការផង នូវអនុបុរាបរិទិព្វាចផង ចូរអ្នកចាំឡាយស្តាប់
ខ្លួនចមិនទោះ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយប្រពៃ គេជាគតិវិសិដ្ឋ ។ កិក្ខុ
ចាំនិទោះ ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដ៏តារៃព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណា
ព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រាស់ដូច្នោះថា ខ្នាលកិក្ខុចាំឡាយ
ចុះគតិរបស់បុរស ៧ ប្រការ គឺដូចម្តេចខ្លះៗ ខ្នាលកិក្ខុចាំឡាយ កិក្ខុ
ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ វែមនិព្វានរបេតុថា បើកម្ម
(ដែលញ៉ាំងសត្វឱ្យកើតក្នុងអត្តភាពនេះ) មិនធ្លាប់មានទេ អត្តភាពរបស់
អញក៏មិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវនេះដែរ) បើកម្ម (ដែលញ៉ាំងសត្វឱ្យ
កើតក្នុងអនាគត) របស់អញមិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវនេះ) ទេ អត្តភាព
របស់អញ (ក្នុងអនាគត) ក៏មិនមានដែរ ខ្លួនបញ្ចកៈណា ដែល
កើតមាន អញលរបដិទ្ធិខ្លួនបញ្ចកៈនោះចេញ ។ កិក្ខុនោះ មិន
ក្រេកអរក្នុងភព មិនជាប់ជំពាក់ក្នុងសម្បុរ វែមនិយេញម្តុំព្រះនិព្វាន
ជាចំណែកដ៏ស្រស់ស្រាយផង ដោយបញ្ញាដ៏ប្រពៃ កែព្រះនិព្វាននោះ
កិក្ខុនោះ មិនខាន់បានធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់ ដោយសព្វគ្រប់ដៅឡើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គប្រដំកាយស្ស សុត្តនិទាន

តស្ស ន សទ្ធន សង្ខំ មាតាទុសយោ បហំនោ ហោតិ
 ន សទ្ធន សង្ខំ ភវកាទុសយោ បហំនោ ហោតិ ន
 សទ្ធន សង្ខំ អវិជ្ជាទុសយោ បហំនោ ហោតិ ។ សោ
 បញ្ចង្គំ ឱវក្កាតិយាមំ សញ្ញាដីនាមំ បរិគ្គយា អន្តរា-
 បរិវិញ្ញយំ ហោតិ ។ សេយ្យជាមិ ភិក្ខុវេ និវសសន្តត្តិ
 អយោកមាលេ មាញ្ញមាលេ មឃ្យដីកា មិទ្ធិត្តិកា មិទ្ធា-
 យេយ្យ ឯវមេវ នោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ មជ្ជបដ្ឋោ ហោតិ
 ណោ ចស្ស នោ ច មេ សិយា ន ភវិស្សតិ ន មេ
 ភវិស្សតិ យនត្ថិ យំ ក្ខតំ តំ មជ្ជហាមីតិ ទ្វេត្តំ បដិ-
 លភតិ ។ សោ ភវេ ន រដ្ឋតិ សម្ពុវេ ន សដ្ឋតិ អត្តត្តិ
 បដំ សន្តំ សឌ្ឍប្បញ្ញាយ បស្សតិ តញ្ច ទ្ធិស្ស បដំ
 ន សទ្ធន សង្ខំ សដ្ឋិតតំ ហោតិ តស្ស ន សទ្ធន
 សង្ខំ មាតាទុសយោ បហំនោ ហោតិ ន សទ្ធន សង្ខំ
 ភវកាទុសយោ បហំនោ ហោតិ ន សទ្ធន សង្ខំ
 អវិជ្ជាទុសយោ បហំនោ ហោតិ ។ សោ បញ្ចង្គំ
 ឱវក្កាតិយាមំ សញ្ញាដីនាមំ បរិគ្គយា

សុត្តន្តបិដក អង្គប្រដំកាយស្ស សុត្តនិទាន

ភិក្ខុនោះ មិនខាន់លះបង់មាតាទុស្ស ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិន
 ខាន់លះបង់ ភវកាទុស្ស ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនខាន់លះបង់
 អវិជ្ជាទុស្ស ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អន្តរាបរិ-
 វិញ្ញយំ ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកភាគីក្រោម ៨ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបធៀបជាអម្បូរដ៏ដ៏ក្រៃលែងក្នុងអស់មួយថ្ងៃ កាលបុគ្គល
 ដ៏ ក្រអៅភ្លើងភ្លាមឡើង ហើយរលត់ទៅវិញយ៉ាងណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ វែមនិយមទូទៅបញ្ចក់ បើកម្ម (ដែល
 ញ៉ាំងសត្វឲ្យកើតក្នុងអន្តរាគមន៍ កន្លងមកហើយ) មិនទាបមែនទេ អន្តរាគម-
 របស់អញ (ក្នុងកាលឥឡូវនេះ) ក៏មិនមានដែរ បើកម្ម (ដែលញ៉ាំង
 សត្វឲ្យកើតក្នុងអនាគត) មិនមានទេ អន្តរាគមរបស់អញ (ក្នុងអនាគត)
 ក៏មិនមានដែរ ទទួលព្យាគៈណាដែលកើតមាន អញលះបង់ទូទៅទទួលព្យាគៈ
 នោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះមិនត្រេកអរក្នុងភព មិនជាប់ដំពាក់ក្នុងសម្បុរ
 វែមនិយមញ្ញទូទៅនិព្វាន ជាចំណែកស្ងប់ដ៏ក្រៃលែង ដោយបញ្ញាដ៏
 ច្រើន តែព្រះនិព្វាននោះ ភិក្ខុនោះមិនខានបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយ
 សព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនខាន់បានលះបង់មាតាទុស្ស ដោយសព្វគ្រប់
 នៅឡើយ មិនខាន់បានលះបង់ភវកាទុស្ស ដោយសព្វគ្រប់នៅ
 ឡើយ មិនខាន់បានលះបង់អវិជ្ជាទុស្ស ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ ។

បណ្ណាល័យសង្គមភាព អង្គការវិទ្យា

អន្តរាគមន៍ប្រតិបត្តិ ហោតិ ។ ឥឡ បដ កិច្ចការ កិច្ច
 ដំ បដ បដ ហោតិ លោ ធម្ម លោ ច មេ សិយា
 ឧ កវិស្សតិ ឧ មេ កវិស្សតិ យធន្តិ យំ ក្នុង តំ
 បដ ហោតិ ឧ មេ ឧបត្ថម្ភ បដ លកតិ ។ សោ កវ ឧ រដ្ឋតិ
 សក្កវ ឧ សដ្ឋតិ អត្ថត្ថិ បដ សដ្ឋ សដ្ឋប្បញ្ញាយ
 បស្សតិ ឧ ឧស្ស បដ ឧ សទ្ធន សត្វ សច្ចិកតំ
 ហោតិ ឧស្ស ឧ សទ្ធន សត្វ មាណសយោ បដ លោ
 ហោតិ ឧ សទ្ធន សត្វ កវកតា ឧសយោ បដ លោ
 ហោតិ ឧ សទ្ធន សត្វ អវិជ្ជា ឧសយោ បដ លោ
 ហោតិ ។ សោ បញ្ចន្តំ ឧ ឧត្តតិយា ឧ សញ្ញា ឧ ឧត្តតិ
 បដ ឧសយោ អន្តរាគមន៍ប្រតិបត្តិ ហោតិ ។ សេយ្យតិ
 កិច្ចការ ឧ ឧសសដ្ឋត្ថ អយោ កតា មោ ហញ្ញា ឧ ឧ
 បដ ឧសយោ ឧ ឧត្តតិ ឧ ឧសយោ ឧ ឧត្តតិ ឧ ឧសយោ

បណ្ណាល័យសង្គមភាព អង្គការវិទ្យា

កិច្ចការនេះឈ្មោះថា អន្តរាគមន៍ប្រតិបត្តិ ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជា
 ចំណែកភាគីក្រោម ។ ម្ចាស់កិច្ចការនេះឈ្មោះថា កិច្ចការសាសនា
 ជាអន្តរាគមន៍ប្រតិបត្តិនេះ វាមិនបានទ្រទ្រង់ទេ បើក្នុង (ដែលញ៉ាំង
 សត្វឱ្យកើតក្នុងអន្តរាគមន៍) មិនបានទ្រទ្រង់ទេ អន្តរាគមន៍ប្រតិបត្តិ ក៏
 មិនបាន (ក្នុងកាលវេទនាវេទនា) បើក្នុង (ដែលញ៉ាំងសត្វឱ្យកើតក្នុង
 អន្តរាគមន៍) បើក្នុង (ក្នុងកាលវេទនាវេទនា) អន្តរាគមន៍ប្រតិបត្តិ
 អញ (ក្នុងអន្តរាគមន៍) ក៏មិនបាន ឧបត្ថម្ភនោះឈ្មោះថា ដែលកើតមាន
 អញនេះបដិទ្ធិឧបត្ថម្ភនោះឈ្មោះថា ។ កិច្ចការនេះឈ្មោះថា កិច្ចការ
 មិនបានទ្រទ្រង់ ក្នុងសម្រាប់ វាមិនឃើញទ្រទ្រង់ទេ ជាចំណែកដ៏
 ស្ងប់ស្ងៀម ដោយបញ្ជាដ៏ប្រពៃ ក្នុងព្រះវិញ្ញាណនោះ កិច្ចការ
 មិនបានទ្រទ្រង់ធ្វើឱ្យដាក់ច្បាប់ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនបានលេបដ៏
 មាតាទុស្សីយ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនបានលេបដ៏កវកតាទុស្សីយ
 ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនបានលេបដ៏អវិជ្ជាទុស្សីយ ដោយសព្វ
 គ្រប់នៅឡើយ កិច្ចការនេះឈ្មោះថា អន្តរាគមន៍ប្រតិបត្តិ ព្រោះអស់ទៅ
 នៃសំយោជនៈ ជាចំណែកភាគីក្រោម ។ ម្ចាស់កិច្ចការនេះ
 ប្រៀបដូចអម្បូរិយ ដែលក្តៅអស់ មួយថ្ងៃ កាលបុគ្គលដ៏ ក្រអូប
 ក្តៅខ្លួនអណ្តែតទ្រទ្រង់ ហើយលេបដ៏កវកតា យ៉ាងណាមិញ

បណ្ណាសកាសន្តិហោ អណ្ណកវិញ្ញា

ឯវមេវ ហោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបទ្ទោ
 ហោតិ ។ យេ ។ សោ បញ្ចង្គំ ឱវម្ហាភិយានំ
 សញ្ញាជនានំ បរិក្ខុយា ឧបហត្ថបវចិត្តាយិ ហោតិ ។
 ឥធិ បធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបទ្ទោ
 ហោតិ ។ យេ ។ សោ បញ្ចង្គំ ឱវម្ហាភិយានំ
 សញ្ញាជនានំ បរិក្ខុយា អសង្ការបវចិត្តាយិ ហោតិ ។
 សេយ្យដាមិ ភិក្ខុវេ ធិវសសន្តត្តេ អយោគនាលេ
 ហត្ថមាណេ បឃ្មដិកា ធិព្វត្តិកា ឧប្បតិកា បរិក្ខុ
 តិណមុញ្ញំ កំ កដ្ឋមុញ្ញំ កំ ធិបតេយ្យ សា តត្ថ
 អត្ថិម្យំ ជនេយ្យ ទូមម្យំ ជនេយ្យ អត្ថិម្យំ ជនេត្វា
 ទូមម្យំ ជនេត្វា គមេវ បរិក្ខុ តិណមុញ្ញំ កំ
 កដ្ឋមុញ្ញំ កំ បរិយាធិយិត្វា អនាហរក ធិត្វាយេយ្យ
 ឯវមេវ ហោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបទ្ទោ ហោតិ
 ។ យេ ។ សោ បញ្ចង្គំ ឱវម្ហាភិយានំ សញ្ញា-
 ជនានំ បរិក្ខុយា អសង្ការបវចិត្តាយិ ហោតិ ។
 ឥធិ បធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបទ្ទោ ហោតិ

បណ្ណាសកាសន្តិហោ អណ្ណកវិញ្ញា

ម្នាលភិក្ខុ ភាន់ឱ្យយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ របេវ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា
 ឧបហត្ថបវចិត្តាយិ ព្រោះគេបំពេញនូវយោជនៈ ជាចំណែកភាវៈក្រោម ៥
 កំយ៉ាងនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ ភាន់ឱ្យយ ភិក្ខុក្នុងសាលានោះ ជាអ្នកប្រតិ-
 បត្តិយ៉ាងនេះ របេវ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អសង្ការបវចិត្តាយិ ព្រោះគេបំពេញ
 នូវយោជនៈ ជាចំណែកភាវៈក្រោម ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុ ភាន់ឱ្យយ ប្រៀប
 ដូចអម្បិលដែក ដែលក្តៅអស់ មួយថ្ងៃ កាលបុគ្គលធំ ក្រែងក្តៅភ្លើងភ្នក
 អណ្ណកវិញ្ញំ ហើយភ្នាក់ព្រះលីគំនរស្មៅ ឬ គំនរទេសដែលមានប្រមាណ
 ភិច ក្តៅភ្លើងនោះ ឧប្បញ្ញិកវិញ្ញំ ក្នុងគំនរតាំងនោះ ឱ្យកើតឡើងផង
 ញ្ញិកវិញ្ញំឱ្យកើតឡើងផង លុះញ្ញិកវិញ្ញំឱ្យកើត ញ្ញិកវិញ្ញំឱ្យកើត
 ឡើងហើយក៏នាវនេះឡើងទៅស្មៅ ឬ គំនរទេសមានប្រមាណគំនរនោះឯង
 ឱ្យទៅជាបស្ចុំត្រូវហើយលេខំទៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុ ភាន់ឱ្យយ
 ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ របេវ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អសង្ការបវចិត្តាយិ
 ព្រោះគេបំពេញនូវយោជនៈ ជាចំណែកភាវៈក្រោម ៥ កំយ៉ាងនោះ
 ឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ ភាន់ឱ្យយ ភិក្ខុក្នុងសាលានោះ ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ

។ បេ ។ សោ បញ្ចន្តំ ឱរុណ្ណាភិយោនំ សញ្ញា-
 ជនាមំ បរិក្កុយោ សសង្ការបរិច្ចាយី ហោតិ ។
 សេយ្យោបិ កិក្កុវេ ធិវសសន្តុត្ត អយោគតាលា
 ហញ្ញមាទេ បឃ្មដិកា ធិត្តត្តិកា ទឃ្មត្តិកា វិបុលេ
 តិណបុញ្ញំ ក កដ្ឋបុញ្ញំ ក ធិបតេយ្យ សា តត្ត
 អត្តិម្បិ ជនេយ្យ ត្វមម្បិ ជនេយ្យ អត្តិម្បិ ជនេត្វា
 ត្វមម្បិ ជនេត្វា តទេវ វិបុលំ តិណបុញ្ញំ ក
 កដ្ឋបុញ្ញំ ក បរិយោជិយិត្វា អបាហាក ជិត្វាយេយ្យ
 ឯវទេវ ហេ កិក្កុវេ កិក្កុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ
 ។ បេ ។ សោ បញ្ចន្តំ ឱរុណ្ណាភិយោនំ សញ្ញា-
 ជនាមំ បរិក្កុយោ សសង្ការបរិច្ចាយី ហោតិ ។ ក្ន
 បទ កិក្កុវេ កិក្កុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ ។ បេ ។
 សោ បញ្ចន្តំ ឱរុណ្ណាភិយោនំ សញ្ញាជនាមំ
 បរិក្កុយោ ទម្ពុសោតោ ហោតិ អកាធិដ្ឋតាមី ។

។ បេ ។ ភិក្កុនោរណ្ណោថា សសង្ការបរិច្ចាយី ព្រោអសំវេ
 ខែសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលភិក្កុចាំនិទ្យាយ ច្រៀប
 ដូចអម្បនិវេក ដែលក្តៅអស់មួយ ថ្ងៃ កាលបុគ្គលដ៏ ក្រហមក្តៅភ្លើង
 ខ្លាតអណ្តែតឡើងទៅ ហើយពួកចុះលើគំនរស្មៅ ឬគំនរសេដ៏ធំ ក្តៅភ្លើង
 នោះ គប្បីញ៉ាំងភ្លើង ក្នុងគំនរចាំនិទ្យាយឡើងផង ញ៉ាំងផ្សេងឲ្យ
 ភើតឡើងផង លុះញ៉ាំងភ្លើងឲ្យភើត ញ៉ាំងផ្សេងឡើងហើយ កំ
 តាមនេះឡើងស្មៅ ឬ គំនរសេដ៏ធំនោះឯង ឲ្យទៅជាលសំខ្លួចខ្ចី
 ហើយលក់ទៅយ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្កុចាំនិទ្យាយ ភិក្កុជាអ្នកប្រកបក្តី
 យ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្កុនោរណ្ណោថា សសង្ការបរិច្ចាយី
 ព្រោអសំវេខែសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ កំយ៉ាង
 នោះឯង ។ ម្នាលភិក្កុចាំនិទ្យាយ ភិក្កុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នក
 ប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្កុនោរ ឈ្មោះថា ទម្ពុសោត-
 អកទិផ្តុតាមី ព្រោអសំវេខែសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។

បណ្ណសកលរដ្ឋបាល អន្តរាគមន៍

សេយ្យជាមិ ភិក្ខុវេ ជិវសសន្តត្ត អយោ កោណាល
 ហត្ថមារេ បឃ្ចដំតា ជិព្ភត្តិកា ឧប្បតិកា មហាន្ត
 តិណបុញ្ញ វ កដ្ឋបុញ្ញ វ ជិបតេយ្យ សា កត្ត អត្តិម្បិ
 ជនេយ្យ ទូមម្បិ ជនេយ្យ អត្តិម្បិ ជនេត្វា ទូមម្បិ
 ជនេត្វា(*) តិណបុញ្ញ វ កដ្ឋបុញ្ញ វ បរិយាទិយេត្វា
 កុច្ឆម្បិ នហេយ្យ នាយម្បិ នហេយ្យ កុច្ឆម្បិ នហិក្ខា
 នាយម្បិ នហិក្ខា ហិក្ខុវេ វ(២) សេនាទ្ត វ ឧទ-
 កទ្ត វ មណីយិ វ ទូមិកាតំ អាគម្ម អនាហារា
 ជិក្ខាយេយ្យ វរមេវ វោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ វរំ បដិ-
 បន្នោ ហោតិ ។ មេ ។ សេ បន្តាទ្ត វិវម្ពាតិយាជំ
 សញ្ញាជនាជំ បរិក្ខយា ឧទ្ធិសោតោ ហោតិ អក-
 ជំដ្ឋកាមី ។ ឥមា ភិក្ខុវេ សត្ត បុរិស-
 កតិយោ ។ កដ្ឋក្ខ ភិក្ខុវេ អនុបាទា បរិជិក្ខាជំ ។
 ឥន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ វរំ បដិបន្នោ ហោតិ

១ ឧ. ជនេត្វា វរមេវ មហេទ្ត ។ ២ ឧ. ម. ជនេត្វា បដិដ្ឋ វរិ វិស្សតិ ។

បណ្ណសកលរដ្ឋបាល អន្តរាគមន៍

ម្នាលភិក្ខុ ប្រៀបដូចអម្បិលដែក ដែលក្តៅអស់ មួយ ថ្ងៃ កាល
 បុគ្គលជំ ក្រមរក្សាភ្លើង ខ្វាក់អណ្តែតភ្លើង ហើយពាក់ចុះលើកំនរ
 ស្មៅ ឬ កំនរទសច្រើន ផ្កាភ្លើងនោះ ឆប្បញ្ញាំងភ្លើង ក្នុងកំនរ
 ទាំងនោះ ឲ្យកើតឡើងផង ញ្ញាំងផ្សេងឲ្យកើតឡើងផង លុះញ្ញាំង
 ភ្លើងឲ្យកើតឡើង ញ្ញាំងផ្សេងឲ្យកើតឡើងហើយ ក៏តាបនេឡើងកំនរ
 ស្មៅ ឬ កំនរទស ឆប្បនេគុម្ពឈើ (ដែលគ្មានគោក្ស) ខ្លះ នេវព្រ
 (ដែលគោក្ស) ខ្លះ លុះនេគុម្ពឈើ (ដែលគ្មានគោក្ស) នេវព្រ (ដែល
 គោក្ស) ហើយ ក៏ទៅជាសេសខ្ទេចខ្ទី ហើយលេត់ទៅ ព្រោះហេស្រ័យ
 ឡើងក្នុងធានាណិទៀវខ្លះ ឡើងខ្លះ ឡើងវិកខ្លះ ឡើងណែកវៃផងដី ជាមិ
 កម្រេកខ្លះ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិ
 យ៉ាងនេះ ។ បេវ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ឧទ្ធិសោតកកមិដ្ឋកាមី ព្រោះ
 អស់ទៅខែសំយោជនៈ ជាចំណែកទានិក្រាម ៥ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុខុបុរសមាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះទេនុបាទាបរិមិត្តាន ក៏ដូចម្តេច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកសិសាសទានៈ ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ

នោ ធន្ស ខោ ច មេ សិយោ ន ភវិស្សនិ ន មេ
 ភវិស្សនិ យនត្តិ យ្ហំ ភូតំ តំ បដណាមិទិ ទុរេត្តិ
 បដិណកតិ ។ សោ ភវេ ន វជ្ជនិ សន្តវេ ន
 សន្តវិ អក្កន្តវិ បដំ សន្តំ សម្មច្បញ្ញាយ បស្សនិ
 តត្ថា ខុស្ស បដំ សាទ្ធន សត្វំ សច្ចិកតំ ហោតិ
 តស្ស សទ្ធន សត្វំ មាណុសយោ បហិទោ ហោតិ
 សទ្ធន សត្វំ ករកតាណុសយោ បហិទោ ហោតិ
 សទ្ធន សត្វំ អវិជ្ជាណុសយោ បហិទោ ហោតិ ។
 សោ អាសវនិ ឡយា ។ បេ ។ សច្ចិកត្វា ទបសម្មជ្ជិ
 វិហារតំ ។ នំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ អនុចាទា បរិចិញ្ចមំ ។
 នំ វោ ភិក្ខុវេ សន្ត បុរិសតតិយោ អនុចាទា
 ច បរិចិញ្ចមំ ។

[៥៣] ឯតំ សមយំ គតកា វាជតហោ វិហារតិ
 ភិជ្ជក្សេដ បទ្ធកេ ។ អថេវា ទ្វេ ធរតា អភិក្ខុញ្ញាយ
 វត្ថុយោ អភិក្ខុញ្ញាយ កេវរកម្យំ ភិជ្ជក្សេដំ ឱ កាសេត្វា

វែមនីបានខ្ញុំទៅបូកថា បើកម្ម (ដែលញ៉ាំងសត្វឱ្យកើតក្នុងអត្តភាព)
 មិនធ្លាប់មានៗ អត្តភាពរបស់អញក៏មិនមាន (ក្នុងកាលវិញ្ញាណ) បើកម្ម
 (ដែលញ៉ាំងសត្វឱ្យកើតក្នុងអនាគត) របស់អញមិនមាន (ក្នុងកាលវិញ្ញាណ
 នេះទេ) អត្តភាពរបស់អញ (ក្នុងអនាគត) ក៏មិនមានដែរ ទទួលញ្ចកា
 ណាដែលកើតមាន អញលះបង់ខ្ញុំទទួលញ្ចកៈនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះ
 មិនត្រេកអរក្នុងភព មិនជាប់ដំពាក់ក្នុងសង្ខារ វែមនីឃើញឱ្យព្រះវិនិច្ឆ័យ
 ជាប់លែងស្របដ៏ត្រៃលែង ដោយបញ្ញាដ៏ប្រវៃ ពុំត្រឡប់ទៅវិញ
 ភិក្ខុនោះ ក៏បានធ្វើឱ្យជាកំច្បាស់ ដោយសព្វគ្រប់ ភិក្ខុនោះ បានលះបង់
 មាណុសិយ ដោយសព្វគ្រប់ បានលះបង់ខ្ញុំកាលតាមសិយ ដោយសព្វ
 គ្រប់ បានលះបង់ខ្ញុំអវិជ្ជាខុសិយ ដោយសព្វគ្រប់ ។ ភិក្ខុនោះ ព្រោះ
 អស់ទៅនៃរាសិៈ ។ បេ ។ វែមនីបានធ្វើឱ្យជាកំច្បាស់សម្រេច ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុពុំច្បាយ នេះហៅថា អនុចាទាបរិចិញ្ចម ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំច្បាយ
 គតិវិទុបសេមាន ៧ យ៉ាង នឹងទៅប្រាប់វិនិច្ឆ័យ យ៉ាងនេះឯង ។

[៥៣] សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់នឹងលើកដំបូងរួច
 ទៀបគ្រឿងព័ទ្ធិនេះ ។ ព្រោះនោះ ទេវតាពីរអង្គ កាលក្រើបឋយោម
 កន្លងទៅហើយ មានស្មើស្ម័គ្រ បានធ្វើភិក្ខុដំបូង រាំងអស់ឱ្យភ្លឺហើយ

បណ្ណសកសង្កហំតោ អណ្ណនដិវារ

យេន កកវា តេនុបសន្តីមីសុ ឧបសន្តីមីត្វា កកវន្តំ
 អភិវាទេត្វា ឯតមន្តំ អដ្ឋសុ ។ ឯតមន្តំ
 បិកា ខោ ឯតា ទេវតា កកវន្តំ ឯតនកោច
 ឯតា កន្ត កិក្កាណិយោ វិមុត្តាតិ អបរា ទេវតា
 កកវន្តំ ឯតនកោច ឯតា កន្ត អនុបាណិសេសា
 សុវិមុត្តាតិ ឥនមកេដ្ឋំ តា ទេវតា សមនុត្តោ
 សត្វា អហោសិ ។ អថខោ តា ទេវតា សមនុត្តោ
 សត្វាតិ កកវន្តំ អភិវាទេត្វា បទត្តិណំ កក្វា
 តត្តវន្តវាយីសុ ។ អថខោ កកវា តស្ស វត្តិយា
 អនូយេន កិក្កា អាមន្តសិ ឥមំ កិក្កាវេ វត្តិ ទ្វេ
 ទេវតា អភិក្កាណិយ វត្តិយា អភិក្កាណិយោ តេវណ-
 កាប្បំ កិដ្ឋក្កដំ ឱកាសេត្វា យេនាហំ តេនុបសន្តីមីសុ
 ឧបសន្តីមីត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯតមន្តំ អដ្ឋសុ ។
 ឯតមន្តំ បិកា ខោ កិក្កាវេ ឯតា ទេវតា មំ ឯតនកោច
 ឯតា កន្ត កិក្កាណិយោ វិមុត្តាតិ អបរា ទេវតា

បណ្ណសកសង្កហំតោ អណ្ណនដិវារ

ចូលទៅកាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ កិថុយបន្តិព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ហើយបិទនៅក្នុងវិទីសមគួរ ។ លុះទៅតាមយអន្ត បិកាទៅ
 ក្នុងវិទីសមគួរហើយ ក្របបន្តិចូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះ
 អន្តដ៏ចំរើន កិក្កុនិចំរើននោះ រួចស្រឡាវហើយ (ចាកកិលេស) ទៅតា
 មួយអន្តទៀត បានក្របបន្តិចូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះ
 អន្តដ៏ចំរើន កិក្កុនិចំរើននោះបានជាអនុបាណិសេសនិព្វាន រួចស្រឡាវហើយ
 ស្រវិត (ចាកកិលេស) លុះទៅកាតាំងនោះ បានពាលតាមរមហើយ
 ព្រះសោស្តាភិច្រន់ពេញព្រះហឫទ័យ ។ គ្រានោះ ទៅកាតាំងនោះគេ
 ថា ព្រះសោស្តាភេញព្រះហឫទ័យ ហើយពុំយបន្តិព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ធ្វើប្រទក្សិណ រួចកំបាត់ចាកវិទីនោះឯង ។ លំដាប់នោះ កាលក្រិចនោះ
 កន្លងទៅ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ច្រន់គ្រាស់រោវកិក្កុនិចំរើនឡាយថា ខ្លាលកិក្កុ
 និចំរើនឡាយ ក្នុងក្រិចនោះ ទៅកាតាំងអន្ត កាលក្រិចបឋមយាម កន្លង
 ទៅហើយ មានស្មីដ៏ល្អ ធ្វើកិច្ចស្រឡាវចំរើនអស់ឲ្យភ្លឺ ហើយចូលមកកេ
 តថាគត លុះចូលមកដល់ហើយ កិថុយបន្តិចថាគតហើយ បិកាទៅ
 ក្នុងវិទីសមគួរ ។ ខ្លាលកិក្កុនិចំរើនឡាយ លុះទៅតាមយអន្ត បិកាក្នុងវិ
 ទីសមគួរហើយ បានពាលនិព្វានគតដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអន្តដ៏ចំរើន
 កិក្កុនិចំរើននោះរួចស្រឡាវ (ចាកកិលេស) ទៅតា មួយអន្តទៀត

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំងបី វិញ្ញាណសមុទាន

មិ ឯតទេវោច ឯតំ កន្តេ អនុចាទិសេសា
 សុវិមុត្តានិ កំណាទិច្ចំ កំត្រាវេ តា ទេវតា វង្សំ វត្តា
 មិ អតិវាទេត្វា បទត្តិណំ តត្វា តត្តេវន្តរ-
 តាយិសុតិ ។ តេន វោ បទ សមយេន អាយស្មា
 មហាមោត្តល្លាទោ ភគវតោ អវិទូរេ ធិសិវ្ណោ ហោតិ ។
 អដទោ អាយស្មតោ មហាមោត្តល្លានស្ស ឯតទេវោសំ
 កាតមេសាមំ វោ ទេវំ ឯ ឯវំ ញាណំ ហោតិ
 សុចាទិសេសេ វា សុចាទិសេសាតិ អនុចាទិសេសេ
 វា អនុចាទិសេសាតិ ។ តេន វោ បទ សមយេន
 តំស្សេន ធាម កំត្រា អនុចា កាលកតោ អញ្ញាតិ
 ព្រហ្មណេតំ ឧបយេន្ណ ហោតិ ។ តត្រាមិ ឯ ឯវំ
 កំណិច្ចំ តិស្សេន ព្រហ្មា មហិទ្ធិកោ មហាទុការោតិ ។
 អដទោ អាយស្មា មហាមោត្តល្លាទោ សេយ្យង្គមិ
 ធាម វេលាវំ ធុរិស្សា សម្មិក្ខិតំ វា តាមំ បសារយ្យ
 បសារីតំ វា តាមំ សម្មិក្ខេយ្យ ឯវមេវ
 តិជ្ឈត្រេ បទ្បេត អន្តរិមិតោ តស្មិ ព្រហ្មណេតោ
 ចាកុរោសិ ។ អនុសា វោ តំស្សេន ព្រហ្មា

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំងបី វិញ្ញាណសមុទាន

កំណាលទីនីកថាធម្មដ្ឋេចេថ បពិត្រព្រះអង្គិច្ចំ វិទូរេ កំត្រាវេ តា ទេវតា វង្សំ វត្តា
 អនុចាទិសេសទិក្ខាន ព្រូស្រឡូរោយប្រវិត (ចាកកិលេស) ម្ចាស់
 កំត្រាវេ ឡូរោយ លុះទៅកាវង្សាន បានពោលពាក្យដូច្នោះហើយពោល
 ទូរេហតុនេះហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំកថាគត ធ្វើប្រទក្សិណ ព្រូកំបាក់ចាក
 ទិវានាង ។ សម័យនោះឯង ព្រះមហាមោត្តល្លានដ៏មានអាយុ អង្គុយ
 ក្នុងទីដីគ្រោះដ៏មានព្រះភាគវេរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោត្តល្លាន
 ដ៏មានអាយុ មានសចក្ខីត្រិវិវដ្តដូច្នោះថា ពួកទៅកាដូចម្តេច មានញាណ
 កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សុចាទិសសៈ ក្នុងសុចាទិសសៈដូច្នោះ
 អនុចាទិសសៈក្នុងអនុចាទិសសៈដូច្នោះ ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុណ្ណា
 តិស្សៈធ្វើមរណកាល ក្នុងកាលឥឡូវនេះ បានទៅកើតក្នុងព្រហ្មណេត
 ណាមួយ ដទៃទាំងឡាយក៏ដឹងទូរព្រហ្មនោះក្នុងរឿងនោះហើយនេះថា
 ព្រហ្មណ្ណេតិស្ស ជាម្នាក់មានប្តីប្រើ មានភាគភារាប្រើ ។ លំដាប់នោះ
 ព្រះមហាមោត្តល្លានដ៏មានអាយុ ក៏ស្រាបៀកបាក់ក្នុងក្នុងដួង ទៅប្រាកដ
 ឯព្រហ្មណេតនោះឯង ដូចជាមុនមានកំឡាំងលាទូរវែងដែលបក់ចូល ឬ
 បក់ចូលទូរវែងដែលលាចេញដូច្នោះឯង ។ លុះព្រហ្មណ្ណេតិស្សបានឃើញ

បញ្ញាសកសង្កត់ខោ អព្ភាសវន្ត

អាយស្មន្តំ មហាមោក្ខល្យានំ ធូរតោ ។ អាតច្ចន្តំ ជំស្វា
 អាយស្មន្តំ មហាមោក្ខល្យានំ ឯតទកោច ឯហិ ខោ
 ហិស មោក្ខល្យាន ឡាតតំ ហិស មោក្ខល្យាន ចិរស្សំ
 ខោ ហិស មោក្ខល្យាន ឥមំ ហិយាយមគាសិ យធិធំ
 ឥតាតមថាយ ធិសីធំ ហិស មោក្ខល្យាន ឥធមា ធំ
 បញ្ញត្តំ ។ ធិសីធំ ខោ អាយស្មា មហាមោក្ខល្យានោ
 បញ្ញត្តិ អាសនេ ។ តិស្សន្តំ ខោ ព្រហ្មា អាយស្មន្តំ
 មហាមោក្ខល្យានំ អភិវាទេត្វា ឯតមន្តំ ធិសីធំ ។
 ឯតមន្តំ ធិសីធំ ខោ តិស្សន្តំ ព្រហ្មានំ អាយស្មា
 មហាមោក្ខល្យានោ ឯតទកោច កតមេសានំ ខោ តិស្ស
 ទេវានំ ឯវំ ញាណំ យោតិ សទុច្ចាធិសេសេ វា សទុច្ចា-
 ធិសេសោតិ អទុច្ចាធិសេសេ វា អទុច្ចាធិសេសោតិ ។
 ព្រហ្មកាយិកានំ ខោ ហិស មោក្ខល្យាន ទេវានំ ឯវំ
 ញាណំ យោតិ សទុច្ចាធិសេសេ វា សទុច្ចាធិសេសោតិ
 អទុច្ចាធិសេសេ វា អទុច្ចាធិសេសោតិ ។ សទ្ធិសញ្ញា
 ខោ តិស្ស ព្រហ្មកាយិកានំ ទេវានំ ឯវំ ញាណំ
 យោតិ សទុច្ចាធិសេសេ វា សទុច្ចាធិសេសោតិ

បញ្ញាសកសង្កត់ខោ អព្ភាសវន្ត

ព្រះមហាមោក្ខល្យានដ៏មានកាយ មកពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ បាន
 ពេលនឹងព្រះមហាមោក្ខល្យានដ៏មានកាយដូច្នោះថា បពិត្រព្រះមោក្ខល្យាន
 អ្នកនិរុត្តរលោកម្ចាស់ ចូរមិនមក បពិត្រព្រះមោក្ខល្យាន អ្នកនិរុត្ត
 រលោកម្ចាស់មិនមកស្រួលហើយ បពិត្រព្រះមោក្ខល្យាន អ្នកនិរុត្ត
 រលោកម្ចាស់បានធ្វើទុក្ខវាយាយ ដែលជាបរិយាយអំពីដំណើរមកក្នុងចំនែក
 អស់កាលយូរហើយ បពិត្រព្រះមហាមោក្ខល្យានអ្នកនិរុត្តរលោកម្ចាស់ចូរ
 ឆន់ចុះ ទេវតាអាសនៈដែលខ្ញុំម្ចាស់ក្រាលទុកៗព្រះមហាមោក្ខល្យានដ៏មាន
 កាយ ក៏ឆន់លើកាសនៈដែលព្រហ្មព្រាហ្មហើយ ។ តិស្សព្រហ្ម បានថ្វាយ
 បង្គំព្រះមហាមោក្ខល្យានដ៏មានកាយ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ
 តិស្សព្រហ្មអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះមហាមោក្ខល្យាន ដ៏មានកាយ
 បានសួរដូច្នោះថា ខ្លាចតិស្សៈ ទៅកាតូកណាខ្លះ មានញាណកើតឡើង
 យ៉ាងនេះថា សទុច្ចាធិសេសៈ ក្នុងសទុច្ចាធិសេសៈដូច្នោះខ្លះ អទុច្ចាធិសេ-
 សៈក្នុងអទុច្ចាធិសេសៈដូច្នោះខ្លះ ។ បពិត្រព្រះមោក្ខល្យាន អ្នកនិរុត្ត
 ញាណ រមែងកើតដល់ទៅកា ក្នុងពួកព្រហ្មយ៉ាងនេះថា សទុច្ចាធិសេសៈ
 ក្នុងសទុច្ចាធិសេសៈដូច្នោះខ្លះ អទុច្ចាធិសេសៈក្នុងអទុច្ចាធិសេសៈ ដូច្នោះ
 ខ្លះ ។ ខ្លាចតិស្ស ពួកទៅកាតូកណាព្រហ្មព្រហ្មហើយ ឬដែលមានញាណ
 កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទុច្ចាធិសេសៈ ក្នុងសទុច្ចាធិសេសៈដូច្នោះខ្លះ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយស្ស សុត្តនិទាយ

អនុចារិសេសេ កំ អនុចារិសេសោតិ ។ ឆ ទោ មារិស
 មោក្ខល្លាម សេន្ទសំ ព្រហ្មកាយិកាមំ ទេកំ ឯ ឯវំ
 ញាលំ ហោតិ សទ្ធានិសេសេ កំ សទ្ធានិសេសោតិ
 អនុចារិសេសេ កំ អនុចារិសេសោតិ ។ យេ ទោ តេ
 មារិស មោក្ខល្លាម ព្រហ្មកាយិកា ទេកំ ព្រហ្មន
 អយុត អសន្តដ្ឋា ព្រហ្មន វិណ្ណន ព្រហ្មន សុខេន
 ព្រហ្មន យសេន ព្រហ្មន អាធិបតេយ្យេន អសន្តដ្ឋា
 កស្ស ច ទុក្ខំ ចិស្សាលំ យថាភូតំ ធម្មជាតិ តេសំ
 ឆ ឯ ឯវំ ញាលំ ហោតិ សទ្ធានិសេសេ កំ សទ្ធា-
 និសេសោតិ អនុចារិសេសេ កំ អនុចារិសេសោតិ ។
 យេ ឆ ទោ តេ មារិស មោក្ខល្លាម ព្រហ្មកាយិកា
 ទេកំ ព្រហ្មន អយុត អសន្តដ្ឋា ព្រហ្មន វិណ្ណន
 ព្រហ្មន សុខេន ព្រហ្មន យសេន ព្រហ្មន អាធិ
 បតេយ្យេន អសន្តដ្ឋា កស្ស ច ទុក្ខំ ចិស្សាលំ
 យថាភូតំ ធម្មជាតិ តេសំ ឯវំ ញាលំ ហោតិ សទ្ធា
 និសេសេ កំ សទ្ធានិសេសោតិ អនុចារិសេសេ កំ
 អនុចារិសេសោតិ ។ ឥឆ មារិស មោក្ខល្លាម កិច្ច

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ សុត្តនិទាយ

អនុចារិសេសេ ក្នុងអនុចារិសេសេដូច្នោះ ។ បតិក្រច្រះមោក្ខល្លាម
 អ្នកទំរុក មិនមែនជាអ្នកក្រហមដែលទេ ដែលមានក្លាណ
 កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទ្ធានិសេសេ ក្នុងសទ្ធានិសេសេដូច្នោះ
 អនុចារិសេសេក្នុងអនុចារិសេសេដូច្នោះ ។ បតិក្រច្រះមោក្ខល្លាម
 អ្នកទំរុក ទៅក្នុងក្រហមដែលត្រូវតែ ដោយអាយុដ៏ប្រសើរ
 ដោយវណ្ណសម្បជ័ប្រសើរ ដោយសេចក្តីសុខដ៏ប្រសើរ ដោយ
 យសដ៏ប្រសើរ ដោយអាធិបតេយ្យដ៏ប្រសើរ ដែលមិនដឹងខ្លាចរោលសំ
 ចេញខ្លួននោះ នៅតាមសេចក្តីពិត ។ ទៅតាមនោះ មិនមែនមាន
 ក្លាណកើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទ្ធានិសេសេក្នុងសទ្ធានិសេសេ ដូច្នោះ
 ខ្លះអនុចារិសេសេក្នុងអនុចារិសេសេដូច្នោះ ។ បតិក្រច្រះមោក្ខល្លាម
 អ្នកទំរុក ទៅក្នុងក្រហម ដែលមិនត្រូវតែ ដោយអាយុ
 ដ៏ប្រសើរ ដោយវណ្ណសម្បជ័ប្រសើរ ដោយសេចក្តីសុខដ៏ប្រសើរ
 ដោយយសដ៏ប្រសើរ មិនត្រូវតែ ដោយអាធិបតេយ្យដ៏ប្រសើរ រឺប
 ដឹងខ្លាចរោលសំចេញខ្លួននោះទេ ។ តាមសេចក្តីពិត ទៅតា
 មនោះ រឺបមានក្លាណ កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទ្ធានិសេសេ
 ក្នុងសទ្ធានិសេសេ ដូច្នោះ អនុចារិសេសេ ក្នុងអនុចារិសេសេ
 ដូច្នោះ ។ បតិក្រច្រះមោក្ខល្លាម អ្នកទំរុក ក៏ក្នុងសេសនោះ

ឧកតោភាគវិមុត្តោ ហោតិ ឥមេនំ តេ ទេវំ ឃីវំ ជាទន្ធិ
អយំ ទោ អាយស្មា ឧកតោភាគវិមុត្តោ យាវស្ស
តាយោ វស្សតិ តាវ ទំ ទត្តន្តំ ទេវមទុស្សា
តាយស្ស កេនា ទំ ទំ ទត្តន្តំ ទេវមទុស្សាតិ ។
ឃីវម្យំ ទោ មាវស មោត្តល្លាទ តេសំ ទេវំ ទំ ញាណំ
ហោតិ អទុចារិសេសេ វា អទុចារិសេសោតិ ។
នំ ទំ មល មាវស មោត្តល្លាទ ភិក្ខុ បញ្ញាវិមុត្តោ
ហោតិ ឥមេនំ តេ ទេវំ ឃីវំ ជាទន្ធិ អយំ ទោ
អាយស្មា បញ្ញាវិមុត្តោ យាវស្ស តាយោ វស្សតិ
តាវ ទំ ទត្តន្តំ ទេវមទុស្សា តាយស្ស កេនា ទំ ទំ
ទត្តន្តំ ទេវមទុស្សាតិ ។ ឃីវម្យំ ទោ មាវស
មោត្តល្លាទ តេសំ ទេវំ ទំ ញាណំ ហោតិ អទុចា-
រិសេសេ វា អទុចារិសេសោតិ ។ នំ ទំ មល
មាវស មោត្តល្លាទ ភិក្ខុ តាយស្សតិ ហោតិ

ជាឧកតោភាគវិមុត្ត (ឬចាកភិសេសដោយចំណែកចាំបាច់) ទៅកាតាំង
នោះ វៀងជីវិតច្បាស់ខ្ញុំភ័យខ្លាចនោះហើយនេះហើយ លោកដ៏មានកាយុក្ខន្តិ
ឯង ជាឧកតោភាគវិមុត្ត កាយរបស់ភិក្ខុនោះ ប៉ុន្តែគ្រឹមណា ពួក
ទៅកាន់និមនុស្ស វៀងជីវិតច្បាស់ខ្ញុំភ័យខ្លាចនោះគ្រឹមណោះ លុបបំបាត់យក
កាយស្លាប់ទៅ ពួកទៅកាន់និមនុស្ស មិនបានឃើញខ្ញុំភ័យខ្លាចនោះឡើយ ។
បពិត្រព្រះមោត្តល្លាទ អ្នកនិមនុស្ស ពួកទៅកាតាំងនោះ វៀងមានញាណ
កើតឡើងយ៉ាងនេះហើយ អទុចារិសេសៈ ក្នុងអទុចារិសេសៈ ដូច្នោះ ។
បពិត្រព្រះមោត្តល្លាទ អ្នកនិមនុស្ស ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាបញ្ញាវិមុត្ត
ពួកទៅកាតាំងនោះ វៀងជីវិតច្បាស់ខ្ញុំភ័យខ្លាចនោះ ហើយនេះហើយ លោកដ៏មាន
កាយុក្ខន្តិ ជាបញ្ញាវិមុត្ត កាយរបស់ភិក្ខុនោះ ប៉ុន្តែគ្រឹមណា ពួក
ទៅកាន់និមនុស្ស វៀងជីវិតច្បាស់ខ្ញុំភ័យខ្លាចនោះគ្រឹមណោះ លុបបំបាត់យក
កាយស្លាប់ទៅ ពួកទៅកាន់និមនុស្ស មិនបានឃើញខ្ញុំភ័យខ្លាចនោះឡើយ ។
បពិត្រព្រះមោត្តល្លាទ អ្នកនិមនុស្ស ពួកទៅកាតាំងនោះ វៀងមានញាណ
កើតឡើងយ៉ាងនេះហើយ អទុចារិសេសៈ ក្នុងអទុចារិសេសៈដូច្នោះ ។
បពិត្រព្រះមោត្តល្លាទ អ្នកនិមនុស្ស ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាកាយសក្កិ

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំងដប់ មហាវគ្គ មហាវគ្គ

តំរើម្លំ តេ ទេវំ វិវំ ជាទង្គំ អយំ ខោ អាយស្មា
 កាយសក្ខី អប្បេវចាម អយមាយស្មា អនុលោមិតានិ
 សេតាសំណិ បដិសេវមាថោ តាន្យាលាមិត្តោ កជ
 មាថោ វុទ្ធិយាមិ សមបាទយមាថោ យស្សត្តាយ
 ត្យាណុត្តា សម្មទេវ អភាស្មា អនកាយំ បច្ចុជ្ជិ
 តុទទុក្ខំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្ម សយំ
 អកុញ្ញា សច្ចិតត្វា ឧបសម្មវុទ្ធិ វិហរេយ្យាតិ ។ វិវម្បិ
 ខោ មារិស ខោត្តល្លាទ តេសំ ទេវំ បំ ប្រាណំ ហោតិ
 សទុច្ចាទិសេសេ វា សទុច្ចាទិសេសោតិ ។ វុទ បទ
 មារិស ខោត្តល្លាទ ភិក្ខុ ទិដ្ឋិប្បត្តោ ហោតិ ។ មេ ។
 សម្មារិប្បត្តោ ហោតិ ជំន្មានុសារិ ហោតិ គមេធំ តេ
 ទេវំ វិវំ ជាទង្គំ អយំ ខោ អាយស្មា ធម្មានុសារិ
 អប្បេវ ចាម អយមាយស្មា អនុលោមិតានិ សេតា-
 សតាមិ បដិសេវមាថោ តាន្យាលាមិត្តោ កជមាថោ
 វុទ្ធិយាមិ សមបាទយមាថោ យស្សត្តាយ ត្យាណុ-
 ត្តា សម្មទេវ អភាស្មា អនកាយំ បច្ចុជ្ជិ

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំងដប់ មហាវគ្គ មហាវគ្គ

ពួកខេត្តទាំងនោះ រមែងដឹងគិតគូរនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុ
 នេះឯង ជាអាយសក្ខី ធ្វើម្តេចទៅហ្ន៎ លោកដ៏មានអាយុនេះ ព្រម្រឹយ
 សេពខ្លះសេពសន្លឹកដ៏សមគួរ គប់កន្សុកល្បាណមិត្ត ប្រមូលខ្លះវុទ្ធិយ
 ចាំនិទ្សយ កុលបុត្រចាំនិទ្សយ ចេញចាកផ្ទះ ចូលកាន់ផ្លូវសេដ្ឋកិច្ច
 ប្រវិព ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់គុណវិសេសណា ក៏ធ្វើឲ្យកាក់ច្បាស់
 សម្រេចខ្លះគុណវិសេសនោះ មានប្រាហ្មចរិយធម៌ជាបំបំផុត ដោយ
 បញ្ញាដ៏ទុក្ខមោឃៈខ្លះឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ បពិត្រព្រះមហាក្សត្រ អ្នក
 មិនទុក ពួកខេត្តទាំងនោះ រមែងមានប្រាណាភីត ឡើយយ៉ាងនេះថា
 សទុច្ចាទិសេស ក្នុងមាបាទិសេស ដូច្នោះ ។ បពិត្រព្រះមហាក្សត្រ
 អ្នកមិនទុក កិច្ចកុសិលាសន្តាន ជាទិដ្ឋិប្បត្តិ ។ ហោ ជាសទុច្ចាទិសេស ជា
 ធម្មានុសារិ ពួកខេត្តទាំងនោះ រមែងដឹងគិតគូរនោះយ៉ាងនេះថា លោក
 ដ៏មានអាយុនេះឯង ជាអាយ វិវំ ធ្វើម្តេចទៅហ្ន៎ លោកដ៏មានអាយុនេះ
 ព្រម្រឹយសេពខ្លះសេពសន្លឹកដ៏សមគួរ គប់កន្សុកល្បាណមិត្ត ប្រមូល
 ខ្លះវុទ្ធិយ ចាំនិទ្សយ កុលបុត្រចាំនិទ្សយ ចេញចាកផ្ទះ ចូល
 កាន់ផ្លូវសេដ្ឋកិច្ច ដោយប្រវិព ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់គុណវិសេសណា

ឥន្ទន្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋវ ធម្មេ សយំ
 អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជំ វិហារយ្យតំ ។ ឯវម្បិ
 ទោ មារិស មោគ្គល្លាន តេសំ ទេវាទំ ញាណំ វោតិ
 សទ្ធាទិសេសេ វ សទ្ធាទិសោសាតិ ។ អថទោ
 អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តិស្សស្ស ព្រហ្មុចា
 កាសំតំ អតំទង្គត្វា អនុមោទិត្វា សេយ្យជាបិ នាម
 ពលវា បុរិសោ សម្មិញ្ញំតំ វ ពាហំ បសារយ្យ
 បសារិកំ វ ពាហំ សម្មិញ្ញយ្យ ឯវមេវ ព្រហ្មលោកេ
 អន្ធពរាជោ តិដ្ឋក្ករេជ បទ្ធកេ ទាតុវោសិ ។
 អថទោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ យេន កតវា
 កេទុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា កតវន្តំ អតិវានិត្វា
 ឯកមន្តំ ទិសិទិ ។ ឯកមន្តំ ទិសិទ្ធា ទោ អាយស្មា
 មហាមោគ្គល្លានោ យាវត្តកោ អរោសិ តិស្សន
 ព្រហ្មុចា សទ្ធិ កតាសល្លានោ តំ សត្វំ កតវាតា
 អាហេទេសិ ។ ន ហិ បទ តេ មោគ្គល្លាន តិស្សន
 ព្រហ្មា សក្កមំ អនិមិត្តវិហារី ធុត្តលំ ទេសេសីតិ ។

កំធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចខ្លួនកុណារិសសនោះ មានគ្រហ្មចរិយ-
 ធម៌ជាទីបំផុត ដោយបញ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 បរិស្ថានព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកខំខិតខំ ទៅតាមវិធីនោះ មានញាណ
 កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទ្ធាទិសេសៈក្នុងសទ្ធាទិសេសៈ ដូច្នោះ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ កំត្រកអវ រីករយ
 ចំពោះកាលិក របស់ព្រហ្មល្លោះតិស្សៈ ហើយស្រាប់តែបាត់ អំពី
 គ្រហ្មលោក មកប្រាកដ ឯក្នុងឈ្មោះគិដ្ឋក្ករេជ ដូចបុរសមានកំឡាំង
 លាឡូរីដ ដែលបត់ចូល ឬ បត់ចូលខ្លួនរីដ ដែលលោះចេញដូច្នោះឯង ។
 លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏ចូលទៅកាលព្រៃ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ហើយ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មាន
 អាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំចូលដំណើរដែលបានទាញ
 ត្រឹមណា ជាមួយនឹងព្រហ្មល្លោះតិស្សៈ ដោយសព្វគ្រប់ ចំពោះព្រៃ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ម្ចាស់មោគ្គល្លាន ក៏ស្សព្រហ្ម លំដែងខ្លួន
 បុគ្គលអ្នកទៅ ដោយអនិមិត្តសហធម៌ ៧ ដល់អ្នកមិនទាន់ទេ ។

ឯកស្ស កកតំ តោលោ ឯកស្ស សុតតំ តោលោ
 យំ កកតំ សត្តមំ អនិមិត្តវិហារី បុត្តនំ ទេសេយ្យ
 កកតំ កុត្តា កិក្ខុ តាវស្សន្តិកំ ។ តេធិហិ
 មោក្ខល្លាន សុណាហិ សាទុតំ មនសិករោហិ
 ភាសិស្សមិត្តំ ។ ឯវំ កន្តេតិ ទោ អាយស្សា
 វេហាមោក្ខល្លានោ កកតំ មចូសេវ្វាសិ ។ កកតំ
 ឯកសេវេច វេទ មោក្ខល្លាន កិក្ខុ សត្វនិបិត្តានំ
 អមនសិការា អនិមិត្តំ ទេសោសមាសិ ទុបសម្បជ្ជ
 វិហារិ តមេមំ តេ ទេវំ ឯវំ ជាទន្ធិ អយំ ទោ
 វាយស្សា សត្វនិបិត្តានំ អមនសិការា អនិមិត្តំ ទេសា-
 សមាសិ ទុបសម្បជ្ជ វិហារិ អប្បវធាម អយេវាយស្សា
 អបុលាមិតោនិ សេហសនាទិ មនិសេវតោ កកត្សា-
 ណាវន្ត កដមាដោ វគ្គិយោនិ សិប្បនយមាដោ
 យស្សត្តាយ កុត្តវបុត្តា សម្មទេវំ អតារស្សា អនតាវយំ
 មត្វនន្តិ មនុស្សំ ត្រឡាចវិយមវិលោកានំ ទិដ្ឋេវំ ចរេ
 សយំ អតិញ្ញា សច្ចិកត្តា ទុបសម្បជ្ជ វិហារេយ្យតិ ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ភវិសិវៃវិនិច្ឆ័យបុគ្គលវេតទៅ ដោយអនិមិត្តសមាទិ
 ទីវិណា ហតិក្រព្រះវិទានព្រះភាគ កាលនេះ ជាវិហារក្នុងវិល
 សេចក្តីនោះ ហតិក្រព្រះសុត្ត កាលនេះ ជាវិហារក្នុងវិលសេចក្តី
 នោះហើយ កិក្ខុទាំងឡាយ បានស្តាប់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយនឹង
 បតិចារុក ។ ម្ចាស់មោក្ខល្លាន ឃើញដូច្នោះ ចូរអ្នកស្តាប់ចុះ ចូរធ្វើ
 ទុកក្នុងចិត្តដោយល្អចុះ គឺជាគំនិតសីលវិនិ ។ ព្រះមហាមោក្ខល្លាន
 ដ៏មានអាយុ បានឮចូលស្តាប់ព្រះចុះដ៏ត្រូវព្រះដ៏មានព្រះភាគថា កុណា
 ព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានគ្រាស់ដូច្នោះថា ម្ចាស់មោក្ខល្លាន
 កិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានដល់ខ្លួនចេតោសមាទិ ដែលមិនមាននិមិត្ត
 ព្រោះមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនិមិត្តទាំងអស់ ទេវតាទាំងនោះ តែងដឹងនូវកិក្ខុ
 នោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះនឹង បានដល់ខ្លួនចេតោសមាទិ
 ដែលមិនមាននិមិត្ត ព្រោះមិនធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវនិមិត្តទាំងអស់ ធ្វើម្តេច
 ទៅហ្ន៎ លោកដ៏មានអាយុនេះ អស់យសោភ័ណ្ឌសេចក្តីសមាទិសម
 គួរ គង់កន្លែងកល្យាណមិត្ត ប្រមូលមកនូវអង្រែយុវាធិឡាយ កុលបុត្រ
 ទាំងឡាយចេញចាកផ្ទះ ចូលកាន់ផ្ទះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់កុណាវិសេស
 ណា ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវកុណាវិសេសនោះ មានត្រឡា-
 ចាយចម្រើនវិបស្សន ដោយប្រាប្រាជ្ញា ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។

បណ្ណសកលសង្ខតំ អព្ភករវគ្គ

ឃុំ ចោ មោក្ខល្លាទ គេសំ ទេវាធំ ញាណំ មោតិ
សទុចារិសេសេ វា សទុចារិសេសោតិ ។

[៥៤] ឯកំ សមយំ កតកំ វេសាលិយំ វិហារិ
មហារិទេ ក្យដាការសាលាយំ ។ អថេចា សីហោ
សេនាបតិ យេន កតកំ តេទុបសន្តិមិ ទុបសន្តិមិត្តា
កតវន្តំ អកំវាទេត្តា ឯកមន្តំ ឯសីទិ ។ ឯកមន្តំ
ឯសីទោ ចោ សីហោ សេនាបតិ កតវន្តំ ឯកទេវាធំ
សក្កា ទុ ចោ កន្ត ឯសន្តិមិ ធានេវា បញ្ញាបេ-
តុន្តិ ។ តេនហំ សីហា កញ្ញាវេត្ត បដិបុត្តិស្យាមិ
យថា តេ ទេមេយ្យ តថា ធំ ទ្យាតេយ្យាសិ ។ តំ
កំ មញ្ញសំ សីហា ។ ឥទស្ស ទ្វេ បុរិសា ឯកោ
បុរិសោ អស្សន្តោ មច្ឆរិ តេនវាយោ បរិកាសតោ
ឯកោ បុរិសោ សន្តោ ធានេវា អទុប្បធាន-
វតា ។ តំ កំ មញ្ញសំ សីហា ។ ទេវំ ទុ
ចោ អវហន្តោ បវេមំ អទុកម្មន្តា អទុកាម្មយ្យំ

បណ្ណសកលសង្ខតំ អព្ភករវគ្គ

ម្ចាស់មោក្ខល្លាទ ពួកទៅតាចំនោះ មានញាណកើតឡើងយ៉ាង
នោះថា សុទ្ធាទិសេសៈ ក្នុងសុទ្ធាទិសេសៈ អ្វីចុះ ។

[៥៤] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះអង្គនឹងនៅក្នុងក្រុង
សាលា ខាងហោរ ដ៏ក្រុងវេសាលី ។ គ្រាពោរ សីហាសេនាបតិ
(សេនាបតិឈ្មោះសីហា) ចូលទៅតាមព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុឡើង
ទៅដល់ក្នុងបន្ទប់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ
សីហាសេនាបតិ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ គ្រាបន្តិចល្អិតព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគអ្វីចុះថា បត់គ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះអង្គក៏ចង់នឹកឲ្យលំទូ
ដល់ខំទានវិសេសបុគ្គលឃើញ ដោយខ្លួនឯងបានដៃជួយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគព្រះគ្រាសថា ម្ចាស់សីហា បើអ្វីចុះ កថាគតនឹងត្រូវរូបសួរ
អ្នកក្នុងរឿងនេះឲ្យ អ្នកតាមចិត្តយ៉ាងណា ឥឡូវដោះស្រាយឲ្យរឿង
នោះយ៉ាងនោះចុះ ។ ម្ចាស់សីហា អ្នកសំគាល់ឲ្យរឿងនោះដូច
ម្តេច ។ ក្នុងលោកនេះ មានបុរសពីរនាក់ បុរសម្នាក់មិនមាន
សទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ ស្មិតស្មាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច បុរស
ម្នាក់ មានសទ្ធា ជាម្ចាស់ទាន ជាអ្នកគ្រូគង់ក្នុងការឲ្យទាន
រឿយៗ ។ ម្ចាស់សីហា អ្នកសំគាល់ឲ្យរឿងនោះដូចម្តេច ។
គ្រាអវហន្តចំនិទ្យាយ កាលអនុគ្រោះ កើតឡើងអនុគ្រោះបុរសណាមុត

សុត្តន្តបិដក អង្គទូរោកាយវិជ្ជា សុត្តនិទាន

យោ ភំ សោ បុរិសោ អស្សនោ មច្ឆិ តាធិរិយោ
 បរិភាសតោ យោ ឯ សោ បុរិសោ វេសនោ ធានបតិ
 អនុប្បនាធនតាតិ ។ យោ សោ កន្ត បុរិសោ អស្សនោ
 មច្ឆិ កាធិរិយោ បរិភាសតោ កិណ្ឌំ អរហន្តោ បឋមំ
 អនុកម្មន្តា អនុតម្បិស្សន្តិ ។ យោ ច ទោ សោ
 កន្ត បុរិសោ សិន្ធា ធានបតិ អនុប្បនាធនតា តត្រាវ
 អរហន្តោ បឋមំ អនុកម្មន្តា អនុតម្បិស្សន្តិ ។ តំ តិ
 មញ្ញសិ សីហា។ តំ នុ ទោ អរហន្តោ បឋមំ ឧបសន្តម្ភន្តា
 ឧបសន្តមេប្បំ យោ ភំ សោ បុរិសោ អស្សនោ មច្ឆិ
 កាធិរិយោ បរិភាសតោ យោ ភំ សោ បុរិសោ សន្ធា
 ធានបតិ អនុប្បនាធនតាតិ ។ យោ សោ កន្ត
 បុរិសោ អស្សនោ មច្ឆិ តាធិរិយោ បរិភាសតោ
 កិណ្ឌំ អរហន្តោ បឋមំ ឧបសន្តម្ភន្តា ឧបសន្តមិស្សន្តិ ។
 យោ ច ទោ សោ កន្ត បុរិសោ សន្ធា ធានបតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គទូរោកាយ សុត្តនិទាន

(អនុគ្រោះ) បុរសដែលមិនមានសត្វ មានសេចក្តីកំណាញ់ ស្លឹក
 ស្លាញ ជាអ្នកដេរ ប្រទេស ឬ (អនុគ្រោះ) បុរសដែលមាន
 សត្វ ជាម្ចាស់វាន ជាអ្នកគ្រួសារ ក្នុងការឱ្យទានឱ្យយើង ។ ។
 បតិគ្រូព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណា មិនមានសត្វ មានសេចក្តីកំណាញ់
 ស្លឹកស្លាញ ជាអ្នកដេរ ប្រទេស ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលអនុគ្រោះ
 នឹងអនុគ្រោះបុរសនោះមុនដូចម្តេចបាន ។ បតិគ្រូព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរស
 ណា មានសត្វ ជាម្ចាស់វាន ជាអ្នកគ្រួសារ ក្នុងការឱ្យទានឱ្យយើង
 ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលអនុគ្រោះ ក្នុងអនុគ្រោះបុរសនោះឯងមុន ។
 ម្ចាស់សីហា អ្នកសំគាល់ទូរំរឿននោះដូចម្តេច ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 កាលចូលទៅរក កើតចូលទៅរកបុរសណាមុន (ចូលទៅរក) បុរស
 ដែលមិនមានសត្វ មានសេចក្តីកំណាញ់ស្លឹកស្លាញ ជាអ្នកដេរ ប្រទេស
 ឬ (ចូលទៅរក) បុរសដែលមានសត្វ ជាម្ចាស់វានមាន ជាអ្នកគ្រួសារ
 ក្នុងការឱ្យទានឱ្យយើង ។ ។ បតិគ្រូព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណា មិន
 មានសត្វ មានសេចក្តីកំណាញ់ ស្លឹកស្លាញ ជាអ្នកដេរ ប្រទេស ព្រះ
 អរហន្តទាំងឡាយ កាលចូលទៅរក នឹងចូលទៅរកបុរសនោះមុន ដូចម្តេច
 បាន ។ បតិគ្រូព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណា មានសត្វ ជាម្ចាស់វានមាន

បណ្ណសកសង្កេត អក្ខរាវិញ្ញា

អនុប្បនាទរតោ តញ្ញាវ អរហន្តោ បឋមំ ទុបសន្តំ មន្តា
 ឧបសន្តំ មេយ្យំ ។ តំ កី មញ្ញសិ សីហ ។ កស្ស
 ទុ ទោ អរហន្តោ បឋមំ បដិក្កណ្ណត្តា បដិក្កណ្ណយ្យំ
 យោ វា សោ បុរិសោ អស្សន្តោ មច្ឆិ កណិយោ
 បរិកាសកោ យោ វា សោ បុរិសោ សន្តោ នាទបតិ
 អនុប្បនាទរតោតិ ។ យោ សោ កន្តេ បុរិសោ អស្សន្តោ
 មច្ឆិ កណិយោ បរិកាសកោ កី កស្ស អរហន្តោ
 បឋមំ បដិក្កណ្ណត្តា បដិក្កណ្ណិស្សន្តិ ។ យោ ច ទោ
 សោ កន្តេ បុរិសោ សន្តោ នាទបតិ អនុប្បនាទរតោ
 តញ្ញាវ អរហន្តោ បឋមំ បដិក្កណ្ណត្តា បដិក្កណ្ណយ្យំ ។
 តំ កី មញ្ញសិ សីហ ។ កស្ស ទុ ទោ អរហន្តោ
 បឋមំ ធម្មំ ទេសេត្តា ទេសេយ្យំ យោ វា សោ បុរិសោ
 អស្សន្តោ មច្ឆិ កណិយោ បរិកាសកោ យោ វា
 សោ បុរិសោ សន្តោ នាទបតិ អនុប្បនាទរតោតិ ។

បណ្ណសកសង្កេត អក្ខរាវិញ្ញា

ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការឱ្យបានរឿយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលចូល
 ទៅកេ ខ្លួនចូលទៅកេបុរសនោះឯងមុន ។ ម្ចាស់សីហៈ អ្នកសំគាល់
 ទូររឿងនោះដូចម្តេច ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលទទួលយក (៣១)
 ក្នុងទទួលយក (៣១) របស់បុរសណាមុន (វទ្ធសយក៣១) របស់បុរស
 ដែលមិនមានសព្វ មានសេចក្តីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេប្រទេច
 ឬ (ទទួលយក៣១) របស់បុរសដែលមានសព្វ ជាម្ចាស់ខែ៣១
 ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការឱ្យបានរឿយ ។ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរស
 ណា ដែលមិនមានសព្វ មានសេចក្តីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេ
 ប្រទេច ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលទទួលយក (៣១) ទី១ទទួលយក
 (៣១) របស់បុរសនោះមុន ដូចម្តេចបាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរស
 ណា ដែលមានសព្វ ជាម្ចាស់ខែ៣១ ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឱ្យបាន
 រឿយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលទទួលយក (៣១) ក្នុងទទួលយក
 (៣១) របស់បុរសនោះឯងមុន ។ ម្ចាស់សីហៈ អ្នកសំគាល់ទូររឿង
 នោះដូចម្តេច ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលសំដែងចម្រើន កើតសំដែង
 ដល់បុរសណាមុន (សំដែង) ដល់បុរសដែលមិនមានសព្វ មានសេចក្តី
 កំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេប្រទេច ឬ (សំដែង) ដល់បុរសដែល
 មានសព្វ ជាម្ចាស់ខែ៣១ ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឱ្យបានរឿយ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនាមកាយស្ស សន្តកនិដាយ

យោ សោ កន្ត បុរិសោ អស្សនោ មជ្ឈិ
 កានិយោ បរិកាសតោ ភី ភស្ស អរោនោ មរេមំ
 ធម្មំ នេសេន្តា នេសេស្សន្តិ^(១) ។ យោ ច ចោ សោ
 កន្ត បុរិសោ សន្តោ នាធមតិ អនុប្បនាទរោតា ភស្សេ
 ររោនោ មរេមំ ធម្មំ នេសេន្តា នេសេយ្យំ ។ តំ ភី
 បញ្ញាសំ សីហា ។ ភស្ស ទុ ចោ ភាន្យណោ ភីត្តិ-
 សន្តោ អក្កន្តច្រើយ្យ យោ វា សោ បុរិសោ អស្សនោ
 មជ្ឈិ កានិយោ បរិកាសតោ យោ វា សោ បុរិសោ
 សន្តោ នាធមតិ អនុប្បនាទរោតិ ។ យោ សោ
 កន្ត បុរិសោ អស្សនោ មជ្ឈិ កានិយោ បរិកាសតោ
 ភី ភស្ស ភាន្យណោ ភីត្តិសន្តោ អក្កន្តច្រើយ្យតិ ។
 យោ ច ចោ សោ កន្ត បុរិសោ សន្តោ នាធមតិ
 អនុប្បនាទរោតា ភស្សេ ភាន្យណោ ភីត្តិសន្តោ
 អក្កន្តច្រើយ្យ ។ តំ ភី បញ្ញាសំ សីហា ។ ភោ ទុ ចោ

១. ឧ. ម. វេសិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនាមកាយ សន្តកនិដាយ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណា ដែលមិនមានសត្វ មានសេចក្តី
 កំណាញ់ ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេប្រទេច ព្រះអរោហន្តពាំងឡាយ កាល
 សំដែងធម៌ និងសំដែងដល់បុរសខោរមុខ ដូចម្តេចបាន ។ បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាដែលមានសត្វ ជាម្ចាស់ខែរាម ជាអ្នកក្រេកអរ
 ក្នុងការឲ្យបានរឿយ ។ ព្រះអរោហន្តពាំងឡាយ កាលសំដែងធម៌ គួរ
 សំដែងដល់បុរសខោរមុខ ។ ម្នាលសីហា អ្នកសំគាល់ឲ្យរឿងខោរ
 ដូចម្តេច ។ ភិក្ខុសព្វដ៏ពិរេមរបស់បុរសណាញ៉ាំ ធម្មិទ្ធរូបាយទៅ (ភិក្ខុ-
 សព្វ) របស់បុរសដែលមិនមានសត្វ មានសេចក្តីកំណាញ់ ស្វិតស្វាញ
 ជាអ្នកដេប្រទេច (ទូរូបាយទៅ) ឬ (ភិក្ខុសព្វ) របស់បុរសដែលមាន
 សត្វ ជាម្ចាស់ខែរាម ជាអ្នកក្រេកអរក្នុងការឲ្យបានរឿយ ។ (ទូរូបាយ
 ទៅ) ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណា ដែលមិនមានសត្វ មាន
 សេចក្តីកំណាញ់ ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេប្រទេច ភិក្ខុសព្វដ៏ពិរេមរបស់
 បុរសខោរ និងទូរូបាយទៅដូចម្តេចបាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរស
 ណា មានសត្វ ជាម្ចាស់ខែរាម ជាអ្នកក្រេកអរ ក្នុងការឲ្យបាន
 រឿយ ។ ភិក្ខុសព្វដ៏ពិរេមរបស់បុរសខោរមុខ គួរនឹងទូរូបាយទៅបាន ។
 ម្នាលសីហា អ្នកសំគាល់ឲ្យរឿងខោរដូចម្តេច ។ បុរសដូចម្តេចញ៉ាំ

បណ្ណសកសង្កម្ពិកោ អណ្ណាធិកោ

យញ្ញនេវ បរិសំ ឧបសង្កមេយ្យ យនិ ទុត្តិយ-
 បរិសំ យនិ ត្រាហ្មណបរិសំ យនិ កហាបតិ-
 បរិសំ យនិ សមណបរិសំ វិសារនោ ឧបសង្កមេយ្យ
 អមន្តក្កតោ យោ ន សោ បុរិសោ អស្សុតោ មច្ឆិ
 កានិយោ បរិភាសកោ យោ ន សោ បុរិសោ សន្តោ
 នានបតិ អនុប្បនាទរតោតិ ។ យោ សោ កន្តោ បុរិសោ
 អស្សុតោ មច្ឆិ កានិយោ បរិភាសកោ កិ សោ
 យញ្ញនេវ បរិសំ ឧបសង្កមិស្សតិ យនិ ទុត្តិយបរិសំ
 យនិ ត្រាហ្មណបរិសំ យនិ កហាបតិបរិសំ យនិ សមណ-
 បរិសំ វិសារនោ ឧបសង្កមិស្សតិ អមន្តក្កតោ ។
 យោ ច ទោ សោ កន្តោ បុរិសោ សន្តោ នានបតិ
 អនុប្បនាទរតោ សោ យញ្ញនេវ បរិសំ ឧបសង្កមេយ្យ
 យនិ ទុត្តិយបរិសំ យនិ ត្រាហ្មណបរិសំ យនិ កហា-
 បតិបរិសំ យនិ សមណបរិសំ វិសារនោ ឧបសង្កមេយ្យ
 អមន្តក្កតោ ។ កំ កិ មញ្ញសិ សីហា ។ កោ ទុ ទោ
 កាយស្ស កេតា បរម្មណា សុតតិ សក្កំ លោកំ
 ឧបមាជ្ជយ្យ យោ ន សោ បុរិសោ អស្សុតោ មច្ឆ

បណ្ណសកសង្កម្ពិកោ អណ្ណាធិកោ

ធម្មិច្ចលទៅកេបរិសទ្យណា ទោះជាទុត្តិយបរិសទ្យក្តី ត្រាហ្មណ-
 បរិសទ្យក្តី កហាបតិបរិសទ្យក្តី សមណបរិសទ្យក្តី ជាអ្នកភ្ញៀវក្លា មិន
 ញញើតញញើម ធម្មិច្ចលទៅកេបរិសទ្យនោះបាន បុរសវេលមិនមាន
 សទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច ឬ បុរសវេល
 មានសទ្ធា ជាម្ចាស់ខែទាម ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឱ្យទានអ្វីយេវ (ធម្មិ
 ច្ចលទៅកេបរិសទ្យនោះបាន) ។ បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាវេល
 មិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេចបុរស
 នោះ នឹងច្ចលទៅកេបរិសទ្យណា ទោះជាទុត្តិយបរិសទ្យក្តី ត្រាហ្មណ-
 បរិសទ្យក្តី កហាបតិបរិសទ្យក្តី សមណបរិសទ្យក្តី ជាអ្នកភ្ញៀវ
 ក្លា មិនញញើតញញើម នឹងច្ចលទៅកេបរិសទ្យនោះ អូចម្តេចបាន ។
 បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាវេលមានសទ្ធា ជាម្ចាស់ខែទាម ជាអ្នក
 ត្រេកអរ ក្នុងការឱ្យទានអ្វីយេវ បុរសនោះ ធម្មិច្ចលទៅកេបរិសទ្យ
 ណា ទោះជាទុត្តិយបរិសទ្យក្តី ត្រាហ្មណបរិសទ្យក្តី កហាបតិបរិសទ្យក្តី
 សមណបរិសទ្យក្តី ជាអ្នកភ្ញៀវក្លា មិនញញើតញញើម ធម្មិច្ចលទៅ
 កេបរិសទ្យនោះបាន ។ ម្ចាស់សីហា: អ្នកសំភាល់ខ្ញុំអ្វីនោះម្តេចម្តេច ។
 បុរសណាហ្ន៎ លុះបើកម្លាយកាយស្លាប់ទៅ ធម្មិច្ចលទៅកើតក្នុងសុគតិ
 ស្នូតទៅលោកបាន បុរសវេលមិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់

កាណិយោ បរិកាសកោ យោ នំ សោ-មុរិសោ សាទ្ធា
 ធានបតិ អនុច្ឆន្ទនាធានតោតិ ។ យោ សោ កន្តោ មុរិសោ
 អស្សន្តោ មច្ឆរិ កាណិយោ បរិកាសកោ តី សោ
 កាយស្ស ភេតា បរម្មរណា សុតតិ សត្តំ លោកំ
 ឧបមជ្ឈិស្សតិ ។ យោ ច ចោ សោ កន្តោ មុរិសោ
 សម្មោ ធានបតិ អនុច្ឆន្ទនាធានតោ សោ កាយស្ស ភេតា
 បរម្មរណា សុតតិ សត្តំ លោកំ ឧបមជ្ឈេយ្យ ។
 យោធិមាទិ កន្តោ កតវតា ម សន្និដ្ឋិកាទិ ធានដលាទិ
 អក្កាតាទិ ជាហំ ឯត្ថ កតវតោ សទ្ធាយ តត្ថាមិ
 អហំចិ ឯតាទិ ជាតាមិ អហំ កន្តោ ធាយកោ
 ធានបតិ អំ អរហន្តោ បម្រមំ អនុកម្មន្តា
 អនុកម្មន្តំ ។ អហំ កន្តោ ធាយកោ
 ធានបតិ មំ អរហន្តោ បម្រមំ ឧបសន្តម្មន្តា
 ឧបសន្តម្មន្តំ ។ អហំ កន្តោ ធាយកោ ធានបតិ
 មញ្ញំ អរហន្តោ បម្រមំ បដិក្កណ្ឌិត្តា បដិក្កណ្ឌិត្តំ ។

ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច បុរសដែលមានសព្វ ជាម្ចាស់នៃទាន
 ជាអ្នកគ្រួសារ ក្នុងការទិញទានឃើញ ។ (ឧប្បិវេកិកក្នុងសុតិស្វិតិទេ-
 លោក)។ បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាដែលមានសព្វ មានសេចក្តី
 កំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច បុរសនោះ លុះបែកគ្នាយ
 កន្លងយស្ងប់ទៅ ទីនោះក៏គ ក្នុងសុតិស្វិតិទេលោក ដូចម្តេចបាន ។
 បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាដែលមានសព្វ ជាម្ចាស់ទាន ជាអ្នក
 គ្រួសារ ក្នុងការទិញទានឃើញ ។ បុរសនោះ លុះបែកគ្នាយកន្លងយ
 ស្ងប់ទៅ ឧប្បិវេកិក ក្នុងសុតិស្វិតិទេលោកបាន ។ បតិក្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ផលនៃទានដែលបុគ្គលឃើញច្បាស់ដោយទូលំទូលាយ
 នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានផលស្តី
 ជឿព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្នុងហេតុខ្ញុំទេ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏បានដឹងច្បាស់ទូលំផល
 នៃទានទាំងនោះដែរ បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គជាតាយក ជា
 ម្ចាស់ទាន ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលអនុគ្រោះ វេលាអនុគ្រោះខ្ញុំ
 ព្រះអង្គមុន ។ បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាតាយក ជាម្ចាស់ទាន
 ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលទូលរវេក វេលាទូលរវេកខ្ញុំព្រះអង្គមុន ។
 បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាតាយក ជាម្ចាស់ទាន ព្រះអរហន្តទាំង
 ឡាយ កាលទូលរវេកទាន វេលាទូលរវេកទានរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គមុន ។

បណ្ណសិកស្ស័យំតោ អន្តរាគរោ

អហំ កន្ត ឆាយកោ ឆានមតំ មយ្ហំ អហោត្តោ
 បមមំ ធម្មំ ទេសេត្តា ទេសន្តំ ។ អហំ កន្ត
 ឆាយកោ ឆានមតំ មយ្ហំ កល្យាណា កំត្តិសោ
 អក្កក្កតោ សីហោ សេនាបតិ ឆាយកោ កាវកោ
 សន្និបដ្ឋកោតិ ។ អហំ កន្ត ឆាយកោ ឆានមតំ
 យញ្ញោ បរិសំ ឧបសន្តំមាមិ យនិ ឧត្តមបរិសំ យនិ
 ប្រាហ្មណបរិសំ យនិ គមាមតំបរិសំ យនិ សមណបរិសំ
 វិសាវនោ ឧបសន្តំមាមិ អមន្តក្កតោ ។ យានីមាធិ
 កន្ត កតវតា ន សន្និដ្ឋិតានិ ឆានមលានិ អន្តរាគានិ
 ឆាហំ ឯត្ថ កតវតោ សទ្ធាយ តប្បាមិ អហំមិ ឯតានិ
 ជាតាមិ យត្វ វោ មំ កតវំ ឯវមាហា ឆាយកោ
 សីហា ឆានមតិ កាយស្ស វេនា បរម្មណា សុភតិ
 សក្កំ លោកំ ឧបបដ្ឋតិ ឯតាហំ ន ជាតាមិ

បណ្ណសិកស្ស័យំតោ អន្តរាគរោ

បក្កិក្កត្រៃអន្តិដ៏ចំរើន ខ្ញុំប្រះអន្តិ ជាបាយក ជាម្ចាស់ទាន ប្រះអោហន្ត
 ព័ន្ធិឡាយ តាលសំផនិធមិ វមនិសំផនិផលខ្ញុំប្រះអន្តិមុន ។ បក្កិក្ក
 ប្រះអន្តិដ៏ចំរើន ខ្ញុំប្រះអន្តិ ជាបាយក ជាម្ចាស់ទាន កំត្តិសក្កិដ៏កំរើនរបស់
 ខ្ញុំប្រះអន្តិ ខ្លះត្រាយវេចា សីហាសេនាបតិ ជាបាយក ជាអ្នកធ្វើ ជាអ្នក
 ហម្រិសន្ស ។ បក្កិក្កប្រះអន្តិដ៏ចំរើន ខ្ញុំប្រះអន្តិ ជាបាយក ជាម្ចាស់
 ទាន ចូលទៅកម្រសទ្យណ រោះជា ខន្តិយបរិសទ្យកិ ប្រាហ្មណ
 បរិសទ្យកិ គមាមតំបរិសទ្យកិ សមណបរិសទ្យកិ ខ្ញុំប្រះអន្តិ ជាអ្នក
 ភ្លៀវក្រា មិនញ្ញៀកញ្ញៀម វមនិចូលទៅកម្រសទ្យនោះបាន ។
 បក្កិក្កប្រះអន្តិដ៏ចំរើន ផលនៃទានដែលបុគ្គលឃើញច្បាស់ វាយខ្លួន
 ឯន្តិព័ន្ធិ ៦ នេះ ប្រះអីមានប្រះកាតទ្រង់សំផនិហើយ ខ្ញុំប្រះអន្តិមិនផល
 ទ្វិសេចក្តីរៀបប្រះអីមានប្រះកាតក្នុងហេតុខ្លះទេ ខ្ញុំប្រះអន្តិក៏បានដឹងច្បាស់
 ទ្វិផលនៃទានព័ន្ធិនុវិដេ ប៉ុណ្ណោះដែល ព្រះអីមាន ប្រះកាត ទន្តិ កាសំខវ
 ផលនៃទានណាទ្រង់ខ្ញុំប្រះអន្តិយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ហៈ បុគ្គលជាបាយក
 ជាម្ចាស់ទាន សុវេបកព្រាយកនិកាយស្តាប់ទៅ វមនិចូលទៅកើតកន្ត
 សុភតិស្តិវិទៅលោក ខ្ញុំប្រះអន្តិ បទពុទ្ធវិធិច្បាស់ទ្វិផលនៃទានទោះបី

ឯត្ថ ច បចាហំ កកវតោ សន្ទាយ គប្បាមីតំ ។
ឯវមេតំ សីហា ឯវមេតំ សីហា ទាយតោ សីហា
ហេតុមតិ កាយស្ស កេតា បរម្មណោ សុគតិំ សន្តំ
លោកំ ឧបបជ្ជតិំ ។

[៧៥] ចត្តាវិមានំ កិត្តុវេ តថាគតស្ស អរក្កេយ្យនិ
តំរោ ច អទុបវដ្ឋោ ។ តតមានិ ចត្តាវិ តថាគតស្ស
អរក្កេយ្យនិ ។ បរិសុទ្ធកាយសមាបាពោ កិត្តុវេ តថា-
តោ នត្ថំ តថាគតស្ស កាយទុច្ឆរិតំ យំ តថាគតោ
រក្កេយ្យ មា មេ វង្គំ បរោ អញ្ញាសីតិំ ។ បរិសុទ្ធវិជ្ជា-
សមាបាពោ កិត្តុវេ តថាគតោ នត្ថំ តថាគតស្ស
វិជ្ជាទុច្ឆរិតំ យំ តថាគតោ រក្កេយ្យ មា មេ វង្គំ
បរោ អញ្ញាសីតិំ ។ បរិសុទ្ធមោសមាបាពោ កិត្តុវេ
តថាគតោ នត្ថំ តថាគតស្ស មោទុច្ឆរិតំ យំ
តថាគតោ រក្កេយ្យ មា មេ វង្គំ បរោ
អញ្ញាសីតិំ ។ បរិសុទ្ធវិជ្ជា កិត្តុវេ តថាគតោ នត្ថំ
តថាគតស្ស មិត្តាអារីរោ យំ តថាគតោ រក្កេយ្យ

វិជ្ជាវំ ប្រាជ្ញាវំ ដល់ទូរសេចក្តីជឿគ្រោះដ៏មានព្រះភាគ ត្រង់ដល់ខៃ
ទានខ្លះ ។ ម្នាលសីហា ដំណើរខ្លះ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ម្នាលសីហា
ដំណើរខ្លះ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ម្នាលសីហា បុគ្គលជាពាយក ជាម្ចាស់ទាន
លុះថែកត្វាយកនិកាយស្តាប់ទៅ វែងទៅកើតក្នុងសុគតិស្មិតិទៅលោកៗ
(៧៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំងឡាយ ៤ យ៉ាងនេះ គឺថា-
គក មិនបោះបង្កជន មិនមានការគំរាមរើសយាយហេតុ ៣ យ៉ាងផង ។
ហេតុទាំង ៤ យ៉ាង ដែល បោះបង្កបោះបង្កើតដូរម្តេច ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ គឺថាគក មានកាយសមាបាបរិសុទ្ធហើយ កាយបុគ្គលរបស់
គឺជាគកមិនមានទេ ដែលគឺជាគករក្សជា កុំឱ្យបុគ្គលដទៃ ដឹងឱ្យ
កាយទុច្ឆរិតនៃរបស់គកឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគក
មានវិជ្ជាសមាបាបរិសុទ្ធហើយ វិជ្ជាទុច្ឆរិតរបស់គឺជាគកមិនមានទេ ដែល
គឺជាគករក្សជា កុំឱ្យបុគ្គលដទៃ ដឹងឱ្យវិជ្ជាទុច្ឆរិតនេះ របស់គឺជាគក
ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគក មានមោទុច្ឆរិតសមាបាបរិសុទ្ធហើយ
មោទុច្ឆរិត របស់គឺជាគកមិនមានទេ ដែលគឺជាគករក្សជា កុំឱ្យ
បុគ្គលដទៃ ដឹងឱ្យមោទុច្ឆរិតនេះ របស់គឺជាគកឡើយ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគក មានការបិណ្ឌិមវិជ្ជា បរិសុទ្ធហើយ ការ
បិណ្ឌិមវិជ្ជាគុស របស់គឺជាគក មិនមានទេ ដែលគឺជាគករក្សជា

បណ្ណសកសន្តិកោ អព្ភកន្ត្រៃ

ក មេ វង់ បរោ អញ្ញសីតិ ។ សំខាន់
 កត្តាវ តថាគតស្ស អរត្តេយ្យានិ ។ តតមេហិ
 តំហិ អនុបវេណ្ឌ ។ ស្វាត្តាតធម្មោ ភិក្ខុវេ តថាគតោ
 តត្រ វត មំ សមណោ កំ ប្រាហ្មណោ កំ
 ទេវេ កំ មារោ កំ ប្រហ្មា កំ គោចិ កំ លោកស្មី
 សហទធម្មោ បដិចោទេស្សតិ វង់តិបំ ត្វំ ន ស្វាត្តាត-
 ធម្មោតិ(១) ។ ធិមិត្តមេតំ ភិក្ខុវេ ន សមនុបស្សនិ
 ឯតំបរំ ភិក្ខុវេ ធិមិត្តំ អសមនុបស្សនោ ទេមប្បត្តោ
 អកមប្បត្តោ វេសារដ្ឋប្បត្តោ វិហារមិ ។ សុប្បញ្ញត្តា
 វោ បទ មេ ភិក្ខុវេ សាវកានំ ធិញ្ញនកមិធិ បដិ-
 បណ យថាបដិបត្តា មម សាវកា អាសវំធំ ទយា
 អហសវំ ទេវោវុត្តិ បញ្ញាវុត្តិ ធិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ
 អកំញា សច្ចិគត្វា ឧបសម្មដ្ឋ វិហារន្តិ ។ តត្រ វត មំ
 សមណោ កំ ប្រាហ្មណោ កំ ទេវេ កំ មារោ កំ ប្រហ្មា
 កំ គោចិ កំ លោកស្មី សហទធម្មោ បដិចោទេស្សតិ

១. ១. ៣ ៤ លាភ្នំទេវោ ។

បណ្ណសកសន្តិកោ អព្ភកន្ត្រៃ

កុំឱ្យបុគ្គលដទៃ ជំនុំការចិញ្ចឹមជីវិតខ្លួននេះ របស់គេជាគឿយ ។
 ហេតុទាំង ៤ យ៉ាងនេះ គេជាគម្រិតបាច់វិញទេ ។ ក៏ជាគម្រិតមាន
 ការគំរាមជឿលះដោយហេតុ ៣ យ៉ាង គឺដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 គេជាគម្រិតមានធម៌សំដែងល្អហើយ សមណៈក្តី ប្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី
 មារក្តី ប្រហ្មក្តី អ្នកណាមួយក្តី ក្នុងលោក ទិវិវោទចំពោះគេជាគម
 ក្នុងរឿងនោះ ប្រកបដោយហេតុថា ព្រះអង្គមិនមែនមានធម៌សំដែង
 ដោយល្អដូច្នោះក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេជាគម្រិតដែលឃើញខ្ញុំ
 និមិត្តន្ត្រះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលគេជាគម មិនបានឃើញខ្ញុំនិមិត្តន្ត្រះ
 ហើយ ក៏ដល់ខ្ញុំសេក្តីក្រមក្បាន ដល់ខ្ញុំសេចក្តីមិនមានក៏យ ដល់
 ខ្ញុំសេចក្តីក្តាហាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រតិបត្តិ ជាទីរវា
 កាន់ព្រះទិព្វាន ដែលគេជាគមបញ្ញត្តហើយ ដោយប្រពៃដល់ពួកសាវក
 របស់គេជាគម ពួកសាវករបស់គេជាគម ដែលប្រតិបត្តិភាម វែមនីមាន
 កាសវៈអស់ហើយ បានធ្វើទិព្វជាក់ច្បាស់ដោយបញ្ញាដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដោយខ្លួនឯង
 ក្នុងបច្ចុប្បន្នហើយ បានដល់ខ្ញុំចោកវិមុត្តិដ៏ធូលីបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមាន
 កាសវៈ ព្រោះអស់ទៅនៃកាសវៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេចសម្រេចទៅ ។
 សមណៈក្តី ប្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី មារក្តី ប្រហ្មក្តី អ្នកណាមួយ
 ក្តី ក្នុងលោក ទិវិវោទចំពោះគេជាគម ក្នុងរឿងនោះប្រកបដោយហេតុថា

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំងបួន សុត្តនិទាន

ឥតិច្ចំ តេ ធន សុប្បញ្ញត្តា សាវកាវាណំ ជិញ្ញាណ-
 តាមិមំ បដិបត្តា យថាបដិបត្តា តវ សាវកា
 អាសវាណំ ឧយា ។ បេ ។ សច្ច្ចិតត្វា ឧបសម្មជ្ជ
 វិហារន្ត្រិតំ ។ ធិមិទ្កុមេតំ កិក្ខុវេ ធន សមទុបស្សនមិ
 វតំបហំ កិក្ខុវេ ធិមិទ្កុំ អសមទុបស្សនោ ខេមប្បត្តោ
 អកលេប្បត្តោ វេសារជ្ជប្បត្តោ វិហារមិ ។ អនេកសតា
 ទោ បទ មេ កិក្ខុវេ សាវកបរិហា អាសវាណំ ឧយា
 ។ បេ ។ សច្ច្ចិតត្វា ឧបសម្មជ្ជ វិហារន្ត្រិតំ ។ តត្រ វត
 មំ សមលោកំ ព្រាហ្មណោ កំ ទេវេ កំ មារេ កំ
 ត្រាហ្មា កំ តោចិ កំ លោកស្មី សីហនាម្មន បដិ-
 បោនេស្សតិ ឥតិច្ចំ តេ ធន អនេកសតា សាវកបរិហា
 អាសវាណំ ឧយា អធាសវំ ទេតោវមុត្តិ បញ្ញាវមុត្តិ
 ជិដ្ឋេ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ច្ចិតត្វា ឧបសម្មជ្ជ
 វិហារន្ត្រិតំ ។ ធិមិទ្កុមេតំ កិក្ខុវេ ធន សមទុបស្សនមិ
 វតំបហំ កិក្ខុវេ ធិមិទ្កុំ អសមទុបស្សនោ ខេមប្បត្តោ

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំងបួន សុត្តនិទាន

សេចក្តីប្រតិបត្តិ ជាវិវេកានុក្រានិក្ខាន ព្រះអង្គមិនមែនជាបញ្ញក
 ដោយប្រពៃ ដល់ពួកសាវក ត្រូវច្រកសាវករបស់ព្រះអង្គ ដែល
 ប្រតិបត្តិតាមហើយ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានដល់ ។ បេ ។ ព្រោះ
 អស់វេទនាសាវកទាំងឡាយ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅដូច្នោះក្តី ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភវតតមិនដែលឃើញឲ្យនិមិត្តនុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កាលភវតតមិនឃើញឲ្យនិមិត្តនុះ ក៏ដល់ខ្ញុំសេចក្តីក្រុមក្បាល ដល់ខ្ញុំ
 សេចក្តីមិនមានភ័យ ដល់ខ្ញុំសេចក្តីក្រុម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពួកសាវកបរិហាររបស់ភវតត ជាច្រើនយ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បាន
 ដល់ ។ បេ ។ ព្រោះអស់វេទនាសាវកទាំងឡាយ ហើយសម្រេច
 សម្រាន្តនៅ ។ សមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី វេរកក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី
 អ្នកណាមួយក្តី ក្នុងលោកនឹងចោទភវតត ក្នុងរឿងនោះប្រកបដោយ
 ហេតុថា ពួកសាវករបស់ព្រះអង្គជាច្រើនយ មិនមែនបានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ ដោយបញ្ញាវិទ្ធកម ដោយខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្នហើយ បានដល់ខ្ញុំ
 ចេតោវមុត្តិនិបញ្ញាវមុត្តិ ដែលមិនមានអាសាវៈ ព្រោះអស់វេទនាសាវក
 ទាំងឡាយ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅដូច្នោះក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភវតតា មិនដែលឃើញឲ្យនិមិត្តនុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
 ភវតតា មិនឃើញឲ្យនិមិត្តនុះហើយ ក៏ដល់ខ្ញុំសេចក្តីក្រុមក្បាល

អក្ខរកម្ម វេស្វៈជ្ជប្បក្កា វិហារមិ ។ សមេហំ តីហិ
អនុបវេដ្ឋា ។ សមាធិ វោ កិក្ខុវេ ចក្កាវ គថាគតស្ស
អវត្តយ្យាធិ សមេហំ ច តីហិ អនុបវេដ្ឋាតិ ។

(៥៦) ឯកំ សមយំ កកវា តិមិលាយំ^(១) វិហារតំ
វេស្វៈជ្ជ ។ អថវោ អាយស្នា តិមិលោ^(២) យេន
កកវា គេនុបសន្តិមំ ឧបសន្តិមិក្ខា កកវន្តំ អភិវាធន្តា
ឯកមន្តំ ធិសិធិ ។ ឯកមន្តំ ធិសិធា វោ
អាយស្នា តិមិលោ កកវន្តំ ឯកមន្តំ កោ ធុ វោ
កក្កេ ហេតុ កោ បក្ខយោ យេន គថាគតេ ហិ-
មិក្ខុតេ សត្វម្មោ ឯ ចិវដ្ឋិតិកោ ហោតិគិ ។ សិធិ
តិមិល គថាគតេ បរិធិត្តតេ កិក្ខុ កិក្ខុធិយោ
ឧបាសកា ឧបាសកាយោ សន្តិ អការវា វិហារន្តំ
អប្បតិស្សា ធម្ម អការវា វិហារន្តំ អប្បតិស្សា
សន្តិ អការវា វិហារន្តំ អប្បតិស្សា សិទ្ធាយ
អការវា វិហារន្តំ អប្បតិស្សា សមាធិស្មី អការវា វិហារន្តំ

១ ១. កិមិលាយំ ។ ២ ១. កិមិលោ ។

ដល់ខ្យល់សេចក្តីមិនមានក៏យ ដល់ខ្យល់សេចក្តីក្លាហាន ហើយសម្រេច
សម្រាប់ទៅ ។ អថគមមិនមានការគំរើដៀលដោយហេតុ ព្យ យ៉ាងនេះ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំង ៤ យ៉ាងនេះឯង ព្រះភព៌អកមិច្ចាចំ
រក្សានិ មិនមានការគំរើដៀលដោយហេតុ ព្យ យ៉ាងនេះឯង ។

(៥៦) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលនឹងទៅក្នុងក្តីរក្សា
ជិតគ្រូនិកមិលា ។ គ្រានោះ ព្រះភិមិលៈដ៏មានអាយុ ចូលទៅកាលព្រះ
មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គ្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះ
ភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះភិមិលៈដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុង
ទីសមគួរហើយ ក៏គ្រាបង្គំចូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នោះថា បរិក្រព្រះអង្គ
ដ៏ចំរើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ កាលបើព្រះភព៌អកមិច្ចាចំហើយ
ព្រះសង្ឃមួយ មិនភាន់នៅអស់កាលយូរទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ច្រើនគ្រាសំរាប់ ម្នាលភិមិលៈ ក្នុងសាសនានេះ កាលអថគមមិច្ចាចំ
ហើយ ភ្នកភិក្ខុ ភិក្ខុមិ ។ បុរសភ ។ បុរសភា មិនមានសេចក្តីគោរព
គោរពគ្រូនិ ក្នុងព្រះសាស្តា មិនមានសេចក្តីគោរព គោរពគ្រូនិ ក្នុងព្រះធម៌
មិនមានសេចក្តីគោរព គោរពគ្រូនិ ក្នុងព្រះសង្ឃ មិនមានសេចក្តីគោរព
គោរពគ្រូនិ ក្នុងសំគុ មិនមានសេចក្តីគោរព គោរពគ្រូនិ ក្នុងសមាធិ

អប្បតិស្សា អប្បមាទេ អសារវា វិហារន្តំ អប្បតិស្សា
 បដិសន្ធាវេ អសារវា វិហារន្តំ អប្បតិស្សា ។ អយំ ទោ
 តិមិល ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេន តថាគតេ
 បរិវិទ្ធកេ សន្ធា ឧ ចិវដ្ឋិតិសោ ហោតិ ។ តោ
 បទ កន្ត ហេតុ តោ បច្ចយោ យេន តថាគតេ
 បរិវិទ្ធកេ សន្ធា ចិវដ្ឋិតិសោ ហោតិ ។ ឧ តិមិល
 តថាគតេ បរិវិទ្ធកេ កិក្ខុ កិក្ខុនិយោ ទទាស កា ទទា-
 សិទាណេ សន្តវិ សសារវា វិហារន្តំ សប្បតិស្សា ធម្ម
 សសារវា វិហារន្តំ សប្បតិស្សា សង្ឃេ សសារវា វិហារន្តំ
 សប្បតិស្សា សិក្ខាយ សសារវា វិហារន្តំ សប្បតិស្សា
 សមាទិស្មិ សសារវា វិហារន្តំ សប្បតិស្សា អប្បមាទេ
 សសារវា វិហារន្តំ សប្បតិស្សា បដិសន្ធាវេ សសារវា
 វិហារន្តំ សប្បតិស្សា ។ អយំ ទោ តិមិល ហេតុ
 អយំ បច្ចយោ យេន តថាគតេ បរិវិទ្ធកេ សន្ធា ឧ
 ចិវដ្ឋិតិសោ ហោតិ ។

[៥៧] សន្តវា កិក្ខុវេ ធម្មវា សម្មាសនោ កិក្ខុ

មិនមានសេចក្តីគារព ភោគក្រែង ក្នុងអប្បមាទៈ មិនមានសេចក្តីគារព
 ភោគក្រែង ក្នុងបដិសន្ធាវៈ ។ ខ្នាលភិមិលៈ នេះជាហេតុ នេះជាបច្ច័យ
 កាលគឺជាគតបរិទិព្វានហើយ ព្រះសង្ឃមិនកាន់នៅអស់កាលយូរ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ កាលបើព្រះគតគ
 បរិទិព្វានហើយ ព្រះសង្ឃមិនកាន់នៅអស់កាលយូរបាន ។ ខ្នាលភិមិលៈ
 ក្នុងសាសនានេះ កាលបើគតបរិទិព្វានហើយ ពួកកុក្កុ ភិក្ខុ
 ទោសក ទោសិកា មានសេចក្តីគារពភោគក្រែង ក្នុងព្រះសាស្តា
 មានសេចក្តីគារពភោគក្រែង ក្នុងព្រះធម៌ មានសេចក្តីគារពភោគក្រែង
 ក្នុងព្រះសង្ឃ មានសេចក្តីគារពភោគក្រែងក្នុងសិក្ខា មានសេចក្តីគារព
 ភោគក្រែង ក្នុងសមាធិ មានសេចក្តីគារពភោគក្រែង ក្នុងអប្បមាទៈ
 មានសេចក្តីគារពភោគក្រែង ក្នុងបដិសន្ធាវៈ ។ ខ្នាលភិមិលៈ នេះជា
 ហេតុ នេះជាបច្ច័យ កាលបើគតបរិទិព្វានហើយ ទើបព្រះសង្ឃ
 កាន់នៅអស់កាលយូរបាន ។

[៥៧] ខ្នាលភិក្ខុវាចិវ្យាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង

បណ្ណសិក្សាសង្គមកិច្ច អក្ខរកិច្ច

ន ចិន្តាស្ស អាសវាណំ ខយា ។ បេ ។
 សច្ចិកក្ខា ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យ ។ តានមេមាំ
 សន្តហំ ។ សំ កិក្ខុវេ កិក្ខុ សន្តោ ហោតិ សីលវា
 ហោតិ កហុស្សនោ ហោតិ បដិសន្ធិនោ ហោតិ
 អាវុទ្ធកិលោ ហោតិ សតិមា ហោតិ វេញ្ញាវា ហោតិ ។
 សមេហំ ខោ កិក្ខុវេ សន្តហំ ធម្មេហំ សមញ្ញាតនោ
 កិក្ខុ ។ ន ចិន្តាស្ស អាសវាណំ ខយា ។ បេ ។
 សច្ចិកក្ខា ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យតិ ។

(៥៨) ឯកំ សមយំ កកវា កត្តេស្ស វិហរតិ
 សុំសុមារតិវេ^(១) កេសកឡវេ មិគនាយេ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន អាយស្មា មហាមោក្ខល្លានោ មតនេសុ
 កល្យាណមុត្តត្តាមេ^(២) ចមលាយមា^(៣) ធិសិច្ចោ
 ហោតិ ។ អន្តសា ខោ កកវា ធិច្វេន ចក្កុយា វិសុទ្ធន
 វេតិក្កុន្តមាទុសកេន អាយស្មជ្ជំ មហាមោក្ខល្លានំ
 មតនេសុ កល្យាណមុត្តត្តាមេ ចមលាយមា^(៤) ធិសិច្ចំ

១ សុសមរតិវេចិ បាវេ ។ ២ ម. កល្យាណមុត្តត្តាមេ ។ ៣ ឧ. ម.
 បចលាយមត ។

បណ្ណសិក្សាសង្គមកិច្ច អក្ខរកិច្ច

មិនយូរម៉្លោះ នឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានដល់ ។ បេ ។ ព្រោះអស់
 ពៅនៃភាសាវិចារិក្សយ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ ។ ភិក្ខុប្រកប
 ដោយធម៌ ៧ យ៉ាង គឺដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំឲ្យយ ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសព្វ ១ មានសីល ១ ជាពហុស្ស្រ ១ ជា
 អ្នកសម្តែងក្នុងទិស្លាក់ ១ ជាអ្នកប្រារព្ធសច្ចុក្តិព្យាយាម ១ មានសតិ ១
 មានបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំឲ្យយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង
 នេះរង មិនយូរម៉្លោះ នឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានដល់ ។ បេ ។
 ព្រោះអស់ពៅនៃភាសាវិចារិក្សយ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ ។

(៥៨) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភោគ ទ្រង់គង់ក្នុងសុំសុមារតិ
 នារកសកឡវេន ជាទិវ្យទ្យូអិកយដល់ម្រឹមជិតក្រុងកក្កៈ ។ សម័យនោះ
 ព្រះមហាមោក្ខល្លានដ៏មានឈ្មោះ អង្គុយលើកងកំ ក្នុងកល្យាណមុត្តត្តាម
 ក្នុងវិជនមគ្គៈ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភោគ ទ្រង់បានទិវ្យចក្ខុវិបរិសុទ្ធ កន្លងបដិ
 ខ្យំចក្ខុរបស់មនុស្សធម្មតា ទ្រង់បានឃើញឲ្យព្រះមហាមោក្ខល្លានដ៏មាន
 ឈ្មោះ កំពុងអង្គុយលើកងកំ ក្នុងកល្យាណមុត្តត្តាម ក្នុងវិជនមគ្គៈ

ពិស្វា សេយ្យជាមិ ឆាម ឈរក មុរិសោ សម្មត្ថិកំ ក
 ពាហំ បសារយ្យ បសាវតំ ក ពាហំ សម្មត្ថិកាយ្យ
 ឯវមេវ កត្តេស្ម សុំសុមារតិវ កេសកណារិម មិគទាយ
 អន្តរហិតោ មគទេស្ម កណ្ឌវាលមុត្តត្តាម អាយស្មតោ
 មហាមោត្តល្លានស្ស បមុខ ចាតុរហោសិ ។ ឯសីទិ
 កកក មញ្ញត្តេ អាសនេ ។ ឯសទ្ធិ ទោ កកក
 រោយស្មទ្ធិ មហាមោត្តល្លានំ ឯតទកោច ចេលាយសិ
 ទោ ភ្នំ មោត្តល្លាន ចេលាយសិ ទោ ភ្នំ
 មោត្តល្លានតិ ។ ឯវំ កន្តេ ។ តស្មាតិម មោត្តល្លាន
 យថាសញ្ញាស្ស តេ វិហារោ តំ មិទ្ធិ ទុក្ខមតិ
 តំ សញ្ញំ មនសិករយ្យាសិ^(១) តំ សញ្ញំ ពហុវរ
 ករយ្យាសិ^(២) ថាមំ ទោ បលេតំ វិជ្ជតិ យន្ត ឯវំ
 វិហារោ តំ មិទ្ធិ បហិយេជ ។ ទោ ចេ តេ ឯវំ
 វិហារោ តំ មិទ្ធិ បហិយេជ តតោ ភ្នំ មោត្តល្លាន
 យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ ចេតសា អនុ-
 វិកត្តេយ្យាសិ អនុវិហារយ្យាសិ បនសាទុបេត្តេយ្យាសិ

១ ១- ៥. មណោសិ ។ ២ ពហុវរកាសិ ។

លុះឃើញហើយ គឺទ្រង់បាត់អំពីភេសកល្យាន ជាទីរៀនរៀនអ្នកដល់ប្រើ
 ជិតក្រុងសុំសុមារតិ ក្នុងដែនកន្លះ ទៅប្រាកដក្នុងចិច្ចាតោមុខខែមហា -
 មោត្តល្លានដ៏មានកាយ ក្នុងកល្យានមុត្តត្តាម ក្នុងដែនមគទេស្ម ប្រៀប
 ដូចបុរសមានកំឡុង ភ្នំល្វាឡុងដែលបត់ចូល ឬភ្នំបត់ចូលឡុង
 ដែលលាចេញ គឺយំនិរោទិដរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់លើ
 អាសនៈដែលគេស្រាវជ្រាវ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ហើយ ក៏
 គ្រាស់ទៅនឹងព្រះមហាមោត្តល្លានដ៏មានកាយដូច្នោះថា ខែមោត្តល្លាន អ្នក
 តោកកក ឬ ខែមោត្តល្លាន អ្នកតោកកក ឬ ។ ព្រះមហាមោត្តល្លាន គប
 ថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ខែមោត្តល្លាន ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងសាសនា
 នេះ កាលបើអ្នកមានសញ្ញាណយំនិរោទិ លើសក្តិនិយមណ ទៅកែ
 គ្របសន្តិកអ្នក អ្នកភ្នំធ្វើទុកក្នុងចិត្តទូរសញ្ញានោះ ភ្នំធ្វើទូរសញ្ញានោះ
 ឲ្យគ្រាស់ក្រែលឡើង ហេតុនេះ វាមិនមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកធ្វើយំនិ
 រោហើយ នឹងលះលើសក្តិនិយមណនោះបានមិនខាន ។ បើអ្នកធ្វើយំនិ
 រោហើយ នៅតែលើសក្តិនិយមណនោះមិនបានទេ ខែមោត្តល្លាន
 គឺជាទោវេទ អ្នកភ្នំធ្វើនិរោ រឿយ ។ ភ្នំពិចារណារឿយ ។ ភ្នំវិវាទ
 រឿយ ។ ភ្នំធម៌ដែលបាត់ស្តាប់ហើយ បាត់រឿនសូត្រហើយ ដោយចិត្ត

បណ្ណសកលដ្ឋានពោ អណ្ណកវន្ត

ហ្នំ ទោ បនេតំ វិជ្ជតំ យន្ត ឯវំ វិហារោ
 តំ មិទ្ធុ បហិយេដ ។ ទោ ទេ តេ ឯវំ
 វិហារោ តំ មិទ្ធុ បហិយេដ តតោ ភ្នំ
 មោក្ខល្លាន យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ វិគ្គារេន
 សជ្ឈាយំ ករយេសិ ហ្នំ ទោ បនេតំ វិជ្ជតំ យន្ត
 ឯវំ វិហារោ តំ មិទ្ធុ បហិយេដ ។ ទោ ទេ តេ
 ឯវំ វិហារោ តំ មិទ្ធុ បហិយេដ តតោ ភ្នំ មោក្ខល្លាន
 ឧតោ កណ្ណសោតាទិ អាវិដេយេសិ ចាលិចា តត្ថាធិ
 អនុមន្តេយេសិ ហ្នំ ទោ បនេតំ វិជ្ជតំ យន្ត ឯវំ
 វិហារោ តំ មិទ្ធុ បហិយេដ ។ ទោ ទេ តេ ឯវំ
 វិហារោ តំ មិទ្ធុ បហិយេដ តតោ ភ្នំ មោក្ខល្លាន
 ឧត្តាយាសនា ឧនេតេន កត្តិទិ អនុមជ្ជិត្តា
 ទិសា អនុវិលោកេយេសិ ធម្មត្តាទិ ការករ្យចាទិ
 ឧល្លោកេយេសិ ហ្នំ ទោ បនេតំ វិជ្ជតំ យន្ត
 ឯវំ វិហារោ តំ មិទ្ធុ បហិយេដ ។ ទោ ទេ
 តេ ឯវំ វិហារោ តំ មិទ្ធុ បហិយេដ តតោ
 ភ្នំ មោក្ខល្លាន អាណេកសត្តំ មនសិករយេសិ

បណ្ណសកលដ្ឋានពោ អណ្ណកវន្ត

ហេតុន្តំ វេមនិមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ នឹងកាល
 សេចក្តីនឹងយោគីនោះបានមិនខាន ។ បើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះហើយ នៅ
 តែលះសេចក្តីនឹងយោគីនោះមិនបានទេ នៃមោក្ខល្លាន គតិទោទៅ
 អ្នកឃ្លីស្លាច្យយន្តដើមដែលអ្នកភ្ជាប់ស្តាប់ហើយ ច្បាប់ទៀតសូត្រហើយ
 ដោយពិស្តារ ហេតុន្តំ វេមនិមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ
 នឹងលះសេចក្តីនឹងយោគីនោះបានមិនខាន ។ កាលបើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ
 នៅតែលះសេចក្តីនឹងយោគីនោះមិនបានទេ នៃមោក្ខល្លាន គតិទោ
 ទៅ អ្នកឃ្លីស្លាច្យប្រហោងគ្រឿងទាំងពីរ ហើយឃ្លីស្លាច្យបង្កើត
 ខ្លួនដោយដៃ ហេតុន្តំ វេមនិមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ
 នឹងលះសេចក្តីនឹងយោគីនោះបានមិនខាន ។ បើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ
 ហើយ នៅតែលះសេចក្តីនឹងយោគីនោះមិនបានទេ នៃមោក្ខល្លាន
 គតិទោទៅ អ្នកឃ្លីស្លាច្យភាសនៈ ហើយយកវិកលហេតុក រួច
 ឃ្លីស្លាច្យមើលទិសទាំងឡាយ ឃ្លីស្លាច្យមើលក្នុងក្បាល
 ហេតុន្តំ វេមនិមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ នឹងកាល
 សេចក្តីនឹងយោគីនោះបានមិនខាន ។ កាលបើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ
 នៅតែលះសេចក្តីនឹងយោគីនោះមិនបានទេ នៃមោក្ខល្លាន គតិទោ
 ទៅ អ្នកឃ្លីស្លាច្យក្នុងខ្លួនរូបិយសញ្ញា (សេចក្តីសំគាល់ខ្លួនក្នុង)

រើសសត្វ អធិដ្ឋហោយ្យាសិ យថា ធិវា តថា វត្ថុ
 យេវា វត្ថុ តថា ធិវា វត្ថុ វិវាដេន(២) ចេតសា
 អសវិយោធន្តេន សឃ្មកាសំ ចិត្តំ កាវេយ្យាសិ
 ហំជិ ខោ មនេតំ វិជ្ជតិ យន្តេ ឯវំ វិហារតោ
 តំ មិដ្ឋំ បហំយេន ។ ខោ ចេ តេ ឯវំ
 វិហារតោ តំ មិដ្ឋំ បហំយេន តតោ ភ្នំ មោក្ខណ្ឌន
 ពន្លាបុរសញ្ញំ ចន្ត្រីមំ អធិដ្ឋហោយ្យាសិ អាឆ្ឆាតតេហិ
 ក្រ្រិយេហំ អសហិតតេន មាណសេន ហំជិ ខោ
 មនេតំ វិជ្ជតិ យន្តេ ឯវំ វិហារតោ តំ មិដ្ឋំ
 បហំយេន ។ ខោ ចេ តេ ឯវំ វិហារតោ តំ
 មិដ្ឋំ បហំយេន តតោ ភ្នំ មោក្ខណ្ឌន ធន្តិណោន
 ពស្សេន សីហសេយ្យំ តេឃ្មយ្យាសិ ទាណេន ទាដំ
 វេទ្ធានាយ សតោ សឃ្មតាខោ ឧដ្ឋានសត្វំ បទសិ
 កាវិញា បដិទុន្តេវ តេ មោក្ខណ្ឌន ទិប្បញ្ញាវ
 បដ្ឋុដ្ឋាតតំ ន សេយ្យសុខំ ន ចស្សសុខំ

១ អ. វិទូរិពោ ។

គប្បិអធិដ្ឋាន្តុវសញ្ញាថា វេលាវិថុ គិអធិដ្ឋាន្តុថា វេលាវិថុ យានិណា
 វេលាយប់ គិយានិទានេ វេលាយប់ យានិណា វេលាវិថុ គិយានិ
 ទានេវិដេ គប្បិមានចិត្តបើក្រសឡដ្ឋេច្ឆេ មិនមានអ្វីប្រើក ចំរើន្តុវ
 ចិត្តប្រកបដោយគម្ពី ហេតុនោះ វេលាមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកបានធ្វើ
 យ៉ាងនេះ មិនលះលសចក្កិន្តិយវោកនោះបានមិនខាន ។ កាលបើអ្នកបាន
 ធ្វើយ៉ាងនេះ នៅកាលលសចក្កិន្តិយវោកនោះមិនបានទេ វៃមោក្ខណ្ឌន
 តតិវោនេវា អ្នកគប្បិមានសេចក្តីសំគាល់ ក្នុងធារិយា មិនធារិយា
 មានន័យតាំងនៅក្នុងក្នុង មានចិត្តមិនប្រព្រឹត្តទៅក្នុងស្រែ ហើយគប្បិ
 អធិដ្ឋាន្តុវិច្ឆ័យ ហេតុនោះ វេលាមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកធ្វើយ៉ាង
 នេះ មិនលះលសចក្កិន្តិយវោកនោះបានមិនខាន ។ កាលបើអ្នកបានធ្វើ
 យ៉ាងនេះ នៅកាលលសចក្កិន្តិយវោកនោះមិនបានទេ វៃមោក្ខណ្ឌន
 តតិវោនេវា អ្នកគប្បិសម្រេចខ្ញុំសីហសេយ្យ គិដកដូចជាសត្វសីហា
 ផ្លៀងទៅខាងស្តាំ គប្បិក្រម្រកដឹងដោយដេន ជាអ្នកមានសិវិ មាន
 សម្បជញ្ញៈ គប្បិធ្វើវិចិត្តក្នុងចិត្តម្យុទ្ធាមសញ្ញា គិសេចក្តីសំគាល់ថា ដឹង
 ក្រោកឡើង វៃមោក្ខណ្ឌន កាលបើអ្នកភ្ញាក់ហើយ គប្បិក្រោកឡើង
 ឲ្យចាប់ ដោយភក់ ពាក្យអញ្ជើងមន្រ្តកបរៀយ ។ ខ្ញុំវេលាស្តីសុខ
 ក្រោកកាលដក មិនប្រកបរៀយ ។ ខ្ញុំវេលាស្តីសុខ ក្រោកកាលដក

បណ្ណាសកាសង្ខហំតោ អណ្ណកវេន្ត

ឈ បិទ្ធសុខំ អនុយុត្តោ វិហារិស្សមីតិ ។
 ឃ ឃរុញ្ញំ ភេ មោក្ខល្លាម សិក្ខិតតង្គំ ។ តស្មាតិហ
 មោក្ខល្លាម ឃរុ សិក្ខិតតង្គំ ឈ ទុទ្ទាសោណ្ណំ
 បក្កហេត្វា គុណមិ ទុបសង្កមិស្សមីតិ ។
 ឃ ឃរុញ្ញំ ភេ មោក្ខល្លាម សិក្ខិតតង្គំ ។ សេច
 មោក្ខល្លាម ភិក្ខុ ទុទ្ទាសោណ្ណំ បក្កហេត្វា គុណមិ
 ទុបសង្កមិសិ សង្កិ ហិ មោក្ខល្លាម គុណេសុ តិច្ច-
 ការណីយោធិ យេន មនុស្ស អាតតំ ភិក្ខុំ ឈ
 បឈសិកាពេន្តំ ។ តត្រ ភិក្ខុស្ស ឃរុ ហោតិ ភោ សុ
 ធាមនាធិ មំ សមស្មី គុណេ បរិពិទ្ធិ វិក្កុយាធាធិមេ
 វេយិ មនុស្សតិ ។ សិស្ស អណាគេន អង្គការេ
 វេន្តិក្ខតស្ស ទុទ្ធា ទុទ្ធាស្ស អសំវរេ អសំវតស្ស
 ពេក ចិត្តំ សមាធិញ្ញំ ។ តស្មាតិហ មោក្ខល្លាម
 ឃរុ សិក្ខិតតង្គំ ឈ វិក្កាហិកាគមិ កាលេស្សមីតិ

បណ្ណាសកាសង្ខហំតោ អណ្ណកវេន្ត

បំប្រកបរឿយ ។ ឡូសេចក្តីសុខ ព្រោះសេចក្តីនិយមនៃកា ។ នៃ
 មោក្ខល្លាម អ្នកប្រើសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។ នៃមោក្ខល្លាម ព្រោះហេតុនោះ
 ក្នុងសាសនានេះ អ្នកប្រើសិក្សាយ៉ាងនេះថា ពាក្យអញមិនលើកឡើង
 ឡើយប្រមាណនឹងចិត្តទ្រង់សំហើយ ចូលទៅក្រកូលទាំងឡាយទេ ។
 នៃមោក្ខល្លាម អ្នកប្រើសិក្សាយ៉ាងនេះ ។ នៃមោក្ខល្លាម បើភិក្ខុលើក
 ឡើងឲ្យប្រមាណនឹងចិត្តទ្រង់សំហើយ ចូលទៅក្រកូលទាំងឡាយហើយ នៃ
 មោក្ខល្លាម ព្រោះគេនិក្រកូលទាំងឡាយ វេទនាមានកិច្ចដែលគួរធ្វើប្រើ
 មនុស្សទាំងឡាយ វេទនាមិនយកចិត្តទុកដាក់ នឹងភិក្ខុដែលមកដល់ទេ ។
 ក្នុងរឿងនោះ ភិក្ខុមានសេចក្តីត្រង់យ៉ាងនេះថា ក្នុងវេលានេះ អ្នក
 ណាហ្ន៎ បំបែកពាក្យអញចេញពីក្រកូលនេះ បានជាមនុស្សទាំងនោះ
 មានសេចក្តីចុះច្រាន់ក្នុងពាក្យអញ ។ សេចក្តីអៀនឱ្យស វេទនាមាន
 ដល់ភិក្ខុនោះ ដោយមិនមានលាភ កាលបើភិក្ខុមានសេចក្តីអៀនឱ្យស
 កើតឡើងហើយ សេចក្តីក្រយមាយ ក៏កើតឡើង កាលបើភិក្ខុមាន
 សេចក្តីក្រយមាយ កើតឡើងហើយ សេចក្តីមិនសង្រួម ក៏កើតឡើង
 កាលបើសេចក្តីមិនសង្រួមកើតឡើងហើយ ចិត្តក៏ឆ្ងាយអំពីសមាធិ ។ នៃ
 មោក្ខល្លាម ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងសាសនានេះ អ្នកប្រើសិក្សា
 យ៉ាងនេះថា ពាក្យអញ នឹងមិនពោលឲ្យពាក្យទៀតសំខាន់ ។

ឯវត្ថុ តេ មោក្ខណ្ណាន សំសត្តំ វិគ្គាហិតាយ
 មោក្ខណ្ណាន ធាតាយ សតំ កតាភាហុល្លំ ជាដ
 កង្កំ កតាភាហុល្លេ សតំ ទុក្ខកំ ទុក្ខតស្ស
 អសំវោ អសំវុតស្ស អារា ចិត្តំ សមាចិញ្ញំ ។
 យោ មោក្ខណ្ណាន សត្វោហវ សំសត្តំ វណ្ណយាមិ ឯ
 បយោ មោក្ខណ្ណាន សត្វោហវ សំសត្តំ ឯ វណ្ណយាមិ
 សាសាដ្ឋប្បត្តិកេហិ ទោ អហំ មោក្ខណ្ណាន សំសត្តំ
 ឯ វណ្ណយាមិ យាមិ ច ទោ តាមិ សេនាសនាមិ
 អប្បសន្ទាមិ អប្បវិទ្យោ សាវិ វិជធាតាមិ មនុស្ស-
 ភយសេយ្យតាមិ ធម៌សល្លានសាវុច្ឆាមិ តតាភូមេហិ
 សេនាសនេហិ សំសត្តំ វណ្ណយាមិតំ ។ ឯវំ វុត្ត
 កាយស្ស មហាមេតស្សាថោ កតវង្គំ ឯតទភេច

ខែមោក្ខណ្ណាន អ្នកសិក្សាសិក្សាយ៉ាងនេះចុះ ខែមោក្ខណ្ណាន កាលបើ
 ពាក្យពាសវែងមានហើយ ការស្នេហានិយាយច្រើន ក៏ប្រាកដឡើង
 កាលបើការស្នេហានិយាយច្រើនមានហើយ សេចក្តីក៏យោង ក៏ប្រាកដ
 ឡើង កាលបើសេចក្តីក៏យោងមានហើយ សេចក្តីមិនសង្រួម ក៏ប្រាកដ
 ឡើង កាលបើសេចក្តីមិនសង្រួមមានហើយ ចិត្តក៏ធ្លាយវិចិត្រមាតិ ។
 ខែមោក្ខណ្ណាន ភវគត មិនបានសរសើរឡើយ ជាប់ដំកាក់ដោយវត្ថុពុំបាន
 អស ខែមោក្ខណ្ណាន ប៉ុន្តែ ភវគត មិនមែនជាមិនសរសើរ តែជាប
 ដំកាក់ដោយវត្ថុពុំបានអស់ខែ ខែមោក្ខណ្ណាន ភវគត មិនបានសរសើរ
 តែខ្លះតែជាប់ដំកាក់ ដោយគ្រហស្ថ ទីនិបត្តិពុំបានឡើយប៉ុណ្ណោះ ឯ
 សេនាសនៈណា មានសំឡេងគិច មិនមានសំឡេងគិកាណី មានរូប
 ចក់រហើយ គួរជាទីស្នេហា ក៏ពុំបានវិសេសបុគ្គល សមគួរដល់ការទូទសប្ប
 ភវគត វិមនិសរសើរឡើយ ជាប់ដំកាក់ដោយសេនាសនៈ មានសភាព
 ដូច្នោះ ។ កាលប្រារព្ធិមានព្រះកេត ប្រជុំគ្រាស់ហែងនេះហើយ ព្រះ
 មហាមោក្ខណ្ណានដ៏មានឈ្មោះ ក៏ស្រាបបង្គំទូលប្រារព្ធិមានព្រះកេតដូច្នោះ

បណ្ណសកសង្កតិកា អណ្ណកវត្ត

កិច្ចាវតា ទុ ហោ កម្ម កិច្ច សង្ក្រាន្ត តណ្ហា-
 សង្ក្រាន្ត ហោតិ អន្តរាដ្ឋា អន្តរាយោតក្ខេមិ
 អន្តរាប្រាណិ អន្តរាយោសាហោ សេដ្ឋា ទេវ-
 មនុស្សនន្តិ ។ ឥឡ មោក្ខល្លាន កិច្ចោ សុត្ត
 ហោតិ សព្វេ ធម្មា ជាវិ អភិធម្មសាយាតិ វិវាត្តាតិ
 មោក្ខល្លាន កិច្ចោ សុត្ត ហោតិ សព្វេ ធម្មា ជាវិ
 អភិធម្មសាយាតិ ។ សោ សព្វ ធម្ម អភិជាតាតិ
 សព្វ ធម្ម អភិញ្ញាយ សព្វ ធម្ម បរិជាតាតិ សព្វ
 ធម្ម បរិញ្ញាយ យំកក្កំ វេទនំ វេទិយតិ សុខំ ក
 មុត្តំ ក អនុត្តមសុខំ ក ។ សោ តាសុ វេទនាសុ
 អនិច្ចាទុបស្សិ វិហាតិ វិរាតាទុបស្សិ វិហាតិ វិរាតា-
 ទុបស្សិ វិហាតិ បដិច្ចស្សត្តាទុបស្សិ វិហាតិ ។
 សោ តាសុ វេទនាសុ អនិច្ចាទុបស្សិ វិហាត្តា
 វិរាតាទុបស្សិ វិហាត្តា វិរាតាទុបស្សិ វិហាត្តា

បណ្ណសកសង្កតិកា អណ្ណកវត្ត

បពិត្រព្រះអង្គដ៏បរិវេន ភិក្ខុមានចិត្តវុតស្រឡះរោក ក្នុងការអស់ទៅ
 ខែកណ្តា មានសេចក្តីសម្រេចដ៏រឿង មានសេចក្តីក្សេមចាកយោគៈ
 ដ៏រឿង មានព្រហ្មបារមីរឿង មានទិប័ត្តដ៏រឿង ជាបុគ្គល
 ប្រសើរ ជាងវេរាភិធម្មទុស្សតាំងឡាយ យ៉ាងសង្ខេប គឺដោយ
 យេកុប្បដ្ឋានញ្ចំ ។ វិទេមោក្ខល្លាន ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ មានការ
 ចេះដឹងថា ធម៌ចាំអស់ មិនគួរប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រកាន់
 ចាំឡើយ វិទេមោក្ខល្លាន ភិក្ខុមានការចេះដឹងទុំថា ធម៌ចាំអស់
 មិនគួរប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រកាន់ចាំ យ៉ាងនេះឡើយ ។ ភិក្ខុ
 នោះ វែមដ៏ជំពូកសុខុម្មតិចម៌ចាំអស់ លុះដ៏ជំពូកសុខុម្មតិចម៌ចាំអស់ហើយ
 ក៏កំណត់ដឹងទុំធម៌ចាំអស់ លុះកំណត់ដឹងទុំធម៌ចាំអស់ហើយ គឺ
 ទទួលទុំវេទនាណាមួយ គឺវេទនាជាសុខ ឬ ជាទុក្ខ ឬ មិនមែនជាទុក្ខមិន
 មែនជាសុខ ។ ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកពិចារណាយើញរឿយ ។ ថា មិនរឿង
 ក្នុងវេទនាចាំនោះ ពិចារណាយើញរឿយ ។ ទូកាវុតស្រឡះរោក
 ពិចារណាយើញរឿយ ។ ទូកាវុតស្រឡះរោក ពិចារណាយើញរឿយ ។
 ទូកិរិយាលះបដិ ។ កាលភិក្ខុនោះ ពិចារណាយើញរឿយ ។ ថា
 មិនរឿង ក្នុងវេទនាចាំនោះ ពិចារណាយើញរឿយ ។ ទូ
 កាវុតស្រឡះរោក ពិចារណាយើញរឿយ ។ ទូកាវុតស្រឡះរោក

បដិទិស្សត្តានុបស្សី វិហារត្តោ ន ច តិក្ខុ លោកេ
 ធុតាធិយតិ អនុបាទិយំ ន បរិវេស្សតិ អបរិវេស្ស
 បច្ចុត្តញ្ញវ បរិទិញាយតិ ទំណា ដាតិ វុសិតំ ទ្រហុចរិយំ
 កាតំ ករណិយំ ជាបរំ វត្តត្តាយាតិ បដាទាតិ ។ ឯត្តាវតា
 ពោ មាត្តល្លាន ភិក្ខុ សង្ខីត្តោ ន ធម្មាសង្ខយេវុត្តា
 ហោតិ អច្ចុត្តនិដ្ឋោ អច្ចុត្តយោគវុត្តនី អច្ចុត្តទ្រហុចរិ
 វិច្ចុត្តបរិយាសាទោ សេដ្ឋោ ទេវបទុស្សានន្តិ ។

(៥៧) មា ភិក្ខុវេ បុញ្ញាណំ កាយេត្ត ឧបស្សនំ
 ភិក្ខុវេ អនិវចនំ យនិទំ បុញ្ញានន្តិ ។ អភិជាតមិ
 វោ បទាហំ ភិក្ខុវេ ទីយវត្តំ វត្តំ តត្តំ
 មទាបំ វិចារតំ បច្ចុទុក្ខតំ សត្ត វស្សានិ មេត្ត-
 ចិត្តំ កាវេសិ សត្ត វស្សានិ មេត្តចិត្តំ កាវេត្តា
 សត្ត សវដ្ឋវិដ្ឋតាម្យ ន វេមិ លោកំ បុទា-
 កមាសី សវដ្ឋហនេ ឧបទាហំ ភិក្ខុវេ ទេវាតោ

ពិចារណាយេញ្ញឿយ ។ ទូរិយាលេខេនំ កិលេកិប្រកានំមាំទូរិយុណា
 មួយភ្នំលោក កាលបើមិនប្រកានំមាំហើយ វេមិទិមនកក់ស្កក កាល
 បើមិនកក់ស្កកហើយ កិលេកិប្រកានំដោយពិក (ភិក្ខុនោ) ដឹក
 ច្បាស់ថា ជាភិក្ខុហើយ ព្រហ្មចរិយនមិ ពាក្យអញ្ញបានហើយ
 សោឡសកិច្ច ពាក្យអញ្ញបានធ្វើស្រពហើយ មន្តការភាគិច្ចវិទ្យាប្រតិក្ក
 ទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនោះទៀត មិនបានឡើយ ។ ម្ចាស់ពាក្យសុខ
 ភិក្ខុមានចិត្តកុកស្រឡះ ព្រោះធ្វើមិនដោះស្រាយជាភាស្ត្រណី គួរការសេរាវ
 វៃកណ្តា មានសេរក្តីហេតុផ្សេងៗទៀត មានសេចក្តីរក្សមហាកាយនា
 ដំរៀង មានព្រហ្មករ្សីរៀង មានទិបំបុកដំរៀង ជាបុគ្គលប្រសើរ
 ជាងទៅគាន់និមន្តស្សទាំងឡាយយ៉ាងសាទុប ដោយហេតុដូច្នោះឯង ។

(៥៨) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំទាចខ្លួនបុណ្យឡើយ
 មាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា បុណ្យនេះជាឈ្មោះវៃនៃសេចក្តីសុខ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គេចាត់ដឹងច្បាស់ថា គេចាត់បានចំរើនមក្តា-
 ចិត្តវិជលដាច់ប្រាថ្នា ជាចិត្តអរា ជាទីតាប់ចិត្ត ជាផលវិជលបុគ្គល
 ទទួលរឿយ ។ អស់គ្នា ៧ ជាយូរអង្វែង លុះពេលអស់ចំរើនខ្លួនមក្តាចិត្ត
 អស់គ្នា ៧ ហើយ ក៏មិនទាន់មកគាន់លោកនោះទៀត អស់សំរេងក្ស
 ទិវិដ្ឋកម្ស ៧ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលវិជលលោកិវិទា យាវ

អាតស្ស្របតោ ហោសិ វិជ្ជមានេ លោកេ សុត្តំ
 ព្រហ្មវិហំ ឧបបដ្ឋាមិ ។ តត្រ សុំ ភិក្ខុវេ
 ព្រហ្មា ហោសិ មហាព្រហ្មា អភិក្ខុ អនតិ-
 កូតោ អញ្ញនត្តនសោ វសវត្តិ ។ ធម្មិសត្តុត្តុ
 ។ បទាហំ ភិក្ខុវេ សន្តោ អមោសិ
 ពេរនមិញ្ច ។ អនេតសតត្តុត្តុ រាជា អមោសិ
 ចក្កវត្តំ ធម្មិកោ ធម្មករោ ចាតុវត្តា វិជិតាវិ មន-
 វននត្តាវិយប្បត្តោ សត្តវតនសមញ្ញតតោ ។ តស្ស មយំ
 ភិក្ខុវេ ឥមាមិ សត្ត វតនាមិ អិហោសុំ សេយ្យថំ
 ចក្កវតំ ចាតុវតំ អស្សវតំ មណិវតំ ឥត្តិវតំ
 តហាបតិវតំ បរិទាយកវតនមេវ សត្តមិ ។ បរោ-
 សហស្សំ វោ បន មេ ភិក្ខុវេ បុត្តា អហោសុំ សុវា
 វិវត្តវតា បរសេនប្បមន្តា ។ សោ ឥមិ បបរិ
 សាគារយយន្តំ អនណូន អនវត្តន ធម្មន អភិវិជយ
 អជ្ឈាវសន្តិ ។

ភកកក បានទៅកើតក្នុងអាតស្ស្របតោ កាលដែលលោកបំរើទៅទៀន
 ភកកកបានទៅកាន់ព្រហ្មវិហារដែលសូន្យ ។ ខ្លួនភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
 ព្រហ្មវិហារនោះ ភកកកជាព្រហ្ម ជាមហាព្រហ្ម គ្របសន្តិកំលើព្រហ្ម
 ៦ៀក ព្រហ្ម៦ៀក មិនអាចគ្របសន្តិភកកកបាន ភកកកជាអ្នក
 ឃើញហេតុសព្វគ្រប់ ជាអ្នកធ្វើព្រហ្មទាំងពួង ឲ្យលុះក្នុងអំណាចខ្លួន ។
 ខ្លួនភិក្ខុទាំងឡាយ ភកកកកើតជាសក្កវេរាជ ព្រះ ជន ។ ភកកក
 បានជាស្ដេចក្រសួង ប្រកបដោយធរិ ជាចម្បង ជាសស្សៈក្នុងដែនដី
 មានព្រំប្រទល់ ក្នុងទីបំផុតនៃសមុទ្រទាំង ៤ មានន័យដំបូងស្រុកៈ
 មានម្លូងក្នុងដទល់ បរិបូណ៌ដោយវគ្គៈទាំង ៧ ប្រការ ជាប្រើទាយជន ។
 ខ្លួនភិក្ខុទាំងឡាយ វគ្គៈ ៧ ប្រការនេះ កើតដល់ភកកកនោះ គឺចក្ក-
 វគ្គៈ ១ ចាតុវគ្គៈ ១ អស្សវគ្គៈ ១ មណិវគ្គៈ ១ ឥត្តិវគ្គៈ ១
 តហាបតិវគ្គៈ ១ បរិទាយវគ្គៈ ១ ជាដំបូង ។ ខ្លួនភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភកកក មានកូនច្រើនពាន់ ជាអ្នកភ្ញៀវគ្នា មានសភាពជាអ្នកមាន
 សេចក្ដីព្យាយាម ពេញព្រំភ្ញៀវសនានស្ដេចដទៃបាន ។ ភកកក
 បានល្អបាយ ទៅគ្រប់គ្រងឲ្យដែនដីនេះ ដែលមានសាគារជាទីបំផុត
 ដោយឯមិមិនបាច់ប្រើពេញ មិនបាច់ប្រើភ្ញៀវសស្ត្រាទេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាហស្ស សុត្តនិទាហ

បស្ស វុត្តាឯ វិហាតំ តុសលាឯ សុខេសំឯ
 បេត្តចិត្តំ វិហាវត្តា សត្តុ វស្សាឯ វិគ្គារេ
 សត្តុ សំវដ្តវិដ្តត្ថយេ ធម៌ យំ លោកំ បុប្ផាតមំ
 សំវដ្តមានេ លោកត្តិ យោមិ អាភស្ស្រមតោ
 វិដ្តមានេ លោកត្តិ សុត្តាប្រហូមតោ អហំ
 សត្តុត្តុត្តំ មហាប្រាហូ វសវត្តំ គណ អហំ
 ធម៌សិក្ខាត្តំ ទេវិប្បោ ទេវិជ្ជមគារយិ
 ធម្មវត្តំ អហំ ពជា ធម្មសុឡាស្ស ឥស្សរោ ។
 វុត្តាភិសំវត្តា ខត្តិយោ មនុស្សាធិបតី អហំ
 អនុស្សាធម អសាត្តម វិនិយ្យ បរិវិ តំ
 អសាហសេធម ធម្មេធម សំមេធម មនុសាសំ តំ
 ធម្មេធម វដ្តំ កាវេត្តា អស្សី បរិវិមណ្ឌលេ
 មហេន្ទ្រេ មហាកោត អស្សី អដាយិសំ តុវេន
 សព្វតោយេហិ សាស្សន្ត វេនេហិ ធម៌ បេត្តាវិ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាហ សុត្តនិទាហ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថា គេ បានឃើញខ្យល់ខ្យល់ខ្យល់
 ជាតុបលហើយ ក៏បានប្រាប់គ្នាសព្វដូចស្វរ្ទិយអន្តរសេចក្តី
 សុខ ហើយចុះវិញម្តងម្តង អស់ ៧ ឆ្នាំ មិនបាន
 មកអារលោកទេទៀត អស់សំវដ្តកប្បនឹងវិដ្តកប្ប ៧ ជន
 កាលវិស្សលោភិនាស គឺគេទៅកើតក្នុងភាគស្ស្រព្រហ្ម
 កាលវិស្សលោកចំរើន គឺគេទៅ ចូលទៅកាន់ព្រហ្មលោក
 ដែលសូន្យ ក្នុងកាលនោះ គឺគេ បានជាមហាប្រាហូ
 ជាអ្នកធ្វើព្រហ្មទៀត ឲ្យលុះក្នុងអំណាចវិទ្ធក្នុងអស់ ៧ ជន
 បានជាប្តេជ្ញាទេវតា តាំងតូចវិទ្ធក្នុងអស់ ៣៦ ជន បាន
 ជាស្តេចគ្រូគ្រូ ជាជំនុំជម្ងឺ ។ បាននាំគ្នាគ្រូដែលបាន
 មុត្តាភិសេក ជាអបិចតិរបស់មនុស្ស បានឈ្នះឡើងវិញ
 នេះ ដោយធម៌ មិនបាច់ប្រើកាថា មិនបាច់ប្រើគ្រឿង
 សម្រា មិនបាច់កំហែងកំហាស់ទេ បានប្រើប្រាស់
 ដោយធម៌ជំនុំ ហើយបានហោយករសម្បត្តិទាន លើ
 មណ្ឌលវិទ្ធក្នុងនេះ ដោយធម៌ តែងបានកើតក្នុងក្រកូល
 សុភម្មម្ត មានទ្រព្យច្រើន មានកាតៈច្រើន បរិបូណ៌
 ដោយកាមទាំងគ្រប់ជន ដោយកខ្វះទាំង ៧ ជន

ពុទ្ធា សង្កាហិតា លោកេ តេហិ ឯតំ សុទេសិតំ
 ឯស ហេតុ មហន្តស្ស បថព្យា យេន វុច្ចតិ
 បហុតវត្តបក្ករណោ កជា ហោមិ មតាមកំ
 វត្តិមា យសកំ ហោមិ ជំម្ពុសណ្ណស្ស វស្សរោ។
 កោ សុត្វា នប្បសីនេយ្យ អថ កណ្ណានិជាតិយោ
 កស្មា ហិ អត្តកាមេន មហន្តមតិកត្តតា
 សទ្ធិម្មោ កុកាតព្វោ សវំ ពុទ្ធានសាសនន្តិ ។

[៦០] អថទោ កកកំ មុត្តណ្ណសមយំ វិកសេត្វា
 អត្តថវមាធាយ យេន អនាថបិណ្ឌិតស្ស កហបតិស្ស
 ឯវេសនំ តេនុបសន្តិមិ ឧបសន្តិមិត្វា បញ្ញត្ត អាសនេ
 ជីសីនិ ។ តេន ទោ បន សមយេន អនាថបិណ្ឌិ-
 កស្ស កហបតិស្ស ឯវេសនេ មនុស្សា ឧត្វាសន្ទា
 មហាសន្ទា ហោន្តិ ។ អថទោ អនាថបិណ្ឌិតោ
 កហបតិ យេន កកកំ តេនុបសន្តិមិ ឧបសន្តិមិត្វា
 កកវន្តំ អភិកំទេត្វា ឯតមន្តំ ឯសីនិ ។ ឯតមន្តំ
 ឯសីនិ ទោ អនាថបិណ្ឌិតំ កហបតិ កកកំ ឯតនកេន

ព្រះក្នុងទាំងឡាយ ជាអ្នកសង្រួនតួសត្វលោក ព្រះក្នុងទាំង
 នោះ ទ្រង់សំដែងដោយប្រវែង ខ្ញុំហេតុខ្ញុំ ទេវតាហេតុ
 ហៅថា ជាម្ចាស់នៃវេទនាដែលដំបើច្រើន កថាអករណ៍ស្តេច
 មានព្រះសម្បត្តិច្រើន ជាអ្នកអនិរោធិ ជាអ្នកមានប្ញម្ម មាន
 យស ជាវស្សៈក្នុងធម្មវិប ។ បុគ្គលណាស្តាប់ហើយ
 មិនជ្រះថ្លា ចាត់ជាអណ្តាតិជាតិ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល
 មានប្រាជ្ញាខ្ញុំប្រយោជន៍ ប្រាជ្ញាខ្ញុំការពារជាធំ លើកខ្ញុំពុទ្ធ-
 សាសនា គប្បីធ្វើខ្ញុំសេចក្តីគោរពខ្ញុំព្រះសព្វបុព្វ ។

[៦០] ត្រាតោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្ងប់ប្រដាប់ពុក
 នឹងចិវ ក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ ហើយចូលទៅលំនៅ លេសអនាថបិណ្ឌិត-
 កហបតិ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គន្លឹលើអាសនៈដែលគេក្រាលផ្ទាយ ។
 សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ មានសំរេច្យនិហិតកម្រៀវក្នុងលំនៅ
 នៃអនាថបិណ្ឌិតកហបតិ ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិតកហបតិ ចូលទៅ
 គាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្របផ្ទាយបង្កីព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងវិសមគួរ ។ លុះអនាថបិណ្ឌិតកហបតិ
 អង្គុយក្នុងវិសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ក្រាស់ដូច្នោះថា

សុត្តន្តបិដក អង្គនៃកាយស្ស សន្តកនិបាត

កំ ទុ តេ កមាមតិ ធិវេសនេ មទុស្សា ទុច្ឆាសន្តា
 មហាសន្តា តេវត្តោ មន្តោ មន្តោ វិលោមេតិ ។
 អយំ កន្តេ សុជាតា យរសុណ្ណា អន្តា តិរិយា
 រោជិតា សា នេវ សន្តំ អាជិយតិ ន សស្សំ
 អាជិយតិ ន សាមិគំ អាជិយតិ កតវន្តប្បំ ន
 សក្ការោតិ ន តុត្តារោតិ ន មាណេតិ ន ចូរេជេតិ ។
 អថទោ កតវា សុជាតំ យរសុណ្ណំ អាមន្តសំ ឯហំ
 សុជាតេតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ ទោ សុជាតា យរសុណ្ណា
 កតវតោ បដិសន្តណិកា យេន កតវា តេទុបសន្តមិ
 ទុបសន្តបិកា កតវន្តំ អតិវាទេតា ឯតាមន្តំ ធិសិទិ ។
 ឯកាមន្តំ ធិសិទិ ទោ សុជាតំ យរសុណ្ណំ កតវា
 ឯតាមន្តំ សន្ត ទោ វិហា សុជាតេ បុរិសស្ស ភិរិយា ។
 កាតមា សន្ត ។ វេសនេ(១) ទោសនេ(២) អយ្យសមា

១ វេ. ម. ពេសនេ ។ ២ ពោសនេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនៃកាយ សន្តកនិបាត

ខ្នាលគហេតិ មនុស្សភានិទ្ធាយ មានសំឡេងហិរិយា(ត្រូវ) ក្នុង
 លំនៅនៃអ្នក ទំនងដូចជាព្រានសន្តិចរបស់គ្រូដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គជំពំវែង ខានសុជាតានោះ ជាយរសុណ្ណា (គូមប្រសាស្ត្រក្នុងផ្នូរ)
 ខ្ញុំព្រះអង្គបាននាំមក អំពីត្រកូលស្តុកស្តម្ភ ខានសុជាតានោះ មិនអី
 ពើទ័ន្តិទុក្ខក្នុង មិនអីពើទ័ន្តិម្តាយក្នុង មិនអីពើទ័ន្តិស្វាមី ចាំនឹង
 បានធ្វើសក្ការ មិនបានគោរព, មិនបានកប់អាទ មិនបានបូជាព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅ
 ខានសុជាតាជាយរសុណ្ណាថា ខ្ញុំខានសុជាតា ចូរខានមកនេះ ។ ខាន
 សុជាតា ជាយរសុណ្ណា បានវ្យាបាលព្រះក្នុងដីព្រះដ៏មានព្រះភាគជា
 ព្រះកុណ្ឌព្រះអង្គ ហើយក៏ចូលទៅតាមព្រះដ៏មានព្រះភាគ សុចូល
 ទៅដល់ហើយ ក៏ត្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទី
 សមគួរ ។ សុខានសុជាតា ជាយរសុណ្ណា អង្គុយក្នុងទីសមគួរ
 ហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា ខ្ញុំខានសុជាតា ភរិយា
 របស់បុរសនេះ មាន ៧ ពួក ។ ភរិយា ៧ ពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ
 វេសនេភរិយា (ភរិយាស្មើដោយគ្រួសម្លាប់) ១ ទោសនេភរិយា (ភរិ-
 យាស្មើដោយចោរ) ១ វេយ្យសនេភរិយា (ភរិយាស្មើដោយម្ចាស់) ១

បណ្ណាសកាសន្តិកោ អន្តរាគមន៍

មាតុសមា កតិចិសមា សទិសមា ធាសិសមា ។
 ឥមា ទោ សុជាតេ សន្ត បុរិសស្ស ករិយា ។ តាសិ
 ម្ខំ ទុ កតមាតិ ។ ធាហំ កន្ត ឥមស្ស កតវតា
 សទ្ធិត្តន កាសិកស្ស វិគ្គាបន អន្តំ អាជាធាមិ ។ សាទុ
 មេ កន្ត កតតិ ធា ធម្មំ ទេសេតុ យថាហំ ឥមស្ស
 កតវតា សទ្ធិត្តន កាសិកស្ស វិគ្គាបន អន្តំ
 រាជាធម្មន្តំ ។ តេនហិ សុជាតេ សុណាហិ សាទុកំ
 មនសិករោហិ កាសិស្សបិទិ ។ ឯវំ កន្តតិ
 ទោ សុជាតា យស្សន្តា កតតា បទូស្សន្តសិ ។
 កកក ឯតនរោច

បទុដ្ឋចិត្តា អហិតាទុកម្យំទិ

អញ្ញេសុ រត្តា អតិមញ្ញតេ មតិ

ពានន កតិស្ស វិទាយ ទស្សនា

បណ្ណាសកាសន្តិកោ អន្តរាគមន៍

មាតុសមាតិយា (ករិយាស្មីដោយមាតា) ១ កតិចិសមាតិយា (ករិយា
 ស្មីដោយប្អូនស្រី) ១ សទិសមាតិយា (ករិយាស្មីដោយសំឡាញ់) ១
 ធាសិសមាតិយា (ករិយាស្មីដោយខ្ញុំស្រី) ១ ។ ម្ចាស់នាងសុជាតា នេះ
 ជាភិយា ៧ ពួក របស់បុរស ។ បណ្ណាករិយាចាំ ៧ ពួកនោះ នាង
 ជាភិយាដូចម្តេច ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានដឹងទូ
 អន្តនៃកាសិកនេះ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងដោយសេចក្តី
 សន្តិសុខ ឱ្យពិស្តារបានទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គប្តីដ៏
 ទូអន្តនៃកាសិកនេះ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយ
 សេចក្តីសន្តិសុខ ឱ្យពិស្តារបាន យ៉ាងណា សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 សំដែងខ្ញុំចម្រើនប្រៀបដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ យ៉ាងនោះ ។ ម្ចាស់នាងសុជាតា
 បើដូច្នោះ ចូរនាងចាំស្តាប់ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ដោយប្រពៃ កថាអ
 ទិសំដែង ។ នាងសុជាតា ជាយាសុណ្ណា បានទទួលព្រះពុទ្ធដ៏ក
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះកេណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នោះថា

ករិយាដែលស្តាប់លោះមកដោយទ្រព្យ ស្រ្តីមានចិត្តប្រឡូស្ត (ដឹង
 ស្តាប់) មានសេចក្តីមិនអនុគ្រោះខ្ពស់ប្រយោជន៍ ជាអរក្រេកក្រ
 រាលកតិបុរេដវៃ មើលកិរិយា ខ្ពស់ខ្លាញ់ដើម្បីសម្លាប់ (ប្តី)

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគកាយស្ស សន្តកថាបិដក

យោ ឯវុច្ឆា បុរិសស្ស ភវិយោ
 វេណោ ច ភវិយោតិ ច សោ បុវុច្ឆតិ ។
 យេ វេន្តិយោ វិច្ឆតិ សាមិកោ ធនំ
 សិម្បំ វណិដ្ឋត្វា កុសិមទិដ្ឋហិ
 អប្បម្បំ តស្មា អបហាតុមិច្ឆតិ
 យោ ឯវុច្ឆា បុរិសស្ស ភវិយោ
 ពោក ច ភវិយោតិ ច សោ បុវុច្ឆតិ ។
 អតម្មតាមា អណសា មហាគ្យសា
 ដុស្កា ច ចណ្ឌិ ច ទុវុត្តាធិធំ
 ទុដ្ឋាយតាមំ អតិកុយ្យ វុត្តតិ
 យោ ឯវុច្ឆា បុរិសស្ស ភវិយោ
 អយ្យោ ច ភវិយោតិ ច សោ បុវុច្ឆតិ ។
 យោ សទ្ធា ហោតិ ហិតាទុក្ខម្បិធំ
 មាទាវ បុត្តំ អនុវត្តេ ចតិ
 តោ ធនំ សម្ពុតមស្ស វុត្តតិ
 យោ ឯវុច្ឆា បុរិសស្ស ភវិយោ
 ហោតា ច ភវិយោតិ ច សោ បុវុច្ឆតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគកាយ សន្តកថាបិដក

ស្រ្តីណា ជាភរិយាខែបុរស មានសភាពដូច្នោះ ស្រ្តីនោះ
 ហៅថា វេណាភរិយា ។ ស្វាមីនៃស្រ្តីបាននូវទ្រព្យណា
 ហើយដកល់ទុក ដើម្បីធ្វើខ្ញុំសិល្បៈក្តី ខ្ញុំជំនួញក្តី ខ្ញុំកសិ-
 កម្មក្តី ស្រ្តីនោះ ប្រាថ្នាដើម្បីល្អចកិច្ចយកនូវទ្រព្យស្របបន្តិច
 បន្តិចអំពីទ្រព្យនោះ ស្រ្តីណា ជាភរិយាខែបុរសមានសភាព
 ដូច្នោះ ស្រ្តីនោះ ហៅថា ហោវិភរិយា ។ ស្រ្តីមិនមានសេចក្តី
 ប្រាថ្នាទំនងធ្វើខ្ញុំការងារ ជាអ្នកខ្ចីលទ្រស្រុស ស៊ីច្រើន រំលឹស
 កាច ពោលខ្ញុំវារក្សក្រក់ ប្រព្រឹត្តិគ្របសន្តិក់ខ្ញុំស្វាមី
 ដែលមានព្យាយាម ប្រឹងប្រែង ស្រ្តីណា ជាភរិយាខែ
 បុរសមានសភាពដូច្នោះ ស្រ្តីនោះ ហៅថា អយ្យភរិយា ។
 ស្រ្តីណា មានសេចក្តីអនុគ្រោះខ្ញុំប្រយោជន៍សព្វ ។ កាល
 ចេះក្សប្តី ដូចជាមាតាស្រាភូន ទាំងក្សខ្ញុំទ្រព្យដែលស្វាមី
 នោះ បានមកអំពីនោះ ។ ស្រ្តីណា ជាភរិយាខែបុរស
 មានសភាពដូច្នោះ ស្រ្តីនោះ ហៅថា មាតាភរិយា ។

បណ្ណសកលសង្គមិកេ អន្តរាមន្តោ

យថាមិ ជេដ្ឋា កតិមំ កតិដ្ឋា
 សការា ហោតិ សកម្មំ សាមិកេ
 ហិមេនា កត្តុសាទុវត្ថិមំ
 យា ឯវុចា ធុរិសស្ស ករិយា
 កតិមំ ច ករិយាតិ ច សា បុវុច្ឆតិ ។
 យាចិទ ទិស្វាទ បតិ បមោទតិ
 សទិ សទារិ ចិរស្សមាគតិ
 កោលេយ្យតា សីលវតិ បតិទូតា
 យា ឯវុចា ធុរិសស្ស ករិយា
 សទិ ច ករិយាតិ ច សា បុវុច្ឆតិ ។
 អក្កន្តុសត្តា វទទន្តាតដ្ឋិតា
 អវុច្ឆតត្តា បតិចោ តិច្ឆតតិ
 អត្តោជនា កត្តុសាទុវត្ថិមំ
 យា ឯវុចា ធុរិសស្ស ករិយា
 តាសិ ច ករិយាតិ ច សា បុវុច្ឆតិ ។

បណ្ណសកលសង្គមិកេ អន្តរាមន្តោ

ស្រីមានសេចក្តីគោរព ក្នុងស្វាមីរបស់ខ្លួន ដូចប្តូរស្រីគោរព
 បងប្រុស មានសេចក្តីរៀនឱ្យស ប្រព្រឹត្តទៅតាមអំណាច
 ខែកស្កា ស្រីណា ជាភរិយាខែបុរស មានសភាពដូច្នោះ
 ស្រីនោះ ហៅថា ភតិមិភរិយា ។ ស្រីណា ក្នុងលោកនេះ
 បានឃើញខ្ញុំប្តីហើយ ក៏រីករាយ ដូចជាសំឡាញ់ បាន
 ឃើញសំឡាញ់ ដែលមកអស់កាលយូរ ស្រីនោះ បរិបូណ៌
 ដោយច្រកូល មានសីលធម៌ ជាស្រីមានកិត្តិប្រតិបត្តិ ក្នុងប្តី
 ស្រីណា ជាភរិយាខែបុរស មានសភាពដូច្នោះ ស្រីនោះ
 ហៅថា សទិភរិយា ។ ស្រីដែលស្វាមីដេរ វាយ កំរាមដោយ
 ដំបង មិនមានចិត្តប្រឡូស្តិញ ចេះអត់សន្តិភ័យស្តី មិន
 គ្រោធ ប្រព្រឹត្តទៅតាមអំណាចខែកស្កា ស្រីណាជាភរិយា
 ខែបុរសមានសភាពដូច្នោះ ស្រីនោះ ហៅថា តាសិភរិយា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគយាយ សុត្តនិទាន

យោចីធិ ភវិយោ វជគាតិ វុច្ចតិ
 ហេវី ច អយ្យាតិ ច សា បុវុច្ចតិ
 ទុស្សីនុវ្វា ធុវសា អនាទា
 កាយស្ស គេនា វិរយំ វជន្និ តា ។
 យោចីធិ មាតា ភតិធិ សទ្ធិ(១) ច
 ធាសី ច ភវិយាតិ ច សា បុវុច្ចតិ
 សីលេ មិត្តា ចិវត្តសំវុតា
 កាយស្ស គេនា សុតតិ វជន្និ តាតិ ។

ភិយោ ទោ សុជាតេ សត្ត បុរិសស្ស ភវិយោ តាសំ
 ព្វំ កាតមាតិ ។ អដ្ឋតត្ថេ មំ កន្តេ កតា ធាសី-
 សមំ សាមិកស្ស ភវិយំ ធាបត្ថតិ ។

[៦១] សត្តមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា សបត្តកត្តា
 សបត្តកាយសា កោចធិ អាតច្ឆន្និ ភតិ វា បុរិសំ
 វា ។ តាតមេ សត្ត ។ វជ ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស
 ឃិវំ វុច្ចតិ អយោ វតាយំ ទុទ្ធលោ អស្សាតិ ។

១ ១. សទ្ធិ ច ។ អយំ ធាហេ បុព្វគេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគយាយ សុត្តនិទាន

ភវិយាណ ក្នុងលោកនេះ ដែលហៅថា វិគតក្តី ហៅថា
 ហេវីក្តី ហៅថាអយ្យក្តី ភវិយាទាំងនោះ មានសភាពជា
 ស្រ្តីទ្រុស្តសីល វិនិស្រ មិនមានសេចក្តីគោរព លុះបែក
 ក្លាយក៏កាយស្លាប់ទៅ វែមទៅកាន់ទេស ។ ភវិយាណ
 ក្នុងលោកនេះ ដែលហៅថាវិគតក្តី ភតិធិក្តី សទ្ធិក្តី ចាសីក្តី
 ភវិយាទាំងនោះ ជាស្រ្តីសម្រួមអស់កាលវាយុអង្វែង ព្រោះ
 កាំងនៅក្នុងសីលធម៌ លុះបែកក្លាយក៏កាយស្លាប់ទៅ វែម
 ទៅកាន់សុគតិ ។

ម្នាលនាងសុជាតា នេះជាភិយោ របស់បុរស ៧ ពួក បណ្តាភិយោ
 ទាំង ៧ ពួកនោះ នាងភីជាភិយោដូចម្តេច ។ បដិក្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំគាល់ទុកម្ល៉ូងព្រះអង្គ ជាភិយោ ស្មើដោយ
 ចាសីរបស់ស្តេច ចាប់ដើមអំពីថ្ងៃនេះតទៅ ។

[៦១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ជាទីគ្រេកអរខំ
 សង្រួម ជាហេតុនៃសង្រួម វែមនៃបកកាន់ស្រ្តីភាព ឬបុរិសភាពដែលមាន
 បេចក្តីគ្រាជ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សង្រួមក្នុងលោកនេះ វែមនៃប្រាប្បស្តិទៅហេតុ យ៉ាងនេះ
 ផលសង្រួមថា ធម៌ សូមឲ្យបុគ្គលនេះ មានវណ្ណៈកាត្រក់ ។

ចក្ខុសភាសន្តវិហារ អព្ភាសវិញ

តំ កំស្ស ហេតុ ។ ឧ កិក្ខុវេ សមត្តោ សមត្តស្ស
 វណ្ណតាយ ឧទ្ធចតិ កោធនោយំ កិក្ខុវេ បុរិសបុត្តលោ
 កោធាកិក្ខុតោ កោធមរោតោ កិក្ខុវេ សោ ហោតិ
 សុញ្ញតោ សុវិលិត្តោ កម្មិត្តោកោសមស្ស ឱណតវត្ត-
 វិសារោ អថេវា សោ ធុត្តុណ្ណោ ច ហោតិ កោធា-
 កិក្ខុវោ ។ អយំ កិក្ខុវេ មថេវា ធម្មោ សមត្ត-
 កម្មោ សមត្តការលោ កោធនំ អាតច្ចតិ ឥត្តិ កំ
 បុរិសំ កំ ។ ឬឧ ចថំ កិក្ខុវេ សមត្តោ សមត្តស្ស
 វំ ឥច្ចតិ អហោ វតាយំ ធុត្តំ សយេយ្យាតិ ។
 តំ កំស្ស ហេតុ ។ ឧ កិក្ខុវេ សមត្តោ
 សមត្តស្ស សុខសេយ្យាយ ឧទ្ធចតិ កោធនោយំ
 កិក្ខុវេ បុរិសបុត្តលោ កោធាកិក្ខុតោ កោធមរោតោ

ចក្ខុសភាសន្តវិហារ អព្ភាសវិញ

រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ខ្នាលភិក្ខុចាំទិញយ សត្រូវ វេមនិមិទ
 គ្រេកអរដល់សត្រូវ ព្រោះវណ្ណៈទេ ខ្នាលភិក្ខុចាំទិញយ បុរសបុគ្គល
 នេះ (កាលបើ) មានសេចក្តីគ្រោធ មានសេចក្តីគ្រោធគ្របសន្តិកំ មាន
 សេចក្តីគ្រោធបូរិកហើយ បុរសបុគ្គលនោះ ទុកជាលាបស្រឡាបល្អ
 បាវាសាសកំនឹងពុកមាត់ ហើយស្ងៀមសំពត់អាទិណិស កិមនិមិទ
 ហើយ ប៉ុន្តែបុរសបុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មានវណ្ណៈអាក្រក់ ជាអ្នកមាន
 សេចក្តីគ្រោធគ្របសន្តិកំ ។ ខ្នាលភិក្ខុចាំទិញយ នេះហៅថាធម៌ទី ១
 ជាវិគ្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុនៃសត្រូវ វេមនិមិទកាត់ស្រ្តីភាព ឬ
 បុរិសភាពដែលមានសេចក្តីគ្រោធ ។ ខ្នាលភិក្ខុចាំទិញយ មួយទៀត
 សត្រូវ វេមនិមិទព្រោះហេតុយ៉ាងនេះ ដល់សត្រូវថា ឥហ្មិ សូមឲ្យ
 បុគ្គលនេះ ដេកជាទុក្ខ ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ខ្នាល
 ភិក្ខុចាំទិញយ សត្រូវ វេមនិមិទគ្រេកអរ ក្នុងការដេក ជាសុខ
 លេសសត្រូវទេ ខ្នាលភិក្ខុចាំទិញយ បុរសបុគ្គលនេះ មានសេចក្តី
 គ្រោធ មានសេចក្តីគ្រោធគ្របសន្តិកំ មានសេចក្តីគ្រោធបូរិកហើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គនាមកាយស្ស សុត្តនិបាត

កំញាមិ សោ បល្ល័ង្កំ សេតិ កោណគត្តតោ បដិ-
 កត្តតោ បដលិកត្តតោ កណ៌មិកឡវ័យ្យុត្តកុណិ
 សុត្តុត្តនោ ទុកតោលោហិតគុបដានោ អដោ
 សោ ទុក្ខញោ? សេតិ កោណគិត្តតោ ។ អយំ
 ភិក្ខុវេ មុតិយោ ធម្មោ សមត្តតត្តោ សមត្ត-
 ការណោ កោធនំ អនត្តតំ វត្ថុំ វា ប្រិសំ វា ។
 មុន ចបរំ ភិក្ខុវេ សមត្តោ សមត្តស្ស វិ
 វត្ថុតំ អហោ វតាយំ ន បទុកត្តោ អស្សតិ ។
 វំ តិស្ស ហេតុ ។ ន ភិក្ខុវេ សមត្តោ
 សមត្តស្ស បទុកត្តតាយ នទ្ធាតិ កោធនោយំ ភិក្ខុវេ
 ប្រិសមុត្តលោ កោណគិត្តតោ កោធបរោ អនត្តបិ
 កហេត្វា អត្តោ មេ គហិតោតិ មញ្ញតិ អត្តបិ
 កហេត្វា អនត្តោ មេ គហិតោតិ មញ្ញតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនាមកាយ សុត្តនិបាត

បុរសបុគ្គលនោះ ខ្ពស់ជាងគេលើបល្ល័ង្ក លើកម្រាលគ្រែ ដែលមាន
 រោងវែងជាង ៤ ដប់ លើកម្រាលមានពណ៌ស ដែលធ្វើដោយរោម
 សត្វ លើកម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វជាផ្កាចាត្រើម លើកម្រាល
 ដ៏ទន្គម ដែលធ្វើដោយស្បែកឈ្នួស មានឡើយមានពណ៌ក្រហម
 ព័ន្ធពីរាង ក្រមព័ន្ធពីរាងដែលមានពណ៌ក្រហម ក៏មែនពិតហើយ
 ប៉ុន្តែ បុរសបុគ្គលនោះ ត្រូវសេចក្តីត្រាច គ្របសន្តិកំហើយ ក៏
 ឈ្មោះថា ដេកជាខ្ពស់ ដោយពិត ។ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ នេះជា
 ធម៌ទី ៤ ជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាបាតុនៃសត្រូវ វែមនិមកកាន់
 ស្រ្តីភាព ឬបុរិសភាព ដែលមានសេចក្តីត្រាច ។ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ
 ប្តូរទៀត សត្រូវ វែមនិក្រាថ្នាំយ៉ាងនេះផលសត្រូវថា ឧហ្ម សូមឱ្យ
 បុគ្គលនេះ កុំមានប្រយោជន៍ច្រើនឡើយ ។ រឿងនោះ ក្រោមហេតុអ្វី ។
 ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ សត្រូវ វែមនិមែនត្រេកអរ ក្នុងប្រយោជន៍ច្រើន
 របស់សត្រូវទេ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ បុរសបុគ្គលនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តី
 ត្រាច មានសក្តីត្រាចគ្របសន្តិកំ មានសេចក្តីត្រាចប្តូរិកហើយ កាន់
 យកទូរហេតុមិនមែនជាប្រយោជន៍ សំគាល់ថាប្រយោជន៍ ភាគាអញ
 បានកាន់យកហើយផង កាន់យកទូរហេតុជាប្រយោជន៍ សំគាល់ថា
 ហេតុមិនមែនជាប្រយោជន៍ ភាគាអញបានកាន់យកហើយផង ។

កស្ស័មេ ធម្មា អដ្ឋមញ្ញវិបដ្ឋនីតា ភហិតា
 ជីយវត្ថុ អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្ថុន្តិ កោណ-
 ភិក្ខុតស្ស ។ អយំ ភិក្ខុវេ តតិយោ ធម្មោ សមត្ត-
 កាត្តោ សមត្តការណោ កោធនំ អាតច្ចតិ វត្ថុំ វា
 បុរិសំ វា ។ មុន ចបរំ ភិក្ខុវេ សមត្តោ សមត្តស្ស
 ឃរំ វត្ថុតិ អហោ វតាយំ ទ កោតវា អស្សតិ ។
 តំ តិស្ស ហេតុ ។ ទ ភិក្ខុវេ សមត្តោ សមត្តស្ស
 កោតវតាយ ទទ្ធាតិ កោធនស្ស ភិក្ខុវេ បុរិសបុគ្គលស្ស
 កោណភិក្ខុតស្ស កោធមវេតស្ស យេចិស្ស តេ
 កោតំ ភោតា ទុដ្ឋានិយាវិតតា ពាយាពលបរិចិត
 សេដាវត្ថុត្តា . ទដ្ឋិតា ទដ្ឋនវដ្ឋា តេមិ វាជាឃោ
 វដកោសំ បវសេត្តិ កោណភិក្ខុតស្ស ។ អយំ
 ភិក្ខុវេ ចតុត្តោ ធម្មោ សមត្តកាត្តោ សមត្តការណោ
 កោធនំ អាតច្ចតិ វត្ថុំ វា បុរិសំ វា ។

នេះជាធម៌ ជាសម្រាប់ដល់ភ្នំនីវិភា ដែលសម្រាប់នោះ មានសេចក្តី
 គ្រោងគ្របសន្តិកំ កាន់យកហើយ វេមនិប្រតិក្កុទៅ ដើម្បីមិនជាប្រ
 យោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុកអស់កាលយាយុអវិជ្ជន៍ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះជាធម៌ទី ៧ ដែលជាទីគ្រូកអវិនសម្រូវ ជាហេតុនៃសម្រូវវែមធម៌
 កាន់ស្រ្តីភាព ឬ បុរិសភាពដែលមានសេចក្តីគ្រោង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ឬយេឡើង សម្រូវវែមនិប្រាជ្ញាហ្នឹងនេះដល់សម្រូវជា មហា សូមឲ្យ
 បុគ្គលនេះ កុំមានភាគរឡើយ ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សម្រូវ វែមនិមន្តគ្រូកអវលសម្រូវ ព្រោះមានភាគ
 ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុរសបុគ្គល មានសេចក្តីគ្រោង មាន
 សេចក្តីគ្រោងគ្របសន្តិកំ មានសេចក្តីគ្រោងប្រើកិហើយ ភាគទាំង
 ឡាយណា ដែលបុគ្គលនោះ បានមកដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែងព្យាយាម
 សន្សំដោយកំឡាំងដៃ បែកញើសហូរញើស ប្រកបដោយធម៌ បាន
 មកដោយធម៌ ព្រះរាជទាំងឡាយ វែមនិញ្ចាវិភាគៈទាំងនោះ របស់
 បុគ្គលដែលមានសេចក្តីគ្រោងគ្របសន្តិកំ ឲ្យចូលទៅកាន់ព្រះវង្សន៍ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៦ ដែលជាទីគ្រូកអវិនសម្រូវ ជាហេតុ
 នៃសម្រូវ វែមធម៌កាន់ស្រ្តីភាព ឬ បុរិសភាព ដែលមានសេចក្តីគ្រោង ។

ពុទ្ធ ចមរំ ភិក្ខុវេ សមត្តោ សមត្តស្ស ឯវំ ឥច្ឆតិ
 អយោ វតាយំ ន យសវំ អស្សតិ ។ តំ តិស្ស ហេតុ ។
 ន ភិក្ខុវេ សមត្តោ សមត្តស្ស យសវតាយ
 ធន្តតិ កោធជាយំ ភិក្ខុវេ បុរិសបុគ្គលោ កោធា-
 ភិក្ខុតោ កោធជយេតោ យេមិស្ស សោ ហោតិ យសោ
 អរ្យោណាជំគតោ ឧត្តមំ ជំសតំ កោធាភិក្ខុតោ ។
 អយំ ភិក្ខុវេ បញ្ចមោ ធម្មា សមត្តកត្តោ សមត្ត-
 ការណោ កោធជំ អាធិច្ឆតិ ឥត្តំ វំ បុរិសំ វំ ។
 ពុទ្ធ ចមរំ ភិក្ខុវេ សមត្តោ សមត្តស្ស ឯវំ ឥច្ឆតិ
 អយោ វតាយំ ន មិត្តវំ អស្សតិ ។ តំ តិស្ស ហេតុ ។
 ន ភិក្ខុវេ សមត្តោ សមត្តស្ស មិត្តវតាយ ធន្តតិ
 កោធជាយំ ភិក្ខុវេ បុរិសបុគ្គលោ កោធាភិក្ខុតោ
 កោធជយេតោ យេមិស្ស តេ ហោន្តិ មិត្តាមទ្ធា ញាតិ-
 សារណហិតា តេមិ អាតោ តំ បរិវេទ្ឋន្តិ កោធាភិក្ខុតំ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយរឿង សម្រាប់ វេទនាប្រាថ្នាយើងនេះ
 ដល់សម្រេចថា ធើ សូមឱ្យបុគ្គលនេះ កុំមានយសឡើយ ។
 រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្រាប់ វេទនា
 មិនត្រូវអរដល់សម្រេច ព្រោះមានយស។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរស
 បុគ្គលនេះ មានសេចក្តីគ្រោធម មានសេចក្តីគ្រោធស្របសន្តិកំ មាន
 សេចក្តីគ្រោធបូរិកហើយ យសណា របស់បុគ្គលនោះ ដែលបានមក
 ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ (កាលបើ) មានសេចក្តីគ្រោធស្របសន្តិកំហើយ
 ក៏វេទនាការចេញចាកយសនោះមិនទាន់ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះជាធម៌ទី៥ ដែលជាវិទ្រុកអវិទសម្រេច ជាហេតុនៃសម្រេច វេទនាមក
 កាន់ស្រីភាព ឬ បុរិសភាពដែលមានសេចក្តីគ្រោធម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មួយរឿង សម្រាប់ វេទនាប្រាថ្នាយើងនេះ ដល់សម្រេចថា ធើ សូមឱ្យ
 បុគ្គលនេះ កុំមានមិត្តឡើយ ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សម្រាប់ វេទនាមិនត្រូវអរដល់សម្រេច ព្រោះមានមិត្ត។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសបុគ្គលនេះ មានសេចក្តីគ្រោធម មានសេចក្តីគ្រោធម
 គ្របសន្តិកំ មានសេចក្តីគ្រោធបូរិកហើយ ពួកមិត្ត អាពាហ៍ ញាតិ
 សារណហិតណា របស់បុរសបុគ្គលនោះ ពួកដទៃនោះ រមែងរឿរ
 បដិដូរុបុរសបុគ្គល ដែលមានសេចក្តីគ្រោធម្របសន្តិកំនោះ កំបិតមួយ ។

បណ្ណសកសង្កហំតោ អណ្ណកវដ្ឋោ

អយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ ធម្មោ សមត្តកក្កោ សមត្ត-
 កោណោ កោណំ អាតច្ចតិ ឥត្ថិ វា បុរិសំ
 វា ។ បុណ ចមវំ ភិក្ខុវេ សមត្តោ សមត្តស្ស
 ឃំ ឥច្ចតិ អហោ វតាយំ កាយស្ស កេតា
 បរម្មណា អចាយំ ធុត្តតិ វិចិតានំ ចិយំ ធុប-
 បាជ្ឈយ្យានំ ។ តំ តិស្ស ហេតុ ។ ន ភិក្ខុវេ
 សមត្តោ សមត្តស្ស សុតតិចមណេ នច្ចតិ កោណោយំ
 ភិក្ខុវេ បុរិសធុត្តលោ កោណាភិក្ខុតោ កោណបរោតា
 កាយេន ធុច្ចវិតំ ចរតិ វិចាយ ធុច្ចវិតំ ចរតិ
 មណសា ធុច្ចវិតំ ចរតិ ។ សោ កាយេន ធុច្ចវិតំ
 ចរិត្វា វាយ ធុច្ចវិតំ ចរិត្វា មណសា ធុច្ចវិតំ ចរិត្វា
 កាយស្ស កេតា បរម្មណា អចាយំ ធុត្តតិ វិចិតានំ
 ចិយំ ធុបបដ្ឋតិ កោណាភិក្ខុតោ ។ អយំ ភិក្ខុវេ
 សត្តហោ ធម្មោ សមត្តកក្កោ សមត្តកាណោ
 កោណំ អាតច្ចតិ ឥត្ថិ វា បុរិសំ វាតិ ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត ធម្មោ សមត្តកក្កោ

បណ្ណសកសង្កហំតោ អណ្ណកវដ្ឋោ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៦ ដែលជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ
 ជាហេតុនៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្រ្តីភាពឬបុរិសភាពដែលមានសេចក្តី
 ក្រោធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត សត្រូវ រមែង
 ព្រាងយំនិរន្តរ៍ដល់សត្រូវថា ឥឡូវ សូមឲ្យបុគ្គលនេះ លុបបាត់
 កងកាយស្លាប់ទៅ ឥឡូវលុបបាត់កងកាយនេះ ប្រេក អសុភាយ
 ឧក ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្រូវ
 រមែងមិនត្រេកអរដល់សត្រូវ ដោយដំណើរទៅកាន់បុគ្គលនោះ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ប៉ុន្តែបុរិសបុគ្គលនេះ បានសេចក្តីក្រោធ បានសេចក្តី
 ក្រោធគ្របសន្តតំ មានសេចក្តីតោចរូបិកហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយ
 កាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយចិត្ត ។ លុប
 បុគ្គលដែលមានសេចក្តីក្រោធគ្របសន្តតំនោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយកាយ
 ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយចិត្តហើយ បែកចូល
 កងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើតក្នុងវិញ្ញាណ ប្រេក អសុភាយ ឧក ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៧ ដែលជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុ
 នៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្រ្តីភាពឬបុរិសភាពដែលមានសេចក្តីក្រោធ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ ប្រការនេះ ជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ

សុត្តន្តបិដក អង្គនាមកាយស្ស សុត្តនិទាន

សុត្តន្តបិដក កោដង អាច្ឆន្តិ ភិក្ខុ វា បុរិសំ ភិក្ខុ ។

កោដង ធុត្តន្តោ ហោតិ អដោ ធុត្តន្តិ សេតិ សោ

អដោ អន្តំ កហោត្វាន អនន្តំ បដិបដ្ឋតិ(១)

កតោ កាយេន វាបាយ វងំ កត្វាន កោដងោ

កោដងក្ខតោ បុរិសោ ធនជាតិ បិក្ខុតិ

កោដសម្មាទស្មត្តោ អាយសត្តំ(២) ធិត្តន្តិ

ញាតិមិត្តា សុហដ្ឋា ធិ យវុដ្ឋន្តិ កោដងំ ។

អនន្តជនោ កោដងោ កោដងោ ចិត្តប្បកោដងោ

កយមន្តរោ ជាតំ តំ ជនោ ជាវុដ្ឋន្តិ ។

កុរោ អន្តំ ន ជាតានិ កុរោ ធម្មំ ន បរិប្បតិ

អនុតមំ កតោ ហោតិ យំ កោដងោ សហតេ ធិវ។

១ ឧ. ម. អដិបដ្ឋតិ ។ ២ ឧ. ម. អាយសរៀ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនាមកាយ សុត្តនិទាន

ជាហេតុវិនិច្ឆ័យ វេទនិមកតាមស្រ្តីភាព ឬ បុរិសភាព ដែលមាន
សេចក្តីគ្រោធជាប្រក្រតី ។

បុគ្គលមានសេចក្តីគ្រោធច វេទនាវណ្ណៈកាគ្រកំ ចាំន

បុគ្គលនោះ វេទនិដេកជាទុក្ខ ហេតុកាន់យកទូទៅយោជនី

ហើយ វេទនិប្រតិបត្តិ មិនជាប្រយោជន៍វិញ បុរិសមាន

សេចក្តីគ្រោធច គ្រូសេចក្តីគ្រោធច គ្របសន្តិកំ ធ្វើឲ្យការ

សម្រាប់ដោយតាយ ដោយវា ក្នុងកាលនោះហើយ វេទនិ

ផល់ទូទៅសេចក្តីសាមសូឡ ចាកច្រព្យមិនទាន់ បុរិសដែល

ស្រវឹង ព្រោះស្រវឹងដោយសេចក្តីគ្រោធចហើយ វេទនិផល់ទូ

សេចក្តីអប់រំយស ពួកញាតិ មិត្តនិមិត្តអនាមិក្ខត្ត រស់ឡើយ

វេទនិច្រៀសវិនិច្ឆ័យបុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីគ្រោធច ។ សេចក្តី

គ្រោធច ជាហេតុទ្រព្យវិភាសសេចក្តីវិចារស សេចក្តីគ្រោធច

ជាហេតុញ្ញាតិក្ខត្ត ឲ្យកម្រិត ភ័យភ័ក្ត្រឡើង ក្នុងសត្វាន

ដទៃមិនបានដឹងខ្លឹមនោះឡើយ ។ បុគ្គលអ្នកគ្រោធច

មិនដឹងខ្លឹមសេចក្តីចំរើន បុគ្គលអ្នកគ្រោធច មិនឃើញទូទៅ

សេចក្តីគ្រោធច គ្របសន្តិកំទូទៅណា សេចក្តីផ្តិត

វេទនិមានប្រាកដ ផល់ផទនោះ ក្នុងកាលនោះវេទនិ ។

បុគ្គលករសង្ខមា អក្សរករេត្ត

យំ ឥត្តោ ធុមហេតេតំ ឥត្តានំ វិយេ ឥត្តានំ
 បដ្ឋា សោ វិតតេ កោរេ អត្តិនឆ្លោវ ឥម្បតិ ។
 ឥម្មង្គយំ បឋមំ ឧស្សតិ(*) ទ្វបត្តិមំ តាវកោ
 យេតោ បតាយតិ កោរេនា យេន ឥត្តង្គំ មាណវំ ។
 ចាស្ស ហិរិ ន ឥត្តម្យំ ន ភិ សោ យោតិ តារាភ
 កោរេន អភិក្ខតស្ស ន តិបំ យោតិ តិញ្ចំ ។
 ឥបដិកោដិ កត្តាដិ យាដិ ធម្មេហិ អារកោ
 តាដិ អារេចយិស្សមិ តំ ឥស្សានេ យដា កតំ ។
 ឥត្តោ ហិ មិសំ ហង្គំ ហង្គំ ឥត្តោ សមាតំ
 ឥត្តោ ហិ ត្រាហ្មណំ ហង្គំ ហង្គំ ឥត្តោ ធុត្តង្គំ ។
 យាយ មាតុ កតោ ចោសោ ឥមំ លោតំ អវត្តតិ
 តម្បិ ចាលាធនិ សង្គំ ហង្គំ ឥត្តោ ធុត្តង្គោ ។

* ឥម្មង្គយំ បឋមស្សតិមំ អយំ យុត្តកោ ។

បុគ្គលករសង្ខមា អក្សរករេត្ត

បុគ្គលករសង្ខមា ប្រៀសប្រៀបបុគ្គលករ កាលធ្វើទូរិភិពិ
 គាត្រកំ ហាក់ដូចជាអំពើល្អ បុគ្គលករសង្ខមាខោរ កាលបើ
 សេចក្តីគ្រោធ ក្រាសចេញហើយ វែមនិក្តៅក្រហាយជា
 ខាងក្រោយ ដូចជាភ្លើងធូរ ។ សេចក្តីគ្រោធ ទួលឡើងក្នុង
 វេលាកាល មាលាពំនាំឱ្យយ ទឹងក្នុងវេលាកាល វែមនិ
 សំដែងខ្ញុំមុនក្រញូរជាដំបូង ក្នុងវេលាខោរ ដូចភ្លើងកាល
 បង្កើតខ្ញុំវែង ។ បុគ្គលខោរ មិនមានហិរិ មិនមានឧត្តប្បៈ
 មិនមានសេចក្តីគោរពឡើយ បុគ្គលក្រៅសេចក្តីគ្រោធ គ្រប
 សង្កត់ហើយ វែមនិក្តៅដំបូងបង្អស់ខ្លួនខ្លួន ។ កម្មទាំងឡាយ
 ណា ជាទីកំរិតនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ក៏វែមនិមួយអំពីធម៌
 កថាភក ទឹងសំដែងប្រាប់ខ្ញុំកម្មទាំងនោះ ចូរអ្នកទាំងឡាយ
 ចាំស្តាប់ខ្ញុំធម៌ខោរ ភាមសេចក្តីភក ។ បុគ្គលក្រោធ សម្លាប់
 ខ្ញុំបិភក៏មាន បុគ្គលក្រោធ សម្លាប់ខ្ញុំមាតារបស់ខ្លួនក៏មាន
 បុគ្គលក្រោធ សម្លាប់ខ្ញុំវិណាសវត្រាហ្មណ៍ក៏មាន បុគ្គល
 ក្រោធ សម្លាប់ខ្ញុំបុព្វជនក៏មាន ។ បុរសដែលមាតារណា
 ចិក្ខឹមហើយ បាមយើញច្បាស់ខ្ញុំលោកខោរ បុព្វជនដែល
 ក្រោធ វែមនិសម្លាប់ខ្ញុំមាតា ដែលឱ្យខ្ញុំដឹងខោរក៏មាន ។

សុត្តនិបិដក អង្គនិទាយស្ស សន្តកនិទាយ

អត្តបទា ហិ តេ ត្តាស	អត្តា ហិ បរមំ បិយោ
ហន្តិ កុក្ខោ មុដ្ឋត្តានំ	ធាហរូបេសុ មុដ្ឋិតោ ។
អសិនា ហន្តិ អត្តានំ	វិបំ ទានន្តិ មុដ្ឋិតា
រដ្ឋយោ ឧទ្ធា មិយ្យន្តិ	ចត្តតាមមិ កន្ថេ ។
ក្ខតហោនិ កត្តានិ	អត្តមារណិយានិ ច
នរោត្តំ ចាវតុដ្ឋន្តិ	គោធជានោ បរកថោ ។
ឥតាយំ គោធម្មេន	មត្តចាសោ កុហាសយោ
នមេន សមុដ្ឋិន្ទេ	ចញ្ញាវិយេន និដ្ឋិយោ ។
ឯកមេតំ អកុសលំ	សមុដ្ឋិធឿម បណ្ឌិតោ ។
តថេវ ធម្មេ សិក្ខានំ	ហ នោ ទុដ្ឋន្តិយំ អរហ ។

សុត្តនិបិដក អង្គនិទាយ សន្តកនិទាយ

សត្វវិនិច្ឆ័យ មានខ្លួនជាទ្រព្យ ព្រោះខ្លួនជាច្រើនស្រឡាញ់
 ដ៏ទុក្ខ បុគ្គលក្រោម ដែលជ្រប់ទៅក្នុងប្រជ្រែង ។ វែង
 សម្រាប់ខ្លួន ដោយហេតុផ្សេងៗ ។ ពួកជនដែលជ្រប់ទៅ
 (ក្នុងប្រជ្រែង) ហើយ វែងសម្រាប់ខ្លួន ដោយដាវ ចំពាស្តី
 ខ្ញុំចាំវិស ចន្តិកសម្រាប់ ទម្លាក់ខ្លួនក្នុងជ្រោះភ្នំ ។ ជន
 វាំងឡាយ គាល់ធ្វើខ្ញុំអំពើ ជាហេតុនាំឲ្យសាបសូន្យបាត
 សេចក្តីចំរើនផង ជាហេតុនាំឲ្យសម្រាប់ខ្លួនផង វែងមិនបាន
 ដ៏ទុក្ខខ្លះ បុគ្គលដែលមានសេចក្តីក្រោម កើតឡើងហើយ
 វែងវិនាសមិនបាន ។ អន្ទាក់គឺសេចក្តីស្ងប់ខ្លះ ជាសុហ
 ជាវិស្សយទៅ ដោយសភាពវិនិច្ឆ័យសេចក្តីក្រោម ដោយ
 ប្រការផ្សេងៗ បុគ្គលខ្លះផ្តល់សេចក្តីក្រោមនោះចេញ
 ដោយទម្រង់ ព្រមទាំង នឹងបុគ្គលខ្លះផ្តល់ បណ្តុំគឺប្រ
 ផ្តល់ផ្តល់ខ្លះអុកសលមួយៗ ។ បុគ្គលវិប្បិសិក្សាខ្លះមិនចាំ
 ខ្យល់ដូច្នោះថា យើងវាំងខ្យល់ កុំមានបុគ្គលខ្លះឡើយ ។

ចក្ខុវិស័យសង្គមវិទ្យា អក្សរកម្ពុជា

វិទ្យាសាស្ត្រ អនាមាសា វិទ្យាសាស្ត្រ អនិស្ស័យ
ធាតុ កោង មហាទ្វារ បរិវេណស្រូវសាសាតិ(១) ។

អក្សរកម្ពុជា លេខ ៧

តម្រូវឡើង

អក្សរកម្ពុជា ធុរសាស្ត្រ តម្រូវឡើងបញ្ជូន
គ្រូបង្រៀន តម្រូវឡើង សក្តិករិយាយ កោង(២) ។

១ ខ. ម. បរិវេណស្រូវ អនាមាសា អយមេ យុត្តករ ។ ២ ខ. តម្រូវឡើង សក្តិករិយាយ
សក្តិករិយាយ កោងតិ ។ ម. តម្រូវឡើង សក្តិករិយាយ កោងតិ ។

ចក្ខុវិស័យសង្គមវិទ្យា អក្សរកម្ពុជា

កាលបរិច្ឆេទ មិនមានសេចក្តីក្រាម មិនមានសេចក្តីប្តឹងប្តឹង
មិនមានសេចក្តីលោក មិនមានសេចក្តីរូលក្រាយ មានទូទៅ
ទូទាត់ហើយ សម្រាប់ប្តឹងសេចក្តីក្រាមហើយ នឹងបានជា
អភាវស្ថាន បរិវេណស្រូវ ។

ចប់ អក្សរកម្ពុជា ១ ។

ទុក្ខានៃអក្សរកម្ពុជា

និយាយអំពីកុំ ដែលគេមិនបានពោល ១ អំពីក្បាលភត
សេសបុរស ១ អំពីកុំឈ្មោះតិស្សៈ ១ អំពីសេចក្តី
ឈ្មោះសីហា: ១ អំពីហេតុដែលព្រះដ៏មានព្រះភាព មិនបាន
រក្ស ជាគំប្រែ អំពីព្រះតិមិល: ១ អំពីកិរិយា ៧ ក្នុង ១
អំពីសេចក្តីក្រាម ១ ។

មហានិទ្ទេស

[៦៦] ហិរេត្តប្បវេ កិក្ខុវេ អសតិ ហិរេត្តប្បវេ-
 បទ្ទស្ស ហតុបដិសោ ហោតិ ឥន្ទ្រិយសំវារោ ឥន្ទ្រិយ-
 សំវារេ អសតិ ឥន្ទ្រិយសំវារិបទ្ទស្ស ហតុបដិសំ ហោតិ
 សីលំ សីលេ អសតិ សីលវិបទ្ទស្ស ហតុបដិសោ
 ហោតិ សម្មាសមាធិ សម្មាសមាធិស្មី អសតិ សម្មា-
 សមាធិវិបទ្ទស្ស ហតុបដិសំ ហោតិ យថាភូតញ្ញាណ-
 នស្សនំ យថាភូតញ្ញាណនស្សនេ អសតិ យថាភូត-
 ញ្ញាណនស្សនវិបទ្ទស្ស ហតុបដិសោ ហោតិ ធិត្វិទា-
 វិកតោ ធិត្វិទាវិកតេ អសតិ ធិត្វិទាវិកតវិបទ្ទស្ស
 ហតុបដិសំ ហោតិ វិមុត្តិញ្ញាណនស្សនំ ។ សេ យ្យថាបិ
 កំក្កវេ ពុក្កោ សាទាបលាសវិបទ្ទោ តស្ស បឃ្មដិកាបិ
 ន ចារិប្បវិ គច្ឆតិ តចោបិ ដេត្តបិ សារោបិ
 ន ចារិប្បវិ គច្ឆតិ ឯវាមេវ ទោ កិក្ខុវេ
 ហិរេត្តប្បវេ អសតិ ហិរេត្តប្បវិបទ្ទស្ស ហតុបដិសោ
 ហោតិ ឥន្ទ្រិយសំវារោ ។ ថេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណនស្សនំ ។

មហានិទ្ទេស

[៦៦] ប្បាលភិក្ខុចាំនិទ្ធកាយ កាលបើហិរេត្តិឥន្ទ្រប្បៈ មិនមាន
 ឥន្ទ្រិយសំវារៈនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកហិរេត្តិឥន្ទ្រប្បៈ ឈ្មោះថា មានហេតុ
 សាបសូន្យ កាលបើឥន្ទ្រិយសំវារៈមិនមាន សីលនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាក
 ឥន្ទ្រិយសំវារៈ ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ កាលបើសីលមិនមាន
 សម្មាសមាធិនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកសីល ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ
 កាលបើសម្មាសមាធិមិនមាន យថាភូតញ្ញាណនស្សនៈនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ
 ចាកសម្មាសមាធិ ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ កាលបើយថាភូត-
 ញ្ញាណនស្សនៈមិនមាន ធិត្វិទាវិកតៈនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកយថាភូត-
 ញ្ញាណនស្សនៈ ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ កាលបើធិត្វិទា-
 វិកតៈមិនមាន វិមុត្តិញ្ញាណនស្សនៈ នៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកធិត្វិទា-
 វិកតៈ ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ ។ ប្បាលភិក្ខុចាំនិទ្ធកាយ
 ដូចជាដើមឈើដែលវិបត្តិ ចាកមែកនិងស្លឹក ក្រុមវារៃឈើនោះក្តី ក៏
 មិនស្ងួតបែបណា សំបកក្តី ស្រាយក្តី ទ្វីមក្តី ក៏មិនស្ងួតបែបណា
 យ៉ាងណាមិញ ប្បាលភិក្ខុចាំនិទ្ធកាយ កាលបើហិរេត្តិឥន្ទ្រប្បៈ មិនមាន
 ឥន្ទ្រិយសំវារៈនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកហិរេត្តិឥន្ទ្រប្បៈ ឈ្មោះថា មាន
 ហេតុសាបសូន្យ ។ ថេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណនស្សនៈ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

ហំពេក្តប្ប កិច្ចវេ សតិ ហំពេក្តប្បសម្បជ្ជស្ស ទុបដិ-
 សសម្បជ្ជា ហោតិ ក្ស័យសំវារា ក្ស័យសំវារេ
 សតិ ក្ស័យសំវារសម្បជ្ជស្ស ទុបដិសសម្បជ្ជំ ហោតិ
 សំវារ សំវារេ សតិ សំវារសម្បជ្ជស្ស ទុបដិស-
 សម្បជ្ជា ហោតិ សម្មាសមាធិ សម្មាសមាធិស្មី
 សតិ សម្មាសមាធិសម្បជ្ជស្ស ទុបដិសសម្បជ្ជំ
 ហោតិ យថាភូតញ្ញាណទស្សនំ យថាភូតញ្ញាណ-
 ទស្សនេ សតិ យថាភូតញ្ញាណទស្សនសម្បជ្ជស្ស
 ទុបដិសសម្បជ្ជា ហោតិ ធិត្តិការិកតោ ធិត្តិការិកតេ
 សតិ ធិត្តិការិកតសម្បជ្ជស្ស ទុបដិសសម្បជ្ជំ ហោតិ
 វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនំ ។ សេយ្យថាមិ កិច្ចវេ វុទ្ធា
 សាវាចណសសម្បជ្ជា តស្ស បម្បជ្ជកាយំ ចារិប្បវិ
 កច្ឆតិ តចោមិ ផេត្តមិ សារេមិ ចារិប្បវិ កច្ឆតិ
 ឯវមេវ ទោ កិច្ចវេ ហំពេក្តប្ប សតិ ហំពេក្តប្ប-
 សម្បជ្ជស្ស ទុបដិសសម្បជ្ជា ហោតិ ក្ស័យសំវារេ
 ។ មេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនំ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុជាឧទ្ធរា កាលបើវារិនីទុក្ខប្បៈមាន ក្រម្រិយសំវារេឧបុគ្គល
 ឬក៏បិប្បណិ ដោយវារិនីទុក្ខប្បៈឈ្មោះថា បិប្បណិដោយហេតុ កាល
 បើក្រម្រិយសំវារេមាន សីលឧបុគ្គលអ្នកបិប្បណិ ដោយក្រម្រិយសំវារេ
 ឈ្មោះថា បិប្បណិដោយហេតុ កាលបើសីលមាន សម្មាសមាធិនៃ
 បុគ្គល ម្ចាស់បិប្បណិដោយសីល ឈ្មោះថា បិប្បណិដោយហេតុ កាល
 បើសម្មាសមាធិមាន យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ ឧបុគ្គលអ្នកបិប្បណិ
 ដោយសម្មាសមាធិ ឈ្មោះថា បិប្បណិដោយហេតុ កាលបើយថា-
 ភូតញ្ញាណទស្សនៈមាន ធិត្តិការិកតៈឧបុគ្គលអ្នកបិប្បណិ ដោយយថា-
 ភូតញ្ញាណទស្សនៈ ឈ្មោះថា បិប្បណិ ដោយហេតុ កាលបើធិត្តិ-
 ការិកតៈមាន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈឧបុគ្គលអ្នកបិប្បណិ ដោយធិត្តិ-
 ការិកតៈ ឈ្មោះថា បិប្បណិ ដោយហេតុ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុជាឧទ្ធរា
 ដូចជាដើមរលី ដែលបិប្បណិដោយវារិនីទុក្ខប្បៈ ក្រម្រិយសំវារេនាគុ
 ក៏បិប្បណិ សំវារក្តី ប្រាមក្តី ភិមក្តី ក៏បិប្បណិ យ៉ាងណា
 មិញ ម្ចាស់ភិក្ខុជាឧទ្ធរា កាលបើវារិនីទុក្ខប្បៈមាន ក្រម្រិយសំវារេ
 ឧបុគ្គល អ្នកបិប្បណិ ដោយវារិនីទុក្ខប្បៈឈ្មោះថាបិប្បណិ ដោយ
 ហេតុ ។ មេ ។ បិប្បណិញ្ញាណទស្សនំ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

សុត្តនិបិដក អង្គទេវតាយស្ស សន្តកថាបិដក

[៦៣] ឯតនំ សមយំ ភគវា វេសាលវិយំ វិហារតិ
 វេសាលវិយំ ។ គគ្រ វោ ភគវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
 ភិក្ខុវេតិ ។ កណ្តេតិ តេ ភិក្ខុ ភគវតោ បព្វ-
 សេន្តសុំ ។ ភគវា ឯនណេវេច អបិណ្ណា ភិក្ខុវេ
 សម្ពុរា អម្ពុរា ភិក្ខុវេ សម្ពុរា អនស្សាសិកា
 ភិក្ខុវេ សម្ពុរា យោវត្ថាវំ ភិក្ខុវេ អលមេវ សត្វ-
 សម្ពុរាសុ ចិញ្ចិដ្ឋុតុំ អលំ វិដ្ឋុតុំ អលំ វិដ្ឋុតុំ
 សិទេវ ភិក្ខុវេ បព្វតវាជា ចតុរសិកិយោជន-
 សហស្សនិ អាណាមេន ចតុរសិកិយោជនសហស្សនិ
 វិស្ណាវេន ចតុរសិកិយោជនសហស្សនិ មហាសុដ្ឋេ
 អជ្ឈេតាដ្ឋេ ចតុរសិកិយោជនសហស្សនិ មហា-
 សុដ្ឋា អព្ពុត្តតោ ។ ហោតិ វោ សោ
 ភិក្ខុវេ សមយោ យំ តហ្វិ វស្សនិ
 តហ្វិ វស្សសតានិ តហ្វិ វស្សសហស្សនិ
 តហ្វិ វស្សសតសហស្សនិ ទេវេ ឯ វស្សតិ

សុត្តនិបិដក អង្គទេវតាយ សន្តកថាបិដក

[៦៣] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុង
 អប្ពបាលិវេ វៀរព្រះវិហារិ ។ ក្នុងបរិទេសនិ ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ព្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុវេ ម្ចាស់ភិក្ខុវេ ។ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុវេនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះភ្នំដ៏តា វៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រា
 កុណា ព្រះសន្តិ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រង់ត្រាស់ដូច្នោះ ម្ចាស់
 ភិក្ខុវេនោះ សន្តិ(១)វេនោះ មិនវៀនចាត់ ម្ចាស់ភិក្ខុវេនោះ
 សន្តិ(២)វេនោះ មិនខ្ជាប់ខ្ជួន ម្ចាស់ភិក្ខុវេនោះ សន្តិ(៣)វេនោះ
 មិនបិទថវ ម្ចាស់ភិក្ខុវេនោះ ហេតុនោះ បុគ្គលគួរឲ្យយលាយ
 គួរមុញ្ញត្រាន់ គួររួចស្រឡះ ចាតសន្តិ(៤)វេនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុវេនោះ
 ដូចយ៉ាង ស្តេចភ្នំឈ្មោះថា ទុវិ ៨ ម៉ឺន ៤ ពាន់យោជន៍
 បរិក្ខាយ ៨ ម៉ឺន ៤ ពាន់យោជន៍ លិចចុះក្នុងមហាសុដ្ឋេ ៨ ម៉ឺន
 ៤ ពាន់យោជន៍ ផុសឡើងអំពីមហាសុដ្ឋេ ៨ ម៉ឺន ៤ ពាន់
 យោជន៍ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវេនោះ មានសម័យវេសាលវៀន មិន
 យឺតចុះ អស់ប្រើខ្លាំង ប្រើមាយធាំ ប្រើគាន់ធំ ប្រើសេន្ត

១ សន្តិ(១) ព្រះភាគច្រើន ដ៏សន្តិ(២) ព្រះភាគតិច ។ អង្គកថា ។

បណ្ណសកសង្កហិត មហានៃ

ទេវេ ទោ បទ ភិក្ខុវេ អវស្សន្តេ យេតេចិមេ
 វិជីតាមភ្នំតំនាមនិសង្ការិណាមប្បនយោ^(១) ភេ ទស្សស្សន្តិ
 វិស្សស្សន្តិ ឈ ភវន្តិ ។ ឯវិ អចិត្តា ភិក្ខុវេ
 សង្ខារ ឯវិ អន្តរា ភិក្ខុវេ សង្ខារ ឯវិ
 អនុស្សាសំនាម ភិក្ខុវេ សង្ខារ យាវត្ថំនំ ភិក្ខុវេ
 អនាមេវ សទ្ធសង្ខារេស្ស ចិត្តិច្ឆន្តំ អលំ វិដ្តិច្ឆំ អលំ
 វិដ្តិច្ឆំ ។ ហោតិ ទោ សោ ភិក្ខុវេ សមយោ
 យំ តត្ថាចិ តត្ថាចិ ដីយស្ស អន្តរោ អន្តរេយន
 នុតិយោ សុរិយោ ចាតុកវតិ ។ នុតិយស្ស ភិក្ខុវេ
 សុរិយស្ស ចាតុកាភំ យាតាចិ តត្ថនិយោ តត្ថស្សោត្តា
 សទ្ធា តា ទស្សស្សន្តិ វិស្សស្សន្តិ ឈ ភវន្តិ ។ ឯវិ
 អចិត្តា ភិក្ខុវេ សង្ខារ... អលំ វិដ្តិច្ឆំ ។ ហោតិ
 ទោ សោ ភិក្ខុវេ សមយោ យំ តត្ថាចិ តត្ថាចិ
 ដីយស្ស អន្តរោ អន្តរេយន តតិយោ សុរិយោ ចាតុ-
 កវតិ ។ នុតិយស្ស ភិក្ខុវេ សុរិយស្ស ចាតុកាភំ
 យោ តា^(២) មហាននិយោ សេយ្យដីនំ តត្តា យេដុតា

១ ឧ. ពិជិកាម្យាតមេវសនិវិណិយ្យនយោ ។ ឃ. ពិជិកាម្យាតមេវសនិវិណិវ-
 ប្បនិយោ ។ ២ ឧ. ម. យោ កាចំ ។

បណ្ណសកសង្កហិត មហានៃ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើគ្រឿងចំបូលក្លាយចុះ ភ័យភាម ក្នុងភាម ឈរ
 ជាប់ ហៅ នឹងឈរជាប់ ក្នុងព្រៃណាមួយ ព័ជ្ជកាម ក្នុងភាម នឹងឈរ
 ជាប់ ហៅ នឹងឈរជាប់ក្នុងព្រៃពានិទានៈ បីនិស្សិត ស្នូត មិនកើតឡើយ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនខ្ជាប់ខ្ជួនយ៉ាងនេះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 សង្ខារទាំងឡាយ មិនបំបែកយ៉ាងនេះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ
 បុគ្គលគួរឡើយណាមួយ គួរចុះព្រាង គួរប្រស្រទ្រះ ចាកសង្ខារទាំងឡាយ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសម័យវេលាព្រះអាទិត្យ ជាប់បំបិ កើត
 ព្រាង ដោយអំណរវិទនកាលដីវិដ្ឋន្ត ។ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះ
 ព្រះអាទិត្យ ជាប់បំបិ កើតព្រាងហើយ ស្និតក្នុងទាំងឡាយ ពាកយណ៍
 ទឹកក្នុងទាំងឡាយ ណាមួយ ស្និតនឹងពាកយណ៍ក្នុងទាំងអស់
 នោះនឹងនោក រឹងស្នូត មិនមានព្រាង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ... គួរប្រស្រទ្រះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ មានសម័យវេលាព្រះអាទិត្យ ជាប់បំបិ កើតព្រាង
 ដោយអំណរវិទនកាលដីវិដ្ឋន្ត ។ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះព្រះអាទិត្យ
 ជាប់បំបិ កើតមានព្រាង ទទេទ័ទាំងឡាយណា គឺទទេទ័ទ្ធា យមុតា

សុត្តន្តបិដក អង្គទូរនិកាយស្ស សុត្តនិទាន

អចិន្តវតី សារក្ខម មហី សទ្ធា តា ទស្សស្សន្តិ វិស្សស្សន្តិ
 ១ កវន្តិ ។ ឯវំ អចិន្តា ភិក្ខុវេ សម្មាសា... អលំ
 វិមុច្ចិត្តំ ។ ហោតិ ខោ សោ ភិក្ខុវេ សមយោ យំ
 កាណាមិ កាហាមិ ធិយស្ស អន្តោ អន្តោយេន ចតុត្តោ
 សុរិយោ ចាតុកវតី ។ ចតុត្តស្ស ភិក្ខុវេ សុរិយស្ស
 ចាតុកាវា យេ តេ មហាសារា យេតោ ឥមា មហា-
 នធិយោ សន្តវន្តិ សេយ្យវិទំ កត្តា យមុតា អចិន្តវតី
 សារក្ខម មហី សទ្ធា តេ ទស្សស្សន្តិ វិស្សស្សន្តិ ១
 កវន្តិ(១) ។ ឯវំ អចិន្តា ភិក្ខុវេ សម្មាសា... អលំ
 វិមុច្ចិត្តំ ។ ហោតិ ខោ សោ ភិក្ខុវេ សមយោ យំ
 កាណាមិ កាហាមិ ធិយស្ស អន្តោ អន្តោយេន មហាសា
 សុរិយោ ចាតុកវតី ។ មហាសស្ស ភិក្ខុវេ
 សុរិយស្ស ចាតុកាវា យោជនសតិកាណិមិ មហា
 សមុទ្ទេ ទនកាណិ ឱកច្ឆន្តិ ធ្វើយោជនសតិកាណិមិ

១ ។ ម. យេ តេ មហាសារាយាត ឥត មហា និយោ សន្តវន្តិ សេយ្យវិទំ គោតត្តា
 សិហមធារា វិហារា កណ្ណត្តោ កុរាណោ ធម្មតា មន្តាភិទិយោ ក ទស្សស្សន្តិ
 វិស្សស្សន្តិ ១ កវន្តិ យាមិ វិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទូរនិកាយ សុត្តនិទាន

អចិន្តវតី សារក្ខម មហី ទទ្ធាចំ ចំនីស្សន្តិ មិទមាទប្រាកដ ។
 មហាភិក្ខុចំនីស្សន្តិ សម្មាសាចំនីស្សន្តិ មិទមាទៀតយ៉ាងនេះ... ក្នុង
 ស្រឡះ ។ មហាភិក្ខុចំនីស្សន្តិ មានសម័យ ដែលព្រះភាទិក្ស ជា
 គំរប់ ៤ កើតមានប្រាកដ ដោយអំណរិះខែកាលដំរើងម្តង ។ មហាភិក្ខុ
 ចំនីស្សន្តិ សុខព្រះភាទិក្ស ជាគំរប់ ៤ កើតប្រាកដហើយ ស្រដំ
 ចំនីស្សន្តិណា (ក្តី) ទទ្ធាចំនីស្សន្តិខន្តិ គឺទទ្ធាកត្តា យមុតា
 អចិន្តវតី សារក្ខម មហី វេមធិកើតអំពីស្រដំណា (ក្តី) ស្រដំ គឺទទ្ធាចំ
 ចំនីស្សន្តិខន្តិ កើតមានប្រាកដ មិទមាទប្រាកដ ។ មហាភិក្ខុចំនីស្សន្តិ
 សម្មាសាចំនីស្សន្តិ មិទមាទៀតយ៉ាងនេះ... ក្នុងស្រឡះ ។ មហាភិក្ខុ
 ចំនីស្សន្តិ មានសម័យដែលព្រះភាទិក្ស ជាគំរប់ ៥ កើតប្រាកដ ដោយ
 អំណរិះខែកាលដំរើងម្តង ។ មហាភិក្ខុចំនីស្សន្តិ សុខព្រះភាទិក្ស
 ជាគំរប់ ៥ កើតប្រាកដហើយ វិកក្កនិមហាសមុទ្រ ស្រកអស់មួយ
 យោយោជន្តិះ វិកក្កនិមហាសមុទ្រ ស្រកអស់ ៦ យោយោជន្តិះ

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ មហានិក្ខេប

តិយោដលសតិកាដិបិ ធនុយោដលសតិកាដិបិ បញ្ចុ-
 យោដលសតិកាដិបិ ធនុយោដលសតិកាដិបិ សត្តុ
 យោដលសតិកាដិបិ មហាសមុទ្ទេ ឧទកាដិ ធិស្សន្តិ
 សត្តុកាលម្បិ មហាសមុទ្ទេ ឧទកាដិ សណ្ឋាតិ
 ធានាម្បិ បញ្ចកាលម្បិ ធានាម្បិ តិកាលម្បិ
 ម្បិកាលម្បិ កាលមត្តម្បិ មហាសមុទ្ទេ ឧទកាដិ សណ្ឋាតិ
 សត្តុចារិសម្បិ មហាសមុទ្ទេ ឧទកាដិ សណ្ឋាតិ
 ធានាម្បិ បញ្ចុចារិសម្បិ ធានាម្បិ តិកាលម្បិ
 ម្បិកាលម្បិ ចារិសមត្តម្បិ អន្តរចារិសម្បិ ករណីមត្តម្បិ
 ដណ្តមត្តម្បិ តោប្បកមត្តម្បិ មហាសមុទ្ទេ ឧទកាដិ
 សណ្ឋាតិ ។ សេយ្យសិបិ ភិក្ខុវេ សរណសមយេ
 ដុល្លុដុសិកតេ ទេវេ វស្សន្ត តត្ត តត្ត ក្រាមទេសុ(១)
 ឧទកាដិ បិកាដិ ហោត្តិ វិរុបេវ ទោ ភិក្ខុវេ តត្ត
 តត្ត តោបទមត្តាដិ មហាសមុទ្ទេ ឧទកាដិ បិកាដិ
 ហោត្តិ បញ្ចមស្ស ភិក្ខុវេ សុវិយស្ស ចាតុកាវ
 អដ្ឋកវេបទមត្តម្បិ មហាសមុទ្ទេ ឧទកាដិ ០ ហោតិ ។

១ ម. តោប្បកមត្តេសុ ។

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ មហានិក្ខេប

៣ យោយោដន្តិច្ឆៈ ៤ យោយោដន្តិច្ឆៈ ៥ យោយោដន្តិច្ឆៈ ៦ យោ
 យោដន្តិច្ឆៈ ៧ យោយោដន្តិច្ឆៈ ទឹកវិមនិដកំទៅ ក្នុងមហាសមុទ្រ
 ៧ ដំបារដើមភ្នាតច្ឆៈ ទឹកក្នុងមហាសមុទ្រ វិមនិដកំទៅ
 ៦ ដំបារដើមភ្នាតច្ឆៈ ៥ ដំបារដើមភ្នាតច្ឆៈ ៤ ដំបារដើមភ្នាត
 ច្ឆៈ ៣ ដំបារដើមភ្នាតច្ឆៈ ២ ដំបារដើមភ្នាតច្ឆៈ ១ ដំបារដើម
 ភ្នាតច្ឆៈ ទឹកក្នុងមហាសមុទ្រ វិមនិដកំទៅ ៧ ដំបារបុរសច្ឆៈ ទឹក
 ក្នុងមហាសមុទ្រ វិមនិដកំទៅ ៦ ដំបារបុរសច្ឆៈ ៥ ដំបារបុរសច្ឆៈ
 ៤ ដំបារបុរសច្ឆៈ ៣ ដំបារបុរសច្ឆៈ ២ ដំបារបុរសច្ឆៈ ១ ដំបារបុរសច្ឆៈ
 ភាគសណ្ឋាតលដំបារបុរសច្ឆៈ ត្រឹមចន្លើច្ឆៈ ត្រឹមដង្កើច្ឆៈ ត្រឹមក្រែក
 គោច្ឆៈ ។ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ កាលដើរភ្ញៀវនិមាទ្រគាប់ថ្ងៃស ។
 បណ្ណាច្ឆៈ ក្នុងសរសេរមយ ទឹកវិមនិដកំទៅ ក្នុងស្ថាបដើរតា ក្នុង
 ប្រទេសនោះៗ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ ទឹកក្នុងមហាសមុទ្រ
 ដកំទៅប៉ុន្មានប្រឡងដើរតា ក្នុងប្រទេសនោះៗ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ម្នាល
 ភិក្ខុវាំងឡាយ បុរេព្រះរាជិក្ស ជាប់ៗ ៥ កើតប្រាសដើរតា ទឹកក្នុង
 មហាសមុទ្រ សូម្បីត្រឹមតែប្រយោជន៍ វិនិច្ឆ័យ ក៏មិនមានឡើយ

ឯវំ អនិច្ចា កិច្ចាវេ សង្ខារា... អនំ វិបុត្តិភំ ។
 ហោតិ ខោ សោ កិច្ចាវេ សមយោ យំ
 កាណាចិ កាហាចិ ជីយស្ស អនុតោ អច្ចយេន ធម្មា
 សុរិយោ ចាតុកវតិ ។ ធម្មស្ស កិច្ចាវេ សុរិយស្ស
 ចាតុកាវំ អយេតុ មហាបបរិ សិទេវ ច បព្វតរាជា
 តូចាយន្តិ សទ្ធិចាយន្តិ សម្មតូចាយន្តិ ។ សេឃ្យោធម៌
 កិច្ចាវេ កុម្មតារាជាតោ អាណិម្បិកា ធូរេមតិ^(១) សទ្ធិ-
 រេតិ សម្មតូចេតិ ឯវំមេវ ខោ កិច្ចាវេ ធម្មស្ស
 សុរិយស្ស ចាតុកាវំ អយេតុ មហាបបរិ សិទេវ ច
 បព្វតរាជា តូចាយន្តិ សទ្ធិចាយន្តិ ។ ឯវំ អនិច្ចា
 កិច្ចាវេ សង្ខារា... អនំ វិបុត្តិភំ ។ ហោតិ ខោ សោ កិច្ចាវេ
 សមយោ យំ កាណាចិ កាហាចិ ជីយស្ស អនុតោ
 អច្ចយេន សង្ខារោ សុរិយោ ចាតុកវតិ ។ សង្ខមស្ស
 កិច្ចាវេ សុរិយស្ស ចាតុកាវំ អយេតុ មហាបបរិ សិទេវ
 ច បព្វតរាជា អាណិម្បិកា ធម្មនរន្តិ ឯវំតាជាលា កន្តិ

១ ១. អាណិម្បិកា បឋមំ ចូយនិ ។ ២. អាណិម្បិកា បឋមំ ចូរេនិ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុចំរំឡាយ សង្ខារចំរំឡាយ មិនខៀវយំទេ... ក្នុង
 ប្រាសាទ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចំរំឡាយ មានសម័យដែលព្រះអាទិក្ស ជាគំរប់ ៦
 កើតប្រាកដ ដោយរំលឹកកាលវិវេធម្មនិ ។ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចំរំឡាយ
 លុះព្រះអាទិក្សជាគំរប់ ៦ កើតប្រាកដហើយ មហាប្រថពីទេវេផនិ ស្តេចភ្នំ
 ឃ្លោះសំទេវផនិ វេមនិហុយវ័ជ្ជនិទ្រឿន ហុយវ័ជ្ជនិទ្រឿនព្រម ហុយ
 វ័ជ្ជនិទ្រឿនសត្វ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចំរំឡាយ ឡើយក្នុងវិសេសយូនធានិបិទ
 ហើយ វេមនិហុយវ័ជ្ជនិទ្រឿន ហុយវ័ជ្ជនិទ្រឿនព្រម ហុយវ័ជ្ជនិទ្រឿន
 សត្វ យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុចំរំឡាយ លុះព្រះអាទិក្សជាគំរប់ ៦
 កើតប្រាកដហើយ មហាប្រថពីទេវេផនិ ស្តេចភ្នំឃ្លោះសំទេវផនិ កិ
 ហុយវ័ជ្ជនិទ្រឿន ហុយវ័ជ្ជនិទ្រឿនព្រម យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុចំរំឡាយ សង្ខារចំរំឡាយ មិនខៀវយំទេ... ក្នុង
 ប្រាសាទ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចំរំឡាយ មានសម័យដែលព្រះអាទិក្សជាគំរប់ ៧
 កើតប្រាកដ ដោយរំលឹកកាលវិវេធម្មនិ ។ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចំរំឡាយ
 លុះព្រះអាទិក្ស ជាគំរប់ ៧ កើតប្រាកដហើយ មហាប្រថពីទេវេផនិ
 ស្តេចភ្នំឃ្លោះសំទេវផនិ វេមនិហុយសត្វ ទ្រឿន មានកណ្តាកវិកម្មយ

បណ្ណសកលសង្គហិត មហានិទ្ទ

ឥមិស្សា ច កិក្ខុវេ មហាបថវិយា សិទ្ធស្ស ច
 បទ្ធភាវស្ស ឈាយមាតាមំ ធម្មមាតាមំ អក្ខ
 វាគេន ទិក្ខុ យាវ ព្រហ្មលោកាមិ កច្ចតិ សិទ្ធស្ស
 កិក្ខុវេ បទ្ធភាវស្ស ឈាយមាស្ស ធម្មមាស្ស វិទស្ស-
 មាស្ស មហាតា កេហិទទ្ធន អកិក្ខុស្ស យោជន-
 សតិកាមិមិ ក្សដាមំ បទ្ធប្តង្គំ មិយោជនសតិកាមិមិ
 តំយោជនសតិកាមិមិ ច គុយោជនសតិកាមិមិ បញ្ច-
 យោជនសតិកាមិមិ ក្សដាមំ បទ្ធប្តង្គំ ឥមិស្សា ច
 កិក្ខុវេ មហាបថវិយា សិទ្ធស្ស ច បទ្ធភាវស្ស
 ឈាយមាតាមំ ធម្មមាតាមំ ទេវ ធារិកា បញ្ញាយតិ
 ន មសិ ។ សេយ្យជាមិ កិក្ខុវេ សប្បិស្ស វា គេលស្ស
 វា ឈាយមាស្ស ធម្មមាស្ស ទេវ ធារិកា
 បញ្ញាយតិ ន មសិ ឯវមេវ ទោ កិក្ខុវេ ឥមិស្សា
 ច មហាបថវិយា សិទ្ធស្ស ច បទ្ធភាវស្ស
 ឈាយមាតាមំ ធម្មមាតាមំ ទេវ ធារិកា បញ្ញាយតិ
 ន មសិ ។ ឯវ អចិត្តា កិក្ខុវេ សមាភ

បណ្ណសកលសង្គហិត មហានិទ្ទ

ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ កាលបើមហាប្រថវិទនេផនិ ស្តេចភ្នំឈ្មោះ
 សិទ្ធស្សផនិ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះក្តៅ អណ្តាភភ្លើងដែលត្រូវរៀបរាប់កំ
 ឡើងទៅ ដរាបដល់ព្រហ្មលោក ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ កាលបើ
 ស្តេចភ្នំឈ្មោះសិទ្ធស្ស ដែលភ្លើងកំពុងឆេះក្តៅ កំពុងវិវាស ដែលឥត
 ភ្លើងដឹង គ្របសន្តិភ័យ កំពូលភ្នំវាំងឡាយ ១ យោយោជន៍ខ្លះ គឺ
 ជាចំរុក់កាយ កំពូលភ្នំវាំងឡាយ ២ យោយោជន៍ខ្លះ ៣ យោយោជន៍ខ្លះ
 ៤ យោយោជន៍ខ្លះ ៥ យោយោជន៍ខ្លះ គឺជាចំរុក់កាយ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ
 កាលបើមហាប្រថវិទនេផនិ ស្តេចភ្នំឈ្មោះសិទ្ធស្សផនិ ដែលភ្លើងកំពុង
 ឆេះក្តៅ ដែនកំប៉ិចប្រាកដ កំញមកំប៉ិចប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុវាំង
 ឡាយ ដូចជាសប្បិក្ខី ប្រេងក្តី កាលដែលភ្លើងកំពុងឆេះក្តៅ ដែន
 កំប៉ិចប្រាកដ កំញមកំប៉ិចប្រាកដ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ
 មហាប្រថវិទនេផនិ ស្តេចភ្នំឈ្មោះសិទ្ធស្សផនិ កាលដែលភ្លើង
 កំពុងឆេះក្តៅ ដែនកំប៉ិចប្រាកដ កំញមកំប៉ិចប្រាកដ យ៉ាងនោះ
 ដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ សន្ទុះវាំងឡាយ បិបទៀត ហ្នឹងទេ

សុត្តនិបិដក អង្គបិដកាយស្ស សុត្តនិបិដក

បរិ អន្តរា កិច្ចាវេ សង្ខារា បរិ អនុស្សាសិកា កិច្ចាវេ
 វេយ្យាក យាវត្ថុនិ កិច្ចាវេ អនុវេរេ សត្វសង្ខារេស្ស
 វិញ្ញិដ្ឋុ អនុវិញ្ញិដ្ឋុ អនុវិញ្ញិដ្ឋុ ។
 តត្រ កិច្ចាវេ កោ មត្តា កោ សន្តាតា អយក្ខ
 រហិ សិទេវ ច មត្តកកថា ទយ្ហិស្សន្តិ វិទស្សិស្សន្តិ
 ឃ កវិស្សន្តិ អញ្ញាត្រ ទិដ្ឋមទេហំ ។

ក្នុងបុព្វ កិច្ចាវេ សុខោត្តា ធាម សត្តា អយោសិ
 កិច្ចករោ កាមេស្ស វិគរកោ ។ សុខេត្តស្ស ខោ មធ
 កិច្ចាវេ សត្តោ អនេកាមិ សាវកសតានិ អយោសុំ ។
 វុទេត្តា សត្តា សាវកានិ ព្រហ្មលោកសហព្យកាយ
 ធម្មំ ទេសេតិ ។ យេ ខោ មធ កិច្ចាវេ សុខេត្តស្ស
 មត្តោ ព្រហ្មលោកសហព្យកាយ ធម្មំ ទេសេត្តស្ស
 វេទេន សត្វំ សាសនំ អាជារិស្ស តេ កាយស្ស
 កថា វេយ្យាកាយ សុតតិ ព្រហ្មលោកំ ឧបបដ្ឋិស្ស ។

សុត្តនិបិដក អង្គបិដកាយ សុត្តនិបិដក

ម្នាលភិក្ខុ ភានិច្ចាយ សង្ខារំភានិច្ចាយ មិនខ្លះប៉ុន្មនយើងនេះ ម្នាលភិក្ខុ
 ភានិច្ចាយ សង្ខារំភានិច្ចាយ មិនប៉ុន្មនយើងនេះ ម្នាលភិក្ខុ ភានិច្ចាយ
 ហេតុនេះ បុគ្គលច្បើយណាយ ក្នុងគ្រាប្រាន់ ក្នុងស្រុកប្រាសាទ
 សង្ខារំភានិច្ច ។ ម្នាលភិក្ខុ ភានិច្ចាយ នរណាជីវិត នរណាជឿក្នុង
 សង្ខារនោះ ដែលដឹងខ្លី ស្តេចចំណេះសំខាន់ គង់ជីវិតទៅហើយ
 គង់ទិវិតាស ចិនទានប្រាកដយើងនេះ រៀនសូត្រអោយសាវកភានិ
 ច្ចាយ ឬក៏មានបទគម្ពីរឃើញហើយ ។

ម្នាលភិក្ខុ ភានិច្ចាយ កាលពីព្រេងនាយ មានគ្រូឈ្មោះសុខេត្តៈ ជា
 អ្នកធ្វើខ្ញុំល្បីដូចជានិពន្ធ ជាអ្នកប្រាសាទ^(១) ក្នុងកាយភានិច្ចាយ ។
 ម្នាលភិក្ខុ ភានិច្ចាយ គ្រូឈ្មោះសុខេត្តៈ មានយោគសាវកពីរប្រើ ។
 គ្រូឈ្មោះសុខេត្តៈ សំដែងធម៌ដល់ពួកសាវក ដើម្បីឲ្យបានទៅកើតក្នុង
 ព្រហ្មលោក ។ ខ្លា បក្ខុភានិច្ចាយ កាលគ្រូឈ្មោះសុខេត្តៈ កំពុង
 សំដែងធម៌ ដើម្បីឲ្យបានទៅកើត ក្នុងព្រហ្មលោក ពួកសាវកណា
 ដឹងច្បាស់ខ្លាចក្បាលប្រើប្រាស់ទៅកើតសំ ដោយសព្វគ្រប់ ពួកសាវកភានិ
 ច្ចា នេះ លុះបក្ខុយកនិកាយស្តាប់ទៅ ទៅកើតសុខេតិ ព្រហ្មលោក ។

• ប្រាន់ក្នុងបុព្វកាយអង្គបិដកាយស្ស មិនបានដឹងទេ ។

បណ្ណសកលស្តង់ដារ មហានិកាយ

យេ ន សទ្ធនេ សត្វំ សាសនំ អាជានិស្ស តេ
 កាយស្ស ភេតា បរិច្ចារណា អប្បេកាច្ចេ វេទនិម្មិត-
 វសវត្តំ ទេវានំ សហព្យាគំ ឧបបជ្ជីសុ អប្បេកាច្ចេ
 វិម្មានតិទំ ទេវានំ សហព្យាគំ ឧបបជ្ជីសុ អប្បេកាច្ចេ
 តុសិទ្ធានំ ទេវានំ សហព្យាគំ ឧបបជ្ជីសុ អប្បេកាច្ចេ
 យាមាទំ ទេវានំ សហព្យាគំ ឧបបជ្ជីសុ អប្បេកាច្ចេ
 តាវត្តិសាទំ ទេវានំ សហព្យាគំ ឧបបជ្ជីសុ អប្បេកាច្ចេ
 ចាតុម្ពណាវាជីកានំ ទេវានំ សហព្យាគំ ឧបបជ្ជីសុ
 អប្បេកាច្ចេ ទត្តិយមរាសាលានំ សហព្យាគំ ឧបបជ្ជីសុ
 អប្បេកាច្ចេ ព្រាហ្មណមរាសាលានំ សហព្យាគំ
 ឧបបជ្ជីសុ អប្បេកាច្ចេ តតិមនមរាសាលានំ
 សហព្យាគំ ឧបបជ្ជីសុ ។

អថេតា ភិក្ខុវេ សុខេត្តស្ស សត្តុចោ ឯតទ
 កោសិ ន ទោ មេតំ បដិវ្វងំ យោហំ សាវកានំ
 សមសបតិយោ អស្សំ អភិសស្សរាយិ យទ្ធានាហំ
 ឧត្តរំ មេត្តំ ការយ្យត្តិ ។ អថេតា ភិក្ខុវេ សុខេត្តោ
 សត្តា សត្តុ វស្សនិ មេត្តចិត្តំ អាជេសិ

បណ្ណសកលស្តង់ដារ មហានិកាយ

ពួកសាវកនោះ មិនដឹងច្បាប់ខ្ញុំតែស្រៀមប្រដៅ ដោយសព្វ
 គ្រប់ទេ ពួកសាវកនោះ លុះបែកច្បាយ គង់កាយស្លាប់ទៅ ពួក
 ខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតា ជាទំលេចបំផុតសិក្ខី ពួកខ្លះ ទៅ
 កើតជាមួយនឹងពួកទេវតា ជាទំនិម្មានតិ ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹង
 ពួកទេវតាជាទំលេចបំផុត ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាជាទំលេចបំផុត
 ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាជាទំលេចបំផុត ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយ
 នឹងពួកទេវតាជាទំលេចបំផុត ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាជា
 មហាសាល ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកព្រាហ្មណមហាសាល ពួក
 ខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកតតិមហាសាល ។

ម្នាលភិក្ខុចាំទិវ្យាយ គ្រានោះ គ្រូឈ្មោះបុរិស្តៈ មានសេចក្តី
 ព្រិះរិះដូច្នោះថា ហេតុនេះ មិនសមគួរសោះ ដែលពាក្យអញ ជាអ្នក
 មានភិក្ខុ ។ នឹងពួកសាវកក្នុងភពបុរា បើដូច្នោះ មានពាក្យអញ
 បំរើខ្ញុំមេត្តាឱ្យលើសលុប ជាទីបំផុតទៅទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ចាំទិវ្យាយ លំដាប់នោះ គ្រូឈ្មោះបុរិស្តៈ ចំរើនម្តងម្តងក្នុងអស់ ៧ ម៉ឺន

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំងបី មគ្គនិទាន

សុត្តន្ត វស្សបិ មេត្តចិវ្ពំ ភាវត្វា សុត្ត សំវដ្តវិវុត្តករោ
 ធម៌មំ លោភំ មុណាភាសិ សំវដ្តនាទេ សុតំ
 ភិក្ខុវេ លោភេ អាភស្ស្តបទោ ហោតិ វិដ្តនាទេ
 លោភេ សុត្តំ ព្រហ្មវិមាដំ ទមបដ្ឋតំ ។ នគ្រេ សុតំ
 ភិក្ខុវេ ព្រហ្មា ហោតិ មហាព្រហ្មា អភិក្ខុ
 វេនភិក្ខុវេ អញ្ញនុត្តនសោ វសវត្តំ ធម្មិសុត្តត្តំ ទោ
 វេន ភិក្ខុវេ សុត្តោ អហោសិ ទេវាធម៌បោ
 អទេនសុត្តត្តំ វាជា អហោសិ ចត្តវត្តំ ធម្មិកោ
 ធម្មវាជា ទានុវន្តោ វិដិការី វេនបទន្តាវិយាប្បន្តោ
 សុត្តាននសមណាភោ មទេសមាស្សំ ទោ បទស្ស
 មុត្តា អហោសំ សុវា វិវុត្តនា បរសេនប្បមទ្ធិនា ។
 សោ វេន បទី សាតវរិយដ្ឋំ អនណ្ណោន
 វេនទេន ធម្មេន អភិវិជយ អន្តរាសិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំងបី មគ្គនិទាន

លុប្បវេនន្តមេត្តចិវ្ពំ ៧ ធ្នាំហើយ ក៏ទៅមកតាមលោកទេវវិក
 អស់ ៧ សំវដ្តវិវុត្តករោ ម្ចាស់ភិក្ខុវេនិទ្យាយ មានសេចក្តីដំណាលថា
 កាលលោកកំពុងវិវាស គ្រូឈ្មោះសុទេត្តៈ កំបោះទៅកើត ក្នុង
 ព្រហ្មលោកជាងអាភស្ស្តៈ កាលលោកកំពុងចំរើន កំពុងទៅកើតក្នុង
 សុត្តាវិមាដំព្រហ្ម ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវេនិទ្យាយ មានសេចក្តីដំណាលថា
 ក្នុងសុត្តាវិមាដំព្រហ្មនោះ មានព្រហ្មជាមហាព្រហ្ម ប្របសន្តិក្ខំ
 ព្រហ្មឯទៀត ។ បាន ព្រហ្មឯទៀត ។ មិនអាចប្របសន្តិក្ខំលើបាន ជា
 អ្នកឃើញភោគុដោយសព្វគ្រប់ ជាអ្នកធ្វើដំនាំដំបូង ទ្យលុះទៅក្នុង
 ដំណាច់ខ្លួន ម្ចាស់ភិក្ខុវេនិទ្យាយ គ្រូឈ្មោះសុទេត្តៈ បានជាសក្តា
 ជាដំនាំទៅកាត់ទ្យាយ ៣៦ លើក បានជាស្តេចព្រហ្មក្តី ប្រកបដោយ
 ធម៌ ជាធម្មជាតិ (ជាវស្សៈលើផែនដី) មានមហាសមុទ្រទាំង ៤ ជាទី
 បំផុត ប្រះអង្គជាស្តេចឈ្មោះសង្រ្គាម ទ្រង់មានជនបរ វេល់ទូរសេចក្តី
 មាំមួន ប្រកបដោយភៅ ៧ ប្រការ ព្រះរាជបុត្ររបស់ព្រះអង្គច្រើនជាង
 ពាន់ សុទ្ធតែជាអ្នកភ្ញៀវត្រា មានសភាពជាអ្នកមានសេចក្តីព្យាយាម
 សន្តិក្ខំសន្តិទន្ធសេនាបេសស្តេចដទៃ បានច្រើនយលើក ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់ក្រុមប្រាប់ គ្រប់គ្រងផែនដីដែលមានសាគរ ជាទីបំផុតដោយ
 ធម៌ មិនចាប់ច្រើនជាង មិនចាប់ច្រើនភ្ញៀវស្រ្តាវេនិទ្យាយ ។

បណ្ណសកសង្ខហិត មហានិទ្ទ

សោ ហិ នាម ភិក្ខុវេ សុខេត្តា សន្តា
 វរិ ធិយាយុតោ សមាថោ វរិ ចិវដ្ឋិតោ
 អបរិមុត្តោ វេហោសិ ជាតិយា ជកយ មរណោ
 សោតោហិ មរណេវេហិ ទុក្ខេហិ នោមនស្សេហិ
 ទុពាយសេហិ អបរិមុត្តោ ទុក្ខស្មាតិ វនាមិ ។
 តំ កាស្ស ហេតុ ។ ចតុដ្ឋំ ទដ្ឋាដំ
 អនុកោតា អប្បដិវេតា ។ កុតមេសំ ចតុដ្ឋំ ។
 អរិយស្ស សីលស្ស អនុកោតា អប្បដិវេតា អរិយស្ស
 សមាធិស្ស អនុកោតា អប្បដិវេតា អរិយាយ បញ្ញាយ
 អនុកោតា អប្បដិវេតា អរិយាយ វិមុត្តិយា អនុក-
 ោតា អប្បដិវេតា ។ ធម៌នំ ភិក្ខុវេ អរិយំ សីលំ
 អនុត្តំ បដិវិទ្ធិ អរិយោ សមាធិ អនុត្តោ
 បដិវិទ្ធា អរិយោ បញ្ញា អនុត្តោ បដិវិទ្ធា អរិយោ
 វិមុត្តិ អនុត្តោ បដិវិទ្ធា ។ ទុដ្ឋិដ្ឋា កវត្តញ្ញា ទំណា
 កវត្តំ ទុដ្ឋិណិ ទុដ្ឋត្តកោតិ ។ ឥនមកោច កវត

បណ្ណសកសង្ខហិត មហានិទ្ទ

ម្នាលភិក្ខុចាំទិព្យាយ អម្បាលដូចជាគ្រូឈ្មោះសុខេត្តៈទោះ មានពាយុវែង
 យ៉ាងនេះ បិតានៅយុវយំនឹងទេ ក៏នៅវែកជាអ្នកមិនផុតអំពី ជាតិ ជក
 មរណៈ សោកៈ ទ្រឹកទ្រូល ទុក្ខ ខោមនស្ស ចង្អៀតចង្អៀលចិត្ត
 កថាគរហៅថា បំណងចិត្តដូច្នោះ ។ ដំណើរទោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។
 ព្រោះមិនចាន់ក្រាស់ដឹង មិនចាន់ចាក់ចុះ ចំពោះខ្សែធម៌ចាំដំ ៤ ។
 ធម៌ចាំដំ ៤ កើដូចម្តេច ។ គឺមិនចាន់ក្រាស់ដឹង មិនចាន់ចាក់ចុះ
 ខ្សែសីលដ៏ប្រសើរ ១ មិនចាន់ក្រាស់ដឹង មិនចាន់ចាក់ចុះខ្សែសមាធិ
 ដ៏ប្រសើរ ១ មិនចាន់ក្រាស់ដឹង មិនចាន់ចាក់ចុះខ្សែបញ្ញាដ៏ប្រសើរ ១
 មិនចាន់ក្រាស់ដឹង មិនចាន់ចាក់ចុះខ្សែវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ចាំទិព្យាយ សីលដ៏ប្រសើរនោះឯង ដែលបុគ្គលបានក្រាស់ដឹង បាន
 ចាក់ចុះហើយ សមាធិដ៏ប្រសើរ ដែលបុគ្គលបានក្រាស់ដឹង បានចាក់ចុះ
 ហើយ បញ្ញាដ៏ប្រសើរ ដែលបុគ្គលបានក្រាស់ដឹង បានចាក់ចុះហើយ
 វិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ដែលបុគ្គលបានក្រាស់ដឹង បានចាក់ចុះហើយ ។ កវត្តញ្ញា
 គឺរសចក្ខីប្រាជ្ញាភ័ក្ត្រ កំសូន្យទៅ ខ្សែ ដ៏កល្យាណដែលកាចចាំសត្វ
 អំពីភពមួយ ទៅភពមួយ ក៏អស់ទៅ កល្យាណ ក៏មិនមានក្នុងកាល
 អស្សវានេះឡើយ ។ ប្រដឹងមានព្រះភោគ ប្រដឹងក្រាស់សំដែងដូច្នោះហើយ

សុត្តនិបាត អង្គទូលំទាយស្ស សុត្តនិបាត

នំ វុទ្ធាន សុត្តោ អថាបរំ ឯកទោច សន្តា
 សំលំ សមាធិ មញ្ញា ច វិបុត្តិ ច អនុត្តរ
 អនុទុក្ខា នមេ ចញ្ញា កោតមេន យេសស្ស្រិយា
 នតិ តុដ្ឋោ អភិញ្ញាយ ធម្មមទ្គាសំ ភិក្ខុវង្សំ
 ទុក្ខស្សន្តករោ សន្តា ចត្តុមា បរិទិច្ចតោតិ ។

(៦៤) យោ ទោ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ មច្ចុដ្ឋិមំ នតរំ
 សន្តហំ នគរមរិក្ខារមហំ សុបរិក្ខតំ^(១) យោតិ ចត្តុទ្ធានុ
 អាហារាវង្សំ ធិកាមលាភិ យោតិ អតិច្ឆលាភិ អត្ត-
 សំលាភិ នំ វុទ្ធានំ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ មច្ចុដ្ឋិមំ នតរំ
 អគារលំយំ តាហិវេហិ មច្ចុត្តិកោហិ មច្ចាមិវុត្តហិ ។
 កាតមេហិ សន្តហិ នគរមរិក្ខារមហិ សុបរិក្ខតំ
 យោតិ ។ នំ វុទ្ធានំ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ មច្ចុដ្ឋិមេ យតេ
 ឯសិកា យោតិ កម្ពីរិយេនា សុដិបាតា អចលា
 អសម្បវេទិ ។ នំ បិចា មបមេន នគរមរិក្ខារមេន សុបរិ-
 ក្ខតំ យោតិ រញ្ញោ មច្ចុដ្ឋិមំ នតរំ អន្តន្តរាធំ តុត្តិយា

• ១. ម. សុបរិក្ខតំ ។

សុត្តនិបាត អង្គទូលំទាយ សុត្តនិបាត

ព្រះសុត្តនិបាតសាស្ត្រា លុះ ប្រទេសនា ព្រះក្នុងដី កាម្មុយោហើយ គឺ គ្រង
 ក្រាស់ដូច្នោះ គេ ទៅ ទៀត ថា

ធម៌ ទាំងនេះ គឺ សីល សមាធិ បញ្ញា និង វិបុត្តិ ដ៏ ប្រសើរ
 ព្រះគោតម ដ៏ មាន យម បាន ក្រាស់ ដី និហើយ ព្រះក្នុង គ្រង
 ក្រាស់ ដី យ៉ាង នេះ ហើយ ទើប សំដែង ធម៌ ក្រាស់ ដល់ ភិក្ខុ
 ទាំង ឡាយ ព្រះសាស្ត្រា មាន ចក្ខុ គ្រង ធ្វើ ឲ្យ ព្រះ ទើប បាន
 ជា វិបុត្តិ ក្នុង វិស្វកុ គ្រង បរិទិច្ចតោ ហើយ ។

(៦៤) ម្ចាស់ ភិក្ខុ ទាំង ឡាយ កាល ណា នគរ វិសេដ្ឋ ជា ទី បំផុត
 វិសេដ្ឋ ដែល រៀប ចំ ល្អ ហើយ ដោយ នគរ បរិក្ខារ^(១) ពី យ៉ាង ទាំង និស្សប
 កំរើម ធានា មា ប្រាថ្នា បាន ដោយ ម៉ែ លំ បាន ដោយ ពិយ ឡូ
 កាល ៤ យ៉ាង ម្ចាស់ ភិក្ខុ ទាំង ឡាយ នេះ ក៏ ជា គេ ហៅ ថា នគរ វិសេដ្ឋ
 ជា វិបុត្តិ ក្នុង វិសេដ្ឋ ដែល ក្នុង បច្ចុប្បន្ន ជា សក្រុំ ទាំង ព្រៃ បិទ ធម៌ ធ្វើ
 បាន ។ នគរ ដែល រៀប ចំ ល្អ ហើយ ដោយ នគរ បរិក្ខារ ពី យ៉ាង គឺ
 ដូច ម្តេច ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុ ទាំង ឡាយ នគរ វិសេដ្ឋ ជា វិបុត្តិ ក្នុង វិសេដ្ឋ ក្នុង
 លោក នេះ មាន សសរ គោល មាន រណ្តៅ ដី ព្រៃ ដែល គេ ដាំ ល្អ ហើយ
 មិន កម្រើក បិទ ឆ្នាំ យ ។ នគរ វិសេដ្ឋ ជា វិបុត្តិ ក្នុង វិសេដ្ឋ ដែល រៀប
 ចំ ល្អ ហើយ ដោយ នគរ បរិក្ខារ ៦ ទេ ដើម្បី គ្រប់ គ្រង ឲ្យ ក្នុង ជន ភាគ ក្នុង

• ១ គ្រឿង រណ្តៅ ទឹក ។

បញ្ហាសកលសង្គមភាព មហានិទ្ទេស

តាមរយៈ បដិយោគាយ ។ ដូច ចប់ ភិក្ខុវេទ
 រក្សា បច្ចុដ្ឋមេ ឧតរ បរិចា ហោតិ តម្កិក
 ចេវ វិន្ទតា ច ។ ឥមិយា ធុតិយេន ឧតរ បរិច្ឆារា
 សុបរិច្ឆតំ ហោតិ រក្សា បច្ចុដ្ឋមេ ឧតរ អន្តន្តរាមំ
 តុត្តិយា តាមរយៈ បដិយោគាយ ។ ដូច ចប់
 ភិក្ខុវេទ រក្សា បច្ចុដ្ឋមេ ឧតរ អនុបរិយាយ មហោ
 ហោតិ ឧបា ចេវ វិន្ទតា ច ។ ឥមិយា តតិយេន
 ឧតរ បរិច្ឆារា ឧតរ បរិច្ឆារា សុបរិច្ឆតំ ហោតិ រក្សា
 បច្ចុដ្ឋមេ ឧតរ អន្តន្តរាមំ តុត្តិយា តាមរយៈ បដិយោគាយ ។
 ដូច ចប់ ភិក្ខុវេទ រក្សា បច្ចុដ្ឋមេ ឧតរ តប្បុ
 អាវុំ សង្ខតំ ហោតិ សណគរោវ ដេវិកេត្វា(១) ។
 ឥមិយា ឧតរ ឧតរ បរិច្ឆារា សុបរិច្ឆតំ ហោតិ
 រក្សា បច្ចុដ្ឋមេ ឧតរ អន្តន្តរាមំ តុត្តិយា តាមរយៈ
 បដិយោគាយ ។ ដូច ចប់ ភិក្ខុវេទ រក្សា
 បច្ចុដ្ឋមេ ឧតរ តប្បុ តលកាយោ មជ្ឈិមសតិ
 សេយ្យដំ ហត្ថារោហា អស្សារោហា វដិកា
 ឧទុក្ខយា ចេវកា ចេវកា ចិណ្ឌាយកា

• ១. ជេនិយា ។

បញ្ហាសកលសង្គមភាព មហានិទ្ទេស

ដើម្បីការពារពួកសត្រូវបានក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុបំណងឲ្យយ មួយ
 ទៀត ឧតរវៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃផែន មានស្នាមក្បាច់ដ៏រម្មតិ
 ធំទូលាយផង ។ ឧតរវៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃផែន ដែលរៀបចំល្អ
 ហើយ ដោយឧបេក្ខា ៦ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកដទៃបានក្នុង
 ដើម្បីការពារពួកសត្រូវបានក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុបំណងឲ្យយ មួយទៀត
 ឧតរវៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃផែន មានផ្លូវយាមល្អកម្រិតដ៏ល្អ ទូលាយ
 ផង ។ ឧតរវៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃផែន ដែលរៀបចំល្អហើយ
 ដោយឧបេក្ខា ៧ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកដទៃបានក្នុង ដើម្បីការ
 ពារពួកសត្រូវបានក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុបំណងឲ្យយ មួយទៀត ឧតរវៃ
 ស្តេច ជាទីបំផុតនៃផែន មានអាវុធដ៏ច្រើន ព្រួញ ទ័ពសំពែងផង
 ដ៏ល្អមានបុព្វម្មន៍ផង ដែលគេស្រឡាញ់ហើយ ។ ឧតរវៃស្តេច ជាទី
 បំផុតនៃផែន ដែលរៀបចំល្អហើយ ដោយឧបេក្ខា ៦ នេះ
 ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកដទៃបានក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវបានក្រៅ ។
 ម្នាលភិក្ខុបំណងឲ្យយ មួយទៀត ឧតរវៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃផែន
 មានពួកពលដ៏ច្រើន វៃទៅក្រសែម ពី ទ័ពដំបៅ ទ័ពដំបៅ
 វិលបរេ ខ្លាំងក្លា អ្នកតវ័ន៍ដ៏យ (ដើម្បី) អ្នកចាត់កងទ័ព
 ជាអ្នកប្រឆាំង (ពួកអ្នកចោទស្រៀវដល់ពួកចាហានក្នុងសង្គ្រាម)

ឧត្តរា រាជបុត្រា បន្ទូង្គិយោ មហោនិកា សុរា
 បន្ទូង្គិយោ(១) បន្ទូង្គិយោ ធាសត្តមុត្តា ។
 ឥមំនា មត្តាមេន ធនបរិក្ខារេន សុបរិក្ខតំ
 ហោតិ រក្ខោ បន្ទូង្គិមំ ធនំ អត្តន្តរាជំ គុត្តិយា
 តាហិរាជំ បដិយាតាយ ។ មុន ចបរិ កិក្ខុវេ
 រក្ខោ បន្ទូង្គិមេ ធនេ ធារាវិកា ហោតិ បណ្ឌិតោ
 ព្យតោ មេធាវី អញ្ញតាជំ ឯកិវេតា ញាតាជំ
 បរិសេតា ។ ឥមំនា ធម្មេន ធនបរិក្ខារេន សុបរិក្ខតំ
 ហោតិ រក្ខោ បន្ទូង្គិមំ ធនំ អត្តន្តរាជំ គុត្តិយា
 តាហិរាជំ បដិយាតាយ ។ មុន ចបរិ កិក្ខុវេ រក្ខោ
 បន្ទូង្គិមេ ធនេ ចាការេ ហោតិ ឧត្តរា ចេវ វិត្តតោ
 ច វាសនេន ធនសម្មាដ្ឋោ ច ។ ឥមំនា សន្តមេន
 ធនបរិក្ខារេន សុបរិក្ខតំ ហោតិ រក្ខោ បន្ទូង្គិមំ
 ធនំ អត្តន្តរាជំ គុត្តិយា តាហិរាជំ បដិយាតាយ ។
 ឥមេហិ សន្តហិ ធនបរិក្ខារេហិ សុបរិក្ខតំ ហោតិ ។

១ ធម៌ បាលី ១.ម. ពេន្តពសុ ១៦ ។ អនិកាយា ៩ ទំព័រ ១ ។

ពួកជម្ពូ ឬ អ្នកពុទ្ធារ (បូលទៅក្នុងសង្គ្រាម) ពួកបាហន អ្នកលុក
 បូល ពួកបាហន អ្នកអង្គពេទ ពួកបាហន អ្នកភ្លៀវភ្លា
 មុចដាងដំដីប្រសើរ ពួកបាហន អ្នកប្រទ្រង់ខ្លាំងផង គ្រប់ (សង្រាប់
 ការពារសេ) គឺដែល ពួកបាហន អ្នកដាក់ពង្រោះ ពួកបាហន
 ជាតូចនៃជនជាតិសៈ ។ ឧត្តរាស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលគេ
 រៀបចំល្អហើយ ដោយឧត្តរាស្តេច ៧ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជន
 ភាគក្នុង ដើម្បីការពារពួកសង្គ្រាមទ្រព្យ ។ ហ្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ
 មួយទៀត ឧត្តរាស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានឆ្នាំទារ ជាបណ្ឌិត
 អ្នកល្អស្នើ មានបញ្ញា យ៉ាងពួកជនដែលមិនស្គាល់ បើកឲ្យពួកជន
 ដែលស្គាល់បូលទៅ ។ ឧត្តរាស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលគេរៀបចំ
 ល្អហើយ ដោយឧត្តរាស្តេច ៧ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនភាគក្នុង
 ដើម្បីការពារពួកសង្គ្រាមទ្រព្យ ។ ហ្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ មួយ
 ទៀត ឧត្តរាស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានកំពែងក្នុងដែន គ្រប់ដែន
 បរិបូណ៌ដោយគ្រឿងរាវនិងគ្រឿងរាវបង្កើន ។ ឧត្តរាស្តេច ជាទី
 បំផុតនៃដែន ដែលគេរៀបចំល្អហើយ ដោយឧត្តរាស្តេច ៧ នេះ
 ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនភាគក្នុង ដើម្បីការពារពួកសង្គ្រាមទ្រព្យ ។
 ឧត្តរាស្តេច ដែលគេរៀបចំល្អហើយ ដោយឧត្តរាស្តេច ៧ យ៉ាងនេះ ។

កាតមេសំ ចតុន្ណំ អាហារាណំ ធិតាមណាភិ ហោតិ
អភិក្ខុណាភិ អភិសិរណាភិ ។ វេទ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ
បច្ឆន្តិមេ ធនវេ តហំ វិណាការដ្ឋានតំ សង្ខិច័តំ
ហោតិ អត្តន្តរាណំ រតិយា អបរិតស្សាយ ជាសុវិហា-
រាយ កាហារាណំ បដិយាតាយ ។ មុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
រញ្ញោ បច្ឆន្តិមេ ធនវេ តហំ សាលិយវតំ សង្ខិច័តំ
ហោតិ អត្តន្តរាណំ រតិយា អបរិតស្សាយ ជាសុវិហា-
រាយ កាហារាណំ បដិយាតាយ ។ មុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
រញ្ញោ បច្ឆន្តិមេ ធនវេ តហំ វិលមុត្តមាសាបរណ្ណំ
សង្ខិច័តំ ហោតិ អត្តន្តរាណំ រតិយា អបរិតស្សាយ
ជាសុវិហារាយ កាហារាណំ បដិយាតាយ ។ មុន ចបរំ
ភិក្ខុវេ រញ្ញោ បច្ឆន្តិមេ ធនវេ តហំ គេសង្ខំ សង្ខិ-
ច័តំ ហោតិ សេយ្យដីទំ សម្បិ ធរដីតំ តេលំ មទុ
ដាលិតំ លោលំ អត្តន្តរាណំ រតិយា អបរិតស្សាយ

ចុះស្តេចដែលបានតាមគ្រាប់ បានដោយមិនលំបាក បានដោយងាយ គួរ
ពេញពាន់ ២ កើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុបំណងឡាយ ក្នុងលោកនេះ
នគរវៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃវេទ មានស្រ្តីនិងសន្តិភូមិដ៏ច្រើន ដែល
គេសន្សំទុកហើយ ដើម្បីសេចក្តីគ្រេកអរ ដើម្បីមិនកក់ស្លុក ដើម្បីរៅ
សប្បាយដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាល
ភិក្ខុបំណងឡាយ មួយទៀត នគរវៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃវេទ មានស្រ្តី
ទូល មិនស្រ្តីដំណើបដ៏ច្រើន ដែលគេសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្តីគ្រេកអរ
ដើម្បីមិនកក់ស្លុក ដើម្បីរៅសប្បាយ ដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការ
ពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុបំណងឡាយ មួយទៀត នគរវៃ
ស្តេច ជាទីបំផុតនៃវេទ មានល្អ មិនស្រីណ្តែក មិនអបរណ្ណជាតិដ៏ច្រើន
ដែលគេសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្តីគ្រេកអរ ដើម្បីមិនកក់ស្លុក ដើម្បីរៅ
សប្បាយ ដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។
ម្នាលភិក្ខុបំណងឡាយ មួយទៀត នគរវៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃវេទ មាន
កេសដ៏ច្រើន គឺវិកដៅថ្លា វិកដៅខាង ប្រេង ទឹកយ៉ូ ទឹកអំពៅ
និងអប្សិល ដែលគេសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្តីគ្រេកអរ ដើម្បីមិនកក់ស្លុក

សុត្តនិបិទេ អង្គុត្តរិកាយស្ស សុត្តនិបិទេ

ជាសុវិហារាយ ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។ នមេសិ
 ចតុទ្ធិ អាហារាជំ ជិតាមលាភិ ហោតិ អតិច្ឆលាភិ
 អគាសិលាភិ ។ យតោ ខោ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ បទ្ធីន្តិមំ
 ធនំ សន្តិហិ ធនាបិក្ខុវេហិ សុបិក្ខុតំ ហោតិ
 ចតុទ្ធិញ្ច អាហារាជំ ជិតាមលាភិ ហោតិ អតិច្ឆលាភិ
 អគាសិលាភិ នំ វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ បទ្ធីន្តិមំ ធនំ
 អគរណិយំ ពាហិវេហិ បទ្ធីក្កិកេហិ បទ្ធីមិក្កេហិ
 ឯវិមេវ ខោ ភិក្ខុវេ យតោ អរិយស្សវតោ សន្តិហិ
 សន្តិម្មេហិ សមន្តាគតោ ហោតិ ចតុទ្ធិញ្ច លាបាជំ
 អាតិចេតសំតោជំ ជិដ្ឋធម្មសុវិហារាជំ ជិតាមលាភិ
 ហោតិ អតិច្ឆលាភិ អគាសិលាភិ អយំ វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវតោ អគរណិយោ មារស្ស អគរណិយោ
 ចាបិមតោ ។ គតមេហិ សន្តិហិ សន្តិម្មេហិ សមន្តា-
 គតោ ហោតិ ។ សេយ្យដាបិ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ បទ្ធីន្តិមេ
 ធនប ឯសំតា ហោតិ គម្ពីរធមា សុនិទាតា រធលា
 អសម្បវេជិ អត្តន្តរាជំ កុត្តិយា ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។

សុត្តនិបិទេ អង្គុត្តរិកាយ សុត្តនិបិទេ

ដើម្បីមេសប្បាយ ដល់ពួកជនខាន់ក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាន់
 ព្រៃ ។ រដ្ឋចរិមនីបានកាមប្រាជ្ញា បានមិនលំបាក បានដោយ
 និយមន្ត្រីកាហារខាន់ ៤ ខេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុខាន់ខ្សោយ កាលណា
 ឧត្តរិមស្តច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលរៀបចំល្អហើយ ដោយឧត្តរ-
 បិក្ខុខាន់ ៧ យ៉ាង ខាន់ស្តចករិមនីបានកាមប្រាជ្ញា បានមិនលំបាក
 បានដោយនិយមន្ត្រីកាហារខាន់ ៤ យ៉ាង ម្ចាស់ភិក្ខុខាន់ខ្សោយ ខេ
 ភយគតហៅថា ឧត្តរិមស្តច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលភ្នកបញ្ជាម្តង
 សត្រូវខាន់ព្រៃ មិនឃើញបាន (យ៉ាងណាមិញ) ម្ចាស់ភិក្ខុខាន់ខ្សោយ
 កាលណា អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសង្ឃ ៧ យ៉ាង បានកាម
 ប្រាជ្ញា បានដោយមិនលំបាក បានដោយនិយមន្ត្រីកាហារខាន់ ៤ ដែល
 ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តដ៏ប្រសើរ មានការនៅជាសុខក្នុងបុប្ផ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ខាន់ខ្សោយ ខេគថាគតហៅថា អរិយសាវ័ក ដែលមានមិនឃើញបាន
 ដែលមានមិនច្បាប់ មិនឃើញបាន យ៉ាងខោវេដ ។ អរិយសាវ័ក
 ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសង្ឃ ៧ យ៉ាង កើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ខាន់ខ្សោយ ឧត្តរិមស្តច ជាទីបំផុតនៃដែន មានបសរគោល មាន
 រញ្ញោ កិរិដ្ឋវិដែលគេដាច់ដោយល្អ មិនកម្រើក មិនក្លាយ ដើម្បីគ្រប់
 គ្រងរូកដ្ឋានក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាន់ព្រៃ យ៉ាងណាមិញ ។

បណ្ណាល័យសង្កាត់ពោធិ៍សាត់

ឯវិមោ ១៦ កិច្ចវេ អរិយស្សវកោ សន្តោ ហោតិ
 សន្តហតិ គណិតស្ស ភោជី ភតិមិ សោ កតវា
 ។ មេ ។ តុន្តោ កតវាតិ ។ សន្តាសិកោ(១)
 កិច្ចវេ អរិយស្សវកោ អត្តសលំ បដហតិ ត្តសលំ
 ភាវតិ សាវុដ្ឋិ បដហតិ អនវុដ្ឋិ ភាវតិ សុត្តិ អត្តាដំ
 បរិហតិ ។ ភមិណ បមមេន សន្តម្មេន សមញ្ញតោ
 ហោតិ ។ សេយ្យថាមិ កិច្ចវេ រញ្ញា បទ្ធព្ពិមេ ធនេ
 បរិវា ហោតិ តម្កិក ថេវ វិគ្គតា ច អន្តន្តាដំ
 តុត្តិយា ពាហិវាដំ បដិយាតាយ ឯវិមោ ១៦ កិច្ចវេ
 អរិយស្សវកោ ហិរិមា ហោតិ ហិរិយតិ កាយទុច្ឆរិតន
 វិចិទុច្ឆរិតន មនោទុច្ឆរិតន ហិរិយតិ ចាយកាដំ
 អត្តសលាដំ ធម្មាដំ សមាមត្តិយា ។ ហិរិមិទា កិច្ចវេ
 អរិយស្សវកោ អត្តសលំ បដហតិ ត្តសលំ ភាវតិ
 សាវុដ្ឋិ បដហតិ អនវុដ្ឋិ ភាវតិ សុត្តិ អត្តាដំ បរិហតិ ។
 ភមិណ ធុតិយេន សន្តម្មេន សមញ្ញតោ ហោតិ ។

១ ម. សព្វេ ច ភេ ។

បណ្ណាល័យសង្កាត់ពោធិ៍សាត់

ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ អរិយសាវ័ ជាអ្នកមានសច្ចា វេមនិវ្យាចំពោ
 ភោជិញ្ញាលា របស់គាត់អង្គុច្ឆេមា ប្រាជ្ញាប្រាភោគគុដ្ឋិទារ
 ។ មេ ។ ប្រជ្ញំគ្រាសដំនិទ្ធាបុកិយសច្ច ទ្រដំលេនិក្រឡប់មក
 កាន់កតិយ្យិក ។ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ អរិយសាវក ទុកអ្នកជា
 សសវគោល វេមនិលេវនំទុកុសល ចំរើនទុកុសល លេ
 បនំទុកុសល ដែលមានពោស បំរើនទុកុសល ដែលមិនមានពោស
 រក្សាទុកទ្របរិសុទ្ធ កិយានិទោវដៃវ ។ អរិយសាវក ជាអ្នកប្រកប
 ដោយប្រាសូឡិ ៦ នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ គតវាស្តេច
 ជាវិបុស្តវាំងដៃ មានស្នាមក្លោះដំប្រើជន ចំទូលាយជន ដើម្បី
 គ្រប់គ្រងក្នុងនាមភិក្ខុ ដើម្បីការពារពួកសត្រូវទាំងក្រៅ យ៉ាងណា
 មិញ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ អរិយសាវក ជាអ្នកខ្មាសបាប វេមនិខ្មាស
 កាយទុក្ខិក វិចិទុក្ខិក មនោទុក្ខិក វេមនិខ្មាសការចូបប្រសព្វ
 ទុកុសលធម៌ ដំលាមកវាំងឡាយ កិយានិទោវដៃវ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុវាំងឡាយ អរិយសាវក មានហិរិទុកជាស្នាមក្លោះ វេមនិ
 លេវនំទុកុសល បំរើនទុកុសល លេវនំទុកុសល ដែលមាន
 ពោស ចំរើនទុកុសល ដែលមិនមានពោស រក្សាទុកទ្របរិសុទ្ធ ។
 អរិយសាវក ជាអ្នកប្រកប ដោយប្រាសូឡិ ៦ នេះ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស សន្តកនិកាយ

សេយ្យជាមិ ភិក្ខុវេ រត្តា បទ្ធនិមេ ធនេ អនុ-
 រវិយាយថា ហោតិ ទុក្ខោ ថេវ វិគ្គតោ ច
 អន្តន្តរំ ឥត្តិយោ ពាហិរំ បដិយោនាយ ឯវេវ
 ទោ ភិក្ខុវេ អវិយស្សវកោ ឥត្តប្បិ ហោតិ ឥត្តប្បតិ
 កាយទុក្ខវេនន វចីទុក្ខវេនន មនោទុក្ខវេនន ឥត្តប្បតិ
 ចាបកាមំ អនុសសាមំ ធម្មាមំ សមាបត្តិយោ ។
 ឥត្តប្បបរិយាយបថា ភិក្ខុវេ អវិយស្សវកោ អនុសសំ
 បដិហតិ តុសសំ ភាវេតិ សាវដ្ឋំ បដិហតិ អនុដ្ឋំ
 ភាវេតិ សុដ្ឋំ អត្តាមំ បរិហរតិ ។ ឥមិយា តតិយេន
 សន្តរុដ្ឋន សមន្តកតោ ហោតិ ។ សេយ្យជាមិ ភិក្ខុវេ
 រត្តា បទ្ធនិមេ ធនេ ពំហំ អាវុំ ឥត្តិយោ
 ហោតិ សលាតតោវ យេវិធិតត្វ អន្តន្តរំ ឥត្តិយោ
 ពាហិរំ បដិយោនាយ ឯវេវ ទោ ភិក្ខុវេ អវិយ-
 ស្សវកោ តហុស្សតោ ហោតិ ។ យេ ។ ធិដ្ឋិយោ
 សុប្បដិវិទ្ធា ។ សុត្តវិទោ ភិក្ខុវេ អវិយស្សវកោ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សន្តកនិកាយ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរខែស្តច ជាទីបំផុតនៃដែន មានផ្លូវជា
 យាមល្បឿនដ៏ខ្ពស់ផង ដំលូលាយផង ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខ្មាស
 ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកមានសេចក្តីកត់ស្ងួត ចំពោះចាប
 វេមនិកក់ស្ងួត ចំពោះកាយទុក្ខវិក វចីទុក្ខវិក មនោទុក្ខវិក វេមន
 កត់ស្ងួត ចំពោះការចូលប្រសព្វ ទូរអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដំលូលាមក
 ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក មាន
 ទុក្ខប្បទុកជាផ្លូវយាមល្បឿន វេមនិករបដិម្បិទអកុសល ចំពោះទុកុសល
 លរបដិម្បិទអំពើធានាភាស ចំពោះទុកុសល លរបដិម្បិទអំពើធានាភាស ល្បឿនឱ្យ
 បរិសុទ្ធ ។ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសុខដ៏ធំ ពេទេ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរខែស្តច ជាទីបំផុតនៃដែន មានគ្រឿង
 អាវុធដ៏ច្រើន គឺត្រូវទ័ន្ធលំកែនផង ទ័ន្ធគាំរមានមុខម្ខាងផង ដែល
 គេសន្សំទុក ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខ្មាសផង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវ
 ខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ជា
 តហុស្សត ។ បេ ។ ចាក់ដុះរំពោះដោយដ៏ធំ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក មានការចេះដឹង ទុកជាអាវុធច
 វេមនិករបដិម្បិទអកុសល ចំពោះទុកុសល លរបដិម្បិទអំពើធានាភាស

អត្តសលំ បដហតិ ត្យសលំ ភាវេតិ សាវដ្ឋិ
 បដហតិ អនវដ្ឋិ ភាវេតិ សុទ្ធិ អត្តាមំ បរិហរតិ ។
 វមិទា ធាតុត្ថន សទ្ធិម្មន សមញ្ញតតោ យោតិ ។
 សេយ្យថា បិ ភិក្ខុវេ កញ្ញោ បទ្ធព្ពំមេ ធនា ធិរា
 តនរកាយោ បដិវសតិ សេយ្យមីទំ ហត្ថាភោហា
 អស្សារោហា រមិទា ធនុត្តហា ចេនរកា ចេសកា
 វិណ្ណនាយកា ទុត្តា ធនវុត្តា ធនុត្តិយោ ឧហោបាតា
 ស្យា បដ្ឋានិកា^(១) ចម្មយោធិយោ ធាសតតុត្តា
 អន្តន្តរាមំ កុត្តយា តាហិរាមំ បដិយាតាយ វរិមេវ
 តោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សារកោ អារទ្ធវិយោ វិហរតិ
 អត្តសលាមំ ធម្មាមំ បហាធាយ ត្យសលាមំ ធម្មាមំ
 ឧបសម្បាយ តាមវំ ធម្ម្យវរត្តតោ អនិវត្តិត្តុកេ
 ត្យសលេស្ស ធម្មេស្ស ។ អរិយតនរកាយោ ភិក្ខុវេ អរិយ-
 ស្សារកោ អត្តសលំ បដហតិ ត្យសលំ ភាវេតិ សាវដ្ឋិ
 បដហតិ អនវដ្ឋិ ភាវេតិ សុទ្ធិ អត្តាមំ បរិហរតិ ។

១ អយំ យោ វ. ឧ. យោកេស្ស ឥត្ថិ ។

ចំរើនខ្ញុំអំពីមុខមានទោស រមែងរក្សាខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ។ អរិយសាវក
 ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសច្ចៈម្នី ៤ នេះ ។ ម្ចាស់កំកុំចាំឲ្យយ ឧត
 វៃរស្តច ជាវិបដ្ឋកវៃវៃដៃ មានពួកពលដ៏ច្រើន តែដើរកាស្រ័យ
 គឺ ម៉តជិវដិ ម៉តជិវសេ ម៉តបរាវ ខ្លាម្លូ អ្នកកាន់ទ័ដ័យ (ដើរមុខ)
 អ្នកចាត់កងវិធា អ្នកឲ្យទូរស្សៀន (ផល់ពួកទាហានកុសស្រ័ម) ពួក
 កវបុត្រ អ្នកពុះពារ (ចូលរៅកុសស្រ័ម) ពួកវាហាន អ្នកលុកចូល
 កាន់ស្រ័ម ពួកវាហាន អ្នកអង្គអាច ពួកវាហាន អ្នកភ្ញៀវក្នុងដូជា
 ដំរីដ៏ប្រសើរ ពួកវាហាន អ្នកប្រជុំផ្លូវផ្សារ (សម្រាប់ការពារសា)
 គឺទែល ពួកវាហាន ជាកូននៃផែនជាតិសា ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកផែនតា
 ក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវភាវិត្រា យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់កំកុំចាំ
 ឲ្យយ អរិយសាវក អ្នកប្រាសាសចក្តិព្យាយាម ដើម្បីលបដ៏ខ្ពុ
 រកុសលធម៌វាធិឲ្យយ ដើម្បីចំរើនខ្ញុំកុសលធម៌វាធិឲ្យយ ជាអ្នកមាន
 កំច្បាត មានសេចក្តីប្រឹងប្រែងដ៏មាំមួន មិនដាក់ពុះចោលកុសលធម៌
 ចាំឲ្យយ អំយ៉ាងទាវដៃ ។ អរិយសាវក មានសេចក្តីព្យាយាមខុក
 ជាពួកពល រមែងលបដ៏ខ្ពុអកុសលធម៌ ចំរើនខ្ញុំកុសលធម៌ លបដ៏ខ្ពុ
 អំពីមានទោស ចំរើនខ្ញុំអំពីមុខមានទោស រមែងរក្សាខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ។

សុត្តនិបិទ អង្គនៃកាយស្ស សុត្តនិបិទ

ភវិយា បរិក្ខេបេន សន្តិម្មេន សមញ្ញកតោ ហោតិ ។
 សេយ្យជាមិ ភិក្ខុវេ វញ្ញា បច្ចុទ្តិមេ ធនេវ
 នោវារិកោ ហោតិ បណ្ឌិតោ ឡត្តោ មេធាវី អញ្ញានាម
 ធិវរិកា ញាតាម បរិសេសា អន្តន្តកមំ តុត្តិយា
 តាហិកមំ បដិយាតាយ វិវេសេ ទោ ភិក្ខុវេ អរិយ-
 សន្តវកោ សភិមា ហោតិ បរមេន សតិធមេត្តេន
 សមញ្ញកតោ ចិវត្តតម្បិ ចិវតាសិវម្បិ សវិតា
 អនុស្សវិតា ។ សតិធមេវារិកោ ភិក្ខុវេ អរិយសន្តវកោ
 វក្សសវំ បដហិតិ ត្យសវំ កាវេតិ សាវជ្ជំ បដហិតិ
 អនវជ្ជំ កាវេតិ សុវជ្ជំ អន្តាមំ បរិហារតិ ។ ភវិយា
 បដ្ឋេន សន្តិម្មេន សមញ្ញកតោ ហោតិ ។ សេយ្យជាមិ
 ភិក្ខុវេ វញ្ញា បច្ចុទ្តិមេ ធនេវ ចាតារោ ហោតិ
 ទុច្ឆោ ចេវ វិគ្គតោ ច វិសេសេវ បទសមញ្ញា
 ច អន្តន្តកមំ តុត្តិយា តាហិកមំ បដិយាតាយ
 វិវេសេ ទោ ភិក្ខុវេ អរិយសន្តវកោ បញ្ញា
 ហោតិ ទុធមេត្តតាមិមិយា បញ្ញាយ សមញ្ញកតោ
 អរិយាយ ធិវត្តចិកាយ សម្មាទុក្ខត្វយកាមិមិយា ។

សុត្តនិបិទ អង្គនៃកាយ សុត្តនិបិទ

អរិយសាវក ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសុខម្បិ ៥ នេះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពុំ
 ឡាយ នគរនៃស្តេច ជាវិបុលក្នុងនៃជន មានផ្ទះខ្លះ ជាបណ្ឌិត
 ល្ងាស់វៃមានប្រាជ្ញា យាត់ទូក្នុងជនដែលមិនស្គាល់ បើកឲ្យក្នុងជនដែល
 ស្គាល់ឲ្យចូល ដើម្បីគ្រប់គ្រងក្នុងជនទាំងអស់ ដើម្បីការពារក្នុងសម្រុត
 ទាន់គ្រោះ យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុពុំឡាយ អរិយសាវក ជាអ្នកមាន
 សតិ ប្រកបដោយសេរី ទើបភាពជាបុគ្គលមានប្រាជ្ញាចាស់ក្នុងគ្រិលផង
 ជាអ្នកលើកបានរឿយ ។ ខ្លះការងារដែលបានធ្វើយូរហើយក្តី មិយាយ
 យូរហើយក្តី ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពុំឡាយ អរិយសាវកអ្នក
 មានសតិ ទុកជាផ្ទះខ្លះ រមែងលះបង់ខ្ញុំអកុសល ចំរើនខ្ញុំអកុសល
 លះបង់ខ្ញុំចំរើននោះរាល់ ចំរើនខ្ញុំចំរើននោះចាស់ រមែងរក្សាខ្លួន
 ឲ្យបរិសុទ្ធ ។ អរិយសាវក ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសុខម្បិ ៦ នេះ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុពុំឡាយ នគរនៃស្តេច ជាវិបុលក្នុងនៃជន មានកំរិតដ៏ខ្ពស់ផង
 គ្រាសំផង បរិបូណ៌ដោយគ្រឿងអប់រំដ៏គ្រឿងលាងផង ដើម្បីគ្រប់គ្រង
 ក្នុងជនទាំងអស់ ដើម្បីការពារក្នុងសម្រុតទាន់គ្រោះ យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់
 ភិក្ខុពុំឡាយ អរិយសាវក ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ប្រកបដោយប្រាជ្ញាជាគ្រឿង
 ចាក់ប៉ះ យល់ខ្ញុំសេចក្តីចំរើនទីនេះសេចក្តីវិនាស ជាប្រាជ្ញាជាគ្រឿងចាក់
 ប៉ះដ៏ប្រសើរ ដល់ខ្ញុំសេចក្តីអស់រវាងខ្ញុំក្នុងដោយប្រពៃ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

បណ្ណសកសង្កហិក មហានិទ្ទ

បញ្ញាវសនលេចសម្បជ្ជោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ
 អកុសលំ បដហតំ កុសលំ កាវេតិ សាវជ្ជំ បដហតំ
 អនវជ្ជំ កាវេតិ សុទ្ធិ អត្តានំ វិហារេតិ ។ ឥមំចា សន្តមេន
 សទ្ធម្មេន សមញ្ញាតតោ ហោតិ ។ ឥមេហិ សន្តហិ
 សទ្ធម្មេហិ សមញ្ញាតតោ ហោតិ ។ កតតេសំ ចតុត្ថំ
 ណាទានំ អាភិចេតសិកានំ ទិដ្ឋនម្មស្តុ ទវិហារានំ
 ទិកាមណាភិ ហោតិ អតិច្ឆណាភិ អតសិវណាភិ ។
 សេយ្យដាចិ ភិក្ខុវេ វេ ចច្ចុត្ថិយេ នគរេ ពហុ
 តិណាតវដ្ឋានតំ សន្និច្ចតំ ហោតិ អត្តន្តរានំ
 វតិយា អបរិសស្សយ ជាសុវិហារាយ ពាហិរានំ
 បដិយាតាយ ឯវេហេ វោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ
 វិវិច្ឆេ កាមេហិ ។ បេ ។ បវេមំ ណានិ
 ឧបសម្បជ្ជំ វិហារេតិ អត្តនោ វតិយា អបរិ-
 តស្សយ ជាសុវិហារាយ ឧត្តមនាយ ទិព្វានស្ស ។

បណ្ណសកសង្កហិក មហានិទ្ទ

ម្ចាស់ភិក្ខុចាំឥឡាយ អរិយសាវក បរិបូណិដោយព្រាជិ ទុកជា
 គ្រឿងអប់រំគឺគ្រឿងលាប រមែនលរបង់ឲ្យអកុសល ចំរើនឲ្យ
 កុសល លរបង់ឲ្យអំពើដែលមានទោស ចំរើនឲ្យអំពើដែលមិនមាន
 ទោស រក្សាទុកឲ្យបរិសុទ្ធ ។ អរិយសាវក ជាអ្នកច្រកច
 ដោយព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធិ ៧ នេះ ។ អរិយសាវក ជាអ្នកច្រកចដោយព្រះ
 សម្មាសម្ពុទ្ធិ ៧ យ៉ាងនេះឯង ។ (អរិយសាវក) ជាអ្នកបាទភាព
 ព្រាជិ បាទដោយមិនលំបាក បាទដោយនិយមខ្លាំងទាំង ២ ដែល
 ប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងចិត្តដ៏ថ្លថ្លា ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន គឺ
 ដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំឥឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃវិជន មាន
 ស្តេចទីនិទស ទីនិទកដ៏ច្រើន ដែលសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្តីក្រែក
 អរ ដើម្បីមិនគក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយដល់គូកជនមានក្នុង ដើម្បី
 ការពារគូកបក្រវាតិក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំឥឡាយ
 អរិយសាវក ស្លាប់ចាកតាមចាំឥឡាយ ។ បេ ។ ចូលតាមបឋមជ្ឈាន
 ដើម្បីសេចក្តីក្រែកអរ ដើម្បីមិនគក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយ
 ដើម្បីឈមចុះកាន់ព្រះទិព្វាន ចំរោះខ្លួន យ៉ាងទោវដរ ។

សេឃ្យជាមិ ភិក្ខុវេ រក្ខា បច្ឆដ្ឋិមេ ឆនេវ តប្បុ
 សាលិយេវតំ សង្ខិច្ចិតំ ហោតិ អត្តន្តរាជំ រតិយា
 អបរិទស្សយេ ជាសុវិហារាយ តាហំរាជំ មជ្ជិយានាយ
 ឯវមេវ ទោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ វិតត្តវិហារាជំ
 វ្រសមា ។ មេ ។ តុតិយេ ឈានំ តុបសម្មវដ្ឋ
 វិហារតិ អត្តនោ រតិយា អបរិទស្សយេ ជាសុវិហារាយ
 ទិក្ខុមនាយ ចិញ្ចានស្ស ។ សេឃ្យជាមិ ភិក្ខុវេ
 រក្ខា បច្ឆដ្ឋិមេ ឆនេវ តប្បុ តិលមុត្តមាសាមន្តិវា
 សង្ខិច្ចិតំ ហោតិ អត្តន្តរាជំ រតិយា អបរិទស្សយេ
 ជាសុវិហារាយ តាហំរាជំ មជ្ជិយានាយ ឯវមេវ ទោ
 ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ វិតិយា ច វិវតា ។ មេ ។
 តុតិយេ ឈានំ តុបសម្មវដ្ឋ វិហារតិ អត្តនោ រតិយា
 អបរិទស្សយេ ជាសុវិហារាយ ទិក្ខុមនាយ ចិញ្ចានស្ស ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរវនេស្តេច ជាទីបំផុតវៃដៃន មានស្រូវឡាយ
 ស្រូវដំណើបដំប្រើន ដែលគេសន្សំបុក ដើម្បីសេចក្តីក្រេកអរ ដើម្បីមិន
 គក់ស្កុត ដើម្បីនៅសប្បាយដល់ភ្នកដន់ខាន់ក្នុង ដើម្បីការពារភ្នកសត្រូវ
 ភាវក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវក គ្រោះ
 ព្រាបំឡូវិតក្តុះនីវិហារៈ ។ មេ ។ ចូលកាន់ទុកិយជ្ជាន ដើម្បីសេចក្តី
 ក្រេកអរ ដើម្បីមិនគក់ស្កុត ដើម្បីនៅសប្បាយ ដើម្បីឈមបុកោន់
 គ្រោះទុក្ខ ចំពោះខ្លួន គឺយ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នគរវនេស្តេច ជាទីបំផុតវៃដៃន មានលូ សណ្តែក នីមិសវណ្ណជាតិ
 ដំប្រើន ដែលគេសន្សំបុក ដើម្បីសេចក្តីក្រេកអរ ដើម្បីមិន
 គក់ស្កុត ដើម្បីនៅសប្បាយ ដល់ភ្នកដន់ខាន់ក្នុង ដើម្បីការពារភ្នក
 សត្រូវភាវក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយ-
 សាវក គ្រោះឡើយណាយចាកបីកំផល ។ មេ ។ ចូលកាន់ទុកិយ-
 ជ្ជាន ដើម្បីសេចក្តីក្រេកអរ ដើម្បីមិនគក់ស្កុត ដើម្បីនៅសប្បាយ
 ដើម្បីឈមបុកោន់គ្រោះទុក្ខ ចំពោះខ្លួន គឺយ៉ាងនោះដែរ ។

បណ្ណសកលដ្ឋបតីតេ បញ្ចវគ្គ

សេយ្យភាពិ ភិក្ខុវេ វគ្គា បច្ចុដ្ឋិមេ ឈរេ គប់
 កេសធម្មំ សធម្មំចិត្តំ ហោតិ សេយ្យដ្ឋិនំ សធម្មិ
 វេទិតំ តេវំ មទុ ជាណីតំ លោណំ អន្តន្តវាទំ
 វតីយោ អមិតស្សាយ ជាសុវិហារាយ តាហិវាទំ
 បដិយេតាយ ឯវេរេ ទោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ
 សុទស្ស ច បរាណា ។ បេ ។ ចតុត្ថំ ណាទំ
 ។ បសធម្មដ្ឋំ វិហារតិ អន្តន្តោ វតីយោ អមិតស្សាយ
 ជាសុវិហារាយ ធុត្តាមដាយ វិញ្ញាណស្ស ។ នីមេសំ
 ចតុត្ថំ ណាទាទំ អាភិចេតសីតាទំ វិដ្ឋិចឫសុទ-
 វិហារាទំ វិភាវណាភិ ហោតិ អតិច្ឆណាភិ អតេសិវ-
 ណាភិ ។ យតោ ទោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ នីមេហិ
 សត្តហិ សទ្ធខ្មេហិ សមញ្ញតតោ ហោតិ នីមេសត្ត
 ចតុត្ថំ ណាទាទំ អាភិចេតសីតាទំ វិដ្ឋិចឫសុទវិហារាទំ
 វិភាវណាភិ ហោតិ អតិច្ឆណាភិ អតេសិវណាភិ
 អយំ វុត្តតំ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ អតេសិវណិយោ
 មារស្ស អតេសិវណិយោ ជាបិថោតិ ។

បណ្ណសកលដ្ឋបតីតេ បញ្ចវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុវាទិយ គេវិទេសេច ជាបិប្បដិវនិវេន មានសេដ្ឋៈ
 ដ៏ប្រើន ដែលគេសន្សំទុក តំវិកដោយៗ ទំរងេរោប់ ប្រេង ទំក
 ឃុំ ទំកអំពៅ អំបិល ដើម្បីសេចក្តីក្រែកអរ ដើម្បីមិនកក់ស្លុក
 ដើម្បីនៅសប្បាយ ដល់ភ្នែកដទៃទៀត ដើម្បីការពារភ្នែកសត្វត្រូវបាន
 ក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុវាទិយ អរិយសាវក ព្រោះ
 លះបង់ឡើយសុទផង ។ បេ ។ ចូលកាន់ចតុត្តជ្ជាន ដើម្បី
 សេចក្តីក្រែកអរ ដើម្បីមិនកក់ស្លុក ដើម្បីនៅសប្បាយ ដើម្បី
 ឈប់ចុះកាន់ព្រះវិញ្ញាណ ចំពោះខ្លួន គឺយ៉ាងនោះដែរ ។ អរិយសាវក
 ជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយតិរ
 ខ្សែណាទាំង ២ នេះ ដែលប្រគ្រឹក្តិទៅ ក្នុងចិត្តដ៏វៃវៃថ្លា ជាគ្រឿង
 នៅសប្បាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ម្នាលភិក្ខុវាទិយ កាលណា អរិយសាវក
 ជាអ្នកប្រាថ្នាដោយព្រះវិញ្ញាណ ៧ យ៉ាងនេះ បានបានតាមប្រាថ្នា
 បានដោយមិនលំបាក បានដោយតិរ ខ្សែណាទាំង ២ នេះ ដែល
 ប្រគ្រឹក្តិទៅ ក្នុងចិត្តដ៏វៃវៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ម្នាល
 ភិក្ខុវាទិយ នេះ គេវាទេហៅថា អរិយសាវក ដែលមានមុខប្ប
 ធ្វើបាន បរិវាទបំភ្លឺភាព មិនប្បធ្វើបានឡើយ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គការិយស្ស សុត្តនិទាន

[២៩] សត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញតតោ
 ភិក្ខុ អាហុនេយ្យ ហោតិ ។ បេ ។ អនុត្តរំ
 បុត្តានុត្តំ លោកស្ស ។ កតមេហិ សត្តហំ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធម្មញ្ញំ ច ហោតិ អនុត្តរំ ច
 អនុត្តរំ ច មត្តនា ច កាលញ្ញំ ច បរិសញ្ញំ ច
 បុគ្គលបរោមញ្ញំ ច ។ កតំភ្នំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ធម្មញ្ញំ ហោតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធម្មំ ជាធាតុ
 សុត្តំ គេយ្យំ វេយ្យករណំ កាដំ ឧទានំ ឥតិវុត្តកំ
 ជាគតំ អនុត្តរធម្មំ វេទនំ ។ ឆោ ចេ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ធម្មំ ជាគេយ្យំ សុត្តំ... វេទនំ ធម្មិធិ
 ធម្មញ្ញតំ វុទ្ធស្ស យស្មា ច វោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ធម្មំ ជាធាតុ សុត្តំ... វេទនំ តស្មា ធម្មញ្ញតំ វុទ្ធតិ
 ឥតិ ធម្មញ្ញំ ។ អនុត្តរំ ច កតំ ហោតិ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តស្ស តស្សេវ ភាសិតស្ស
 អត្ថំ ជាធាតុ អយំ ឥមស្ស ភាសិតស្ស អន្តោ
 អយំ ឥមស្ស ភាសិតស្ស អន្តោតិ ។ ឆោ ចេ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តស្ស តស្សេវ ភាសិតស្ស អត្ថំ ជាគេយ្យំ

បណ្ណសកសន្តហំក មហានិ

[៦៧] ម្ចាស់ភិក្ខុបំណងខ្យល ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌៧យ៉ាង ជា
 អ្នកគ្រូទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ដែលទៅរាប់មកដូចជា ។ បេ ។ ជាបុត្តក្នុង
 ដីប្រសើរបស់សត្វលោក ។ ប្រកបដោយធម៌៧យ៉ាង តើអ្វីខុស ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុបំណងខ្យល ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកដឹកនាំធម៌ ១ ដឹកនាំ
 អត្ថ (របស់ធម៌) ១ ដឹកនាំ ១ ដឹកនាំប្រមាណក្នុង (កោដិ) ១ ដឹក
 កាលគ្នា ១ ដឹកបរិសុទ្ធ ១ ដឹកបុគ្គលដែលប្តូរសំរាប់ ១ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុបំណងខ្យល ចុះភិក្ខុជាអ្នកដឹកនាំធម៌ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 បំណងខ្យល ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹកនាំធម៌ គឺ សុត្តៈ កេយ្យៈ វេយ្យា-
 ករណៈ តាថា ១ខនៈ ឥតិវុត្តកៈ ជាគកៈ អន្តរធម្មៈ វេទនៈ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុបំណងខ្យល បើភិក្ខុ មិនគប្បីដឹកនាំធម៌ ភិក្ខុ... វេទនៈ
 ២ គថាវត មិនគប្បីហៅថា ជាអ្នកដឹកនាំធម៌ ក្នុងបទនេះឡើយ
 ម្ចាស់ភិក្ខុបំណងខ្យល ចំណែកភិក្ខុ ដឹកនាំធម៌ ភិក្ខុ... វេទនៈ
 ព្រោះហេតុនោះ បើគថាវតហៅថា អ្នកដឹកនាំធម៌ ភិក្ខុជាអ្នក
 ដឹកនាំធម៌ យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុអ្នកដឹកនាំអត្ថ តើដូចម្តេច ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុបំណងខ្យល ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹកនាំអត្ថនៃភាសិតនោះ ។
 ថា នេះជាអត្ថ របស់ភាសិតនេះ នេះជាអត្ថ របស់ភាសិតនេះ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុបំណងខ្យល បើភិក្ខុ មិនដឹកនាំអត្ថ នៃភាសិតនោះ ។ ថា

ចក្ខុវិស័យកម្ពុជា មហានិទ្ទេស

អយំ វមស្ស ភាសិតស្ស អន្តោ អយំ វមស្ស
 ភាសិតស្ស អន្តោតិ ឈយិធិ អន្តោតិ វុទ្ធស្ស
 យស្មា ច ទោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តស្ស តស្សេវ
 ភាសិតស្ស អន្តំ ជាជាតិ អយំ វមស្ស ភាសិតស្ស
 អន្តោ អយំ វមស្ស ភាសិតស្ស អន្តោតិ តស្មា
 អន្តោតិ វុទ្ធិតិ វតិ ធម្មតា អន្តោតិ ។ អន្តោតិ ច
 កាដំ ហោតិ ។ វតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អន្តោតិ ជាជាតិ
 ឯត្តកោត្តិ សទ្ធាយ សីលេន សុតេន ចាតេន
 ចក្ខុវិស័យ ចដិកាលោជាតិ ។ ទោ ទោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 អន្តោតិ ជាឈយ្យ ឯត្តកោត្តិ សទ្ធាយ សីលេន
 សុតេន ចាតេន ចក្ខុវិស័យ ចដិកាលោជាតិ ឈយិធិ
 អន្តោតិ វុទ្ធស្ស យស្មា ច ទោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អន្តោតិ
 ជាជាតិ ឯត្តកោត្តិ សទ្ធាយ សីលេន សុតេន ចាតេន
 ចក្ខុវិស័យ ចដិកាលោជាតិ តស្មា អន្តោតិ វុទ្ធិតិ វតិ
 ធម្មតា អន្តោតិ អន្តោតិ ។ អន្តោតិ ច កាដំ ហោតិ ។
 វតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អន្តំ ជាជាតិ ចដិកាលោជាតិសេដាសេន
 តិលាឈយ្យច្ចុយភេសន្តិធម្មតា ចដិក្ខុ ហសាយ

ចក្ខុវិស័យកម្ពុជា មហានិទ្ទេស

ទេវតាអន្ត របស់ភាសិតទេ ទេវតាអន្ត របស់ភាសិតទេ កថាអន្ត
 មិនហៅថា អ្នកដឹងខ្លួនអន្ត ក្នុងបទឈរឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុជាឱក្ខយ ចំណែក
 ឯភិក្ខុ ដឹងខ្លួនអន្តរបស់ភាសិតទេ ថា ទេវតាអន្តរបស់ភាសិតទេ ទេវតា
 អន្តរបស់ភាសិតទេ ព្រោះហេតុនោះ ទើបកថាអន្តហៅថា អ្នកដឹងខ្លួនអន្ត
 អ្នកដឹងខ្លួនមិ ដឹងខ្លួនអន្ត យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុអ្នកដឹងខ្លួន តើដូច
 ម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុជាឱក្ខយ ភិក្ខុក្នុងសាលានោះ ដឹងខ្លួនថា កោត្តកញ្ញ
 ជាអ្នកប្រកបដោយសព្វ ភិក្ខុ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា បដិកាលៈ
 គ្រឹមប៉ុណ្ណោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុជាឱក្ខយ មើលភិក្ខុ មិនដឹងខ្លួនថា កោត្តកញ្ញ
 ជាអ្នកប្រកបដោយសព្វ សីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា បដិកាលៈ
 គ្រឹមប៉ុណ្ណោះ កថាអន្ត មិនហៅថា អ្នកដឹងខ្លួន ក្នុងបទឈរឡើយ
 ម្ចាស់ភិក្ខុជាឱក្ខយ ចំណែកភាសិតភិក្ខុ អ្នកដឹងខ្លួនថា កោត្តកញ្ញ ជាអ្នក
 ប្រកបដោយសព្វ សីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា បដិកាលៈ គ្រឹមប៉ុណ្ណោះ
 ព្រោះហេតុនោះ ទើបកថាអន្តហៅថា អ្នកដឹងខ្លួន ភិក្ខុអ្នកដឹងមិ
 ដឹងអន្ត ដឹងខ្លួន យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុ អ្នកដឹងប្រមាណ តើដូច
 ម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុជាឱក្ខយ ភិក្ខុក្នុងសាលានោះ ដឹងប្រមាណក្នុងការ
 ទទួលខ្លួនចិវរ បំណុល រសទាន គំណាចប្បប្បយភេសន្តិធម្មតា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គការិកាយប្ប សត្តកថិតាន

ទោ ទេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ មគ្គំ ជាធម្មេ ចិវេបិណ្ណ-
 ចានសេដាសនតិណានប្បច្ចយកេសដ្ឋបរិក្ការកំ បដិ-
 ក្កហណាយ ន យិច មគ្គញ្ញតិ វុទ្ធម្ប យស្មា ច ទោ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ មគ្គំ ជាធាតុ ចិវេបិណ្ណចានសេដាសន-
 តិណានប្បច្ចយកេសដ្ឋបរិក្ការកំ បដិក្កហណាយ តស្មា
 មគ្គញ្ញតិ វុទ្ធតិ វតិ នឌ្ឍញ្ញ មគ្គញ្ញ មគ្គញ្ញ មគ្គញ្ញ ។
 កាលញ្ញ ច កាដំ ហោតិ ។ វតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាលំ
 ជាធាតុ អយំ កាលោ ឧទ្ទេសស្ស អយំ កាលោ
 បរិបុញ្ញាយ អយំ កាលោ យោគស្ស អយំ កាលោ
 បដិសណ្ឋាយាតិ ។ ទោ ទេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាលំ
 ជាធម្មេ អយំ កាលោ ឧទ្ទេសស្ស អយំ កាលោ
 បរិបុញ្ញាយ អយំ កាលោ យោគស្ស អយំ កាលោ
 បដិសណ្ឋាយាតិ ន យិច កាលញ្ញតិ វុទ្ធម្ប
 យស្មា ច ទោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាលំ ជាធាតុ
 អយំ កាលោ ឧទ្ទេសស្ស អយំ កាលោ
 បរិបុញ្ញាយ អយំ កាលោ យោគស្ស អយំ
 កាលោ បដិសណ្ឋាយាតិ តស្មា កាលញ្ញតិ វុទ្ធតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គការិកាយ សត្តកថិតាន

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ មិនដឹងប្រមាណ ក្នុងការទទួលចិវេបិណ្ណបាត
 សេនាសនៈ គំហទប្បច្ចយកេសដ្ឋបរិក្ការេ ភថភក មិនហៅថា
 អ្នកដឹងប្រមាណ ក្នុងបទនេះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែក
 ខាងភិក្ខុ ដឹងប្រមាណ ក្នុងការទទួល ចិវេ បិណ្ណបាត សេនាសនៈ
 គំហទប្បច្ចយកេសដ្ឋបរិក្ការេ ព្រោះហេតុនោះ ទើបភថភកហៅថា
 អ្នកដឹងប្រមាណ ភិក្ខុអ្នកដឹងធម៌ ដឹងអង្គ ដឹងទូន ដឹងប្រមាណ
 យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុអ្នកដឹងខ្លះកាល កេដ្ឋចាម្ពច ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុភវីសាសនានេះ ដឹងខ្លះកាលថា នេះជាពាលគួរ
 រៀនបាលី នេះជាពាលគួរសាកសួរ នេះជាពាលគួរប្រកប នេះជា
 ពាលគួរតូនសម្លំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ មិនដឹងខ្លះកាលថា
 នេះជាពាលគួររៀនបាលី នេះជាពាលគួរសាកសួរ នេះជាពាលគួរ
 ប្រកប នេះជាពាលគួរតូនសម្លំទេ ភថភកមិនហៅថា អ្នកដឹងកាល
 ក្នុងបទនេះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងភិក្ខុអ្នកដឹងខ្លះកាល
 ថា នេះជាពាលគួររៀនបាលី នេះជាពាលគួរសាកសួរ នេះជាពាលគួរ
 ប្រកប នេះជាពាលគួរតូនសម្លំ ព្រោះហេតុនោះ ទើបភថភកហៅថា

បណ្ណសកសង្កហំតោ មហានិទ្ទេ

ភតិ ធម្មញ្ញា អន្តញ្ញា អន្តញ្ញា មន្តញ្ញា កាលញ្ញា ។
 បរិសញ្ញា ធ កាថំ ហោតិ ។ ភព ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បរិសំ
 ជាបាតិ អយំ ទុក្ខយេបរិសា អយំ ព្រាហ្មណបរិសា
 អយំ តេជសបរិសា អយំ សមណបរិសា តត្ថ ឃំ
 ទុបសន្តិមិតតំ ឃំ ហិតតំ ឃំ កត្តតំ ឃំ ទិសិទិតតំ
 ឃំ កាសិវតតំ ឃំ តុណ្ណិកវិតតត្ថំ ។ នោ ទេ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ បរិសំ ជាទេយ្យ អយំ ទុក្ខយេបរិសា... ឃំ
 តុណ្ណិកវិតតត្ថំ ធ យេធ បរិសញ្ញតិ ទ្រុយ្យ យស្មា
 ធ នោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បរិសំ ជាបាតិ អយំ
 ទុក្ខយេបរិសា... ឃំ តុណ្ណិកវិតតត្ថំ តស្មា បរិសញ្ញតិ
 ទ្រុតិ ភតិ ធម្មញ្ញា អន្តញ្ញា អន្តញ្ញា មន្តញ្ញា កាលញ្ញា
 បរិសញ្ញា ។ បុគ្គលបរោបញ្ញា ធ កាថំ ហោតិ ។ ភព
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវេ ទ្វយេធ បុគ្គលា វិជិតា ហោតិ ទ្វេ
 បុគ្គលា វិគោ អរិយាធំ ទស្សនកាមោ វិគោ
 អរិយាធំ ធ ទស្សនកាមោ ។ ឃ្វាយំ បុគ្គលា អរិយាធំ
 ធ ទស្សនកាមោ ឃំ សោ ទេធ ទេធ^(១) កាមញ្ញោ ។

១ ភ. វ. កេ. ២១២ ។

បណ្ណសកសង្កហំតោ មហានិទ្ទេ

អ្នកដឹងខ្លះកាល ភិក្ខុអ្នកដឹងធម៌ ដឹងអត្ត ដឹងភ្នំ ដឹងប្រមាណ ដឹង
 កាលយ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុអ្នកដឹងបរិសុទ្ធ កើដូចម្តេច ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងបរិសុទ្ធហា ទេវតាខត្តិយ-
 បរិសុទ្ធ ទេវតាព្រាហ្មណបរិសុទ្ធ ទេវតាគោតិបរិសុទ្ធ ទេវតា
 សមណបរិសុទ្ធ អាណាសញ្ញា ក្នុងចូលទៅក្នុងយ៉ាងនេះ ក្នុងហោតិទេវតា
 ក្នុងទ្រុយ៉ាងនេះ ក្នុងអន្តិយយ៉ាងនេះ ក្នុងទិយាយយ៉ាងនេះ ក្នុងស្សៀម
 យ៉ាងនេះ ចំពោះបរិសុទ្ធជានីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ
 មិនដឹងបរិសុទ្ធហា ទេវតាខត្តិយបរិសុទ្ធ... ក្នុងស្សៀមយ៉ាងនេះ
 គង់គង់បិទៈហៅថា អ្នកដឹងបរិសុទ្ធ ក្នុងបទនេះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ចំណែកខាងភិក្ខុ ដឹងបរិសុទ្ធហា ទេវតាខត្តិយបរិសុទ្ធ... ក្នុង
 ស្សៀមយ៉ាងនេះ ត្រូវហេតុនោះ ទើបគង់គង់ហៅថា អ្នកដឹងបរិ-
 សុទ្ធ ភិក្ខុអ្នកដឹងធម៌ ដឹងអត្ត ដឹងភ្នំ ដឹងប្រមាណ ដឹងកាល ដឹង
 បរិសុទ្ធ យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុ ដឹងបុគ្គលដែលគួរគាប់ កើដូចម្តេច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងដឹងច្បាស់ខ្លះបុគ្គលគឺ
 ពួក ឯបុគ្គលវិវត្តគឺ មួយពួក ជាអ្នកចង់ចូលប្រទះពួកគ្រោះអរិយៈ មួយ
 ពួក មិនចង់ចូលប្រទះពួកគ្រោះអរិយៈ ។ បុគ្គលណា មិនចង់ចូលប្រទះពួក
 គ្រោះអរិយៈ បុគ្គលនោះ គេហឫកិរិវៀល ដោយហេតុនោះ យ៉ាងនេះ។

យាយំ បុគ្គលោ អភិបាធំ ធម្មស្រួតតោ ឃិវំ សោ
 តេន តេន ចាសំសោ ។ ទ្វេ បុគ្គលា អភិបាធំ
 ធម្មស្រួតតោ ឃិវោ សទ្ធច្នំ សោគុតោ ឃិវោ
 សទ្ធច្នំ ធម្ម សោគុតោ ។ យាយំ បុគ្គលោ សទ្ធច្នំ
 ធម្ម សោគុតោ ឃិវំ សោ តេន តេន ការយ្ហោ ។
 យាយំ បុគ្គលោ សទ្ធច្នំ សោគុតោ ឃិវំ សោ
 តេន តេន ចាសំសោ ។ ទ្វេ បុគ្គលា សទ្ធច្នំ
 សោគុតោ ឃិវោ ឱហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ
 ឃិវោ អចេហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ ។ យាយំ
 បុគ្គលោ អចេហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ ឃិវំ សោ
 តេន តេន ការយ្ហោ ។ យាយំ បុគ្គលោ ឱហិតសោតោ
 ធម្មំ សុណាតិ ឃិវំ សោ តេន តេន ចាសំសោ ។
 ទ្វេ បុគ្គលា ឱហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ ឃិវោ
 សុត្វា ធម្មំ ធារតិ ឃិវោ សុត្វា ធម្មំ ធម្ម
 ធារតិ ។ យាយំ បុគ្គលោ សុត្វា ធម្មំ ធម្ម ធារតិ
 ឃិវំ សោ តេន តេន ការយ្ហោ ។ យាយំ បុគ្គលោ
 សុត្វា ធម្មំ ធារតិ ឃិវំ សោ តេន តេន ចាសំសោ ។

បុគ្គលោ ចន័ត្តប្រទេត្តក្រាអិយេ បុគ្គលោ គេតប្បិសរសីរ
 ដោយហេតុនោ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលោ ចន័ត្តប្រទេត្តក្រា
 អិយេតិ មួយត្នក ចន័ត្តប្រទេត្តក្រា មិនចន័ត្តប្រទេត្ត
 សទ្ធច្នំ ។ បុគ្គលោ មិនចន័ត្តប្រទេត្តក្រា បុគ្គលោ គេតប្បិកិ
 ដោយហេតុនោ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលោ ចន័ត្តប្រទេត្តក្រា
 បុគ្គលោ គេតប្បិសរសីរ ដោយហេតុនោ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គល
 តិក្ខោ ចន័ត្តប្រទេត្តក្រា គឺបុគ្គលមួយត្នក មានគ្រឿង ផ្សេង
 ស្តាប់ខ្លះមិ បុគ្គលមួយត្នក មានគ្រឿង មិនផ្សេងស្តាប់ខ្លះមិ ។
 បុគ្គលោ មានគ្រឿង មិនផ្សេងស្តាប់ខ្លះមិ បុគ្គលោ គេតប្បិ
 កិដោយ ដោយហេតុនោ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលោ មាន
 គ្រឿង ផ្សេងស្តាប់ខ្លះមិ បុគ្គលោ គេតប្បិសរសីរ ដោយហេតុ
 នោ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលោ មានគ្រឿង ផ្សេងស្តាប់ខ្លះមិ គឺ
 មួយត្នក ស្តាប់ហើយចាំទុកខ្លះមិ មួយត្នក ស្តាប់ហើយមិនចាំទុកខ្លះ
 មិ ។ បុគ្គលោ ស្តាប់ហើយ មិនចាំទុកខ្លះមិ បុគ្គលោ គេតប្បិកិ
 ដោយ ដោយហេតុនោ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលោ ស្តាប់ហើយចាំ
 ទុកខ្លះមិ បុគ្គលោ គេតប្បិសរសីរ ដោយហេតុនោ ។ យ៉ាងនេះ ។

ទ្វេ បុគ្គលា សុត្តា ធម្មំ ជាបន្តិ ឯកោ ធនាធំ
 ធម្មាធំ អត្ថំ ឧបហិក្ខតំ ឯកោ ធនាធំ ធម្មាធំ
 អត្ថំ ធន ឧបហិក្ខតំ ។ យ្វាយំ បុគ្គលោ ធនាធំ
 ធម្មាធំ អត្ថំ ធន ឧបហិក្ខតំ ឯវំ សោ គេន គេន
 ការយោ ។ យ្វាយំ បុគ្គលោ ធនាធំ ធម្មាធំ អត្ថំ
 ឧបហិក្ខតំ ឯវំ សោ គេន គេន ចាសំសោ ។ ធន
 បុគ្គលោ ធនាធំ ធម្មាធំ អត្ថំ ឧបហិក្ខតំ ឯកោ
 អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មាទុធម្មប្បដិបត្តោ ឯកោ
 ធន អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មាទុធម្មប្បដិបត្តោ ។
 យ្វាយំ បុគ្គលោ ធន អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ
 ធម្មាទុធម្មប្បដិបត្តោ ឯវំ សោ គេន គេន ការយោ ។
 យ្វាយំ បុគ្គលោ អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មាទុ-
 ធម្មប្បដិបត្តោ ឯវំ សោ គេន គេន ចាសំសោ ។
 ទ្វេ បុគ្គលា អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មាទុធម្មប្បដិ-
 បត្តោ ឯកោ អត្ថហិតាយ បដិបត្តោ ចោ បរហិតាយ

បុគ្គលភិក្ខុក ស្តាប់ហើយចាំទុកខ្លួនធម៌គឺ មួយពួក ពិចារណាខ្លះអង្គខ្លះ
 ធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយ មួយពួក មិនពិចារណាខ្លះអង្គខ្លះ
 ធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយ? ។ បុគ្គលណា មិនពិចារណា
 ខ្លះអង្គខ្លះធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយ បុគ្គលនោះ គេហឃើញ
 ជឿល ដោយហេតុនោះៗ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា ពិចារណាខ្លះអង្គ
 ខ្លះធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយ បុគ្គលនោះ គេហឃើញសរសើរ
 ដោយហេតុនោះៗ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលភិក្ខុក ពិចារណា ខ្លះអង្គខ្លះ
 ធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយ គឺមួយពួក ដឹងច្បាស់ខ្លះអង្គ ដឹង
 ច្បាស់ខ្លះធម៌ ហើយប្រតិបត្តិធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ មួយពួក ដឹងច្បាស់
 ខ្លះអង្គ ដឹងច្បាស់ខ្លះធម៌ ហើយមិនប្រតិបត្តិធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ ។
 បុគ្គលណា ដឹងច្បាស់ខ្លះអង្គ ដឹងច្បាស់ខ្លះធម៌ ហើយមិនប្រតិបត្តិ
 ធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ បុគ្គលនោះ គេហឃើញជឿល ដោយហេតុនោះៗ
 យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា ដឹងច្បាស់ខ្លះអង្គ ដឹងច្បាស់ខ្លះធម៌ ហើយ
 ប្រតិបត្តិធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ បុគ្គលនោះ គេហឃើញសរសើរ ដោយ
 ហេតុនោះៗ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលភិក្ខុក ដឹងច្បាស់ខ្លះអង្គ ដឹង
 ច្បាស់ខ្លះធម៌ ហើយប្រតិបត្តិធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ គឺមួយពួក
 ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន មិនប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃ

សុត្តនិបិដក អង្គនិទានយស្ស សុត្តនិទាន

ឯកោ អន្តរាគមន៍ ច បដិបទ្ធោ បរាហិតាយ ច ។
 ឃ្វាយ មុត្តលោ អន្តរាគមន៍ បដិបទ្ធោ ទោ
 បរាហិតាយ ឃវំ សោ ទេន ទេន សារយ្ហោ ។
 ឃ្វាយ មុត្តលោ អន្តរាគមន៍ ច បដិបទ្ធោ
 បរាហិតាយ ច ឃវំ សោ ទេន ទេន ចាសំសោ ។
 ឃវំ ទោ កិច្ចាវ កិច្ចាវោ ទ្វិយេន មុត្តលោ
 វិធិតា ហោតិ ។ ឃវំ ទោ កិច្ចាវ កិច្ចា
 មុត្តលោ បរាហិតាយ ហោតិ ។ ឃវេហិ ទោ កិច្ចាវ
 សន្តហំ ធម្មេហិ សមញ្ញតោ កិច្ចា អាហុទេយ្យោ
 ហោតិ ។ បេ ។ អនុត្តំ មុត្តាភ្នេត្តំ លោកស្សតិ ។

[២៦] យស្សី កិច្ចាវ សមយេ ទេវាធំ តាវត្តិសាធំ
 ចារិច្ចត្តតោ តោវិលាហេ បណ្ឌុបលាសោ ហោតិ
 អន្តមទា កិច្ចាវ ទេវា តាវត្តិសា តស្សី សមយេ
 ហោតិ បណ្ឌុបលាសោ ចារិច្ចត្តតោ តោវិលាហេ
 ច ចំវស្សុវនាមិ សន្តបលាសេ(១) កវិស្សតិ ។
 យស្សី កិច្ចាវ សមយេ ទេវាធំ តាវត្តិសាធំ
 ចារិច្ចត្តតោ តោវិលាហេ សន្តបលាសោ ហោតិ

១. ឃ. បណ្ឌុបលាសោ ។ ឃឃ បរាហិតាយ ។

សុត្តនិបិដក អង្គនិទានយស្ស សុត្តនិទាន

មួយភ្លែត ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនផង ដើម្បីប្រយោជន៍បុគ្គលផ្សេង
 ផង ។ បុគ្គលណា ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន មិនប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍បុគ្គលផ្សេង បុគ្គលនោះ គេហ្សឺតិចៀល ដោយហេតុនោះ ។
 យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនផង ដើម្បី
 ប្រយោជន៍បុគ្គលផ្សេងផង បុគ្គលនោះ គេហ្សឺសរសើរ ដោយ
 ហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងឡាយ ភិក្ខុដ៏ធូលី
 បុគ្គលភិក្ខុ យ៉ាងនេះផង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងឡាយ ភិក្ខុដ៏ធូលី
 បុគ្គលដែលគួរគាប់ យ៉ាងនេះផង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប
 ដោយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ជាអ្នកគួរទទួលបានប្រដាប់ ដែលគេទាំងអស់
 មូល ។ ២ ។ ជាបុត្រភ្នែកដ៏ប្រសើរ របស់សព្វលោក ។

[២៦] ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងឡាយ សម័យណា ដើមល្អសម្តី
 ជាបុត្រភ្នែកដ៏ប្រសើរ របស់ពួកទេវតាដ៏ធំ មានស្វិតចម្រុះហើយ
 ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាដ៏ធំ ក៏មាន
 ចិត្តត្រេកអរ រីករាយនោះ ដើមល្អសម្តី ជាបុត្រភ្នែកដ៏ប្រសើរ
 មានស្វិតចម្រុះហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុនជាទីមានស្វិត ៧ ក្នុង
 កាលរីករាយនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុវាំងឡាយ សម័យណា ដើមល្អសម្តី
 ដ៏ប្រសើរ ជាបុត្រភ្នែកដ៏ប្រសើរ របស់ពួកទេវតាដ៏ធំ មានស្វិត ៧

អត្តមនា កិក្ខុវេ ទេវា តាវត្តិសា ឆស្មី សមយេ ហោន្តិ
 សត្តបលាសោនាមិ ចារិច្ចត្តកោ តោវិលារោ ឧ
 ចិរស្មេវុទាមិ ទារកជាតោ កវិស្សត្តិ ។ យស្មី
 កិក្ខុវេ សមយេ ទេវាមំ តាវត្តិសាមំ ចារិច្ចត្តកោ
 តោវិលារោ ទារកជាតោ ហោតិ អត្តមនា
 កិក្ខុវេ ទេវា តាវត្តិសា ឆស្មី សមយេ ហោន្តិ
 ទារកជាតោនាមិ ចារិច្ចត្តកោ តោវិលារោ ឧ
 ចិរស្មេវុទាមិ ទារកជាតោ កវិស្សត្តិ ។ យស្មី
 កិក្ខុវេ សមយេ ទេវាមំ តាវត្តិសាមំ ចារិច្ចត្តកោ
 តោវិលារោ ទារកជាតោ ហោតិ អត្តមនា កិក្ខុវេ
 ទេវា តាវត្តិសា ឆស្មី សមយេ ហោន្តិ ទារកជាតោ-
 នាមិ ចារិច្ចត្តកោ តោវិលារោ ឧ ចិរស្មេវុទាមិ
 កុមុលកជាតោ កវិស្សត្តិ ។ យស្មី កិក្ខុវេ
 សមយេ ទេវាមំ តាវត្តិសាមំ ចារិច្ចត្តកោ តោវិលារោ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាជាប់ភារក្ខិញ្ច ក៏មានចិត្ត
 ត្រេកអរថា ឥឡូវនេះ ដើមរលូសម្ពុទ្ធ ជាបារិច្ចត្តក្រៀម របស់ពួក
 ទេវតាជាប់ភារក្ខិញ្ច មានស្លឹក ៧ ហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុនជា
 នឹងមានកញ្ចុំនៃស្លឹកនឹងផ្កា ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សម័យណា ដើមរលូសម្ពុទ្ធ ជាបារិច្ចត្តក្រៀម របស់ពួក
 ទេវតាជាប់ភារក្ខិញ្ច ជាឈើមានកញ្ចុំនៃស្លឹកនឹងផ្កា ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាជាប់ភារក្ខិញ្ច ក៏មានចិត្តត្រេកអរ
 ថា ឥឡូវនេះ ដើមរលូសម្ពុទ្ធ ជាបារិច្ចត្តក្រៀម មានកញ្ចុំនៃស្លឹកនឹង
 ផ្កាកើតហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុនជា នឹងមានកញ្ចុំនៃស្លឹកនឹងផ្កា កាំង
 ឡើងផ្សេងៗ គ្នា ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យ
 ណា ដើមរលូសម្ពុទ្ធ ជាបារិច្ចត្តក្រៀម របស់ពួកទេវតាជាប់ភារក្ខិញ្ច
 ជាឈើមានកញ្ចុំនៃស្លឹកនឹងផ្កា កាំងឡើងផ្សេងៗ គ្នា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាជាប់ភារក្ខិញ្ច មានចិត្តត្រេកអរថា
 ឥឡូវនេះ ដើមរលូសម្ពុទ្ធ ជាបារិច្ចត្តក្រៀម មានកញ្ចុំនៃស្លឹកនឹងផ្កា
 កាំងឡើងផ្សេងៗ គ្នា កើតហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុនជា នឹងមានកញ្ចុំ
 កើតឡើង ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យ
 ណា ដើមរលូសម្ពុទ្ធ ជាបារិច្ចត្តក្រៀម របស់ពួកទេវតាជាប់ភារក្ខិញ្ច

ក្បាលទុយនកជាតោ ហោតិ អត្តមនា កិក្ខុវេ ទេវា
 ការក្តីសា ឥស្សី សមយេ ហោតិ កុខុមនកជាតោនាមិ
 ចារិច្ចត្តកោ កោវិលារោ ទ ចិរស្សវនាមិ កោតាសត្ត-
 ជាតោ កវិស្សតិ ។ យស្សី កិក្ខុវេ សមយេ ទេវា
 ការក្តីសា ចារិច្ចត្តកោ កោវិលារោ កោតាសត្ត-
 ជាតោ ហោតិ អត្តមនា កិក្ខុវេ ទេវា ការក្តីសា ឥស្សី
 សមយេ ហោតិ កោតាសត្តជាតោនាមិ ចារិច្ចត្តកោ
 កោវិលារោ ទ ចិរស្សវនាមិ សត្វដាលិដុល្លោ
 កវិស្សតិ ។ យស្សី កិក្ខុវេ សមយេ ទេវា
 ការក្តីសា ចារិច្ចត្តកោ កោវិលារោ សត្វដាលិដុល្លោ
 ហោតិ អត្តមនា កិក្ខុវេ ទេវា ការក្តីសា
 ចារិច្ចត្តកស្ស កោវិលារស្ស ម្យលេ ធិត្វេ ទត្តារោ
 មាសេ បញ្ចហិ កាមតុណហិ សមប្បតា
 សមន្តិក្ខតា បរិចារេន្តិ ។ សត្វដាលិដុល្លស្ស
 ទោ បទ កិក្ខុវេ ចារិច្ចត្តកស្ស កោវិលារស្ស
 សមម្ហា បញ្ញាសយោដនាមិ អាគាយេ ដុដំ ហោតិ

ជាឈឺមានផ្កាគ្រវី កើតឡើង ម្នាលភិក្ខុបំណងឡាយ សម័យនោះ ពួក
 ទេវតាជាដំណាច់ក្តី ក៏មានចិត្តក្រែកអរោ ឥឡូវនេះ ដើមរលូសដុន
 ជាបារិច្ចក្តក្រឹក្ស មានផ្កាគ្រវី កើតឡើងហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុនជា
 នឹងមានផ្កាបែកដាច់ចោល ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុបំណងឡាយ
 សម័យណា ដើមរលូសដុន ជាបារិច្ចក្តក្រឹក្ស របស់ពួកទេវតា
 ជាដំណាច់ក្តី ជាឈឺមានផ្កាបែកដាច់ចោល កើតឡើង ម្នាលភិក្ខុបំណង
 ឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាជាដំណាច់ក្តី ក៏មានចិត្តក្រែកអរោ
 ឥឡូវនេះ ដើមរលូសដុន ជាបារិច្ចក្តក្រឹក្ស មានផ្កាបែកដាច់ចោល
 កើតហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុនជានឹងមានផ្កាភិក្ខុសស្តាយ ដោយអាការ
 បំណង ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុបំណងឡាយ សម័យណា ដើម
 រលូសដុន ជាបារិច្ចក្តក្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាដំណាច់ក្តី ជាឈឺមាន
 ផ្កាភិក្ខុសស្តាយ ដោយអាការបំណង ម្នាលភិក្ខុបំណងឡាយ សម័យ
 នោះ ពួកទេវតាជាដំណាច់ក្តី ក៏មានចិត្តក្រែកអរោ ផ្អែកស្តប់ស្តប់
 បរិច្ចហិ ឲ្យគេហម្រើដោយតាមគុណបំណង ៨ ជាវិញ អស់ ២ ទៃ
 រឿបគល់រលូសដុន ជាបារិច្ចក្តក្រឹក្ស ។ ម្នាលភិក្ខុបំណងឡាយ
 ដើមរលូសដុន ជាបារិច្ចក្តក្រឹក្ស មានផ្កាភិក្ខុសស្តាយ ដោយ
 អាការបំណង មានតម្លៃឡាយចេញ ១៧ យោជនី ដោយផ្សំវិញ

បញ្ហាសកស្ត្រព័ត៌មាន មហាវេទ

អនុវត្ត យោជន៍សត្វ គម្រោង គន្លង អយមាទុកាករ
 ចារិយ្យក្នុងស្រុក គោរវលាភ័យ ។ ឯវិទ្យា ចោ ក៏ត្រូវ
 យស្មី សមរយ អរិយស្ប្រវតោ អភារស្មា អនករិយ
 បព្វជ្ជាយ ចេតេតិ បណ្ឌបលាសោ ក៏ត្រូវ អរិយ-
 ស្ប្រវតោ គន្លី សមរយ ហោតិ ទេវាឯ ភាវត្តិសាឯ
 ចារិយ្យក្នុងស្រុក គោរវលាភ័យ ។ យស្មី ក៏ត្រូវ សមរយ
 អរិយស្ប្រវតោ គេសមស្សុំ ឱបារវត្តា គោសាយាឯ
 វត្តាឯ អប្បាទេត្តា អភារស្មា អនករិយ បព្វជ្ជតោ ហោតិ
 សក្កបលាសោ ក៏ត្រូវ អរិយស្ប្រវតោ គន្លី សមរយ
 ហោតិ ទេវាឯ ភាវត្តិសាឯ ចារិយ្យក្នុងស្រុក គោរវលាភ័យ ។
 យស្មី ក៏ត្រូវ សមរយ អរិយស្ប្រវតោ អិច្ឆោ
 កាមេហា ។ បេ ។ បេ ។ បេ ។ យាឯ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ
 ជាលកជាតោ ក៏ត្រូវ អរិយស្ប្រវតោ គន្លី សមរយ
 ហោតិ ទេវាឯ ភាវត្តិសាឯ ចារិយ្យក្នុងស្រុក គោរវលាភ័យ ។
 យស្មី ក៏ត្រូវ សមរយ អរិយស្ប្រវតោ វិតត្តិវិចារាឯ
 រូបសមា ។ បេ ។ ឧតិយ យាឯ ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ
 ទារតាជាតោ ក៏ត្រូវ អរិយស្ប្រវតោ គន្លី សមរយ
 ហោតិ ទេវាឯ ភាវត្តិសាឯ ចារិយ្យក្នុងស្រុក គោរវលាភ័យ ។

បញ្ហាសកស្ត្រព័ត៌មាន មហាវេទ

ក្នុងឧបាយាទេ បណ្តាយខ្យល់ ១០០ យោជន៍ ទេវតាកុក្ខតាខ
 ដើមរូសដុំ ជាប្រាំបួនក្រិក្ស ។ ម្នាលក៏កុំបំភ្លេចយ សម័យ
 ណា អរិយសាវកតិ ដើម្បីចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួស
 ម្នាលក៏កុំបំភ្លេចយ សម័យនោះ អរិយសាវក ដូចជាដើមរូសដុំ
 ជាប្រាំបួនក្រិក្ស របស់ពួកទេវតាជាទំភាវិតិក្ស ដែលមានស្លឹក
 ហើយ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលក៏កុំបំភ្លេចយ សម័យណា អរិយ-
 សាវក គោរសក៏ទំពុកមាត់ ស្បៀកដណ្តប់សំរាប់សាយៈ ហើយ
 ចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្នួស ម្នាលក៏កុំបំភ្លេចយ សម័យនោះ
 អរិយសាវក ដូចជាដើមរូសដុំ ជាប្រាំបួនក្រិក្ស របស់ពួកទេវតា
 ជាទំភាវិតិក្ស ដែលមានស្លឹក ។ ម្នាលក៏កុំបំភ្លេចយ សម័យណា
 អរិយសាវក ស្តាប់ស្តាប់ចាកតាមបំភ្លេចយ ។ បេ ។ ចូលកាន់បេដដ្ឋាន
 ម្នាលក៏កុំបំភ្លេចយ សម័យនោះ អរិយសាវក ដូចជាដើមរូសដុំ ជា
 ប្រាំបួនក្រិក្ស របស់ពួកទេវតាជាទំភាវិតិក្ស ដែលមានកញ្ចុំស្លឹកទំពុក
 ផ្កា ។ ម្នាលក៏កុំបំភ្លេចយ សម័យណា អរិយសាវក គ្រោងម្រប់ខ្ញុំ
 វិក្កុះទំពុកចោរ ។ បេ ។ ចូលកាន់ទុកិយដ្ឋាន ម្នាលក៏កុំបំភ្លេចយ
 សម័យនោះ អរិយសាវក ដូចជាដើមរូសដុំ ជាប្រាំបួនក្រិក្សរបស់
 ពួកទេវតាជាទំភាវិតិក្ស ដែលមានស្លឹកទំពុក កាន់ខ្សែក្រវី ។ គ្នា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយស្ស សុត្តនិទាយ

យស្មី កិត្តុវេ សមយេ អរិយស្សវគោ ចិត្តិយោ ច
 វិហរតិ ។ មេ ។ តតិយំ ឈានំ ទុបសម្មជ្ជំ
 វិហរតិ កុមុទុណតជាតោ កិត្តុវេ អរិយស្សវគោ
 តស្មី សមយេ ហោតិ ទេវាធំ តាវត្តិសានំ
 ចារិច្ចត្តកោ កោវិណោ ។ យស្មី កិត្តុវេ
 សមយេ អរិយស្សវគោ កុមុទុណ ច មហាថា
 ។ មេ ។ ចកុត្តំ ឈានំ ទុបសម្មជ្ជំ វិហរតិ
 កោ កាសតជាតោ កិត្តុវេ អរិយស្សវគោ តស្មី
 សមយេ ហោតិ ទេវាធំ តាវត្តិសានំ ចារិច្ចត្តកោ
 កោវិណោ ។ យស្មី កិត្តុវេ សមយេ អរិយស្សវគោ
 អាសវាធំ ។ មេ ។ សច្ចិកត្តា ទុបសម្មជ្ជំ
 វិហរតិ សព្វដានិដុល្លោ កិត្តុវេ អរិយស្សវគោ តស្មី
 សមយេ ហោតិ ទេវាធំ តាវត្តិសានំ ចារិច្ចត្តកោ
 កោវិណោ ។ តស្មី កិត្តុវេ សមយេ កុម្មា ទេវា
 សទ្ធមុទុស្សវេន្តំ ឯសោ សត្តញ្ញោ អាយស្ស
 សត្តញ្ញមស្ស អាយស្សតោ សន្និវហារិកោ^(១) អមុកម្មា
 តាមា វា និកមា វា អការស្ស អនតារិយំ បព្វដិកោ

១ ឧ.ប. សវិហារី ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិទាយ សុត្តនិទាយ

ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ សម័យណា អរិយសាវក ព្រោះឡើយណាយ
 ហតិវិភិវឌ្ឍ ។ មេ ។ ចូលកាន់គុក្ខវដ្តន ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ
 សម័យនោះ អរិយសាវក ដូចជាដើមរលូសដុំធំ ជាបារិច្ចត្តកត្រីក្ស
 របស់ពួកទេវតាជាធំកាត្តិវដ្ត ដែលមានផ្កាត្រពុំកើតហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 វាំងឡាយ សម័យណា អរិយសាវក ព្រោះលះបង់ផ្លូវសុខផង ។ មេ ។
 ចូលកាន់ចក្ខុវដ្តន ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ សម័យនោះ អរិយសាវក
 ដូចជាដើមរលូសដុំធំ ជាបារិច្ចត្តកត្រីក្ស របស់ពួកទេវតាជាធំកាត្តិវដ្ត
 ដែលមានផ្កាចែកជាពាក់បាប កើតហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ
 សម័យណា អរិយសាវក ធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ ។ មេ ។ ព្រោះអស់
 តាមាវៈវាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ សម័យនោះ អរិយសាវក
 ដូចជាដើមរលូសដុំធំ ជាបារិច្ចត្តកត្រីក្ស របស់ពួកទេវតាជាធំ
 កាត្តិវដ្ត ដែលមានផ្កាវិកស្សសស្តាយ ដោយភកាវាំងឡាយ ។
 ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ សម័យនោះ កុម្មុទេវតាវាំងឡាយ កំញុំក
 សំរៀងឱ្យលាន់ច្បឿងថា អរិយសាវក ដ៏មានអាយុ ឈ្មោះនេះ
 ជាសន្ធិវិហារិករបស់លោក ដ៏មានអាយុ ឈ្មោះនេះ ចេញចាកផ្លូវ
 ដែលកាន់ខ្មៅក្នុងស្រុក ឬ និកម្មណោះ ហើយចូលមកកាន់ផ្លូវ

អាសវាធំ ខយា ។ បេ ។ សច្ច័តត្វា ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតីតិ ។ កុញ្ញធំ ទេវាធំ សច្ច័ សុត្វា ចាតុម្មហា -
 ពជីកា ទេវា... តាវត្តិសា ទេវា... យាមា ទេវា...
 តុសិកា ទេវា... ធិម្មាធាតី ទេវា... បាធិម្មតវសវត្តិ
 ទេវា... ព្រហ្មតាយិកា ទេវា សម្មមនុស្សវេទ្តិ ឯសោ
 ឥត្តញ្ញាមោ អាយស្មា ឥត្តញ្ញមស្ស អាយស្មតោ
 សន្និវិហារិកោ អមុតត្តា តាមា វា ធិតមា វា
 អការស្មា អនតាយិ បព្វជីតោ អាសវាធំ ខយា ។ បេ ។
 សច្ច័តត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហារតីតិ ។ ឥតិហ តេជ
 ខណោ តេជ មុហុត្តេជ យាវ ព្រហ្មណោកា សន្នោ
 វេត្តក្កច្ឆតិ អយេមាធុកាវេ ទីណាសវស្ស កិក្កុយោតិ ។

(២៧) អថទោ អាយស្មតោ សាវិបុត្តស្ស រហោតតស្ស
 បជិសន្តិទស្ស ឯវិ ចេតសោបរិវតត្តោ ឧទចាធិ
 កិក្កុ ទោ កិក្កុ សន្តត្វា តុតត្វា ឧបជស្សយ
 វិហារត្តោ អតុសវាវ បជិហោយ្យ តុសវាវ កាវេយ្យតិ ។
 អថទោ អាយស្មតោ សាវិបុត្តស្ស ឯតទហោសិ សត្វាវ
 ទោ កិក្កុ សន្តត្វា តុតត្វា ឧបជស្សយ វិហារត្តោ

បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ បេ ។ ព្រោះអស់វេសវៈ វាឥវ្យាយ ។
 ពួកវេវតាជាខ្លាចក្នុងហារជីកៈ ពួកសំរោងវិទក្នុងវេវតាឥវ្យាយ...
 ពួកវេវតាជាខ្លាចក្នុង... ពួកវេវតាជាខ្លាចយាមៈ... ពួកវេវតា ជាខ្លា
 កុសិក... ពួកវេវតាជាខ្លាចម្នាតេ... ពួកវេវតាជាខ្លាចម្នាតេ...
 វសវត្តិ... ពួកវេវតាជាខ្លាចព្រហ្មតាយិកៈ ញាតិសំរោងឲ្យលាវចុះឡើង
 ថា អរិយសាវិត ជីមានអយុ ឈ្មោះនេះ ជាសច្ច័វិហារិកបេសំលោក
 ជីមានអយុ ឈ្មោះនេះ ចេញចាកជុះ វេសវាវិទក្នុងស្រុក ឬ
 ខិតបង្កើនការ ហើយចូលមកតាន់ផ្លូវ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ បេ ។
 ព្រោះអស់វេសវៈ វាឥវ្យាយ ។ ព្រោះហេតុនោះ សំរោងកិក្កុឡាយ
 ឡើងទៅ ដល់ដល់ព្រហ្មលោក ក្នុងនោះនោះ មួយវិញចេញចាក
 នេះជាអនុភាពរបស់កិក្កុ ជាព្រះទីណាស្រា ។

(២៧) គ្រានោះ ព្រះសាវិបុត្តជីមានអយុ ទៅក្នុងទីស្នាក់ ពួក
 សម្លុំ ក៏មានចិត្តត្រង់ត្រង់ កើតឡើងយ៉ាងនេះថា កិក្កុកាលធ្វើសក្ការៈ
 គោរព កាស្រ័យអ្វីហ្ន៎ ទើបលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសល
 បាន ។ សំដៅនោះ ព្រះសាវិបុត្តជីមានអយុ មានសច្ច័
 ព្រិះរិះដូច្នោះថា កិក្កុកាលធ្វើសក្ការៈ គោរព កាស្រ័យព្រះសាស្តា

អកុសលវិ បដិហេយ្យ កុសលវិ ភាវេយ្យ ធម្មំ ទោ...
 សង្ឃំ ទោ... សិទ្ធីនំ ទោ... សមាធិំ ទោ...
 អប្បមាធិំ ទោ... បដិសន្ធាវំ ទោ កិក្កុ កុស្តុត្វា
 កុស្តុត្វា ឧបដិស្សាយ វិហារត្តា អកុសលវិ បដិហេយ្យ
 កុសលវិ ភាវេយ្យតិ ។ អថទោ អាយស្មតោ សាវិបុត្តស្ស
 ឯកទយោសិ ឥមេ ទោ មេ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិ-
 យោទានា យទ្ធិបាហំ ឥមេ ធម្មេ កត្វា^(១) កតវតោ
 អារោជេយ្យំ ឯវំ មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា ទេវ ករិស្សន្តិ
 បរិសុទ្ធសន្តិកតោ ច ។ សេយ្យថាបិ ទាម មុវិសោ
 សុវណ្ណចិទ្ធីនំ អនិច្ឆេយ្យ បរិសុទ្ធិំ បរិយោទាតំ កស្ស
 ឯវមស្ស អយំ ទោ មេ សុវណ្ណចិទ្ធីនោ បរិសុទ្ធា បរិយោ-
 ទានោ យទ្ធិបាហំ ឥមេ សុវណ្ណចិទ្ធីនំ កត្វា^(២) កត្តានំ
 ទស្សេយ្យំ ឯវំ មេ អយំ សុវណ្ណចិទ្ធីនោ សកត្តាភោ
 បរិសុទ្ធា ទេវ ករិស្សតិ បរិសុទ្ធសន្តិកតោ បាតិ ។
 ឯវមេ មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោទានា
 យទ្ធិបាហំ ឥមេ ធម្មេ កត្វា កតវតោ អារោជេយ្យំ

១ - ២ វ. ធម្មបទ ។

វេបលរបដិទ្ធិអកុសល ចំរើនទ្វេកុសលបាន កិក្កុសាលធ្វើសក្ការៈ
 គោរព ពាស្រ័យព្រះធម៌ ... ព្រះសង្ឃ ... សិក្ខា ... សមាធិ ...
 អប្បមាធិ ... បដិសន្ធាវៈ វេបលរបដិទ្ធិអកុសល ចំរើនទ្វេ
 កុសលបាន ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាវិបុត្តដ៏មានអាយុ មាន
 សេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ធម៌ព័ន្ធក្រិះ របស់អាក្ខាអញនេះ ដ៏បរិសុទ្ធ
 ផ្លូវផង បើដូច្នោះ មានវិភាគអញ យកធម៌ព័ន្ធនេះ ទៅក្រាបបង្គំ
 ទូល ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលបើយ៉ាងនេះ ធម៌ព័ន្ធក្រិះ
 របស់អញនេះ នឹងជាធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធផង ជាធម៌ដែលបង្កើតភាគវិភាគ
 ដ៏បរិសុទ្ធត្រឡោក យ៉ាងនេះផង ។ ដូចជាបុរស បានមាសត្នោត
 បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បុរសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាង នេះថា មាសត្នោត
 របស់អាក្ខាអញនេះ ដ៏បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បើដូច្នោះ មានវិភាគអញ យក
 មាសត្នោតនេះ ទៅបង្ហាញ ដល់ពួកជាន់មាស កាលបើយ៉ាងនេះ មាស
 ត្នោតរបស់អញនេះ ពុំនឹងទៅក្នុងវត្រឡោកជាន់មាស នឹងជាមាសដ៏បរិសុទ្ធ
 ផង ជាមាសដែលជាន់ភាគវិភាគ ដ៏បរិសុទ្ធត្រឡោកផង យ៉ាងណាមិញ ។
 ធម៌ព័ន្ធក្រិះ របស់អាក្ខាអញនេះ បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បើដូច្នោះ មានវិភាគ
 អញ យកធម៌ព័ន្ធនេះ ទៅក្រាបបង្គំទូលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ

បណ្ណាល័យព្រះវិហារ មហានិព្វេ

ឯវំ មេ សមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា ចេវ ករិស្សន្តិ
 បរិសុទ្ធសន្តិភក ចាតិ ។ អថទោ អាយស្មា
 សារីមុត្តោ សាយញ្ញាសមយំ បដិសន្ធិនា វុដ្ឋិតោ
 យេន កកក តេទុបសន្តិមិ ទុបសន្តិមិត្វា កកកវុដ្ឋ
 អភិវាទេត្វា ឯតមន្តំ ធីសិទិ ។ ឯតមន្តំ ធីសិទ្ធោ ទោ
 អាយស្មា សារីមុត្តោ កកកវុដ្ឋំ ឯតទរោច វេន បញ្ចុំ
 កន្តេ រហោតតស្ស បដិសន្ធិនស្ស ឯវំ ចេនសោ
 យរិកត្តោ ទុទតាទិ តិម្ពុ ទោ ភិក្ខុ សន្តត្វា
 កុកត្វា ទុបដិសន្ធិយ វិហារញ្ញា អតុសនំ បដិហោយ្យ
 តុសនំ កាវេយ្យតិ ។ តស្ស បញ្ចុំ កន្តេ ឯតទរោចសិ
 សន្ធាវំ ទោ ភិក្ខុ សន្តត្វា កុកត្វា ទុបដិសន្ធិយ
 វិហារញ្ញា អតុសនំ បដិហោយ្យ តុសនំ កាវេយ្យ
 ធម្មំ ទោ... សន្ធិវុំ ទោ... សិក្ខុ ទោ... សមាទិ
 ទោ... អប្បមាទំ ទោ... បដិសន្ធាវំ ទោ ភិក្ខុ
 សន្តត្វា កុកត្វា ទុបដិសន្ធិយ វិហារញ្ញា អតុសនំ
 បដិហោយ្យ តុសនំ កាវេយ្យតិ ។ តស្ស បញ្ចុំ កន្តេ
 ឯតទរោចសិ វេមេ ទោ មេ ធម្មា បរិសុទ្ធា យរិយាទាតា

បណ្ណាល័យព្រះវិហារ មហានិព្វេ

កាលបើយោងនេះ ធម៌របស់អញ្ញានេះឯង នឹងជាធម៌ដ៏បរិសុទ្ធផង ជាធម៌
 ដែលបច្ច័យភាគកែតែង ដ៏បរិសុទ្ធក្រៃពកផង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ លំដាប់
 នោះ ព្រះសារីមុត្តដ៏មានពាយុ ចេញចាកការព្រមសម្លឹង ក្នុងសាយស្ស
 សម័យ ហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
 ហើយ ក្រាបបង្គំយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។
 លុះព្រះសារីមុត្តដ៏មានពាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក្រាបបង្គំ
 ចូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ក្នុងទីឯណោះ
 ខ្ញុំព្រះអង្គទៅក្នុងទីស្ងាត់ ហើយព្រមសម្លឹង ក៏មានចិត្តត្រិះរិះតើតទៀងយ៉ាង
 នេះថា ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ គោរព កាស្រីយអ្វីថ្នាំ ទើបលរបង់ខ្ញុំ
 អកុសល ចំរើនខ្ញុំកុសលបាន ។ បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ
 មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ គោរព កាស្រីយព្រះ
 សាស្តា ទើបលរបង់ខ្ញុំអកុសល ចំរើនខ្ញុំកុសលបាន ភិក្ខុកាលធ្វើ
 សក្ការៈ គោរពកាស្រីយព្រះធម៌... ព្រះសង្ឃ... សិក្ខុ... សមាទិ...
 អប្បមាទះ ... បដិសន្ធាវះ ទើបលរបង់ខ្ញុំអកុសល ចំរើនខ្ញុំ
 កុសលបាន ។ បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ មានសេចក្តី
 ត្រិះរិះដូច្នោះថា ធម៌ទាំងឡាយ របស់អញ្ញានេះ ដ៏បរិសុទ្ធ ម្ល៉េះផង

យទ្ធជាហ៍ ឥមេ ធម្មេ តត្តា កតតេតោ អាណិចេយ្យំ ឯវិ
 មេ ឥមេ ធម្មា ឃរិសុត្តា ចេវ កវិស្សន្តំ ឃរិសុត្តសន្និទ្ធ-
 តក ច ។ សេយ្យងាមិ ជាម បុរិសោ សុវណ្ណិមិទ្ធុំ
 អធិកាច្ឆយ្យ ឃរិសុត្តំ ឃរិយោធាតំ តស្ស ឯវមស្ស
 អយំ ខោ មេ សុវណ្ណិមិទ្ធា ឃរិសុត្តោ ឃរិយោធាតោ
 យទ្ធជាហ៍ ឥមេ សុវណ្ណិមិទ្ធុំ តត្តា តត្តាកមំ ធម្មេយ្យំ
 ឯវិ មេ អយំ សុវណ្ណិមិទ្ធា សត្តម្ហៈតតោ
 ឃរិសុត្តោ ចេវ កវិស្សតិ ឃរិសុត្តសន្និទ្ធតតោ ចាតិ ។
 ឯវមេវ មេ ឥមេ ធម្មា ឃរិសុត្តា ឃរិយោធាតោ
 យទ្ធជាហ៍ ឥមេ ធម្មេ តត្តា កតតេតោ អាណិចេយ្យំ
 ឯវិ មេ ឥមេ ធម្មា ឃរិសុត្តា ចេវ កវិស្សន្តំ
 ឃរិសុត្តសន្និទ្ធតក ចាតិ ។ សាធុ សាធុ សាវិប្បត្ត
 សត្តាវ ខោ សាវិប្បត្ត ភិក្ខុ សត្តត្តា កុកុតត្តា
 ទុបនិស្សយេ វិហារតោ អត្តសនំ បដហេយ្យ
 កុសនំ កាវេយ្យ ធម្មំ ខោ... សង្ឃំ ខោ... សិក្ខុំ
 ខោ... សមាធិ ខោ... អប្បមាធិ ខោ... បដិសត្តាវ ខោ
 សាវិប្បត្ត ភិក្ខុ សត្តត្តា កុកុតត្តា ទុបនិស្សយេ វិហារតោ

បើដូច្នោះ មានវិភង្គយកមមិភាវិទិចារទៅក្រាបទូល បំពារព្រះមានព្រះ
 ភាគ កាលបើយ៉ាងនេះ ធម៌វាងឡាយ របស់អញនេះ ខឹងជាធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ
 ផង ជាធម៌ដែលមានប្រយោជន៍ ដ៏បរិសុទ្ធក្រៃពេកផង ។ ដូចបុរស
 បាទមានគោរ ដ៏បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បុរសនោះ មានសេចក្តីត្រេវរយ៉ាងនេះ
 ជា មាសត្រូវរបស់ភាគអញនេះ ដ៏បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បើដូច្នោះ មានវិ
 ភង្គយក យកមាសត្រូវនេះទៅបង្ហាញ ដល់ពួកជាតិមាស កាលបើ
 យ៉ាងនេះ មាសត្រូវរបស់អញនេះ វាវិទៅក្នុងចក្រែងខែជាតិមាស ខឹង
 ជាមាសដ៏បរិសុទ្ធផង ជាមាសដែលជាតិភាគវិភង្គ ដ៏បរិសុទ្ធក្រៃពេកផង
 យ៉ាងណាមិញ ។ ធម៌វាងឡាយ របស់ភាគអញនេះ ដ៏បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង
 បើដូច្នោះ មានវិភង្គយក យកធម៌វាងនេះទៅក្រាបទូល បំពារព្រះ
 មានព្រះភាគ កាលបើយ៉ាងនេះ ធម៌វាងឡាយ របស់អញនេះ ខឹងជាធម៌
 បរិសុទ្ធផង ជាធម៌ដែលប្រយោជន៍ ដ៏បរិសុទ្ធក្រៃពេកផង យ៉ាងនោះ
 ដែរ ។ ម្នាលសាវ័ប្បត្ត ប្រូរោយ ។ ម្នាលសាវ័ប្បត្ត ភិក្ខុកាលវិភង្គត្តាវ
 គោរព ពង្រយន្តវត្រៃហេតុ ទើបលះចង់ខ្លះកុសល បំរើខ្លួន
 កុសលបាទ ម្នាលសាវ័ប្បត្ត ភិក្ខុកាលវិភង្គត្តាវ គោរព ពង្រយន្តវត្រៃ
 ធម៌... ព្រះសង្ឃ... សិក្ខុ... សមាធិ... អប្បមាធិ... បដិសត្តាវ

បណ្ណសកលសង្ក័ហោ បណ្ណវគ្គ

អកុសលំ បដិហោយ្យ កុសលំ ការយ្យានិ ។ ឯវំ
 វគ្គ អាយស្មា សារីបុត្តោ កតវង្គំ ឯតទេវេច សឺបស្ស
 ទោ អតំ កន្ត កតវតា សន្និក្កេន ភាសិតស្ស ឯវំ
 វិញ្ញាណេ អន្តំ អាណាបមិ ។ សោ វត កន្ត កិក្ខុ
 សន្តិ អតារវេ ធម្មេ សតារវេ កវិស្សតីតិ ទេតំ
 ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ កន្ត កិក្ខុ សន្តិ
 អតារវេ ធម្មមិ សោ អតារវេ ។ សោ វត កន្ត
 កិក្ខុ សន្តិ អតារវេ ធម្មេ អតារវេ សធម្ម
 សតារវេ កវិស្សតីតិ ទេតំ ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ
 កន្ត កិក្ខុ សន្តិ អតារវេ ធម្មេ អតារវេ សធម្ម
 សោ អតារវេ ។ សោ វត កន្ត កិក្ខុ សន្តិ
 អតារវេ ធម្មេ អតារវេ សធម្ម អតារវេ សិក្ខាយ
 សតារវេ កវិស្សតីតិ ទេតំ ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ
 កន្ត កិក្ខុ សន្តិ អតារវេ ធម្មេ អតារវេ សធម្ម
 អតារវេ សិក្ខាយមិ សោ អតារវេ ។ សោ វត
 កន្ត កិក្ខុ សន្តិ អតារវេ ធម្មេ អតារវេ សធម្ម
 អតារវេ សិក្ខាយ អតារវេ សមាទិស្មិ សតារវេ
 កវិស្សតីតិ ទេតំ ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ កន្ត កិក្ខុ

បណ្ណសកលសង្ក័ហោ អណ្តតវគ្គ

ទើបលរេបន្តិវុកុសល ចំរិទ្ធកុសលបាន ។ កាលបើព្រះសាស្តា ទ្រង់
 ក្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ព្រះសាស្តាដ៏មានអាយុ គ្រាបង្កើតទូលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគមួយច្រើន បត់គ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
 សំដែងដោយសន្តិបទៈ ច្បាប់ព្រះអង្គយល់សេចក្តី ដោយគិតស្តាយបានយ៉ាង
 នេះ ។ បត់គ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា
 ជាអ្នកគោរពក្នុងព្រះធម៌ដូច្នោះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ បត់គ្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរព
 ក្នុងព្រះធម៌ដែរ ។ បត់គ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរព
 ព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះធម៌ ជាអ្នកគោរពក្នុងព្រះសង្ឃដូច្នោះ ហេតុនេះ
 មិនមានឡើយ បត់គ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា
 មិនគោរពព្រះធម៌ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរពក្នុងព្រះបង្សវិវេ ។
 បត់គ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរព
 ព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះបង្ស ជាអ្នកគោរពសិក្ខាដូច្នោះ ហេតុនេះ មិនមាន
 ឡើយ បត់គ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរព
 ព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរពក្នុងសិក្ខា
 ដែរ ។ បត់គ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា
 មិនគោរពព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា ជាអ្នកគោរព
 ក្នុងសមាធិដូច្នោះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ បត់គ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា

សុត្តនិបទេ អង្គនាទិកាយស្ស សុត្តនិបទេ

សត្វិ អតារវេ ធម្មេ អតារវេ សង្ឃេ អតារវេ
 សិទ្ធាយ អតារវេ សមាធិស្មីមិ សោ អតារវេ ។ សោ
 វត កន្តេ ភិក្ខុ សត្វិ អតារវេ ធម្មេ អតារវេ សង្ឃេ
 អតារវេ សិទ្ធាយ អតារវេ សមាធិស្មី អតារវេ
 អប្បមាទេ សតារវេ កវិស្សត្តិភិ ទេតំ ហំ វិជ្ជតិ
 យោ សោ កន្តេ ភិក្ខុ សត្វិ អតារវេ ធម្មេ
 អតារវេ សង្ឃេ អតារវេ សិទ្ធាយ អតារវេ
 សមាធិស្មី អតារវេ អប្បមាទេមិ សោ អតារវេ ។
 សោ វត កន្តេ ភិក្ខុ សត្វិ អតារវេ ធម្មេ
 អតារវេ សង្ឃេ អតារវេ សិទ្ធាយ អតារវេ
 សមាធិស្មី អតារវេ អប្បមាទេ អតារវេ បដិសន្ធាយ
 សតារវេ កវិស្សត្តិភិ ទេតំ ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ
 កន្តេ ភិក្ខុ សត្វិ អតារវេ ធម្មេ អតារវេ សង្ឃេ
 អតារវេ សិទ្ធាយ អតារវេ សមាធិស្មី អតារវេ
 អប្បមាទេ អតារវេ បដិសន្ធាយមិ សោ អតារវេ ។
 សោ វត កន្តេ ភិក្ខុ សត្វិ សតារវេ ធម្មេ
 អតារវេ កវិស្សត្តិភិ ទេតំ ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ
 កន្តេ ភិក្ខុ សត្វិ សតារវេ ធម្មេមិ សោ សតារវេ ។

សុត្តនិបទេ អង្គនាទិកាយ សុត្តនិបទេ

មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិន
 គោរពសិក្ខា ភិក្ខុនោះ ឃ្លោះថា មិនគោរព ក្នុងសមាធិវិដេ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា
 មិនគោរពព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរព
 សមាធិ ជាអ្នកគោរព ក្នុងអប្បមាទៈដូច្នោះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះ
 ធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរពសមាធិ ភិក្ខុ
 នោះ ឃ្លោះថា មិនគោរព ក្នុងអប្បមាទៈវិដេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះធម៌ មិនគោរព
 ព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរពសមាធិ មិនគោរពអប្បមាទៈ
 ជាអ្នកគោរព ក្នុងបដិសន្ធាយដូច្នោះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះធម៌ មិន
 គោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរពសមាធិ មិនគោរព
 អប្បមាទៈ ភិក្ខុនោះ ឃ្លោះថា មិនគោរព ក្នុងបដិសន្ធាយវិដេ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យថាភិក្ខុនោះ គោរពក្នុងព្រះសាស្តា ជាអ្នកមិនគោរព
 ព្រះធម៌ដូច្នោះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុណា
 គោរពព្រះសាស្តា ភិក្ខុនោះ ឃ្លោះថា គោរព ក្នុងព្រះធម៌វិដេ ។

បណ្ណសកសង្កហិកោ មហានៃ

សោ វត កន្ត កិក្កុ សន្តិ សតារវេ ធម្ម
 សតារវេ សង្កេ អតារវេ កវិស្សតិទិ ទេតំ ហំ ឯ
 វិជ្ជតិ យោ សោ កន្ត កិក្កុ សន្តិ សតារវេ
 ធម្ម សតារវេ សង្កេ យិ សោ សតារវេ ។ សោ
 វត កន្ត កិក្កុ សន្តិ សតារវេ ធម្ម សតារវេ
 សង្កេ សតារវេ សិក្ខាយ អតារវេ កវិស្សតិទិ
 ទេតំ ហំ ឯ វិជ្ជតិ យោ សោ កន្ត កិក្កុ សន្តិ
 សតារវេ ធម្ម សតារវេ សង្កេ សតារវេ សិក្ខាយ យិ
 សោ សតារវេ ។ សោ វត កន្ត កិក្កុ សន្តិ
 សតារវេ ធម្ម សតារវេ សង្កេ សតារវេ សិក្ខាយ
 សតារវេ សមាធិស្មី អតារវេ កវិស្សតិទិ ទេតំ ហំ ឯ
 វិជ្ជតិ យោ សោ កន្ត កិក្កុ សន្តិ សតារវេ ធម្ម
 សតារវេ សង្កេ សតារវេ សិក្ខាយ សតារវេ
 សមាធិស្មី យិ សោ សតារវេ ។ សោ វត កន្ត
 កិក្កុ សន្តិ សតារវេ ធម្ម សតារវេ សង្កេ
 សតារវេ សិក្ខាយ សតារវេ សមាធិស្មី សតារវេ
 អប្បមាទេ អតារវេ កវិស្សតិទិ ទេតំ ហំ ឯ វិជ្ជតិ

បណ្ណសកសង្កហិកោ មហានៃ

បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្តា គោរព
 ព្រះធម៌ ជាអ្នកមិនគោរពក្នុងព្រះសង្ឃ ដូច្នោះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ
 បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌
 ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរពក្នុងព្រះសង្ឃដែរ ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ
 ជាអ្នកមិនគោរពក្នុងសិក្ខាដូច្នោះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ បតិគ្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ
 ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរពក្នុងសិក្ខាដែរ ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរព
 ព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា ជាអ្នកមិនគោរព ក្នុងសមាធិដូច្នោះ ហេតុនេះ
 មិនមានឡើយ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្តា
 គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា
 គោរពក្នុងសមាធិដែរ ។ បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ
 គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា គោរព
 សមាធិ ជាអ្នកមិនគោរព ក្នុងអប្បមាទដូច្នោះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គការនិកាយប្ប សុត្តនិបាត

យោ សោ គន្ថោ ភិក្ខុ សន្តិ សតារាវេ ធម្មេ
 សតារាវេ សង្ឃេ សតារាវេ សិក្ខាយ សតារាវេ
 សមាធិស្មី សតារាវេ អប្បមាទេមិ សោ សតារាវេ ។
 សោ វត គន្ថោ ភិក្ខុ សន្តិ សតារាវេ ធម្មេ សតារាវេ
 សង្ឃេ សតារាវេ សិក្ខាយ សតារាវេ សមាធិស្មី
 សតារាវេ អប្បមាទេ សតារាវេ បដិសន្ធាវេ អតារាវេ
 កវិស្សត្តិ ធនំ ហំមំ វិជ្ជតិ យោ សោ គន្ថោ
 ភិក្ខុ សន្តិ សតារាវេ ធម្មេ សតារាវេ សង្ឃេ
 សតារាវេ សិក្ខាយ សតារាវេ សមាធិស្មី សតារាវេ
 អប្បមាទេ សតារាវេ បដិសន្ធាវេ សោ សតារាវេ ។
 ឥមស្ស ទោ អហំ គន្ថោ កតវតា សន្និក្កេន
 កាសិកស្ស ឯវំ វិគ្គារេន អន្តំ អាជាធាមីតិ ។
 សាធុ សាធុ សាវិបុត្ត សាធុ ទោ ភ្នំ សាវិបុត្ត
 ឥមស្ស មយា សន្និក្កេន កាសិកស្ស ឯវំ វិគ្គារេន
 អន្តំ អាជាធាសំ ។ សោ វត សាវិបុត្ត ភិក្ខុ សន្តិ
 អតារាវេ ធម្មេ សតារាវេ កវិស្សត្តិ ធនំ ហំមំ
 វិជ្ជតិ យោ សោ សាវិបុត្ត ភិក្ខុ សន្តិ
 អតារាវេ ធម្មេមិ សោ អតារាវេ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គការនិកាយ ប្បសុត្តនិបាត

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌
 គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា គោរពសមាធិ ភិក្ខុនារ ឈ្មោះថា
 គោរពកុនិស្សរាទេវីវេរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យថា ភិក្ខុនារ
 គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរព
 សមាធិ គោរពស្សរាទេវីវេរ ជាអ្នកមិនគោរពកុនិស្សរាដូច្នោះ ហេតុ
 ខ្លះ មិនបានឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យថា ភិក្ខុនារ គោរពព្រះ
 សាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសមាធិ
 គោរពស្សរាទេវីវេរ ភិក្ខុនារ ឈ្មោះថា គោរពកុនិស្សរាដូច្នោះ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងដោយ
 សន្តិបទនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គយល់សេចក្តី ដោយពិស្តារយ៉ាងនេះ ។ ម្ចាស់
 សាវិបុត្ត ត្រូវហើយ ។ ម្ចាស់សាវិបុត្ត ធម៌ដែលគេថាគត សំដែងដោយ
 សន្តិបទនេះ អ្នកយល់សេចក្តី ដោយពិស្តារយ៉ាងនេះ ល្អហើយ ។
 ម្ចាស់សាវិបុត្ត ពាក្យថា ភិក្ខុនារ មិនគោរពព្រះសាស្តា ជាអ្នកគោរព
 កុនិស្សរាដូច្នោះ ហេតុខ្លះ មិនបានឡើយ ម្ចាស់សាវិបុត្ត ភិក្ខុណា មិន
 គោរពព្រះសាស្តា ភិក្ខុនារ ឈ្មោះថា មិនគោរពកុនិស្សរាដូច្នោះ ។ បេ ។

ចក្ខុវិស័យសង្គមនៃ យោធា

សោ វត សារីរ្យុត្ត ភិក្ខុ សត្វំ អតារវេ ធម្ម
អតារវេ សង្កេត អតារវេ សិក្ខាយ អតារវេ សមាធិស្មី
អតារវេ អប្បមារេ អតារវេ បដិសន្ធាវេ សតារវេ
ភវិស្សត្តិ ទេតំ ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ សារីរ្យុត្ត ភិក្ខុ
សត្វំ អតារវេ ធម្ម អតារវេ សង្កេត អតារវេ សិក្ខាយ
អតារវេ សមាធិស្មី អតារវេ អប្បមារេ អតារវេ
បដិសន្ធាវេ សោ អតារវេ ។ សោ វត សារីរ្យុត្ត
ភិក្ខុ សត្វំ សតារវេ ធម្ម អតារវេ ភវិស្សត្តិ
ទេតំ ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ សារីរ្យុត្ត ភិក្ខុ
សត្វំ សតារវេ ធម្មេយិ សោ សតារវេ ។ បេ ។ សោ
វត សារីរ្យុត្ត ភិក្ខុ សត្វំ សតារវេ ធម្ម សតារវេ
សង្កេត សតារវេ សិក្ខាយ សតារវេ សមាធិស្មី
សតារវេ អប្បមារេ សតារវេ បដិសន្ធាវេ អតារវេ
ភវិស្សត្តិ ទេតំ ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ សារីរ្យុត្ត
ភិក្ខុ សត្វំ សតារវេ ធម្ម សតារវេ សង្កេត
សតារវេ សិក្ខាយ សតារវេ សមាធិស្មី សតារវេ
អប្បមារេ សតារវេ បដិសន្ធាវេយិ សោ សតារវេ ។

ចក្ខុវិស័យសង្គមនៃ យោធា

ខាលសារីរ្យុត្ត ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្ត្រ មិនគោរពព្រះ
ធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរពសមាធិ មិនគោរព
អប្បមារេ ជាអ្នកគោរពក្នុងបដិសន្ធាវៈ ដូច្នោះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ
ខាលសារីរ្យុត្ត ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្ត្រ មិនគោរពព្រះធម៌ មិន
គោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរពសមាធិ មិនគោរពអប្ប-
មារេ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរពក្នុងបដិសន្ធាវៈដែរ ។ ខាលសារីរ្យុត្ត
ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្ត្រ ជាអ្នកមិនគោរពក្នុងព្រះធម៌ដូច្នោះ
ហេតុនេះ មិនមានឡើយ ខាលសារីរ្យុត្ត ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្ត្រ
ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរពក្នុងព្រះធម៌ដែរ ។ បេ ។ ខាលសារីរ្យុត្ត ពាក្យថា
ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្ត្រ គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា
គោរពសមាធិ គោរពអប្បមារេ ជាអ្នកមិនគោរពក្នុងបដិសន្ធាវៈ ដូច្នោះ
ហេតុនេះ មិនមែនជាមិនមានឡើយ ខាលសារីរ្យុត្ត ភិក្ខុណា គោរពព្រះ
សាស្ត្រ គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា គោរពសមាធិ
គោរពអប្បមារេ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរពក្នុងបដិសន្ធាវៈដែរ ។

ឥឡើយ ទោ សារីបុត្ត មយា សន្តិដ្ឋាន ភាសិតស្ស
ឯវំ វិន្ទាមន អន្តោ ធម្មញ្ញោតំ ។

[៦៨] ភាវ័យំ អនុយុត្តស្ស កិក្ខុវេ កិក្ខុវេ
វិហារោ តិក្ខុវេ ឯវំ វិន្ទា ឧប្បន្នេយ្យ អហោ វត
មេ អនុមាណយ អាសវេហំ ចិត្តំ វិមុត្តេយ្យតិ
អថទ្ធស្ស នេវ អនុមាណយ អាសវេហំ ចិត្តំ វិមុត្តតំ ។
តំ តិស្ស ហេតុ ។ អភាវិតត្តាតិស្ស វចនំយំ ។
តិស្ស អភាវិតត្តា ។ ចនុទ្ធី សនិប្បដ្ឋានំ ចនុទ្ធី
សម្មប្បដ្ឋានំ ចនុទ្ធី និទ្ធិចានំ ចនុទ្ធី និទ្ធិយាមំ
ចនុទ្ធី ពលាមំ សន្តង្គំ ពោជ្ឈង្គំ អរិយស្ស
អដ្ឋង្គិកស្ស មត្តស្ស ។ សេយ្យថាមំ កិក្ខុវេ
កុក្កដិយា អណ្ណាមិ អដ្ឋ វំ ធិស វំ ទ្វាធិស វំ
កាធិស្ស កុក្កដិយា ធិ សម្មាអធិសយំតាមិ ធិ
សម្មាធិសយំតាមិ ធិ សម្មាធិសយំតាមិ តិក្ខុវេ
តស្ស កុក្កដិយា ឯវំ វិន្ទា ឧប្បន្នេយ្យ អហោ
វត មេ កុក្កដិយោតោ ចាននិសិទ្ធិ វំ
បុទុក្ខាកោធិ វំ អណ្ណាកោសិ បណាលោតោ

ម្ចាស់សារីបុត្ត ធិមិវលេភថាភត សំវេណិកោយសន្តិមនេ អ្នកយល់
សេចក្តី ដោយកិស្តោយំនេះ ។

[៦៨] ខ្នាលភិក្ខុទាំងបួន កិក្ខុវេមិមប្រកបរឿយ ។ ក្នុង
ភាវ័យ បើទុកជាមានសេចក្តីប្រាថ្នា យំនេះជា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ចិត្ត
របស់អាក្ខាតត្រូវ ធម្មវិជ្ជាស្រឡះចេញកាលៈពាក់ព័ន្ធនឹង ព្រោះមិនប្រកាន់
មាំ ដូច្នោះក៏ដោយ ក៏គង់តែចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ មិនរួមស្រឡះចេញកាលៈ
ពាក់ព័ន្ធនឹង ព្រោះវេកមិនប្រកាន់មាំដែរ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុ
អ្វី ។ ត្រូវនិយាយថា ព្រោះវេកមិនបានចំរើន ។ ព្រោះមិនបានចំរើន
អ្វី ។ ព្រោះវេកមិនបានចំរើនសក្ខីប្បដ្ឋាន ៤ សម្មប្បដ្ឋាន ៤ វចនុប្បដ្ឋាន ៤
អន្តរិយ ៥ ពលៈ ៥ ពោជ្ឈង្គ ៧ អរិយមត្តប្រកបដោយអង្គ ៨ ។ ខ្នាល
ភិក្ខុទាំងបួន ដូចគ្នាមានពាក់ព័ន្ធនឹង ៨ ក្តី ១០ ក្តី ១២ ក្តី ព័ន្ធនឹង
ពាក់ព័ន្ធនឹងនោះ ដែលមានមិនគ្រាបដោយប្រពៃ មិនបានធ្វើឱ្យកក់ក្តៅ
ដោយប្រពៃ មិនបានឱ្យកក់ក្តៅដោយប្រពៃ បើទុកជាមេមាន
នោះ មានសេចក្តីប្រាថ្នាដោយនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ក្នុងពាក់ព័ន្ធនឹង
អញ ធម្មវិជ្ជាសម្បកតិ ដោយចុះក្រចកដើរ ឬ ដោយចុះចំកុះ

បណ្ណាល័យសង្គមភាព មហានគរ

សោត្តិដា អភិធម្មិយ្យុន្តិ អថោ អភិធម្មិយ្យុន្តិ កេ
 កុញ្ញុយោគតោ ទាននិទានិយ្យុន្តិ វា មុខតុណ្ណិកានិ
 វា អណ្ណិកោសំ មណិលោត្តា សោត្តិដា អភិធម្មិយ្យុន្តិ ។
 តំ កិស្សុ ហេតុ ។ តថាហម្ពំ(១) កិក្កុវេ កុញ្ញុយោ
 អណ្ណិកានិ ន សម្មាសម្ពុទ្ធិសាសនានិ ន សម្មាសម្ពុទ្ធិសាសនានិ
 ន សម្មាសម្ពុទ្ធិសាសនានិ ឯវមេវ ទោ កិក្កុវេ កាវំ
 អនុយុត្តស្ស កិក្កុវេ វិហារោ កិក្កុវេ ឯវំ
 វត្តា ទុយ្យុន្តិយ្យុ មហោ វត មេ អនុយុត្តស្ស
 អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តយ្យុតិ អនុយុត្តស្ស នេវ
 អនុយុត្តស្ស អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តស្ស ។ តំ
 កិស្សុ ហេតុ ។ អភិវត្តកុតិស្ស វចនំ ។ កិស្សុ
 អភិវត្តកុ ។ ចតុន្នំ សតិប្បដ្ឋានំ ចតុន្នំ សម្មប្ប-
 ទានំ ចតុន្នំ វិទ្យាសាសនំ មញ្ញំ វិទ្យុយោ
 មញ្ញំ ពលំ សត្តំ ពោជ្ឈន្តិ អរិយស្ស
 អដ្ឋង្គិកស្ស មត្តស្ស ។ កាវំ អនុយុត្តស្ស កិក្កុវេ
 កិក្កុវេ វិហារោ កិក្កុវេ ន ឯវំ វត្តា ទុយ្យុន្តិយ្យុ

• ម. ៣៣ ។

បណ្ណាល័យសង្គមភាព មហានគរ

ហើយញាស់ចេញមក ដោយស្រួល ដូច្នោះក៏ដោយ ក៏គង់វត្តមានទាំង
 នោះ មិនអាចទិដ្ឋិវាលយន្តវិសម្បករណ៍ ដោយចុកក្រហមជើង ឬ ដោយ
 ចុកចំពុះ ហើយញាស់ចេញមក ដោយស្រួលបានដែរ ។ ដំណើរនោះ
 ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្ចាស់កិក្កុវេច្បាយ ព្រោះគង់វត្តមាន ដែលមេមាន
 មិនបានគ្រាបដោយប្រពៃ មិនបានធ្វើឲ្យកក់ក្តៅដោយប្រពៃ មិនបានឲ្យ
 ដាច់ភ្លើងដោយដោយប្រពៃ យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់កិក្កុវេច្បាយ កិក្កុ
 ដែលមិនបានប្រកបរឿយ ។ ឲ្យកាវំនា បើទុកជាមានសេចក្តីប្រាថ្នា យ៉ាង
 នេះ ធ្វើដូចម្តេច ចិត្តរបស់គាត់អញ គប្បីផុតស្រឡះចាកភាសវៈ
 ចំណង់ ព្រោះមិនប្រកាន់ចំ ដូច្នោះក៏ដោយ ក៏គង់វត្តមានរបស់កិក្កុ
 នោះ មិនផុតស្រឡះចាកភាសវៈចំណង់ ព្រោះវាមិនប្រកាន់ចំបាន
 ដែរ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ត្រូវនិយាយថា ព្រោះវាមិនបាន
 ចំរើន ។ ព្រោះមិនបានចំរើនអ្វី ។ ព្រោះមិនបានចំរើនសក្ខីប្បដ្ឋាន ៤
 សម្មប្បទាន ៤ វិទ្យុន្តិ ៤ វិទ្យុន្តិ ៥ ពលៈ ៥ ពោជ្ឈន្តិ ៥ អរិយមគ្គ
 ប្រកបដោយអង្គ ៥ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្ចាស់កិក្កុវេច្បាយ កិក្កុដែល
 បានប្រកបរឿយ ។ ឲ្យកាវំនា បើទុកជាមិនមានសេចក្តីប្រាថ្នា យ៉ាងនេះ

អហោ វត មេ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ
 វិបុល្លោកិ អនុស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ
 វិបុល្លោកិ ។ តំ កំស្ស ហេតុ ។ ភវិតត្តាភិស្ស ខចធីយំ ។
 កំស្ស ភវិតត្តា ។ ចតុដ្ឋំ សតិប្បដ្ឋានំ ចតុដ្ឋំ សម្ម-
 ប្បនាទំ ចតុដ្ឋំ ឥន្ទ្រានាមំ បញ្ចដ្ឋំ ឥន្ទ្រិយាមំ បញ្ចដ្ឋំ
 ពលាមំ សត្តដ្ឋំ ពោជ្ឈង្គំ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស
 មគ្គស្ស ។ សេយ្យជាបិ ភិក្ខុវេ កុក្កដិយា អណ្ណាមិ
 វដ្ឋំ វា ទស វា ដ្ឋានស វា តានស្ស កុក្កដិយា
 សម្មាអធិសយំតាមិ សម្មាបរិសេនិតាមិ សម្មាបរិភាវិ-
 តាមិ កិញ្ញាមិ ភស្ស កុក្កដិយា ន វិវំ ឥច្ឆា
 ឧប្បន្នេយ្យ អហោ វត មេ កុក្កដិយោភកា
 ចាននទសំទាយ វា មុទុត្តារោ វា អណ្ណាកោសំ
 បណាលោត្វា សោត្តិចា អភិច្ចិដ្ឋេយ្យន្តិ អនោ
 ក្សាវេ កុក្កដិយោភកា ចាននទសំទាយ វា
 មុទុត្តារោ វា អណ្ណាកោសំ បណាលោត្វា សោត្តិចា
 អភិច្ចិដ្ឋិតុំ ។ តំ កំស្ស ហេតុ ។ តតាហម្ពុធំ(១)
 ភិក្ខុវេ កុក្កដិយា អណ្ណាមិ សម្មាអធិសយំតាមិ

• ម. ភវេហិ ។

ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ចិត្តរបស់ពួកអញ គប្បីផុតស្រឡះចាកភាសវៈព័ន្ធខ្យយ
 ព្រោះមិនប្រកាន់ចំ ដូច្នោះហើយ ភិក្ខុវេ កុក្កដិយោភកា មុក
 ស្រឡះចាកភាសវៈព័ន្ធខ្យយ ព្រោះមិនប្រកាន់ចំបានដែរ ។ ដំណើរ
 នោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ក្រុងនិយាយថា ព្រោះភិក្ខុប្រកាន់ចំដែរ ។ ព្រោះ
 ប្រកាន់ចំអ្វី ។ ព្រោះប្រកាន់ចំសតិប្បដ្ឋាន ២ សម្មប្បនាទ ២ ឥន្ទ្រិយា
 ២ ឥន្ទ្រិយា ៥ ពលៈ ៥ ពោជ្ឈង្គ ៧ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ។
 ម្នាលភិក្ខុព័ន្ធខ្យយ ដូចជាពិមាន់ព័ន្ធខ្យយ ៨ ក្តី ១៦ ក្តី ២២ ក្តី
 ពិមាន់ព័ន្ធខ្យយ ដែលមេមាន់ក្របដោយប្រពៃហើយ ធ្វើឲ្យកក់ក្តៅ
 ដោយប្រពៃហើយ ធ្វើឲ្យជាប់រឹមរឹមដោយប្រពៃហើយ មេមាន់
 នោះ ដើម្បីកង់មិនមានសេចក្តីប្រាជ្ញាយុនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ក្នុង
 ព័ន្ធខ្យយរបស់អញ គប្បីចំលាយសប្បុរសភាព ដោយចុកក្រចកជើង ឬ
 ដោយចុកចំពុះ ហើយញាស់ចេញមក ដោយស្រួល ដូច្នោះហើយ ក៏
 ភិក្ខុវេ កុក្កដិយោភកា ពេចំលាយសប្បុរសភាព ដោយចុកក្រចកជើង
 ឬ ដោយចុកចំពុះ ហើយញាស់ចេញមក ដោយស្រួលបាន ។ ដំណើរ
 នោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុព័ន្ធខ្យយ ព្រោះភិក្ខុវេ កុក្កដិយោភកា
 ដែលមេមាន់ក្របដោយប្រពៃហើយ ធ្វើឲ្យកក់ក្តៅ ដោយប្រពៃហើយ

សម្មាសម្ពុទ្ធិកាមិ សម្មាសម្ពុទ្ធិកាមិ វិហារោ វេ កិច្ចាវេ
 កាវំ អនុយុត្តស្ស កិច្ចាវោ វិហារោ តិច្ឆាបិ ធម៌ វិ
 ភិច្ឆា ទំប្បជ្ឈយ្យ អហោ វត មេ អនុបាទាយ
 កាសវេហំ ចិត្តំ វិមុច្ចយ្យាតិ អថខុស្ស អនាទាយ
 កាសវេហំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ ។ តំ តិស្ស ហេតុ ។ កាវត-
 ត្តាតិស្ស វេទិយំ ។ តិស្ស កាវតត្តា ។ ចកុដ្ឋំ សតិ-
 ប្បដ្ឋាទានំ ។ មេ ។ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ។
 សេយ្យថាបិ កិច្ចាវេ ពលកណ្ណស្ស វា ពលកណ្ណ-
 ទ្កេកសិស្ស^(១) វា ទិស្សទ្កេវ វាសិជដេ អន្តិលិប្បទានិ
 ទិស្សតិ អន្តិដ្ឋចនំ ខោ ធម៌ ខុស្ស ឯវំ ញាណំ
 រោតិ ឯត្តកំ វា មេ អដ្ឋ តស្ស វាសិជដស្ស
 ទំណំ ឯត្តកំ វា ហិរេវា ឯត្តកំ វា ចរេតិ
 អថខុស្ស ទំណោ ទំណទ្កេវ ញាណំ ហោតិ

• ១. ពលកណ្ណស្ស វា ពលកណ្ណទ្កេកសិស្ស វា ។ ម. វិលកណ្ណស្ស វា វិលកណ្ណ-
 ទ្កេកសិស្ស វា ។

ឱវាបំភ្នំកំជាមេដោយប្រពៃហើយ យ៉ាងណាមិញ ខ្លួនភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុដែលបានប្រកបឡើយ ។ ឱវាវតា បើទុកជា មិនមានសេចក្តីត្រាថ្នា
 យ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ចិត្តរបស់ពួកអញ គប្បីផុតស្រឡះចោក
 ពាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះគមិនប្រកាន់មាំ ដូច្នោះក៏ដោយ ក៏គង់តែ
 ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ផុតស្រឡះចោកពាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះគមិន
 ប្រកាន់មាំបានដែរ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ត្រូវនិយាយថា
 ព្រោះគតិក្តុបានចំរើន ។ ព្រោះបានចំរើនអ្វី ។ ព្រោះបានចំរើន
 សតិប្បដ្ឋាន ២ ។ មេ ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ក៏យ៉ាង
 នោះដែរ ។ ខ្លួនភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាងឈើ ឬ កូនសិស្សរបស់
 ជាងឈើ យកត្រាមែដំនើមែដ ទៅចាប់កាប់ត្រង់មៀនកាំបិត ប៉ុន្តែជាង
 ឈើ ឬ កូនសិស្សរបស់ជាងឈើនោះ មិនដឹងយ៉ាងនេះថា មៀនកាំបិត
 របស់អញនោះ ថ្ងៃនេះ សឹកអស់ប៉ុណ្ណោះ ឬ ថ្ងៃម្សិល សឹកអស់
 ប៉ុណ្ណោះ ឬ ក៏ម្សិលម្ង៉ៃ សឹកអស់ប៉ុណ្ណោះ ដូច្នោះទេ លុះដល់មៀនកាំបិត
 នោះ សឹកអស់ហើយ ទើបបានដឹងថា អស់ហើយ យ៉ាងណាមិញ

ឯវមេវ វោ ភិក្ខុវេ ភាវំ អនុយុត្តស្ស ភិក្ខុនោ
 វិហារោ តិញ្ចាមិ ន ឯវំ ញាណំ ហោតិ ឯត្តតំ
 វា មេ អដ្ឋ អាសវំ ទំណំ ឯត្តតំ វា ហិយោ
 ឯត្តតំ វា បរតិ អធិទ្ធស្ស ទំណោ ទំណោត្ថេវ ញាណំ
 ហោតិ ។ សេយ្យដាមិ ភិក្ខុវេ សាមុទ្ធិកាយ ចារាយ
 វេត្តតទ្ធនតទ្ធាយ ធម្មាសាមិ ឧទតោ បរិយាទាយ
 ហេមន្តិកោ ថលេ ឧត្តិកាយ វាតាតបបរតាមិ
 តទ្ធាមិ តាមិ ចារុស្សកេន មេយេន អភិប្បវុដ្ឋាមិ
 អប្បកសិវេនេវ បដិប្បស្សម្ពុទ្ធិ^(១) ឫតិកាមិ កវុទ្ធិ ឯវមេវ
 វោ ភិក្ខុវេ ភាវំ អនុយុត្តស្ស ភិក្ខុនោ វិហារោ
 អប្បកសិវេនេវ សញ្ញានចាមិ បដិប្បស្សម្ពុទ្ធិតិ^(២) ។

[៦៧] ឯតំ សមយំ កករា កោសលេសុ ចារិតំ
 ចរតិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សន្និ ។ អនុសា វោ
 កករា អន្ធានមត្តប្បដិបទ្ធា អញ្ញាតស្មី មទេសេ មហន្តំ
 អត្តិក្ខន្ធានំ អាទិត្តំ សម្បជ្ជលិតំ សញ្ញាតិក្ខតំ ទិស្វា មត្តា
 ឧត្តា អញ្ញាតស្មី វុត្តាមូលេ បញ្ញាត្ត អាសវេ ចិសិវិមិ ។

១ ឬ. បរិហាយវិ ។ ២ ឬ. បដិប្បស្សម្ពុទ្ធិ ឫតិកាមិ កវុទ្ធិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុប្រកបរឿយ ៗ ខ្លះកាន់ បើខុសជា
 មិនបានដឹងយ៉ាងនេះថា ថ្ងៃនេះ ពេលវេលាទាំងឡាយ របស់អញ អស់
 ទៅប៉ុណ្ណោះ ឬ ថ្ងៃម្សិល អស់ទៅប៉ុណ្ណោះ ឬក៏ ម្សិលថ្ងៃ អស់ទៅ
 ប៉ុណ្ណោះ ដូច្នោះទេ លុះពេលវេលានោះអស់ទៅ ទើបដឹងថា អស់ហើយ
 ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាសំពៅបម្រើផល
 គេចង់នឹងផ្តៅ គ្រាំនៅក្នុងទឹក អស់ ៦ ខែ ដល់របោមនូវ គេលើក
 ឡើងដាក់លើគោក ចំណង់ទាំងឡាយ ត្រូវខ្យល់ខឹងកំដៅថ្ងៃ ចំណង
 ទាំងនោះ ត្រូវភ្លៀង បង្ហូរស្រោច ក៏ទូចភក់ដុយបានដោយងាយ
 យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុ បានប្រកបរឿយ ៗ
 ខ្លះកាន់ សំយោជនៈទាំងឡាយ ក៏ស្ងប់រម្ងាប់បានដោយងាយ ក៏យ៉ាង
 នោះដែរ ។

[៦៧] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គ្រាប់ទៅកាន់ចារិក ក្នុងផែន
 កោសល ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើនរូប ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យោង
 ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ទ្រង់បានឃើញគំនរភ្លើងធំ ក្នុងប្រទេសមួយកន្លែងកំពុង
 រេក្សីប្រាលរន្ធគោល សន្លាសន្លៅ លុះទេកឃើញហើយ ក៏យោងចេញកំពី
 ផ្លូវទៅគង់លើពេសនៈ ដែលគេប្រាលថ្វាយ ប្របគល់ឈើមួយដើម ។

បណ្ណសកលដ្ឋានពោ មហាវិញ្ញា

ធិសដ្ឋ ពោ ភកក កិក្ខ អាមន្តសិ បស្សថ
 ពោ កុម្ម កិក្ខវេ អមុំ មហន្តំ អត្តិក្ខន្ធាំ អាទិត្តំ
 សម្មជ្ជនិកំ សញ្ញាតិក្ខន្ធាំ ។ ឃិ កន្ត ។
 កំ កិ មញ្ញ កិក្ខវេ កកមំ ទុ ទោ វំ យំ អមុំ
 មហន្តំ អត្តិក្ខន្ធាំ អាទិត្តំ សម្មជ្ជនិកំ សញ្ញាតិក្ខន្ធ
 អាទិត្តិក្ខា ឧបទិសីនេយ្យ វា ឧបទិបដ្ឋេយ្យ វា យំ វា
 ទត្តិយកញ្ញំ វា ប្រាហ្មណកញ្ញំ វា ភហបតិកញ្ញំ
 វា មុនុកល្យទហត្ថចានំ អាទិត្តិក្ខា ឧបទិសីនេយ្យ វា
 ឧបទិបដ្ឋេយ្យ វា ឃិ ។ ឃិ កន្ត វំ យំ
 ទត្តិយកញ្ញំ វា ប្រាហ្មណកញ្ញំ វា ភហបតិកញ្ញំ វា
 មុនុកល្យទហត្ថចានំ អាទិត្តិក្ខា ឧបទិសីនេយ្យ វា
 ឧបទិបដ្ឋេយ្យ វា ។ ទុក្ខញ្ញាតំ កន្ត យំ អមុំ
 មហន្តំ អត្តិក្ខន្ធាំ អាទិត្តំ សម្មជ្ជនិកំ សញ្ញាតិក្ខន្ធ
 អាទិត្តិក្ខា ឧបទិសីនេយ្យ វា ឧបទិបដ្ឋេយ្យ វា ឃិ ។
 អាពេធយាមិ វោ កិក្ខវេ បដិវេធយាមិ វោ កិក្ខវេ

បណ្ណសកលដ្ឋានពោ មហាវិញ្ញា

លុប្រាជ្ជិមាប្រាភាគ ឆន្ទៈចេហិយ ច្រវ័ក្រាសំហៅភិក្ខុចាំនិទ្យាយថា
 ម្នាលភិក្ខុចាំនិទ្យាយ អ្នកចាំនិទ្យាយ បានឃើញគំនរភ្លើងធំ ឯណោះ
 កំពុងនេះភ្លើប្រាលរន្ទាល សន្ទាសន្ទៅដៃឬ ។ ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។
 ម្នាលភិក្ខុចាំនិទ្យាយ អ្នកចាំនិទ្យាយ សំគាល់ហេតុនោះ ថាដូចម្តេច
 ភិក្ខុអង្គុយ ឬ ដេកឧបគំនរភ្លើងធំឯណោះ កំពុងនេះភ្លើប្រាលរន្ទាលសន្ទា
 សន្ទៅ ហើយទំនិក្ខុអង្គុយ ឬ ដេកឧបទត្តិយកញ្ញក្តី ព្រាហ្មណ-
 កញ្ញក្តី ភហបតិកញ្ញក្តី ដែលមានដំនឹងដើនដ៏ទង់ល្ងាសល្ងង់ គឺបេស
 ណាប្រសើរជាង ។ បត់គ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុអង្គុយ ឬ ដេកឧប
 ទត្តិយកញ្ញក្តី ព្រាហ្មណកញ្ញក្តី ភហបតិកញ្ញក្តី ដែលមានដំនឹង
 ដើនដ៏ទង់ល្ងាសល្ងង់ខ្លះៗ ប្រសើរជាង ។ បត់គ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឯ
 ភិក្ខុអង្គុយ ឬ ដេកឧបគំនរភ្លើងធំឯណោះ កំពុងនេះភ្លើប្រាលរន្ទាលសន្ទា
 សន្ទៅ ខ្លះជាសេចក្តីទុក្ខវិញ្ញាទេ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំនិទ្យាយ គថាគក
 ប្រាប់អ្នកចាំនិទ្យាយ ម្នាលភិក្ខុចាំនិទ្យាយ គថាគកពន្យល់អ្នកចាំនិទ្យាយ

សុត្តនិបិទ អង្គទី៣ យស្ស សុត្តនិបិទ

យថា ឯតទេវ តស្ស វំ ទុស្សីលស្ស ចាបទម្មស្ស
 អស្សចិសន្តិស្សសមាទាវស្ស បដិច្ចដ្ឋកម្មស្ស អស្ស-
 មណស្ស សមណប្បដិញ្ញស្ស អព្រហ្មចារីស្ស ព្រហ្ម-
 ចារីប្បដិញ្ញស្ស អន្តោច្ចតិស្ស អវស្សុកស្ស កសម្មុជា-
 តស្ស យំ អមុំ មហដ្ឋំ អត្តិកុដ្ឋំ អាទិកុំ សម្មដ្ឋ-
 លិកំ សកោតិកុំ អាណិកុំ ទមនិសីទយ្យ កំ ទម-
 និបទ្កយ្យ កំ ។ កំ កសិយ្យ ហេតុ ។ តតោនិទានិញ្ចិ-
 សោ ភិក្ខុវេ មរណំ កំ ឯកទ្វេយ្យ មរណមត្តំ កំ
 ទុក្ខំ ឯ ត្រូវ តប្បទ្ធវយា កាយស្ស កេតា មរយ្យនា
 អចាយំ ទុក្ខតិ វិនិច្ឆតំ យិយំ ទមបដ្ឋេយ្យ ។
 យញ្ច វោ សោ ភិក្ខុវេ ទុស្សីលោ ចាបទម្មោ
 អស្សចិសន្តិស្សសមាទាវោ បដិច្ចដ្ឋកម្មស្ស អស្ស-
 មណោ សមណប្បដិញ្ញោ អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារីប្ប-
 ដិញ្ញោ អន្តោច្ចតិ អវស្សុកោ កសម្មុជាកោ ទត្តិយ-
 កញ្ញំ កំ ព្រាហ្មណកញ្ញំ កំ កហមត្តិកញ្ញំ កំ មុទិត-
 ល្អិទហត្តចាទំ អាណិកុំ ទមនិសីទតិ កំ ទមនិបទ្កតិ កំ

សុត្តនិបិទ អង្គទី៣ យស្ស សុត្តនិបិទ

ភិក្ខុអន្តិយ ឬ ដេកឧបគំនរភ្លើងនិវេណាៈ កំពុនិទេវីព្រាលខ្មោលសទ្ធោ
 សទ្ធោ អំពើខ្ញុំឯង ប្រសើរជាងភិក្ខុទ្រុស្តសីល មានធម៌កាត្រកំ មាន
 មាយាទមិនស្អាត ដែលគួររើកថាយសេចក្តីឆ្លើស បិទបាំងអំពើ
 កាត្រកំ មិនមែនសមណៈ តែប្តូរជាសមណៈ មិនមែនព្រហ្ម-
 ចារី តែប្តូរជាព្រហ្មចារី ស្អុយខានក្នុង មានចិត្តទទឹកកថាយ
 រាគៈ ជាបុគ្គលមានចិត្តជ្រកជ្រក ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។
 ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ ព្រោះភិក្ខុនោះ ដល់ខ្ញុំសេចក្តីស្តាប់ សេចក្តីទុក
 ស្មើតែទីនីស្តាប់ ព្រោះភិក្ខុអន្តិយ ឬ ដេកឧបគំនរភ្លើងនិវេណាៈ
 ដល់បែកទ្រាយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីមរណៈទៅ ក៏មិនទៅពីអក្ខរកាយ
 ទុក្ខតិ វិនិច្ឆត ទរក ព្រោះភិក្ខុអន្តិយ ឬ ដេកឧបគំនរភ្លើងនិវេណាៈ
 ទៀយ ។ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ ភិក្ខុទ្រុស្តសីល មានធម៌កាត្រកំ មាន
 មាយាទមិនស្អាត ដែលគួររើកថាយសេចក្តីឆ្លើស បិទបាំងអំពើ
 កាត្រកំ មិនមែនសមណៈ តែប្តូរជាសមណៈ មិនមែនជា
 ព្រហ្មចារី តែប្តូរជាព្រហ្មចារី ស្អុយខានក្នុង មានចិត្តទទឹក
 កថាយរាគៈ មានចិត្តជ្រកជ្រក អន្តិយ ឬ ដេកឧបគំនរភ្លើងនិវេណាៈ
 ព្រាហ្មណកញ្ញាភិក្ខុ កហមតិកញ្ញាភិក្ខុ ដែលមានដៃទាំងដើមទងស្មូសស្មូន

ចល្លាសកលសង្គ្រាម មហានិទ្ទេ

កញ្ញា កស្ស កិត្តុវេ រោតិ ជ័យវង្ស មហានិទ្ទេ
 រុក្ខាធម៌ កាយស្ស គេតា បរម្មណា មហាយំ ទុក្ខតិ
 វិជ្ជាតំ ជ័យំ ឧបបដ្ឋតិ ។ តំ កំ មញ្ញជ កិត្តុវេ
 កាតមំ ទុ ទោ វិ យំ ពលវា បុរិសោ ធន្ធាយ
 វាលវដ្ឋយា ទោក ជដ្ឋា វេបេត្វា យំសេយ្យ
 សា ជិ ជិន្ទេយ្យ ជិ ជេត្វា ចម្មំ ជិន្ទេយ្យ ចម្មំ
 ជេត្វា មំសំ ជិន្ទេយ្យ មំសំ ជេត្វា ញិ ជិន្ទេយ្យ
 ញិ ជេត្វា មដ្ឋិ ជិន្ទេយ្យ មដ្ឋិ ជេត្វា មដ្ឋិមិញ្ច
 អាហាត្ថ តិដ្ឋយ្យ យំ វា ទត្ថិយមហាសាលាធំ វា
 ព្រាហ្មណមហាសាលាធំ វា កហមតិមហាសាលាធំ វា
 មតិវាធំ សាធិយេយ្យតិ ។ ឯតទេវ កន្ត វិ យំ
 ទត្ថិយមហាសាលាធំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលាធំ វា
 កហមតិមហាសាលាធំ វា មតិវាធំ សាធិយេយ្យ ។
 ទុក្ខាញាតំ កន្ត យំ ពលវា បុរិសោ ធន្ធាយ
 វាលវដ្ឋយា ទោក ជដ្ឋា វេបេត្វា យំសេយ្យ សា ជិ
 ជិន្ទេយ្យ មដ្ឋិមិញ្ច អាហាត្ថ តិដ្ឋយ្យតិ ។

ចល្លាសកលសង្គ្រាម មហានិទ្ទេ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះឯង នាំទ្វេភិក្ខុនោះ បានសេចក្តីវិនាស
 នឹងសេចក្តីខ្ពស់គាលយ្យ លុះបែកព្រាយក៏កាយស្លាប់ទៅ រមែង
 ទៅកើតក្នុងអាយុ ទុក្ខតិ វិទិបាត ទោក ទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់សេចក្តីនោះ ដូចម្តេច បុរសទាម
 កំច្រាត់ ក្រែកស្ទើរទាំងពីរ ដោយទ្រុកទ្រុយសត្វយ៉ាងដាច់ ទ្រុកនោះ
 ក៏មុតស្បែកសម្បុរវែង លុះមុតស្បែកសម្បុរវែងហើយ ក៏មុតស្បែក
 ខាងក្នុង លុះមុតស្បែកខាងក្នុងហើយ ក៏មុតសាច់ លុះមុតសាច់
 ហើយ ក៏មុតសរសៃ លុះមុតសរសៃហើយ ក៏មុតផ្លូវ លុះមុតផ្លូវ
 ហើយ ក៏ចុះដាច់ទៅនឹងទ្រុកផ្លូវ ក៏ក្រែកអរនឹងការថ្វាយបង្គំ
 របស់ទត្ថិយមហាសាលាទាំងឡាយ ឬព្រាហ្មណមហាសាលាទាំងឡាយ
 ឬក៏ កហមតិមហាសាលាទាំងឡាយ (ទាំងពីរទេ) ឯណាប្រសើរ
 ជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក៏ក្រែកអរនឹងការថ្វាយបង្គំរបស់
 ទត្ថិយមហាសាលាទាំងឡាយ ឬព្រាហ្មណមហាសាលាទាំងឡាយ ឬក៏
 កហមតិមហាសាលាទាំងឡាយ ការក្រែកអរនឹងការថ្វាយបង្គំ ខ្ពស់ប្រសើរ
 ជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសទាមកំច្រាត់ ក្រែកស្ទើរទាំង
 ពីរ ដោយទ្រុកទ្រុយសត្វយ៉ាងដាច់ ទ្រុកនោះ ក៏មុតស្បែកសម្បុរវែង
 ។ បេ ។ ក៏ចុះដាច់ទៅនឹងទ្រុកផ្លូវ ការមុតខ្ពស់ដាច់ លំបាកវិញទេ ។

អាណេយោមី ភេ កិក្ខុវេ បដិវេនយោមី ភេ កិក្ខុវេ
 យថា ឯតទេវេ តស្ស វិ ទុស្សីលោស្ស ។ មេ ។
 កសម្ពុជាតស្ស យំ ពលវំ បុរិសោ ធន្តាយ វិលាវដ្ឋយា
 ឧតោ ជជ្ជា វេមេត្វា យំសេយ្យ សា ធវី ជំនួយ្យ
 ។ មេ ។ អដ្ឋិមេត្វំ អាហារុ តិដ្ឋយ្យ ។ តំ តិស្ស ហេតុ ។
 កាតាទំនាទញ្ចំ សោ កិក្ខុវេ មរណំ វំ ធិតច្ឆយ្យ
 មរណមត្តំ វំ ទុក្ខំ ន ត្រូវ តប្បព្វយា កាយស្ស
 កេនា បរម្មណា អនាយំ ទុក្ខតិ វិធិចាតំ ឈិយំ
 ឧបបដ្ឋយ្យ ។ យេត្វ វោ សោ កិក្ខុវេ ទុស្សីលោ
 ។ មេ ។ កសម្ពុជាតោ ទត្តិយមហាសាលាធំ វំ
 ព្រាហ្មណមហាសាលាធំ វំ គហបតិមហាសាលាធំ វំ
 អភិវាទធំ សាទិយតិ តញ្ចិ តស្ស កិក្ខុវេ ហោតិ
 ជ័យត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយ កាយស្ស កេនា
 បរម្មណា អនាយំ ទុក្ខតិ វិធិចាតំ ឈិយំ ឧបបដ្ឋតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគម្រាប់អ្នកទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 គឺជាគម្រាប់អ្នកទាំងឡាយ បុរសមានកំប្រាង ហើយអ្នកស្មន់ទាំង
 ពីរ ដោយវិទ្យុកខ្ពស់សត្វយ៉ាងដាច់ វិទ្យុនោះ ក៏មុតស្សកសម្បវាថូ
 ។ មេ ។ កំបុចដាច់វេទិនិទ្ធិក្នុងដីនី កាមុតមុះ ប្រសើរជាងបុគ្គលទ្រុស្ត
 សីល ។ មេ ។ មានចិត្តជ្រៅកជ្រៅកនោះ ។ ដំណើរនោះ ព្រាហ្មណ
 អ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បុរសនោះ ដល់ខ្លួនសេចក្តីស្លាប់
 ឬដល់ខ្លួនសេចក្តីក្នុងស្នើរតែខឹងស្លាប់ ព្រោះហេតុតែហើយពួកខ្លួនស្មន់
 ទាំងពីរ ដោយវិទ្យុកខ្ពស់សត្វយ៉ាងដាច់ (ប៉ុណ្ណោះ) ដល់បែកញាយ
 កន្លងតាយស្លាប់ទៅ តំបិនទៅកើតកន្លងតាយ ទុក្ខតិ វិធិចាត ទោ
 ព្រោះតែហើយពួកខ្លួនស្មន់ទាំងពីរ ដោយវិទ្យុកខ្ពស់សត្វនោះឡើយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទ្រុស្តសីលនោះ ។ មេ ។ មានចិត្តជ្រៅកជ្រៅក
 គ្រេកអរចំពោះការថ្វាយបង្គំ លេសខ្ពង់ខ្ពស់មហាសាលាទាំងឡាយ ឬ
 ព្រាហ្មណមហាសាលាទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលាទាំងឡាយ
 ដោយហេតុណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ ទាំងឡាយក្នុងនោះ បាន
 សេចក្តីវិនាស សេចក្តីទុក្ខ អស់កាលអីវែនី លុះបែកញាយកន្លងតាយ
 ស្លាប់ទៅ តំទៅកើតកន្លងតាយ ទុក្ខតិ វិធិចាត ទោ ទៀត ។

ចល្លាសកស្ត្រហិក មហាន្ត

តំ កំ មញ្ញ្ញ កិក្ខុវេ កកមំ ទុ ទោ វំ យំ ពលវា
 បុរិសោ តិណ្ហាយ សត្តិយោ ភេណុយោតាយ បទ្វារស្មី
 មហាយ្យ យំ វ ទត្តិយមហាសាលានំ វ ប្រាហ្មណ៍-
 មហាសាលានំ វ គហមតិមហាសាលានំ វ អញ្ញលិកម្មំ
 សាទិយេយ្យាតិ ។ ឯតទេវ កន្ត វំ យំ ទត្តិយមហាសា-
 លានំ វ ប្រាហ្មណ៍មហាសាលានំ វ គហមតិមហា-
 សាលានំ វ អញ្ញលិកម្មំ សាទិយេយ្យ ។ ទុក្ខញ្ចកំ
 កន្ត យំ ពលវា បុរិសោ តិណ្ហាយ សត្តិយោ ភេណុ-
 យោតាយ បទ្វារស្មី មហាយ្យាតិ ។ អាណេចយោមំ វេ
 កិក្ខុវេ មដិវេយោមំ វេ កិក្ខុវេ យថា ឯតទេវ កស្ស
 វំ ទុស្ស័លស្ស ។ មេ ។ កសម្ពុជាតស្ស យំ ពលវា
 បុរិសោ តិណ្ហាយ សត្តិយោ ភេណុយោតាយ បទ្វារស្មី
 មហាយ្យ ។ តំ កំស្ស ហេតុ ។ កតោទិចាទត្តិ
 សោ កិក្ខុវេ មរណំ វ ចិកន្តយ្យ មរណមត្តំ វ ទុក្ខំ

ចល្លាសកស្ត្រហិក មហាន្ត

ខ្នាលភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ អ្នកចាំនិទ្ធាយ សំគាល់សេចក្តីនោះជាដូចម្តេច បើ
 បុរសមានកំឡាំង ក្លាយនឹងលំពែងដ៏មុត ដែលគេលាបដោយប្រេង ចំ
 ដើមទ្រូង ភិក្ខុត្រកអរនឹងអញ្ញលិកម្ម របស់ទត្តិយមហាសាលាចាំនិទ្ធាយ
 ឬប្រាហ្មណ៍មហាសាលាចាំនិទ្ធាយ ឬក៏ គហមតិមហាសាលាចាំនិទ្ធាយ
 ឯណាប្រសើរជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុត្រកអរនឹងអញ្ញលិ-
 កម្ម របស់ទត្តិយមហាសាលាចាំនិទ្ធាយ ឬ ប្រាហ្មណ៍មហាសាលាចាំនិ-
 ទ្ធាយ ឬក៏ គហមតិមហាសាលាចាំនិទ្ធាយ ការត្រកអរនឹងអញ្ញលិកម្ម
 នុ៎ះប្រសើរជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បុរសមានកំឡាំង ក្លាយ
 នឹងលំពែងដ៏មុត ដែលគេលាបដោយប្រេង ចំដើមទ្រូង ការក្លាយចំ
 ដើមទ្រូងនោះ ជាទុក្ខលំបាកវិញ ។ ខ្នាលភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ ភថាភ
 ប្រាប់អ្នកចាំនិទ្ធាយ ខ្នាលភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ ភថាភ ពន្យល់អ្នកចាំនិ-
 ទ្ធាយ បុរសមានកំឡាំង ក្លាយនឹងលំពែងដ៏មុត ដែលគេលាប
 ដោយប្រេង ចំដើមទ្រូង ដោយហេតុណា ហេតុនោះ ប្រសើរជាង
 ភិក្ខុទ្រុស្តសីល ។ មេ ។ មានចិត្តជ្រៅកជ្រាកនោះ ។ ដំណើរនោះ
 ព្រោះហេតុអ្វី ។ ខ្នាលភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ បុរសនោះផល់ខ្លះសេចក្តី
 ស្តាប់ ឬ ផល់ខ្លះសេចក្តីខ្លះស្ទើរតែនឹងស្តាប់ ព្រោះហេតុតែក្លាយ
 នឹងលំពែងដ៏មុត ដែលគេលាបដោយប្រេង ចំដើមទ្រូងប៉ុណ្ណោះ

សុត្តនិបិដក អង្គរណិកាយស្ស សុត្តនិបិដក

ន ទ្រៅ ធម្មទូយា កាយស្ស កេនា បរម្មណា អចាយំ
 ទុក្ខតិ វិធិចាតំ ធិរយំ ទុបបដ្ឋេយ្យ ។ យត្វ វោ សោ
 កិក្ខុវេ ទុស្ស្រិលោ ។ បេ ។ កស្សប្បដាតោ ទុត្តិយមហា-
 សាលានំ កំ ព្រាហ្មណមហាសាលានំ កំ គហបតិមហា-
 សាលានំ កំ អញ្ញវិកម្មំ សាទិយតិ តញ្ញិ តស្ស
 កិក្ខុវេ ហោតិ ធិយវត្ថុំ អហិតាយ ទុក្ខាយ កាយស្ស
 កេនា បរម្មណា អចាយំ ទុក្ខតិ វិធិចាតំ ធិរយំ
 ទុបបដ្ឋេតិ ។ តំ កី មញ្ញេ កិក្ខុវេ កតមំ ទុ វោ
 វំ យំ តលកំ បុរិសា តត្ថេន អយោបដ្ឋេន អាទិត្តេន
 សម្មជ្ជនិកេន សញ្ញាតិក្ខតេន កាយំ សម្មនិវេរិយេយ្យ
 យំ កំ ទុត្តិយមហាសាលានំ កំ ព្រាហ្មណមហាសា-
 លានំ កំ គហបតិមហាសាលានំ កំ សទ្ធាធម្មេយ្យំ ចីវំ
 បរិកុញ្ញេយ្យតិ ។ ឯតទេវ កន្តេ វំ យំ ទុត្តិយមហា-
 សាលានំ កំ ព្រាហ្មណមហាសាលានំ កំ គហបតិម-
 ហាសាលានំ កំ សទ្ធាធម្មេយ្យំ ចីវំ បរិកុញ្ញេយ្យ ។

សុត្តនិបិដក អង្គរណិកាយ សុត្តនិបិដក

លុះបែកគ្នាយកនិកាយស្រាប់ទៅ ក៏ទំនេរទៅកើតក្នុង អបាយ ទុក្ខតិ
 វិធិចាត ខរក ព្រោះហេតុកែត្រូវយន្តិវិធីនៃនិម្មិត ដែលលាប
 ដោយប្រេង ចំដើមទ្រូងនោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ទ្រុស្តសីលនោះ ។ បេ ។ មានចិត្តជ្រាបជ្រាប ក្រែកអំពីអញ្ញវិ-
 កម្ម របស់ទុត្តិយមហាសាលាទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលា
 ទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលាទាំងឡាយ ដោយហេតុណា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ ម៉ាឡិក្ខនោះ បានសេចក្តីវិនាស
 សេចក្តីទុក្ខ អស់កាលដ៏វែង លុះបែកគ្នាយកនិកាយស្រាប់ទៅ ក៏ទៅ
 កើតក្នុងអបាយ ទុក្ខតិ វិធិចាត ខរក ទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច បុរសមានកំច្បាំង ស្រាប
 កាយដោយបន្ទុកដ៏ធំក្តៅ ដែលភ្លើងកំភ្លឺនេះក្តៅប្រាសទ្រាល សន្ទោ
 សន្ទៅ ភិក្ខុប្រើប្រាស់ចីវរ របស់ទុត្តិយមហាសាលាទាំងឡាយ ឬ
 ព្រាហ្មណមហាសាលាទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលាទាំងឡាយ
 ដែលគេឲ្យដោយសព្វ ណាប្រសើរជាង ។ បតិក្រព្រអង្គ
 ដ៏ចំរើន ភិក្ខុប្រើប្រាស់ចីវរ របស់ទុត្តិយមហាសាលាទាំងឡាយ ឬ
 ព្រាហ្មណមហាសាលាទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលាទាំងឡាយ
 ដែលគេឲ្យដោយសព្វ ការប្រើប្រាស់ចីវរនោះ ប្រសើរជាង ។

បណ្ណសកលសង្គហិត មហាវគ្គ

ទុក្ខញ្ញតំ គន្ថេ យំ ពលវា បុរិសោ តត្ថេន
 អយោបដ្ឋេន អាទិត្ថេន សម្បជ្ជនិរតេន សញ្ញាតិ-
 ភូតេន កាយំ សម្បនិវេមេយ្យតិ ។ អាពេចយាមិ
 វេ ភិក្ខុវេ មដិវេទយាមិ វេ ភិក្ខុវេ យថា ឯតទេវ
 តស្ស វំ ទុស្សនិវស្ស ។ មេ ។ តតសម្មជាតស្ស យំ
 ពលវា បុរិសោ តត្ថេន អយោបដ្ឋេន អាទិត្ថេន
 សម្បជ្ជនិរតេន សញ្ញាតិភូតេន កាយំ សម្បនិ-
 វេមេយ្យ ។ តំ តតិស្ស ហេតុ ។ តតោទិទានញ្ញំ សោ
 ភិក្ខុវេ មរណំ វំ ទិគធឿយ្យ មរណមត្តំ វំ ទុត្តំ
 ន ត្រូវ តប្បក្ខយា កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា អចាយំ
 ទុក្ខតិ វិទិទានំ ជិវយំ ទុមមជ្ជេយ្យ ។ យញ្ច វោ សោ
 ភិក្ខុវេ ទុស្សនិវា ។ មេ ។ តតសម្មជាតោ ទុត្តិយ-
 មហាសាលានំ វំ ត្រាហ្មណមហាសាលានំ វំ តតា-
 មតិមហាសាលានំ សត្វានធឿយ្យ ចំវំ បរិកុញ្ញតិ
 តញ្ញំ តស្ស ភិក្ខុវេ ហោតិ ទីយវត្តំ
 អហំ កាយ ទុក្ខាយ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា

បណ្ណសកលសង្គហិត មហាវគ្គ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសមានកំភ្លាំង ស្រោចកាយដោយបន្ទុះវែង
 ដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំភ្លាំងនេះភ្លឺច្រាលខ្មោលសម្មាសន្តៅ ការស្រោចកាយ
 ដោយដៃគង្គីក្តៅនេះ ជាទុក្ខលំបាកវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគត
 ប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាគតទ្បល់អ្នកទាំងឡាយ
 បុរសមានកំភ្លាំង ស្រោចកាយដោយបន្ទុះវែងដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំភ្លាំង
 នេះភ្លឺច្រាលខ្មោលសម្មាសន្តៅ ដោយហេតុណា ហេតុនេះ ប្រសើរជាង
 ភិក្ខុទ្រុស្តសីល ។ មេ ។ មានបិក្ខុជ្រកជ្រកនោះ ។ ដំណើរនោះ
 ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បុរសនោះ ផល់ទូ
 សេចក្តីស្លាប់ឬផល់ទូសេចក្តីទុក្ខ ស្ទើរតែនឹងស្លាប់ ព្រោះហេតុតែស្រោច
 កាយដោយបន្ទុះវែងដ៏ក្តៅនោះប៉ុណ្ណោះ លុះបែកគ្នាយកកាយស្លាប់
 ទៅ ក៏បិទទៅក៏ក្នុងអបាយ ទុក្ខតិ វិទិបាត នរក ព្រោះហេតុតែស្រោច
 កាយ ដោយបន្ទុះវែងដ៏ក្តៅនោះទៀតទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ទ្រុស្តសីលនោះ ។ មេ ។ មានបិក្ខុជ្រកជ្រក ប្រើប្រាស់ចីវរបស់
 ភិក្ខុមហាសាលាទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលាទាំងឡាយ ឬក៏
 គហបតិមហាសាលាទាំងឡាយ ដែលគេទ្បដោយសព្វា ដោយហេតុ
 ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ នាំទ្បភិក្ខុនោះ បាទាបេក្ខិ
 វិទាស សេចក្តីទុក្ខរស់រវល់ដ៏វែង លុះបែកគ្នាយកកាយស្លាប់ទៅ

សុត្តន្តបិដក អង្គនៃកាយស្ស សុត្តនិទាន

អបាយំ ទុក្ខតិ វិទិតាតំ ធិរយំ ទុរេវជ្ជតិ ។
 តំ កឹ មញ្ញុយ កិត្តុយ កតមំ ទុ ទោ វំ
 យំ ពលវំ បុរិសា កត្តន អយោសាន្តិទា
 អាទិត្តន សម្មជ្ឈនិគេន សញ្ញាតិក្ខតេន មុទំ
 វិវិទ្ធា តត្ថំ លោហាទុវំ អាទិត្ថំ សម្មជ្ឈនិគំ
 សញ្ញាតិក្ខតំ មុខេ បត្តិបេយ្យ តំ តស្ស ទិដ្ឋម្បិ
 នហេយ្យ មុទម្បិ នហេយ្យ ជីវ្ហម្បិ នហេយ្យ
 កណ្ណម្បិ នហេយ្យ ឧរម្បិ នហេយ្យ អន្តម្បិ អន្ត-
 កុណម្បិ អាទាយ អនោកាតា ធិត្តុមេយ្យ យំ វំ
 ទត្តិយមហាសាលានំ វំ ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វំ
 តហេបតិមហាសាលានំ វំ សទ្ធាធម្យំ បិណ្ឌចាតំ បរិ-
 កុញ្ញេយ្យតិ ។ ឋតនេវ កត្តេ វំ យំ ទត្តិយមហា-
 សាលានំ វំ ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វំ តហេបតិមហា-
 សាលានំ វំ សទ្ធាធម្យំ បិណ្ឌចាតំ បរិកុញ្ញេយ្យ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនៃកាយ សុត្តនិទាន

កំពៅកើតក្នុងអបាយ ទុក្ខតិ វិទិតាតំ នរក វៀត ។ ខ្នាលភិក្ខុ
 ចាំនិទ្យាយ អ្នកវាងខ្យាយ សំគាល់សេចក្តីខ្លាចខ្លាចម្តង បុរសមាន
 កម្លាំង បើកមាត់វាយសណ្តូសដែកជំកុំ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះក្រោល
 ខ្នាលសខ្នាលខ្លាច ហើយជាកុំជុំជុំដែកជំកុំ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះក្រៅ
 ប្រាសខ្នាលសខ្នាលខ្លាចទៅក្នុងមាត់ ជុំជុំដែកនាមលាភបបូរោវ
 បុរសខ្លាចផង លោកមាត់ផង លោកអណ្តូកផង លោកកងផង លោក
 ច្រូងផង ឈ្នួយចាំនិពោរវៀន ពោរវៀនក្នុង ក្លាន់ហូកៅ
 ខាងគ្រោមផង ភិក្ខុទាន់បង្កំបិណ្ឌបាត របស់ភ្នំយមហាសាល
 ចាំនិទ្យាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលចាំនិទ្យាយ ឬក៏ តហេបតិមហា-
 សាលចាំនិទ្យាយ ដែលគេឲ្យដោយសព្វ ពារប្រសើរផង ។
 បរិកុញ្ញេយ្យអង្គជីវិទិ ភិក្ខុទាន់បង្កំរបស់ភ្នំយមហាសាលចាំនិទ្យាយ
 ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលចាំនិទ្យាយ ឬក៏ តហេបតិមហាសាលចាំនិទ្យាយ
 ដែលគេឲ្យដោយសព្វ ពារទាន់បង្កំបិណ្ឌបាតនុ៎ះ ប្រសើរផង ។

បណ្ណសកលវិញ្ញាណ មហានិទ្ទេ

ធុត្តញ្ញតំ កន្តេ យំ ពលវា ធុរិសោ កន្តេន
 អយោសន្តំ តា អាទិក្កេន សម្បជ្ជនិកេន សញ្ញាតិ-
 ក្កេន មុទំ អិវិត្វា តត្ថំ លោហតុលំ អាទិក្កំ
 សម្បជ្ជនិកំ សញ្ញាតិក្កតំ មុទេ បត្តិមេយ្យេ តំ
 កស្ស ឱដ្ឋម្បិ ធមោយ្យ មុទម្បិ ធមោយ្យ
 ជ្ជិម្បិ ធមោយ្យ កណ្ណម្បិ ធមោយ្យ ទរម្បិ ធមោយ្យ
 អន្តម្បិ អន្តកុណម្បិ អាធាយ អធាភាតា ជិត្តមេ-
 យ្យាតិ ។ អាធាយមិ វេ ភិក្ខុវេ បដិវេធាយមិ
 វេ ភិក្ខុវេ យថា វិគរេវ កស្ស កំ ធុស្សីនិស្ស
 ។ បេ ។ កសម្ពុជាតស្ស យំ ពលវា ធុរិសោ កន្តេន
 អយោសន្តំ តា អាទិក្កេន សម្បជ្ជនិកេន សញ្ញាតិក្កេន
 មុទំ អិវិត្វា តត្ថំ លោហតុលំ អាទិក្កំ សម្បជ្ជនិកំ
 សញ្ញាតិក្កតំ មុទេ បត្តិមេយ្យេ តំ កស្ស ឱដ្ឋម្បិ
 ធមោយ្យ មុទម្បិ ធមោយ្យ ជ្ជិម្បិ ធមោយ្យ កណ្ណម្បិ
 ធមោយ្យ ទរម្បិ ធមោយ្យ អន្តម្បិ អន្តកុណម្បិ
 អាធាយ អធាភាតា ជិត្តមេយ្យេ ។ តំ កស្ស ហេតុ ។

បណ្ណសកលវិញ្ញាណ មហានិទ្ទេ

បតិគ្រាប្រអន្តិដ៏ចំរើន ឯបុរសមានកំឡាំង បើកមាត់ដោយសណ្ឋាន
 ដែកដីក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងនេះ ភ្លឺប្រាលវន្ទាលសន្ទាសន្ទៅ ហើយ
 ដាក់ដុំទងដែកដីក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងនេះភ្លឺប្រាលវន្ទាលសន្ទាសន្ទៅទៅ
 ក្នុងមាត់ ដុំទងដែកនោះ លោកបបូរោកបុរសនោះផង លោកមាត់ផង
 លោកអណ្តាតផង លោកកងផង លោកម្រូងផង លោកល្មួយទាំង
 ពោះវៀនទាំង ពោះវៀនក្នុង ធ្លាក់ទៅទាន់ក្រោមផង ដោយហេតុណា
 ហេតុខ្លះ ជាទុក្ខលំបាកវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាអក្រប្រប់អ្នក
 ទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺជាអក្រប្រប់អ្នកទាំងឡាយ បុរស
 មានកំឡាំង បើកមាត់ដោយសណ្ឋានដែកដីក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងនេះ
 ភ្លឺប្រាលវន្ទាលសន្ទាសន្ទៅ ហើយដាក់ដុំទងដែកដីក្តៅ ដែលភ្លើង
 កំពុងនេះភ្លឺប្រាលវន្ទាលសន្ទាសន្ទៅទៅក្នុងមាត់ ដុំទងដែកនោះ លោក
 បបូរោកបុរសនោះផង លោកមាត់ផង លោកអណ្តាតផង លោកកងផង
 លោកម្រូងផង លោកល្មួយទាំងពោះវៀនទាំង ពោះវៀនក្នុង ធ្លាក់
 ហូតទៅទាន់ក្រោមផង ដោយហេតុណា ហេតុខ្លះ ប្រសើរជាងភិក្ខុទ្រុស្ត
 សីល ។ បេ ។ មានចិត្តប្រាកដប្រាកដនោះ ។ ចំណើនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយស្ស សន្តកថា

គោតិយនិកាយោ ភិក្ខុវេ មរណំ វា ធិកច្ឆេយ្យ
 មរណមគ្គំ វា ធុត្តំ ធិ ត្រា តប្បច្ឆយា កាយស្ស
 កេណ បរម្មរណា អចាយំ ធុត្តតិ វិធិចាតំ
 ធិរយំ ឧបបដ្ឋេយ្យ ។ យេត្ត ទោ សោ ភិក្ខុវេ
 ធុស្សីលោ ។ បេ ។ កសម្ពុដាតោ ឧត្តិយមហា-
 សាលាធំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលាធំ វា កហមតិ-
 មហាសាលាធំ វា សទ្ធាធម្មេយ្យំ បិណ្ឌចាតំ បរិកុញ្ញតិ
 កញ្ញំ កស្ស ភិក្ខុវេ ហោតិ ធិរយត្តំ អហិតាយ
 ធុត្តាយ កាយស្ស កេណ បរម្មរណា អចាយំ
 ធុត្តតិ វិធិចាតំ ធិរយំ ឧបបដ្ឋតិ ។ តំ តិ
 មញ្ញម ភិក្ខុវេ កកមំ ធុ ទោ វំ យំ ពលវា
 បុរិសា សីសេ វា កហេត្វា ឧទ្ធូ វា កហេត្វា តត្តំ
 អយោមញ្ញំ វា អយោមិមំ វា អាទិត្តំ សម្មវដ្ឋានំ
 សញ្ញាតិក្ខតំ អភិធិសីតាមេយ្យ វា អភិធិបដ្ឋាមេយ្យ
 វា យំ វា ឧត្តិយមហាសាលាធំ វា ព្រាហ្មណ-
 មហាសាលាធំ វា កហមតិមហាសាលាធំ វា
 សទ្ធាធម្មេយ្យំ មញ្ញមិមំ បរិកុញ្ញេយ្យតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ សន្តកថា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះបុរសនោះ ដែលទុរសេចក្តីស្លាប់ ឬ ដល់
 ខ្លះសេចក្តីទុក ស្ទើរតែនឹងស្លាប់ ព្រោះហេតុតែជាប់ដុំទង់ដែងដីក្តៅទៅ
 ក្នុងមាត់នោះ លុះបែកបាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏មិនទៅកើត ក្នុង
 អបាយ ទុក្ខតិ វិនិច្ឆ័យ ទេក ទៀត ព្រោះតែជាប់ដុំទង់ដែងដីក្តៅទៅ
 ក្នុងមាត់នោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រុសសីលនោះ ។ បេ ។
 មានចិត្តប្រាកដជ្រាក់ ជាប់ចង្អុលបិណ្ឌបាត របស់ទុក្ខិយមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ ភហមតិមហា-
 សាលទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសព្វ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការ
 ជាប់ចង្អុលបិណ្ឌបាតនោះ ទាំងភិក្ខុនោះ បាទសេចក្តីវិភាស សេចក្តី
 ទុក្ខអស់កាលដ៏វែង លុះបែកបាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើត ក្នុង
 អបាយ ទុក្ខតិ វិនិច្ឆ័យ ទេក ថែមទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង
 ឡាយ សំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច បុរសមានកំរិត បាបបុរស
 ឯទៀត គ្រងក្បាល ឬ គ្រងក ហើយទន្ទឹមអង្គុយ ឬ ឲ្យដកលើគ្រែ
 ដែក ឬក៏ កំរិតដែកដីក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងរនេះ ភ្នំប្រាសាទាល
 សន្ទាសន្ទៅ ក៏ប្រើប្រាស់គ្រែទាំងនោះ របស់ទុក្ខិយមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ ភហមតិមហា-
 សាលទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសព្វ ណាប្រសើរជាង ។

ឯកទេវ កន្ត អំ យំ ទុក្ខិយមហាសាលាធំ វា
 ប្រាជ្ញាលាមហាសាលាធំ វា កហាមតិមហាសាលាធំ វា
 សទ្ធាធម្មំ មត្តបិមំ បរិកុញ្ញេយ្យ ។ ទុក្ខញ្ញតំ
 កន្ត យំ តលវា បុរិសា សីសេ វា កហេត្វា
 ទទ្ធ វា កហេត្វា កត្តំ អយោមត្តំ វា អយោមិមំ វា
 អាទិត្តំ សម្មជ្ឈនិវតំ សញ្ញាតិក្ខតំ អភិទិសីនាមេយ្យ វា
 អភិទិបដ្ឋាមេយ្យ វាតិ ។ អាភេទយាមិ វេ ភិក្ខុវេ
 មជិវេនយាមិ វេ ភិក្ខុវេ យថា ឯកទេវ តស្ស
 វិ ទុស្សីនាស្ស ។ មេ ។ តសម្មជានតស្ស យំ តលវា
 បុរិសា សីសេ វា កហេត្វា ទទ្ធ វា កហេត្វា
 កត្តំ អយោមត្តំ វា អយោមិមំ វា អាទិត្តំ សម្មជ្ឈនិវតំ
 សញ្ញាតិក្ខតំ អភិទិសីនាមេយ្យ វា អភិទិបដ្ឋាមេយ្យ
 វា ។ តំ ភិក្ខុ ហេតុ ។ តតាទិណាធាញ្ញិ សោ
 ភិក្ខុវេ មរណំ វា ទិកន្ទេយ្យ មរណមត្តំ វា ទុក្ខំ
 ន ត្រូវ តប្បច្ចយា កាយស្ស កេតា បរម្មរណា
 អរាយំ ទុក្ខតិ វិទិចាតំ ចិរយំ ទុរេវមេយ្យ ។

បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រើប្រាស់គ្រឿងតាំងរបស់ខ្ញុំយមហាសាល
 ចាំឥឡូវ ឬ ប្រាជ្ញាលាមហាសាលចាំឥឡូវ ឬ ភិក្ខុមហាសាល
 ចាំឥឡូវ ដែលខ្ញុំដោយសព្វ ការប្រើប្រាស់គ្រឿងតាំងខ្ញុំប្រសើរ
 ជាង ។ បតិក្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសមានកំឡុង ចាប់ (បុរសទៀត)
 គ្រង់ក្បាល ឬ គ្រង់ក ហើយទន្ទឹមទន្ទឹម ឬ ដេកលើគ្រឿង ឬ
 កំនីដេកដំកៅ ដែលភ្លើងកំពុងរន្ទះ ភ្នំប្រាលខ្មោលសាខាសាខា ទុំដោ
 ទុក្ខលំបាកវិញ្ញាទ ។ ខ្មោលភិក្ខុចាំឥឡូវ គឺជាគតប្រាប់អ្នកចាំឥឡូវ
 ខ្មោលភិក្ខុចាំឥឡូវ គឺជាគតប្រាប់អ្នកចាំឥឡូវ បុរសដ៏មាន
 កំឡុង ចាប់ (បុរសទៀត) គ្រង់ក្បាល ឬគ្រង់ក ហើយ
 ទន្ទឹមទន្ទឹម ឬ ដេកលើគ្រឿង ឬ កំនីដេកដំកៅ ដែលភ្លើង
 កំពុងរន្ទះ ភ្នំប្រាលខ្មោលសាខាសាខា ការដេកនោះ ប្រសើរជាង
 ភិក្ខុខ្ពស់សីល ។ មេ ។ មានចិត្តប្រាកប្រាកដនោះ ។ ដំណើរនោះ
 ប្រោះហេតុអ្វី ។ ខ្មោលភិក្ខុចាំឥឡូវ ប្រោះថា បុរសនោះ គ្រាន់តែ
 ដល់ខ្សែសេចក្តីស្លាប់ ឬ ដល់ខ្សែសេចក្តីទុក្ខ ស្ទើរតែទិស្តាប់ ប្រោះ
 ហេតុវិភង្គិយ ឬ ដេកលើគ្រឿង ឬ កំនីដំកៅនោះ (ប៉ុណ្ណោះ) លុបបា
 បាយកងកាយស្លាប់ទៅ ក៏មិនទៅកើត ក្នុងអាយុ ឬក្នុង វិធិបា
 នា ប្រោះវិភង្គិយ ឬ ដេកលើគ្រឿង ឬ កំនីដំកៅនោះ ទៀតទេ ។

សុខ្ខចំណេ គង្គុន្តិកាយស្ស សព្វកថា

យេវេ ហោ សោ ភិក្ខុវេ ទុស្សីលោ ។ មេ ។ កសម្ពុ-
 ជាតោ ទុក្ខិយមហាសាលាធំ វា ព្រាហ្មណមហាសា-
 លាធំ វា គហបតិមហាសាលាធំ វា សទ្ធានេយ្យំ មញ្ញវិបំ
 បរិកុញ្ញតិ គញ្ញំ កស្ស ភិក្ខុវេ ហោតិ ធីយវត្ថុ
 អហំតាយ ទុក្ខាយ កាយស្ស កេតោ បរិមុណា
 អហាយំ ទុក្ខតិ វិធិចាតំ ធីយំ ទុបបដ្ឋតិ ។ តំ ភិ
 មញ្ញដំ ភិក្ខុវេ កតមំ ទុ ទោ វំ យំ ពលវំ បុរិសោ
 ទុដ្ឋំចាធំ អនោសិវំ កហោត្វា កត្តាយ លោហកុម្ពិយា
 បត្តិបេយ្យ អាទិក្កាយ សម្មជ្ជនំតាយ សន្លោតិក្កតាយ
 សោ កត្ត ដេណុទ្កេហកំ បព្វមរោ សកំម្យំ ទុដ្ឋំ
 កច្ឆេយ្យ សកំម្យំ អនោ កច្ឆេយ្យ សកំម្យំ តិរិយំ
 កច្ឆេយ្យ យំ វា ទុក្ខិយមហាសាលាធំ វា ព្រាហ្មណ-
 មហាសាលាធំ វា គហបតិមហាសាលាធំ វា សទ្ធានេយ្យំ
 វិហារំ បរិកុញ្ញេយ្យតិ ។ ឯកនេវ កន្តេ វំ យំ ទុក្ខិយ-
 មហាសាលាធំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលាធំ វា គហ-
 បតិមហាសាលាធំ វា សទ្ធានេយ្យំ វិហារំ បរិកុញ្ញេយ្យ ។

សុខ្ខចំណេ គង្គុន្តិកាយ សព្វកថា

មាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុទ្រុស្តសីលនោះ ។ មេ ។ មានចិត្ត
 ជ្រៅកជ្រៅក ប្រើប្រាស់គ្រឿងតាំង របស់ទុក្ខិយមហាសាលតាំង
 ឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលតាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលតាំង
 ឡាយ ដែលឱ្យដោយសព្វ មាលភិក្ខុតាំងឡាយ ការប្រើប្រាស់
 នោះនាំឱ្យភិក្ខុនោះ បានសេចក្តីវិនាស សេចក្តីទុក្ខអស់កាលដ៏វែង
 លុះបែកផ្កាយពន្លឺកាយស្លាប់ទៅ គឺទៅកើត ក្នុងអបាយ ទុក្ខភិ វិធិបាត
 នរក (ថែមទៀត) ។ មាលភិក្ខុតាំងឡាយ អ្នកតាំងឡាយ
 សំគាល់សេចក្តីនោះ ដូចម្តេច បុរសមានកំឡាំង ចាប់ (បុរសឯទៀត)
 យូរដឹង (ទាំងពីរ) ឡើងលើ ឱ្យក្បាលសំយុងចុះក្រោម ហើយបោះទៅ
 ក្នុងខ្លះទង់ដៃដីដីក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងនេះ ភ្នំព្រាលទ្រាលហោត្វាសនៅ
 កាលបុរសនោះ កំពុងនេះដុលក្នុងខ្លះនោះ អវល្លកឡើងលើម្តង
 លំដាប់ក្រោមម្តង ទៅទង់ម្តង ភិក្ខុប្រើប្រាស់វិហារ របស់ទុក្ខិយ-
 មហាសាលតាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលតាំងឡាយ ឬក៏ គហ-
 បតិមហាសាលតាំងឡាយ ដែលឱ្យដោយសព្វ ការប្រសិរដាធំ ។
 បតិគ្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុប្រើប្រាស់វិហារ របស់ទុក្ខិយមហាសាល
 តាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលតាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាល
 តាំងឡាយ ដែលឱ្យដោយសព្វ ការប្រើប្រាស់ចុះប្រសិរដាធំ ។

ចល្លាសកសង្កាតោ មហានិទ្ទេ

ទុក្ខញ្ញតំ កន្ថេ យំ ពលវា មុរិសោ ទុទ្ធិទានំ
 អនោសិវំ គហេត្វា តត្ថាយ លោហកុម្ពុយា បត្តិមេយ្យ
 អាទិក្ខាយ សម្មជ្ជនិកាយ សញ្ញាតិក្ខតាយ សោ តត្ថ
 ដេណុទ្កេហតំ បទ្ធិមាណេ សតិម្បិ ទុទ្ធិ កច្ឆេយ្យ
 សតិម្បិ អនោ កច្ឆេយ្យ សតិម្បិ តិរិយំ កច្ឆេយ្យ ។
 អាភេយមិ វេ កិក្ខុវេ បដិវេយមិ វេ កិក្ខុវេ
 យេថា ឯកនេវ តស្ស វំ ទុស្សីលស្ស ។ បេ ។
 កាសម្ពុជាតស្ស យំ ពលវា មុរិសោ ទុទ្ធិទានំ
 អនោសិវំ គហេត្វា តត្ថាយ លោហកុម្ពុយា បត្តិមេយ្យ
 អាទិក្ខាយ សម្មជ្ជនិកាយ សញ្ញាតិក្ខតាយ សោ តត្ថ
 ដេណុទ្កេហតំ បទ្ធិមាណេ សតិម្បិ ទុទ្ធិ កច្ឆេយ្យ
 សតិម្បិ អនោ កច្ឆេយ្យ សតិម្បិ តិរិយំ កច្ឆេយ្យ ។
 តំ កិក្ខុវេ ហេតុ ។ តតោនិទានញ្ញំ សោ កិក្ខុវេ
 មរណំ វា ជិកច្ឆេយ្យ មរណមត្តំ វា ទុក្ខំ ទ
 ត្រេវ តប្បទ្ធិយា កាយស្ស ភេនា បរម្មណា
 អចាយំ ទុក្ខតិ វិជិតានំ ចិរិយំ ទុបបដ្ឋតិ^(១) ។

១ ឧ.ម. ឧបហន្តយ្យ ។

ចល្លាសកសង្កាតោ មហានិទ្ទេ

បពិត្រព្រះអង្គជីវិតោ បុរសទានកំច្បងំ ចាប់ (បុរសឯទៀត) យូរជើង
 (ចាំជិតិវ) ឡើងលើ ឲ្យក្បាលសំយុងចុះក្រោម ហើយបោះទៅក្នុង
 ខ្លួនខ្លួនជើងក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងនេះ ភ្នំប្រាលខ្នាលសម្ភាសនា
 កាលបុរសនោះ កំពុងនេះពុះដុល ក្នុងខ្លួនខ្លួនជើងនោះ កំពុងក្តៅ
 ឡើងលើម្តង លិចចុះក្រោមម្តង ទៅទទឹងម្តង ការទុះ ជាទុក្ខលំបាក
 វិញ ។ ម្ចាស់កំពុងច្បាយ គឺជាគម្រាប់ម្នាក់ច្បាយ ម្ចាស់កំពុង
 ចាំច្បាយ គឺជាគម្រាប់ម្នាក់ច្បាយ បុរសទានកំច្បងំ ចាប់
 (បុរសឯទៀត) យូរជើង (ចាំជិតិវ) ឡើងលើ ឲ្យក្បាល
 សំយុងចុះក្រោម ហើយបោះទៅ ក្នុងខ្លួនខ្លួនជើងក្តៅ ដែលភ្លើង
 កំពុងនេះ ភ្នំប្រាល ខ្នាលសម្ភាសនា កាលបុរសនោះ កំពុងនេះពុះ
 ដុល ក្នុងខ្លួនខ្លួនជើងនោះ កំពុងក្តៅឡើងលើម្តង លិចចុះក្រោមម្តង
 ទៅទទឹងម្តង ការទុះ ប្រសើរជាងកិក្ខុស្តសីល ។ បេ ។ ទានចិក្ខុ
 ជ្រៅក្រៅនោះ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្ចាស់កំពុងច្បាយ
 ព្រោះបុរសនោះ ផល់ឲ្យសេចក្តីស្ងប់ ឬ ផល់ឲ្យសេចក្តីទុក្ខ ស្មើវិភង្គិ
 ស្ងប់ ព្រោះហេតុវិភង្គិបោះទៅក្នុងខ្លួនខ្លួនជើងក្តៅនោះ លុះផល់វិភង្គិ
 ក្លាយពងកាយស្ងប់ទៅ ក៏មិនទៅកើត ក្នុងអាយុ ទុក្ខកិ វិជិតាន
 នរក ព្រោះហេតុវិភង្គិបោះទៅក្នុងខ្លួនខ្លួនជើង ជើងក្តៅនោះទៀតឡើយ ។

សុត្តនិបាត គង្គុទ្ធនិកាយស្ស សន្តកនិបាត

យេត្ត ខោ សោ កិក្ខុវេ ទុស្សីលោ ។ មេ ។ កសម្ពុ-
 ជាតោ ទុត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណមហា-
 សាលានំ វា គហបតិមហាសាលានំ វា សទ្ធាធម្មៀ
 វិហារំ បរិកុញ្ញតិ តត្ថិ តស្ស កិក្ខុវេ ហោតិ ធីយវត្ថុ
 អហិតាយ ទុក្ខារម កាយស្ស ភេតា បរម្មណា
 អហយំ ទុក្ខតិ វិនិច្ឆនំ ចរយំ ទុបបដ្ឋតិ ។ តស្មា-
 តិហ កិក្ខុវេ ឯវំ សិក្ខិតត្បំ យេសេត្ត មយំ បរិកុញ្ញម
 ចរិបិណ្ឌនាតសេនាសនតិលានប្បច្ចយកេសដ្ឋបរិក្ខារានំ
 តេសំ តេ កាវា មហាច្ឆហ កវិស្សន្តិ មហានិសំសា
 អន្តកញ្ចោរយំ បទ្ធជា អវញ្ញា កវិស្សតិ សជលា
 សទ្ធរយាតិ ។ ឯវត្ថិ វេ កិក្ខុវេ សិក្ខិតត្បំ ។
 អត្ថត្ថំ វា កិក្ខុវេ សម្មស្សមារោទ អលមេវ អប្បមារោទ
 សម្មារោតុំ បរិក្ខំ វា កិក្ខុវេ សម្មស្សមារោទ អលមេវ
 អប្បមារោទ សម្មារោតុំ ទុកយត្ថំ វា កិក្ខុវេ
 សម្មស្សមារោទ អលមេវ អប្បមារោទ សម្មារោតុត្ថិ ។

សុត្តនិបាត គង្គុទ្ធនិកាយ សន្តកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុទ្រុស្តសីលនោះ ។ មេ ។ មានចិត្តព្រៀមព្រៀម ប្រើ
 ប្រាស់វិហារ របស់វត្តិយមហាសាលាទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលា
 ទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលាទាំងឡាយ ដែលឱ្យដោយសទ្ធា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រើប្រាស់នោះ ធំរឿកិក្ខុនោះ បានសេចក្តី
 វិភាស សេចក្តីទុក្ខ អស់កាលដំរើង លុះបកប្បាយកាយស្សបំពេ
 តិវេកើត គង្គិមបាយ ទុក្ខតិ វិនិច្ឆន នរក (វិជមទៀត) ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ពួកភិក្ខុក្នុងសាលានោះ ត្រូវសិក្សាយ៉ាង
 នេះថា យើងបរិភោគប្រើប្រាស់ ចំរើ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ទីង
 តិលានប្បច្ចយកេសដ្ឋបរិក្ខារ របស់ពួកបុគ្គលណា បច្ចយទានទាំងនោះ
 ទីងមានផលច្រើន មានអាទិសិទ្ធិច្រើន ផលពួកបុគ្គលទាំងនោះ ឯបទ្ធជា
 របស់យើងនេះ មានផល ទានប្រយោជន៍ (មិនមែនផលកើត) ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្នាក់ទាំងឡាយ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុ ឃើញប្រយោជន៍របស់ខ្លួន
 ច្បាស់ហើយ គួរដើម្បីញ៉ាំងកិច្ចឱ្យសម្រេចដោយសេចក្តីមិនប្រមាទផង
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុ ឃើញប្រយោជន៍របស់អ្នកដទៃ
 ច្បាស់ហើយ គួរដើម្បីញ៉ាំងកិច្ចឱ្យសម្រេចដោយសេចក្តីមិនប្រមាទផង
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុ ឃើញប្រយោជន៍ទាំងពីរច្បាស់
 ហើយ គួរដើម្បីញ៉ាំងកិច្ចឱ្យសម្រេចដោយសេចក្តីមិនប្រមាទផង ។

សធម៌កេត កតវា សមស្មិត្តា បទ វេយ្យាករណស្ថី
កត្តាមារេ សដ្ឋមត្តា កិក្ខុនំ ទុក្ខំ លោហិតំ ធុរេតា
ទុក្ខញ្ចំ សដ្ឋមត្តា កិក្ខុ សិក្ខុ បទ្ធាយ ហិណាយ-
វគ្គិសុ ទុក្ខំ កតវា សុទុក្ខំ កតវតិ សដ្ឋមត្តា
កិក្ខុនំ អទុបាទាយ អាសវេហិ ចិក្ខុនំ វិមុត្តិស្វតិ ។

[៧០] ពួកបុព្វំ កិក្ខុវេ សុទេត្តា ធាម សត្តា
មហោសិ កិក្ខុករេ កាមេសុ វិគរេតា ។ សុទេត្តស្ស
ទោ បទ កិក្ខុវេ សត្តុយា អនេកានិ សាវកសតានិ
អាហេសុំ ។ សុទេត្តា សត្តា សាវកានិ ព្រហ្មលោក-
សហព្យតាយ ធម្មំ ទេសេតិ ។ យេ ទោ បទ កិក្ខុវេ
សុទេត្តស្ស សត្តុយា ព្រហ្មលោកសហព្យតាយ ធម្មំ
ទេសេត្តស្ស ចិក្ខុនិ ធម្មសាទេសុំ តេ កាយស្ស កេតា
បរម្មណា អហយំ ទុក្ខតិ វិនិច្ឆតំ និរយំ ទុបបដ្ឋិសុ ។
យេ ទោ បទ កិក្ខុវេ សុទេត្តស្ស សត្តុយា ព្រហ្មលោក-
សហព្យតាយ ធម្មំ ទេសេត្តស្ស ចិក្ខុនិ បសាទេសុំ

ព្រដំមានព្រះភាគ បានច្រើនក្រាស់តាសិគរេហិយ កាលព្រដំមាន
ព្រះភាគ សំដែនវេយ្យាករណ៍នេះចប់ហើយ ពួកភិក្ខុចំន ៦០ ប្រ
ក្ខតសុខ្ហែកឈាមក្តៅ ។ ភាមមាតំ ពួកភិក្ខុ ៦០ ប្រទៀត លរបដំ
សិក្ខា គ្រឿងបំបៅកាន់គេចេកតាប ព្រោះមានសេចក្តីគ្រិះវិវាទដូច្នោះ
ព្រដំមានព្រះភាគ សំដែនទូរំពើវេលគេធ្វើបានដោយក្រ ព្រដំមាន
ព្រះភាគ សំដែនទូរំពើវេលគេមិនងាយធ្វើកើត ពួកភិក្ខុ ៦០ ប្រទៀត
មានចិត្តច្របូច្របល់ បាតសាវៈចាំនិទ្យាយ ព្រោះមិនប្រកាន់មាំ ។

[៧០] ម្ចាស់ភិក្ខុចំនិទ្យាយ កាលគឺដើម មានគ្រូឈ្មោះសុខន្តៈ ជា
អ្នកធ្វើទូរំពើវេល ជាទីទៅកាន់សុតតិករ ជាអ្នកប្រោសបាតសាវៈ ក្នុងកាម
ចាំនិទ្យាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចំនិទ្យាយ ឯគ្រូឈ្មោះសុខន្តៈ មានសាវៈច្រើន
យេ ។ ក៏គ្រូឈ្មោះសុខន្តៈ រមែងសំដែនធម៌ ដើម្បីដឹកនាំសាវៈចាំនិទ្យាយ
ឱ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចំនិទ្យាយ បើពួកសាវៈកណ
មិនបានញ៉ាំងចិត្តឱ្យជ្រះថ្លា ចំពោះគ្រូឈ្មោះសុខន្តៈ ដែលសំដែនធម៌
ដើម្បីដឹកនាំឱ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោកទេព្វកសាវៈកនោះ លុះចែកគ្នាយក
កាយស្តាប់ទៅ តែនិរទៅកើតក្នុងអប្បាយ ទុក្ខតិ វិនិច្ឆត ទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ចាំនិទ្យាយ បើពួកសាវៈកណ បានញ៉ាំងចិត្តឱ្យជ្រះថ្លា ចំពោះគ្រូឈ្មោះ
សុខន្តៈ ដែលសំដែនធម៌ ដើម្បីដឹកនាំឱ្យទៅកើត ក្នុងព្រហ្មលោកហើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំងបី ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា

តេ កាយស្ស ភេតា បរម្មណា សុតតិ សត្តំ
 លោកំ ឧបបជ្ជីសុ ។ ភិក្ខុមុតំ ភិក្ខុវេ ម្នុកយក្ខា
 ធាម សត្តា អហោសិ ។ បេ ។ អរោមិ ធាម សត្តា
 អហោសិ ។ បេ ។ កុដ្ឋាលោ ធាម សត្តា អហោសិ
 ។ បេ ។ ហត្ថិចាលោ ធាម សត្តា អហោសិ ។ បេ ។
 ជោតិចាលោ ធាម សត្តា អហោសិ ។ បេ ។ អរោ
 ធាម សត្តា អហោសិ តិក្ខុតារោ កាយេសុ វិភវតោ ។
 អរោស្ស ទោ បទ ភិក្ខុវេ សត្តុចោ អរោកាចិ
 សាវកសតាមិ អហោសុំ ។ អរោកា ធាម សត្តា
 សាវកាចំ ព្រហ្មលោកសហព្យតាយ ធម្មំ ទេសេតិ ។
 យេ ទោ បទ ភិក្ខុវេ អរោស្ស សត្តុចោ ព្រហ្មលោក-
 សហព្យតាយ ធម្មំ ទេសេន្តស្ស ចិត្តាចំ ឧប្បសារេសុំ
 តេ កាយស្ស ភេតា បរម្មណា អចាយំ ធុត្តតិ
 វិជំចាតំ ចិរយំ ឧបបជ្ជីសុ ។ យេ ទោ បទ ភិក្ខុវេ
 អរោស្ស សត្តុចោ ព្រហ្មលោកសហព្យតាយ ធម្មំ
 ទេសេន្តស្ស ចិត្តាចំ បសារេសុំ តេ កាយស្ស
 ភេតា បរម្មណា សុតតិ សត្តំ លោកំ ឧបបជ្ជីសុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទាំងបី ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា

ពួកសាវកនោះ លុះបែកប្រយោជន៍កាយស្ងប់ទៅ តែងទៅកើតក្នុងសុតិ
 ស្វតិ ទេវលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីដើម មានគ្រូឈ្មោះ
 មូធិបក្ខុ ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះអរោមិ ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះ
 កុដ្ឋាលៈ ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះហត្ថិចាល ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះ
 ជោតិចាល ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះអរោកៈ ជាអ្នកធ្វើឲ្យកំលាំងជាវិវាតាធំ
 សុតិភិក្ខុ ជាអ្នកប្រាសចាកគម្រោក ក្នុងតាមទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ឯគ្រូឈ្មោះអរោកៈមានសាវកច្រើនយេ ។ គ្រូឈ្មោះអរោកៈតែង
 សំដែនធម៌ ដើម្បីដឹកនាំសាវកទាំងឡាយ ឲ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវកណា មិនទាន់ញ៉ាំងបំណងជ្រេដូច្នោះ ចំពោះ
 គ្រូឈ្មោះអរោកៈ ដែលសំដែនធម៌ ដើម្បីដឹកនាំឲ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្ម-
 លោកទេ ពួកសាវកទាំងនោះ លុះបែកប្រយោជន៍កាយស្ងប់ទៅ តែងទៅ
 កើត ក្នុងវិទ្យាយាម ទុក្ខនិ វិទ្យាយាម ទិក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួក
 សាវកណា ទាន់ញ៉ាំងបំណងជ្រេដូច្នោះ ចំពោះគ្រូឈ្មោះអរោកៈ ដែលសំដែន
 ធម៌ ដើម្បីដឹកនាំឲ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោកហើយ ពួកសាវកនោះ លុះ
 បែកប្រយោជន៍កាយស្ងប់ទៅ តែងទៅកើតក្នុងសុតិ ស្វតិ ទេវលោក ។

តំ តំ មញ្ញដំ កិក្ខុវេ យោ សំមេ សត្តុ សត្តារោ តិក្ខុ-
 កាល កាលេសុ វិភវតេ អនេកសត្តមវិវាវេ សសាវក-
 សង្ឃេ ទុដ្ឋចិត្តោ អក្កោសេយ្យ បរិភាសេយ្យ ពហំ
 សោ អប្បញ្ញំ បសវេយ្យតំ ។ វិវំ កន្ថេ ។ យោ
 កិក្ខុវេ សំមេ សត្តុ សត្តារោ តិក្ខុកាល កាលេសុ
 វិភវតេ អនេកសត្តមវិវាវេ សសាវកសង្ឃេ ទុដ្ឋចិត្តោ
 អក្កោសេយ្យ បរិភាសេយ្យ ពហំ សោ អប្បញ្ញំ
 បសវេយ្យ យោ វិកំ ទិដ្ឋិសម្បទំ បុត្តវំ ទុដ្ឋចិត្តោ
 អក្កោសតិ បរិភាសតិ អយំ គតោ ពហុតិ អប្បញ្ញំ
 បសវតិ ។ តំ តិស្ស ហេតុ ។ យាហំ កិក្ខុវេ
 សតោ ពហំបា វិវុធិ ទុដ្ឋិ វជាមិ យថា មំ សព្វហ្ម-
 ចារិសុ ។ តស្មាតិហ កិក្ខុវេ វិវំ សិក្ខិត្តទ្ធិ ធា ត្រូវ
 អង្គ^(១) សព្វហ្មចារិសុ ចិត្តានិ បទុដ្ឋានិ ពវិស្សន្តិភិ ។
 វិវុធិ វោ កិក្ខុវេ សិក្ខិត្តទ្ធិ ។

១ ១. ២. ៤ តោ សព្វហ្មចារិសុ ។

ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់ហេតុនោះ ដូចម្តេច អ្នក
 ណា មានចិត្តប្រឡូស្ត ដេរប្រទេច ផ្កាសាឡូត្រូវបាន ៧ នេះ ជាអ្នក
 ធ្វើខ្លាំងកំរើ ជាវិទៅកាន់សុភិក្ខុ ជាអ្នកប្រាសចាកគម្រោក ក្នុងតាម
 ទាំងឡាយ មានបរិវារច្រើន ប្រកបដោយពួកសាវ័ក អ្នកនោះ
 ឈ្មោះថា សន្សំបាបច្រើនជាង ។ ចព្រះគ្រូអង្គជំរើន យ៉ាង
 នោះមែន ។ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ អ្នកណា មានចិត្តប្រឡូស្ត ដេរប្រទេច
 ផ្កាសាឡូត្រូវបាន ៧ នេះ ជាអ្នកធ្វើខ្លាំងកំរើ ជាវិទៅកាន់សុភិក្ខុ
 ជាអ្នកប្រាសចាកគម្រោក ក្នុងតាមទាំងឡាយ មានបរិវារច្រើន ប្រកប
 ដោយពួកសាវ័ក អ្នកនោះ ឈ្មោះថា សន្សំបាបច្រើន អ្នកណាមាន
 ចិត្តប្រឡូស្ត ដេរប្រទេច ផ្កាសាឡូត្រូវបាន ដែលបរិបូណ៌ដោយទំដ្ឋិ
 (សោភាបន្តបុគ្គល) អ្នកនេះ ឈ្មោះថា សន្សំបាបច្រើនជាងនោះ
 ទៅទៀត ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ ព្រោះ
 គង់គង មិនហៅការដេរប្រទេច ពួកសព្វហ្មចារិសុនេះ ថាជាទំដ្ឋិ
 មានសភាពយ៉ាងនេះ គង់ក្រៅពីទំដ្ឋិទេឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ
 ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះថា ចិត្ត
 ទាំងឡាយរបស់យើង គឺនឹងមិនបាបប្រឡូស្ត ពួកសព្វហ្មចារិសុ ដូច្នោះ
 ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះ ។

[៧០] ក្នុងដុំ កិច្ចាវ អរោកា ឃាម សត្វា
 អរោសិ វិគ្គតារោ កាមេស្ស វីតរោកោ ។ អរោស្ស
 ទោ បទ កិច្ចាវ សត្តុយោ អនេកានំ សាវកសតានំ
 អហោសុំ ។ អរោកា សត្វា សាវកានំ វុំ ចង្អ
 ទេសេតិ អប្បកំ ព្រាហ្មណ ដីវិតិ មនុស្សានំ បរិត្ត
 លហុកំ ពហុទុក្ខំ ពហុចាយាសំ មត្តាយ ដោដ្ឋង្គ
 កាត្តង្គ កុសលំ ចរិតង្គ ព្រហ្មចរិយំ ទត្តិ ជាតស្ស
 អមរណំ ។ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ តិណាត្តេ ទស្សាវតំទុ
 សុរិយេ ទត្តច្នៃដ្ឋ ទិប្បិយេវ បដិវិតច្នតិ ទ ចិវដ្ឋិតិកំ
 ហោតិ វិវេវ ទោ ព្រាហ្មណ ទស្សាវតំទុមមំ ដីវិតិ
 មនុស្សានំ បរិត្ត លហុកំ ពហុទុក្ខំ ពហុចាយាសំ ។
 មត្តាយ ដោដ្ឋង្គ កាត្តង្គ កុសលំ ចរិតង្គ ព្រហ្មចរិយំ
 ទត្តិ ជាតស្ស អមរណំ ។ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ
 មុស្សុទុសិទកោ ទេវេ វស្សន្តេ ទទកតុទ្ធុលំ(១)
 ទិប្បិយេវ បដិវិតច្នតិ ទ ចិវដ្ឋិតិកំ ហោតិ

• ខ. ខទរោ ខទរត្ថលំ ។ ឃ. ខទរោ ខទរឃ្មដ្ឋំ ។

[៧១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភីដើម មានគ្រូឈ្មោះអារកៈ
 ជាអ្នកធ្វើឲ្យកំលាំង ជាទីទៅកាន់សុគតិភព ជាអ្នកប្រាសចាកកម្រែកក្នុង
 កាមទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯគ្រូឈ្មោះអារកៈ មានសាវកច្រើន
 រយ ។ គ្រូឈ្មោះអារកៈ វែមនសីវេនិទមិផលសាវកទាំងឡាយ យ៉ាង
 នេះថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដីវិតពូកមនុស្ស ជាបេសកិច ភិ មានទុក្ខច្រើន
 មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ។ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើឲ្យ
 កុសល ត្រូវប្រតិក្ខត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយប្រាជ្ញា ព្រោះសក្ខីផល
 កើតហើយ សុខ្យុំកស្លាប់ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ប្រៀបដូច
 ដំណក់ទឹកសឿម លើចុនិស្មៅ ផលព្រះអាទិត្យ រោឡឹក ក៏គ្រឿង
 បាតិវិញធាប់ហែស ជាបេសកិចបិកាថេរ ទៅយូរណាបាន យ៉ាងណា
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដីវិតពូកមនុស្ស ជាបេសកិច ភិ មានទុក្ខច្រើន មាន
 សេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ប្រៀបដូចដំណក់ទឹកសឿម យ៉ាងនោះ
 ដែរ ។ អ្នកទាំងឡាយត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើឲ្យកុសល ត្រូវប្រតិក្ខត្តិព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ដោយប្រាជ្ញា សក្ខីផលកើតហើយ សុខ្យុំកស្លាប់ ។ ម្ចាស់
 ព្រាហ្មណ៍ ប្រៀបដូចភ្លើង មានដំណក់ដីថ្លាសព្វាក់ចុះមក គ្រឿង
 ទឹក ក៏គ្រឿងបាត់ទៅវិញធាប់ មិនបិកាថេរយូរណាបាន យ៉ាងណាវិញ

ឯវិមា ទោ ត្រាហ្មណ ឧទកេត្តន្តរុបមំ ជីវិតំ
 មនុស្សានំ បរិត្តំ លហុកំ ពហុទុក្ខំ ពហុហយាសំ ។
 មន្តាយ ដោដ្ឋង្គំ កត្តង្គំ កុសលំ ចរិតង្គំ ត្រាហ្មចរិយំ
 ធន្តំ ជាតស្ស អមរណំ ។ សេយ្យថាមិ ត្រាហ្មណ
 ឧទកេ ធន្តានជិ ទិប្បយេវ មជ្ជិតច្នតិ ធន ជីវិតតិការ
 ហោតិ ឯវិមា ទោ ត្រាហ្មណ ឧទកេ ធន្តានជុបមំ
 ជីវិតំ មនុស្សានំ បរិត្តំ លហុកំ ... ធន្តំ ជាតស្ស
 អមរណំ ។ សេយ្យថាមិ ត្រាហ្មណ ធនិ មទ្ធតេយ្យា
 ជ្ជាដ្ឋីនា សីយសោតា ហារហារិណំ ធន្តំ ភោ
 ទណោ ក លយោ ក ធុហុត្តោ ក យំ សា ទាតិ^(១)
 អថទោ សា កច្ឆតេ ច វត្តតេ ច សទ្ធកេ^(២) ច
 ឯវិមា ទោ ត្រាហ្មណ ធនិមទ្ធតេយ្យបមំ ជីវិតំ
 មនុស្សានំ បរិត្តំ លហុកំ ... ធន្តំ ជាតស្ស
 អមរណំ ។ សេយ្យថាមិ ត្រាហ្មណ តលកំ បុរិសោ
 ជីវិត្តំ ទេធសិណ្ឌំ សញ្ញាហិត្តា អប្បកាសិរោទេវ វាមេយ្យ

• ១. យំ សា កាមតិ ។ ២. យាយ កាវត្តំ ។ ២ ១. ម. ធន្តោវ ត្រាហេវ សទ្ធកេវ ។

ម្ចាស់ត្រាហ្មណ៍ ជីវិតរបស់ពួកមនុស្ស ជាបេសកិច ភ្នំ មានសេចក្តីទុក្ខ
 ច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ប្រៀបដូចជាព្រៃពេញទឹក យ៉ាង
 នោះដែរ ។ អ្នកចាំឱ្យយ ត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើខ្ញុំកុសល ត្រូវប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយត្រង់ ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ ។
 ម្ចាស់ត្រាហ្មណ៍ ប្រៀបដូចស្នូមកំទូសដើម្បីលើទឹក កែងក្រឡប់បាក់
 ទៅវិញទាប មិនបំរើថយេយ្យោបាន យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ត្រាហ្មណ៍
 ជីវិតរបស់ពួកមនុស្ស ជាបេសកិច ភ្នំ.. ប្រៀបដូចជាស្នូមកំទូសដើម្បី
 លើទឹក យ៉ាងនោះដែរ ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ទៅវិញ។
 ម្ចាស់ត្រាហ្មណ៍ ប្រៀបដូចស្នូមកំទូស ហូរទៅកាន់ទីក្លាយ មាន
 ទ្រូងទឹកហើស ពាន់ទៅខ្យល់របស់ដេលគួរទៅទុក គួរកំណត់កាល
 កំណត់វេលា កំណត់យាមឡើយ ព្រោះស្នូមកំទូស ចេរីទៅ ទៅកែ
 ប្រព្រឹត្តទៅ ចេរីទៅទៅទុក យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ត្រាហ្មណ៍ ជីវិត
 របស់ពួកមនុស្ស ជាបេសកិច ភ្នំ ប្រៀបដូចស្នូមកំទូស...
 យ៉ាងនោះដែរ ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ទៅវិញ ។
 ម្ចាស់ត្រាហ្មណ៍ ប្រៀបដូចបុរសដែលមានកម្លាំង គ្រាសៀវដុំទឹកទាក់ទាក់
 លើចុងអណ្តាត ហើយស្តោះចោលទៅ ដោយងាយបាន យ៉ាងណាមិញ

ឯទៀត ទោ ព្រាហ្មណ ទេឡ្យបិណ្ឌុបមំ ជីវិតំ
 មនុស្សានំ បរិត្តំ លហុតំ ... ធនំ ជាតស្ស
 អមរណំ ។ សេយ្យភាបិ ព្រាហ្មណ ធម៌សសន្តត្ត
 អយោកាជាហេ មំសមេសិ បត្តិក្ខា ទិប្បិយេវ
 បដិវិត្តនិ ធម៌ ជីវិតិកា ហោតិ ឯទៀត ទោ
 ព្រាហ្មណ មំសមេស្យបមំ ជីវិតំ មនុស្សានំ
 បរិត្តំ លហុតំ ... ធនំ ជាតស្ស អមរណំ ។
 សេយ្យភាបិ ព្រាហ្មណ ការី វជ្ជា អាយាតនំ ជ័យមាថា
 យញ្ញនេវ ចានំ ទុក្ខតំ សន្តិកេ វជស្ស សន្តិកេ
 មរណស្ស^(១) ឯទៀត ទោ ព្រាហ្មណ ការីវជ្ជបមំ^(២)
 ជីវិតំ មនុស្សានំ បរិត្តំ លហុតំ ពហុទុក្ខំ
 ពហុបាយាសំ ។ មន្តាយ ជាដង្ហំ កក្កង្ហំ កុសលំ
 ចរិត្តំ ព្រហ្មចរិយំ ធនំ ជាតស្ស អមរណនិ ។
 កេម ទោ បំណ កិក្ខុវេ សមយេន មនុស្សានំ
 សន្តិស្សសហស្សានំ អាយុប្បមាណំ អហោបិ ។
 បព្វវស្សសតិកា កុមារិកា អលំបតេយ្យា អហោសិ ។

១ ឧ.ម. សន្តិកេ ហោតិ វជស្ស សន្តិកេ មរណស្ស ។ ២ ឧ.ម. កេវិជ្ជបមំ ។

ខ្លួនព្រាហ្មណ ជីវិតរបស់ពួកមនុស្ស ជាបស់តិច ទ្វី ប្រៀប
 ដូចដុំទឹកតាត់ ... យ៉ាងនោះដែរ ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ
 សុទ្ធតែស្លាប់ទៅវិញ ។ ខ្លួនព្រាហ្មណ ដូចជាដុំសាច់ដែល
 គេយកទៅដាក់ ក្នុងខ្លះដៃកដីក្តៅ គឺសំបូរដោយ វេទនាខ្លាំងប្រើ
 ជាប់ មិនបំភាយយូរយាវបាន យ៉ាងណាមិញ ខ្លួនព្រាហ្មណ ជីវិត
 របស់ពួកមនុស្ស ជាបស់តិច ទ្វី ប្រៀបដូចដុំសាច់ ... យ៉ាងនោះ
 ដែរ ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ ។ ខ្លួនព្រាហ្មណ
 ដូចជាមាត់ដែលត្រូវសម្លាប់ ដែលគេដាក់ទៅតាមកន្លែងសម្លាប់ ឈានដំ-
 បាយណាទៅ ឈ្មោះថា ទឹកទៅជិតកន្លែងសម្លាប់ គឺជាសេចក្តីស្លាប់ យ៉ាង
 ណាមិញ ខ្លួនព្រាហ្មណ ជីវិតរបស់ពួកមនុស្ស ជាបស់តិច ទ្វី មាន
 ទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ប្រៀបដូចជាមេរោ ដែល
 ត្រូវសម្លាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកចាំឯច្បាយ ត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើឲ្យកុសល
 ត្រូវប្រតិក្ខត្រាហ្មចរិយធម៌ ដោយប្រាថ្នា ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធ
 តែស្លាប់ ។ ខ្លួនពួកចាំឯច្បាយ សម័យ មាន៦៧ ពួកមនុស្ស មានអាយុ
 ប្រាំមួយឃ្នាំម្ខាង ។ កុមារិកាមានអាយុប្រាំប្រាំបួនឆ្នាំ ទើបល្មមមានប្តី ។

គេន ទោ បទ ភិក្ខុវេ សមាយន មនុស្សានំ
 ធលេវតាណា អយោសុំ សីតំ ទុណ្ណំ ជីយត្តា
 មិថាសា ទុណ្ណេ បស្សុរោ ។ សោ ហិ ឆាម
 ភិក្ខុវេ អតោ សន្តា ឃុំជីយាយុកេសុ មនុស្សសុ
 ឃុំចិវដ្ឋិតេតេសុ ឃុំអប្បាពានេសុ សាវកានំ ឃុំ ចម្ម
 ទេសេស្សតិ អប្បតំ ព្រាហ្មណ ជីវិតំ មនុស្សានំ
 បរិត្តំ លហុតំ តហុទុត្តំ តហុចាយាសំ ។
 មត្តាយ ដោដ្ឋតំ កត្តតំ កុសលំ ចរិតតំ ព្រហ្ម-
 ចរិយំ នត្តិ ជាតស្ស អមរណាដ្ឋំ ។ ឯតវាចំ^(១) ភិក្ខុវេ
 សម្មា វទមាចោ វទយ្យ អប្បតំ ជីវិតំ មនុស្សានំ
 បរិត្តំ លហុតំ តហុទុត្តំ តហុចាយាសំ ។ មត្តាយ
 ដោដ្ឋតំ កត្តតំ កុសលំ ចរិតតំ ព្រហ្មចរិយំ នត្តិ
 ជាតស្ស អមរណាដ្ឋំ ។ ឯតវាចំ ភិក្ខុវេ យោ ចិវ
 ជីវិតំ សោ វស្សសតំ អប្ប វា ភិយ្យោ វា ។ វស្ស-
 សតំ ទោ បទ ភិក្ខុវេ ជីវិតោ តិណិយេវ ទុត្ត-
 សតានំ ជីវិតំ ទុត្តសតំ ហេមត្តានំ ទុត្តសតំ ភិក្ខុនំ

១ ខ. ឯតវា ទោ ភិ ។

ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ សម័យានាឯង ភ្នកមនុស្សមានតែអាពាហ៍ ៦ យ៉ាងគឺ
 គេ ១ ស្ត្រី ១ ប្អូន ១ ស្រីគ ១ ឈឺច្បោះ ១ ឈឺបស្ស្រាវ ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុវាំងឡាយ ប្រឈ្មោះអាក្រក់នោះ អម្បាលភ្នកមនុស្សមានតាយុវែង
 យ៉ាងនេះ ឋិតថយ្យាយាយ៉ាងនេះ មានអាពាហ៍កិច្ចយ៉ាងនេះ ម្តេចគឺ
 សំវែងនឹងដល់ភ្នកសារកយ៉ាងនេះ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដីវិករបេសំភ្នកមនុស្ស
 ជាបេសំភិច ភ្នំ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀកចង្អល់ច្រើន ។ ភ្នក
 វាំងឡាយ ត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើខ្ញុំកុសល ត្រូវប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយ
 ព្រាហ្ម ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុវាំង
 ឡាយ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ចើបុគ្គលនិយាយឲ្យត្រូវ ត្រូវនិយាយថា
 ដីវិករបេសំភ្នកមនុស្ស ជាបេសំភិច ភ្នំ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀក
 ចង្អល់ច្រើន ។ បុគ្គលត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើខ្ញុំកុសល ត្រូវប្រព្រឹត្តព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ដោយព្រាហ្ម ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ ។
 ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ បុគ្គល សៅវេយ្យានិយ្យ
 គ្រឹមមួយយេដ្ឋា ឬ កិច្ចជាង ឬក៏ លើសពីមួយយេដ្ឋាបង្កិចបង្កួច ។
 ម្នាលភិក្ខុវាំងឡាយ កុំបុគ្គលដែលសៅវេយ្យានិយ្យ ឈ្មោះថា
 សៅវេយ្យានិយ្យ គឺហេមត្តវេយ្យានិយ្យ មួយយេ ភិម្មវេយ្យានិយ្យ មួយយេ

សុត្តនិបទ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិបទ

ឧត្តរសត្វ វស្សនំ ។ តីណិ ទោ បទ កិក្ករេ ឧត្ត-
 សតានំ ជីវិត្តោ ទ្វាទសយេវ មាសសតានំ ជីវិត្ត-
 ចត្តារិ មាសសតានំ ហេមញ្ញានំ ចត្តារិ មាសសតានំ
 កិញ្ញានំ ចត្តារិ មាសសតានំ វស្សនំ ។ ទ្វាទស ទោ
 បទ កិក្ករេ មាសសតានំ ជីវិត្តោ ចត្តរិសតិយេវ អន្ត្រ-
 មាសសតានំ ជីវិត្ត អដ្ឋន្ត្រមាសសតានំ ហេមញ្ញានំ អដ្ឋ-
 ន្ត្រមាសសតានំ កិញ្ញានំ អដ្ឋន្ត្រមាសសតានំ វស្សនំ ។
 ចត្តរិសតិ ទោ បទ កិក្ករេ អន្ត្រមាសសតានំ ជីវិត្តោ
 ធន្តិសំយេវ វត្តិសហស្សនំ ជីវិត្ត ទ្វាទស វត្តិសហស្សនំ
 ហេមញ្ញានំ ទ្វាទស វត្តិសហស្សនំ កិញ្ញានំ ទ្វាទស
 វត្តិសហស្សនំ វស្សនំ ។ ធន្តិសំ ទោ បទ កិក្ករេ
 វត្តិសហស្សនំ ជីវិត្តោ ទ្វេសត្តតិញ្ញោវ កត្តិសហស្សនំ
 កុញ្ញតិ ចត្តរិសតិ កត្តិសហស្សនំ ហេមញ្ញានំ ចត្ត-
 រិសតិ កត្តិសហស្សនំ កិញ្ញានំ ចត្តរិសតិ កត្ត-
 សហស្សនំ វស្សនំ សន្និ មាតុដក្ខាយ សន្និ
 កត្តន្តរយេន ។ តត្រិមេ កត្តន្តរយោ តត្រិមេតាមិ កត្តំ
 ន កុញ្ញតិ ទុត្តតិមេតាមិ កត្តំ ន កុញ្ញតិ ព្យាដិមេតាមិ
 កត្តំ ន កុញ្ញតិ ឧបោសថិមេតាមិ កត្តំ ន កុញ្ញតិ

សុត្តនិបទ អង្គនិកាយ សុត្តនិបទ

វស្សនដ្ឋេ មួយេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កិប្បក្កនវេសសេវេសេសំបិ
 យេដ្ឋេ ឈ្មោះថា សេវេមួយពាន់ពីរយេវ គឺហេមន្តដ្ឋេ បួនយេវ
 ភិម្ហដ្ឋេ បួនយេវ វស្សនដ្ឋេ បួនយេវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កាលបើបុគ្គល សេវេវេសេសំមួយពាន់ពីរយេវហើយ បើកប់ជាកន្លះ ។ ។
 ឈ្មោះថា សេវេវេសេសំពីរពាន់បួនយេកន្លះ ។ ។ គឺ ហេមន្តដ្ឋេ ប្រាំបីយេ
 កន្លះវេ ភិម្ហដ្ឋេ ប្រាំបីយេកន្លះវេ វស្សនដ្ឋេ ប្រាំបីយេកន្លះវេ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គល សេវេវេសេសំពីរពាន់បួនយេកន្លះ ។
 ។ ហើយ ឈ្មោះថា សេវេវេសេសំបីប្រាំមួយពាន់កត្រី គឺហេមន្តដ្ឋេ
 មួយប្រាំពីរពាន់កត្រី ភិម្ហដ្ឋេ មួយប្រាំពីរពាន់កត្រី វស្សនដ្ឋេ
 មួយប្រាំពីរពាន់កត្រី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គល សេវេ
 វេសេសំបីប្រាំមួយពាន់កត្រីហើយ វេសេសំពីរពាន់ពាយ ប្រាំពីរពាន់
 ពីរពាន់ដង គឺហេមន្តដ្ឋេ ពីរពាន់បួនពាន់ដង ភិម្ហដ្ឋេ ពីរពាន់បួន
 ពាន់ដង វស្សនដ្ឋេ ពីរពាន់បួនពាន់ដង កប់ទាំងប្រាំពីរពាន់ពាយ
 កប់ទាំងបីពាន់ពាយ ។ ក្នុងហេតុទាំងនោះ ការអត់ពាយនេះគឺ
 បុគ្គលទាំង មិនបរិភោគពាយ បុគ្គលព្រួយ មិនបរិភោគពាយ បុគ្គល
 ឈឺចាប់ មិនបរិភោគពាយ បុគ្គលក្សេមក្សាយ មិនបរិភោគពាយ

បញ្ញាសកស្តង្គំពោ មហានិទ្ទ

អណ្តកកេនធមិ កត្តំ ន កុញ្ញតិ ។ នតិ ទោ កិច្ចវេ
 មយា វស្សសតាយុកស្ស មនុស្សស្ស អយុមិ សង្ខាតោ
 អយុប្បមាណម្បិ សង្ខាតំ ឧត្តមិ សង្ខាតា សិវច្ឆមិ
 សង្ខាតា មាសាមិ សង្ខាតា អន្តរមាសាមិ សង្ខាតា
 វត្តមិ សង្ខាតា ធិវមិ សង្ខាតា កត្តមិ សង្ខាតា
 កន្តន្តរាយមិ សង្ខាតា ។ យេ កិច្ចវេ សត្តារា
 កាណិយំ សាវកានំ ហិរេសិទា អនុកម្មកេន
 អនុកម្មំ ឧបាទាយ តាតំ វេ តំ មយា ។ ឯតាធិ
 កិច្ចវេ វុត្តមូលាធិ ឯតាធិ សុញ្ញតារាធិ ឈាយថ
 កិច្ចវេ មា បមាទត្ត មា បច្ឆា វិប្បជីសារិទោ
 អហុវត្ត ។ អយំ វេ អម្ពានំ អនុសាសនីតិ ។

មហានិទ្ទ ទុតិយា ។

តិស្សប្បវាទំ

ហិវេប្បវាសំ(១) នាតវិ(២) ឧបមា ធម្មញ្ញ ចារិទត្តកំ

១ ខ. ម. ហិវេ សុរិយំ ។ អយំ បុត្តតោ ។ ២ ម. តាធិ ១ វិស្សនិ ។

បញ្ញាសកស្តង្គំពោ មហានិទ្ទ

បុគ្គលមិនបរិភោគបាយ ព្រោះអភិវិទិត្ត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តាម
 របស់មនុស្ស ដែលមានអាយុមួយរយឆ្នាំ គេជាគតបានរាប់ហើយ ប្រមាណ
 ៦០ កាយ គេជាគតបានរាប់ហើយ រដូវទាំងឡាយ គេជាគតបានរាប់ហើយ
 ឆ្នាំទាំងឡាយ គេជាគតបានរាប់ហើយ ខែទាំងឡាយ គេជាគតបានរាប់ហើយ
 កន្លះខែទាំងឡាយ គេជាគតបានរាប់ហើយ ព្រឹកទាំងឡាយ គេជាគតបានរាប់
 ហើយ ថ្ងៃទាំងឡាយ គេជាគតបានរាប់ហើយ បាយទាំងឡាយ គេជាគត
 បានរាប់ហើយ ការអភិបាយទាំងឡាយ គេជាគតបានរាប់ហើយដូច្នោះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កិច្ចណា ដែលសាស្តា ជាអ្នកស្វែងរកប្រយោជន៍
 មនុស្ស ជាអ្នកឈឺឆ្កាល អស្រម័យទ្រុឌទ្រោម ក្នុងរឿងលក្ខណ៍
 សាវក កិច្ចខាង គេជាគតបានរាប់ហើយដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្ញុំជាគល់ឈើទាំងឡាយ ខ្ញុំជាផ្លែស្លាត់ទាំងឡាយ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចំរើនឈាន កុំប្រមាទ កុំមានសេចក្តី
 ក្តៅក្រហាយ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយឡើយ ។ នេះជាពាក្យប្រៀន
 ប្រដៅរបស់គេជាគត ចំពោះអ្នកទាំងឡាយ ។

ចង មហានិទ្ទ ២ ។

ទុទានក្កងមហាវិគ្គតោនី

និយាយពីហិវិ (ទុក្ខប្បវ) ១ ប្រាសាទិក្ស ១ ប្រៀបដូច
 ជាគត ១ ក្រដើមឧត្តរិមិ ១ ដើមធារិច្ចក្កក្រឹក្ស ១

សុត្តន្តបិដក អង្គទី៣ ភិក្ខុវគ្គិយស្ស សុត្តនិទាន

សុត្តន្តបិដក(១) ភាវ័យ អត្ថំ សុទេត្តអរោគោនាទុស្សាសធីតិ(២) ។

១ ឧ. សុត្តន្ត ។ ២. សុត្តន្ត ។ ៣ ឧ. ម. សុទេត្តអរោគោនំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទី៣ ភិក្ខុវគ្គិយស្ស សុត្តនិទាន

ភិក្ខុវគ្គិយស្ស ១ ភាវ័យ ១ ភិក្ខុវគ្គិយ ១ ភាវ័យ

ប្រៀនប្រដៅបេសត្រូសុទេត្ត ១ បេសត្រូអរោគ ១ ។

វិទយវិគ្គោ

(៧២) សត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញតតោ
 ភិក្ខុ វិទយធរោ ហោតិ ។ ភក្កមេហិ សត្តហិ ។
 អាមត្តិ ជាតាតិ អនាមត្តិ ជាតាតិ លហុតំ អាមត្តិ
 ជាតាតិ គុកំ អាមត្តិ ជាតាតិ សីលវា
 ហោតិ ខាតិមោក្ខសវិសុវិគោ វិហាតិ អាចារតោចា-
 សប្បន្នោ អណ្តមត្តេសុ វិជ្ជេសុ កយេនស្សវិ សហនាយ
 សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ ចតុដ្ឋំ ឈានាធំ អាភិចេត-
 សិកានំ ធិដ្ឋធម្មសុខវិហារាបំ ធិតាមលាភិ ហោតិ
 អតិច្ឆលាភិ អតិសិវលាភិ អាសវាធំ ខយា អនាសវំ
 ចេតោវុឌ្ឍិ បញ្ញាវុឌ្ឍិ ធិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា
 សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជំ វិហាតិ ។ សីមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ
 សត្តហិ ធម្មេហិ សមញ្ញតតោ ភិក្ខុ វិទយធរោ ហោតិ ។

(៧៣) សត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញតតោ
 ភិក្ខុ វិទយធរោ ហោតិ ។ ភក្កមេហិ សត្តហិ ។
 អាមត្តិ ជាតាតិ អនាមត្តិ ជាតាតិ លហុតំ អាមត្តិ
 ជាតាតិ គុកំ អាមត្តិ ជាតាតិ ឧបយាធំ ខោ
 បទស្ស ខាតិមោក្ខាធំ វិគ្គាមេន ស្វាតតាធំ ហោតិ

វិទយវិគ្គោ

(៧៤) ម្ចាស់កុំចាំនិទ្យាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ឈ្មោះ
 ជាវិទយោ (អ្នកច្រឡំវិន័យ) ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូច
 ម្តេចខ្លះ ។ គឺភិក្ខុស្គាល់តាបក្តិ ១ ស្គាល់អនាមត្តិ ១ ស្គាល់លហុតាបក្តិ ១
 ស្គាល់គុកាបក្តិ ១ ជាអ្នកមានសីល សង្រួមក្នុងផ្ទះតែម្តងសំរាប់ បរិបូណ៌
 ដោយរោចៈនិងរោចៈ ជាអ្នកឃើញភ័យក្នុងវិចារសំរាប់និទ្យាយបន្តិចបន្តួច
 សហទាន សិក្សាក្នុងសិក្សាបទចាំនិទ្យាយ ១ ជាអ្នកចានតាមប្រាថ្នា ពុទ្ធ
 ដោយសីល ពុទ្ធដោយស្រួល ខ្ញុំឈានចាំនិ ៤ វិទយប្រព្រឹត្តទៅក្នុង
 ចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងទៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 សម្រេចឲ្យរោតិម្មក្តិ នឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអសវៈ ព្រោះអសវ
 កាសវៈចាំនិទ្យាយ ដោយខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ ម្ចាស់កុំចាំនិទ្យាយ
 ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ចាំនិ ៧ យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា វិទយោ ។

(៧៥) ម្ចាស់កុំចាំនិទ្យាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង
 ឈ្មោះថាវិទយោ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺស្គាល់
 តាបក្តិ ១ ស្គាល់អនាមត្តិ ១ ស្គាល់លហុតាបក្តិ ១ ស្គាល់គុកាបក្តិ ១
 ពុទ្ធដោយចាំនិវិ គឺភិក្ខុនោះ ចេះចាំដោយត្រឹមត្រូវល្អយ៉ាងគិតស្តារ

សុវត្តានិ សុប្បវត្តិនិ សុវិនិច្ឆ័យនិ សុត្តិសោ អនុត្តរញ្ញ-
 ធសោ ចតុដ្ឋំ ឈានានំ អាតិចេតសិកានំ ធិដ្ឋនម្មសុទ្ធ-
 វិហារានំ ធិកាមលាភី ហោតិ អតិច្ឆលាភី អកសិរ-
 លាភី អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ
 ធិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្តា ឧបសម្មវដ្ឋ
 វិហារតិ ។ វសេហិ ទោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ ធម្មេហិ
 សមញ្ញតតោ ភិក្ខុ វិទយនោ ហោតិ ។

[៧២] សត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញតតោ ភិក្ខុ
 វិទយនោ ហោតិ ។ តតមេហិ សត្តហិ ។ អាបត្តិ
 ជាតានិ អនាបត្តិ ជាតានិ លហុតំ អាបត្តិ ជាតានិ
 កុកំ អាបត្តិ ជាតានិ វិទយេ ទោ បទ បិតោ ហោតិ
 អសំហិរោ ចតុដ្ឋំ ឈានានំ អាតិចេតសិកានំ ធិដ្ឋ-
 នម្មសុទ្ធវិហារានំ ធិកាមលាភី ហោតិ អតិច្ឆលាភី
 អកសិរលាភី អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ
 បញ្ញាវិមុត្តិ ធិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្តា
 ឧបសម្មវដ្ឋ វិហារតិ ។ វសេហិ ទោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ
 ធម្មេហិ សមញ្ញតតោ ភិក្ខុ វិទយនោ ហោតិ ។

បានបែកវេលាដោយសុំ បានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយប្រពៃ បានវិនិច្ឆ័យ
 ដោយភ្នែកប្រៀប តាមសុត្តន្ត តាមរបៀបវិនិច្ឆ័យនោះ ១ ជាអ្នកបានកាម
 ប្រាថ្នា បានដោយឆិយ បានដោយស្រួលខ្លះឈានទាំង ២ ដែលកើត
 ក្នុងចិត្តដំបូង ជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ធ្វើឲ្យកប់ច្បាស់
 សម្រេចខ្លះចោកវិមុត្តិ មិនបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានភាសាៈ ព្រោះអស់
 ភាសាៈទាំងឡាយ ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា វិទយនោ ។

[៧២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង
 ឈ្មោះថា វិទយនោ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ក៏ដូចម្តេចខ្លះៗ ក៏ស្គាល់
 កាមក្តី ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាមក្តី ១ ស្គាល់កុកាមក្តី ១
 ជាអ្នកខ្លាចខ្លួន មិនយេនិយោន ក្នុងវិនិច្ឆ័យ ១ ជាអ្នកបានកាមប្រាថ្នា
 បានដោយឆិយ បានដោយស្រួលខ្លះឈានទាំង ២ ដែលកើតក្នុងចិត្ត
 ដំបូង ជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ធ្វើឲ្យកប់ច្បាស់សម្រេច
 ខ្លះចោកវិមុត្តិ មិនបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានភាសាៈ ព្រោះអស់ភាសាៈ
 ទាំងឡាយ ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា វិទយនោ ។

បណ្ណសកម្មភូមិពោ វិយាត្រា

[៧៥] សត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញតតោ ភិក្ខុ
 វិទយេធពោ ហោតិ ។ កតមេហិ សត្តហិ ។ អាមត្តិ
 ជាតានិ អនាមត្តិ ជាតានិ លហុកំ អាមត្តិ ជាតានិ
 កុកំ អាមត្តិ ជាតានិ អនេកវិហិតំ បុព្វធិរិសំ
 អនុស្សតិ សេយ្យមីទំ ឯតម្យំ ជាតិ ទ្វេមំ ជាតិយោ
 ។ បេ ។ ឥតិ សាគារំ សន្តិទ្ធសំ អនេកវិហិតំ
 បុព្វធិរិសំ អនុស្សតិ ធិទ្ធន ចក្កុនា វិសុទ្ធន អតិ-
 ក្កន្តមាទុសតេន ។ បេ ។ យជាតត្រុបតេ សត្ត
 បជាតានិ អាសវំ ទយា អនាសវំ ចេតោវិធម្មំ បញ្ញា-
 វិធម្មំ ធិទ្ធម្មេ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិតត្វា ឧប-
 សម្បជ្ជ វិហាតិ ។ ឥមេហិ វោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ
 ធម្មេហិ សមញ្ញតតោ ភិក្ខុ វិទយេធពោ ហោតិ ។

[៧៦] សត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញតតោ ភិក្ខុ
 វិទយេធពោ សោកតិ ។ កតមេហិ សត្តហិ ។ អាមត្តិ
 ជាតានិ អនាមត្តិ ជាតានិ លហុកំ អាមត្តិ
 ជាតានិ កុកំ អាមត្តិ ជាតានិ សីលវិ ហោតិ
 ។ បេ ។ សមាធាយ សិក្ខតិ សិក្ខាថាធសុ

បណ្ណសកម្មភូមិពោ វិយាត្រា

[៧៧] ខ្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង
 ឈ្មោះថា វិទយា ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ
 ស្គាល់ភយក្តិ ១ ស្គាល់អនាមក្តិ ១ ស្គាល់លហុកយក្តិ ១ ស្គាល់កុ-
 កយក្តិ ១ លើកឃើញខ្លះម្តេចខ្លះ ជាច្រើនប្រការគឺ ១ ជាគឺ ៦ ជាគឺ
 ។ បេ ។ លើកឃើញខ្លះម្តេចខ្លះ ជាច្រើនប្រការគ្រូម្តងគ្រា មិន
 ។ ខ្លួន ១ មានចក្ខុដូចជាទិព្វ ដំបូលខ្លួន កន្លងផុតចក្ខុ ជាលេសមនុស្ស
 ធម្មតា ។ បេ ។ មិនច្បាស់ខ្លួនកុសត្វ ដែលអន្តោលទៅតាមធម្ម ១
 ធ្វើឲ្យជាន់ច្បាស់ សម្រេចខ្លួនចោរកាំម្តក្តិ មិនបញ្ញាវិមុក្តិ ដែល
 មិនមានសាស្ត្រ ព្រោះអស់សាស្ត្រ ទាំងឡាយ ដោយខ្លួនឯង ក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន ។ ។ ខ្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧
 យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា វិទយា ។

[៧៨] ខ្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុវិទយា ប្រកបដោយធម៌ ៧
 យ៉ាង ទើបស្រឡាតិ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺស្គាល់
 ភយក្តិ ១ ស្គាល់អនាមក្តិ ១ ស្គាល់លហុកយក្តិ ១ ស្គាល់កុកយក្តិ ១
 ជាអ្នកមានសីល ។ បេ ។ សមាធាន សិក្ខក ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិទាន

ចតុដ្ឋំ ណាណាមំ ។ បេ ។ អនាសវណាភី អាសវាមំ
ឡយា ។ បេ ។ សច្ចិនិត្តា ឧបសម្បដ្ឋំ វិហារិ ។
ឥមេហំ ទោ ភិក្ខុវេ សុត្តហំ ធម្មេហំ សមញ្ញានតោ
កិក្កុ វិទយនពេ សោកតិ ។

(៧៧) សុត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមញ្ញានតោ
វិទយនពេ សោកតិ ។ ឥនមេហំ សុត្តហំ ។ អាចត្តិ
ជាតាភិ អបាចត្តិ ជាតាភិ លហុតំ អាចត្តិ ជាតាភិ
តុកំ អាចត្តិ ជាតាភិ ឧគយាមំ ទោ បទស្ស ចាតិ-
មោត្តាមំ វិត្តាបទ ស្វាគតាមំ ហោត្តំ សុវិត្តាមំ សុប្ប-
រត្តិមំ សុវិទិត្តាមំ សុត្តសោ អនុត្តរាសោ ចតុដ្ឋំ
ណាណាមំ ។ បេ ។ អនាសវណាភី អាសវាមំ ឡយា
។ បេ ។ សច្ចិនិត្តា ឧបសម្បដ្ឋំ វិហារិ ។ ឥមេហំ
ទោ ភិក្ខុវេ សុត្តហំ ធម្មេហំ សមញ្ញានតោ វិទយនពេ
សោកតិ ។

(៧៨) សុត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមញ្ញានតោ វិទ-
យនពេ សោកតិ ។ ឥនមេហំ សុត្តហំ ។ អាចត្តិ
ជាតាភិ អបាចត្តិ ជាតាភិ លហុតំ អាចត្តិ ជាតាភិ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិទាន

ជាអ្នកបាទដោយស្រួលខ្យល់យានពំន ៤ ។ បេ ។ ធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់
សម្រេច ។ បេ ។ ព្រោះអស់អាសវៈពំនិទ្បយ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពំនិទ្បយ
ភិក្ខុជាវិទយន ប្រកបដោយធម៌ពំន ៧ យ៉ាងនេះ ទើបរុស្សីរឿង ។

(៧៧) ម្ចាស់ភិក្ខុពំនិទ្បយ ភិក្ខុជាវិទយន ប្រកបដោយធម៌ ៧
យ៉ាង ទើបរុស្សីរឿង ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ភិស្តាសំ
លេភិ ១ ស្តាសំអាចត្តិ ១ ស្តាសំលហុកាចត្តិ ១ ស្តាសំអុកាចត្តិ ១
ពំនិទ្បាតិហត្ថពំនិទ្ប ពិគ្គខាន ចេះហើយត្រឹមត្រូវល្អ យ៉ាងភិស្តា
បាទបែកវេលាករដោយល្អ ឲ្យប្រព្រឹត្តៈវេដោយប្រពៃ បានវិទ្ធិម្ត
ដោយត្រឹមត្រូវ តាមសុត្តៈ ការប្រៀបវិទ្ធិព្យាណៈ ១ ជាអ្នកបាទដោយ
ស្រួលខ្យល់យានពំន ៤ ។ បេ ។ ធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់សម្រេច ។ បេ ។
ព្រោះអស់អាសវៈពំនិទ្បយ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុពំនិទ្បយ ភិក្ខុជាវិទយន
ប្រកបដោយធម៌ពំន ៧ យ៉ាងនេះ ទើបរុស្សីរឿងបាន ។

(៧៨) ម្ចាស់ភិក្ខុពំនិទ្បយ ភិក្ខុជាវិទយន ប្រកបដោយធម៌ ៧
យ៉ាង ទើបរុស្សីរឿង ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។
ភិ ស្តាសំលេភិ ១ ស្តាសំអាចត្តិ ១ ស្តាសំលហុកាចត្តិ ១

បញ្ញាសកសង្កតោ វិយោត្តោ

កុក្កំ អាមត្តិ ជាធាតុ វិធមយេ ទោ មធ បីតោ
ហោតិ អសំបិណេ ចតុច្ឆំ ឈានាធំ ។ មេ ។
អកសិវណកំ អសកំ ឧយា ។ មេ ។ សច្ចិកត្វា
ឧបសម្បជ្ជំ វិហារតិ ។ ឥមេហិ ទោ កិក្កុវេ សត្តហិ
ធម្មេហិ សមញ្ញាគតោ វិធមធរោ សោគតិ ។

[៧៧] សត្តហិ កិក្កុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញាគតោ
វិធមធរោ សោគតិ ។ កតមេហិ សត្តហិ ។ អាមត្តិ
ជាធាតុ អាមត្តិ ជាធាតុ លហុតំ អាមត្តិ ជាធាតុ
កុក្កំ អាមត្តិ ជាធាតុ អនេកវិហិតំ ធម្ម-
ចិវសំ អនុស្សាវតិ សេយ្យជីវំ ឯកម្យំ ជាតិ ទ្រេមិ
ជាតិយោ ។ មេ ។ ឥតិ សាសាវំ សទុទ្ទេសំ អនេក-
វិហិតំ ធម្មចិវសំ អនុស្សាវតិ ធិត្វេន ចត្តុតា វិសុទ្ធន
អតិក្កន្តមាទសតេន ។ មេ ។ យថាកម្មបកេ សត្ត
បជាធាតុ អាសកំ ឧយា ។ មេ ។ សច្ចិកត្វា
ឧបសម្បជ្ជំ វិហារតិ ។ ឥមេហិ ទោ កិក្កុវេ សត្តហិ
ធម្មេហិ សមញ្ញាគតោ វិធមធរោ សោគតិ ។

[៧៨] អថទោ អាយស្តា ឧទាវិ យេន កតវា
តេទុបសង្កមិ ឧបសង្កមិក្វា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា

បញ្ញាសកសង្កតោ វិយោត្តោ

ស្គាលំកុកបក្កិ ។ ជាអ្នកច្បាប់ខ្លួន មិនយេនយេន ក្នុងវិន័យ ។
ជាអ្នកបានដោយស្រួលឲ្យឈានវានំ ២ ។ មេ ។ ។ ធ្វើឱ្យដាក់ច្បាប់
សម្រេច ។ មេ ។ ព្រោះអស់តាសាវៈចាំនិទ្ធាយ ។ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិ
ទ្ធាយ ភិក្ខុជាវិធមធា ប្រកបដោយធម៌ចាំនិ ៧ យ៉ាងនេះ ទើបត្រូវរៀន ។

[៧៩] ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ ភិក្ខុជាវិធមធា ប្រកបដោយធម៌
៧ យ៉ាង ទើបត្រូវរៀន ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ភិក្ខុចម្ពេចខ្លួន ។
ភិស្គាលំកុកបក្កិ ។ ស្គាលំកុកបក្កិ ។ ស្គាលំលហុកបក្កិ ។ ស្គាលំកុក-
បក្កិ ។ លើកយើញ្ញឡុបុរោនិវាសៈ ជាច្រើនប្រការ គឺ ១ ជាភិ ២ ជាភិ
។ មេ ។ លើកយើញ្ញឡុបុរោនិវាសៈ ជាច្រើនប្រការ ព្រមទាំងកាការៈគឺនិ
។ មេ ។ មានចក្ខុដូចជាវិក្ខុ ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងផុតចក្ខុ ជាលេសមុស្ស
ចម្មតា ។ មេ ។ ដ៏និច្ចាសំឲ្យត្រួតត្រា ដែលអន្តោលទៅរកមក ។
ធ្វើឱ្យដាក់ច្បាប់ សម្រេច ។ មេ ។ ព្រោះអស់តាសាវៈចាំនិទ្ធាយ ។ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ ភិក្ខុជាវិធមធា ប្រកបដោយធម៌ចាំនិ ៧ យ៉ាងនេះ
ទើបត្រូវរៀន ។

[៨០] គ្រានោះឯង គ្រាន់ច្បាប់ដ៏មានកាយ ចូលទៅកាល
គ្រាន់ដ៏មានព្រះភោគ លុះរាល់ទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំគ្រាន់ដ៏មានព្រះភោគ

សុត្តនិកាយ សុត្តនិកាយស្ស សុត្តនិកាយ

ឯកាមម្តង ចិសីទិ ។ ឯកាមម្តង ចិសីទិ ។ ខោ វាយស្មា
 ទុច្ចារិ កកវន្តំ ឯកាមកេច សាធុ មេ កន្ត កកវ សន្តិក្កន
 ធម្មំ ទេសេតុ យមហំ កកវតោ ធម្មំ សុត្តា ឯកោ
 វុបសាដោ មប្បមត្តោ អាតាមី មហិតត្តោ វិហរេយ្យន្តិ ។
 យេ ខោ ភ្នំ ទុច្ចារិ ធម្មំ ជាទេយ្យាសិ ឥមេ ធម្មា
 ន ឯកាន្តចិទ្ធិនាយ វិភាយ ឯកេនាយ ឧបសមាយ
 អភិញ្ញាយ សម្ពោជាយ ចិញ្ញាយ សំវត្តន្តិ ឯកំសេន
 ទុច្ចារិ ជាទេយ្យាសិ ទេសោ ធម្មា ទេសោ វិទេយា
 ទេតំ សុត្តសាសនន្តិ ។ យេ ធម្មា ភ្នំ ទុច្ចារិ ធម្មំ
 ជាទេយ្យាសិ ឥមេ ធម្មា ឯកាន្តចិទ្ធិនាយ វិភាយ
 ឯកេនាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោជាយ
 ចិញ្ញាយ សំវត្តន្តិ ឯកំសេន ទុច្ចារិ ជាទេយ្យាសិ
 ឯសោ ធម្មា ឯសោ វិទេយា ឯតំ សុត្តសាសនន្តិ ។

សុត្តនិកាយ សុត្តនិកាយស្ស សុត្តនិកាយ

រូអភិយកុតិជីសមត្ថ ។ លុះព្រះបាទបរិមាណយុ អភិយកុតិជី
 សមត្ថហើយ រើបក្របទូសង្រ្គោះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះបរិមាណយុ ឯកំសេន ធម៌ដ៏ល្អំព្រះអង្គ
 ដោយសេចក្តីសង្ឃឹមឲ្យបាន ខ្ញុំព្រះអង្គបានស្តាប់ធម៌ របស់ព្រះបរិមាណ
 ព្រះភាគហើយ នៅតែម្នាក់ឯង ចៀសចេញចាកពួកគណៈ ជាអ្នក
 មិនប្រមាទ មានព្រហ្មយាមដុតកំដៅកិលេស បញ្ជូនចិត្តទៅក្នុងព្រះ
 ខំព្រះ ។ ម្នាលបាទ អ្នកក្រសែងខ្ញុំពួកធម៌ណាថា ធម៌ទាំងនេះ
 មិននាំឲ្យឡើយណាយដោយដាច់ខាត មិននាំឲ្យសោយចិត្ត មិននាំឲ្យ
 លេក មិននាំឲ្យស្ងប់ មិននាំឲ្យបានអភិញ្ញា មិននាំឲ្យបានក្រាស់ដឹង
 មិននាំឲ្យបានព្រះខំព្រះ ម្នាលបាទ អ្នកក្រសែងខ្ញុំ ដោយដាច់
 ខាតថា នេះមិនមែនជាធម៌ នេះមិនមែនជាវិន័យ នេះមិនមែនជាពាក្យ
 ប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាឡើយ ។ ម្នាលបាទ អ្នកក្រសែងខ្ញុំពួក
 ធម៌ណាថា ធម៌ទាំងឡាយនេះ នាំឲ្យឡើយណាយ ដោយដាច់ខាត
 នាំឲ្យសោយចិត្ត នាំឲ្យលេក នាំឲ្យស្ងប់ នាំឲ្យបានអភិញ្ញា នាំឲ្យ
 បានក្រាស់ដឹង នាំឲ្យបានព្រះខំព្រះ ម្នាលបាទ អ្នកក្រសែងខ្ញុំ
 ដោយដាច់ខាតថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅ របស់
 ព្រះសាស្តា ។

ចក្ខុសកសង្កត់ វិយោត្ត

[៨១] សត្តិមេ ភិក្ខុវេ អធិការណសមជា ធម្មា
ឧប្បន្នប្បដ្ឋានំ អធិការណានំ សមដាយ វុបសមាយ។
កតមេ សត្ត ។ បេដ្ឋាវិទយោ នាតព្វោ សតិវិទយោ
នាតព្វោ អម្ពធុវិទយោ នាតព្វោ បដិញ្ញាតករណំ
យេកុយ្យសិកា តស្ស ចាមិយសិកា តិណវត្តារកោ ។
សមេ វោ ភិក្ខុវេ សត្ត អធិការណសមជា ធម្មា
ឧប្បន្នប្បដ្ឋានំ អធិការណានំ សមដាយ វុបសមាយាតិ ។

វិយោត្ត គតិយា(១) ។

តិស្សប្បដ្ឋានំ

ចតុកោ វិទយេធាក ចតុកោ វិទយេធាសោកណា ហោត្តិ
សាសនំ អដ្ឋមវត្ត ធនេ ចាធុ អធិការណសមដេចាតិ ។

• អដ្ឋមេតិ អដ្ឋកថាយំ ទិស្សតិ ។

ចក្ខុសកសង្កត់ វិយោត្ត

[៨១] ម្នាលភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ ធម៌ចាំនី ៧ រង ឈ្មោះថា អធិការណ-
សមថៈ សម្រាប់ទ្រង់ សម្រាប់ផ្សេងៗអធិការណៈចាំនិទ្ធាយ ដែល
កើតឡើងហើយ កើតឡើងហើយ ។ ធម៌ចាំនី ៧ យ៉ាង កើតចេញ
ខ្លះ ។ ភិសិទ្ធិត្រូវឲ្យសម្មាសម្ពុទ្ធិ ១ ត្រូវឲ្យសតិវិទីយ ១ ត្រូវឲ្យ
អប្បន្នវិទីយ ១ ត្រូវវិទីយ្យកាតំវាស តាមពាក្យប្រដាប់សំអុករិទ្ធិយ ១
ត្រូវវិទីយ្យ តាមការច្រើនជាប្រមាណ ១ ត្រូវកាតំវាស តាមកម្មរបស់
ភិក្ខុ ដែលប្រតិបត្តិឈមក ១ ត្រូវវិទីយ្យវិទ្ធាភិក្ខុ ដែលវិក័
ចាសិទ្ធិត្ថា សង្រួបសង្រួម អត់ឧបត្ថាទៅវិញទៅមក ដូចគេប្រប
បូក្រលាមកដោយស្មៅ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំនិទ្ធាយ ធម៌ចាំនី ៧ យ៉ាង
រង ឈ្មោះថាអធិការណសមថៈ សម្រាប់ទ្រង់ សម្រាប់ផ្សេងៗអធិ-
ការណៈចាំនិទ្ធាយ ដែលកើតឡើងហើយ កើតឡើងហើយ ។

ចប់ វិយោត្តទី ៣ ។

ឧប្បន្នវិទីយវិគ្គនោះគឺ

បាលី ១០ រលឹក មានក្នុងអដ្ឋមវត្ត គឺនិយាយអំពីភិក្ខុ ជា
វិទយេធាបូនព្វក ១ ភិក្ខុជាវិទយេធា ដែលឆ្កើតឡើងបូនព្វក ១
ពាក្យប្រដៅ ១ អធិការណសមថៈ ១ ។

វិគ្គាសង្កហិតា សុត្តន្ត

[៨២] សត្តន្តំ កិក្ខុវេ ធម្មានំ កិច្ចត្តា កិក្ខុ ហោតិ ។
 កកមេសំ សត្តន្តំ ។ សក្កាយទិដ្ឋិ កិច្ចា ហោតិ
 វិចិត្តិញ្ច កិច្ចា ហោតិ សីលព្វតបរមាសោ កិច្ចោ
 ហោតិ រតោ កិច្ចោ ហោតិ នោសោ កិច្ចោ ហោតិ
 មោហោ កិច្ចោ ហោតិ មាណោ កិច្ចោ ហោតិ ។ នមេសំ
 ទោ កិក្ខុវេ សត្តន្តំ ធម្មានំ កិច្ចត្តា កិក្ខុ ហោតិ ។

[៨៣] សត្តន្តំ កិក្ខុវេ ធម្មានំ សមិត្តត្តា
 សមណោ ហោតិ ។ បេ ។ ពាហិតត្តា ព្រាហ្មណោ
 ហោតិ ។ បេ ។ ទិស្សត្តត្តា សោតិកោ ហោតិ
 ។ បេ ។ ឧបាតត្តា^(១) ឧបាតតោ ហោតិ ។ បេ ។
 វិទិតត្តា វេទត្ត ហោតិ ។ បេ ។ អាវត្តត្តា
 អាវហា ហោតិ^(២) ។ កកមេសំ សត្តន្តំ ។
 សក្កាយទិដ្ឋិ អាវតោ ហោតិ វិចិត្តិញ្ច អាវតោ
 ហោតិ សីលព្វតបរមាសោ អាវតោ ហោតិ រតោ
 អាវតោ ហោតិ នោសោ អាវតោ ហោតិ

១ ម. ទិយុត្តា សោតិយោ ហោតិ ។ ល។ ទិញ្ចត្តា ។ ១. ឧបាតត្តា ។ ២ ឧ. ប.
 អវិហិតត្តា អវិយោ ហោតិ ។ បេ។ អាវត្ត អាវហា ហោតិ ។

វិគ្គាសង្កហិត សុត្តន្ត

[៨៤] ម្នាលកិក្ខុវេនិទ្យាយ បុគ្គលដែលហៅថា កិក្ខុ ព្រោះបាន
 ទម្លាយខ្យល់ ៧ យ៉ាង ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺជាអ្នក
 បានទម្លាយសក្កាយទិដ្ឋិ ១ ទម្លាយវិចិត្តា ១ ទម្លាយសីលព្វតបរ-
 មាសៈ ១ ។ ទម្លាយរតៈ ១ ទម្លាយទោសៈ ១ ទម្លាយមាហាៈ ១
 ទម្លាយមាណៈ ១ ។ ម្នាលកិក្ខុវេនិទ្យាយ បុគ្គលដែលហៅថា កិក្ខុ ព្រោះ
 បានទម្លាយខ្យល់ ៧ យ៉ាងនេះ ។

[៨៥] ម្នាលកិក្ខុវេនិទ្យាយ បុគ្គលដែលហៅថា សមណៈ
 ព្រោះបានទម្លាយ ៧ យ៉ាង ។ បេ ។ បុគ្គលដែលហៅថា ព្រាហ្មណ៍
 ព្រោះបានទម្លាយ ៧ យ៉ាង ។ បេ ។ បុគ្គលដែលហៅថា សោតិកៈ ព្រោះជាអ្នក
 ព្រាហ្មណ៍ ។ បេ ។ បុគ្គលដែលហៅថា ឧបាតតៈ ព្រោះជាអ្នកលាង
 ជំនះ ។ បេ ។ បុគ្គលដែលហៅថា វេទត្ត ព្រោះជាអ្នកក្រាស់ជំនះ ។ បេ ។
 បុគ្គលដែលហៅថា អាវត្ត ព្រោះជាអ្នកឆ្ងាយ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង
 តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺឆ្ងាយចាកសក្កាយទិដ្ឋិ ១ ឆ្ងាយចាកវិចិត្តា ១
 ឆ្ងាយចាកសីលព្វតបរមាសៈ ១ ឆ្ងាយចាករតៈ ១ ឆ្ងាយចាកទោសៈ ១

វិញ្ញាណប្បវេណី សុត្តន្ត

មោក្ខោ អារកោ ហោតិ មាថោ អារកោ
ហោតិ ។ ឥមេសំ ទោ ភិក្ខុវេ សន្តំ ធម្មាចំ
អារកត្តា អរហោ ហោតិ ។

[៨៤] សត្តិមេ ភិក្ខុវេ អសទ្ធម្មា ។ កតមេ
សត្ត ។ អស្សនោ ហោតិ អហិកោ ហោតិ
អនោត្តប្បំ ហោតិ អប្បស្សតោ ហោតិ កុសិរោ
ហោតិ មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ ទុប្បកោ ហោតិ ។
ឥមេ ទោ ភិក្ខុវេ សន្តំ អសទ្ធម្មាតិ ។ សត្តិមេ
ភិក្ខុវេ សទ្ធម្មា ។ កតមេ សត្ត ។ សន្តោ ហោតិ
ហិរិមា ហោតិ ឱត្តប្បំ ហោតិ ពហុស្សតោ ហោតិ
អារទ្ធកិយោ ហោតិ សតិមា ហោតិ បញ្ញាវា ហោតិ ។
ឥមេ ទោ ភិក្ខុវេ សន្តំ សទ្ធម្មាតិ^(១) ។

[៨៥] សត្តិមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា អាហុនេយ្យា
ចាហុនេយ្យា ធម្មិណេយ្យា អញ្ញាវិករណិយា
អទុត្តំ បុញ្ញត្តិកំ លោកស្ស ។ កតមេ
សត្ត ។ ឥធម ភិក្ខុវេ ឯកោ បុគ្គលោ

១ អ. ឥតោ វិ ឥស្សតិ វិញ្ញា សមណព្រាហ្មណ ០ សោនិយត្តតោ វេទនា-
វិយោ ឥហាវរុស្សប្បិមោ ទេវិកា ទេ ឧចារណី ។

វិញ្ញាណប្បវេណី សុត្តន្ត

ត្វាយចាកមាហា: ១ ត្វាយចាកមាហា: ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុព័ន្ធកាយ បុគ្គល
ដែលហៅថា អវេហន្ត ព្រោះជាអ្នកត្វាយចាកធម៌ព័ន្ធ ៧ យ៉ាងទេវេនី ។

[៨៦] ម្ចាស់ភិក្ខុព័ន្ធកាយ អសទ្ធម្មនេះ មាន ៧ យ៉ាង ។
អសទ្ធម្ម ៧ យ៉ាង គេដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុគ្គលមិនមានសព្វ ១ មិនមាន
ហិរិ ១ មិនមានឧត្តប្ប: ១ ជាអ្នកចេះដឹងតិច ១ ច្នៃប្រឌុស ១ ក្រេងក្រាម
ស្មារតី ១ ឥតប្រាជ្ញា ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុព័ន្ធកាយ អសទ្ធម្មមាន ៧ យ៉ាង
ទេវេនី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុព័ន្ធកាយ សទ្ធម្មនេះមាន ៧ យ៉ាង ។ សទ្ធម្ម
៧ យ៉ាង គេដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុគ្គលមានសព្វ ១ មានហិរិ ១ មាន
ឧត្តប្ប: ១ អ្នកចេះដឹងច្រើន ១ ជាអ្នកដឹងព្យាយាម ១ មានស្មារតី ១
មានប្រាជ្ញា ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុព័ន្ធកាយ សទ្ធម្មមាន ៧ យ៉ាងទេវេនី ។

[៨៧] ម្ចាស់ភិក្ខុព័ន្ធកាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះ ជាអ្នកអរ
ទទ្ធកិច្ច ដែលគេនាំមកបូជា ក្នុងទទ្ធកិច្ច ដែលគេរៀបចំ
ទទ្ធកិច្ច ក្នុងទទ្ធកិច្ចតិណពាទ ក្នុងគម្រណម្យអញ្ញាសី ជា
ស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើរ របស់សត្វលោក ។ បុគ្គល ៧ ពួក
គេដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុព័ន្ធកាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគាយស្ស សុត្តនិទាន

ចក្កស្មី អង្គបាធិស្សី វិហារតិ អង្គបុស្កា អង្គបុស្កិសី-
 វេទិ សនតំ សមិទំ អព្វាកិណ្ណំ ចេតសា អង្គមុត្តមាណោ
 បញ្ញាយ បរិយោគាហមាណោ ។ សោ អាសវាទំ ទយោ
 អនាសវំ ចេតាវុត្តំ បញ្ញាវុត្តំ ធិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា
 សច្ចិកត្តា ធិសប្បដ្ឋិ វិហារតិ ។ អយំ ភិក្ខុវេ បថមោ
 បុគ្គលោ អាហុនេយ្យោ តាហុនេយ្យោ ធន្តិណេយ្យោ
 អញ្ញាលីករណីយោ អនុត្តរំ បុញ្ញត្តត្តំ លោកស្ស ។
 វុទ ចយំ ភិក្ខុវេ វេទកេច្ឆា បុគ្គលោ ចក្កស្មី
 អង្គបាធិស្សី វិហារតិ អង្គបុស្កា អង្គបុស្កិសីវេទិ
 សនតំ សមិទំ អព្វាកិណ្ណំ ចេតសា អង្គមុត្តមាណោ
 បញ្ញាយ បរិយោគាហមាណោ ។ តស្ស អប្ប
 អចិទំ អាសវេយោនាទត្តោ ហោតិ ធីវិគមវិយា-
 ណាទត្តោ ។ អយំ ភិក្ខុវេ ធិតិយោ បុគ្គលោ
 អាហុនេយ្យោ... អនុត្តរំ បុញ្ញត្តត្តំ លោកស្ស ។
 វុទ ចយំ ភិក្ខុវេ វេទកេច្ឆា បុគ្គលោ ចក្កស្មី
 អង្គបាធិស្សី វិហារតិ អង្គបុស្កា អង្គបុ-
 ប្បដ្ឋិសីវេទិ សនតំ សមិទំ អព្វាកិណ្ណំ ចេតសា
 អង្គមុត្តមាណោ បញ្ញាយ បរិយោគាហមាណោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនាគាយ សុត្តនិទាន

ជាអ្នកឃើញឃើញវាថា មិនទៀង មានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ដឹង
 ច្បាស់ថា មិនទៀង មានមិត្តចុះសិប្ប ស្ងប់ ដោយប្រាថ្នាដាច់រឿយ ។
 មិនច្រឡំច្រឡំក្នុងចក្ក ។ បុគ្គលនោះ បានធ្វើឲ្យដាច់ច្បាស់ សម្រេចឲ្យ
 ចេតាវុត្តិធិបញ្ញាវុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់ពសាវៈទាំង
 ខ្យាយ ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងខ្យាយ នេះជាបុគ្គល
 ទី ១ ដែលគួរឲ្យលទ្ធផល ដែលគេនាំមកបូជា គួរឲ្យលទ្ធផល ដែល
 គេរៀបចំឲ្យលទ្ធផល គួរឲ្យលទ្ធផលកិណ្ណាន គួរគេប្រណម្យអញ្ញាលី
 ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងខ្យាយ មួយទៀត
 បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញឃើញវាថា មិនទៀង មានសេចក្តី
 សំគាល់ថា មិនទៀង ដឹងច្បាស់ថា មិនទៀង មានមិត្តចុះសិប្ប ស្ងប់
 ដោយប្រាថ្នាដាច់រឿយ ។ មិនច្រឡំច្រឡំក្នុងចក្ក ។ បុគ្គលនោះ
 អស់ទាំងពសាវៈ របស់ទាំងធីវិកវេណាល ។ គួរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ខ្យាយ នេះជាបុគ្គលទី ២ ដែលគួរឲ្យលទ្ធផល ដែលគេនាំមកបូជា...
 ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងខ្យាយ មួយ
 ទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញឃើញវាថា មិនទៀង
 មានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ដឹងច្បាស់ថា មិនទៀង មានមិត្តចុះ
 សិប្ប ស្ងប់ ដោយប្រាថ្នាដាច់រឿយ ។ មិនច្រឡំច្រឡំក្នុងចក្ក ។

វិញ្ញាបនបត្រ សុត្តន្ត

សោ មញ្ញដ្ឋំ ឱវត្តាភិយោនំ សញ្ញាជនាមំ បរត្តយា
 អន្តរមរិទិញ្ញាយំ ហោតិ ។ បេ ។ ឧបហច្ឆមរិទិញ្ញាយំ
 ហោតិ ។ បេ ។ អសម្មារមរិទិញ្ញាយំ ហោតិ ។ បេ ។
 សសម្មារមរិទិញ្ញាយំ ហោតិ ។ បេ ។ ទង្គំសោតោ ហោតិ
 អកាធិដ្ឋតាមិ ។ អយំ ភិក្ខុវេ សត្តមោ បុគ្គលោ
 អាហុនេយ្យោ ... អនុត្តរំ បុញ្ញត្តត្តំ លោកាស្ស ។
 ឥមេ វោ ភិក្ខុវេ សត្ត បុគ្គលោ អាហុនេយ្យោ
 ចាហុនេយ្យោ នត្តិលោយ្យោ អញ្ញាវិកាវាលិយោ អនុត្តរំ
 បុញ្ញត្តត្តំ លោកាស្សតិ ។

[៨៦] សត្តមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ អាហុនេយ្យោ ...
 អនុត្តរំ បុញ្ញត្តត្តំ លោកាស្ស ។ តានមេ សត្ត ។
 ឥន ភិក្ខុវេ វិកាវោ បុគ្គលោ ចត្តាស្មី ធុត្តា-
 ទុបស្សី វិហារតិ... ចត្តាស្មី អនត្តាទុបស្សី វិហារតិ
 ចត្តាស្មី ទយោទុបស្សី វិហារតិ ចត្តាស្មី វិហារទុបស្សី
 វិហារតិ ចត្តាស្មី វិហារទុបស្សី វិហារតិ ចត្តាស្មី វិហារទុ-
 បស្សី វិហារតិ ចត្តាស្មី បដិទិស្សត្តាទុបស្សី វិហារតិ

វិញ្ញាបនបត្រ សុត្តន្ត

បុគ្គលានះ បុគ្គលោវេ អន្តរមរិទិញ្ញាយំ ព្រោះអស់សំយោជនៈ ៥
 ដែលជាចំណែកខាងក្រោមលើ ។ បេ ។ បុគ្គលោវេ បេហច្ឆមរិទិញ្ញាយំ
 ។ បេ ។ បុគ្គលោវេ អសម្មារមរិទិញ្ញាយំ ។ បេ ។ បុគ្គលោវេ សសម្មារ-
 មរិទិញ្ញាយំ ។ បេ ។ បុគ្គលោវេ ទង្គំសោតោ ។ បុគ្គល
 ភិក្ខុតាំងឡាយ នេះជាបុគ្គលទី ៧ ដែលគួរទទួលនូវវត្ថុ ដែលគេនាំមក
 បូជា... ជាស្របណ្យជ័ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ បុគ្គលភិក្ខុតាំងឡាយ
 បុគ្គលទាំង ៧ ពួកនេះ ជាមកគួរទទួលនូវវត្ថុ ដែលគេនាំមកបូជា គួរ
 ទទួលនូវវត្ថុ ដែលគេអៀបចំទទួលនូវវត្ថុ គួរទទួលនូវវត្ថុណាខាង គួរគេ
 ប្រណម្យអញ្ជូលី ជាស្របណ្យជ័ប្រសើរ របស់សត្វលោក ។

[៨៦] បុគ្គលភិក្ខុតាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះ គួរទទួលនូវវត្ថុ
 ដែលគេនាំមកបូជា . . . ជាស្របណ្យជ័ប្រសើរ របស់សត្វលោក ។
 បុគ្គល ៧ ពួក ភិក្ខុចម្ពេចចុះ ។ បុគ្គលភិក្ខុតាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុង
 លោកនេះ ជាមកឃើញរឿយៗ ក្នុងចក្ខុជាទុក្ខ . . . ១ ឃើញ
 រឿយៗ ក្នុងចក្ខុជា មិនមែនជាបេសំខ្លួន ១ ឃើញរឿយៗ ១ ក្នុងចក្ខុ
 ជា អស់ទៅ ១ ឃើញរឿយៗ ក្នុងចក្ខុជា សាបសូន្យទៅ ១ ឃើញ
 រឿយៗ ក្នុងចក្ខុជា គួរសាចេចិត្ត ១ ឃើញរឿយៗ ក្នុងចក្ខុជា
 របស់លោក ១ ឃើញរឿយៗ ក្នុងចក្ខុ ជាជាបេសំខ្លួនបេសំខ្លួន ១

ក្រាហ្វិកស្ករ

សញ្ញាទទេ សង្ការក្កទេ វិញ្ញាណក្កទេ អធិប្បាទមស្សី
វិហរតិ ទុក្កាទមស្សី វិហរតិ អនត្តាទមស្សី វិហរតិ
ទយាទមស្សី វិហរតិ រយាទមស្សី វិហរតិ វិភត្តា-
ទមស្សី វិហរតិ ធិរោធាទមស្សី វិហរតិ បដិច្ចិ-
ស្សត្តាទមស្សី វិហរតិ ។

[៨៧] ពតស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ សត្ត ធម្មា
ការវេត្តា ។ តតមេ សត្ត ។ សតិសម្មោជ្ឈង្គោ ។ បេ។
ឧបេក្ខាសម្មោជ្ឈង្គោ ។ ពតស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ
សមេ សត្ត ធម្មា ការវេត្តាតិ ។

[៨៨] ពតស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ សត្ត ធម្មា
ការវេត្តា ។ តតមេ សត្ត ។ អធិប្បសញ្ញា អនត្តសញ្ញា
អស្កសញ្ញា អាជីវសញ្ញា បហានសញ្ញា វិភតសញ្ញា
ធិរោធសញ្ញា ។ ពតស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ សមេ
សត្ត ធម្មា ការវេត្តាតិ ។

[៨៩] ពតស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ សត្ត
ធម្មា ការវេត្តា ។ តតមេ សត្ត ។
អស្កសញ្ញា មរណសញ្ញា អាហារេ បដិគ្គលសញ្ញា

ក្រាហ្វិកស្ករ

សញ្ញាទទេ សង្ការក្កទេ វិញ្ញាណក្កទេ អធិប្បាទមស្សី
វិហរតិ ទុក្កាទមស្សី វិហរតិ អនត្តាទមស្សី វិហរតិ
ទយាទមស្សី វិហរតិ រយាទមស្សី វិហរតិ វិភត្តា-
ទមស្សី វិហរតិ ធិរោធាទមស្សី វិហរតិ បដិច្ចិ-
ស្សត្តាទមស្សី វិហរតិ ។

[៨៧] ពតស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ សត្ត ធម្មា
ការវេត្តា ។ តតមេ សត្ត ។ សតិសម្មោជ្ឈង្គោ ។ បេ។
ឧបេក្ខាសម្មោជ្ឈង្គោ ។ ពតស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ
សមេ សត្ត ធម្មា ការវេត្តាតិ ។

[៨៨] ពតស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ សត្ត ធម្មា
ការវេត្តា ។ តតមេ សត្ត ។ អធិប្បសញ្ញា អនត្តសញ្ញា
អស្កសញ្ញា អាជីវសញ្ញា បហានសញ្ញា វិភតសញ្ញា
ធិរោធសញ្ញា ។ ពតស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ សមេ
សត្ត ធម្មា ការវេត្តាតិ ។

[៨៩] ពតស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ សត្ត
ធម្មា ការវេត្តា ។ តតមេ សត្ត ។
អស្កសញ្ញា មរណសញ្ញា អាហារេ បដិគ្គលសញ្ញា

សុត្តនិបិទេ អង្គនិទាយស្ស សុត្តនិទាយ

សត្វលោកេ អនភិកេសញ្ញា អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ច
ទុក្ខសញ្ញា ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញា ។ ភក្ខស្ស ភិក្ខុវេ
អភិញ្ញាយ ឥមេ សត្ត ធម្មា ភាវេតព្វាតិ ។

[៧០] ភក្ខស្ស ភិក្ខុវេ បរិញ្ញាយ ។ មេ ។
បរិក្ខយាយ បហាធាយ ទយាយ វយាយ វិភតាយ ធិរោ-
បាយ ចាតាយ បដិច្ចិស្សត្តាយ ឥមេ សត្ត ធម្មា
ភាវេតព្វា ។ នោសស្ស មោហស្ស កោធនស្ស ទុច-
ចាបាស្ស មត្តស្ស មណសស្ស ឥស្សយ មច្ឆិរិយស្ស
មាយាយ សាថេយ្យស្ស ចក្កស្ស សាវក្កស្ស មាណស្ស
អភិមាណស្ស មនស្ស បមាណស្ស អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ
បរិក្ខយាយ បហាធាយ ទយាយ វយាយ វិភតាយ
ធិរោបាយ ចាតាយ បដិច្ចិស្សត្តាយ ឥមេ សត្ត ធម្មា
ភាវេតព្វាតិ^(១) ។

សុត្តនិទាយេ និទ្ទិរោ ។

១ និទាយេ វេ ឥមេវេច ពណិ អង្គមនា ទេ ភិក្ខុ ភវេតោ កាបិទិ អភិទុក្ខនិ ឥមេ
ពហិ វិស្សន្តិ ។

សុត្តនិបិទេ អង្គនិទាយ សុត្តនិទាយ

សត្វលោកេ អនភិកេសញ្ញា អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចទុក្ខសញ្ញា ទុក្ខេ
អនត្តសញ្ញា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ
ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវពន្លឺ ។

[៧០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាង ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន
ដើម្បីកំណត់ដឹង ។ មេ ។ ដើម្បីឱ្យអស់រលីង ដើម្បីលះ ដើម្បីឱ្យក្ស័យ
ដើម្បីឱ្យសាបសូន្យ ដើម្បីរំលាយ ដើម្បីរំលក់ ដើម្បីឱ្យដាច់ ដើម្បី
បោះបង់នូវពន្លឺ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន ដើម្បីដឹង
ច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីឱ្យអស់រលីង ដើម្បីលះ ដើម្បីឱ្យ
ក្ស័យ ដើម្បីឱ្យសាបសូន្យទៅ ដើម្បីរំលាយ ដើម្បីរំលក់ ដើម្បីឱ្យ
ដាច់ ដើម្បីបោះបង់នូវពន្លឺ មោហា កោធន ទុបតាហា មក្កៈ
បហាសា ឥស្សា មច្ឆិរិយេ មាយា សាថេយ្យៈ ចក្កៈ សាម្កៈ
មាណៈ អភិមាណៈ មនៈ បមាណៈ ។

ចប់ សុត្តនិទាយ ។